

SLOVANSKA KNJIŽNICA
LJUBLJANA

~~B1064~~

5

177
Z zapisušine mojega
dragega starega oeta
Jurija Seljana,
mežnarja pod Kožnikom
(† 1853). Za njim
jih je imel in račun
večkrat prebival
moj stric Jurijev
sin Lorenec Seljan
(† 1869). Po tem sem
jih dobil jaz pod
Kožnikom 1876.

Fr. Levac.

2000000000000

2000000000000

2000000000000

2000000000000

antler
cashew --- 52

5
Učit. knjižnica,
Inv. števil. 7020

REVERENDISSIMO AC ILLUSTRISSIMO

DOMINO, DOMINO

A N T O N I O

EPISCOPO LABACENSI;

ORDINARIO GRATIOSISSIMO.

AE

Leuec
1889

KRAB 148

~~B 1064~~

E 9011276

REVERENDISSIME, AC ILLUSTRISSIME
DOMINE, DOMINE

P R Æ S U L !

Magno Tuo Nomini, Tuis Honoribus,
Auspiciis, & Favoribus, opus hoc, pro
majori gloria Dei, & animarum salute
confectum, offert, & dedicat

TUUS

Humillimus

P. Paschalis Skerbinz.

P R Æ F A T I O.

Ab illo temporis momento, quo mihi gratia, & auctoritate Illustrissimi, & Reverendissimi Domini, Domini ANTONII Episcopi Diœcesis nostræ Labacensis Parochia ad B. V. Mariam de Annunciatione Labaci concredita fuerat, studium meum, & conatus illuc tendebant, ut in sermonibus meis publicis eam semper materiam seligerem, quam indoli, indigentis, ac reliquis circumstantiis concrediti mihi animarum gregis, aut saltem potiori hujus parti, magis necessariam fore duxi. Gratia Dei, & fructus, quos solo adjuvante Deo, jamjam hinc inde adparuerant, ad constantiam me excitabant, animumque meum, qui adversis sæpe fatis agitatus, malorum præcipue detractorum influxibus dejiciebatur, rursus ad perseverantiam in inceptis erigebant. Sic fluxit annus post annum, donec sermones mei, ad animarum gregem habiti, quos omnes continuo diligenter conscripseram, in altum satis cumulum adcrevisent.

Hoc scientes multi, tam de plebe, quam animarum non minus Curatores, me sæpius invidiebant, atque, ut hos eosdem sermones in lucem edam, repetitis vicibus monebant. Me quod attinet, difficultates, & incommoda ad propositum lale executioni dandum, optime prævidi, atque amaram crisin, quam omne opus primum in lucem editum experitur, jam dudum alte sensi. De qua sorte meum eo minus immune remanebit, cum primum confectum sit ea temporum ætate, quæ Monachum vel ipso nomine ignorari vult, ac linguæ, qua ego utor, indoles multum discrepet ab illa, quæ nuper e tenebris erui, & expoliri cæpta est.

Porro argumenta mea, similitudines, quas adoptavi, exempla adducta, verbo, selecta amplificatio sermonum meorum pluribus forte minus firma videbuntur. Denique, quam opus meum tempore lucem conspiciat, quo e quolibet cumulo scioli censores operum exurgunt, qui Gymnasium vix egressi pertinacibus decisionibus super Ecclesiæ dogmatibus tenera sua capita defatigant. Si itaque juxta meas sententiones egissem, sermones mei nunquam vidissent lucem.

Verum ex una parte frequentibus diversæ classis hominum postulationibus satisfacere volens, ex altera ipse ego ratus, fore ut labor meus, prelo subjectus tam apud quosdam e Clero, quam apud Laicos omni fortasse non careat fructu, ad incommodum isthoc tolerandum me lubens accinxit.

Linguam quod attinet, ea est, quæ intelligi a quovis sat facile potest, quamvis multum germanizet. Mihi enim sufficit, si a quovis tantummodo doctrina, & exhortatio ad virtutem audiatur, malo de dictionis elegantia, & linguæ puritate non laudari. Plurimos autem Germanismos, & expressiones ad noviter creatæ Slavicæ Linguæ normam corrigere ex professo intermittere mihi visum est, cum experientia propria me doceat, pluras novas Slavicæ expressiones nec a cultis, multo minus a rudibus rusticis, qui tamen prope soli meum efficiebant auditorium, capi; quo jam assecutio finis principalis cujusvis sermonis, qui est docere, instruere, persuadere, movere, ac virtutis viam ostendere, plane redditur impossibilis. Quippe (si nescivero virtutem vocis, ero ei, cui loquor, barbarus, & qui loquitur, mihi barbarus. Volo autem in Ecclesia quinque verba sensu meo loqui, ut & alios instruam, quam decem millia verborum in lingua.) 1 Cor, c. 14. v. 11. & 19. De

comptulis dictionibus recte ait Caspar. Sanchez: (plus habent artis, quam spiritus, eas non tam concipit, & parturit oratio ad Deum, quam elegantiae, & ingenii apud homines infantile aucupium. Illius Doctoris vocem libenter audio, fatetur S. Bernard. qui non plausum, sed planctum mihi movet. Lacrymæ auditorum laudes tuæ sint,) ait S. Hieronym. Non scribo pro Clero, sed pro bona duntaxat lectionis spiritualis amante plebe. Præsumptio quippe foret haut exigua, si ego, juvenis qui sum, Clero erudito, ac in dicendo exercitato me opella mea succurrere velle dicitarem. Hinc non exquiro voces ab eruditis ævi nostri Slavicæ Linguæ purgatoribus inventas; sed tantum passim usitatis utor; quamquam eas origine Slavicas haud esse, sed ex aliis linguis mutuatas, & apud Slavos quasi civitate donatas perbene noverim. Purgationem Linguæ, ac Ortographiam relinquo Grammaticis, & purgandis solummodo moribus infudo, optime convictus, me, si a rudibus intelligar, a doctis quoque intellectum iri.

Inspicientibus sermonum materiam id dixisse sufficiat: dogmata, quæ propono, crisin absque difficultate sustinebunt, quum alia nunquam docuerim, quam quæ semper, ubique, & ab omnibus tamquam genuina, ac vera agnita fuere, atque S. R. Ecclesiæ autoritate confirmata sunt. Similitudines, exempla, & alia hujusmodi ex Historia ecclesiastica, & aliis ducumentis fide dignis collegi. Quæ vero opinioni cujuslibet relinquuntur, ea ipsa juxta meam, prout omnis alter juxta suam sententiam commendare perexi. Attamen non sententiam meam sepositis omnibus optimam esse existimans, sed de meliori convictus extemplo propriam corrigere paratus. Quapropter opus meum, antequam in publicum prodiret, Censuræ Reverendissimi Officii episcopalis subjeci.

Postremum adhuc observare liceat, quod fere semper in humana societate docti, ac modesti viri, minus etiam doctos, aut se posteriores, si non laudant, saltem non spernant. In quod vitium autem eo frequentius, & certius illos prolabi cernimus, quibus sua propria merita defunt, et non habent, quo se super alios extollant, nisi forte hoc unicum miserum, & fallax remedium superstes maneat, ut alios deprimendo, & calumniando propriæ consulant laudis incremento.

Vade jam in lucem opus. Quodsi in manus incideris inflati, & ridentis te, sustine; non captas laudem. Si vero innocuæ manus excipiant te, fac, ad quod existi, instrue, doce, emenda, ædifica, labor tuus, & laus tua corona tua sit.

Dabam Labaci ad B. V. M. de Annunc. 27. Julii 1813.

— neque, qui plantat, est aliquid, neque, qui rigat, sed,
qui incrementum dat, Deus. I. Cor. c. 3. v. 7.

PRIDIGA

Na 1. Nedelo v' Adventi.

Popravite Gospodova pot. Luc. 3.

Pravizhno, inu spodóbnó je , de takó svéte dneve, kakor je adventni zhas, dopernesémo v' vsi andohti, de se nashe serzé ushgé, od s. aifra, inu od gorezhih shelá po temó nebeskimó detéto, ktiro nam zhes tri dni od Marie zhisste Divize ima rojeno biti, de se jésik trúdi bel po góstim v' ponishnih molítvah, sa sadobíti vezh gnad per roystvo Jesusóvimo, vse letó je pravizhno, je spodóbnó; al lubi moji! zhe ozhte nebeskimó detéto Jesusi eno resnizhno veselje stríti, tok mórete stríti po návúko s. Joan. kerstnika, ktir nas per vódi Jordan vúzhí visho skasáti Jesusi per negovimo prihódi spodóbná zhast. K' se je Joannes mujal perpravláti ludstvo sa prihód Jesusov, na ktirga, kakor na soiga odreshenika je s'takó gorézhim shelámi zhákal zel sveit, veste, kaj jim je on

osnanval? drusiga ne, kakor pokóro, *popravite gospódova pot*, sakaj on je vedil, de zhlovk ne more Jesufi oben offer pernesti, ktir bi nemo tolkajn perjéten bil, kakor eno sgrévano, spokorjéno serzé, sa to je dershal sa foja nar vezhi dolshnost ludstvo h' pokóri opominati, deb' fi fkus to odperli vrata do obilnih boshjih gnad. Inu sagvis'huo, zhe je pokóro Jesufi tolkajn perjetna bla, de on, zhe glih ta nar nedólshni'hi, je njo isvolil sa továrshiza foiga roystva, foiga shivlenja, inu soje smerti, zhe je on sam ozhitno sposnal, de je sa to s'nebel na sveit pershal, deb' ludí pokóro vuzhil, *jest ne sim pershal sa volo pravizhnih, ampak gres'hnike h' pokóri kllzati*, kdo ne vidi, de sa negóv prihód se ne móremo dérgázhi bolshi perprávití, kakor fkus famo pokóro. Vse tedej le v' temó obstoji, de bo nasba pokóro takó vsháfana, kakor njo Jesuf shelí, de bo te lestnósti iméla, de bo samóglá vredna, resnizhna pokóro imenvánabiti. Pokóro pa, de bo prava, inu vredna, more imeti te tri lestnosti, more biti hitra bres odlashanja, more biti resnizhna bres hinavške golfie, more biti stanovitna bres vtudenja. O kólko jih je! k' se dershé sa spokórnike, kir vender spokórniki ni so, kir od pokóre nezh drusiga nimajo, kakor prasna sénzo. Tim shelim dónef' ozhi odpréti, inu jih podvuzhíti, kai se právi délati vredna pokóro, résdelim govorjenje, inu rézhem; pokóro more biti hitra bres odlashanja, navk sa taiste, ktiri le shelé pokóro delati, pa je vender ne delajo; pokóro more biti resnizhna bres hinavške golfie, navk sa taiste, ktiri so spokor-

kórniki le na videl, ne v' serzi, inu v' ref-
nizi; pokóro more biti stanovitna bres vtru-
denja, navk sa taiste, ktiri pokóro smiram
sazhenejo, pa smiram le per sazhetko ostanejo.
To preden na dalej resloshím, perpravite
vushéla, inu sérza.

I.

Pokóro more biti pervizh hitra bres od-
lshánja, navk sa taiste, ktiri le shelè pokóro
délati, pa njo vender ne délajo. Med tolkaju
dúshami, ktirim je filo možnó potreba, al is
greshniga v' brumno shiulenje stopíti, al nih
mlazhno shivlenje is vezhim aifram ushgáti,
bošte komei enga neshlí, ktir bi to ne shelet,
al je vsaj is negóvih besedí vidíti, de to
sheli; govorite s' enim, ktir vuf hrepení po
resvojsdanih, nezhistih lufhtih, postavite mu
pred ozhí bresen negóviga pogublenja, v' ktirga
is hitro stopína hití, inu rezite mu: al je ven-
der mogózhe, de ozhesti toja nevmerjózha dúsha
sa volo trupla, inu smerdiviga mesa, ktiro bo
fkorej v' semli gnilo, vezhno pogubíti? jest
dúsha pogubíti? vam bo vuf prestráshen od-
govóril, sej imam vender, she tolko vire, inu
pámeti, de sadošti previdim, kaj sa ena ne-
vumnost bi bla sa eno krátko veselje vezhno
terplenje si na glávo nakopáti, jest imam terdna
volo enkrat pokóro objeti, inu je bom objel
s' boshja pomozhjo, inu gnado. Stri pa to v'dianju?
nigdar, pretezhe en mesez sa drugim, inu ven-
der ne vstáne is mláke soje ostúdnosti. Peite
h' enmo drúgimo, ktir je na Boga popólnama

posábil, inu mu drusiga v' glávi ni, kakor sveit, inu posvetne rezhí, postávíte mu naprejnego va sovs vredna sushnost, inu rezíte mu: al je mogózhe, de she ne restergash kéténa, ktira te na sveit, kakor na enga malíka perkléne niga dersní? misli, kolko mladenzhov, toje stárosti, toiga staná, so slepoto sveita sposnáli, nemo sa vselej slovó dali, inu ti, k' vidísh druge sa Jesusam proti nebesam hitéti, hitísh proti pekló h' tojmo pogublenju? jest proti pekló? bo vam odgovóril, jest proti pekló? ja, keb' ne védil, de sveit drusiga ni vreden; kakor sapushén biti, keb' jest ne imel shéle, inu volo, sveit enkrat sapustíti, pa jest gá ozhem sapustíti popreit, kakor bo on mene sapustil, inu se h' Bogo podati, preden me v' vezhnost poklízhe; stri pa to v'dianju? da sveiti slovó? se oberne h' Bogo, nezh mejn, kakor to, donef ga dersní nasai to opravilo, jutri eno drugo, kader ga bo sapustilo shivljenje, takrat bo sapustil sveit. Pejte she h' enmo drugimo, ktir posabliv na soje isvelizhánje, shiví v' eni smerdliivi lenóbi, inu mlázhnosti, govoríte mu k' ferzi; kakó dolgo bofh she spal? smert se blisha, vezhnost ti naprej stoji, sodbo na te zhaka, inu ti se ne pomujash sahlushenje sa vezhnost fkupejsbirati? pozhasi! pozhasi! vam bo odgovóril, kaj méjnite, de ne vem, kakó slo Bog eno léno, inu mlazhno shivljenje sovráshi, ravno sa to, ozhem enkrat is moje mlázhnosti se vun fko-páti, inu is aifram sazheti Bogó fhlushiti, shéle so dobre, al kaj nuza, kir ne gredó v'dianje, on smiram v' grehu dremle, smiram ostane v' soji

lenóbi, inu mlázhnosti. Is eno besedo, v'faki sposna potrebo pokóre, vsaki je shelí, ta soja dovshnost spovníti, uni tésho sojih grehov od sebe vrézhi, ta jegró sapustiti, uni prepovedana lubésen, inu perjasnost restérgati, ta ptuje blagó nasaj poverníti, uni soje nagnenje satréti, al kaj nuza, k' so le shéle bres del, is mislami na pokóro dopernesó zélo shivlenje, na sadne pride smert, inu jih nespokórnjene v' vezhnost spelá.

II.

She S. Basil. je bil te misli, de Dávid je kásal na take spokórnike, k'je rekel, zhlovk gre naprei, kakor v' eni senzhi podóbi, kir pokóro ima le v' shélah, le v' naprejšvetjo, pa ne v' dianju; gresnik je kakor Dávid, ktir frazho v' rókah derhí na enmo pildo smalan, smiram miri, de bo vdáril Goliata, pa ga vender ne vdári, k' je le málana podóbo; pretézhe eno lejtó, dva lejta, deset lejt, smiram misli, smiram shelí pokóro sazheti, pa je vender nigdar ne fazhne. Al né takó, moj, zhlovk! ne takó, pokóro ne smejmálani podóbi enáka biti, v' dianju se more pokasáti; *delajte pokóro*, vpije S. Evang. samirkajte dobro, S. Evang. ne pravi, shelíte pokóro, ampak delajte pokóro, ne v' prihodnimo, ampak v' prizheózhimo zhasi. Inu sagvisšno, kdo ne ve, de per enmo déli, na ktirmo je veliko leshézhe, se ni nezh takó báti, kakor odláshanja, ni sadósti, de le pravish, ja, jest ozhém, jest bom, sazhetik se more striti; sej ne si saguisshan, de tisti dan bo per-

peršhal, na ktirga odláshah, *shéle vmoré leniga*, pravi S. Duh skus modriga, poglejmo, kakó je to resnizhno, kir to, kar sheli, smiram odlásha, se med tim negóve greshne navade takó v' koreninjo, de skórej vezh mogózhe ni jih vun isruváti, shéle ga vmoré; kolker vezh se hudizho vdá, tolko mozhnesbi letá zhef néga postáne, shéle ga vmoré; kolker bel se serzé v' hudobii vterdi, tolko vezh se boshja gnado od nega odtégne, kolker vezh gnado boshja od nega sgíne, tolko globokéshi se v' hudobia pogrésne, shéle ga vmoré; zhe is greha ne vštane, dokler she kej mozhi imá, bo negova volo takó oflabéla, de to, kar popreit ni otel, po tim vezh ne bo mogel striti, shelé ga vmoré; kir se s' shelami, de se ozhe spokóriti, smiram toláshi, se sgodi, de te shéle terpé noter do smerti, ijh nése sebój v' grób, v' vezhnost, inu v' pek'enska jézho. Inu ena taka ozhitna nevárnost h' taistimo Bogó, h' ktirno vender shelísh priti, nigdar priti, kogá ne bo spodbodla nastopiti bres odláshanja, pot pokóre, kir le po sámí tej póti se samóre po dopernesénimo greho h' Bogo priti? Sturi te-dej, o zhlovk! po isglédi mladiga Tobiasa, ktir, k'je na en zhaf od soiga ozhéta odlózhen bil, je Ragvéli, ktir ga je otel she nasaj dersháti, serzhnó odgóvoril: jest nózhem mojmo ozhéti dáti urshoh k' shálosti, jest vem, de on steje dnéve, inu zhe jest moja pot le sa en sami dan odloshím, sem saguíshan, de bom napovnil negóvo serzé is veliko shalostíjo, inu britkostjo. Takó greshnik! moresh tudi ti striti; Jesus, toiga isvelizhanja shelni Jesus, ne steje samó dné.

dnéve, ampak morbit she vezh mešov, vezh lejt, kar ti skus greh od nega odlózhen; on zhaka na te, deb' te objel, inu deb' ti k' nemo se nasaj povernil, ti je perfhal is nebefs na sveit na próti, tukej zháka on, deb' gresna navado sapustil, sturil konz nezhistosti, deb' povernil ptuje blagó, popravil shkóde, inu krivize, deb' dal nasaj skus opravlanje odvseto dobro imé, deb' vuf greh sapustil, inu skus pokóro k' nemo se nasaj podál. Zhe imásh v' serzi le ena ikra lubesni prut Jesusi, tok' rezi mu povn serzhnosti: Jesus, moj odreshenik steje dnéve, kar sim od nega lozhen, komej zhaka, deb' se k' nemo nasaj povernil, zhe bom she odláshal, bom shalil negóvo serzé, kir me lubi, nózhem ga pustiti dalej zhákati, k' nemo grem skus pokóro nasaj, inu to she donef, nezh me nima nasaj dersháti.

III.

Pokóro more biti drugizh resnizhna bres hinavške golfe, navk sa taiste, ktiri so spokórniko le na videl, ne v' serzi, inu v' resnizi. Vidit je, kakor deb' shiveli v' takih zhafih v' ktirih se pokóro ne le obejta, ampak tudi déla. Obilno stivilo virnih, ktiri ob vezhjih prasnikih, al tudi v' delovnih dnévih se okoli spovdniz drenajo, se ponishno spovdujejo, S. reshno Teló prejemajó, skus ponishne molitve se sa svete odpostike mujajó, prizha ozhitno, de se pokóro dela. O Bog ote! deb' blo temó ref takó! al zhe smem moja misel zhes to povédati, tok na ta pokóro malo savupam, sakaj jest vprasham, od kod pride, de gresniki po prasnikih, po stur.

šturjeni spovdi, po prejetimo S. rešhnimo Telesi, po sadoblénih odpostikih so ravno taki, kakršni so popreit bli? Al ne prizha letó ozhitno, de pokóro se ne dela takó, kakor bi se imela delati? Al ni ref, de táke pokóre so le na videl, so hinavške, ne so rehnizhne, so pokóre, skus ktire serzé ne bo preóbernenó? Keb' pokóro rehnizhna bla, bi se vidilo pobolshanje v' sadershanju, gresnik bi savergel postave sveitá, navade sveitá, inu bi po besedah S. Paula, oblekel Jesusa, to je, Jesus bi bil postávo negóvili del, inu zeliga sadershanja. Sdej povejte, al je pokóro, ktira délati vidimo, takó vshafana? al najdete ktirga, deb' po šturjeni spovdi se vuf spremenil? Ta, k' je dósdej vse dershal na posvetna zhast, na dnar, inu bogastvo, na prevsetne oblazhila, na lufhte, veselje, inu kratkozhálnosti, al savéršhe vse tó po spovdi, obraja samó tó, kar hvali S. Evang. namrezh vboshtvo, satajenje, poterpeshlívost, poníshnost, framoslívost, dorotlívost? al najdete ktirga, deb' po spovdi imel enó právo, sovrashtvo sam zhes se, inu gorézhha lubesen próti Bogó? eno sovrashtvo, ktiro vse tó saméta, kar nagnenje budí, kar se pozhutkam perlisuje, kar méli dobro? déne ena lubesen, ktira strí, de dusha Bóga vsm stvéréu takó naprej postávi, de je perpravlena rajshi vse sgubiti, kar je perjetniga, rajshi vse terpéti, kar je superniga, kakor radovolno skus en greh resháliti dobrótliviga Bóga? Jih kej dosti najdete, ktiri po spovdi se takó spremené, de se v' nih sadershanju ozhitno vidi, de pokóro delajo, krotkost na meisti jése, poníshnost na meisti prevsetnosti, skupprav-

leno serzé, na meisti restréfenja, framoshlívost na meisti resvojsdánosti, lubésen na meisti jése, inu sovrashtva? Jih je kej dósti, per ktirih se take snamine resnizhne pokóre vidjo? Inu zhe se ne vidjo, kdo bo rekel, de pokóro, ktira delajo, je resnizhna? Hinavstvo je, golfia je, ne pokóro. Kdo bo verjel, de una shenska perfhóna je sa ref soje pregrehe obshalvála, inu prekléla, ktira po sturjeni spovdi je ravno takó rasgálena, pohujshliva, nesrámna v' oblazhili, kakor je pred spovdjo bla? ktira po spovdi ravno tako soiga blishniga v' serzi sódi, is jesikam opravla, inu resnasla, ktira po spovdi je ravno takó nevólna, nepoterpeshliva, jesízhna sama sebi, ljudjem, inu Bógo superna, kakor je pred spovdjo bla? Inu ti, mladenzh! ktir si v' pogledih, ravno takó nesrámen, v' govorjenju ravno takó vmásan, v' sadershanju ravno takó pohujshliv po spovdi, kakor si pred spovdjo bil, kakó móresh misliti, de si greh sgreval? flepóto! golfash se, zhe to mislish. Obtoshenje sturjenih pregreh, zhe na tó ne pride pobólhanje, nikol drusiga ni blo, nikoli drusiga ne bó, kakor hinavstvo, kakor bošte she na dalej vidili.

I.

Pa nikar se ne moti, moj zhlovk! deb' se dershal sa resnizhniga spokórnika, ako si smed vezh pregrehami, s' ktirim si obloshén bil, ena pobólshal, smed vezh hudim nagnenjam, ktirmo si podvershen bil, eno saterl, smed vezh hudim navadami, ktire si imel, ena sapustil,

ne

ne si s'he resnizhen spokórník, kdor se Bógo popolnoma zhes ne da, ta se mu nez h ne da, kdor se popolnoma ne spreobérne, ta se nez h ne spreobérne, polovizo pokóre ni resnizhna pokóro. Kaj pomága, pravi S. Greg. ako eden nez histe grehe objokuje, zhe s'he gorj od ogná ohernié? kaj pomága, zhe kdo plemen jése, inu sovrashtva is vodo sgrevani h sov s gasí, ako s'he redí v' serzi ogórk nevo h h livo sti? Ne si vez h takó nepoterpeshliv, vez h ne godernas h zhes krishe, nesrezhe, inu terplénje, se vez h super ne stavish boshji vóli, inu previdnosti, prav de ne, pa kaj pomága, ako imas h v' serzi prepovédana, nez hista lubesen? Se varjes h ne-frámni h besedí, si framoshliv v' govorjenju, se ogíbas h sápelivih, pohuis h livo sti továris hov, prav je, pa kaj pomága, ako ozhém, mislam, inu shélam v'la prostost das h? Kdor ne premága vse soje sovras h nike, to je, kdor v'lim greham konz ne strí, ta ni oben spokorni Dávid, ampak saver shen Saul. Ozhes h imeti en shivi is-gled resniz hne pokóre, tok premis h lui je nad S. Paulam, on govori sam od soiga spreobernenja is tim besedami: *kadar je temó, ktir me je v' maternimo telesí odlózhil, inu skus soja milost poklizal, dapádlo, soiga sina v' meni resodéti, deb' nega osnanval med nevirniki, ne sim vez h gledal ne na mesú, ne na kri; kakor hitro me je Bog poklizal, sim prez napovedal vojsko mojmo mési, mojmo poshelenjo, inu mojmo pozhutkam.* Glej, zblóvk! to je resniz hna pokóro, lestna lubésen ne vez h bogáti, greshni navadi superstati, hudo nagnenje postávi boshji podvrezhi, zhes lestna naturo serzhno se voj-

fkvati,

skváti, to se pravi v' resnizi se spreobniti; inu shivit v' pokóri. Bosh rekel to je teskhó, poterbuje dosti muje. Vem, de je teskhó, pa misli, de je potrebno, de bres tega dovg sturjenih pregréh ne bo dóli sbrisan, bres tegá ni vupati isvelizhanja. Al bojim se možnó, deb' jih dósti ne shlíhalo v' stivilo tsistih nesrezhnih, od ktirih govori prerok Ezech. de so se is vsm sojim oróshjam v' pekél uderli; pokóro je nar bólski, edino oroshje, is ktirim samóremo sovrasnikie nashih dush premagati, inu nebesko kraléstvo noter vseti. Al kir per vezh deil greslnikih, kakor vuzbí vsakdajna shalotna skulhna, pokóro je le vunajna, le mlazhna, le slaba, le polovizo pokóre, tok se vderó is narbólskim oróshjam v' vezhni bresen. O sa tega volo, moj zhlovk! bodi móder, sturi si previdnost, de pokóro, ktira délash, bo pred Bógam resnizhna snajdena, vári se, de ne bo le vunajna, v' serzi more vkoreninena biti, to je, satajeno more biti vse hudo nagnenje, postavi podversheno vse gresbno poshelenje, ne krive sodbe, ne nevoshlivost, ne jeso, ne nevo, ne nepotershlivost, ne nezhiste misli, ne prepovédane shéle, obeno is tegá nagnenja ne smé zhes te gospodariti. Bres tega satajenja ne pomága spovd, ne obháilo, ne post, ne molitov, ne almoshna, ne kako drugo dobro delo sa isvelizhanje. K' bosh vse nagnenje vkrótil, pozhutke obersdal, potim perstávi h' temó vunajne spokórne déla, inu bosh snal sagvishan biti, de delash resnizhna pokóro, srezhen si, ako takó strish.

II.

Pokóro more trekizh biti stanovitna bres vtrudenja, navk sa taiste, ktiri pokóro smiram sazhenajo, pa le smiram per sazhetko ofstanejo. Richard. a S. Vict. szer dopustí, de dosti jih je, ktiri pokóro s' velikim aifram sazhnó, pa on ne dopustí, deb' jih dosti blo, ktiri bi pokóro stanovitno délati. On si postávi spokórniko naprej, kakor taista statvo, ktira je vidil krajl Nabuchodonosor, glavo je bla s' zhistiga slatá, lep sazhetik, perfi so ble is frébra, trebuh, inu ledje is metala, noge is ilovza, shalosten konz. Ravno takó so vřhafani spokórniko. Vezhkrat se permíri, de bo eden per eni pridigi sbodén od boshje gnade, sposna, vidi, zhuti zela budobia sojih pregréb, se optoshi is sovsami, stri sgrevana spovd, se da popolmona zhef vishanjo boshjiga namestnika, si nakláda nar ojšteshi spokórne déla, o kolko sovs prelije is ozhi, kolko sdihtvanja stlázhi is serzá, kakó nevřmileno tovtzhe greřhne perfi, o gospod ozha! sdihtuje pred spovdnikam, kaj sa ena gnado mi je řkasal vřmileni Bog, malo je mánkalo, deb' bil vezhno pogublén, al Bog mi je sħe ob pravimo zħafi soja milostliva roka podal, o sa naprej ózhem vte dergázhi shivit, per nih nógah oblubim, sapustiti navado, varvat se perlóshnosti, besháti od tovarřhtva, krotiti pozhutke, doli tréti nagnenje, délati pokóro, nej kostá, kar ozhe, duřha morem isvelizhati. Lubi moji! kaj řódite od enga taziga? al ni to en sazhetik, ktir řvet konz obéra? o sa gvřřhno! al kako redik konz enak takimo

sazhetko! komej nektéri dnévi prejidejo, she sazhné aifer mersel perhájati, kar si je naprej vsel, fzer she opravla, pa is eno gvishno tésho, mlazhno, bres andohti, kmalo po tim, zbe kakshne teshave na pot pridejo, ktire so mu en mejhén sadershik, opuší vzháfi navadne molitve, sazhné spovd na vezh zhasa odkládati; eno salúbлено písmo, eno perjasno vablenje, en lep pogléd vábi v' perlóshnost, v' tovarshstvo, od konza se savsame, zhes malo zhasa se podá v' nevárnost, bom shal, pravi, pa bom skerbnó mirkal na se, ne bom jegral, ne norzhval, se ne bom smejal, ne govoril. Oslableno, pa ne saterto nagnenje med tim oshivi, greshnik spet greshí, je spet ta pervi. O shpot, inu framóto! savpije Richard, zhlovk sazhne is slatam, pa v' blati nehá, sazhétik svet, konz preklet. Bog otel, kristiani! deb'ne blo temó res takó, al kaj nuza, kir skušhna vuzhí, de le silo malo je tazih spokórnikov, ktiri bi po sturjenimo sazhétko smiram stanovitni ostáli, inu rekli, kakor je rekal Job: *praviza, ktire sem se sazhel dersháti, ne bom nigdar vezh sapustil.* Premishlujte negóva stanovitnost v' dobrimo, inu framujte se sa volo vashe nestanovitnosti, on sgubí blagó, premoshénje, inu vse, kar imá, on pride ob sdravje, ob otróke, inu vender pravi, praviza, ktire sim se perjel, ne bom nigdar sapustil; hudizh ga pregaina, periatli se mu posmehujejo, lestna shéna ga saframuje, inu preklina, pa vender pravi, praviza, ktire sim se perjel, ne bom nigdar sapustil. To je stanovitnost, ktira more v' spreobernenju pokasáti taisti, ktirmo ni sadósti, de je le sazhel; sveit, hu-

hudizh, mesú, navado, perloshnost, fkushnavo, sanezhvanje, ga ne sme sa en noht od prave póti odverniti, on more per vsakj superni pergódbi is ferzhnostjo rézhi, praviza, ktire sim se perjel, nozhem sapustiti.

III.

Inu nikar ne rézi, o zhlovk! de toje naprevsetje je szer možnó, pa toja možh je flaba, de toja ferzhnost je szer velika, pa bosh hitro premágan, inu okoli vershen, Job te na sóbe vdári rekozh: al sim jest imel ferze is kámena, truplo is shelésa? sim vender prenessel sanezhvanje, prestal supérnosti. Pove, moj zhlovk! keb'toj hlapiz nalásh en glásh na tla vergel, inu, k' se je resbil, bi se otel s' tim sgovorit, de glásh se hitro vbije, al bi vsel ti góri ta sgóvor? hudobnik! bi mu ti rekel, zhe si vedil, kakó hitro se glásh vbije, sakaj si ga na tla vergel? Ravno ta odgóvor bosh shlishal od Bóga, ako se bosh otel is toja slabostjo sgovarjat, hudobnik! zhe si toja slabost posnal, sakaj si po sturjeni spovdi, po sazhéti pokóri se spet v' greshna perloshnost podal? zhe si vedil, de si slab, sakaj ne si toje pozhutke bel sagradil, toje nagnenje bel nasaj dershal? Na to naprejmetanje, greshnik! kaj bosh odgovoril? Ako od pokóre nehásh, potim k' si je komej sazhel, ne smesh perpifat urshoh toji slabosti, kir leta ni urshoh. Vesh, sakaj se toje sovse takó hitro posufhé, kir so enáke deshevni, ne studenzhni vodi; fastópi, med deshevno, inu studenzhno vodó je ta reslo-

slózhik, de studenzhna vódo ne nehá tézhi, nej bo semla suha, kakor ozhe, inu zhe tudi nebó na vezh zhafa deshjá ne da. Deshévná vódo na sproti spomlad, inu jesén se naráste, po lejtí, zhe deshjá ni, se posushí, inu urshoh je ta, kir studenzhna vódo ima svirk, is ktirga tezhe, sa to ne nehá tézhi, deshévna vodo pa svirka nima, sa to se posushi. Ravno takó je per tebi, ktir pokóro le sazhnesh, pa v'njé stanovíten ne oštánesh. Toje spreobernénje je enáko deshévni vodi, od sazhérka se naraste, možnó shumí od aifra, sovs, inu grevenge, pa kmalo vpáde, inu se posushí, kir svirka nima. Keb' ti po tojmo spreobernenjo gréh, is ktirim si Bogá reshánil, obdershal smirant v' spomini, keb' se is angelskim kruham vezhkrat napatil, keb' flurjéne naprejsetje is ponishno mólitujo podpíral, bi ble toje sovse studenzhni vodi enáke, keb' jim ne blo mankaló vóde is svirka serzhne grevenge. Lubi moji! zhe ste segli k' pokóri, zhe ste vashimo spreobernenju sazhétik strili, kar od val pogirjejo blishni, fkrivnosti povni boshizhni prásniki, kar od val pogirje oiftra jéso reshaleniga Bóga, ktira se ferdí, inu shumí nad nashim glavámi enáko hudimo vreméni, imate vedit, de sazhétik sam ni ladósti, ravno s' tim stopinami, is ktirim si pokóro nastópil, pejdi naprej po pòti pokóre do konza, stanovitno. Vsfaka pokóro ne samóre isvelizhati; le taista te bo isvelizhala, ktira enkrat sazhéta bo do konza toiga shivljenja terpéla; *bodi svest, inu stanoviten do smerti*, opomina *Jesuf skus S. Joan. inu ti bom dal krono vezhniga shivljenja*. Inu kakó bi moglo dergazhi

Od tistega trenutka, ko mi je bila po naklonjenosti in ugledu prespoštovanega gospoda Antona, ljubljanskega škofa, dodeljena župnija ad B.V. Mariam de annunciatione Labaci, so bili moji poskusi in prizadevanja usmerjeni k temu, da bi v svojih pridigah vedno izbral ~~xxxx~~ snov, ki sem jo imel za najkoristnejšo glede na sposobnost, potrebe in sploh razmere poverjene mi črede duš. Božja milost in sadovi, ki so se z božjo pomočjo dosedaj pokazali, so me spodbujali k vztrajnosti in mojega duha, ki ga je pogosto preganjala zla usoda in so ga premetavali valovi hudobnega poniževanja, spet dvignili in mu dali moč vztrajati pri začetem. Tako je teklo leto za letom, dokler niso moje pridige, ki sem jih govoril svoji čredi in sem jih vse po vrsti vestno zapisal, zrasle v dovolj visok kup.

To sovedeli tako mnogi izmed ljudstva kot tudi duhovniki, zato so me venomer spodbujali in priganjali, naj te pridige objavim. Sam sem predvidel težave in neprijetnosti, povezane z izvedbo predlagane naloge ter sem že davno prej slutil ostro sodbo, ki jo ob prvi izdaji doživi vsako delo. Moje je bo deležno še toliko bolj, ker je dokončano v dobi, ki hoče, da je menih že zaradi svojega imena neuk in je sposobnost jezika, ki ga uporabljam, čisto drugačna od tistega, ki se je šele začel trgati iz teme in se ~~xxx~~ piliti. Tudi moje zgodbe, ~~xxxxxx~~ podobnosti, ki sem jih prikrojil, izreki ter izbrana razširitev mojih pridig - vse to se bo morda mnogim zdelo nezanesljivo. Končno se bodo ob izidu knjige od vsepovsod dvignili kritiki, ki so komaj dokončali gimnazijo, pa si bodo že razbijali glavice s ~~xxx~~ trmastim odločevanjem o cerkvenih dogmah. In ko bi jaz ravnal drugače, kot mislim, bi te pridige nikoli ne prišle na svetlo.

Ker sem po eni strani hotel ustreči številnim zahtevam ljudi iz različnih stanov, po drugi strani pa sem menil, da bo moje delo vendarle obrodilo sadove, četudi bo prišlo na rešeto tako pri nekaterih duhovnikih kot pri laikih, sem se zaobljubil, da bom to neprijetnost ~~x~~ prenesel.

Kar se tiče jezika, je tak, da se ga da brez truda razumeti, čeprav precej germanizira. Kajti zame je dovolj, da vsakdo sliši nauk in spodbudo h kreposti in imam rajši to, kot pa hvalo zaradi izbranega in čistega jezika. Veliko germanizmov in izrazov, narejenih po normi na novo narejenega slovanskega jezika, sem se odločil popraviti ~~ix~~ ali izpustiti, saj sem po lastni izkušnji spoznal, da mnogih novih ~~xxxx~~ slovanskih izrazov ne sprejmejo niti izobraženci, kaj šele neuki kmetje,

ki so mi bili skoraj edino občinstvo. Tako ni mogoče doseči osnovnega cilja vsake pridige, to je učiti, vzgajati, prepričati, ganiti in pokazati pot do kreposti. Kajti: Caspar ~~Sanchez~~ Sanchez: "Če ne poznam moči besede, bom za tistega, ki mu govorim, barbar in obratno. Tudi v cerkvi bi raje povedal pet besed po svojem občutku, da bom druge tudi kaj naučil, kot deset tisoč besed v pravem jeziku." V njih je več spretnosti kot navdihnjenja. Njih ne spočne in rodi govor k Bogu, pač pa otročji lov za izbranostjo in iznajdljivostjo pri ljudeh. S. Bernard: "Rad poslušam tistega, ki mi ne izvabi ploskanja, marveč solze." Sv. Hieronim: "Solze poslušalcev bodo tvoja hvala." Ne pišem za duhovnike, ampak za ljudstvo, ki ljubi dobro duhovno branje. Tudi nemajhna predrznost bi bila, ko bi jaz mladenič hvalil, da hočem s svojim delom priskočiti na pomoč izobraženemu in v umetnosti govorjenju izkušenemu duhovništvu. Zato ne iščem besed, ki so jih iznašli današnji čistilci slovanskega jezika, marveč uporabljam le tiste, ki so v splošni rabi, tudi če niso slovanskega izvora, ampak so bile prevzete iz drugih jezikov in jih prav dobro poznam, ker so pri Slovanih dobile nekako državljanske pravice. Čiščenje jezika in pravopis prepuščam slovničarjem, trudim se le za čistost nravi v prepričanju, da me bodo razumeli tudi učeni, če me razume preprosto ljudstvo.

Tistim, ki bodo pregledovali snov pridig, bo zadostovalo tole: dogme, ki jih predstavljam, bodo vzdržale sodbo brez težav, ker nikdar nisem učil nič drugega kot tisto, kar je bilo vedno in povsod od vseh spoznano za pravo in resnično ter je bilo potrjeno z avtoriteto sv. Cerkve. Podobnosti, prilike in kar je še takega sem zbral iz cerkvene zgodovine ter drugih verodostojnih virov. Kar pa je prepuščeno mnenju slehernika, sem obdelal po svoji misli tako kot vsakdo drugi, a nisem imel svojega mnenja za boljše od vseh drugih, temveč sem bil pripravljen popraviti, če sem naletel na boljšega. Zato sem pred ~~mojo~~ objavo podvrgel svoje delo prevzvišeni škofijski cenzuri.

Nazadnje je treba paziti na to, da ~~xx~~ v človeški družbi učeni in zmerni možje manj učenih ali nižjih vsaj ne zametavajo, če jih že hvalijo ne. To zablodo sem videl največkrat pri ljudeh, ki so brez lastnih zaslug in nimajo ničesar, s čimer bi se dvignili nad druge, razen zadnjega bednega in goljufivega zdravila, da namreč skušajo priti do lastne slave s tem, da druge zatirajo in obrekujejo.

Pojdi torej na dan, delo. Če boš prišlo v roke kakega napihnjenca, ki te bo zasmehoval, vzdrži: nisi bilo napisano, da bi doseglo slavo. Če pa te bodo prijele nedolžne roke, stori to, zaradi česar si nastalo, ~~pruči~~, vzgajaj, popravljaljaj, gradi - tvoje delo in tvoja hvala bo tvoj lovorov venec.

zhi biti? Ta Jēsus, ktirga v' S. Sakramenti
 skritiga molimo, ta nedovshni, ta zhisti, ta
 sveti Jēsus, je od jafel, v' ktire je per roistvi
 poloshen bil, sazhel sa ptuje grebe nar ojsstrefhi
 pokóro, inu kakor je njo sazhel, takó je njo
 stanovitno delal, dokler med neisrezhenim bo-
 lezhinami na shpotlivimo krisbi je nehal shivit,
 inu pokóro delati. Inu mi, k' smo zhes glavo
 v' grehah sakopáni, al mi ne bomo pokóro sa-
 zhéli? Al, zhe smo je sazhéli, se bomo prez
 vtrúdili? Prez navelizhali? Ne! ne tako! Lubi
 moji! Strimo previdnost sa prihodno, dokler je
 zhaf, perloshnost, inu gnado, sakaj v' toji smertni
 pósteli te ne bo nizh tolkain grévalo, inu
 péklo; o zhlovk! kakor ta misel, zhaf, per-
 loshnost, inu gnado sim imel obilna pokóro
 sriti, pa ni sim otel, sdej shelim, bi je rad
 sturil, pa vezh mogozhe ni. De te ta preposua
 grevengo ne bo martrala takrat, sturi sdej, kar
 bofh v' smertni uri shelel, deb' bil v' shivlenju
 sturil.

*Inu de h'temo od nebes pomozh sadobimo,
 molimo k' Jesusi: lubi Jēsus! glej, tukei smo
 polni grevenge, inu shalosti per tojih nogah,
 glej na dushe, ktire so skus shalostna mlazhnost
 takó dolgo od tebe odlozhene ble, ktire dosdej
 drusiga ne so iméle, kakor shéle pokóro sriti,
 té sdej h' tebi nasaj pridejo s' terdno oblubo,
 de shéle pojdejo v' dianje; o odpusti nam nashe
 dojdanshno odsáhanje, vsemi nas góri, k' se
 k' tebi nasaj povernemo, inu dej nam gnado
 de nas sa naprej ne sveit, ne hudizh, ne mesú
 od tebe ne bo nigdar vezh lozhilo. Lubi Jēsus!
 sposnamo, de nasha pokóro dosdej je bla le
 vezh*

vezh deil vunaja, slaba, morbit zel is hinaushno smeshana, ni bla resnizhna, sa volo tega te is vso ponishnostjo sa odpushanje prosimo, is oblubo, de ozhmo greh v' resnizi obshalvati, vredna pokóro delati, shivlenje popolnoma (prebberniti: stoj nam le ti na strani s' tojo gnado, de bo ravno takó res, de smo se popolnoma h' pokóri oberbili, kakor res je, de smo v' nashimo shivlenju veliko greshili. Lubi Jesus! nigdar ne bomo perpustili, deb' res blo, de nam je sado sti pokóro le sazheti, mi je ozhmo stanovitno delati, kir po pravizi je de nashe grehe do smerti obshalujemo, do smerti objokamo, do smerti sami nad seboj pokórimo kir reshajenje enga Bóga ne more lohko sado sti, nigdar pa prevezh objokano biti, sa volo tega nasha pokóro nima preit neháti, kakor takrat, k' nas bosh poklizal is tega sveita v' vezhnost vshivat krono skus pokóro sashtushena. To prosim dones sam sa se, sa vse farmane, inu prizheozhe poshtlushavze, vshlishi me, o Jesus! Amen.

PRIDIGA

Na II. Nedelo v' Adventi.

Popraulajte Gospodova pot. Luc. 3.

Ena preprizbana resniza, nad ktiro ne more obeden virni zviplat, je letó, de nar vezhi
 2 brit-

britkósti, ktire en vmerjózhi terpi, vezh dejl od tod pridejo, kir zhlovk v' shivlenju ni Bógu s'hlushil, al kir mu je preposnu sazhel s'hlushiti. V'faki dobro ve, de je nar vezhi potrěba sa zhlovéka Bogú se zhef dáti, inu nemo s'hlushiti, sakaj is tega zil, inu konza smo od Bóga v'stvarjeni, is tega zil, ino konza nam Bóg, lejta da, inu shivlenje podal'sha. Al zhe sadershanje sedajnih kristianov premislimo, moremo s'posnati, de vezhi dejl ludi s'právi soje shivlenje v' vse drusih rezhéh, kakor v' boshji s'hlushbi, eni hudó, gres'no delajo, eni nezhe ne delajo, eni delajo vse drugo, kakor to, kar bi iméli s'riti. Al ni to eno shivlenje; ktiro s'ahlushi, ravno to posvarjenje, ktirga je po besedah S. Evang. dal nekdej evangelski hishni ozha lenim delavzam, k' jim je rekel, *kaj stojte tukej zel dan bres dela?* Ja! pravi Card. Hugo, ktir te besede na kristiane oberne, kaj stojte, kir na boshje sapovdi zhis'to posabite? kaj stojte zel zha'f vashiga shivlenja bres dela, bres s'kerbí sa vafhe isvelizhanje? Dufhe v'stvarjene, deb Bóga lubile, deb' Bogó s'hlushile, al se ne pravi letó lejta vashiga shivlenja v' lenóbi sgubiti? Jest s'zer vem, de taisti, ktir shivi v' posablivosti sa soje isvelizhanje, smiram pravi, de ima naprejs'etje soje shivlenje s'preóberniti, kir smiram vupa, de bo vselej zha'f, inu perloshnost imel, soje naprejs'etje vun s'peláti; al to je eno s'lepó, nespámetno, golufno vupanje. On pravi, de se bo h' Bogó obernil, kir vupa, de, ako bo imel zha'f, bo imel tudi volo leto s'riti, pa to je eno fer-beshno vupanje; on pravi, de se bo h' Bogó ober-

obernil, kir vupa, de, ako bo imel zhaš, inu volo, bo imel tudi sadósti mozhi leto striti, pa to je eno samirlivo vupanje. O deb' pazh odperli enkrat taki soje ozhi, inu sponáli ta trojna golfia! tok bi gvishno ne shivéli v' eni taki leni posablivosti, bi gvishno ne odláshali od zhasa do zhasa h' Bogó se obernti, inu fkerbėti sa soje isvelizhanje. Leta golfia pregnáti je dones moje naprejevsetje, sa to resdelim govorjenje na to visho: golfash se, o zhlovk! ako odláshash h' Bogó se obernti, inu sraven vupash, de bofh imel h' temó vselej sadósti zhasa; golfash se, ako ménish, de, zhe bofh tudi zhaš imel, bofh imel tudi volo; golfash se, ako vupash, de, zhe bofh imel tudi zhaš, inu volo, bofh imel tudi sadósti mozhi leto vselej striti. Trie potrebni navuki, preden jih v' dveh delah moje pridige na dalej refloshim, poterpíte.

I.

Kaj bi vender rekli vi od enga zhlovéka, ktir, potim keb' is sojim zelim premoshenjam rajtengo sturil, bi se sanéfil na ena velika shuma dnarjov, ktira pa ni v' negóvi oblásti, inu tudi je od obenga po pravizi tirjati ne more, leta negvishna shuma bi on odlózhil sa plazhilo sojih shlushabnikov, sa gorisrejenje sojih otruk, sa preskerblenje soje hishe, soje gvishne perhodke pa bi obernil sa offert, sa jegré, pianzhvanje, sa lushte, inu veselje; kaj bi rekli od nega, keb' on na ta negvishna shuma sazhel velike kupzhie, keb' sazhel dovgóve delati, nive kupváti, hishe sidati? kaj ne, vi bi

rekli, ta zhlovk ob pamet gré, je norz, kir vezhi noróft ne more biti, kakor na kej negvishtniga s' vřim savupanjam se sanáfhati, inu na vse forte vishe obrázhati řtim, kar zhlovk nima, inu tudi nemore vupati, de bo kdej imel? Zhe premišlimo řkerb sa isvelizbanje per sedajnih Kristianih, tok najdemo per vezhimo dejř ravno ta nevumnost, ta noróft, kir ljudje, keb' iméli soje shivljenje spreobniti, inu se h' Bogó obniti, leto od zhařa do zhařa smiram odláfhajo, inu se sanáfhajo na en perhodni zhař, ktir vender ni v' nih obláři. Kaj je vender mejn v' nařhi obláři, kakor perhodni zhař, kir zel nizh ne vemo, ako ga bomo dozhákali, v' kaj sa enih okultavah ga bomo iméli, kako dolgo ga bomo vshiváli? Al je pazh eden med mladenzhi, ktir bi si mogel mořhke lejta oblubit? je eden med mořbmi, ktir bi se snal na visoka řlarost sanáfhati? Inu kdo je med nami tukej v' prizho, deb řhe sa eno lejto, al sa en meřez, al tudi le sa en sami dan soiga shivljenja sagvishtan bil? Sej prizhá sam Jesus, de praviza zheř perhodni zhař si je sam nebeshki ozba perbranal takó, de nam zheř perhodno ne samo ni obene obláři dal, ampak je zel vse řkril nařhi pameti, de nizh ne vemo od tega, kar je perhodno. Al tedej ni era řtrashna flepóta, golřia, inu noróft, nařhe nar imenitniřhi délo, nařha narvezhi dovshnost, namrezh spreóbernenje h' Bogó odláfhati na en zhař, ktir ni v' nařhi obláři, do ktirga zel obene pravize nimamo? *kaj sa eno vupanje sidash na perhodni zhař, v' prařha S. Bern. Ferbeshni zhlovk! ti pravish, k' se bo vrozhina mojih mladih lejt*

lejt v' toláshila, k' bom to d'elo vun spelal, k' bom unu opravilo konzhal, potim se bom h' Bogó obernal, sa isvelizhanje s'kerbél, al se ne pravi to is perhodnim zhasam serbeshno gospodárit, ktir vender ni v' toji oblasti. Bog se je sa praviza, inu oblast zhes perhodni zhas vselej tolkejn obnáshal, de se je vezhkrat ozhitno sagrosil, de dan golpóda bo perihal neprevidno, k' se obenmo ne bo s'délo; on ozhe, de smert ima neprevidno zhes zhlovéka priti, deb' nam saftopiti dal, de on sam ima oblast nashimo shivlenjo, kader ozhe, konz striti; inu deb' pregnal slepóto taistih, ktiri se na perhodni zhas sanáshajo, je otel, de obéne rezhi nimamo take gvishnosti, kakor od negvishnosti nashé smerti. Desglih Bog v' S. Pismo káshe gorezhe shéle, deb' se mi k' nemo obernali, vender on ne káshe te shéle sa perhodni zhas, ktirga nam ni oblubil, ampak le sa prizheozhi zhas, ktirga nam milostlivo da, inu dodeli. V'zelimo S. Pismo ni najti, pravi S. Aug. de Bog, ako glih je na tavshent krajih oblubil odpushanje greshnikam, vender temó, ktir se dones k' nemo ne oberne, jutrishniga dnéva ni oblubil. Obeno negovo vablenje se ne restégne na prihodni zhas, ampak le na prizheózhí, ako dones negov glas shlishish, pravi kronani prerok Dávid, nikar ne vterdi toje serzé; opominvajte sami sebe vsaki dan, pravi S. Paul, dokler se pravi dones, de ktir smed vas ne vterpné v' pregrehi, kir is zéle vezhnosti je sam donashni dan, ktirga imamo v' nashi oblasti, ktirga snamo h' nashimo prido obernali, jutrishni dan she ni nash; kir ni nash, je she

negviſhen, kir je negviſhen, nam sna smánkati, kakór je she nekterimo smankal, ktir, k' ſo ſi juterſhni dan obétali, pa ga ni ſo dozhákali, ſo revno konz vséli.

II.

O keb' nam blo dano taiſta jézho, v' ktiri pogubléni zagovitno sdihujejo, le en malo preglédati, kolko bi jih tamkej neſhlí, ktiri is krivávim ſovsámi objókujejo nih ſlepóto, de ſo ſe v' ſhivlenju na prihodni zhaſ tolkajn sanáſhali; o reven fromák! bi snali rezhi enmo, al drugimo, kakor je rekel nekdej Jeſuf meíſti Jerusalemo, v' kaj sa ene martre te je toje neſpametno vupanje potopílu! goríſh v' pleméni, inu boſh vezhno gorel, kir toj zhaſ ni ſi otel ſpoſnáti; kolko bolſhi bi blo sdej sa te, keb' bil ſpoſnal, de toj zhaſ ni bil perhodni, ktirga ſi ſi ſabſtojn obétal, ampak pri-zheózhí, ktirga ſi ſanikerno ſaprávil. Al kar ne moreſh dopovédati pogublénim, inu kar bi jinú nizh ne pomagálu, keb' jem tudi dopovédal, to rézi ſam ſebi, o zhlovk! kir tebi sna ſhe nužno biti. Al ne ſi dolshan Bóg ſe dati, inu nemo ſhlushiti? Al ni to zil, inu konz, ſakaj ſi vſtvarjen, ſakaj ti Bóg ſhivlenje, inu zhaſ da? Sakaj tedej smiram od zhaſa do zhaſa odláſhahſh ſtriti, kar ſi ſtriti dolshan, ako ozhéſh iſvéli-zhan biti? Al ti ne govóri nagla, inu nepreviden ſmert, ktira vsame sdej enga perjatla, sdej enga ſoféda, sdej enga is ſhlahte, al ti ne govóri letá glaſnó, de taiſti ſe možhnó goſá, ktir na perhodni zhaſ rajtengo déla? Kol-

Kolko bel pametno je, ako strish tak sklép, kakeršhniga je S. Aug. sturil, kie rekel: *zhe je potrebno sa isvélizhanje enkrat serzé od sveitá odiérgati, inu se popolnoma Bogó dati, zhe se to more enkrat sgoditi, sak'ji bi se doneš ne sgodilo, sakaj bi se do juter odláshalo, kir jutershni dan je negvishen?* Zhudna rézh! kader zhas she mine, takrat vošhimo, deb ga bli sa Bóga, inu sa dušha obernili, dokler je zhas she prihoden, délamo naprejšvsetje, de ga ozhmo sa Bóga, inu sa dušha oberniri, inu kader je zhas prizhéozh, v' nashi oblásti, ga sa nizh takó malo ne oberremo, kakor sa dušhá, inu sa Bóga! Vsemi ti vender enkrat k' serzi, o zhlovk! kar takó sveštó opomina S. Paul, kir právi: *zhas, kirga Bóg od nas pogirje, kirga smo dolshni Bogó dati, ni obení drugi, kakor prizhéozhi*; sdej, inu ne posnéje, ozhe Bóg, de se odpóvéšh škodlivim jegrám, inu norzhiam, sdej, inu ne posnéje, ozhe Bóg, de sapuštish blishna perlóshnost, inu grešbna navado; zhe tedej v' resnizi shelish enkrat se Bogó dati, inu škerbéti sa toje isvélizhánje, tok sdej sazhní, ne posnéje, sdej je toj zhas, o! prihódniga nimash obéne gvishnosti; sdihni k' Jesusi: *Lubi Jesus! nizh vezh nozhem odláshati, se tebi popolnoma zhes dati, sej sim takó she vse predólgo odláshal, she sdavnej bi bil mogel tebi samlmo shivéti, al is sgol lenóbe letó vender ni sim sturil, jest ni sim vréden, deb ti meni she zhas dal, kir tega, k' si mi ga she dal, sim takó slábo saprávil, kaj bi bló sdej s' menoí, keb me v' mojmo odláshhanjo bla prehitéla nagla smert?* Neí ti bo
vezh-

vezhna hválo, sa poterplenje, ktiro si imel s' menoj, od sdej sa náprej ozhem le tebi shiveti, de bom tudi enkrat tebi vmérel, inu po smerti vezhno s' teboj shivel.

III.

Kdor misli, de bo vselej zhas imel h' Bogó se obrniti, ta se golfá, to sim dosdej svishal; pa tudi sa se golfá, ktir misli, de bo vselej otel, ako sdej nózhe, kar bošte spet previshani. Dopustim, de bošh imel she sadósti zhasa s'kerbéti sa toje isvelizhanje, rezhém vender, ako sdej nózhesh, inu smiram odláshash Bogó se dati, tudi posnéje ne bošh otel ravno is tih urshohov, is ktirih sdej nózhésh. Sdej nózhésh, kir vupash, de bo she vselej zhas, inu k' bo pershal perhodni zhas, na ktirga se sanáshash, si bošh spet novi zhas obétal, inu se ne bošh nigdar dal pogovóriti, de tekózhe lejto je sa te to sadne, kolker vezh bošh imel zhasa, tolko vezh bošh odláshal. *So ene ozhí*, pravi Job, *ktire so, kakor jutréjna sorja*. Véste, kaj so to sa ene ozhí? to so taiste ozhí, ktire dan le v' sazhétko gledajo, pa ga nigdar ne premisljo per negovimo konzi. Ravno takó so vshafane ozhí taistiga, ktir smiram odlásha se Bogó dáti is vupánjam, de bo she dosti zhasa imel. On obenkrat ne pogléda na vezhír smerti, ktira ga sna prehitéti, on gléda le na jutro taistiga zhasa, ktirga she vupa doshívit, inu tako, kir en dan ne skléne sa isvelizhanje s'kerbéti, leto tudi drugi dan nozhe striti. Kaj je urshoh, de eden, k' je she mlad, na nizh ne misli, kakor na vesélje, inu lúshé,

inu

inu en drugi, k'she ni vezh mlad, ozhe vender mlad biti, perkriva na vse vishe snamina itarosti, kaj je urshoh tegá? Leta, kir taki misli, de je she le vjutro sojih lejt; misli na vezhnost, inu na isvelizhanje brani, odlásha sa taisti vezhír, na ktirga se nikóli ne spomni, ktir je pa morbit vender she blishej, kakor se domíshla. Poglejte, kakó refnizhno je, de kdor nozhe sdej se Bogó dáti, inu s'kerbėti sa isvelizhanje, tudi posnéje ne bo otel, ako bo glih imel she sadósti zhasa: Ja! urshohi, ktiri ga sdej nasaj dershé, ga bodo posnéje she bel nasaj dersbáli, kir s'zhásam smiram možnéshi perhajájo. Pové, moj zhlovk! kaj je vender urshoh, de ne moresh terdno skléniti v' refnizi míšlit na toja dúsha, inu s'kerbėti sa nje isvelizhanje? Al ni eno húdo poshelénje, eno možnó nagenenje, ktiro te tulkajn spodbóda, de she nimash volje taisto premagáti? Al ni sveit, ktir se ti takó perjasno smeja, de se ti ne mógozhe sdí, se mu odpóvédati? Al ni so lufhti, ktiri te takó sazóprajo, de je preteshkó jih savrézhi? Al ni navado, ktira te takó v' kle-néniga dershí, de je ne moresh sapustiti? Al zhe od zhasa do zhasa odláshash, al ne bodo letí urshóhi, ktiri te sdej od Bóga nasaj dershé, she smiram možnéshi postali? inu tebi spréobernenje, pokóro, inu s'kerb sa isvelizhanje smiram teshávnishí strili? Kdo ne vé, de poshelénje, inu nagenenje, kolker bel se mu zhlovk vdá, tolko bel tiranško zhes nega gospodári? Kdo ne vé, kolker bel zhlovk sveit lubi, tolko bel ga sveit sazópra? Kdo ne vé, de kolker vezh zhlovk od greshnih lufhtov pókúti.

kufi, tolko bel ga po taistih shéja? Kdo ne vé, kolker dalej terpi navado, tolko teshej je njo sapustiti? Kdo tedej si more dómishlúváti, de to, kar sdej nozhe, bo enkrat otel, kir ravno ti saderfški, ktiri so mu sdej na póti, ne samo ne bodo pomájnshani, ampak od dneva do dneva možnéfhi postáli, kolker dalej se spréobernenje odláfhá? Od ktirga vezh v' drugimo dejli.

I.

Ena preprizhana resniza je, de voljo zhlovéška, ktira je od nature slepa, se preit ne vdá lubiti ena rezh, dokler nje pamet taista naprej ne postávi, de je dobra, inu vredna lubésni. Takó vidimo, de zhlovk se ne podstópi enga déla, dokler negov dóbizkek, ne sposna; sa to gvishno ostáne, de voljo se nagne lubiti ena rezh mejn, al vezh, kakor nje bo dobróta te rezhí od paméti mejn, al vezh naprej postavléna. Sdej fklénem, kdor se sdej Bogó ne dá, inu ne sazhné fkerbéti sa soje isvélizhánje, kakó bo on to posnéje sturil? Bo imel morbit v' perhódnimo zhasi vezhi resvetlénje, vezhi sposnanje, ktiro mu bo pokasálu potreba fkerbéti sa isvelizhánje? Gvishno ne! Sakaj kolker tamá bel gósta perhaja, tolko mejn zhlovk vidi. Al ne vemo is fkufhne, de navukí, inu postáve svejta, kolker bel se zhlovk po nih visha, tolko bel otamné resniza, inu luzh S. Evang. ako se tedej tamóto smiram bel gméra, kolker bel lejta gori jemló, ako pamet smiram bel otemní, kakó se bo mogla voljo nagni-

gníti, deb' posnéje greh sovrašíla, inu zhed-
 nost lubíla, ako gerdóbo gréha, inu lepó-
 to zhédnosti nje ne bo od pameti pokásana, inu
 na snanje dána? Pogléjte, kakó ref je spet,
 de zhlovk, kar sdej nozhe, tudi enkrat ne bo
 otel, kir enkrat bo ravno takó málo, inu she
 mejn sposnal, kakor malo si muje da sdej spos-
 náti. Samirkaj si to ti! ktir is prasniga vupán-
 ja, de to, kar sdej nozhesh, bofh enkrat otel,
 od dneva do dneva odláshahh, stopiti is mlazh-
 nosti k' aifru, od restresénja k' andohti, od
 resvojsdánosti h' posténimo, brumnimo sádershán-
 ju; sposnej vender ta velika nevarnost, v' ktiri
 se snaidesh, de ti ne bo smánkala luzh, ktira
 te samóre na prava pot perpeláti; *hodite*, opo-
 mina *Jesus*, *dokter luzh imáte, de vas tamá*
ne prepáde. Sdej sposnate, de ne samó spo-
 dóbno, inu pravizbno, ampak tudi potrebno je
 Bogó se dati, sa isvélizhánje fkerbéti, sdej spos-
 nate, de vas Bóg h' temó klizhe, sdej dajte
 greho slovó, sdej se sveiti odpovéte, sdej
 ftrite terdni fklep vselej sveitó Bogó fhlushi-
 ti. Al bofh smiram odgóvárjal tojmo Bogó,
 o zhlovk! ktir te klizhe, vábi, inu k' sebi
 profi, de she nimash volje k' nemo se oberni-
 ti? Al bo Bóg smiram fhlišhal od tebe, bom
 she perfhah? Ne bo nigdar fhlišhal, jest pri-
 dem? En Bog, ktir naf shehí sa soje iméti,
 inu deb' naf imel, je otel vsa soja kri preliti,
 al ne bo imel od naf nikóli to vesélje, deb'
 fhlišhal is nafhíh vust te beséde: *pole moj Bóg!*
sdej sim vus toj? O lubi Jesus! Jest sposnam,
de dolshan sim is tavshent urshóhov vus toj
biti, sa volo tegá slovó tebi, golusni sveit!

Jesufov ozhem biti shiv, Jesufsov merit,
Jesufsov sdej, inu enkrat v' vezhnósti.

II.

Vem dobro, lubi Kristiani! Na kogá nek-
 tère dushe, ktire smiram odláshajo se Bogó dá-
 ti, inu sa soje isvélizhanje skerbéti, sidajo soje
 vupanje; ti pravjo, kolker vezh bo lejt, tolko
 vezh bo pameti, nej se vléshe, inu nej vgáfne
 ogen mladih lejt, nej se enkrat perfkutjo pos-
 vetni lushti, k' bom starji, se bom h' Bogó ober-
 nil, h' temo she starólt zhlovéka fili; inu is
 tega sklénéjo, de, ako jem le zhasa ne bo
 smánkalo, voljo jem gvishno mánkalo ne bo sa
 dobro fritti. Jest dopustim, de jim ne bo
 mánkalo ne zhasa, ne volje h' Bogó se oberniti,
 pa morbit mislite, de se bodo v'refnizi h' Bogó
 obernili? Gvishno ne! To vupanje je nih nar-
 vezhi slepóto. En tak meni, k' bo imel zhas,
 inu voljo kej dóbriga fritti, de bo tudi vselej
 fritti samogel, al v' temo se možno golfá, zhe
 bo tudi zhas, inu voljo, bo na sadne gvishno
 možhi mánkalo. Spomnite se na taisti skriv-
 nósti povni bajer, h' ktirmo je bil stirkrát
 v' dúhu pelán prérók Ezech. prérók se prvi-
 krat h' bajarju blisha, inu vidi, de je lohko
 zhes priti, kir vódo je takó plitva bla, de je
 koméj nogé smozhíla; prérók pride drugikrat
 h' bajarju, inu kir je bla vódo she enkolko
 sraftla, je shal fzer zhes, pa she is vezhi
 teshávo; v' trekizh mu je she bel teshavno, ja
 she zel nevarno blo; on pride zhétertizh
 h' bajarju, al kir je bla vódo she vun stopila,
 je

je ni blu mogózhe vezh pregásit. Ravno takó se godí vřim tařtim, ktiri řpreóbernenje, inu řkerb sa isvelizhanje smiram odlářhájo; po miri, po ktiri pořhelenje zheř nih řerzé gořpodári, po ktiri se hude naváde vkorenínjo, po ktiri řřivílo nih grehov smiram rařte, pořřáne is tega en tak globók bajar, de ga ne morejo vezh pregásit is vřo mujo. Po dořperneřénimo pervimo grébu ni teřřkó preřřópit vřřtan bořhje gnáde. Al zhe se narářte řřivílo pregréh, ni řamo teřřkó, ampak vezhkrat nemogózhe is tega bresna se vunkej řkopáti. Vře letó vuzhí, inu poterdi vřřakdajna řřkuřřna; rezite unimo, de ima jegrá, kvarte, virřle, kégle řapúřřiti, kar je řřkodlivo negóvi hiřři, inu negóvi veřří, on bo odgovóřil, de negóvo nagnenje h' jegrá je takó veliko, de jegrá ne more opuřřiti, deřřglih vezhkrat vře řorte naprejevřetje dela, de jih bo opuřřil; rezite unimo, de je zhař negóvimo reřvojsdanimo, pohujřřlivimo řřivlenju enkrat konzřřiti, on bo odgovóřil, de navádo je řře takó mořřna, de je nemóre premagati, deřřglih mu je vezhkrat řoperna. Urřřoh tegá je ozhiřten, kolker dalej se řpreóbernenje odlářřa, tolko řřlabji pořřtajájo od ene řřrani mořřhí duřře, tolko vezhi od druge řřrani teřřháve. Poglejte, de se golřá tařřti, ktir se sdej nozhe Bogó dati, inu sa isvelizhanje řřkerbéri is řavupanjam, de bo letó vřeřlej řamogel řřiti.

III.

Jeřř řzer vem, nej bo nařřa řřlabořř velika,

ka, koker ozhe, samóre vender premáhati vse tesháve, ako bo skus gnado boshja podpírana. Al kaj sa ena posebna gnado bi bla potrebna taistimo, ktir skus soje vedno odláshanje je she tolkajn gmeju gnad savergel? On poterbuje nar mozhnéshi boshja gnado; bo pa mogel taisti letá posebna gnado vupati, ktir h' Bogó se oberniti od enga do drusiga zhasa smiram odlásha? Ktir se ozhe she le takrat dati Bogó, kader she sveit vezh sa nega ne mára? Ktir she le takrat greshne lushte sapustí, k' jih she vezh vshiváti ne more? Kaj sa en offer da Bogó taista perfhóna, ktira mu sazhné sflushiti she le takrat, k' she obenga ni, deb nje na sflushbo stregel, deb njo molil, kakor je v' mladósti mólena bla? Al je mogózhe, deb Bogó perjetno blo, k' se zvet shivlenja vshushnosti svejta sgubí, inu stare, sadne, naróдне, léne lejta se Bogó sa offer filjo? Al more en tak taiste posebne gnade vupati, ktire delí Bóg samo sojim svestim, aifra polnim, ad mladósti stanóvitnim sflushabnikam? On letó ne more vupati, shuga sam Jesuf, kir pravi: *vi me boste iskáli, pa me ne boste najdlí*, kakor deb otel rezhí: dokler je zhas bil mene iskáti, o zblovk! si na vse druge rezhí mislil, si sa sgol druge sflushbe skerbel; lejta tojga sdravja si sa pravil v' nezhistosti, v' lenóbi, v' resvojsdanosti, lejta toje frezhe si sapravil, v' veselji, inu v' lushtih, lejta toje mladósti si sgubil v' salublenih délah, lejta moshke starosti v' posvetnih opravilah, inu nesmasnih skerbéh; sdej kir je sveit fit tebe, inu ti si fit svejta, ozhesla

osta-

ostanik toiga nenuzniga shivljenja meni sa offer
 pofiliti, ne marani sa te, zhe me taisti sab-
 stojn ishe, ktir me ob pravim zhafi ni otel
 ifkati, se mu prav godi, ti me bosh ifkal, pa
 me ne bosh najdil. Takó bo vdarjen taisti, pra-
 vi S. Avgust. ktir sdej smiram odlásha dati se
 Bogó, inu fkerbéti sa soje isvelizhanje, kader
 bi samogel, nozhe, kader bo otel, ne bo mo-
 gel. Bo morbit rekel eden, al drugi, kaj ne
 pové S. Evang. de evangelski ozha je zel proti
 nozhi vun fhal v'foj nograd delavze najémati,
 inu sadne je plazhal takó, kakór perve, kaj
 poméni leto drusiga, kakór, de Bóg je per-
 pravlen na' vsaka uro gori vséti? Na to jest
 odgovorim tudi is besédami S. Evang. al je
 toje okú sa to hudóbnó, k'lim jest dober? Zhe
 je Bóg is foiga breskonzhniga vsmilenja enga,
 al drusiga gori vsel, ktir je sfer dolgo odlá-
 shal k'nemo se poverniti, al se smesh ti na
 ena taka posebna gnado sanáshat? Kaj sa ena
 ferbeshnost! Inu sraven tega, pové, o zhlovk!
 Al najdésh v' S. Evang. de delavzi, ktiri so
 pershli ob enajsti uri, so she popreit ob eni
 drugi uri vábleni bli? Oni ni so bli popreit
 poklizani, sa to tudi popreit ni so mogli priti;
 tedej S. Evang. ti ne samo ne da obenga vu-
 panja, ampak te more zel vstrafhit. Désghli
 te vabi vezhni Bóg, de sdej ta uro se mu imash
 dati, leto vender ne strish. Ti ozhésh toje spre-
 óbernenje na en drugi zhaf, na ena druga sta-
 rost odláshat, al Bóg v'enmo drugimo zhafi ne
 bo sa te maral, ga bosh ifkal pa ga ne bosh
 najdil. Nej se mudí, nej odlásha, kdor ozhe,
 le mi tega nikar ne strimo; mislimo na préte-
 zhe.

zhéne lejta násaj, inu prevdarimo en malo, kolko je sgublénih v' posvétnih nezhimernostih, kolko v' gresnih lushih, kolko v' sgot posemelskih sferbéh, inu opravi lah, kdo vé? al nam je odlózheno s'he tolko lejt sa s'hlushbo hoshia, kolker smo jih v' s'hlushnosti s'vejta, mesá, inu hudizha s'gubili? Nej tédej bo sturjen terden sklép, eno novo, brumno, S. Evang. enáko shivlenje sazhéti, sadoosti dolgo smo s'hlushili s'vejti, sadoosti dolgo nashimo mesí, inu gresnimu nagnenju. Vstani tédej, mladenzh! sturi konz tojim resvojsdanóstim, dej se Bogó, vstani dekelza! sapusti s'vejta, ktir te sapeluje, dej se Bogó, vstanite mlazhne dushe! vshgite od aifra vas'he ferzé, dejte se Bogó; vstanite vli s'kupej, lubi Pos'hlushavzi! dejte se Bogó, inu oblubite mu donef ena refnizhna, svesta, stanovitna s'hlushbo.

Ja lubi Jesus! mi ozhmo vsi s'kupej popolnoma toji biti, mi sklenemo vse dni nashiga shivlenja, kolker nam je s'he odlózhénih sa te, inu steboj dopernesti; sposnamo, de mogli bi bli vse nashé misli, vse nashé dela, vse nashé lejta, od tistiga zhasa, kar smo h' pameti pers'hli, sa toja s'hlushbo, inu sa nashé isvélizhánje oberniti, al mi nespametni to ni smo strili, ampak s'gubili smo pretezhéni zhas v'shlushnosti tojih sovrashnikov, s'vejta, mesá, inu hudizha, na meisti deb jih bli offrali tebi nashimo Bogó, nashimo gospódo, nashimo narbolshimo ozhéti; inu kar je narhuishi, je leto, desglah si nas h' pobolshanju nashiga shivlenja tolkokrat vabil, tolkokrat pergajnal, smo taisto vender smiram od enga do drusiga zhasa odláshali; al polni sramóte sposnamo
pred

pred teboj naša popreshna nesvestóbo, inu is serza obshalujemo naše terdovratno odláshanje, inu te prosimo ponishno, odpusti nam, nikar nam ne samiri; o nikar ne saversi naša perpravno volo, ktira imamo tebi vselej svestó shlushiti, is ktiro se tebi popolnama zhes damo, inu dodéli nam gnado, de vse to, kar dones si náprei vsámemo, bomo do konza našiga shivljenja svestó spolnili, kir to nas bo sagvishalo po smerti k' tebi priti, inu skus zelo vezhnost se steboj veseliti. Ta gnado prosim sam sa se, sa vse moje fármane, inu prizheózhe poshlushavze, vshlishi me, o Jesus! Amen.

PRIDIGA

Na III. Nedelo v' Adventi.

Popravite Gospódova pót. Luc. 3.

Ako bi bli hudóbni, terdovratni Judje v' do-
bri saštópnosti na Jesusa glédali, keb' bli
glédali od ene strani na prizhe boshjih preró-
kov, od druge strani pa na perihóna Jesusova
is enim serzam, ktiro resniza lubi; keb' bli gle-
dali na zhaf negóviga prihóda, na krej negóvi-
ga roistva, na ponishnost negóviga stanú, na
vrednost negóvih zhédnosti; keb' bli odperli
ozhi k' negóvim zhúdesham, vushéfa negóvim
navukam, inu bi se bli pustili ponishno, inu po-
kórno od nega vishati, al mislite, deb' bli

persšli kdej takó délezh v' hudobii, deb' blí
 fojmo narvezhimo boshjimo dobrótniko shivlen-
 je vséli? Nigdar bi se to ne blo sgodilo; keb'
 blí stopíli v' negóve stopine, bi se ne blí nig-
 dar imeli bati sajiti na ena kriva, golufna pór,
 sakaj Jesuf pravi: *kdor sa menoj hodi, ta ne*
hodi v' tamóti; keb' blí svešti polhlušhavzi,
 inu pridni delavzi negóvih navukov, bi se ne
 blí nigdar imeli bati skus en golufni navk sape-
 lani biti, sakaj Jesuf pravi: *vi boste resniza*
sposnáli, inu resniza vas bo reshila; keb' se
 blí njemo pokórno podvergli, bi blí snali eno
 vezhno frezhno shivljenje vúpati, sakaj Jesuf
 pravi: *kdor moja besedo dershi, ta vezhno ne*
bo smerti vidil. Vše te dobróte bi blí Judje
 sádobili, keb' blí glédali na Jesufa is ponish-
 nim ozhmí, is pokórnim vufhesmi, is perprav-
 nim serzam. Al kaj nuza? od hudóbe ofleplé-
 ni so le mirkali na Jesufa, deb' kej sanizhvanja
 vredniga nad njim resodéli, is serzam, ktiro
 je blo zhes njega serdito, is vufhesmi, ktire so
 ble negóvi besédi samafhéne, is ozhesam, ktiro
 je blo proti nemo povno sovrashtva, inu grim-
 nofti. Inu kaj je pershló s' tega? letó, de so
 shéle Jesufove, ktire je imel sa njih isvelizhati,
 popolnama k' nize strili, smiram globokéshi
 v' hudobía sagásili, na dušhi zhisto oflepíli, inu
 vredni postáli od Bogá sapufhéni, inu savérsheni
 biti. O deb' pazh kristianstvo dergazhi na Je-
 sufa glédaló, kakó lohko bi odvernilo od sebe
 vse to, kar ga sna zhasno, inu vezhno nefrezh-
 niga striti! kolker dalej, kolker vezh na Jesu-
 fa glédamo tolko bel se prevíshamo, kakó
 resnizhno je, kar pravi S. Paul: *de skus njega*
nam

nam je dáno vse, karkol je potrebno sa nashe isvelizhanje. Povni trofhta le previshamo, de on nam je vse to, kar nam je oblubil biti v' S. Evang. namrezh pót, resniza, inu shivljenje; pót, ktira nas vódi, resniza ktira nas vuzhí, shivljenje, ktiro nas poshiví. Kokerkol reslózheni so med seboj nashi stanóvi, nashe opravila, inu daróvi nature, je vender on pót sa vsaka nóga, resniza sa vsaka pamet, shivljenje sa vsako serzé; ja on je pót, resniza, inu shivljenje takó sa vsaziga, de sunej njega je vsaka pót sa pelíva, vsaka resniza lashníva, shivljenje je smert, zhe od nega ni. Akotedej nozhmo sajiti, ako nozhmo golfáni biti, ako shélimo vezhno shivljenje iméti, kaj nam je striti? Odgóvor bom dal v' dveh dejlih donáshne pridige, ktira ima ta sapopádik: ako nozhmo sajiti, moremo iskati pót per Jesusi, sakaj on je pót, ako nozhmo golfáni, inu sapeláni biti, moremo iskati resniza per Jesusi, sakaj on je resniza, ako ozhmo vezhno shivljenje iméti, ga moremo iskati per Jesusi, sakaj on je shivljenje. Te tri resnize preden na dalej resloshím, poterpíte.

I.

Pót, po ktiri imámo hoditi, moremo iskati per Jesusi. Ena neisgruntána lubésen nebesh-kiga ozhéta bi bla she letá, keb' bil on soiga sina samó is tega urshoha na sveit poslal, deb' bil ljudjem le samó s' besédo prava pót pokasal, po ktiri imajo hoditi, ako ozhéjo isvelizhani biti, al letó se je vezhnimo Bogó premálo sdélo; on tedej je sklenil, de negóv Sin ima ne le sa-

mó nash vishar, ampak zel tudi nasha pót biti, ktire se imamo dersháti, de ne sajidemo. Potim tedej kje boshji fin zhlovk postal, nam ni samó s' besédo pridigval pónishnost, krotkóft, poterpeshlivóft, lubésen, inu druge zhednosti, ktire so taifte ravne stesé, po ktirih Bóg pravizhne vódi k' vezhnimo isvelizhánju, ampak on je tudi vse te zhednosti sam dopernáshal, inu fkus soj isgled sam nad seboj v' dianju pokasal: *on je sturil, inu vuzhil*, pravi S. Evang. Takó je popisal Isaj. Mesiasa Israelskimo ludstvi k' jim je rekel: *toje ozhi bodo toiga vuzhénika vidile, inu toje vushesa bodo negóve beséde shlishale, k' te bo opominal*, to je pót, ktire se imash dersháti. Isaj. je ozhitno govóril, de Israéltarji od Mesiasa ne bodo samó shli'hali, ampak tudi nad nim vidili, ktira je prava pót. Inu letó je tudi silo potrebno bló, de je Jesuf podvuzhil ne le nash vushéfa is besédo, ampak tudi nash ozhi is dianjam, sakaj keb' sveit ne bil is leftnim ozhmí vidil nad boshjim finam, bi ne bil nigdar verjel de leftno ponishánje je pót, po ktiri se h' povikshánju pride, de mogózhe je lubiti terplenje vezh, kakor veselje, inu dobre dni, de sa na sveiti mirno, inu pokójno shivéti je narbolshi mitel, ako se serzé od sveita odterga. Sraven tega, kakó lohkó je, deb' zhlovk al osfleplen od hudiga nagnenja, al is nevédnosti golufna pót dershál sa prava, sakaj kolkokrat se sgodí, de zhlovk od nagnenja smoten dershi to sa dobro, kar je vender samó na sebi hudó, pregréshno? kolkokrat se sgodí, de se zhlovk smifli tavshent sgovorov sa pregovóriti soja vest, de to je dopushéno, kar je vender pre-

prepovédano? Leto prizha S. Duh, kir pravi fkus modriga: *je ena pot, ktira se zhlovéko pravizhna, inu dobra sdi, al nje konz péla h' pogublenju.* Kaj tedej bi bló s' nami, lubi moj! keb' nam Jesus fkus lesten isgléd ne bil pokasal prava pót, keb' on nam is sojim navúki inu zhednostim ne bil k' serzi govóril, to je prava pót, po tej hodite? Is ktirga vfiga se po pravizi, inu ozhitno fkléne, de, kir Jesus sam, negóve zhednosti, negóve dela, negóv isgléd so taista pót, ktire se imamo dersháti, tok' potreba je, de si das h' vsa skerb, inu muio, o zhlovk! de od te póti nigdar ne odstópih, kir fama letá te péla h' tojmo zil inu konzi, sa volo ktirga si vstvárien na sveit; sunej leté póti moreh sajiti na golufne stesé, ktire se sfer zhloveski naturi dobre vidjo, al nih konz je nefrézhen, kir po besédah S. Duhá h' pogublenju péla.

II.

Sdej vstáne vprashanje, hódish, o zhlovk! po tej póti? se dershish tih stopin, is ktirim ti je prava pót sasnamval Jesus? zhe kdo pofhufha toje pogóvore, najde v' taistih tolko framoshivosti, tolko previdnosti, tolko kristianske lubesni, kolker je perporózha iméti Jesus? kdor toje oblazhilo pogleda, vidi v' tajistimo ponishnost, posténje, zhednost, ktira je tolko saposvedal Jesus? Kdor premisli toje sadershanje, je kej po sadershanju Jesusovimo? o kakó možnó, inu po pravizi se je bati, deb' vezli dejl Kristianov se ne snajdil sunej prave póti, kir
nih

njih sadershánje je takó malo podobno sadershánju Jesufovimo! Je bla nezhimernóft, posvetna fhéga morbit pót Jesufova, de tega se dershi tok svestó vezhi dejl Kristianov vsih stanóv? so bli morbit lufhti, norzhie, posvetno veselje pót Jesufova, de po temó s' takim shelámi hrepení vezhi dejl kristianov obduiga spóla? je bla morbit nepoterpeshlivoft, nevoló, jeso, sovrashstvu pót Jesufova, kir f'korej obenga ni, deb' snamina tih pregreh ne nosil nad seboj? Pót Jesufova, je bla zhista, inu bres mádesha, pravi Dávid kronani prerok, ta, uni pa gasi po póti povni blata, gnuśóbe, nezhiste ostúdnosti; pót Jesufova je bla lepa, inu svitlá, pravi modri Syrah, ta, uni pa hódi po póti, ktira je vsa tamná od zherne meglé stemanja, inu prevsétnosti; pót Jesufova je bla ravna, pravi S. Pismo v' pervih kralevih bukvah, ta, uni pa hódi po póti, ktira je povna ovinkov, tatvine, golfie, inu krivíz. Mozhnó, inu po pravizi tedej se je bati, rézhem she enkrat, deb' vezhi dejl kristianov se ne snajdil sunej prave póti! Zhe je pa temó takó, kakó se morejo tróshitati sadobiti taisti zil, inu konz, ktirga vender po smerti vupajo? Bo morbit rekel eden, al drugi, jest se dershim te póti, po ktiri vezhi dejl ludí hódi, jest se takó oblazhim, kakor drugi, kir me je fram, en posébnik biti. O nespámeten, ja pegréshen odgóvor! nevreden kristiánkih vuft! kdo je toja pót, inu visho toiga sadershánja, ludje, al Kristuf? kdo te ima h'isvelizhánju vishati, navade ludí, al isgled Jesufov? *jest sim pot*, vpije Jesuf, ne glej, kaj, inu kakó drugi delajo glej, kaj, inu kakó sim jest sturil; jest sim

fim pót, ktire se imash dersháti. Takó je, kristiani moji! inu nizh dergázhi, hoditi po tej póti, po ktiri vezh dejl ludi hódi, se pravi sheléri s' vezhim stivilam pogublen, ne s' meihnim kardélam isvólen biti. Ako se dershísh gmejn, shroke póti sveita, bofh sdihval, na konzi tojga popórtvanja, v' smertni pósteli: tok' fim tedej sguibil pót resnize? Kaj pa ti bo nuzaló tákrat to sposnanje, kir vezh zhaša ne bo, deb' ga popravit? Ako nozhesh, o zhlovk! sajiti od prave póti, tok' sturi, kar opomina prerok Jerem. kir pravi: *stoj na póti, glej, inu sprashui, ktira je prava, inu te se dershi.* Inu de te bofh prave póti sagvíshal, ne glej na póta sveita, ampak na pót Jesufova, ktira ti je on s' sojim isglédam sasnámval. Ta pót je sizer térnova, je vofka, je teshavna, morem sposnati, pa je gvíshna, je sama, sunej ktire ni isvelizhanja. Po tej póti se gré s' stopínami pokóre, ponishnosti, poterpershlivosti, is stopínami satajenja lestne volje, dolitérenja pozhutkov, inu kroténja ludiga poshelénja, inu greshniga nagnenja, teshkó je sizer to, morem sposnati, pa ni dergázhi, ni drusiga mitelna, al se more po tej póti hoditi, al nebéfam se odpovédati. *Nej bo, lubi Jesus! desglíh ojstra, natúri, pozhutkam, inu nagnenju teshavna je pót, po ktiri nam sapovésh hoditi, ako ozhmo priti h' nashlmo zil, inu konzi, vender se nie ozhmo vselej svestó dersháti, kir ti si je nam sasnámval, kir ti si ta pervi po nje hódil, dej nam le toja gnado, de nas obena tesháva ne bo ostráshila, dej nam serzhnost is lubésni proti tebi vse premágati, dokler po konzhaní poti*

*póti nashiga zhasniga shivlenja, pridemo h'te-
bi vshiváti vezhni pozhitek v' tojmo kralestvi.*

III.

Resniza, ktire se imamo dersháti, moremo ífkáti per Jesufi. Nizh se ni zhuditi, de vezhi dejl kristianov se snajde sunej prave póti, sakaj oní práv ne hódjo, veste, sakaj ne? sa to, kir prava pot práv ne posnájo, noga se smóti, kir se pamet golfá. Sa volo tega Jesuf, k' naf je shélel navuzhiti pravo popótvánje, ni rekel samó, *jest sim pót*, po ktiri imate hoditi, ampak je tudi sraven perstávil, *jest sim resniza*, ktire se morete dersháti, deb' nam na snanje dal, de per nemo moremo ífkáti resniza, zhe ozhmo imeti prava pót. Letó je takó gvíshno, de fami phariserji, degflih so bli sovrashniki Jesufovi, so bli v' temó previshani, k' so rekli: *mojster! mi vemo, de si resnizhen, inu de pot boshja v' resnizi vuzhish*; ravno letó je sposnal tudi Dávid, k' je pel: *vse toje póta so resniza, o gospód!* Ako tedej ne moremo imeti ne prave póti bres resnize, ne resnize bres Jesufa, kakó bo tedej mogozhe, deb' taisti po pravi póti hódil, ktir se dershí takih postav, ktire so nasproti postavlene Jesufovim navúkam? Le premislite, shége, inu naváde, po ktirih vezhi dejl kristianov shiví, boste k' malo sposnali, kakó malo so podobne Evangelskim navúkam, ktire nam je Jesuf sapustil. Lubite tega, ktir val sovrashi, odpustite temó, ktir val reshali, sá nizhujte to, kar sveit obrajta, obrajtajte to, kar svet sovrashi, saversite lufhte, lubite kri-
she,

she, so sgol navúki, ktiri so shli is vust Jesufovih, al kolko jih bomo najdli, deb' soje shivljenje svestó rovnáli po tih navukih? al se ne godí ravno nasproti? stemanje, prevsetnost, al zel pohujshánje, inu nesramnost kasáti v' oblazhili, hrepeneti po norzháh, posvétmimo veselju, inu gresnih, nevárnih lustih, iskáti per ljudjeh zhasť, hvalo, obrajtanje, vsaka samiro, vsako reshálenje, vsaka krivizo is mashtvanjam poverniti, al se pravi to resniza per Jesusi iskáti, po navúkih Jesufovih shivéti? al se ne pravi to, sam sebi ozhi savesáti, de ne vidio? O revni Adamovi otrózi! *kakó dolgo boste she terdiga serzá*, vprasha S. Duh skus Dávida? sakaj se odtegujete od resnize, *inu ishete lasht*, inu golfie? kje S. Ant. de Pad. prémislil, kakó možnó bo od kristianov resniza sanizhvana, inu savérshena, je savpil povn S. aifra v' eni pridigi: *psuj shpot, inu framoto! postavi naprej hudizh soje navúke, bodo gori vseti, ponudi svet soje naváde, bodo gori vsete, dá mesó na snanje soje shéle, podo gori vsete, se verjame hudizhu, se verjame sveiti, se verjame mesi, le samimo Jesusi se ne verjame, le sam navk Jesufov ne bo gori vset; inu kristiani! vender vedó, de hudizh dela oblube, ktire nigdar ne dershi, de sveit ponúja dobróte, ktire kakor dim sginejo, de mesó podpihuje k' lushtam, ktiri se na sadne vselej v' grenkóšt spréobernenjo, to vse vedó kristiani! inu vender verjamejo, le samimó Bogó, ktir je vezhna resniza, ktirga oblube so gvishne, ktir je vezhna modróšt, inu svetóšt, ktir ne more golfati, ne golfán biti, le samó nemo se ne verjame;*

kaj

kaj je vender urshoh tega? urshoh bom pové-
dal v' drugimo dejli.

I.

Ako vam resniza povém, je rekel Jesuf Judam, *sakaj mi ne virjete?* sakaj verjamete mojim, inu vas im sovráshnikam vezh, kakor meni? Ravno letó vprashánje postávim tudi jest po vsi pravizi sedájnim kristianam, ako vam resniza povém, sakaj mi ne virjete? ako pravim, svetjem, perporózham, inu prosim, de imate pozhutke krotiti, poshelénje nasaj dersháti, nagnenje doli tretí, sakaj verjaméte rajshi mesi sveiti, inu hudizhi, ktiri vam naprej lashéjo, de pozhutki, nagnenje, inu poshelénje snajo iméti soja prostóft? ako vam pravim, de nezhi-mernosti, shége, inu naváde svetá mórete sanezhváti, inu samétati, kir to se ne more pojdáshiti s' iménam enga kristiana, enga spokór-nika, sakaj verjaméte taistim, ktiri vam pravjo, zhlovk, k' je med svetam, more is svetam dersháti, ne smé oben posebnik biti? ako vam pravim, de imate lubiti ponishnost, v' terplen-ju poterpeshlivi biti, ne nevolno godernáti, toshiti, preklinati, de imate sovráshnikam odpuf-titi, posténje vashiga blishniga várvati, fra-moshlivo, zhisto, nedovshno, posténo, inu pravizhno shivit, sakaj verjaméte rajshi taistim, ktiri vam nasprotne novúke dajejo, al s' besé-do, al s' dianjam? *ako vam resniza povém, sakaj mi ne verjaméte?* Kakó enako je sedajne kristianstvu nekdašnjim terdovratnim Judam, ktiri so od prerokov boshjih sheléli, de jim nimajo
nezh,

nizh, kakor dopadlive rezhi naprej nesti, de jih imajo raifhi is lashmi tolashiti, de so le perjetne, kakor deb' jim gola, ojsira resniza govó-rili; sa volo tega se je sagrósil zhes njih prerok Isaj. inu je rekel: *lashnivo ludstvo! ktiro resnize nozhe shlishati, kakó dolgo ti bodo lashl vezh dopadle, kakor resniza?* Ravno leto se po pravizi rezhe tudi od ledajnih kristianov, ktiri resnize S. Evang. al zel nozhejo poshlulhati, al zhe jih poshlulhajo, jih nozhejo verjeti, kir so lestni lubesni nasprotne, inu mesi sóperne. Ako bodo is kánzelna gvishne nove fhege, inu greshne navade svarjéne, ktire se is kristiansko zhednostjo ne moréjo pojdashiti, ako bo govorjéno, de zhiovk ne smé is svetam dershati, ne lubiti negóve nezhimernosti, ako se germi zhes resvojsdanóft v' sadershanju, zhes pohujshanje v' tovarshstvu, zhes nesramnost v' oblazhili, se brez oglásjo posvetni otrozi: pridigar je neslán, je komej sa nevumniga kmeta, ozhe imeti take rezhi, kar ni mogozhe sriti, nej vpije, kar ozhe, mi pa sfermó, kar ozhmo, kaj porajtamo farja, al meniha, is kánzelna vpi-ti je negóvo opravilo, to more sriti, zhe ozhe shivit. Ako per spovdi bo greshnik po sahlushenju pokrégan, ako po miri negóviga pregrésbenja mu bo naloshéna ojsréfhi pokóro, ako sa volo pomankanja pobolshanja mu bo odvésó doli vdárjena, je she spovdnik preójster, prevezh muhast, ne posna zhlovéka, nima vsmilenja s' zhlovésko slabostjo. Al ni so to sovrashniki resnize? ktiri ne morejo shlishati, kar je naturi sóperno? Al kaj bo enkrat sa take? k' bodo per bledi mertvashki svezhi sposnáli resniza, pa

pre-

prepósno, k' je sdej nozhejo sposnáci. Gorjé vsakimo, ktir bo s'he le v' smertni uri peršhal h' sposnanju! *Ne perпусти letó, lubi Jesus!* sdej nam dej sposnáci, de svet nas ne bo preslepil; toji navúki so vezhna resniza, dej gnado, de jih prav sastopimo, veliko obrajtamo, inu v' dianju stermó, kir vemo, de bres tega n' isvélizhanje vúpati.

II.

Shivljenje, ktiro moremo sheléti, imámo iskáci per Jesusi. Nesrézhni kral Ahab je smert najdil, k' ní otel bógati resniza, ktira mu je prerok bošhji osnanvál. Ravno kaj taziga se imajo báti vsi taisti, ktiri navke S. Evang. nozhejo bógati. Kdo se Jesusa v' resnizi ne ders'í, ta more sunej Jesusa smert najti. Jest pa tukej ne govorim od smerti trupla, ktira nam drusiga nizh ne odvsame, kakor zhasne rezhí, jest govorim od smerti dushe, ktira nas ob vezhne, nebeslke shaze perpravi. So to prav sastopiti je treba véditi, de Jesus se sam shivljenje iménuje, pervizh sa to, k' nas je od smerti greha k' shivljenju gnade obudil; drugizh sa to, kir skus negóvo sašhlushenje vse nashe dobre dela sašhlushenja vredne postánejo; sa to je rekel S. Paul, *Jesus je moje shivljenje*. Skodo tedej, inu nesrezha, ktira taista dusha terpí, ktira se ne ders'í Jesusa, je letá, de sgrubí soje duhovno shivljenje, ktira sgrubo je takó velika, takó shálostna, de ne more nigdar sadósti objókana biti. Postávi si naprej, o zhlovk! vse taisto, karkoli se morešh smisliti strashniga,

ven-

vender ne more is sgubo boshje gnade, ktira je shivljenje dushe, perglihano biti. Gmejn potop, v' ktirmo je milion, inu milion tavshent ludí shivljenje sgubilo, kaj je to strashniga? Vender ni nizh v' perglihi is sgubo boshje gnade. Ja rézhem she vezh, vsemi greh is peklá, inu pusti noter vse, kar se je mogozhe smifliti strashniga, bo vender nefrezha ene dushe, keb' se snajdla v' peklí bres gréha, veliko najnfli, kakor k' se snajde na fveti bres boshje gnade. Skleni is tega sam, kolko fkerbí morefh iméti, o zhlovk! de Jesufa, shivljenje toje dushe fkus greh nigdar ne sgubifh! Ako sa odverniti od febe teléfná smert, imafh vfa previdnost, vfa fkerb, inu mujo, kaj fi vender she le dovshan ftriti, sa smert toje dushe od febe odverniti, kir le smert dushe se more po pravizi smert imenváti, smert trupla je le eno fpanje. Inu vender, nevmerjozhi Bóg! kdo bo sadófti objókal smert tolkajn kérshenih dufh, ktire bodo vfaki dan fkus pregrého v' morjéne! Sabstojn vpíje prérok Ezech. *dusha, ktira greshí, more vmréti*, greh bo vender bres strahú doperneshen, greh bo lublen, greh bo ifkan, greh bo jerpergván, greh bo rején, greh bo is veseljám nófhen po pótih, greh bo per sebi dershan v' hifhi, v' fpanju, v' tovarfhtvu, v' zirkvi, per misi, povfód. Gre sa shivljenje, al smert trupla, pravi Jerem. bo shivljenje pred smertjo isvoléno; gre sa shivljenje, al smert dushe, se smert isvóli, pret kakor shivljenje. Dè truplo konz ne vsame, se boji zhlovk vfa ziga fkodliviga lufta, vfake fkodlive jedí, per vfakimo napádanjo ene bolesni bo ifkan arzat, bodo

bodo nuzane arznie, deb' dusha greh ne vmoril, ni s'kerbi. Sposna eden nevarnost ene perjasnosti, nezhiste lubesni, she sdavnej bi bla restergana, keb' se blo bati skus to sdravje trupla sgubiti, al kir nevarnost, je le sa dusho, se ne da mujo perloshnost sapustiti. Sposna eden, de v' uno frejvirno, klafarsko, opravljivo, piano tovarshstvu sahajati, je nevarno, sa volo gresnih pogovorov, sa volo frejvirnih besedi, sa volo pohujshanja, keb' to tovarshstvo ene bolesni, ene nesrezhe trupla urshoh blo, she sdavnej bi ga bil sa vselej sapustil, al kir le dusha sraven terpi, se sahaja v' nevarnost, bres s'kerbi, bres pezhenja vesti, ja se pelajo she drugi v' drushino seboj, ktiri morejo v' taisti soja nedovshnost sgubiti. Sodite, al ni vredno sovs, de sa shivlenje trupla gre vsa s'kerb, inu mujo, shivlenje dushe sraven ne bo porajtano?

III.

Smert dushe, ktira greh stri, dela zhloveko takó malo s'kerbi, takó malo nepokoja, de greh dershi le sa en kratik zhaf, sa ena norzhia, takó velika je ferbeshnost, takó velika neobzhutlivost, s' ktiro se greh dopernasha. O sveta viro! kam si sginila? v' merje en edino rojen sin, en lublen ozha, ja! vsame konz en tizh, en pifizek, ktir je bil sa kratik zhaf gori srejen, se najdejo ludje, ktiri so zhes to do sovs shalofni; v' merje pa dusha v' nezhisti lubesni, med gresnim norzhiami, v' branju prekletih, frejvirnih bukov, se ne vidi samo obene shalosti, obenih sovs, ampak h' temó se zhlovk sine-

smeja, norzhuje. Zhe ena shuma dnarjov, eno premoshenje, en dobizhek bo sgublen, al le v' nevárnosti, deb' snal sgublen biti, zhlovk se zhes to grima, sdihuje, tóshi, od shálosti, inu fovs se ne more sdershátí; ako pa per grefhni drúshini, v' foverashtvo, al v' drugih pregréhah dusha ne samó v' nevárnost pride, deb' vtegnila pogubléna biti, ampak v' resnizi sgubí gnado boshja, inu vmerjé, se zhes to oben ne potóshi, oben is grévenge ne sdihne, oben ne shaluje. O slepóta vírnih vredna fovs! Sa volo tega, profim, o zhlovk! obrajtaj shivljenje toje dushe, ktiro imash, kader si v' boshji gnadi, zhes vse, kir letó je bres konza dragó, sa to ti more tudi bres konza perjetno biti. Inu kir to shivljenje se najde samó v' Jesufi, dokler on sam pravi: *kdor mene najde, to najde shivljenje*, tok imej na nega víshane, vse toje misli; *ishi Bogá*; pravi Dávid, *inu toja dusha bo shivela*. Ako je kdo med vami, ktirga dusha bi se snajda v' stani ene takó shálostne smerti, o ta ne hódi is zirkve vun popret, preden bo Jesufa doli profil, njega skus ponishna molitu v' soje serzé povabil, vest skus zhista spovd v' orengo postavil, inu sgubléna boshja gnada, v' ktiri shivljenje dushe obstoji, supet sadóbil. Inu de se bosh vedil várvati te nestrézhe sa naprej, o zhlovk! tok' samirkaj dobro beséde S. Paula, s' ktirim na snanje da, kakó se sna shivljenje dushe al ohraniti, al sgubiti, on pravi: *ako boste po mesi shiveli, tok' boste v' merli, ako boste pa dela mesá skus duhá vmórilí, tok' boste shiveli*, kakor deb' bil rekel: ako bosh shivel, o zhlovk! po postavah svetá, inu lestne lubesni,

ako

ako bošh, kakor vezhi dejl luđi, pelal eno mehko, léno, shivljenje, tok' more toja dušha konz vseti, gnado boshja sğubiti, inu bres gnade boshje vezhno pogubléna biti. Ako pa po Jesufovimo navuku bošh noterđajanje svetá, inu mešá savergel, pozhutke krotil, inu nasaj dershal, doli terél hudo poshelénje, inu greshno nagnenje, tok' bodi h' tojmo trofhti sagvišhan, de Jesuf bo všelej v' tebi shivel, inu ti bošh shivel všelej po serzi, inu po voli Jesufovi. O Bóg otel! deb' mogel v' resnizi rézhi vsaki smed naf, kakor je rekel Paulus: jest fzer shivim, pa ne jest sam, ampak Jesuf v' meni shiví; jest shivim, pa moje shivljenje ni vezh shivljenje svetá, ni vezh shivljenje pozhutkov, ni vezh shivljenje nezhimérnosti, ampak je shivljenje Jesufovo, on shiví v' meni is sojim zhednostim, on shiví v' meni is sojm navukami, on shiví v' meni is soja gnado; jest lubim, inu Jesuf sam je, ktirga lubim, jest shelim, inu Jesuf sam je, po ktirmo goré moje shéle, jest vupam, inu Jesuf sam je zil, inu konz vliga moiga savupanja. Jesuf v' meni shiví. O frezhno tako shivljenje! inu frezha nar vezhi sa naf, de v' našhi mózhi stoji eno tako shivljenje sadobiti, inu smiram ohraniti.

Kir tedej je temó takó, kir ste sadósti previshani, de, ako ozhmo imeti prava pót, je moremo per Jesufi iskáti, ako ozhmo iméti resniza, je moremo per Jesufi iskáti, inu ako ozhmo imeti shivljenje, ga moremo spet per Jesufi iskáti, kir on je pót, resniza, inu shivljenje, tok' ozhl, inu seržé proti nemo povsdigni, o zhlovk! inu govóri sa meno: sposnam, lubi

lubi Jesus! de do konca slep bi jest bil, keb' si vojhil eno drugo shivljenje, kakor toje; shivljenje frajosti, lushtov, lenobe, na ktiro svet tulkajn, dersht, drusiga ni, kakor ena shalostna duhovna smert, kir to je eno shivljenje bres tebe; to shivljenje ne shelim; kir to ni shivljenje moje dushe, sa to sklenem, vselej steboj, vselej od tebe, vselej v' tebi, vselej sa tebe shiveti. Sa to prosim, lubi Jesus! dej mi gnado, de leto tako drago, tako veselo, inu dopadljivo shivljenje, ne bom nigdar sglubil, de, potim, k' bom na temo sveto najdil shivljenje toje gnade, bom tudi po smerti samogel najti shivljenje toje zhashti. Leta gnado prosim sam sa se, sa vse moje farmane, inu prizheozhe andohtlive poshlushavze, vshtlishi me, o Jesus! Amen.

PRIDIGA

Na IV. Nedelo v' Adventi.

Popravite Gospodova pot. Luc. 3.

Opominal sim val skus vse tri pretezhene adventne nedele, popravláte Gospodova pot, to je, perpravlati se sa vredno obhajati roistvo Jesusa nalhiga odreshnika skus spreoberneno, inu pobols'hano shivljenje, skus nastop resnizhne pokore, skus sazhetik prave brumnosti. Povedal

tim, de kolker to od naš shelí Jesuf, ravno tol-
 ko naš h' temó perganja naša S. Viro, ktira
 vuzhí, de gresnik al more pokóro striti, al
 bo mogel sa vselej od Bogá lozhen, vezhno po-
 gublen biti. O lubi moji! strite po navukih,
 ktiri so vam dáni bli, sej veste, de vpije S. Evang.
 de szer dofti je poklizanih, pa le malo je isve-
 lizbanih, zhes kar se ne smete zhuditi; dokler
 povéte, ako is stirih dejl v' semlo versheniga
 fémena, en sami dejl góri srafte, dosóri, inu
 pernese sad, ki je urshoh, al per róki, ktira
 féme vun vershe, al per semli, ktira féme prej-
 mé? Per róki ne more urshoh biti, kir ta dru-
 siga ne shelí, kakor is fémena obilni sad sado-
 biti, tedej je urshoh per semli, de ne pernese
 sadú, kir je al prevezh térnova, al kamnita,
 al prevezh blisi póta leshí. Ravno takó, od
 kod pride, de le mejhno je stivilo isvólenih,
 al pride to od strani kristianov, al od strani
 boshjiga vsmilenja? Od boshjiga vsmilenja ne
 more priti, kir Bóg stri vse, de bi vse ludi
 isvelizhal, tedej so kristiani sami urshoh, kir
 Gospódova pót ne popravjo, to je, kir ne po-
 bóls'hajo shivlenje, kir v' grehah tordovratni
 ostánejo. Kaj pomága, de breskonzhno je boshje
 vsmilenje, ako pa gresnik letó al ne sposná,
 al k' taistimo nozhe soje savupanje vseti? Al se
 je po tim zhuditi, de, ako glih Bóg shelí vse
 isvelizhati, je vender le mejhno stivilo isvólenih?
 Zhuditi se je le zhes to, kir vesh, o zhlovk!
 de stivilo isvólenih je mejhno, se vender ne
 mujash, is tegá mejhniga stivila biti. Donef,
 Kristiani! val ne bom strashil s' velikim stivi-
 lam pogublénih, ampak val bom troshtal s'
 mejh-

mejhnim kardélam isvólenih, v' ktiro priti vam bom dal vupanje skus to, k' vam bom postavil pred ozhí breskonzšno boshje vsmilenje; de ktirga nevárnost pogubljenja ne permóre popravlja Gospódova pót, to je, striti vredna pokóro, ga bo sililo h' temó vsaj ponúdeno boshje vsmilenje. Resdelím govorenje, inu rézhem: veliko je boshje vsmilenje sa volo poterpljenja, s' ktirim reshálénje prenesé, sa volo lubesni, s' ktiro odpušénje ponuja, sa volo dobróte, s' ktiro pokóro plazhuje. To preden v' dveh dejlih na dalej resloshím, poterpite.

I.

Zhe premislísh, o zhlovk! Kdo je ta, ktir bo skus greh reshálen, inu kdo je ta, ktir ga resháli, bosh lohko sposnal vsmilenje tojga Bogá, ktiro on imá, kir prenesé, o gresnik! tojo hudobio. Ta, k' bo reshálen, je en Bóg breskonzšne visokósti, inu dobróte; en Bóg, ktirga sami volji more vse pokórno biti, od ktirga vse dobro pride, ktirga okú vse vidi; en Bóg, ktir ima sa tron lepóto, sa roko mogožnost, sa zhaš vezhnost, sa soj sedesh neprefeshlivost. Inu kdo je ta, ktir resháli? en zhlovk, ena pest semle, zhe se njegov sazhetik premislí, ena pest prahú, zhe njegov konz poglédamo; en zhlovk, ktir ima sa natura vmerjožnost, sa doto slabósti, sa irbfhna krishe, inu nadloge. Zhe sanizhljivo tega, ktir resháli, s' vrednostjo tega, ktir bo reshálen, perglihamo, povete, al ni ref, de Bóg da na snanje breskonza veliko vsmilenje, kir odpuští greh, inu

samíro tega, ktir ga resháli? Kdo ne vidi, de ferbeshnost, s' ktiro gresnik resháli Bogá, saflushi ravno takrat, kader greh stri, s' ognenim strélami strafána biti? inu vender se to ne fgoti, Bóg poterpi, pregléda, movzhi, kakor deb' per všemo reshálénju ne imel obene obzbur-livosti. On bi snal gresnika na enkrat konzhati, vender to ne stri, ampak prenesé sanizhvanje soje zhasi s' poterpeshlivoftjo, kakor pishe S. Cyr. kir pravi: *desgljeh mashtvanje v' rokah imá, vender dolgo poterplenje nuza*. Gresnik ne porajta njegovo dobróto, gresnik safhpo-ta njegovo visokost, gresnik se ne boji njegove pravize, gresnik njegovo lubesen plazha s'gol nehvaleshnoftjo, vender on gresniko ne da fkufiti soje pravize grimnost, inu ojstroft, ampak na meisti jése mu fkashe sgol všmilenje, inu milost. On se sadershi, kakor deb' ne vidil hudobie gresnika, kakor deb' ne fhilshal vpitje njegovih pregréh. Premisliti tedej, de Bóg imá tolko urshóhov nad gresnikam se mashtvati, pa vender se ne le samó ne mashtuje, ampak mu fkashe nasproti tolko lubesni, inu všmilénja. Al ni she sam ta premiselk sadofti, sa spodbófti te, o zhlovk! de s' sgrévanim serzam se vernefh nasai h' tojmo Bogó? Inu Bóg ne pokashe soje breskonzhno všmilenje samó takrat, kadar tebe eno neprevídeno poshelenje, al húdo nagnenje tudi zhes toja voljo v' greh sape-lá, al kadar gresnih v' eni blishni perloshnofti, kir ni si rajtal gresniti, al kadar veliko vezh is zhlovéške slabófti, kakor is hudobie padesh; on fkashe to všmilénje proti tebi tudi takrat, kadar ga reshálifh frejvolno, s' premiselkam,

kam, is s'gol s'posnáne hudobíe; tudi takrat, kadar is enga greha v' drusiga, is drusiga v' tretiga gásíh, inu is grehov ena zela ketená s'tríh, tudi takrat movzhi, inu poterpeshlivo prenesé bres konza vsmileni Bóg. Mladenzhi, inu dékelze! vi dobro véste, kolkokrat ste sanizhváli dosdej vashiga bres konza vsmileniga Bogá, s' n'framnim poglédi, s' n'espodobnim bešédami; ste perjasnost s' Bógam prelómili, inu on je movzhal. Sa tim so peršhlé nezhiste shéle, nezhiste déla, inu on je movzhal, inu s'he noter do te ure ne neháte od greha, inu v'ender: *poglejte*, pravi Peter Damian. *on vse vé, inu movzhi, on vse vidi, inu obenimo ne resodéne, on vse s'posná, inu se ne mashtuje.* Al ni to eno poterplénje, zhef ktiro se more savséti pamet zhlové'ka, inu angel'ka? Prizhajte, ozhétje, inu mátere, gospodarji, inu gospodine, inu vsi naprejpostavleni! ktiri, potim k' ste enkrat, al dvakrat poterpeshlivo prenesli nepokórshino vashiga podlóshniga, ozhitno poveste, de vam ni nizh vezh mogózhe iméti, s' njim poterplénje.

II.

Inu poglej, o zhlovk! Bóg ima poterplénje steboj ne samó nektére dnéve, al tedne, ampak zele mešze, inu leta; on ima poterplénje na dolgo zhasa, kir smiram vúpa, de bosh v'ender enkrat sam v' se s'hal, h' pokóri se podál, de te ne bo treba s' peklen'skim ognam strafati. Poglejte, kaj pišhe zhef to S. Paul is noterdajanja S. Duhá on pravi, *Bóg prenesé h' ser-*

h' ferdámanju perpravne posóde s' velikó poterpeshlivoſtjo. S. Apostel ne pravi, de Bóg h' ferdámanju sdrele greſhniko le samó prenése, ampak on pravi, de jih prenése s' *veliko poterpeshlivoſtjo*, kir poterpeshlivoſt, ktira Bóg ima s' greſhnikam, je v' reſnizi velika is vezh urshohov, je velika, kir greſhniko ne neháto nega resháliti, je velika, kir bres ſtivila je tih, ktiri ga resháljo, je velika, kir on greſhniko vezhkrat dólgo na pokóro zhaka. Al s' vſim tim zela obilnoſt boſhjiga vſmilenja ſhe ni dopovédana. Bogó ſe letó malo sdí, de on greſhniko ne samó naglo, kakor ſaſhlushi ne ſtráfa, ampak ga prenáſha, kakor en lubesni povn ozha s' vſo poterpeshlivoſtjo; on gre sraven tega takó delézh v' ſojmo vſmilenju, de greſhniko zel s' nar obilniſhim gnádami, inu dobrótami obkláda, on ga per ſhivlenju obdershí, ga varjé, takó, de vezhkrat nar vezhiga greſhniko v' vſih rezhéh frezhniga vidimo, frezhniga v' sdravju, v' premoſhénju, v' otrúzih, inu v' vſih ſojih opravilah. To vídimo, deſglíh Bóg dobro vé, de ſovráshniki negóviga imépa, od ene take velike frezhe, s' ktiro ſo obdarváni greſhniko, perlóshnoſt vsámejo zviplati, al je vender v' nebeſih eno okú, ktiro vſe vidi, en duh, ktirmo je vſe videózhe, ena roka, ktira vſe ſamore, al je vender en mogózhen, previden, pravizhen Bóg, al ne? Al vſe to nizh ne ſhkodje, pravi Tertull. *Bog rajſhi perpuſti, de eden od njega ſlabo miſti, ſlabo govori, kakor deb' kdo nad njegóvim poterplenjam, al nad njegóvim vſmilenjam zuiblal.* O breſkonzhna poterpeshlivoſt, neigruntano vſmilenje enga Boga! Greſhnik!

sposnášh letó? al samirkášh, de Bóg tebi toje
 pregréhe smiram pregledúje, de te smiram s'
 gnádami, inu dobrótami obkláda, de te pre-
 nése, de te hráni samó s' tega urshoha, deb'
 toje serzé dobil, toja lubesen na se potégnil?
 sakaj S. Peter pravi, *on déla poterpeshlivo sa*
volo greshnikov, kir nozhe, deb' se ktir pogu-
bil. On nizh tolkajn ne vólbi, kakor deb' te
 v' pekel ne potópil, sa to foja pravizhna jéso s'
 posebnim poterplénjam smiram nasaj dersbí,
 deb' greshniku sadósti perlóshnosti, inu zhasa
 dal, k' njegóvimo vsmilenju savúpanje, prebi-
 valshhe vseti, inu taistiga deléshen postáti. Al
 te bo poterplénje boshje smiram bel v' pre-
 greshenju sérzhniga délalo? al bosh smiram
 shalil Bogá, ravno sa to, kir je on proti tebi
 bres konza vsmilen? Ako je to, greshnik! toja
 voljo, inu naprejšetje, tok' vsémi le od para-
 disha flovó, kir paradísh ne bo nigdar sa te;
 szagaj le nad tojim isvelizhanjam, sakaj ktir si
 breskonzhno poterplénje boshje sa zajta k'nuzi
 ne strí, nima drusiga dozhákati, kakor ojštróft
 pravizhne boshje jése, inu grimnosti. Ja! bo
 rekel Bóg, na dan strashne sodbe, jest sim dol-
 go movzhal, sanáshal, poterplénje imel, al od
 sdej ne bom vezh movzhal, ne bom vezh imel
 poterplénje; moje vsmilenje si savergel, zhuti
 tedei sdej mojo pravizhno jéso, inu ojštróft.
O lubi Jesus! savupam, de nad obénim smed
nas se ne bosh grosil na to visho; res je, gre-
shili smo, inu ti si movzhal, reshalili smo te,
inu, ti si sanesel; al ravno to toje poterplénje,
ktiro s'nami imash nas pergajna, h' tebi sgre-
vano nasaj priti, inu per tebi odpushanje
 iska-

iskáti; vsmili se tedej zhes spokorjéne greshnike, inu imej poterplénje s'nami, dokler ti bomo skus spokórne dela plazhali vuf doug, ktirga je nasth greh toji pravizi sturil.

III.

Jest ménim, deb' bil slabo sprejét, keb' se podstópil enga veliziga, imenitniga gospóda, ktirga je en poréden, nizh vreden zhlovk sanizhval, takó ogóvorici: jest sposnam shpót, ktir jim je sturjen, to je en shpót, ktir sa-shlushi ojstro postráfan biti, slasti kir ta, k' jim je shpót sturil, to nizh ne porajta, se h' temó smeja, ga nizh ne s'kerbí: Al gospód! nei pofhlúshajo, kaj jest od njih pogirjem, jest pogirjem, de oní to reshalénje nimajo stráfatí, oní imajo temó, ktir jih je reshálil, samí odpushanje ponuditi, ja jest pogirjem, de mu imajo s' respétim rokámi napróti tézhi, nega perjasno objeti, inu kushniti. Ta, kjih je reshálil, se jim bo s'krival, ouí ga morejo iskáti; on bo bejshal. oní morejo sa njim tézhi; on se bo terdovratno soperstávil, oní ga morejo profiti. Pobéri se s' takim pogirvanjam, bi meni ta gospód povn serditofti odgovóril, jest mu bom odpuštil? jest ga bom iskal? jest ga bom profil, de se ima s'menoj spraviti? To se ne bo nigdar sgodilo; vedit more, de me je reshálil, dal mu bom moja jeso obzhatit. Ja! keb' jest to od resháleniga gospóda pogirval, sposnam, de prevezh bi pogirval. Inu vender, o S: Víro! kdo bi si tó mogel domishluváti, keb' naf ti ne vuzhíla? Kar bi od enga resháleniga zhlovéka ne mogel

pogirvati, ne vupati, to stri nevmerjózhi, vfi-
gamogózhi, vezbni Bóg revnimo gresniko,
Bóg ne prenéfe samó vse reshalénje, kar mu
ga gresnik stri, s' poterpeshlivoftjo, ampak
on sam mu odpufhanje ponúja, on sam mu na-
próti gré, on sam ga k' sebi vábi, on se mu
fili, deb'fe gresnik h' njemo obernil, inu s' njim
perjasnost sturil. Poglejmo le en malo v' S.
Pismo, najdlj bomo nar perjásniſhi váblenje, s'
ktirim Bóg gresnika k' sebi klizhe; *nej ſapu-
ſti gresnik gresna pót*, pravi prerok Ifaj. *inu
nej ſe poverne h' goſpódo nasaj, tok' ſe bo on
zheſ' njega vſmilil. Sprebbernite ſe, otrózi!* pra-
vi prerok Jerem. *inu pridite ſpet nasaj, jeſt
bom osdravil vaſha nepokórſhino. Strite pokó-
ro zheſ' greh*, pravi prerok Ezech. *inu vaſhe
krivize vam ne bodo h' pogublenju.* Inu kir
gresnik je gluh, inu ſlep v' temó, kar sadéne
nj góvo iſvelizhanje, kir doſtikrat ſa ponúdeno
odpuſhanje ne mara, vpije Bóg ſhe bel ſkus
preroka Jerem. kir pravi: *vni! Jeruſalem toje
ſerzé od hudobie, de ti bo pomágano*, kakor
deb' orel rézhi: kakó dolgo boſh ſhe oſtál, o
zhlovk! v' toji neſveſtóbi, inu terdovrátnoſti?
kakó dolgo me boſh puſtil ſabſtojn po tebi
sdihvati? kakó dolgo boſh ſhe trutil moja po-
terpeshlivoſt, ktira ſteboj imam, inu ſamétal moje
vſmilenje, ktiro ti ponújam? Inu od tod pri-
de, de Bóg ſe pergliha sdej enmo *goſpodárju*,
ktir ſojga hlapza ſa to, kir ga lubi, nerád ſu-
nej ſoje hiſhe, od ſebe odlózheniga vidi; sdej
ſe pergliha enmo *árzati*, ktir ſi vſa mujo da
enga nevarno bovniga od ſmertí odtéti; sdej
ſe pergliha enmo *ozhétí*, ktir obéne muje ne

samudí foiga sína spet k' sebi sklizati, ktir ga je ferbeshno sapustil; sdej se pergliha emno *pastirju*, ktir potim kje s' med sto ovzhizami ena sgubil, sapustí vse druge, deb' sgublena najdil. Sgol perglihe, ktire nam ozhitno pred ozhi postavjo, shele, skerb, inu mujo, ktira ima dobrótlivi Bóg, deb' se preóbernili k' nemo v' si greshniki, inu si strili k' nuzi njegóva poterpeshlivoft, inu breskonzhno vsmilenje, od ktirga she vezh povém v' drugimo dejli.

I.

Vse leto Bógó she ní sadósti, de on gresniku soje vsmilenje ozhitno s' besédo na snanje da; on ga tudi, inu sizer she bel skus notrejna vest opomína, inu k' sebi klizhe. Kakor hitro on samirka, de greh je ena dúsho v'fhushnost vsel, njo prez sazhné stiskati s' obzhutlivim pezhénjam vesti, takó de ne more ena uro mírna biti. Kaj si sturil? vpije vest, oberni se spet h' tojmo Bógó. Inu kir jo resvetlí, de gerdóbo greha sposná, k' je strashi s' vse sorte nevárnostim, pa sraven nje tudi soja vsmilena róka podaja, nje govori k' serzi: nikar se ne mudi, sbudi se od greshniga spanja, pridi, sej zhaka na te moje vsmilenje. Zhe pa greszna dúsha she slépa, inu gluha ostáne, on smiram sa njo hódi, inu ishe perloshnost, deb' nje serzé dobil; sdej nje pokáshe nagla, neprevidena smert enga perjátla, al ene perjátelze, kakor deb' nje rekel: poglej shalosten konz trupla, ktiro je skerbno rejeno blo, inu sa volo tega trupla ti mene na stran postavish? Sdej nje
od-

odsváme frezho, inu sdravje, jo s' krishi, inu nadlógami obloshi, kakor deb' nje rekel; poglej takó dela svet s' fojim s'hlushabnikami, sapusti tega golúfa, oberni se k' meni, jest steboj ne bom takó délal. S' eno besédo, nei gres'hna dufua beshi, nei se s'kriva, nei se soperstávi, kakor ozhe, Bóg vender ne nehá soje ozhi na njo obrazhati, inu nje k' serzi govóriti: pridi k' meni nasaj, jest ti greh odpustim, kakor hitro ga bosh sposuala. Lubi gres'hniki! sposnaj-te, de gólo res'nizo govorím, kaj sa eno notrej-no spodbodénje vas ne pergajna h' Bogó? kaj sa eno unajne opominvanje vas ne sili h' Bogó? kaj sa eno res'vetlénje vas ne previsha, de Bóg je perpravlen s'kasati vam obilno vs'milenje, kakor hitro greh sapustité, inu se boste k' njemo obernili. Inu zhe to sposnáte, od kod vender pride, de mu smiram herbét obrázhate? Jest ne morem sapopásti, de gres'hnik le ena sama uro more spreóbernénje odláshati, kir vender vé, de Bóg je takó perpravlen vse odpustiti. Koga te vender ders'hí nasaj, de se ne vershes'h v' narozhej boshjiga vs'milenja? morbit obilnost tojih grehov? kaj ne ves'h, de oblubi Bóg s'kus preroka Ezech. *de keb' stivilo tojih grehov she enkrat tako veliko blo, ozhe on vender na vse posabiti takó, de na tajste se ne bo nigdar vezh spomnil.* Te morbit ostudnost tojih pregreh nasaj ders'hí? pa kaj ne ves'h, de pravi Bóg s'kus preroka Isaj. *ako so tudi toji grehi kakor skarlát rúdezhi, bodo vender kakor sneg beli postalí.* Morbit te strafhi, de silo tel'hkó je s' Bógam spravo striti? pa al ne ves'h, de Bog ne pogirje drusiga, kakor eno *sgrévano, inu ponisho serzé,*

prizha Dávid? Te morbit stráfhí fklep vezhne smerti, ktir je fklénen zhef vřaziga greřhnika? pa al ne vefh, de je Bóg perpravlen řoja beřé to nasaj vséti, zhe se řpokoriřh, kir pravi, *de on nozhe smerti greřhnika, ampak deb' se řpokóril, inu řhivel*. Al bi mogel Bóg řhe vezh řtriti, sa řpreóberniti k' sebi řgubleniga greřhnika? Inu vender, kdo bi verjel, de snajdejo se greřhniki, ktiri boshje vřmilenje sanizhujejo? Inu Bóg otel, deb' se ktir takřhen tukej vřrizho med nami ne snajdil! Shliřhjo boshje váblenje, pa ga savorřhejo, inu ořtanéjo smiram terdovrátni v' pregreři. Ti nefrezhni sa odpurřhanje ne márajo, pa ga tudi nigdar ne bodo dořégli, kir sdej samarřhé vuřheřa, k' bodo od Boga perřásno klizani, bodo enkrat povřdigvali h' Boga řoj glaf, pa ne bodo vřhliřhani; sdej se h' reřbale-nju boshjimo sanizhlivo řmejejo, al enkrat se bo řmejál Bóg k' njih prekleftvu. *Ne puřti, lubi Jeřus! deb' se ktir tak med nami snajdil.*

II.

Kadar en ozha řoiga řina, ktir ga je reřhálil, řpet v' gnado góri vsame, inu ga ořřtro pokręga, preden mu odpurřti, ne morémo rézhi, de je ozha preořřter, al prevezh nevřmilen, ampak moremo rézhi, de je pravizhen. Al premiřhluj, o zhlovk! boshje vřmilenje: deřglih je on v' perglihi proti nam bres konza vezh, kakor en ozha proti řojmo řino, se vender nigdar ne řgodí, deb' on enga řpokórniga greřhnika, ktir se povn grévenge h' njeřóvim nógam veřřhe, od řebe prezh pahnil, ampak on ga

s' veseljam góri vsáme, s' narvézhi lubésnjo, s' preskonzknim vsmilénjam. V' zélimo S. Evang. se ne najde, deb' bil **Jesuf** enga spokórniga gresfnika s' ojstrim besédami sprejel, al ne-vóljo zhef nega skasal. *Magdaléna* se k' njemo perblisha, on je jo lubesnivo gori vsel, on ji ni nje pregréhe ozhital, on je jo sagovárjal per tih, ktiri so zhef njo godernáli. Ena *ozhitna preshtvarza* to pred njega perpelána, on ni nad jo savpíl: kaj si strila, on je jo reshil zel is rok tih, ktiri so otli, de ima s' kámnami posúta biti. Po sojmo górivstajénje se perkashe *Petri*, on ne spomni na to, de ga je popret trikrat satajil, on ga postavi sa poglovarja zéle zirkve. On se perkashe *Thomashi*, ga ne kréga sa volo njegóve nevíre, on mu perpuští soja desne rane se dotekniti. Inu kaj sa ena lubésen, kaj sa eno vsmilenje bil bi **Judas** vupati mogel, keb' bil sam v' se shal, inu sposnal soja pregrého? Sagviskno **Jesuf** bi ga ne bil savergel, keb' bil spokorjen k' njemo perbejshal, kir ga je perjásno kufhnil zel takrat, k' ga je sdal bríshkim trinogam. To je she v' sámi naturi nashiga **Bogá**, de on se gresfniko, ako se spokori, ne le samó ojster ne skashe, ampak mu sraven ponúdi vsa lubésen, vse vsmilenje. Vsmilenje boshje, kadar se gresfnik spokori, ga v' pervizh vmije od vse gnušóbe njegóvih pregréh, drugizh si vsa mujo dá, de ga s' gnadami soje lubésni spet ozira, kakor deb' **Bóg** te beséde govóril k' spokorjenimo gresfniko: poglej, to je spet gnado, ta ti povernem, ta te bo posvetila, sdej berem spet na tojmo zhéli snamine otróka bo-

boshjiga. To je spet lubésen, ktira ti je v' stani greba mankála, sdej me samorešh spet nasproti lubiti, kakor te jest lubim. To so zbednosti, od ktirih si bil obrópan, sdej mi snafh spet pokasati svestobo, inu aifer v' moji sflushbi. Sdej le glej spet vesélo proti nebésam, inu misli, de si deléshen negóvih daróv. Ti si bil dosdej slep, al nebésška luzh tebi spet sveti; ti si bil dosdej slab, al nebésška mozh te je spet mozhniga strila; ti si bil dosdej reven, al nebó te je spet obogátilo; prezh vuf strah, vuf nepókej, vshival bosh sa naprej en mír, ktir ti ne bo mogel vezh odvsét biti. Takó se mi sdi, govori boshje vsmilenje k' serzi spokórniga gresnika, inu jest se ne golfám, zhe to mislim, sakaj S. Paul prizha: *kir je bla popret obilnost pregréh, tam je potim obilnost gnade.* Prizhajte spokórne dushe, de to samé veste is lestne skušhne. Sté vuf strup vaših pregréh vergle is sebe pred nogámi enga mafhnika, kaj né, de enga bel veséliga dnéva ni sté iméle, kakor je bil taisti dan, k' ste s' Bógam spravo strile; vezhiga veselja ni ste vshivale, vezhiga troshta ni ste zhutile, kakor na en tak frezhén dan, ná ktiri dan vam je sdihvanje, inu sovse slajshi blo, kakor vse vesélje svetá. Poglejte, kakó obilno plazha Bóg ipréobernénje, inu pokóro.

III.

De je pa Bóg proti spokorjenimu gresniko takó povn lubésni, inu vsmilenja, se ne bosh zhudil zhes to, o zhlovkl ako se spomniš na

na veliko veselje, ktiro ima Bóg nad spréobernenjam enga greshnika; sakaj on ne sagvisiha samó, de, ako greshna duha pride h' pokóri: *se zhes to zelo nebó veselil*, ampak on nam pokashe tudi soje lestno veselje, v' perglihi od dobriga pastirja, ktir, potim k' je sglublena ovza spet najdil, je s' veseljam na rozhéj vsame, k' ferzi pertisne, inu bres samude s'njo k' soji zhédi hití, povábi fkupej soje perjatle, inu jih nagóvarja, de se imajo s'njim vseliti. *Vidit je*, pravi S. Greg. *deb' se moglo veliko vezh ovzi, kakor pastirji srezho voshiti, kir je is nevárnosti réshena, vovku is gobza stérgana, tako rékozih od smerti h' shivtenju obudéna; al kir nam Bóg ozhe veselje na snanje dati, ktiro on ima nad spréobernenjam enga greshnika, tok' pogirje, de njemo se ima srezho voshiti, kakor deb' zel dobizhek njegov bil, desgljih je le našha srezha.* Sa volo tega se ní zhuditi, de Bóg po takimo veselju fkashe tudi spokorjéni duhi vse vsmilenje, vsa lubésen. O tedej greshnik! ktir sraven vse toje nesrézhe snafh vender takó srezhén biti, de fkus pokóro Bogó veselje, sam sebi narvezhi dobizhek strish, al je mogózhe, deb' spréobernenje s'he odlásbal? Al je mogózhe, deb' s'he odlozhen shivel od taistiga Bogá, ktir je perpravlen s' respetím rokámi te gori vséti? Mílli, kaj sa eno vsmilénje ti je fkasal on dosdej fkus to, kir te je prenésel s' takó veliko poterpeshlivoštjo! kakó veliko vsmilénje ti fkashe on sdej fkus to, kir ti sam odpufbanje ponúja! narvezhi vsmilenje pa ti bo fkasal, ako se k' njemo préobernesih, kir sa to te bo plazhal s' nepreshtétim guádami, inu dobrotámi;

mi; al se bosh she mudil? Bosh she odláshal? Jest sagvíshno ne morem reslozhiti, proti komó si bel nevsmilen, al proti sam sebi, al proti Bogó? proti Bogó, kir mu eno takó veliko vesélje ne pervóshih, al proti sam sebi, kir se boshje lubesni, boshjih gnad, inu vezhniga isvelizhanja sanikerno ferbégalsh. O le nikar obedn ne rezi, de je sizer sklenil skus pokóro k' Bogó se oberniti, pa de zhaka na S. Postni zhas; kir Bóg je takó bres konza vsmilen, ne podtópi se mu rézhi: zhakaj na me, posnéje se ozhem h' tebi oberniti, sdej te ozhem she reshaliti, toje vsmilenje she savrezhi; zhakaj na me, se bom she spréobernil. Zhe glih takó ne govórish s' jesikam, vender te misli pokashefh v'dianju, kaj sa ena ferbeshnost, inu hudobia! Kakó morefh potim vupati, de te bo boshje vsmilenje isvelizhalo. Nikar se ne golfej, o zhlovk! Bog ne isvelizha tega, ktir si sa zajta njegóvo vsmilenje nozhe k' nuzi striti. Ako ozhefh, de te bo Bóg isvelizhal, tok' nikar ne trudi njegóvo poterplénje, ktiro ima sheboj; nikar ne sanizhuj njegóva dobróta, s' ktiro ti odpufhanje ponúja, inu sturi se vreden njegóve lubesni, njegóviga vsmilenja, ktiro on skashe vsm resnizhnim spokórnikam.

Kir tedej je temó takó, možhno shelim, deb' si strili is donashniga navuka sa zajta previdnost sa vashe isvelizhanje. Sa volo tega sdihnite sa menoj k' Jesusi, ktir nizh tulkajn ne shell, kakor nas vse isvelizhati, inu govórite k' njemo: Nigdar vezh ti nozhmo odrezhi nasha lubésen, inu shlushbo, o vsmileni isvelizhar nashih dush! nigdar vezh se ne bomo branili vsi

vsi toji biti, kir sposnâmo tojo lubâsen, inu vsmilenje, ktiro proti nam imash; mi smo bli sguhleni, ti si nas iskâl, mi smo sashushili vezhne strafenge, ti si nam odpushânje ponudil, mi komej pred tebe s' ponishim serzam pridemo, ti nas prez lubesnivo v' gnado gori vsamejh, kakó tedej bi mogli ta ferbeshnost imeti, she enkrat se lozhiti od tebe skus ena smertno pregreho? Od narózhheja enga takó lubesniviga ozheta se nozhmo nigdar vezh odlózhiti, ampak h' nuzi si striti lubâsen toja, inu vsmilenje, ktiro imash proti nam. Vsemi nas tedej gori v' desno rano toiga serza, ktiro ponishno mólimo, v' tej ozhmo shivèti, inu vmrèti. Sturi s' námi ta dobróto, de v' temo shivlenju nam ne bo odrezhèno toje vsmilenje, inu de po smerti deleshni postânemo vezhniga isvelizhânja, kar prosim sam sa se, sa vse moje farmane, inu prizhebzhe pohlushâvze, vshlishi me, o Jesus! Amen.

PRIDIGA

Na Nedélo med Boshizhnim Prasniki.

Pole! ta je postavljen njih dôstim k' padzi, inu h' gorivstâjenju. Luc. 2.

Shalost, inu veselje sapopade v' sebi donâshni S. Evang. obduje mejsha Simeon skupej, kakor resniza pogirje. Po tim, k' je on Jesufa, od Bo-

gá poslániga isvelizhanja, luzh Ajdóv, inu zhaft Israela imenval. Po tim, kje on Maria sposnal sa frezhna, kir je vredna bla boshja Mati postáti, prerokuje ozhitno terplenje, inu smert Jesufova, pové Marii naprej shalóft, ktira bo mogla terpéti. Shalóftno govorjenje! sposnam, ktiro ima v' sebi malo trostliviga, shalóftno sa Maria, strafhno, inu'bolézhne sa naf. Poglej, divishka Mati! pravi stari Simeon, to déte, ktiro si porodila, *je postavleno njih dóstini k' padzu, inu njih dóstim h' gorivstajenju*, kakor deb' bil rekel, dófti jih ízer bo, ktiri bodo s' zhasam na njega vírvali, se spreoberníli, inu bodo isvelizhani, al naspróti jih bo tudi veliko, ktiri se bodo nad njim spoteknóli, pohujshali, padli, inu se vezhno pogubíli. Obduje to se je she sgodilo, inu se she dan donashni godí. Jesuf ízer od soje strani, imá *resnizhno, inu serzhno voljo, deb' vsi ludje isvelizhani bli*, prizha S. Paul, *on resvetli vsaziga zhlovéka, kadar na svet pride*, právi S. Jo. al kir navk, ktirga je vuzbil, kir perfhóna, v' ktiri je na svet perfhál, je táke lestnófti, de hudobni njegov navk gori ne vsamejo, de prevsetni njegova perfhóna sanizhujejo, se more sgoditi, de greschnik sanikerno greschnik ostáne, inu bo pogublen, desglíh, keb' le sam ótel, bi snal isvelizhan biti. Inu kristiani! le nikar ne verjemite, de vi, k' se v' katholfski zirkvi snajdete, se tegá nimate báti, kakor deb' urshoba ne iméli sa volo isvelizhanja v' straho biti. Terdovrátni kezarji, Turki, Aídje, Judje, imájo nefrezho, soje pogublenje dozhákati, greschni kristiani se ga imajo pa bati. Pa kolko med vír-

nim

nim se imajo tegá báti? Vsi, kristiani moji! obeden ni vun vset; obenga ni, deb' ne imel urshoha misliti, inu rezhi: morbit je tudi meni Jesuf k' padzi postavljen, morbit bom ravno jest preklet, desgljeh sim odreshen, inu h' pravi víri poklizan. Glejte, kakó shalofsten je sapopádik donashniga Evang. Vender kar me per temó vsaj enkólko potroshta, je letó, de, kdor se ene nesrezhe v' resnizi boji, ta se nje bo gvishno skerbno varval, inu kdor se je skerbno varje, ta sna skorej sagvishan biti, de ne bo v' taisto padil. O Bóg ótel! deb' se to moglo rézhi od vsaziga smed vas! Vender strah pred pogublenjam vam nozhem, inu ne smem odvseti, ampak si bom dal veliko vezh mujo, ga smiram per vas obdershátí; sakaj zhe enkrát ta strah sgine, zhlovk postáne sanikern, gre is enga greha v' drusiga, dokler ga Bóg sapustí, inu vezhno savérshe. Sa volo tegá bom resloshil tri urshohé, ktiri vas morejo smiram v' straho obdershátí, inu so letí: Vtaki smed nas sna nesrezhno vmreti, prvi navk; dosti is katholskih kristianov jih v' resnizi nesrezhno vmerjé, drugi navk; báti se je, de vezh jih vmerjé, nesrezhno, kakor srezhno, tretji navk. Shalofsten sapopádik pridige, pa de je resnizhen, bošte samí poterdíli, po tim k' se bošte prevíshali. Preden to v' dveh delah mojga govorjenja na dalej resloshím, profim sa navadno, samerkljivo poshluhanje.

I.

Pervi urshoh nashiga strahú je ta permiselk, kir vsaki vírni kristiani sna nesrezhno vmreti,

Mi se ne smémo s' eno gvišnostjo trofhtati; ktire nimamo; na zelimo sveti ni enga, ktir bi samógel rézhi, jest bom imel frezho, de bom frezhno vmérel; to ne more rézhi tá, k' je nedovshen, ktir zhiftoft, inu nedovshnost varje, inu dersbí v' frédi nevárnosti sapeliviga svetá; to ne more rézhi, ta, k' je v' pokóri, ktir sbrifuje sposnáne, inu she spovédane grehe skus ojfiro shivlenje, inu spokórne déla; obeden to ne more rézhi, kir nedovshni sna grefhiti, inu spokórník sna spet v' ftari greh nasaj pasti, inu takó sna tok dobro eden, kakor drugi v' greho nefrezhno vmreti. Jest sizer dopuftím, de per tih naprejvsetje nizh vezh grefhiti je refnizhno, inu terdno, naj bo; al terdnost naprejvsetja ne odvsáme flabofst natúre. Mislite, kakó malo je potreba, de bo tudi en ajfra polni sazhetik skus eno fámo spotekvanje vftavljen? Kakó málo je potreba, de se stri is nar vezhi vífokófti sháloften pádiz v' nar vézhi globokóft? Per emno poshelenju, ktiro mesó soper duhá tólkokrat obudí, per tolkajn grefhnimo nagnenju, ktiro je vselej perplavleno mír ferzá resdréti, per eni mozni skufhnávi, ktira zhlovéka tudi zhes njegovo voljov' greh sapelá, kogá moremo per vsih tih nevárnoflih sámí na se savúpati? kakó lohko je, de pámet, ktira se tolkokrat golfá, samení pravo pót s' krivizhno? kakó lohko je, de voljo, ktira je takó spremenlíva, bo na enkrat od dobriga k' hudimo nágnena? kakó lohko je, de naf pozhutki, ktiri se zhlovéko smiram perlisujejo, skus soje perlisvanje golfájö? kakó lohko je, de eno nagnenje, ktiro she od natúre po lufhtih, po zhaftí, inu po bogastvo hre-

hrepení, naš peršlepí s' sojo golvio? kir smó flabí, kakor morški teršt, lohki, kakor perú, spremenlívi, kakor oblák, kaj sa ena stanovitnost, kaj sa ena gvishnost si moremo oblubiti v' zhednosti? Al kar govorím, bi she ne bló takó gvishno, keb' vsaj od sunej se ne blo nizh báti, kir od snotrej nizh nimamo, na kar bi se sanéšli. Pa kdo ne vidi, kdo ne skufi, de tudi od sunej je peršéglo takó rekózh vse k' nashimo pogublénju? ki je en krej, kir bi ne blo obéne nevárnosti? ki je en zhaf, deb' ne blo obenga pohujšhanja? je eden premóshen, mu déla nevárnost bogastvo; je eden réven, ga podére neváljo, inu nesavúplivost na Bogá; je eden v' zhasti ga napihuje offert; je eden bolán, ga tére nepoterpéshlivost; dersí eden s' ludmí, se snajde vezhkrat v' družhini, se tesko varje greshne frájosti v' govorjenju; sedi eden per misi, se ga kmalo prime nesmásnost! kadar eden nar mejn misli, na enkrat ena pergódbo jeso obudí, inu kir si eden nizh ne domíhla, na enkrat je v' nevárnosti framoshlivost, zhištost, nedovshnost, inu divíshstvo. Inu sver, golufni svet, kolko jih ta sapelá s' sojim preklétim navúki? kolko jih peršlepí s' sojim greshnim navádami, inu shégami? Kdaj she je shivel S. Anton, inu she on je vidil de zel svet je bil s' mréshami prepréshen. Inu v' resnizi je takó; obéna stopína ni bres nevárnosti, inuzhe kdo ne mirka s' vso škerbjó, inu previdnostjo, kamer bo stopil, bo nóga v' mresho sapledéna. K' slabosti naše natúre, inu k' sapelivosti sveta se zhes to she hudizh perdrúshi, en peršéshen, saviti, mozhán sovrashnik nashih dúsh,

ktir

ktir posebno pertíška tam, kir vé, de zlovk je nar bel slab, ktir ne skušha le samó skus gresbne, ampak tudi skus dobre déla. Povejte, lubi moji! v' fređi tolkó nevárnosti, kdo se ne bo bal pogublenja? kdo móre v' resnizi rézhi, jest fim bres nevárnosti?

II.

Jest szer vé, de nam Bóg perstópi s' sojo gnado, de se snamo vbrániti spazhenimo nagne-nju serzá, sapelívošti sveta, inu skušhnavam hudizha, blóger bi nam blo, keb' si ótli gnado boshio prav k' nuzi striti. Al sraven vse te gna-de, ktira nam vselej na stráni stoji, s' ktiro bi snali vselej premagati, kolkokrat bomo vender premágani! Petro, temó sa sojga mojstra takó ajfra polnimo Apostelni tudi ni mankála boshja gnado, inu vender je greshil; Davidu, enmo móshi po boshjimo serzi tudi ni mankála gnado, inu vender je greshil; tudi nashimo per-vimo ozhéti ni mankála gnado, inu vender je greshil; zel v' nebesih so Angeli greshíli, des-glih ni so iméli meseniga trupla, ampak ena s' všim popolnomastim obdána natúra, inu zela obilnost boshjih gnad. Kdo tedej bo shivel med námi bres strahú? Možni strebrí se májejo, se trésejo, skupej pádejo, al se bo slabo terstje moglo sanesti, de dobro stoji? de ne bo padlo? Res je szer, de sraven vse nashie slabosti snamo vselej inéti en trofht, dokler samoremo rézhi, de nam vest nizh naprej ne mezhe, pa kdo si móre skus to frezhno smert oblubi-ti? Obeden, lubi moji! ne vi, ne jest, kir na

to ne moremo postaviti gvišnost, al smo per Bogó v' gnadi, al ne, *jest se sizer ne vem nizh kriviga*, je rekel S. Apostel Paul, *pa sa to se vender sa pravizhniga ne dershm.* Inu she pred S. Paulam je pustil pisano S. Duh skus modriga, de *zhlovk ne vé, al je vreden pred Bógam lubesni, al sovrashtva.* Inu od tod je pershal taisti strah, ktir je sturil, de v' temó premishlujanjo se je na zelimo trupli tresel S. Greg. papesh. Od tod je milo sdihval ze le nozhi S. Aug. Od tod je pershló, de je bres nehanja jokal S. Ludov. Bertrand. Ja, kar je she vezh, od tod je pershló, de v' strahu, v' pokóri, v' vednimo satajenju je shivel Apostel zeli-ga svetá S. Paul, k' je rekel: *jest pokorim mo-je mesó, inu ga silim v' pokórshino, kir se bojim, de, kir drugim pridigujem, bi sam pré-klet ne bil.* Kaj bom rekel jest, kaj bošte rekli vi, lubi moji! k' smo od svetošti enga Paula takó delezh odlózheni? kolko vezh urshoha imamo mi báti se nesrezhne smerti? O dajmo na snanje nash strah, pa kakó? Paul ga je dal na snanje shus tó, k' je soje truplo strafval, sanizhval, pokoril; kaj sa ene ojštrošti pa mi damo pokusiti greshnimo méfi? Kakó krótimo pozhutke? kakó dérshimo nasaj nagnenje? al snamo rézhi, kakor je rekel Paul, de pokórimo mesó, inu ga v' pokórshino silimo? zhe smemo od ojštrošti, ktira se truplo skusiti da, sklep striti na strah pred nesrezhno smertjo, moremo sponáti, de per malo ktirmo se najde ta strah; sakaj kogá misljo sedajni kristiani sploh, kakor trupli se perlisvati, inu dobro striti? sa truplo ishejo posebno jed, inu piazho, mu previdjo
obil-

obilno spanje, ga preskerbé s' drágim, méhkim oblazhílam; ni enga veselja, ktiro bi ne per-
 vohíli sojm pozhutkam, kar je firbizhniga, perpušté ozhém, kar je perjetniga vufhesam,
 kar je sladkiga, govtanzi; odverniti se ishe vse, karkoli mesi teshávo strí, takó, de, tudi
 mas'ho, inu pridiga bo vun spul'héna, zhe je vréme en malo súperno, de se post prelómi,
 zhe le postna jed trupli ena mejhna teshávo strí; kdo bo rekel, de imajo taki strah pred
 nefrezhno smertjo? Lubi moji! hudó snamine je, ako se zhlovk nefrezhne smerti ne boji,
 kdor pa se je boji, inu vender ne shiví pre-
 vidno, temó mánka víre, inu sdrave pámeti.

III.

Drugi urshoh nashiga strahú je ta premi-
 selk, de med vírnim kristiani jih v' resnizi do-
 sti nefrezhno vmerjé. Smert, kakor vsáki vé,
 je enaka enim vratam, skus ktire zhlovk v' vezh-
 nost gré, dobra smert pelá v' frezhno, huda
 smert pelá v' nefrezhno vezhnost; gvishno pa je,
 Bóg ótel! deb' ne blo, de dósti jih nefrezhna
 smert spelá, h' nefrezhni vézhnosti. V' temó
 nas poterdi sam Jesus, kir pravi v' S. Evang.
*vrata so shróke, pót je prostórna, ktira h' po-
 gublenju pelá, inu dósti jih je, ktir po taisti
 gredó.* Sa to verjeti ni potreba, deb' pamet si-
 lili, le premislite, kakó se sploh na sveti shi-
 ví; boste kmalo snali skleniti, kakó se vmerjé.
 Kdó bo tájil, de vézhí dejl ludí hudobno shiví?
 To more vsáki poterditi, ako nózhe tajiti to,
 kar s' lestnim ozhmí vidi. Preglejte vse stáro-
 sti,

sti, obdva spóla, vse stanóve, inu povéte, al ne najdete vezh grešnikov, inu grešnic, kakor pravizhnih, inu brumnih? kolkó jih je med mladenzhi, inu dékelzami v' sadershanju resvojsdanih, v' govorjenju pohujšhlih? Kolko jih je v' moshki stárosti obdujga spóla, le lestniga dobizhka shélnih, prevsétnih, jési podvérshe-
nih? kakó veliko je stivilo taistih shenskih per-
shón, ktire vsa frámoshlivošt na stran odloshé, ktirih délo zeliga dneva drusiga ni, kakor kratkozhafnošt, inu nezhimernošt? Al je morbit malo tazih hishnih ozhétov, inu mater, gospó-
dariov, inu gospodín, ktiri sa soje otróke, inu podloshne, malo, al obene s'kerbí nimajo? Al je malo tazih sinóv, inu hzherí, ktiri sojim starisham vsó pokórs'hino, zhašt, inu spóshťvanje odrézhejo? Kdaj je blo viditi tolko resvojsdanošt, pohujshanja, sovrashtva, offertí, frej-
vístva, kakor v' naših zhasih? Kolko je shta-
zún, v' ktirih bo vezh lashì, kakor blagá prodáno? Kolko je hish, ktirih dovǵ dovshnikam jéso, kletu, s'kerb dela? Kolko je hish, ktirih sidóvi smerdé od preklinvanja, krivih per-
ség, nezhistih grehov? Tam testamenti mertvih od irbov ne bodo spólneni, tukej bodo déla napovédane, sa ktire revni delavzi ne bodo plázhani; kolko jih podére jéso? kolko jih oflepi offert? kolko jih skasí pianošt? kolko jih ognúti nezhistost? kakó delezh se réslijé strup nevoshlivoští? kakó na dolgo, inu na shroko okóli sebe podjéda kugo pohujshanja? kakó vífoko se povsdiguje dim posvetne hvale, inu zhaští? S' eno besedo, spolni se v' naših zhasih, kar je prerokval prerok Oseas, k' je rekel:

kel: kletu, lashí, tatvine, presheštvo se je res-
lilo zhes svet, kakor povóden. Zhe pa tolko
ludi pregresfno shiví, al ni pravizhen sklep,
de jih tudi dósti nefrezhno vmerjé? sakaj kdor
flabó shiví, vezhdejl flabó vmerjé, kir gmejn
pregóvor je, kakerfshno shivljenje, takfshna smert.
To je ena resniza, nam od S. Písma resodéta, od
Ss. Vuzhenikov naprej neféna, od modrih svi-
shana, inu potérjena od vsakdajne skufshne. Inu
tukej le nikar obeden ne rézi, zhe je glih ve-
liko jih, ktiri gresfno shivé, pa jih je tudi ve-
liko, ktiri se spovedó; zhe je veliko stivilo
gresfnikov, je tudi veliko stivilo spokórnikov;
tedej jih tolko ne more nefrezhno vnureti. Bóg
ótel! kristiani moji! vóshil bi jest is ferzá,
deb' blo temó takó, de vsaki, ktir gresfno shi-
ví, bi se na sadne vredno spokóril, inu pogub-
lenju odshal. Al kar mi sa volo tegá velik stráh
strí, je to, kir sama spovd na sadne ni edini,
inu gvishen mitel, deb' zhlovéka bres zvilba
isvelizhal; ampak sraven spovdi, ktira, ako se
na sadne odlásha, je vezh dejl pomanklíva, je
fhe veliko drusiga potreba, de se v' gvishnost
postávi vezhno isvelizhanje. Tedej tudi spovd
sturjena na sadne strah pred pogublenjam ne mo-
re odvseti, kakor bofte vidili v' drugimo dejli.

I.

Per sdravjo vezh dejl v' grehu shivéti, inu
na sadne misliti, de skus ena kratka, restré-
fena spovd bo vse opravleno, vse porovnámo,
to je pazh tesfkó verjeti; sakaj kdo bo rekel,
de to je reálnizhna pokóro, per ktiri je sa

volo reshálénja boshjiga malo al zel obéne gré-
 venge, al je ena grévengo, kúra pride le is
 strahú naprejstojezbe stráfenge, ne is ostudnosti
 doperneséne pregrehe? Kdo bo rekel, de to
 je resnizhna pokóro, per ktiri ni terdniga na-
 prejvsetja greha se várvati, al zhe tudi naprej-
 vsetje imá, kaj pomaga, k' se perloshnost ne
 sapustí? Kdo bo rekel, de to je resnizhna po-
 kóro, ako gresnik, na meisti deb' se ponishno
 obróshil, se sgovarja, greh pomajnsiha, perkri-
 va, al zhe ga tudi resodéne, samovzhí stivilo,
 inu take okolstáve, ktire hudobio greha povik-
 fhajo? Kdo bo rekel, de je resnizhna pokóro,
 ako gresnik si obéne muje ne dá, deb' skus
 ojstre spokórne déla pravizi boshji sadosti stu-
 ril, al k' morbit zel to ne opravi, kar mu je
 od spovdnika naloshéno blo? Inu al ni pokó-
 ro per vezh dejl kristianih takó vsrhafana?
 S. Ambr. nej pové, kir prizha: *jest sim v' ze-
 limo zhasi, kar sim pastir moje skofie, naraj-
 mal vezh dush, ktire so perva nedolshnost ohra-
 nile, kakor tazih, deb' ble po dopernesenimo
 greho vredna pokóro strile.* Pa dopustimo, de
 gresnik vsaki se zhisto, inu resnizhno spové,
 pa ko'ko jih ostane stanovitnih? Vstane is greha,
 pa spet v' taistiga nasaj pade, veliko oblubi, pa
 malo dershi, gre od greha k' spovdi, od spovdi
 spet v' greh, dopernese en prasnik s' Bógam,
 vuf drugi zhas s' hudizham, na táko pokóro kdo
 bo postavil vupanje srezhne smerti? Pa-
 met, inu viro pravi, de né. Zhe je pa temó
 takó, lubi moji! kakó je vender mogozhe, de
 se gresnik nizh ne boji? de se ne trefe pred
 nesrezhno smertjo? *keb' tudi le en sami bil,*

pravi S. Ephrem, *deb' imel nefrezhno vmreti, tok' bi se mogel báti, deb' ravno jest taisti ne bil.* Al tedej nimamo urshoha báti se, deb' se ne snajdli v' temo velikimo stivili, ktirim nefrezhna smert naprej stoji? Inu kolko jih je vender med nami, ktiri od tega strahú níz nima jo? kolko jih je, ktiri bres vse s'kerbí v' lufhtih, inu v' veseljo naprej shivé, kakor deb' písmo v' rokah imeli, de bodo frezhno vmerli? Norzhie, jegré, ples, kratkozhasnosti, veséle drúshine, to je zelo opravilo njih dní; dnar, lufhti, zhasst, offert, to je vse, na kar misljo. Od Ss. skrivnosti, od molitve, od andohti se jim ne smé níz povédati, od pokóre, od premagvanja, od satajenja, od samotniga shivlenja ne morejo níz fhlišhati, inu se vender trofhtajo frezhno vmreti? Ne bodi, o zhlovk! is stivila tih, ktire je greh takó delezh preslepil, imej ti stanoviten strah pred nefrezhno smertjo, inu ta strah nej stri per tebi ravno to, kar je per Apostelnih sturil, k' jim je Jesus povédal per sadni vezherji, de eden is njih ga bo sdal. Enajst nedovshnih, k' so se zhes te beséde prestrashili, so sazhéli govoriti med seboj, *al sim morbit jest ta nefrezhni?* inu k' so se k' sojimo lublenimo mojstri obernili, so ga vprasháli vsi boiézhni, gospód! *al sim jest?* O kakó volhiti bi blo, deb' strah, ktirga moremo imeti sa volo veliziga stivila tih, ktiri bodo nefrezhno vmerli, per na' ravno letó sturil! Vprashaj, zhlovk! sam sebe, al ni si morbit tudi ti v' temó stivili? Inu poshlufhaj, kaj ti bo na to odgovorilo toje sadershanje, inu toja vest. Po tim se oberni povn S. strahú k' Jesusi, inu rezi: gospód! al sima mor-

morbit tudi jest v' temó stivili? Inu ga profi s' vso ponishnostjo, de tako nefrezho milostlivo od tebe odverne, de ne bošh shtét med té, ktiri bodo skus nefrezhno smert prekléti, ampak med isvólene.

II.

Treki urshoh nashiga strabú je ta premi-felk, de báti se je, de vezh dejl katholishkih kristianov nefrezhno vmerjé. Zhe po besédah S. Paula vse pergodbe, ktire v' S. Pismo béremo, so ble sgol podóbe, skus ktire je Bóg Israelzam ótel perhodne, inu nesposnáne rezhi na snanje dati; tok' resloshíte mi: kaj vender poméni to, de v' gmejn potópo je blo le ósem pershón réshenih? de v' ogni Sodoma, inu drugih pet mest so le shtiri pershóne per shivlenjo ostale? de v' resdianju mesta Jeriho je blo le eni sami hishi saneséno. Resloshite mi, kaj poméni to, de od shestkrat sto tavshent Hebrejzov, ktire je Moyses pelal is Ægypta, sta le samó dva v' oblúbleno deshélo pershlá? de od dva, inu trideset tavshent vojshakov jih je le samó tri sto isvólil Gedeon, de so se zhes Madianitarje vojskváli? Zhe vprásham Ss. Vuzhenike, kaj poméni to? tok' mi na meisti vslih odgovorí Abulensis: de to so sgol podóbe mejhniga stivila katholishkih kristianov, ktiri frezhno vmerjó, podóbe veliziga stivila katholishkih kristianov, na ktire nefrezhna smert zháka. Se vam to morbit prevezh sdí? Tok' premislite perglihe, s' ktirim nam S. Pismo naprej postávi stivilo tih, ktiri nefrezhno vmerjó, bošte kmalo vidili, de isvól-

le-

lenih je malo, savérshenih veliko. Pa sakaj se góri dershimó per podóbah, inu perglibah, ktire vřaki ne sařtópi? Premislimo beséde Jesuřove, ktire vřaki lohko sapopáde; Jesuř vprářhan nekdej od řojih jogrov, al bo vender ref takó malo isvólenih, jim je dal ta odgóvor: *pomujajte se řkus vofke vrata noter řiti.* Zhuden odgóvor! ře řkorej ne srařma na pořtavleno vprářhánje, sakaj je Jesuř takó odgóvoril? on je ótel na snanje dáti, de ref je mejhno řtivilo tih, k' bodo isvóleni. Sakaj, mislite: vrata, k' tire k' isvelizhanju pelajo, řo vofke; vrata, ktire h' pogublenju pelajo, řo řhroke, tedeř je ótel Jesuř rézhi: de řih řkus řhroke veliko; řkus vofke malo gré. Kaj ózhem řhe le rézhi od řařřih řrařřnih besedí, ktire Jesuř dvakrat sa póred govóri v' S. Evang. *de dóřti je řzer poklizanih, pa malo isvólenih?* Kaj da Jesuř na snanje drusiga, kakor to, de řzer vři vřni řo sa nebeřa vřřvarjeni, k' isvelizhanju poklizani, pa le malo řih kie góri pride is leřřne hudobie. Glejte, de je ref, kar řim rekel, de vézhi dejř katholicřkih kristianov nefreřhno vmerjë. Bo rekel morbit kdo, to je prevezh terdó slaganje Jesuřovih besedí, to zhlovéka more zagovitniga řřiti: Kristuř govóri od ludi, kar řih je na zelimo řveiti, med řim, kir je řolkajn nevřnih, keřarřov, inu Ayřov, ktiri vři nefreřhno vmerjó, bo malo isvelizhanih, kir v' perglibi s' njimi malo je katholicřkih kristianov. Ne takó, kristiani moři! Jesuř govóri le od vřnih. Zhe ře vam to preořřtro řdi, ni moje řmiřřlanje, takó reřlaga S. Greg. papesh, ktir pravi: *dóřti ře řih řzer řponá h' pravi vřri, al malo*

malo is tih bo isvelizhanih. Takó reslaga S. Ansel kir pravi: *kakor je viditi, jih bo malo peršlo v' nebesško kraljestvo;* Takó reslaga Orig. Ambr. Aug. Thom. Aqu. nar vezhi vuzheníki. Takó reslaga S. Chrylost., ktir si vupa rézhi: *de ne le samó is virnih, ampaktudi is majhnikoy malo bo isvelizhanih.* O sagvisbno, lubi moji! zhe premislimo od ene plati, kakó velike so dovshnosti enga virníga kristiana, inu od druge plati, kakó malo bodo deršáne, inu spólbene, tok' moremo samí sposnáti, de mejhno je stivilo tih, ktiri bodo frezhno vmerli, inu isvelizhanje dofeglih, kir le malo jih je, deb' shiveli takó, kakor pogirje lestna vest, kakor vuzhí S. Evang. kakor sapovduje Jesus. Zhe sedajni svet le en malo premislimo, se bomo v' temo kmalo previshali.

III.

Satajénje lestne natúre, kroténje vunajnih pozhutkov, doliterénje notrejníga nagnenja, stanovitno, premagvanje, sanizbvanje svertá, sovrashtvu zhes greh, obrajtanje Bogá zhes vse rezhi, lubesen proti blishnimo, odpušhanje kriviz, reshalenja, inu samíre, to so sgol dovshnosti, ktire nam naloshi S. Evang. Je pa kej dosti kristianov, de jih na tanko spolnjo? Sa vezhno pogublenje sahlushiti ni potreba, deb' eden prelómil vse sapovdi, sadosti je, prelómiti eno samo, sakaj S. Jac. pravi, kdor vse sapovdi deršhi, prelómi pa eno samo, ta je vsih kriv. Al tedej ni ref, de mejhno je stivilo tih, ktiri frezhno vmerjó, inu sadobé vezhno isvelizhanje?

De vam to zhudno naprej pride, vem, kaj je urshoh; urshoh je ta, kir v' vsih rezhéh le na vunajno gledamo, potrejno pa malo, al nizh ne porajtamo. Mi jih vidimo veliko per spovdnizah, dosti per S. obhaílo, pa sraven ne premislimo, kakó malo jih je, deb' se v' resnizi pobolshali; mi jih vidimo veliko poshluhhati boshja besedo, pa sraven ne premislimo, de malo jih je, per ktirih bi se vidil sad, deb' pekasáli v' dianju, kar shlishjo; mi jih vidimo veliko sapopádenih v' molitvi, skup sbránih v' zirkvi, pa sraven ne premislimo, de malo jih je, ktiri s' pravim aifram, inu s' shivo andobjo Bogá zhashtë. O kristiani! keb' nam blo dano viditi potrejno, vest, inu serzé, bi se prevíshali, de silo malo jih je med kath. kristiani, ktiri imajo resnizhno brumnost, ktiri shivé po S. Evang. ktiri posnémajo isgled Jesusov. Inu sa to moremo tudi skleniti, de malo jih je, ktiri srezhno vmerjó, inu sadobé vezhno isvelizhanje. Al o nevmerjozhi Bóg! bo mislil eden al drugi, krí Jesusova je vender sa vse prelíta, nebefa ni so vender le sa nektére vstvárijane, malo jih tudi ni, ktiri bodo v' sadni bolesni s' Ss. Sakramenti prevídeni. Ja, ref je! krí Jesusova je sa vse prelíta, al kakor vrednost Jesusove krívi nizh ne bo povíshana, ako bodo vsi ludje isvelizhani, takó tudi vrednost Jesusove krívi nizh ne bo pomajshana, keb' bli tudi vsi ludje pogubléni; nebefa ni so le sa nektére vstvarjene, ref je! vender jih le malo v' nebefa pride, kir le malo jih je, ktiri si jih sahlushjo. Ni jih malo, ktiri bodo v' sadni bolesni s' Ss. Sakramenti prevídeni, ref je! pa vender ne moremo

fkle-

skleniti, ktir lepó vmerjé, tudi dobro vmerjé. Ne toláshimo se s' to golufno gvishonstjo, kir vfi, jest, inu vi, urshohov sadosti imamo, báti se nefrezhne smerti, sakaj S. Paul naf opomina, de s' *straham móremo délati sa nashe isvelizhanje*. Kir tedej svishano je, de mejhno je stivilo tih, ktiri frezhno vmerjó, tok' nam nizh drusiga zhes ne ostane, kakor de dershimo s' mejhnim stivilam tih, ktiri brumno shivé. *Ozhesht biti is stivila tih, o zhlovk! ktiri bodo isvelizhani*, pravi S. Aug. *bodi sdej is stivila tih, ktirih je mejhno stivilo*. Ne glejte na to, kar vezhi dejl ludí déla, kaj govore, kakó se nosjo, kakó shivé; glejte le na to, kar zhednost, inu Evang. od vas pogirje, inu strite to, zhe glih vidite, de vezhi dejl ludí od tega nizh ne strí. Svet bo zhes vas govóril, se vam bo posmehval, is vas nórza delal, nizh sató, na temó vam ne smé nizh leshezhe biti, ne porajtajte svet; keb' vas nefrezha sadéla, deb' nefrezhno vmerli, to fhkodo vam ne bo mogel popráviti zel svet; satajénje, premagvanje, pokóro, dopernáshanje dobrih del, to vas bo kostálo mujo, al poterpite! to je pót, po ktiri jih malo hódi, to je edina pót, ktira k' shivlenju pelá. Lubi moji! kdor ima urshoh ene velike nefrezhe se báti, ta vse strí, vse prestojí, s' vfo skerbjo mirka, de nefrezho odvérne; vezhi nefrezhe pa ni, kakor je nefrezhna smert, tedej se je te nefrezhe nar vezh báti, kir sadéti sna vsaziga med naf.

De to naf ne sadéne, obernimo se k' Jesusi, od njega samó snamo vupati troshht, inu pomozh, inu govorimo k' njemo :

O lubi Jesus! obdershi v' nami smiram ta tolkajn potrební strah pred nesrezhno smertjo, inu sraven strahú dej nam tudi gnado, nuzati mitelne sa odverniti to, kar se bojmo. De vsaki smed nas sna nesrezhno vmreti, to prizhajo nevarnosti, v' ktirih se snajdemo tebe resheliti, to prizha negvishnost, kir ne vemo, al smo v' toji gnadi, al ne; sturi tedej, de se bomo te nesrezhe tolko báli, kolker je vredno, de se je bojmo, de kolker vezh se bomo báli nesrezhno vmreti, tolko bel skerbno se bomo k'srezhni smerti perpravlali. O lubi Jesus! kir tolko jih nesrezhno vmerje, al bomo tudi mi v' temo stivilo? urshoh imamo báti se, zhe téshe nashih pregréh, inu pomankanje nashe pokóre premislímo. Nízh mejn vender vse nashe savupánje postavimo na te, inu te prosimo skus toje Ss. Rane, inu nedovshno krí, obvari nas, de nesrezhno konz ne vsamemo, dokler bomo shiveli, ne bomo neháli profiti te sa to gnado. O lubi Jesus! sturi, de se ne bomo v' nashimo shivlenjo nízh tolkajn báti, kakor nesrezhne smerti, sakaj urshoh imamo báti se, kir ti sam si rekel, de malo je tih, ktiri skus voske vrata k' shivlenju gredó. Sa to ne prosimo, deb' nam ta strah odvsel, ampak deb' ga v' nami smiram bel pogmeral. Ja dej nam gnado, de se skus ta S. strah v' stivilo taistih postavimo, ktiri soje shivlenje po tojmo Evang. vishajo, de, k' bomo s' mejhnim stivilan brumno shiveli, bomo tudi s' mejhnim stivilam srezhno vmerli, inu po smerti sadob:li krono nebeshke zhasli, kar vam rayno takó, kakor sam sebi is serza pervoshim. Amen.

PRIDIGA

Na I. Nedélo po Ss. trieh Krajlih.

Jest, inu toj ozha sva te s' shalostjo iskala.

Luc. 2.

Kdor v' doráshnimó S. Evang. bére bolezhíne Marie, inu shalost S: Josepha, kdor shlihi, de ona dva, potim k' sta she en dan hodá od Jerusalema bla odlózhena, sta se spet náglo v' Jerusaleme nasaj vernila; ta se zhes to ne bo zhudil, ako se spómni, na veliko sgubo, ktira sta terpéla, sakaj sgubíla sta Jesusa, shaz njih luhesni, veselje njih serzá, trofht njih dushe. Kdo tedej se bo zhudil, ako Maria, inu Joseph serzhno shalujeta, ako se polna fkerbí v' Jerusaleme nasaj poverneta, ako povsod sprashujeta po sgublenimó detéto? Zhuditi bi se mogli, keb' ona dva sa volo te sgube ne bla obene shalosti zhutíla, sakaj Bogá sgubíti, inu zhes to ne shalváti, Bogá sgubíti, inu njega s' vso fkerbjo ne ífkáti, to bi bló kej, zhes kar bi se mogel savséti zel svet. Inu vender, kdo bi verjel, to se vender vidi sploh med kristiani. Vsfaki ve, de zhlovk fkus greh sgubí Bogá, inu med tim obilnim stivilam tih, ktiri gresné, kakó malo je taistih, ktiri bi zhes to v' resnizi shalostni bli? kakó malo je taistih, ktiri bi si vso mujo dali, deb' to sgubo, to fskodo spet popravléna bla? Inu sgubo boshja, ktiro gresnik

terpí, je vender bres perglihe bel vredna objokana biti, kakor sgubo, ktira sta Maria, inu S. Joseph terpéla. Ta dva sta szer Jesufa sgubila, pa ni sta ona dva urshoh bla; sta ga sgubila, kir sta mejnila, de je shal naprej s' snanzi, inu s' shlaho; sta ga sgubila, kir sta mejnila, de ne more delezh od njih biti. Al kadar grefhnik Jesufa skus greh sgubi, tok' je to ena sgubo, ktira grefhnik sposná, ktira grefhnik sam frejvolno ozhe iméti. Inu vender je grefhnik per eni taki strashni sgubi bres obzhutlivosti, jo terpí bres shálofti, bres fkerbí, inu muje, deb' skodo te sgube spet popravlana bla. O deb' se pazh donef od Marie, inu S. Josepha navuzhili vsi grefhniki, kakó se imajo sadershátí per eni taki sháloftni sgubi! Maria, inu Joseph sta na pervo zhes sgubo Jesusovo serzhno shalvála, drugizh sta si dala vse fkerb, vso mujo, spet najti soje sgubléno dete, trekizh potim kir sta ga neshlá, sta ga várvala takó svestó, de ga nigdar vezh ni sta sgubila. Vidish kaj imash striti, o zhlovk! ako Jesufa skus greh sgubish. To je sapopádik donashne pridige, ktiro resdelím v' te tri navke: sgubo boshja je takó velika nefrezha, de more s' shalostjo objokana biti; tako velika nefrezha, de se ra skodo more bres odlashanja popraviti; takó velika nefrezha, de se je more zhlovk s' vso fkerbjó varvati. Te trí resnize preden v' dveh dejlih moje pridige, Jesufi h' zhasti, inu vam k' nuzi dalej resloshím, prosim, perpravite se k' mírnimo, samerklivimo, andóhtlivimo poshluhanjo.

I.

Nikar ne mislite, kadar se vam naprej nese, de grešnik Bogá skus vsaki smertni greh sgubi, de letó so le prasne beséde; je rešniza v' s' Pismo svishana, od vsih Ss. Ozhakov poterjena, inu gori vseta. Gvishno je, de Bóg prebiva v' serzo vsaziga pravizhniga, ne samo na to visho, kakor je on povsod prizheozh, ampak na eno zel posebno visho, kakor en salublen perjatel s' sojo gnado, dokler S. Paul pravi vsm pravizhnim, al ne veste, de vaše trupla so tempel S. Duhá? Inu Jesus sam letó she bel ozhitno prizha, kir pravi: *zhe kdo mene lubi, ta bo mojo besedo dershal, inu moj ozha ga bo lubil, inu mi bomo k' njemo pershl, inu prebivalshe per njemo strili.* Zhe tedej je ena preprizhana rešniza, de Bóg prebiva v' dushi pravizhniga s' sojo gnado, kakor na enmo vrednimo trono, tok' se s' tegá ozhitno sklene, de, kadar greshish, o zhlovk! tok s' sgubo gnade boshje tudi Bogá sgubish, inu szer ga sgubish takó, *de semla ni takó delzh od nebes odlozhena, kakor Bóg od greshnika*, prizha S. Duh skus modriga. Is tih rešniz strimo ta sklepe: zhe ena sgubo je vredna tolkajn vezh objokana biti, kolker vezhi je dohrota, ktira se sgubi, kakó velika shálost tedej bo mogel imeti taisti zhlovk, ktir k' soji narvezhi nefrezhi je skus greh samiga Bogá sgubil? Berem v' S. Pismo, de Esau, kje vidil, de je prayizo perviga rojstva sgubil, ga je prevsela taka shálost, *de je rijul enako enmo stekli mo levo.* Berem, de David, k' je dobil poshto od smerti sojga fina Absolom, je savpil vuf objokan,

kan, *moj sin Absolom! Absolom moj sin! kdo mi da, de na meisti tebe vmerjem?* Berem, de, potim, k' je Silo svedil, de skrina mirú, inu sprave je padla v' roke sovrashnih Philisterjov, *je Heli od velike shálosti v' omedlevzo padil, inu s' naglo smertjo vmerel.* Inu vender kaj je vša ta sgubo, proti sgúbi enga Bogá? Sgubo skrine mirú, inu správe, sgubo Absoloma, sgubo pravize perviga rojstva, al je vse to skupej ena taka velika skodo, deb' samogla pergihana biti s' skodo, ktiro terpi grešnik, kadar Bogá sgubi? O kaj vender sgubish, o zhlovk! kadar sgubish Bóga? Zhe vprashash Samsona! ti bo povedal, de Bóga sgubiti, se pravi sgubiti všo mozh soper dufhne, inu telesne sovrashniké; zhe vprashash Saula, ti bo povedal, de Bóga sgubiti, se pravi sgubiti zhasno, inu vezhno krono; zhe vprashash krajla Manases, ti bo povedal, de Bóga sgubiti, se pravi sgubiti zhasht, veselje, trosht, frajost, inu isvelizhanje; zhe v' prashash Israelfko ludstvo, ti bo povedalo, de Bóga sgubiti, se pravi sgubiti frezho, inu shégen na polji, v' nogradih, v' hishi, per gospódarstvo, inu v' vsih opravi- lah, kakó strashnó je to! Inu vender s' vsm tim she ni mogozhe dopovedati nefrezho, v' ktiro zhlovk pade, kadar skus greh Bóga sgubi. Tok pove nam ti v' boshjih rezhéh resvetléni David, kaj se vender pravi to, Bóga sgubiti? On kratko odgovorí, Bóga sgubiti se pravi sgubiti nar vezhi dobroto, poterpeshlivoft v' terplenji, mozh v' teshavah, trosht v' sháof- fti, shégen v' deli, pomozh v' skushnavah, bram- bo v' nevarnostih, sakaj Bóg je vse pra-
vish-

vizhnimo, kdor tedej Bogá sɡubí, ta vse sɡubí. O strašna sɡubo! vredna ne vodénih, ampak krivavih sovs.

II.

Al lubi moji! sɡubo boshja je sħe bres pergħihe vezhi nesrezha, kakor sim dosdej povedal, al kakor samore en zħlovk dopovedati; sakaj kdo bo sapopadil, kaj se pravi to Bogá, narvezhi, neiskonzħno dobroto sɡubiti? O viro! S. viro! resvetli moje pošħlufħavze, inu pokáshhi jim, kaj sa ena srezha, inu dobrota je Bogá iméti, de bodo is tega sposnali, kaj sa ena nesrezha, kakó hudó je, Bóga sɡubiti. Kaj je vender duħha bres Bogá? Poglej, moj zħlovk! ena od terte odrésana mladika, kai moreħh od nje vupati? Zel nizħ, sakaj ne? sa to, kje od terte odlozhena, je nenuzen les ni sa drusiga, kakor sa ógen. Ravno to je duħha bres Bogá. Kakor mladika, zħe se terte ne dersħí, ne more obenga sadú perneħti, ravno takó duħha bres Bóga ne more nizħ sħriti, kar bi vezħniga isvelizhanja vredno blo, kir duħha bres Bóga je mertva, kakor vinška mladika, zħe je od terte odresana. *Sposnej is tega, vpije S. Aug. o greħnik! sposnej nesrezħo boshje sɡube; ravno taiħto minuto, k' je Bóg tojo duħho sapuħtil, kadar si smertno greħil, je sɡinilo od nje tudi nje pravo shivlenje, inu kakor ti taiħto truplo sa mertvo dersħiħ, is ktirga je duħħá sħla, ravno takó moreħh dersħáti tudi taiħsto duħho sa mertva, ktiro je Bog sapuħtil. Duħha tedej bres Bogá je kakor mertvo*
tru-

truplo, nizm ne s'f'ri, inu tudi nizm ne more s'friti, kar bi v' temo shivlenjo sahlushe-
nja, al v' perhodnimo plazhila vredno bló. Inu ako se spet na novo s' Bógam ne spravi, inu skus greh sgubleno shivljenje spet nasaj ne dobi, nima drusiga dozhakáti, kakor po smerti v' peklen'skimo ognjio pokopana biri. Al ni to ena sovs vredna sgubo, sgubiti shivljenje dušhe! Inu vender kdo bi verjel, keb' ne vuzhí-
la vsakdajna skufhna, kristiani per tej neisgrun-
tani sgúbi ostanejo bres shalofti, bres obzhut-
livofti; ena neobzhutlivoft, zhes ktiro je milo jokal S. Cypr. k' je reke! : *akó ti smert vsame engatoiga lublentga perjatla, sdihujesh, jokash, se ne dash potroshtati, akó pa greh dušhi shivle-
nje odvsame, ne sdihneš, ne pade sovs od ozhesa, si is tega nizm ne s'f'riš.* Inu kar je tukej nar bel shaloftno, je to, de vezhkrat ravno taisti, ktir zhes smert soiga perjatla shatuje, se smeja zhes smert soje lastne dušhe. O luzh S. víre! o lubesen proti dušhi, o obrajtanje boshje! kam je vse to pershlo? Varite se, lubi moji! varite se, de obeden smed vas' kdej takó ne oflepí, deb' taka neisrezheno sgubo nizm ne porajtal; de obeden takó neobzhutliv ne rata, deb' to sgubo ne objokal, al kar bi nar hujšhi blo, de obeden takó ferbésheh ne postane, deb' se h' tej sgúbi zel smejal. Zhe ena pravizhna dušha vezhkrat sdihuje, samo sa to, k' ne vé sagvišhno, al ima Bóga, al ne, desglíh ima urshoh vupati, de ga imá, kolko bi mogel she le grešhnik sdihvati, inu jokati, kir dobro vé, de nima Bóga, kir skus greh ga je sgubil! Dok-
ler vest dušhi naptej mezhe, de Bóg je od
uje

nje odlózhén, takó dolgo more shalvati, inu sama sebe s' tim besedami ogovoriti: o revna dušha! ti si bres Bogá, ti si bres shivlenja, kakó morešh véfela biti? Sovsé so moja jed nozh nu dan, kir vešt smiram vpije: *ki je toj Bóg?* je sdihval David, k' je bil skus greh Bogá sgu-bil. Grešhnik! ravno letó nej bo tudi toje vřak-dajno sdihvanje, ako ti prizha toja vešt, de si Bóga sgu-bil. Sdihuj, jokaj, ne nehaj popret, dokler ga najdešh, skus pokóro, skus pobol-fhanje; inu k' ga najdešh, dersih se ga skus brumno shivlenje vse toje dní, dokler pridešh njega vshivati v' vezhnosti.

III.

Ako zhlovk Bogá sgu-bí, inu s'zer s' veden-jam, frejvolno, tok' strí Bogó, inu sam sebi nar vezhi krivizo; Bogó, kir ga premalo obrajta, sam sebi, kir se na dušhi nefrezhniga strí. Vender sna enkolko sgovorá iméti, de ga je ena neprevidena skufhnavo prepadla, ena sapeliva perlóshnost oflepíla, eno húdo nagnenje pre-magálo. Ako pa zhlovk, potim, k' je Bogá sgu-bil, to sgubo prez ne popravi, ako on bres Bogá v' ferzi, bres shivlenje v' dušhi shiví ze-le dní, ze-le tédne, ze-le meřze, povete, kakó se bo mogel sgovoriti? Al sposna, de mu man-ka vsigá, kir Bogá nima? Al sposna, de v' shi-vimo truplo mertva dušha okóli nósi? Al je vender ena dobróra, ktira, ako bo sgu-blena, bi vředna bla, s' vezhi skerbjó iskana biti, ka-kor Bóg? Zhe je Bóg nar bógátishi řhaz, nar řlajřhi véřelje, nar svesteřhi perjatel, nar lu-
bes-

besnivishi shénen, nar bolschi ozha, kako se vender more sgoditi, deb' mogel zhlovk njégo-vo sgubo tudi le eno minuto terpéti? Od malikvavza Miha berémo, de k' so mu njegóvi maliki, ktire si je sam narédil, vkrádeni bli, je on bres odláshanja tekel sa tátam, inu k' ga je doshál, inu od njega vprashan bil, *sakaj takó hitro tézhe, sakaj vpije, sakaj se takó péha?* mu je odgoviril, *kakó? ti si meni moje bogóve, nar vezhi shaz moje hishe vkradil, inu me vprashajh, sakaj tézhem, sakaj vpijem, sakaj se péham.* Zhe en malikvavz ni porajtal mu-jo, pút, inu stopíne, deb' soje malike spet najdil, al bo mogel en vírni kristian sgubo sojga Bogá mírno terpéti? sgubo taistiga Bogá, v' ktirga rókah je vfa njegóva zhasna, inu vezha frezha? sgubo taistiga Bogá, bres ktirga ni mozhi, ne troshta, ne shivlenja? Al se ne bo mujal njega spet najti? Al bo rajshi vezhno, vmerel, kakór vezhno shivel? Al, o nevmerjozhi Bóg! kadar zhlovk tebe sgubí, ne porajta, al kadar sgubí kej zhasniga, se sadershi vse dergázhí. Sgubi letá en perl, al shlahtni kámen, sgubí uni en drági dnar, de to spet najde, si persadéne vso mojo, si da vso skerb, ne movzhí, ne pozhíva, dokler je she kej vupanja, de, kar je sguvil, bo spet najdil; sguví eden sdravje, s' kaj sa eno naglostjo se gré po arzata? arznie so grenke, nizh sa to; stopíne so teshavne, nizh sa to; apotheka je draga, nizh sa to, vse se strí, inu sfer hitro, s' veseljam, deb' se le spet sdravje sadobilo. Al kadar zhlovk skus greh Bogá sguví, ni muje, ni skerbí, ni shelá, deb' ga skus pokóro spet najdil. Vsfaka

sgu-

sgubo, vsaka škodo bo bres odlashtanja, kolker je mogozhe, popravlena, samo sgubo boshjo prenese, terpí zhlovk mirno zele mesze, zele leta; smiram odlashta sjublenu dobróto spet najti, smiram pravi, je shè zhaš, kadar bo pušt menil, takrat bo zhaš na to mislit. Kdo samore to ferbeshnost, to slepóto, to hudobío prav sapopasti? *Kakó je mogózhe, je vprashal S. August. po tojmo spreóbernenjo soje továrshhe, kako je mogózhe, de temó, ktir je bres Bogá, dishi ena jed, dopáde jegro, veselo tovarsh-tvo, kakó more mirno shiviti, kako mirno spá-ti?* Terpí zhlovk eno zhašno sgubo, mu odpa-de vse veselje, ne more jesti, ne píti, ne spa-ti; le per sami sgubi boshji ne sgubi veselje so-je perjetnosti. Zhlovk se h' temó smeja, norzhu-je, pleshe, jegrá, je vesel, inu dobre volje. Jest se savsamem, kadar na to smislím; inu drusiga ne morem skleniti, kakor to, de taki al nimajo víre, al jim manka sdrave pámeti.

I.

Kolker dalej odlashta zhlovk shkodo sgube boshje popráviti, tolko teshej postáne ta poprávo. Inu urshoh tegá je ozhiten, sastopíte: Bóg je luzh nashe pámeti, gorkóta nasliga serzá, arznia sa nashe rane, mozh nashe dushe; kolker dalej se tedej zhlovk mudí njega najti, tolko bel pa-met oflepí, serzé omersne, rana nevarnisthi po-štane, dusha oflabí. *Inu ravno od tod pride, právi S. Greg. de greshnik v' soji nesrezhi smi-ram bel neobzhutliv, inu terdovráten perhaja, inu shkodo sgube boshje od dnéva do dnéva tol-*

ko mejn zhuti, kolker bel taista gori jemle. Inu kaj pride na sadne is tega? to, de al grešnik Bogá vezh ne ishe, al zhe ga tudi ishe, ga vezh ne najde. Gleite, kolko je leshezhe ne temó, de grešnik ne odlásha popraviti škodo sgube boshje, posebno is tegá urshoha, kir ta poprávo, kolker bel se odlásha, tolko bel teshavna je; kakor nasproti, kolker pret se sazhné, tolko bel lóhka je. Inu kogá pogirje Bóg od tega, ktir je njega sgubil, de ga spet najde, ako ga neodlásha iskáti? Morbit eno trí dni dolgo sdihvanje, shalost, inu jók, enako shalosti, s' ktiro šta ga dones Maria, inu Joseph iskála? On ne pogirje tolko, eno samo sdihnjenje is serza, eno samo sovso is ozhesa, eno samo besedo is vust popravi vso škodo boshje sgube. On pride k' nam, ako na njega klizhemo, inu ako se mi k' njemo oberne, se tudi on k' nam oberne. Ga je pregnalo prevsetno, puntarsko serzé, ponishno serzé ga bo spet najdlo. Glejte, kakó malo je potrebno sa popraviti škodo boshje sgube. O keb' pazh bil ktir is taistih nefrezhnih tukej med vami, ktir je sfer Bogá skus greh bil sgubil, pa ne stri naprejšetja njega skus pokóro iskáti; bodi potroshtan, lubi perjatel! bi mu jest rekel, Bóg je perpravlen od tebe se sdej ta uro najti pustiti, on od tebe drusiga ne shéli, kakor de rezhesh k' njemo s' sgrevanim serzam: gospód! jest spet k' tebi nasaj pridem, pridi tudi ti k' meni nasaj, sturi, prošim te, de bo moja skus greh mertva dufha skus tojo gnado spet oshivela, jest nozhem, inu me morem bres tebe daléj shivéti. Takó bi mu jest k' serzo go-

voril, inu sim sagvisňan, de, ako je tudi doneš bres Bogá v' to zirku peršhal, vender vun is zirkve ne poide bres Bogá. Al kir savupam, de taziga obenga tukej ni, tok vaš famo to opominam: škashi, o zhlovk! serzhno lubesen taitimo Bogó, ktirga imafh v' tojmo serzo, vari ga škerbnó, obdershi ga svešló, inu vari se, de en tak lep, tak drag, tak imeniten šhaz nigdar ne sgušifh. Zhe bi vender kdej takó nefrezhen bil, deb' njega sgušil, o ne pušti, deb' sonze pret doli šhlo, preden najdešh Bogá. Bres Bogá boj se sašpáti, popravi škodo boshje sguše bres odláshanja, inu ne dej si popret pokója, ne mirú, dokler bošh špet s' Bógam, inu Bóg s' teboj.

II.

K' je duhovna nevesta v' vsokih pešmah špet najdla šoiga lubleniga shénena, nje leto šhe ni blo sadošti, ampak je šklenila njega sa naprej takó svešto hraniti, inu varvati, de ga ne bo nigdar vezh sgušila, sa to je rekla povna veselja, *ješt ga deršhim, inu ga nozhem spuštiti*. Ravno tako more biti naprejšvetje taitiga, ktir k' šoji frezhi je špet najdil Bogá, ktirga je bil škus greh sgušil. Njemo ne sme sadošti biti, de le rézhe, ješt sim povn veselja, de je špet Bóg s' menoj, inu ješt s' njim, ampak more tudi sraven poštaviti, ješt ga deršhim, inu ga nozhem spuštiti. Al tukej samirkajte dobro, de duhovna nevesta, deb' šoiga shénena vezh ne sgušila, je štrila dve rezhi, pervizh je nekej odrekla, *ješt ga nozhem puštiti; drugizh*

gizh je nekej poterdila, *jest ga ozhem dersháti.* Pervizh je oblubila, nizh sriti, kar bi njo lozhilo od nje shénena; drugizh je oblubila vse sriti, kar je potreba sa njeza smiram obdersháti. Ravno to doje moresh sriti tudi ti, o zhlovk! morem sriti tudi jest, ako Bogá nozhmo sgubiti. Pervizh tedej varvati se moresh vsiga, kar bi spalo Bogá perfilit. deb're sapustil. De bosh pa sposal, kaj sili Bogá tebe sapustiti, prafha le tojó lestno skufshno. Od kod pride, de si dosdej Bogá tolkokrat sgubil? To je perfhlo od tojga sadershanja, ktiro si od konza sa nedovshno dershal; to je perfhlu od taistih pogóvorov, ktiri so toje serzé popolnoma ostrupenili; to je perfhlo od norzhie, ktire si od konza sa kratik zhas dershal, inu k' sadnimo jih vender ni si sapustil. Per unimo je bil urshoh njegoviga padza eno obiskanje, per temo eno vezhirno tovarshstvo, per unimo ena komedia, per temó en ples. Uni beratavz si je skodval skus poshelenje zhasnih dobizhkov; ta mladenzh skus branje frejvirnih bukov; una shenska perfhóna skus shéle povsod ozhitno se pokasáti; ta shlahetni gospód skus zhatishélnost. Poglejte, to so sol urshohi, sakaj ste tolkokrat Bogá sgubili. Ga nozhesh sa naprej vezh sgubiti, o zhlovk! tok' rezi is serza s' duhovno nevésto: *jest ga nozhem spustiti.* Vari se urshohov boshje sgube; prozh s' neframnim poglédi, prozh s' pohujshlivim tovarshtvam, rezi, o zhlovk! pa is serza, lushti, nezhimernosti, lestni dobizhek! na vezhno rozhem vam, lohka nozh! *jest sim najdil tegá, ktirga moja dusha lubi, jest ga dershim, inu ga nozhem spustiti.* Takó more misliti, takó

govóriti, takó stíiti, ktír je sklenil, s' Bógam vezhno dersháti, njega nigdar vezh sgubíti. Ako pa mislíh, o zhlovk! de snash Bogá v' serzo obdersháti, inu sraven tegá ravno v' tih perloshnostih ostáti, v' ktirih si ga sgubil, tok' se snajdesh v' eni sovs vredni slepóti. Kakor si Bogá enkrat sgubil, ravno takó ga bosh sgubil tudi drugikrat. Tukej, samirkaj dobro, vírni zhlovk! ni obene sredne zéste, al moresh nove, nevarne perloshnosti se ogibáti, al bosh spet v' staro greshno mlako nasaj padil. Takó ja sam sodish, kadar sa shivljenje tojga trupla gré; zhe ti se enkrat na vodi v' ozhitni nevárnosti snajdil, se gvishno drugikrat v' enako nevarnost ne bosh podal na vódo; zhe te je ena jed v' ozhitno smertno nevarnost postavila, je gvishno ne bosh vezh pokusil, sakaj ne? sa to, kir se bojish, deb' ti spet ne škodvala. Pa sakaj ne sodish ravno takó, kadar se podash v' taiste perloshnosti, v' ktirih si sheenkrat Bogá sgubil? Ne pusti se golfáti od taistiga sovrashnika, ktír tebi sa nizh ni tolkajn nevoshliv, kakor sa to, de je Bóg s' teboj, inu de si ti s' njim. Deb' pregnal Bogá is tojga serzá, ti bo naprej kvasil, de tam ni vezh nevarnosti, kir je enkrat bla, al ne pusti se golfáti, odgovóri mu serzhno, jest se nozhem v' nevárnost nizh vezh nasaj podáti; prevezh lúbi mi je moj Bóg, kakor deb' se she enkrat v' nevarnost podál, kir bi ga snal spet sgubíti, jest ga dershím, inu ga nozhem vezh spustíti. Srezhen stokrat si, o zhlovk! ako bosh sa naprej takó sturil.

Vender letó sbe ni sadósti; sraven tegá, de rezheš s' duhovno nevesto, *jest ga nezhem spustiti*, moreš tudi to sraven perštaviti: *jest ga ozhem dersháti*. Ni sadósti, de ga le samo íkus greh ne filísh, deb' te sapustil, inu sginil is toiga serzá, ampak ti ga moreš tudi na vse vishe filiti, de smiram per tebi ostáne. Sakaj njemo dopáde, ako se proti njemo takó sadershimó, kakor sta se sadershála tista dva jógra, k' sta v' Emmaus shlá, k' sta ga filila, inu rekla, *ostáni per nas*. Inu letó bo rávalo, o zhlovk! ako se bosh pomujal Jesuso v' vsih rezhéh dopásti, inu veselje striti, ako namrezh bodo zvedlé v' tojmo serzo dobro dishezhe lilje lepíh zhednosti, sakaj *on se med liljami pase*, pravi duhovna nevésta v' visókih pesmah. Ako bo najdil Jesus v' toji dushi lubésen, ponishnost, poterpeshlivost, zhistost, inu lestno satajenje, si bo sturil, tojo dusho sa paradísh, ktirga ne bo nigdar sapustil. Ako bo pa narajmal per tebi mlazhnost, restresenje, lestno lubésen, nezhimernost, zerklivost, ne moreš po obeni vishi vupáti, de be prebival v' enih takó neródnih, neperjetnih jérpergah, sakaj S. Duh íkus Joba pravi, *on ne bo najden v' deshéli taíslíh, ktirí eno veselja, inu lushtov povno shivlenje pelajo*. Kakó mozhno tedej bi se golfal taisti, ktir bi otel andoht do posta odláshati, med tim pa zel pústni zhaš v' lushtih, inu v' veseljo doperneffi, inu sraven vender Bogá v' serzi obraniti! Ne! ne! lubi moji! posvetne, resvojsdane serza ni so boshje jérperge; on bo spet na novo sgulan,

lén, zhe ne en dan, tok' drugi, zhe ne per eni, tok' per drugi perlóshnosti. Jest ne rézhem, de greshno, inu prepovédano je vsako refveselénje, jest rézhem samó to, de, ako nozhesh Bogá sgubíti, o zhlovk! dérshi se molitve, Ss. Sakramentov, beséde boshje, inu szer sdej s' vezhim ajfram, kakor v' drusih zhasih, kir ravno sdej je vezh perlóshnosti Bogá sgubíti, kakor v' drusih zhasih. Ako Bogá sgubísh, misli, o zhlovk! kogá si bres Bogá? bres Bogá ni si nizh, nimašh nizh, ne samorešh nizh. Le spolni vse shéle skashéne natúre, posvetni zhlovk! le dopusti pozhutkam, inu nagnenjo vse lushte, vso frajost, inu dérshi se sa to prav sa frezhniga; le hrepéni po dnarjih, inu bogastvo, bogáti, inu premóshni tega svetá! inu navéshi na to trohivost toje serzé, dérshi se sa frezhniga; le nepihuj se, bodi prevséten, shlahtniga, vloziga rodú! dérshi se sa frezhniga, k'te vse zhashtí, k' se ti vse perklajna, ako nimašh Bogá, si vender mejn, samóresh mejn, kakor uni s' ránami pokriti fromak, ktir szer na pósteli od svetá sapushén sdihuje, sraven tega pa vender Bogá v' serzó imá; si vender mejn, kakor uni revni, restérgani berazh, ktir szer od hishe do hishe ishe shivesh, pa vender Bogá v' serzo nosi. *Kaj imáte vi bogáti, v' prafha S. Aug. ako Bogá nimate? nizh; kaj vam manka vi revni! ako Bogá imate? nizh.* Kolko tedej je treba várvati, inu braníti boshjo sgubo? kolko je treba odverniti vse to, kar nam samóre Bogá odvseti? kolko je treba fkerbeti sa vse to, kar samore Bogá smiram per nas obdersháti? Kdor ni perpravlen, pret, inu

rajshi vse, kakor Bogá sɡubíti, ta ni vreden Bogá v' sojmo serzo iméti; inu kdor ti ne da vso skerb, inu mujo smiram s' Bógam shivéti, nima drusiga nizh dozhákati, kakor to, de, kakor je shivel bres Bogá, tako bo tudi vmerél bres Bogá, bo skus zelo vezhnost bres Bogá. O vezhni Bóg! pred to nesrezho vari mene, inu vari vse moje poshluhavze.

Kir tedej sim vam sadósti svishal, de sɡubo boshja je ena takó velika nesrezha, de more s' vso shalostjo objokana biti, eno takó velika nesrezha, de nje skodo more bres odlashanja popravlana biti, ena tako velika nesrezha, de se nje zhlovk more s' vso skerbjo várvati; kir ste v' temo previshani, tok' mi nizh drusiga zhes ne ostane, kakor de vas opominam, inu prosim v' imeno Jesusa vashiga odreshenika: greshniki! ktiri ste skus greh sɡubili Bogá, sposnajte vash nesrezhen, shalosten stan, vsmitite se sami zhes se; ishite Bogá skus pokóro, inu pobolshanje, dokler se pustí najti, sdihnite k' Jesuso: lubi Jesus! zhe kdej tekó is ozht obilne sovse, tok' gvishno po pravizi morejo tézhi per temó spomino, de skus greh smo sɡubili tebe narvezhi dobróto, sturi, de bomo to nesrezho prav sposnáti, v' serzo zhutli, inu sɡrevano objokáli, kir le na to visho se bo sbudllo serzé, de bo sazhelo po tebi sdihváti, tebe iskáti, dokler te bo najdlo. Zartana Mati Jesusova, skerbni varh Jesusov, Maria, inu Joseph! dajte nam le enkolko taiste shalóji, s' ktiro sta vi dva objokvala sɡubo Jesusovo, enkolko taiste skerbi, inu muje, s' ktiro sta vi
dva

dva iskala Jesusa, de te najdemo, o Jesus! s' teboj perjasnost stermó, inu te sa naprej nigdar vezh ne sgubimo skus eno smertno pregreho, ampak stanovitno ohranimo skus brumnost, inu pravizhno shivljenje. Nedovshnim pa dej, lubi Jesus! tojo gnado, de bodo vselej s' teboj, inu ti vselej s' njimi, dokler po zhasnimo shivlenjo v' smertni uri od tebe gnadljivo gori vséti pridejo srezhno v' stivilo tojih isvolenih, s' ktirim te bodo lubili, inu vshiváli v' tojmo kralestvo bres strahú te kdej vezh sgubiti. Skus zelo dolgo vezhnost. Leto gnado prosim sam sa se, sa vse moje sármane, inu prizheozhe poshlu-shavze, vshlishi me, o Jesus! Amen.

PRIDIGA

Na II. Nedélo po Ss. trieh Krajlih.

Na Prasnik sladkiga Iména JESUSA. Svetó, inu strashnó je njegovo Imè. Psal. 110.

Ena szer strashna, pa vender trofhtliva, ena szer grenka, pa vender veséla; ena szer savsetna, pa vender sveta rezh sim pernesel donef na kanzel. Ta rezh vam shélim donef sa zelo léto sa en dár dati, kir v' prizheozhimo léto 1812. donef ta pervikrat k' vam govorim. Boste morbit vprasháli, kaj more to vender sa en dar biti? Strashán, pa vender trofhtliv,

grenák, pa vender vesel, savséten, pa vender svet? Ta dár drugi ni, kakor zántano, svéto, sladko Imé Jesuf, ktirga spomin obhaja dones zela katholfska zirku s' velikim veseljam, s' veliko andohtjo, s' popólnama odpuštiki sa vse taiste, ktiri se jih skus zhisto, sgrevano spovd, inu vredno prejeto S. rešhno Teló deléshne stré. *Svetó, inu strašhnó je Jesusovo Imé*, pravi kronami prerok David; zhudna rezh! kakó gré letó skupej, de to, kar je svetó, bo tudi strašhnó imenvano? To, kar je svetó, napolni zhlovésko serzé s' veseljam, inu s' sladkostjo, inu kir Imé Jesuf je nar svetéshi, kakó tedej more strašhnó biti? Sa ta zvibu resvesáti, vsamem h' pomózhi natúro, inu postávo; natúro, de mi pokáshe eno táko rezh, ktira veselje, inu strah skupej v' sebi ima; postávo, de mi pokáshe eno rezh, ktira je sama na sebi sveta, inu strašhna. Preglejmo to; ogen, kaj ima v' sebi sa ene dobre lestnósti! Svejti, gréje, kuha, terde rezhí mehke, inu mehke terde strí: inu kaj je sraven tegá vender strašhnéshiga, kakor ogen? poshgé pohishtvo, premoshénje, blagó, inu vse, kar zhlovk imá; glejte tedej, de ogen je nuzen, inu škodliv, je perjeten, inu strašán. Natúra tedej vuzhí, de so rezhí na svéto, ktire perjetnost, inu strah, prid, inu shkodo skupej v' sebi imájo. Zhe grém od natúre k' postávi, mi pokáshe leta zhudno shibo Moysésovo, ktira je resdelíla krivavo murje, je strila pot Israelzam v' oblubleno deshélo Canaan, Ægyptovzam pa je odperla pot h' poglublenjo; enim je bla k' shivlenjo, drugim k' smerti. Nebeshka mana, kaj sa ena shlathna jéd je bla,

ktira je vsa sladkost v' sebi iméla, inu vender pravi S. Pismo, de enim je zherviva postála, jim je škodliva bla. Ravno takó v' novimo testamento Jesufovo S. rešno Teló ima v' sebi shivljenje, inu smert; shivljenje sa té, k' ga vredno vshivajo, smert sa té, k' ga nevredno prejmó. Sdej, kristiani! bošte lohko saštopíli, sakaj pravi David, *de svetó, inu strašnbó je Jesufovo Imé; svetó namrezh, svetim*, pravi S. Hieron. *strašnbó gresnikam*. Inu ravno letó je sapopadik donal'ne pridige, de namrezh svetó je Jesufovo Imé svetim, brunnim, inu pravizbnim, pokashe prvi dejl; de strašnu je Jesufovo Imé gresnikam, pokashe drugi dejl mojga govorjenja, preden sazhnem, poterpíte.

I.

Svetó, ja zheš vse svetó je Jesufovo Imé, sakaj pisano je v' bukvah Moysefa, *sveto je njegovo Imé*, inu szer takó svetó, de obén zhlovétki, ampak le angelski, ja archangelski jesik ga je pervikrat sgovóril, inu le Maria nar zhistishi Diviza ga je shlishati smela, sakaj S. Evang. pravi: *njegovo Imé je blo od Angela imenovano*. Gabriel zhisti nebeslki duh je to S. Imé is sojga angelskiga jesika v' divishke vufhesa Marie polóshil, inu skus misli v' sérze vtisnil, preden je bil v' nje divishkimo truplo spozhét. Svetó, ja zheš vse svetó, je Jesufovo Imé, inu szer takó svetó, de sa tega osnani krajam, inu ludstvam zeliga svetá je Bóg isvóлил eno posebno svéto posodo, namrezh Paula Apostelna. Vušta tega S. Apostelna so ená-
ke

ke blé shégnani posódi, v' ktiri bo na naših altarjih S. refhno Teló hrámeno, sakaj v' njegovih vutih drusiga ni blo, kakor S. Jesufovo Imé, ktirga je on dve sto, inu devetnajstkrat imenval v' svojih pismah na Rimze, Corintharje, Collofenze, inu druge virne. Svetó, ja zhef vse svetó je Imé Jesufovo, inu szer takó svetó, de pred njim se Angeli trefejo, se gibajo nebeshke mozhi, kolkerkrat shlishjo sgovoriti S. Imé Jesuf. Mislite morbit, de ni temó takó? Tok'respózhi se strop prizheózhe zirkve, de bomo s' ozhmí vidili, de je ref kar govorim, kakó namrezh v' Iméno Jesufa se perpognejo vse koléna v' nebéh, vsih devet korov Angell'kih, zela truma isvólenih. Respózhi se dnó prizheózhe zirkve, de bomo s' ozhmí vidili, de je ref, kar govorim, kakó namrezh pred Iménam Jesufovim se perpognejo, inu trepetájo vse koléna pod semló. Inu is tega, semla! semla! vuzhi se obrajtati svetost tega presvetiga Iména; vuzhi se per sgovorjenjo Iména Jesufoviga glavo odkríti, obras nagníti, koléna perpogníti, shvot h' tlam blishati, pred tim S. Iménam, pred ktirim je sam Kristuf glavo nagnil na krisho, kir verh krisha je pisano blo: *Jesuf Nazarenski Judovski Krajl*. Inu zhef to se nimašh zbuditi, o zhlovk! ampak zhudi se veliko vezh zhef to, kir pravim, de Imé Jesuf imá v' sebi tako svetost, de je ne more obéno peró popisáti, oben jesik sgovoriti, obéna pamet sapopásti, obén zhlovk si je naprej postávití, obén Angel je dopovédati. Kader srezhefh, al isrezhi shlishish S. Imé Jesuf, s' rezhefh, inu shlishish na enkrat vse, karkol samore od Bo-
gá

gá isrezhéno biti. Ni iména ne v' visokosti, ne v' globozhini, ne na semli, ktiro je Bogó posvezhéno, deb' ne blo v' imeno Jesusovimo sapopadeno. Is tega Iména se blifka vsigamogozhnost, previdnost, neiskonzhnost, neismirnost, nesapopadljivost boshja; vsmilenje, poterpeshljivost, dorotljivost, imenitnost, milost boshja, refnizhnost, vezhnost, modrost boshja, vse to isrezhem na enkrat, pravi S. Bern. *kader sgovorim S. Imé Jesus!* sakaj Jesus bi nalh odrefhenik, nalh isvelizhar ne bil, keb' njegovo Imé ne sapopadlo v' sebi vse boshje lestnosti. Svetó, tedej, ja zhes vse svetó je Jesusovo Imé, kir sapopáde v' sebi vse, karkol' samore svetó imenvano biti.

II.

Imé Jesusovo ni le svetó samo na sebi, kar smo dosdej shlifhali, ampak svetó je tudi proti nam, kir nal posvetí na trojno visho, *kakor pravi S. Thom. angelski vuzhenik*. Pervizh nal posvetí, kir nal ozhisti od nalhieh grehov, drugizh kir nal poterdi v' dobrimo, trekizh kir nal savéshe k' boshji shlushbi. Vse to stri v' nami Jesusovo Imé. On nal osdrávi od nevarne bolesni nalhieh pregreh, sakaj od njega pravi S. Evang. *de on bo od greha reshil soie ludstvo, dokler on je jagne boshje ktir prezh odjemle grehe zeliga svetá*. O neisgruntana gnado! ktäre nal to presveto Imé deleshne stri. Kaj bi blo sa nal, keb' ne imela zirku mozh, inu oblást v' imeno Jesusovimo grehe odpufhati? Drugizh Jesus nal poterdi v' dobrimo, kar
pri-

Prizha S. Bern. kir pravi: *Kaj ne? moj zhlovak! kolkerkrat se spomnish na Jesusa, ako njegovo S. Imé sgovorish, tolkokrat postánesh možnéshi v' dobrimo, bel ajfra povn v' andohti, bel shejen dobrih del, kershanskih zhednosti, brumnošti, inu svetósti.* Sa volo tega, pravi ipet S. Bern. *toje Imé, o Jesus! je eno islico olje, ktiro nam možh, inu serzhnost da v' vojski zhes nashe videózhhe, inu nevideózhhe sovrashnike.* To S. Imé je dalo možh marternikam, de v' jézhi, pod mézham, na koléfi, na krishi, v' ogni, med divjo sverino, v' pregajnenjo, v' martrah, v' smerti so stanovitni ostáli. To Imé jim je dalo tako serzhnost, de S. Pismo pravi: *Apostelni, inu marterniki so s' veseljam shli v' terplenje, martre, inu smert, so se veselili, de so vredni bli terpéti sa volo imena Jesusoviga.* Trekizh Jesus nať posvetí v' boshji shlushbi, sa to pravi v' Jesusa salubleni Apostel Paul: *Vse, karkol' sterte s' besedo, al v' dianjo, vse strice v' imeno gospóda nashiga Jesusa Kristusa.* Ozhte she vidit, kaj sa eno možh imá v' sebi to presveto Imé? vam lohko svisham, ako le per verho v' S. Pismo poglédam: *Kaj ni so strili, kaj sa ene zhudeshe so dopernáshali v' temó S. Iméno pervi Kristiani? govori S. Krisostomus: V' možhi Jesusoviga iména so bolesni sdravili, hudizhe sgajnali, s' novim jesiki govorili, mertve is groba k' shivlenio obudili, hudo vreme odgnáli, ogen pogasili, sgol zhudeshi, doperneseni s' shivo vtro na možh iména Jesusoviga.* Peter dela zelo nozh na murjo, nizh ne vjame, kakor hitro je pa v' Iméno Jesusovimo mresho v' vódo vergel, sagerne tolko rib,

de

de se mreshe térgajo. En krulov fromák sedí pred Jerusalemskim tempelnam, se ne more na noge opréti; Peter mu rezhe v' iméno Jesufovimo vstáti, on vstáne sdrav, hodi, inu hváli Bogá. Paul da v' iméno Jesufovimo slepim pogled, drugi Apostelni stré v' temo S. Iméno zhudeshov bres shtivila. Kdo ne vidi, kdo ne sponá is tega sadosti svetosti, inu mozh Iména Jesusoviga? O tedej po pravizi rezhem s' Davidam, svetó je Jesufovo Imé; svetó samo na sebi, svetó proti nam. Kakó shaloitno tedej je, de sedajni kristiani takó malo obrajtajo to presveto Imé, de se imenuje tolkokrat v' norzhiah, v' jési, bres potrebe, bres zhashtí, bres ponishnosti, bres sposhtvanja! Al ravno sató se ni zhuditi, de sedajnimó svéto to S. Imé takó malo pomozhi da sdej v' shivlenjo, inu bati se je, de pomozhi od njega ne bo tudi v' smertni uri.

III.

Itu temo presvetimo Iméno, ktirga zhashtí zélo nebó, bo od sedajnih kristianov tolkajn supergovorjeno; njegová zhashtí tolkajn pomajshana, njegová imenitnost, inu mozh takó malo sponana! Inu kdo so letí? ktiri zhashtí Jesufovo doli teró, inu shpot delajo njegovimo Iméno? So ravno taisti, ktiri so v' temó S. Iméno od vezhniga preklestva drago odkúpzeni, ktiri v' temo S. Iméno rajtajo isvelizhani biti; so virni, katholski kristiani! zhe jih vender smemo takó imenvati. Med sovrashnike Jesufove, med sanizhvavze njegoviga S. Iména shlishjo
vfi

vsi taisti, ktiri sojga blishniga, al druge stvari preklinajo, hudizho sdajajo, se roté, inu lashnivo perfégajo, Ss. Sakramente, S. Krish, inu Jesufovo S. Imé v' jési h' preklinvanjo pertikajo. Gorje njim, ako ne sapusté to greslino navado, sakaj, kdor blishniga preklina, je v' nevarnosti enkrat sam od Bogá vezhno preklét biti. Sem shlishjo sanizhvavzi shegnaniga duhovstva, S. víre, katholicke zirkve, inu boshjih rezhi, ktiri od posvetniga duhá oflepléni vpijejo, sa kogá so nam farji, sa koga zel meníhi, prezh s' njimi, so zhlovéskimo tovarstvo teshavni, zartanimo ozhefo soperni, njih vpitja smo fiti, k' jih ne bo, bo bolshi; gorje takim, slasti v' smertni uri; bo shelel farja, al meníha, pa ga morbit ne bo, kir jih je v' shivlenjo shélel, keb' mogozhe blo, vse v' eni shlizi vode vtopíti, gorje takim, sakaj S. Pismo pravi: *Kdor se loti boshjiga namestnika, ta se dotákne sérkla boshjiga ozhefa.* Sem shlishjo vsi taisti ferbeshni, frejvírni góbzi, ktirih v' nashih zhasih she zel med gmejn, kmeteshkim ljudstvam dosti najdemo, ktiri pravjo, kaj bi se dershal ravno na katholicko víro, al se sposnam h'tej, al h' uni víri, kaj sa to, v' vsaki víri snam isvelizhan biti; kaj se bom dershal na sapovdi katholicke zirkve; deb' mogel mafho shlishati, v' gvishnih dnevih se postiti, v' petik, v' saboto od mesa se sdershátí, sej ni vezh zerkvénih sapovdi, je vse vsdigneno, obena dovshnost me ne veshe. Sem shlishjo vsi taisti mlazhni, na pol kristiani, ktiri nizh nozhejo vedit od shlushbe boshje, od andohti, od boshjih rezhi, ter pravjo, po kaj bi hodil k' spovdi, to je pazh
kej

kež nepotrebniga, deb' le she spovd doli per-
 sblá, she tolko lét ni sim bil, pa sim she tu-
 kež: pokaj bi smiram v' zirkvi tizhal, snam
 dober kristian biti, zhe tudi léto, inu dan
 zirkve od snotrej ne vidim. Gorje v' sim takim,
 zhe ne stré pokóro, sakaj *Jesuf shuga: Kdor
 mene ne bo sposnal ozhitno pred ludmi, tega
 tudi jest ne bom sposnal pred mojimi ozhetam.*
 O lubi moji! nikar! deb' is val' ktir med tim
 sapopaden bil; ostanite v' víri stanovitní, v' an-
 dohti svestí katholfski zirkvi, kakor dobri otro-
 zi vselej pokórní; kristiani sté, imé imáte od
 Kristufa, v' katholfski zirkvi sté, sunej ktire
 ni isvelizhanja, kdor ne oštáne v' zhovno S. Pe-
 tra, to je, v' katholfski zirkvi, ktir nima sa
 brodnika Jesufa, se bo potópil, inu vezhno konz
 vsel takó gvishno, kakor gvishno je, de je en
 Bóg v' nebesih. Le brunnim, le pravizhnim sa-
 mo je svetó Imé *Jesufovo*, kir jih posvetí, inu
 isvelizha; al greshnikam je strashnó, kir jim
 ne da shivlenja, ampak smert, ne isvelizhanje,
 ampak preklestvo, kakor bošte v' drugimo dejlo
 vidili.

I.

Vidili smo dosdej, de svetó je *Jesufovo*
 Imé, pa David pravi: *de tudi strashnó je*, ne
 sfer brunnim, inu pravizhnim, ampak terdo-
 vratnim, nespokorjenim greshnikam. *Trikrat*
strashnó je Jesufovo Imé, govori S. Kristof.
hudizham, greshnikam, inu hudobii. Kako
 strashnó je to Imé hudizham, se she samo is
 tega sadosti doli vsame, kir Angeli prevsetni,
 kir

kir so se v' nebesih zlies Jesusa spuntali, so bli páhneni is sojih sedeshov v' brésen peklenfki, is zhastí v' shpot, is veselja v' shalost, is nebeske srezhe v' peklenfke martre, is paradisha v' vezhni ogen. *Pred mozhjo tega S. Iména*, pravi S. Laurent. Justin. *se hudizhi trefejo*, sakaj? on urshoh da, kir pravi: *vesh, moj zhtovk! de hudizh ne more terpéti molitve, kir se more vselej perpogniti, kadar shlishi imenvati Jesufovo Imé, sa volo tega se ni zhuditi, de beshé od tega, kir s' andohitjo móli, inu na Jesufovo Imé klizhe, de ne bo persilen pred njim se ponishati, inu mu skasáti dovshno sposhtvanje, inu zhast.* S. Paul Apostel, k' je v' Mazedonii narajmal eno dekelzo, k' je bla od hudizha obfédena, sa njo reshit drusiga ni rekel, kakor te besede: jest ti sapovém, peklenfki duh! v' iméno Jesusa, de greh is te pershóne, inu hudizh je njo per tej prizhi sapustil. Kdo se bo bal skufhnav hudizhovih, ako to S. Imé sa oroshje imá, inu v' shivi víri zelo savupanje na njega postávi? zhes eno tako dušno ne samore nizh zela peklenfka mozh. Vemo is S. Písma, de David je premágal, inu pobil s' kamnam v' frazhi strashno meséno góro Goliatha, zhes kiro pergodbo vuzheni Philo takó govóri: *Davidie vsel is vóde pet kamenzov, je sapisal na taiste iména pet pervih Patriarchov Abraham, Isaac, Jacob, Moyses, inu Josve, inu jih poloshi v' sojo pastirsko torbizo; on gre zhes Goliatha, séshe v' torbizo; vsame vun taisti kamenz, ga kirmo je blo ime Josve sapisano, ga dene v' frazho, ga vershe, inu Goliatha pobije.* Skrivnost v' temó je leta: to imé Josvé, je hebrajka be-

besédo, se pravi v' našhimo jesiko tolko, kakor Jesus, tedej je David v' iméno Jesusa premagal, inu pobil Goliatha, sa to mu je rekel: *ti pridešh k' meni s' mezhnam, inu s' oroshiam, al jest ti grem na proti v' iméno gospóda*, sa to se te ne bojim. Svedili, inu tkutíli so letó isvóleni boshji Svetniki Eligius, Theodoretus, Hilarion, Switbertus, Dominicus, inu Greg. Nazianz. ktir pishe sam od sebe, inu pravi: *Vezhdejl sim komej she popolnoma isgovóril Jesusovo Imé, je she hudizh s' velikim nepokojam v' beg pognan bil.* Glej is vfiga tega, moj zhlovk! kakó resnizhno je, de strashnó je Jesusovo Imé, hudizham, kakor smo dosdej shlishali.

II.

Al ravno takó strashnó je grešhnikam, kakor hudizham presveto Imé Jesus, sakaj grešhnikiki na semli so hudizham enáki, kakor so brumni, inu pravizhni enáki Angelam. *Obeden si ne perlisuj s' tim S. Iménam*, pravi S. Aug. grešhnik! ne golfej se, kakor ponozhni metúli, ktiri takó dolgo okóli gorézh svezhe fadlajo, inu lérajo, dokler se pershgó, inu konz vsamejo; odstopi od greha, ktir klizhesh na Jesusovo Imé. To Imé je gorézh ogeu, ako zhlovk nozhe, deb' mu núzalo, mu more shkodváti. S. písmo prizha, kir pravi: *strafengi ne bo odshoj, kd'koli nepridno sgovóril gospódomo Imé.* Sa to po pravizi rezhem, de Imé Jesus, kakor je nekterim k' isvelizhanjo, ravno takó je drugim h' poglubenjo; smert je grešhnikam, shivle-

nje

nje pravizhnim. Ja! Jesufovo Imé shkodje zel grefhniko, ako ga le imenváti shlishi. Shal je nekdej, pravi S. Pismo, Saul, en perfeshen sovrashnik Jesufov, od jése, inu grimnosti zhef kristiane le na pol zhlovk, enak enmo lévo; on gré v' Damask s' misljo kristiane polovíti; inu svésane v' Jerusalem perpeláti h' martri, inu smerti; on je voshil, deb' bli vsi vírni le en sami vrat iméli, deb' na enkrat samogel vse konzháti, inu pomoríti; al zhudna pergodbo! Saul na enkrat leshí na semli is konja vershen, nebó se jési, Saul tudi, nebó je ruzezhe od strel, inu blifka, Saul od jése, inu grimnosti, Kristuf se perkashe v' oblako, Saul se mu soper postávi na konjo, Kristuf pregajna Saula, Saul Kristufa, Kristus ga ogovori s' blifkam, inu grumenjam, Saul ne porajta, al komej mu rezhe Kristuf: *jest sim Jesus!* je Saul premágan, mosh, inu kojn na semli leshí. Glejte, kristiani! kako strashnó je to Imé grefhnikam! Zhe je pa she sdej v'shivlenjo strashno Jesufovo Imé, grefhnik! misli, kaj bo v' sadnj bolesni, k' ne bo obéne pomózhhi, obenga trofhtá? kaj bo v' smertni uri, k' bo narvezhi nevarnost, nar vezhi skufhnavé? kaj bo na sodni dan, k' bosh zhakal na urtel tojga preklestva? ako v' stani greha, bres pokóre, v' sovrashstvo Jesufovimo v' vezhnost pridefh? Prevsetni, napihneni, sam sebe, lestniga stemanja, inu hvale polni zhlovk! me posnash? bo vprashal Jesus! v' shivlenjo me ni si otel posnáti, kir isgled moje ponishnosti ni si posnémal, si me vidil s' ozhmí toje víre v' revni stali rojeniga, vsiga v' boshtvo, inu v' pomankanjo, si vidil od sve-

ta sanizhvaniga, sovrasneniga, pregajneniga, de se zhes to ni sim serdil, ni sim shugal, se ni sim mashval; si me vidil terpeti, na krishi vifit, sa te duŝho gori dati; si me ŝhlifhal, k'sim te profil tolkokrat ŝkus moje nameŝtnike: zhlovk! bodi ponishen, ne napihuj se, ne derŝhi nizh sam na se; zhlovk! bodi kroták, ne jési se, ne derŝhi sovrashtva, odpuŝti reshajenje, posabi na krivize, inu samire; zhlovk! bodi poterpeŝliv, ne godernej zhes krishe, inu nefrezhe, terpi s'menoj, ŝkleni se s'menoj, podversi se moji volji; ŝkus to delaŝh pokóro, ŝpletaŝh nebeŝhko krono, delaŝh zhaŝt mojmo Iméno, kir si v'sadershanjo meni enak; ŝiŝturil po mojmo isgledo? ŝi shivel po mojmo navuko? ni ŝi otel; poglej na me, jeŝt sim Jeŝuf, nekdej toj perjatel, sdej toj sovrasnik, nekdej toj beŝednik, sdej toj ŝodnik, gnade ni sa te, vdarjen boŝh prevsetnik s' prevsetnim Angeli, kir ni ŝi otel ŝposnati Jeŝufa.

III.

Nezhifŝti, neframni, pohujŝhliivi zhlovk! me posnaŝh? bo vpraŝhal Jeŝuf, v' shivlenjo me ni ŝi otel posnati; ŝi ŝhlifhal od mojih nameŝtnikov tolkokrat, de nezhiŝtoŝt, kurbario, preŝheŝhtvo, mutaŝti greh ŝo hudobie, ktire sa maŝhvanje v'nebeŝo vpijejo, greŝhniko odpuŝhanje odrekó, isvelizhanje, zhe ne nemogozhe, vsaj ŝilo theŝhavno ŝtré; ki je nedovŝhnoŝt? o Jeŝuf! boŝh odgovóril, greŝhnik! poln zagovitnoŝti, ŝgubil sim jo, k'sim komej k' pámeti perŝhal; ki je zhiŝtoŝt? o Jeŝuf! sa-
pra-

pravil sim jo v' moji róshni mladósti; kije di-
 vishstvo? o **Jesuf!** prodal sim ga sa en saluble-
 ni pogled, sa eno perjasno besédo, sa eno per-
 lisneno obetanje, sa eno semén, sa eno trohlivo
 plazhilo, sa nektére franke; poglej na me, jest
 sim **Jesuf**, ktirga si nevfsmileno gajishlal s'
 tojim nezhistim, preshtvarfkim, mutastim gre-
 hi; jest sim **Jesuf**, ktirmo si perjasnost gori
 dal, herbet obernal sa volo perjasnosti, inu lu-
 besni ene nesframne meséne súshine, sa volo
 perjasnosti, inu lubesni enga ostudniga, sape-
 liviga falóta. Si vedil, de bres nedovshnosti,
 al bres pokóre ni nebes vúpati, nedovshnost si
 sapravitil, pokóre ni si sturil, kaj ti naprej
 stoji? Sodi sam, de me ne bofh krivize ob-
 dovshil, sa te redej ni gnade, vdarjen bofh, ne-
 zhistnik, preshtvar! s' nezhistim Sodomitarji, kir
 ni si otel sposnati **Jesufa**. Bresdufhni frejvir-
 ni zhlovk! **Jakobinar!** posvetni modrian, me
 posnash? bo vprashal **Jesuf**, v' shivlenjo meni
 se otel posnati; si me satajil, si se mi odpove-
 dal v' temó, unimo tovarshstvo, si se sapisal
 v' drushino, ktire perva postavo je víro tretí,
Pápesha pod noge perprávití, tróne okoli vre-
 zhi, vse, kar je boshjiga sanezhváti, savrezhi,
 doli perprávití, ajfra povne mafhnike pregajna-
 ti, brumne dushe k' shpoti iméti víro, zirku,
 andoht, brumnoft popolnoma satreti. Deb' sam
 v' se shal, si bil proshen, si se smejal, si bil
 opominam, si se norza delal, si bil svarjen,
 si se soperpostavil, si bil strafan, ni si poraital,
 ni si sposnal, me posnash? Jest sim **Jesuf**; ter-
 pel sim od tebe, dokler si shivel, shpot, inu
 sanizhvanje, pretekel je toj zhas! sdej se saz-
 ne

ne sa te zagovitnost, inu terplénje; sa te ni obene gnade, kir ni si otel sposnati Jgsusa, Zefarji, krajli, duhovni, inu deshélki naprejpostavljeni! me posnáte? bo vprashal Jgsuf, v' shivlenjo me ni ste otli sposnati; dovshnost vasha je bla vse striti sa pogmeranje moje zhasli, vse preterpéti sa povikshanje S. víre, ktiro sim jest na svet pernesel, jest na sveti reshiril, jest sa njo krí prelit; vasha dovshnost je bla sa víro, inu katholfhko zirku, premoshenje sgubiti, zhasno zhasť, inu srezho gori offrati, keb'treba blo shivljenje dati, krí prelit, kar je tavshent, inu tavshent mojih sveřtih shlushabnikov, pervih kristianov strilo, ste to strili? ni ste, tedej sa val ni obene gnade, ampak dvojno pogublenje; pervizh kir samí Jgsusa ni ste sposnali, drugizh kir ste urshob bli, de bres stivila vasbih podloshnih, vam savúpanih duh ni sposnalo Jgsusa. Kristiani! o Kristiani! al vidite ozhitno, al ne, kakó ref je, de strashnó je Jgsusovo Imé greřnikam sbe sdej v' shivlenjo, she strashnesli bo v' smertni uri, nar strashnesli pa na sodni dan, kakor ste is tega, kar sim govóril, ob lno prevíshani.

Kir tedej je temó takó, lubi moji! kaj bomo sa en fklep strili? Al bomo she perpustili, de bo tóshil zhes naf Jgsuf, kakor nekdej v' S. Pismo: *zel dan bo sanizhvano moje Imé*. Inu supet na enmo drugimo krajo, *to ludstvo me szer zhasťi s' shnabli, al delezh prozh od mene je njih serzé*. Ne, ne, lubi Jgsuf! jest oblubím, inu moji poshlushavzi tudi obétajo, sej vidish njih sérza, de ti nozhmo sa naprej delatí shalost, inu shpot, fkus sanizhvanje tojga

Iména, kar se skus vsaki greh sgodí; ampak ozhrvo toje S. Imé zhaštiti, sposhtváti, na njega savupati, njega sa oroshje iméti soper sovrasnikie nashih duh. O dopusti le, de bomo zhutili mozh tojga S. Iména, de bomo sposnali, de sa naš ni strashnó, ampak svetó, inu troshlivo. Ja zhlovk! v' serzi, inu na jesiko nej ti bo S. Jesusovo Imé v' vsaki pergódbi. Greshnik! te strashi teshka vést, se bojish smertne ure, se tresesh pred sodbo, trepetash pred vezhnostjo; klizhi na Jesusovo Imé, serzé bo napolneno s' savupanjam, vnéla se bo greven-go, obudil bošh zhes greh sovrashtvo, sklenil bošh striti zhisto spovd, sadobil bošh mir vésti, odshal bošh vezhnimo pogublenjo. Spokornik! ktir si greho frezhno konz sturil, inu v' pokóri shivish, jokash vezhkrat milo, o Bóg! vé! al bom ostal stanoviten, al ne, kir posnam mojo slabost; vem, kakó hude so skushnave, kakó sapelive so perloshnosti; klizhi na Jesusovo Imé, sadobil, bošh mozh, inu serzhnost, natúro premagati, skushnave odbiti, v' perloshnosti bres greha ostáti. Nedovshni! shelish smiram vezh, inu vezh lubiti Jesusa, v' brumnosti od dneva do dneva gori jemati; klizhi na Jesusovo Imé, kolkerkrat ga bošh isrekel, tolkokrat se bo vnel v' serzo nov plemen boshje lubesni, te sagvisha S. Bern. Zhlovk! terpish nezhiste skushnave, ne moresh satreti hudo nagnenje, ne vmoriti greshno poshelénje, sdi-hujesh tolkokrat, deb' duh nezhisti od tebe prozh vset bil, k' se bojish premagan biti; klizhi na Jesusovo Imé, hudizh zhes te ne bo nizh samogel, ako bo Jesus imel v' serzo sedesh, Zhlovk!

slihujesh, se blislah, vezhkrat h' zagovitnosti, sa volo krishov, ktire ter, ish, sa volo nefrezh, k' ti jih Bóg poshle, sa volo shalofnih, revnih sméshanih zhasov, v' ktirih shivísh; klizhi na Jesufovo Imé, on bo bodlóshtil fojo ramo, de bosh lohko nófil bútaro zhasnih nadlog. *Inu ti; sladki Jesus! al bosh mogel pustiti sabstojn na te klizati? sabstojn h' tebi sdihvati? Sej si oblubil vshtlishati vsaziga, ktir klizhe na toje Imé; sej so ti, k' na te klizhejo, toji otrozi, résheni skus tojo kri; nej bo tedej spolneno nad njimi, kar je rekel toj Apostel, de isvelizhar bo, ktirkoli klizhe na toje Imé. O Jesus! bodi nam Jesus, to je isvelizhar, inu odreshe-
nik, odpusti nam sa volo tojga Iména, kar smo kdej soper tebe greshili; dej gnado striti v' shivlenjo resnizhno pokóro, shiveti do smerti v' stanovitni brumnosti. Kadar bo pa se stekel nash zhas, de bo treba v' vezhnost jiti, o ta-
krat, Jesus! bodi per nas, ne sapusti nas, ampak dopusti, de skus sgrevano spovd od vsih grehov ozhisteni, s' tojim S. reshnim Telesam napáseni bomo imeli, zhe ne na jesiko, vsaj v' serzo te beséde: Jesus! tebi shivim, Je-
sus! tebi v' merjem, Jesus! toj sim shiv, inu mertel. Amen.*

PRIDIGA

Na III. Nedélo po Ss. trieh Krajlih.

Pejdi, pokáshi se mašhniko. Matth. 8.

Zhe bo po isláganjo Ss. Vuzhenikov skus donáshniga Evang. góboviga, ktirga je Jesuf osdrávil, en spokórni grefhnik naprejpostavljen; zhe povélje, ktiro mu je Jesuf dal, de imá jiti, inu se mašhniko pokasáti, poméni spovd; tok' ne morem sapofásti, kakó je to, de per vezhdejl kristianih, zhe je tudi shivljenje hudóbnó, vsaj smert svéta ni? sakaj jest mislim, de obenga ni med nami, ktir s'góbami grehov obdan, zhe smertno nevarnost prevídi, bi ne skerbel sa soje duhovno sdravje, inu pred mašhnikam ne spolnil dovshnost enga vírnika. Inu vender móremo sposnáti, de vezhi dejl odráshnih kristianov nesrezhno vmerjé, zhe nozhmo supergovoriti svetnikam, ktiri to terdjo, vuzheníkam, ktiri to svishajo, S. Pismo, ktiro to govori. Al, o Bóg! kakó moremo rézhi, de ta nesrezhno vmerjé, ktir se pred smertjo spové? Zhe ta, ktir se spové, sadobí boshjo gnado, inu zhe ta, ktir gnado boshjo imá, ne more ferdáman biti, kakó more ta pogublen biti, ktir se spové, preden vmerjé? Lubi moji! sa ta zvihu resvesáti, drusiga ne vém, kakor to, de rézhem, de dosti jih je, ktiri se takrat prav ne spovedó; inu zhe na sadne spovd prav

stur-

sturljena ni, kadar blishna vezhnost zhlovéka pergajna s' sojo vestjo rajtengo striti, kaj móremo soditi od taistih, ktiri se spovdújejo, k' vezhnost, ktira le od delezih premishlajo, ne déla per njih obéne velike skerbí? Jest sposnam ozbitno, kristiani moji! de tresem se vselej, kadar na to mislim. Po gostim se déla spovd, pa jest se bojim, de se spovd malukdej prav, inu dobro strí. Jest ne govorim od tazih spovdi, ktire so boshji róp, per ktirih se strí s' premiselkam eno, al drugo pománkanje; jest govorim le od tazih spovdi, ktire se sploh sa dobre dershé, pa v' resnizi vender ni so dobre, kir so v' eni, al drugi rézhi pomanklive od strani tegá, ktir jih déla. Inu kolko bo takih spovdi sturljeno! Per temo je pománkanje per sprashvanjo vesti, per unimo per grévengi, ta se prav ne obtóshi. Inu kir jih je dosti, ktiri v' shivlenjo, inu v' smertni pósteli take spovdi délajo, jih je tudi dosti, ktiri nesrezhno vmérjó. Pravizhne dúshé! ktire me poshlúfhate, ne trésite se, vas to ne sadéne, dones ne govorim od vas. Jest govorim le od mlazhnih, sanikernih, neskerbnih dúsh, ktire, kir slábo perpravlanje, s' ktirim k' spovdi gredó, ne porajtajo, gredó takó potróshane od spovdníze, kakor deb' odvésó mashnikova bla eno boshje resodénje, de grehi so jim odpushéni. Tim ózhem dones potrebni strah striti, kir jim bom svishal, de njih spovdi, so nevredne, al vpervizh sa, kir so pomanklive sa volo sprashvanja vesti; al drugizh sato, k' se prav ne obtóshjo; al trekizh sa tó, kir nimajo prave grévenge. To je sapopádik donashne pridige, kar pre-

preden v' dveh délah mojga govorjénja na dalej resloshím, poterpíte.

I.

Dosti se jih nevredno spové sa volo pománkanja per sprafshvanjo njih vestí. Vesh, moj zhlovk! od kogá se moresh vuzbíti sprafshváti tojo vest? Od Bogá, to je, taista rajtengo, ktiro bo Bóg enkrat od tebe tirjal, ti more biti sa isgled, kakó moresh sprafshváti tojo vest. Per temó sprafshvanjo, ktiro bo Bóg s' tabo naprej vsel, bo perfhlo na dan vse, karkoli si gréshniga mislil, govóril, al sturil. Per temó sprafshvanjo bodo preglédane na tanko vse dovshnosti tojga stanú, sa nar majnshi samúdo bosh mogel odgóvor dati. Per temó sprafshvanjo bo prevágano ne samó, kar si sturil hudiga, ampak tudi, kar si dobriga samúdil, inu tudi vse, kar je al is hudiga, al is samúd dobriga vun perfhlo. To je isgled sprafshvanja nafhe vestí. Kakó pa vse dergázhi se sprafshuje vest per shivlenjo? Le k' je v' en dán, bres vse versti, le po verbo; komej se sazhné, se she konzhá; inu kakor hitro nektéri grehi, ktiri so kej bel ozhítni, v' glávo pádejo, se gre k' spovdnízi, de se per nógah naméstnika boshjiga odloshé. De ta, ktir se so góstim spovdúje, inu se vřaziga gréha vezh, kakor smerti boji, ne poterbúje dolgo vest sprafshváti, to je lohko saftopiti; kratki zhař med eno, inu drugo spovdjo stri, de se lohko spómni, kar je gréshíl, zóne lévnikolko premisli, kmalo vidi, al je vest kej omadéshvana, al né. Ja jest zel savérshem prevélik strah.

strah, ktirga nektére dushe imájo per sprashvanjo njih vesti; ktire, desgljih Ss. Sakramente vezhkrat prejméjo, vender meujo, de vest nikoli sadósti ne spráshajo, inu takó, kir se smiram bojé, deb' kakshen greh skrit ne ostal, bres nehanja martrajo vest bres úrshoha. Al deb'en tak mogel vest v' nektérah minútah sprashati, ktir na vezh mešov k' spovdi ne gré, ktir ima nevadne, v' koreninene pregréhe, ktiri shiví v' srédi svetá, kir je vsa frajost v' gledanjo, v' govorjenjo, v' poshlushanjo, inu v' dianjo, deb'en tak mogel vest zhisto sprasháti v' nektérah minútah, to ne morem verjéti. Vsi vuzheníki govore s' enim glasam, de per sprashvanjo vesti si more zhlovk táko skerb, inu mujo persadéti, kakershna je per enmo déli, na ktirmo je veliko leshézhé, potrebná; kir pa na obenmo delo ne more zhlovéko tolko leshézhé biti, kakor na temó, de s' Bógam mír, inu perjasnost stri, kdo tedej bo rekel, de ta po dovshnosti sprashuje vest, ako le po verho misli, kaj bi se imel spovedati; na druge rezhí pa, ktire se szer mejhne vidjo, pa vender v' resnizi mejhne ni so, ne porajta? Kdo bo rekel, de ta sojo vest po dovshnosti sprashuje, ako ne premisli beséde, ktire je greshni jesik govóril, skus ktire je reshánil sdej lubesen s' opravlanjam, inu sabavlanjam, sdej framoshlivoft s' klanfanjam? Kdo bo rekel, de ta po dovshnosti sprashá vest, ktir, desgljih je bla glavo polna nezhistib misli, si vender ne persadéne muje, deb' sposnal, al jih je rad imel, al je pervólit, al je dopadejenje obzhutil, al né? Kdo bo rekel, de ta po dovshnosti sprashá vest, ktir

med

med tolko okulstáyami, ktire so s' dopernesénim greham sdrúshene, taiste okulstáve ne resodéne, ktire al sorto greha spremené, al greh možno povikshajo? Kdo bo rekel, de ta po dovshnosti sprashuje vest, ktir na stivilo grehov, kar vender more per spovdi povédano biti, malo, al zel nizh ne misli? Al ne da ena taka sanikernost sadoosti na snanje, de je zhlovéko malo leshézhé na sprashvanjo soje vesti, de nima sraven take muje, inu skerbí, kaherfhná si persadéne per enmo posvétmimo opravilo, od ktirga njegóva zhasna srezha, al nesrezha vísi?

II.

Kaj ózhem she le rézhi od taistih, ktirim per sprashvanjo vesti je she samó to sadoosti, de premisljo samo tó, kar so hudiga mislili, govorili, al strili, to pa nigdar ne prevdarjo, al so dovshnosti sojga stanú, sojga pokliza, soje shlushbe spolnili, al né? Kaj ózhem rézhi od taistih, ktiri le samó na te grehe gledajo, ktire so sami dopernésti, na te pa, ktire so drugi sa volo nih strili, se ne smisljo? O kolko jih je! ktirim per sprashvanjo njih vesti bi se snalo ravno to rézhi, kar je Bóg preroko Ezechielo rekel, kje bil v' dúho is Babylóna v' Jerusalem prenesén, sa viditi grefhne ostudnosti, ktire so se v' tempelno godíle. *Ezechiel! kaj vidish?* ga je vprashal Bóg; *jest vidim*, je odgovóril prerok, *enga malika per dúrih. Ti she ne vidish vse*, odgovóri Bóg, *kópli sténo, pejdi na dátej, bosh she kej huishiga vidil*. Ravno tako dosti jih je, ktirim se sda rézhi, kadar misljo, de ío she

she sprasháli vest, kaj vidish? jest vidim grehe v' mil'lih, v' besédah, inu v' dianjo. Al ti ne vidish she vse, kópli sténo, pejdi na dalej, bos'h she vezh najdil. Ti bos'h najdil otróke, ktire ni si v' stráho boshjimo, ker'shan'ko gori srédil, bos'h najdil zhas, ktirga si v' vse drugih opravílah sgubil, ga ni si obérnil sa spolniti dovshnosti tojga stanú; grehe, ktire bi bil snal vbraniti, pa jih ni si vbránil, svarjenje, inu strafenge, s' ktirim bi bil mogel druge krotiti, pa ni si otel. Sgol dovshnosti, ktire si samúdil zhes tojo vest. Kópli sténo, pejdi na dalej, ti bos'h she vezh najdil; bos'h najdil shkóde, ktire si skus opravlanje blishnimo sturil, grehe, ktirih je urshoh toje pohujshlivo sadershanje, bos'h najdil, kolko nedovshnih serz je sapeláno skus perkleté bukve, ktire si jim bráti dal, skus pilde, inu podóbe, ktire si jih viditi pustil; bos'h vidil, kolko jih je od brúmnosti nasaj dershálo toje posmehvanje, inu norzadélanje; kolko jih je blo skus nove shége v' oblazhilo, ktire si se ti smislil, skashénih; sgol odrástelki is tojih grehov, inu kakó strashni so! Kópli sténo, pejdi na dalej, ti bos'h she vezh najdil. Kogá? Reslushtanje drugih nad tojim pohujshlivim oblazhílam, inu gres'nim sadershanjam, sovrashtvo med blishnim sa volo tojga opravliviga, sdrashliviga jesíka, mashvanje zhes druge sa volo tojga gres'niga svetvanja, pohujshanje per drugih sa volo tojga gres'niga isgleda, preklinvanje drugih, sa volo toje golfie, opravlanje, kletve, pianzhvanje, nezhiste grehe, kar vse se je godilo pod tojo strého. Al kir vest takó sprashváti se teshavno sdí, sa volo tega ostáne gre-

grehov samovzhánih bres stivíla. Sdej, kaj mislite, lubi moji! al je táko sprashvanje vestí enako taistimo sprashvanjo, kakor bomo mi enkrat od Bogá sójeni? Al se ne pravi to, de zhlovk sam sebi pregieda, de mu enkrat od Bogá ne bo moglo preglédano biti? O zhlovk! pejdi bel sam v' se, kadar sam od sebe rajtengo tirjalh; inu kir potrebna je rajtengo nashih pregreh al od Bogá v' smerti, al od nas v' shivlenjo, al pred trónam pravize, al pred trónam vsmilenja. tok' strimo rajtengo s' vestjó samí, pa takó, kakor se spodóbi; v' semimo si h' temó sadošti zhasa; persadenímo si tako mujo, inu fkerb, kakeršhno sašhlúshi eno táko délo, na ktirmo vísi nashé isvelizhanje. Nizh njima v' nashí vestí ostáti, kar bi ne blo na tanko premishleno, de nam ne bo vest naprej metála, de spovdvali smo se nevredno sa voló pománkanja per sprashvanjo vestí.

III.

Dosti se jih nevredno spové, kir se prav ne obtóshjo. Resniza ima ta lestnost, de zhlovek se resodéne takó, kakeršhen je; inu to pogirje Bóg od vsaziga, ktir se spovdúje. Koker se Bóg veselí nad enim, ktir se per spovdi resnizhno obtóshi, ravno tolko sovráshi Bóg taistiga, ktir per spovdi resnizo al sataji, al sgovarja, al nje ena hinavsko podóbo da. Inu kolko vender jih je, ktire Bóg v' skazni sodbi Sakramenta S. pokóre od sebe páhne, kir ne pernesó seboj k' spovdnízi resnizhnosti! Tukej pa jest ne govorím od takih spokórníkov, ktiri

is framoshlivoſti en, al drugi greh pred ſpovd-
 níkam ſamovzhé, ti ſe tako ſhe ſamí ferdámajo;
 jeſt govorim le od taiſtih, ktiri ſzer reſnizo ſa-
 tajé, pa vender takó, de, kir ſo od hudobíe
 oflepléni, menjo, de ſo reſnizo govoríli. Pové,
 zhlovk! al ſe ne pravi to reſnizo tajiti, kadar
 ſe ſpovdníko ſa tó kejsamovzhí, kir ſe bojíſh,
 deb' ti ne perpuſtil, kakor tudi ne ſmé perpu-
 ſtiti? Poſtávím, ti bi mogel uno perjasnoſt re-
 ſodéti, ktira, ſpoſnaſh, de je ſa te nevárna;
 pa kir ſe bojíſh, ſpovdnik bi te ſilil, de jo
 imaſh reſtergati, iſheſh urſhohe, ktiri ti per-
 jasnoſt nedovſhna naprej poſtávjo, inu per
 ſpovdi od tega nizh ne ſpomniſh? Ti bi ſe mo-
 gel obtóſhiti te, une jegré, ſkus ktiro zhaſ,
 inu dnar v' ſgúbo gré, inu domá jeſo, nepokej,
 ſhkodo ſtri; al kir od ene plati ti je teſhko je-
 gró ſapuſtiti, od druge plati ſe bojíſh ſpovdnik
 bi ti je vtégnil prepovedati, per ſpovdi od tega
 nizh ne ſpomniſh. Ravno takó, kir ti je ta,
 una beratía nuzna, pa ſe bojíſh, deb' ſpovdnik
 ne rekel, de je krivizhna, per ſpovdi od tega
 nizh ne ſpomniſh. Kaj je to drusiga, kakor ena
 tenka hudobía, s' ktiro h'toji nar vezhi ſhkodi
 ſkrivaſh greh pred tojim ozhmí, deb' perſilen
 ne bil ſpovdníko ga reſodéti! Al zbudu ni,
 de per taiſtih reſnize ni, ktiri ſe ſojih hudobí
 ne obtóſhio; al pazh zhuditi ſe je, de reſnize
 tudi per tih ni, ktiri ſe ſpovdujejo. O deb'
 pazh ne blo reſ temó takó! So eni takó ſvíti,
 de greh reſodénejo, inu ga ſakrijejo, ſe ſpov-
 dájejo, inu ſe ne ſpovdujejo, tolko povedó,
 kolker je ſadoſti, de ſojo veſt en malo vtólá-
 ſhjo, de s' ene frejvolno hudobio ſamorejo ré-
 zhi,

zhi, de so se spovedali, desgljeh se ni so, kir soje grehe takó savito naprej pernesó, de spovd-
 nik njih tésho ne more sóditi, ne sposnati. Od
 vas govorím, ktiri szer vashe grehe povéste,
 pa samóvzhite take okolstáve, ktire so vas na
 enkrat vezh grehov deléshne strile; od vas,
 ktiri povéste, de ste gres'hili, pa ne perstávíte
 sraven, de imáte she dolgo navádo gres'hiti; od
 vas, ktiri szer rano vashe vestí pokáshete, pa
 ne poveste, de shivite v' blichni gres'hni per-
 lóshnosti. Al se ne pravi to vest tolashíci, deb'
 ne grísla? al se ne pravi to govoriti, inu ne
 govoriti, to, kar se pové, satajiti skus to, kar
 se samovzhí? Kakshne so tiste spovdi, k' v' éni
 fami besédi je zela truma grehov sapopádenih?
 Postávím se eden obtóshi, jest sim zhas' v' lenó-
 bi sgubil; una pravi, jest sim bla prevezh
 nezhimerna, inu to nje je sadósti. Al pozhasi!
 ti si zhas' v' lenóbi dopernéfel, kaj se pravi to?
 to se pravi, de sa toje otróke, inu ders'hino
 ni si dovshne fkerbí imél, de si shlushbo boshio
 samúdil, al zel na stran pustil, ti ni si spolnil
 dovshnosti tojga stanú. Ti si prevezh nezhimern-
 na bla, kaj se pravi to? to se pravi, de ti v'lish-
 panjo tojga trupla dopernéfla zéle ure, de vse
 toje shéle so ble drugim ozhém dopasti, dru-
 gih sérza na se potegníti, pred svetam zhes'
 druge obrajtana biti, na to so shle nove shége,
 nezhimerno, pohujshlivo oblazhilo, zhe je tudi
 zhes' stan, inu zhes' framoshlivoost, nizh sa tó,
 de se le sveto dopáde. Glejte, vse se bi blo
 povedati, inu vender se povedó le dvé, trí besé-
 séde. O revne, kúmerne spovdi! Al se ne pra-
 vi to greh veliko vezh perkrivati, kakor ga

resodéti? Kdo more per sdravi pámeti dersháti kej na eno tako spovd? Kdor je per spovdi resni- zhen, ta vse resloshno, sastoplivo pové bres perkrivanja; kdor dergázhi déla, golfá szer sam sebe, inu spovdnika, al Bogá, ktir sérzé vidi, ne more golfáti. Od tega vezh v' drugimo dejli.

I.

Pa zhe tudi gresnik vse na tanko, inu resloshno pové, sna vender she per všemó temo resniza oskrúnena biti. Kakó? Na to visho, zhe gresnik szer greh resodéne, kakor je doprinesen bil, sraven ga pa, kolker nar vezh more, sgovarja. Inu kolko jih je, k' se také spovdujejo! Ta se sgovarja, kakor Eva, uni kakor Aaron, treki, kakor Adam. Eva se je sgovarjala s' kazho, Aaron s' neprevidnostjo, Adam s' sojo sheno. Serditi naprejpostavljeni tóshi zhes nebogliviga podlóshniga; podlóshni perpishe sojo jeso, inu kletu naprejpostavljenim; ta pravi, de sim se vpiánil, je bil urshoh moj perjatel, k' me je v' ostaria slekel; una pravi, de tim sapelána, je urshoh moja shlushbo, v'ktiri sim iméla vse perlóshnosti. Glejte sgovoré, kakor per Evi, k' se lestni grebi drugim perpishejo, inu ravno takrat, k' pride gresnik sam sebe tóshiti, druge tóshi, zhes druge gcderna. So drugi, ktiri vse soje grehe neprevidnosti perpishejo, kakor Aaron. Jest, pravi en tak', bi nákolí ne bil verjel, de bo vstala táka jesa, táko sovrashtvo; jest sim pregreshenje mojga blishniga resodél eni sami pershóni, inu szer
zel

zel na tihim, sim s'he prófil, de ima movzhati, obenmo povédati; inu sdej, Bóg sam vé! kakó je, de she zelo mesto, zela val, zela sofeska vé. Jest, pravi ena mati, sim le enkrat perpuftila en pogovor med mojo hzheryó, inu med unim zhlovékam, le enkrat sim jo púftila h'plefi, v' drúfhino; inu glejte, sgubléna je nedovshnost, pestenje, inu dobro imé. Sgol Aaronski sgóvori, h' greho perloshnost, inu urshoh dáti, po tim se pa sgovarjati, jest ni sim previdil, de bo tolko hudiga vun perfhló. Drugi so, ktiri urshoh greha délajo, sdej sojo flabo náturo, ktiro jim je Bóg dal; sdej soj stan, v'ktiriga jih je Bóg postávil; sdej krishe, inu supérnosti, ktire jim je Bóg poslál; sdej skufhnáve, ktire je Bóg zhes njih priti pustil. Kaj stre vfi ti sgovori drusiga, kakor de bo resniza satajéna, al vsaj pomájushana? Inu zhe pred zhlovékam greh perkriješh, al ga bosh mogel tudi pred Bógam perkriti? O lubi moji! per sodbi pokóre naf namestniki boshji le po nafih befédah sodjo, kakor resnizo sposnámo; al per sodbi boshji naf bo Bóg po soji pravízi sodil, kakor on resnizo sposná. Zhe tedej bo resodét enkrat pred Bógam vsaki greh bres sgóvora, al ni gnado sa naf, de snamo odpušhanje sado-bíti, ako ga sdej pred namestnikam boshjim bres sgóvora resodénemo? Kaj sa en trofht bo sa te, moj zhlovk! v' toji smertni uri, ako bosh mogel rézhi, kakor je rekel David, jest sim ti moj greh resodél, o gospód! *jest ti ni sim perkrival mojo hudoblo*; jest sim gresnil, ne tajím, sposnam, inu megréva, pa moj greh ni sim perkrival, ga ni sim sgovarjal, jest sim ga tojmo

mo namestniko resodél, kaj sa en sladki trošit da to sposnánje v' merjozhimo? On bo snal rézhi povn savupánja, kakor je rekel David: *kir sim ti moj greh resodél, sa to, savupam, o gospód! de si mi ga tudi odpustil.*

II.

Dosti se jih nevredno spové sa volo pomanjanja prave resnizhne grévenge. Is treh snaminov svisham, de per dosti spokórnikih gréven-go ni resnizhna: pervizh is tega, kakó sklénajo k' spovdi jiti; drugizh is tega, kako se k' spovdi perprávjo; trekizh is tega, kakó se po spovdi sadershé. Is enga se vidi, de grévenge ne bodo iméli, is drusiga se vidi, de grévenge nimajo, is treziga se vidi, de grévenge ni so iméli. Kaj sa ena vojska v' serzi je per nektérimo, preden sklene k' spovdi jiti! Sdej ózhe, sdej spet né; od ene platí jim smerdí greslni stan, v' ktirmo se snajdejo, od druge platí se jim teshko sdi greh sapustiti. Na sadne vender sklene k' spovdi jiti, inu morbit nar vezh sa tó, k' ga skerbí, kaj bodo ludje rekli, zhe ga obenkrat ne bodo per boshji misí vidili: Sdej pove-te, kdor na to visho le persileno k' spovdi gré, al je mogózhe verjéti, de ima zhes soje grebe pravo gréven-go? Keb' gréven-go v' temó obštála, de se le is enih bukviz doli smoli, al is gláve sgovori, bi jest to perpushtil; al kir gréven-go drusiga ni, kakor ena notrejna, serzhna shalost, ~~cuo~~ kéšanje, sa volo doperneséniga greha, sa to letó ne morem perpushtiti, deb' ta gréven-go imel, ktir persileno k' spovdi gré. Pravi
izer

fzer nektéri, tefhkó mi je k' spovdi jiti, pa k' se enkrat premagam, de grém, li dam po tim vfo mujo, de imam zhes greh grévengo. Bóg otel! deb' blo temó takó. Al po pámeti, inu po besédah Ss. Vuzhenikov soditi, móremo rézhi, de kdor tefhkó, nerad, le perfileno fkléne k' spovdi jiti, ima malokdej, al obenkrat pravo grévengo. Pa fhe bel ozhitno snámine je, de en tak nima grévenge, to, kakó se k' spovdi perpravi; No! jutri grém k' spovdi, pravi en tak, zhas je shivlenje ponóviti. Pa kaj strí sa eno perpravo? al vsame v' róke ene S. bukve, deb' se ferzé h' grévengi omehzhálo? objifhe zirku, deb' od Bogá duhá prave pokóre sprofil? da vbógim almoshno, perterga kej sojim pozhutkam? Jutri ózhe jiti k' spovdi, inu dones vender fhe v' greho shiví, al se zel puftí fhlfhati, vse eno je, al se spovém fto, al fto inu enga greha; ki je grévengo? Ni fzer potreba, deb' shalofst ferzá s' glasnim sdihvanjam, s' obilnim fovsámi mogli na snanje dati, grévengo sna resnizhna biti, desglih obzhutlíva ni, pa zhe glih ni obzhutlíva, more vender biti ena shalofst, ktira greh fovráshi, savérshe, inu prekolne, ktira zhlovéka takó omehzhá, de je perpravlen rajfhi vse prestáti, tudi vmreti, kakor fhe enkrat frejvolno resháliti Bogá. Ki je grévengo per taistih, ktiri ravno takrat ludí pohujfhajo, Bogá resháljo, k' te imajo k' spovdi perprávití? Pred zirkujo kreg, prepír, opravlánje, per zirkvi proti spovdnízi nesramno létanje, per spovdnízi svenfko pahánje, grefhno fhpotvanje, glasno prepíranje, nevóljo, jeso, nevosfhlivofst, ajfranje, ki je grévengo; ki

ponishnost, ki framoshlivoft, ktira je per spovdi potrebna; al se ne pravi to Bogá reshalti ravno takrat, k' zhlovk pride ifkáti gnado boshjo, inu odpufhanje fojih pregéh? al je to andoht? je to brumnoft? je to svetoft? hinavftvo je, hudobia je, pohujftvanje je, sanizhvanje Sakramentov je, reshálénje boshje je. Gorjé takim! rájtengo ftafhna zháka na njih, kir ravno ftkus te mitelne, ktire je Bóg gori postávil sa njih isvelizhanje, fi gmérajó foje prekleftvo. Lubi moji! fodite, al je mogozhe verjéti, de per tih, ktire fim dosdej pokrégal, je refnizhna grévengo? Pa jest grém h' trekimo snamino, ktiro nam sedajni fpokórniki po spovdi dadó ftkus foje sadershánje.

III.

Zhe sedajni fpokórniki imajo refnizhno grévengo, bi mogli dati dva suamina: pervizh mi bi mogli viditi, de zhes doperneséne grehe pokóro déljajo; drugizh de sa naprej nizh vezh ne grefhé. To dvoje pogirje S. Greg. inu S. Aug. Kar pervo sadéne, povete mi, kaj sa eno pokóro déljajo sedajni fpokórniki, po tim, k' fo spovd fttrili? Jest ne pogirjem, kar vender Ss. Vuzheniki pogirjejo, deb' foje mefo s' ojftróftjo kríshali, deb' foje truplo gajshlali, inu s' ziliziam moríli, pa al vender dershé nasaj foje pozhutke? kroté foje nágnenje? se ogibajo blifhnih, grefhnih perlósbnofti? se podadó h' refnizhni andohti? fo svesti v' molitvah? obifhejo svestó zirkve? se snajdejo per pridigah? dadó revnim almoshno? Kolko jih je, ktiri od

všiga tega zel nizh ne štré? Ja, kar je šhe vezh, šhe enkrat to pokóro, ktiro špovdnik naloshi, al zel vun spušté, al jo le na polovízo, s' nevóljo, restréšeno opravjo. Tedej nimajo perviga snamina restnizhne grévence, deb' zhes dopernešéne grehe délali pokóro. Pa tudi drugiga snamina nimajo, namrezh deb' se pobóšthali, sakaj kolko jih je, ktiri ménjo, de kej veliziga štré, ako se en dan sdershé od pregrehe? Jesni se špet jesí, óherni špet po dnarjih hrepení, prevsétni špet loví lešhko hvalo, nezhisti špet da frajost sojim pozhukam; kdo bo verjél, de per takih je bla grévengo, de taki so per špovdi greh sa restsovrašili? Vi snate šzer samí sebe golfáti, al enga Tertull. ne boste pogóvoríli, deb' vam verjel, kir pravi: *Kir ni viditi v' sadershanjo pobolshanja, tam ni blo per špovdi grévence.* Enga Fulgent. ne boste pogovoríli, deb' vam verjel, kir pravi: *kdor po sdihvanjo ne nehá greshiti, ta škus sdihvanje ni obshalval pregrého.* Ja restnizhno sa vselej ostáne, de, kdor po špovdi špet greshí, per špovdi ni imel restnizhne grévence. Inu kakó nefrezhen je stan takih dušh! Oni ménjo, de njih grehi so jim odpušhéní, pa ni so; ti se jim bodo perkásali v' njih smertni uri, inu njih bodo ojstro švaríli sa volo tulkajn špovdi, ktire so nevredno šturjéne ble. Lubi moji! ješt šzer vupam, de vse ne sadéne, kar govorím, prošim vender vaš vse, sej vaš morbit ne bom dólgo prošil, šamirkajte, nikar ne odlashajte štriti vender enkraténo zhisto, vredno špovd, dokler zhaš, perlóshnost, inu gnado imáte. Mohíte veliko, prošite sa

duhá

duhá prave pokóre, preglejte vest, frite sami s' seboj rajtengo. O deb' pazh sposnali dobi-zhek, ktirga ena resnizhna grévengo v' febi imá, kir ta nas' postávi v' stan gnade boshje, inu poprávi vse, kar je skus nekdej nevredno sturjene spovdi skashéno blo. Bódi tedej vezhkrat v' ser-zo shalosten, o zhlovk! de si tojga takó dobri-ga Bogá tolkokrat reshálil, ne pejdi svezhír nigdar pret spati, ne podej se sjutrej popret h' tojim opravílam; preden profísh Bogá s' sgré-vanim serzam sa odpušhanje sa volo doperne-fénih pregréh. Ako bošh sposnal, kaj se pravi Bogá resháliti, ti ne bo teshko obuditi resnizh-no grévengo. Inu vas' h' temó omehzháti, je bil zel zil, inu konz donashne pridige. Sa vo-lo tega, deb' dal Jesus h' temó sojo gnado, bres ktire nizh ne samóremo, sdihnem k' njemo sa se, inu sa vas', preden sklenem, inu molím na to visho.

Luzh toje gnade, o Jesus! nam je po-trebna pred vsim drugim, inu zhes vse, zhe nas' ta ne visha, zhe nas' ta ne resvetli, tok' prasna je vsa nasha mujo per sprashvanjo na-she vesti; inu kakó bo mogozhe sposnati, kar smo greshili, kir nashe sposnanje je takó sla-bó, kir nasha slepóto je takó velika, de vezh-krat to hudo sa dobro dershimó? Sa toje resvetlénie prosimo tedej; ne pusti, deb' nashe grehe she le v' smertni uri sposnali, k' bomo she mogli stopiti pred toj sodni stol, dej gna-do, de jih sdej sposnamo, dokler imano she zhas sa sodbo perpraviti se. O Jesus! dodéli nam, de bomo samógli rézhi v' nashi smertni uri,

uri, kakor je rekel David, mi smo nashe grehe resodéli pred tabo, o gospód! de bomo tudi samogti sraven perstávui, kar je rekel David, sa to vupamo, de nam si odpustil nashe hudoble. Inu kir ta trosht nam samore pernésti le sama resnizhnost, s' ktiro se sdej v' shivlenjo spovdujemo, tok' dej nam gnado, de bo vsétej resniza v' nashih vustih, kadar se bomo spovdvali; de pred tojim sodnim stolam, kir bomo mogli dati od zeliga shivlenja rajtengo, bomo iméli srezho vidit, de odpušteno nam je vse, kar smo kdej greshli. O Jesus! resvétli nas s' luzhjo toje gnade, de bomo nashe pregréhe ne samo sposnáli, ampak tudi savérgli, inu prekléti; inu zhe kdej táke grévengé, ni smo iméli, kakershna je potrebna, tok' poglej na nas sdej s' gnadlivim ozhesam, kir klezhamo pred tabo polni serzhnih shelá, popraviti, kar je dosdej pomanklivo blo. Ja lubi Jesus! greva nas is zeliga serzá, de smo te reshalli, sa to te s' vso ponishnostjo sa odpuhanje profimo; perpravleni smo rajshi vmreti, kakor tebi se samirit. Nej ti bo nasha grévengo dopadliva, inu obdershi njo per nas, dokler shivimo, de ob zhaso nashe smerti bomo mogli vupati, ozhísteni od vse pregréhe, v' toji gnadi se lozhiti is tega svetá, inu priti k' tebi, vshivati skus zelo dolgo vezhnost toje S. veselo, boshje oblizhje. Amen.

PRIDIGA

Na IV. Nedélo po Ss. trieh Krajlih.

On je sapovédal vetróvam, inu morju, inu je vse tiho postálo.

Srezha velika je bla sa Apóstelne, de na morjú, k' so bli v' ózhitni nevárnosti potopíti se, inu konz vséti, so iméli per sebi Jesufa. Keb' on per njih ne bil, kakó bi bli mogli odrefhenje vupati, kir vetróvi so njih zhovn sem, ter kje metáli, kir je vodo sazheła pogublenje shugati, kir je zhovn sazhel se pogresváti? Kakó, od kogá bi bli mogli odrefhenje vupati? Al frezha sa nih je bla, de so iméli per sebi taisti-ga, ktir s' eno famo besédo je snal sapovédati morjú pokej, vetróvam mír. Pravizhne dusbe! ktire me poshlúfhate, trofhtejte se skus to, kar perpovduje donáshni S. Evang. sakaj to samóre pregnáti vuf taisti strah; ktir prepáde vlašziga zhlovéka, kadar vidí, de konz njegoviga shivlenja se blisha. Ref je szer, v' smertni uri je vsaki v' nevárnosti, deb' vezhno konz ne vsel, kadar imá prostopiti is zhasniga shivlenja v' strashno vezhnost, sakaj takrat je nevárnost, v' ktiri se jih veliko pogubi; al en pravizhen, ktir drugiga ne shelf, kakor Bogá se dersháti, s' Bógam sklenen biti, kogá se bo bal? Taisti Bóg, ktirga se dershá, ktirga per sebi imá, bo vuf vihar hudih skufhnav potoláshil, vuf strah
ne-

nevárnosti odpódil, inu bo sturil po sojmo vsmi-
lenjo, de pravizhni vmerjózhi bo v' nar vezhi
nevárnosti bres strahú, bo tam sagvíshan sojga
isvelizhanja, kir bi se nar vezh imel báti po-
gublen biti. Bóg bo sapovédal vetróvam, inu
morju, inu vse bo riho postálo. Pa veste, kdo
v' temó skóko is zhasniga shivlenja v' vezhnost
se imá bóti konz vséti, inu pogublen biti?
Sam taisti, ktir sa volo greha, v' ktirmo shiví,
Bogá per sebi nima. Ja! gresnik je, ktir ima
urshoh tresti se, inu smiram v' stráhu biti, kir
taistiga per sebi nima, ktir bi per hudimo vre-
meno snal pregnáti nevárnost s' sojo mozhjó.
Pogublenje gresnika je she sapísano v' bukvah
Joba, kir pravi: *njegóva dušha bo konz vse-
la v' hudimo vreméno.* Dopustite tedej, lubi
moji! de doneš ne bom govóril od frezhe, kti-
re se snajo trošhtati pravizhni v' njih smertni
uri, ampak de bom govóril od nefrezhe, ktira
naprej stoji nespokórjenim gresnikom, ako jih
smert v' stanu greha, v' sovrashtvo boshjimo
naglo, inu neprevídено is svetá poklizhe. Mor-
bit bo Bóg dal, kar is serza vóšhim, de eden,
al drugi med vami, k' bo od nevárnosti, ktira
ga v' smertni uri zhaka, ostráshen, bo ískal po-
mozh skus neodláshano, resnizhno pokóro. Res-
delím tedej pridigo v' te tri náúke: gresnik,
ktir v' greho shivísh, v' nevárnosti si vezhno
konz vséti, inu pogublen biti, previzh kir smert
te sná v' greho prehitéti; drugizh, kir vreden
si od smerti v' greho is svetá poklizan biti; tre-
kizh kir ta, ktir terdovratno v' greho shiví,
bo vezh dejl od smerti v' greho v' vezhnost
odklizan. To je sapopádik dveh délov mojga

govorjenja, preden sazhnem, prosim ſa navadno poterpljenje.

I.

V' pervizh ſim rekel, de ſmert ſna greſhnik v' greho prehiteti. Zhe je ena nefrezha velika, tok' je ſhe ſamó to urshoha ſadóſti, de ſe zhlovk varje, de v' nefrezho ne pade, zhlovéko, ktir pamet imá, ſhe ſama nevárnost ſtráh ſtrí; gvifhno pa je, de ni nefrezhe vezhi med vſim nefrézhami, kakor je ſmert greſhnik. Poſtavite ſi naprej vſe nefrezhe, kar jih more zheſ zhlovéka priti: ſgubí premoſhénje, mu perjatlí nesveſti poſtanejo, pride ob poſténje, zhaſt, inu dobro imé, ga verſhe v' póſtelo dolga, nevárna boleſen, pa kaj ſo vſe te nefrezhe, ako ſe s' ſmertjo greſhnik v' pergliho poſtávjo? Al ima zhlovk kej bel dragiga, kakor je duſha? inu ta ſgubí, inu ſzer na vezhno; more zhlovk kej bolſhiga vupati, kakor ſo nebéſa? inu te ſgubí, inu ſzer na vezhno; ſi more zhlovk eno vezhi frezho naprej poſtáviti, kakor vſhivánje ſojga Bogá? inu tega on ſgubí, inu ſzer na vezhno. Inu sraven tega bo k' ſtraſhni temóci, h'ognénimo pleméno, h'neisrezhénim martram, h' pogublenjo obſojen, inu ſzer na vezhno. Greſhnik! kakó velik bi te dej mogel biti toj ſtráh, kir bres nehánja plavaſh v' tej nevárnosti? Sakaj, al ni reſ, de ſmert te ſna povſod, inu vſako uro prehiteti? Sábojtn ſe ſhelíſh reſluſhtati v' drúſhini, per pleſo, per jegri, inu per kratkozhaſnoſtib, sakaj tajiti ne móreſh, de od ſmertí ſnaſh prenáglen

glen biti tudi v' drúshini, tudi v' frédi plesa, tudi per jegri, per vini, v' frédi dobre volje. Inu per taki nevárnosti, ktiro sam sposnašh, morešh vesel biti? ti mórejo gosli, gostarie, komédie, drúshine veselje striti? Pové, greshnik! keb' en góli mezh na enmo laši nad tojo glavó vifil, inu ti bi se mu ne mogel vmakníti, keb' en resbojnik po eni samotni póti sa teboj pertiskal, inu ti bi to védil, al bi mogel vesel bit? se smejáti? al bi mogel saspáti mirno, bres strahú? Kako tedej morešh vesel, inu bres strahú biti, kir vesh, de smert te sna v' grešno prehitéti? To vesh, kir ti víro pové, to vesh, kir te pámet vuzhí, to vesh, kir vsakdajna skushna potérdí, kakó morešh biti bres strahú. Bo morbit rekel eden, al drugi, jest szer nevárnost sposnam, pa vender ni she takó blíso, sa to se nje ne bojím. O slepóta vredna sovs! per taki nefrezhi, v' ktiri se vezhno isvelizhanje snajde, se je treba báti, inu trésti, keb' nevárnost she takó delezh odlózhena bla. Al ta nevárnost ni takó delezh, kakor, si morbit domishlah; al morbit smert dósti zhafa poterbúje snajti se na enkrat pred tojim dúrmi? Tolko, kar bi s' ozhéšam trénil, sadósti je; poterbue morbit eno dolgo póti, de do tebe pride? ena sama stopína, sadósti je; al nima póto bres stivila, po ktirih te sna dojiti? Sna te prepásti per misi skus eno jed, ktira je škodlíva, na póti skus en nevární padiz, na vódi skus potóp; kolko jih je smert prehitéla skus eno mérsélza, al vrozhínsko bolésen? Kolko skus boshji shlag, kolko na druge vishe? Zhe tedej te smert sna takó lohko prenágliti, kakó

moreh rezhi, de nevarnost od smerti v' greho prenaalen biti je she delezh odlózhena?

II.

Le lubésen, ktiro h' greho imásh, revni grefhnik! te flepí, ta ti ne puftí viditi bresen, ktir pred tojim nogámi skroko odpért stoji; sakaj szer keb' odperl ozhí luzhí, ktiro ti pámet, inu víro naprej dershí, gvishno bi hitro pred nevarnostjo bled postal, bi iskal mítelne, deb' samogel taisti odjiti. Bo mislil eden, al drugi, ref je, nevarnost v' greho vmréti je velika, vender je blo dosti grefhnikov, ktirí v' greho od smerti ni so bli prenaaleni, ampak so iméli perlóshnost, inu zhaf, grehe sgrévati, inu se jih spovédati. To vam jest rad dopustim, pa kaj sklenesh is tega, moji zhlovk! Al smesh sa to odláshati greh sapúftiti? si vupash sa to v' tojmo grefhnimo stano bres strahú naprej shivéti? si sagvishan, de bosh v' gnadi boshji vmerel, kir vselej v' greho shivísh? smesh takó sklépati v' takih rezhéh, ktire sadénejo toje isvelizhanje? V' zhasnih, v' posvetnih rezhéh ti vuf drugi sklep délash. Kadar od dóma grefh, hifhò, inu skrino gvishno ne bosh odperta puftil, sa to, kir sna biti, de obenga ne bo, ktir bi te okrádil, sakaj ne? Sa to, kir sodish, deb' nespámetno, inu saniker-no blo, toje premoshénje v' ozhitno nevarnost postaviti. Kolko vezhi nespámet, inu saniker-nost bo she lé, v' eno she vezhi nevarnost postaviti tojo dusho, inu nje vezhno isvelizhanje? Kir gre sa zhasne rezhi, se bojísh vsake ne-

var-

várnosti, kir gre sa dušho, inu sa vezhnoft se obéne nevárnosti ne vſtraſhiſh; kir se morbit sna sgoditi, de v' greho ne boſh vmérel, na ta negviſhni *morbit* poſtáviſh toje zelo savupanje; toje zhaſno ſhivljenje bi enmo negviſhnimu *morbit* nigdar ne savúpál, inu vezhno ſhivljenje ſi temó negviſhnimu *morbit* ne bojiſh savúpati? ki je pámet? ki je víro? Lubi moji! jeſt ſzer savúpam, de obeden ſmed vaſ ſe v'enmo takó nevárnimo ſtano ne ſnajde, keb' vender en tak tukej v' prizho bil, o proſim te ſkus toje iſvelizhanje, kdorkóli ſi, premifli nevárnoſt, v' ktiri plávaſh, od nagle ſmertí v' greho iſ ſvetá poklizan biti; premifli, de, ako ſhe sdej zhaſ imáſh ſe ſpokóriti, morbit ga zheſ nektére ure vezh ne boſh imel; premifli, ako ſe ſhe doneſ ſnajdeſh tukej pred ſhivim v' S. Sakramento ſkritim Jeſuſam, morbit ſe doneſ teden ne boſh vezh tukej ſnajdil, ſhe doneſ ſnaſh pred ſodbo poklizan biti; premifli, de, ako glih ſi sdej sdrav, inu bérhki, sna jutri toje truplo na párah leſháti, duſha v' peklo goréti. Inu k' boſh per temó premifhluvánjo prevíſhan, de ene nevárnosti, v' ktiro sna duſha priti, ſe je bati vezh, kakor vſih neſrezh, tok' ne bodi h' toji ſkodi vezh takó ſlep, deb' otel v' tojmo nevárnimo ſtano ſhe dalej ſhivéti; ne bodi ſam ſoj ſovraſhnik, ſéſi h' pokóri, podej ſe h' Bogó, inu ſhivi takó, de ſmert, kaderkoli pride, te v' ſtano greha ne bo prehitéla. Sdihni ſa menoſ k' Jeſuſo: *Ja lubi Jeſuſ! to je vſih naſ ſklep, inu terdno napreſvsetje, tebe ſe vſelej derſháti. Nevárnoſt, od ſmertí v' greho prenágleni biti, naſ tolkajn ſtráſhi, de ſmo per-*

prav

pravleni, rajshi, keb' mogózhe blo, tavshen-
krat vmrèti, kakor tebe reshalti en samikrat.
Al kir gresnik perlóshnosti je bres stivila, kir
skushnáve so silne, tok' dej nam potrebno gna-
do, inu mozh premagáti vse to; nej po tim
pride smert, kadar ozhe, nam smert drusiga ne
bo, kakor ena stopina is zhasniga shivlenja
v' vezhno isvelizhanje.

III.

Drugizh sim rekel, gresnik je vreden
v' greho od smerti prenáglen biti. Med vsm
stráfengami, s' ktirim se Bóg nad gresnikam
mas huje, je gvishno nar vezhi, ako ga v' gre-
ho vmrèti pusti, kir skus to ga na enkrat s' dvojn-
o smertjo strafa. s' zhasno smertjo njegoviga
trupla, inu s' vezhno smertjo njegóve dushe. Pa
al ne sahlushi gresnik to stráfengo? prevdarite
le, kakó delezhi shéne sojo sanikernost, bofte
kmalo sposnáli, de majnsihi stráfenge ne sahlushi,
kakor de v' greho vmerjé. Gresnik se posta-
vi soper Bogá, kolker je v' njegoví mozhí, on
mu je na eno shpotlivo visho nehvalésben, on se
nesvesto zhes njega spunta. Gresnik je léshal
v' sojmo nizh, Bóg mu je dal bitje, inu sfer
eno takó popolnoma bitje, de je postal nar ime-
nitnishi stvar med vsm stvarmí; gresnik sa
volo greha sojga perviga ozhéta je sdhival
v' shálostni shúshnosti bres vúpanja, kdej vezh
odréshen biti, Bóg se je zhes njega vsmilil,
inu po tim, k' je zhlovésko natúro na se vsel,
ga je odreshil skus soje terplénje, s' sgubo sojga
shivlenja. Je mánkalo gresniko boshjih gnad,
Bóg mu jih je dal v' obilnosti; je bil slab, Bóg

ga je možniga sturil, je bil v' nevarnostih, Bóg ga je várval. K j s'he vezh! Bóg je skasal proti njemu tako s'kerb, tako lubésen, de ga je sa sojga otróka gori vsel, sa irba sojga kraleftva sturil. Inu gres'nik, na meisti deb' sojmo Bogó hvalésen bil, inu lubésen s' lubésnjo povérnil, se volji sojga Bogá soperstávi, njegóvo postávo s' nogámi pohódi, ga sanizhúje, ga resháli, mu odrézhe dovshno pokórnino, inu zhaft. Al ne sa'hlushi eno takó nehvalésno ferzé, de Bóg s' strélo soje jése v' njega vdári? Al ne sa'hlushi, de mu Bóg shivlenje vsame, de pogr'sne truplo v' jamo, dušho v' pekél? Al gres'nik je vreden s'he vezhi stráfenge, zhe premislímo, de on proti Bogó ni samó nehvalésen, ampak de se zel zhef njega spunta. On Bogó herbét obérne, inu ders'hi s' njegóvim sovrashniki, on odrézhe Bogó dovshno pokórnino, inu se ravno s' tim gnádami, s' tim darmi zhef Bogá vojskúje, ktire mu je Bóg bres sa'hlushenja, is s'gol vsmilenja dodélil. Skus greh, pravjo vuzhenki, keb' mogózbe blo, bi Bóg sam konzhan bil, al tedej ni vreden gres'nik nar hujshi stráfenge. Nad tim zel take stvarí, ktire shivlenja, inu obzhutlívosti nimajo, ne zvibljajo, kir polne serdítosti vpijejo zhef gres'nika na mashvanje. Sakaj kakor svesti perjatel Davidov, k' je vidil krajla ozhitno sanizhváti, se je prez ponudil, nad tim sanikernim zhlovékam se mashvati; ravno takó so perpravlene vse stvarí mashvati se nad gres'nikem, kadar vidjo, de je resháil njih stvarnika. Semla je perpravlena njega poshréti; vódo njega potopíti; luft njega sadushíti, ogen njega posh-

gáti; obláki niega s' strelo konzháti. Vse te stvári bi na pervo povelje boshje mashvale se nad gresnikam, inu na snanje dale, kakó vreden je gresnik v' greho s' naglo smertjo strasan biti. Pa obeden ne povsdigne soj glas takó zhes gresnika, kakor peklenški satan, kir vé, de sa pogublénje je sadošti en sami smertni greh. Ta Bogá bres nehánja sili, de gresnik, k' mu je enak bil v' pregreshenjo, mu ima tudi enak biti v' strafengi; mashuj se, vpijejo peklenški duhóvi, mashuj se, pravizhni Bóg! mashval si se zhes naf, k' smo sahlushíli, mashuj se tudi zhes gresnika, kir tudi on sahlushi, sakaj ne islijésh zhes njega tojo jéso, kakor si jo zhes naf islil?

I.

Pa sakaj ishem prizhe od semle, inu od peklá sa svishari, de gresnik je vreden v' greho od smerti prenáglen biti? Sej more gresnik to sam sposnáti; on vé, de skus greh se strí dovshan vezhniga preklestva, on sam to sodbo podpíshe, on tedej je ne samo soja prizha, ampak tudi sam soj sodnik, sakaj S. Krisost. pravi, gresnik, kadar gresí, takrat sam sebe ferdáma. Inu kir je temó takó, kakó je vender mogozhe, de gresnik je vesel, bres skerbí, bres strahú, kir vé, de vreden je od smerti v' greho prenáglen biti? kir vé, de sa to, kar sahlushi, semla, inu pekél vpije, de ima v' greho vmréti? kir vé, de on sam to sodbo podpíshe, de vreden je, deb' v' greho nesfrezhno konz vsel? Kakó more biti vesel, bres skerbí, bres strahú?

hú? Grefhni Caju je bil per spomino na soj greh od taziga strahú prevset, de per vsaki stopíni, se je trefil, inu bal, deb'ga smert ne prepáda, sa to je rekel, *kdor me bo narajmal, me bo vblil*. On se je bal vsake shvalí, k'je fhal po borfhti, k'je med ludmí bil, se je vsaziga zhlovéka bal, ako je shuméla vódo, ako je píhal véter, ako se je le eno peró na drevéfo samajalo, se je vuf trefil, kakor deb' smert pred seboj vidil; on ni imel nigdar ene mirne ure, tok' velik je bil njegov strah, deb'ga smert né perhitéla. Grefhnik pa, ktir vidi, inu dobro sposná nefrezhni stan soje vesti, se ne trefe, se ne boji, sedí vesel per gostarii, se smeja v' drúshini, norzhúje v' kratkozhásnosti, al ni to slepóta, inu oterpnénje serzá? Bo morbit rekel eden, al drugi, vse to je sizer ref, pa vender vsmilenje boshje je breskonzhno, sa to vúpam, de smenoy ne bo delal po mojmo safhlushenjo, ampak le po soji milosti. Al grefhnik! kakó se moresh na boshje vsmilenje sanáshati? Ki se je Bóg savésal, de temó, ktir terdovrátno v' greho shiví, bo na sadne skásal vsmilenje? On je sizer oblubil vsmiliti se zhes tega, ktir sgodej h' pokóri séshe, al oblubil nigdar ni, taistimo gnado skasáti, ktir bresnehánja grehe verh grehov nakláda, sakaj S. Aug. pravi: *odpushanje ti je sizer oblubil, al jutrishniga dnéva ti ni oblubil*. Ja ravno letó, kir v' greho naprej shivísh, inu sraven vender vúpash na boshje vsmilenje, Bogá ~~peroznja~~, inu fili, de ti vsmilenja ne bo skásal, ampak de bo po soji pravizi perpuštil, de bosh v' greho nefrezhno konz vfel. Inu zhe se to sgodí,

revni

revni gresnik! zhe si ktir tak tukej, al ne bo to en strahni tern, ktir te bo skus zelo vezhnost nevsmleno bõdil, k' bošh perfilen sposnati, jest sim sahlushil, de me je smert v' greho prehitela? *O lubi Jesus! ne perпусти, deb' ktir smed nas mogel kdej takõ govoriti. Res je szer, ako se na nashe pretezheno shivljenje nasaj spõmnimo, tok' smo sahlushili od smerti v' greho prenãgleni biti; al grẽvengo, ktiro zhes toje reshajenje imamo, nam stri vupanje, de, kar smo gresili, si nam she odpustil. Sa to te profimo, lubi Jesus! dej nam gnado, de se ne bomo nigdar v' takimo stano snajdli, deb' se bali od smerti prenãgleni biti; inu sturi sraven tega, de skus serzhno shalost, k' smo sahlushili v' greho vmreti, bomo sa naprej takõ shiveli, de se bomo vredni strili, v' toji gnadi is tega sveta poklizani biti.*

II.

Trekizh sim rekel, de gresnik, ktir v' greho terdevratno shivi, bo vezhdej od smerti v' greho v' vezhnost poklizan. Strashna sodbo! neisgruntana nefrezha! od ktire vender gresnik nizh nozhe shlisbati, jo nozhe sastopiti. Poglejmo, kaj viro vuzhi, kaj sdrava pamet pravi, bomo kmalo svishano vidili, de gresnik vezhdej v' greho vmerje. Zhlovk! kaj pomenjo presgodne, nagle, neprevidene smerti, ktire so v' tolko krajih S. Pisma gresniko sahlushili? Kaj pomeni to drusiga kakor, de, gresnik, kadar bo na to nar mejn mislil, bo v' soji pregrehi od smerti prenãglen? *Ne shivi hu-*

dobno, pravi S. Duh skus modriga, *de ne vmerjesh v' enmo zhaso*, ktir toj ni, to je ena preperzajtna smert, ktiro shuga S. Duh gresnikam. *On bo konz usel*, pravi Job, *preden bodo njegovi dnevi spolneni*, to je ena nagla smert, ktiro shuga Job gresnikam. *Oni so na enkrat vpádli*, pravi kralévi prerok David, *oni so sa volo soje hudoble na enkrat konz vséli*, to je ena neprevídena smert, ktiro shuga David gresnikam. Kaj pravi Jesus sam v' S. Evang. k' govori od nesvestiga hlapza? al ne pové ozhitno, de léni hlapiz, k' bo njegov gospod neprevídeno peršhal, bo no enkrat sojmo shivlenjo, inu sojim hudobiam konz sturil? Al per tazih prizhah S. Pisma, je mogózhe zviplati, kakó gresniki vezhdejł soje shivlenje sklénejo? Inu zhe nad tim vender she zviplash, o zhlovk! al te ne previsha S. Pismo s' tavshent isglédi gresnikov, ktire je smert v' greho is svetá potegníla? Pharao je bil terdovráten, inu on je vmérel v' soji terdovrátnosti. Balthasar je sturil boshji róp, inu on je vmerel v' soji pregréhi. Aman je bil nevoshliv, inu on je vmérel v' soji nevoshlivosti. Saul je bil nepokóren, inu on je vmérel v' soji nepokórhini. Absolom v' sojimo puntanjo, Jeroboam v' sojimo malikvánjo, Onam v' soji resvojsdánosti, Ophni v' sojimo pobuishanjo. Antiochus v' soji nesvestóbi. Samovzhim bres shtivíla drusih, ktiri so S. Greg. perlóshnost dali, de je pisal, de ta, ktir boshjo poterpeshlivost dolgo trudi, inu sanizhúje, ho od boshje pravize na naglim is póti spravieh, neprevídeno v' vezhnost poklizan. De víro pravi, de se vezhdejł tako godi, se ne bosh zhudil,

moj

moj zhlóvk! zhe premíflíh, de pámet sama pravi, de takó se more godíti, sakaj greh je ena bútara, ktira dúsho teshí, ena bútara breskonzhne téshe; kakor tedej téshe, is ktiro je zhlóvk obloshen, truplo k' semli tlázhi, takó bo dúsha od téshe pregréhe h' peklú doli tlázhena. Ref je szer, de Bóg grefhnika na en zha' s' sojo vsmileno rokó podpíra, inu gori dersbí, de se na enkrat ne pogrésne, kainer ga vlezhe greh, al na sadne, k' vidi Bóg grefhnika v' greho terdovrátniga, ga njegóvi téshe zhef pústi, de ga potopí greh skus naglo smert v' bresen vezhniga preklestva, sa to pravi Job: *grefhnik dopernése v' lushtih, inu v' veseljo soje dni, al na enkrat, k'si ne domishla, se skus naglo smert v' pogublenje potopi.*

III.

Teshkó je szer sapopásti, kakó je to mogó-zhe, de is ena veseliga, lushtov polniga shivlenja se na enkrat v' pekú doli prestópi; al *taisti*, pravi vuzhéní Pineda: *bo letó lohko saflópil, ktir sposná téshe, ktiro greh v' sebi imá, sakaj zhe zhlóvk, kolker je bel teshák, tolko loshej páde, tok' je sklep gvishen, de, kir je téshe breskonzhno velika, tam more padiz nágel biti.* Grefhnik tedej ne poterbuje nizh vezh, kakor tolko, kar bi s' ozhéfam trénil, sa prestópi is veselja shivlenja zhasniga v' jezho vezhniga, preklestva. Verjéti pa ne smesh, moj zhlóvk! de grefhnik le takrat v' greho vmerjé, kadar bo skus naglo smert is svetá poklízan; tudi takrat se to sgodí, kadar se smert

s' pozhasnim stopinami blisna, de gresnik v' stano greha vmerje; sakaj al vmerjozhimo gresniko blisna nevarnost ne bo povedana, al mu bo na snanje dana, she le takrat, k' se she glava sazhe meshati, k' she pamet oflabi, inu takó se sgodi, de se al zel nizh, al le slabó sa pót v' vezhnost perpravi. O lubi moji! kolko jih je, ktiri gredó is mehke póstele, v' vezhni ogen, desglj se od njih pravi, de so lepó vmerli, kir masnik je per njih bil, kir so bli s' vsm Sakramenti prevideni; sakaj fila tesko je, deb'taisti, ktir pokóro do sadniga odlásha, takrat greh resnizhno sgréval, fila lohko je, de ta, ktir je v' shivlenjo per vsaki skušnávi padil, pade tudi na sadne, kir takrat je hudizh nar hujshi s' sojim skušnávami. Sgol prizhe, ktire vsakimo gresniko k' stráhu svishajo, de, kdor v' greho shivi, tudi vezhdej v' greho vmerje. Zhe je pa temó takó, kakó more en zhlovk vesel, inu miren biti, ktirga tóshi vest, de se v' greho snajde? kakó more spreobernéne, inu pokóro od dnéva do dnéva odláshati? *O gresnik!* ogovorím te s' besédami S. Aug. *boj se vsaj smerti, zhe se greha ne bojish, zhe te greh ne vstráshhi, te more vsaj smert vstráshiti.* Zhe ti shivlenje v' greho takó sladko naprej pride, premisli vender, kakó grenkó ti bo v' greho vmréti; odvérni tedej nesrezhno smert fkus sgodno pokóro; inu de ne bosh nesrezhno vmérel, sazhi brumno shivit. Pa morbit sim govóril le drugim, ne vam, k' se tukej v' prizho snajdete, sakaj jest si ne morem domáshaváti, deb' ktir smed val takó terdovráten gresnik bil. Sa to val ogovorím, k' me poshlúshate,

re, nedovshni! inu spokorniki! sposnajte vašho frezho, inu varite se jo sɡubíti. Ktiri nikóli ni ste bli v'nevárnosti v'greho vmréti, kir Bogá nikóli ni ste smertno resháli, obraníte s' všo s'kerbjo nedovshni stan vašhe vesti. Inu keb' vaš greh kdej otel preslepíti, tok' premagajte sazhétik greha, ktir se vam vesel sdí, s'kus premishluvanje njegóviga konza, ktir je vselej sháloften, inu strašban. Vi pa, ktiri ste se s'kus gnado, inu milost boshjo is greha frezhno vun s'kopáli, ne podajte se v' to nevárnost nigdar vezh; inu de vaš sa naprej obéna s'kušnáva ne bo premagála, spomnite se vezhkrat na nevárnost, v' ktiri ste se snajdli, dokler ste v'greho bli, inu ogovoríte sami sebe: kakó bi blo sdej s'menoj, keb' me bla smert v'greho prehitéla? kakó bi sdej zagval, inu she góril, ki sim v' stanó she grehíci? Slovo tebi, svet, mesó, inu sátan! slovó tebi greh! na novo se v' tako nevárnost nigdar vezh ne podam.

Takó lubi moji! more per naš s'kleneno biti, de smo perpravleni v' sovraštvu zhes greh rajšhi, keb' mogózhe blo, tavshenkrat vmréti, kakor en samikrat smertno grehíti. Sdihnimo tedej k' sadnimo: ja lubi Jesus! *to je vsih naš sklep, inu terdno naprejšetije, dej nam le pred greham en tak strah, de se ga bomo vezh báli, kakor se smerti bojmo. Mi sposnamo, kakó nesrezhni bi bli, keb' bli v' greho vmerli, inu de v' to nesrezho vezh ne pridemo, shelimo vselej v' toji gnadi shivéti. Sa volo tega prošimo te, pridi nam s' tojo gnado v' vsih s'kušnávah takó h' pomózhi, de ne bomo nigdar*

premágnani. Inu kir si nas dosdej várval, de skus naglo smert v' slano greha ni smó nesiezho konz vséli, tok' vári nastudi sa naprejpred vsini greham, de bomo shivéli vselej v' toji gnadi. Zhe bomo v' toji gnadi shivéli, bomo tudi v' toji gnadi vmérli, inu zhe v' toji gnadi vmérjemo, se ne bomo báli pogubljeni biti, ampak bomo iméli sladko vúpanje, de, smert nas bo spelála v' veselje tojga krajlestva, kir v' shtivilo tojih isybólenih te bomo glédali, vshiváli, inu lubili, zártani Jesus! skus zelo dolgo vezhnost. Amen.

PRIDIGA

Na V. Nedélo po Ss. trieh Krajlih.

Pustite obdoje skupej rásti do shétve. Matth. 13.

De na svéti, inu tudi v' katholskhi zirkvi dobri, inu porédni, pravizhni, inu greshniki fkupej sméshani shivé, to nas vuzhí vsakdajna fkuhana; de pa to Bóg sam takó ozhe iméti, to nas previsha pergliha, ktiro nam naprej postávi donáshni S. Evang. Vsheníza so brumni, plevél, ktir med vshenízo raste, so greshniki, hlapzi, ktiri ózhejo plevél vun sruváti, so taisi kristiani, ktiri is enga preperzajtriga sifra prez proti nebésam na mashvanje vpíjejo, inu filjo Bogá stráfati pohujshanje, desglj on imá veliko poterplénje. Al Bóg prez ne stráfa, ampak

pak zháka do shétve, takrat s'he le bo v'shení-
 za od plevéla odlózhena, do tistikrat puští on
 obdoje s'kupej rásti, gres'ne, inu pravizhne
 s'kupej shivéti. Al dobrotlivi Bóg! pohuj'shanje
 gres'nikov je vender pravizhnim h' veliki s'hkó-
 di! Ja! kristiani! to je res', nad gres'hnim so se
 she nar sveté'shi pohuj'shali, sa volo tega je na-
 sha dovshnost, al pohuj'shlih se ogibati, al
 jih spreoberníti. Al kolkokrat se ne eno, ne
 drugo ne more s'goditi! Kaj je s'riti takrat?
 ozhno s' gres'hniki potegníti? to Bóg vári?
 kaj tedej? Zhe po besedah S. Paula tim, k' Bogá
 ljubjo, vse h' dobrimo s'hlushi, tok' ni zviplati,
 de brunnim snajo tudi isglédi porédnih s'lushiti,
 h' dobrimo; tedej le per nas stoji, de si isglé-
 de gres'hnih h' nuzo s'termó. Ena velika resni-
 za, potrebna vsakimo smed nas, ktiro pa bo mor-
 bit malokdej takó premíslena, kakor sa'shlushi
 premíslena biti. Premíslimo jo dones. *Bóg,*
 pravi S. Krisostomus, *bi obenga greha ne ter-*
pél, keb nizh ne perpomógel h' pogmeranjo nje-
góve zhas'ti; tedej hudobni isglédi gres'nikov,
 ktire moremo med seboj terpéti, pogmérajo
 boshjo zhas't, inu nam pomagajo v' brunnosti
 gori jemáti. Inu kakor se boshja modrost, po
 besedah S. Aug. v' temó posebno pokashe, de
 is tega, kar je hudo, s'ri to, kar je dobro,
 ravno takó moremo mi v' isglédih gres'nikov,
 ktire ne moremo popraviti, ktirih se ne moremo
 ogibáti, moremo sniram le na to glédati, kar je
 dobriga. Inu to ni nizh té'shkiga, kakor obe-
 no s'elí'she ni takó s'tropéno, deb' sa nizh dobri-
 ga ne blo, ravno takó obeno pohuj'shanje ni
 takó s'hkodlivo, deb'ne blo enmo, al drugimo h'po-
 bol-

bolšhanjo. Vezhdejl se sgodí, de brumni, k' vidjo grešne isglede, bodo skus to bel ajfra povni v' boshji šhlushbi, bel serzhni v' pogm éranjo sojga sašhlushenja; inu to je dobizhek, ktirga imámo is slabih isglédov grešnih kristianov, med ktirim shívimo. To ózhem donef skasati, sa to rézhem: slabi isglédi grešnikov naš pergajnajo Bogó s' vezhim ajfram šhlushíci, pervi dejl; slabi isglédi grešnikov nam pomágajo naše sašhlushenje gmérati, drugi dejl. Obduje preden svisham, poterpíte.

I.

Kolker vezh je pohujšhanja, inu grešnih isglédov, tolko majnshi je shtivilo resbizhnih boshjih šhlushabnikov, inu kogá samóre bel vshgáti naš ajfer v' šhlushbi boshji, kakor ravno to mejhno stivilo? Zhe mišlim, takó malo tudi med virnim jih šhlushi Bogó, ktir vender od naš, kakor stvarnik od sojih stvari sna ne samo po pravizi všo šhlushbo pogirvati, ampak jo tudi sa volo popolnomasti soje boshje natúre po vsi pravizi sašhlúshi, kakó rad bi jest otel na meisti tolko nehvaleshnih kristianov skasáti mojmo Bogó všo šhlushbo, všo zhašt! al kir to ne samórem, tok' ózhem vsaj moj ajfer pogm érati, kar mene sadéne, inu mu pern ésti offer shive ándohti na meisti tolko drugih, ktiri obéne ándohti nimajo, offer poníshnosti, na meisti tolko prevs étnih, offer movzhánje, na meisti tolko drugih, ktiri Bógó s' opravlívim, kláfarškim, preklinvavškim jesíkam tolkokrat resháljo, offer krotkósti na meisti

sti tolko jésnih, inu sovráshnih, offer brumni-
ga sadershánja na meisti tolko resvojsdánih, inu
pohujshlivih, offer spokórniga shivlenja na mei-
sti tolko drugih, ktiri v' grešnih lufhtih, inu
v' posvétimó veseljo shivé, offer nedovshne zhi-
stosti na meisti tolko nezhistih. Takó je nek-
dej Jerem. Jude vuzhíl, k' so iméli v' jéti v' ba-
bylonfko fushnost peláni biti; israelfki otrózi!
je rekel boshji prerok, vi grešté v' eno prujo,
malikvavfko deshélo, v' eno grešno mesto,
kir drusiga ni, kakor malikvanje, inu hudobia;
vi bošte vídili kakó flépo ludstvo soje slate,
friebérne, kamnite, leséne bogóve na rámi v'
zhafti okoli nosi, kakó nevumno ludstvo od
vlih krajov fkup hití, na semlo doli páda, inu
malike móli. O ne pustíte se od takih grešnih
isglédov sapeláti, ostánite Bogó svésti, inu mo-
lite ga tolko bel po gostim, s' tolko vezhi án-
dohtjo, kolker vezhi shpot se mu dela od nevír-
nih malikvavzov. Ravno takó, lubi kristiani!
zhe vidimo, de v' nashih zhashih bodo vse forte
bogóvi móleni, tukej prevsétna nezhimernost,
tam sapelíva offert, tukej pohujshlivo sader-
shánje, tam nesramni pogóvori, tukej opravlí-
ve beséde, tam smertno lovrashtvo, tukej dra-
ge jegré, tam nevárni lufhti, tukej posvétna
zhaft, tam pharisersko hinavstvo, tukej sanizh-
livo govorjénje zhes víro, inu boshje rezhí,
tam doliterénje katholfshe zirkve, ándohti, inu
boshje shlushbe; ne pustímo se sapeláti, ne
flepiti, ampak rezímo s' S. ajfram, tebe, Bóg!
rámíga ozhmo molíti, tebi samímo shlushiti.
Dershímo se ga tolko bel sveštó, skáshimo mu
tolko vezhi zhaft, kolker bel ozhitno, inu vezh

ga od sedajnega svetá resháliti vídimo. V' temó nam brumni Tobias sam nad seboj nar lepši isgléd da; k' so vli njegóvi sosédje, inu snanzi v' Dan, inu v' Bethel shlí, statim teléram kadilo pershigáti, inu offruváti, mu ni blo sádofti, desglíh je she le en mlad fantízh bil, de se je te greshne malikvavfke drúshine várval, ampak on gre s' tolko vezhim ajfram sam v' Jerusalem, móli tam v' tempelno s' gorézhim ajfram praviga Bogá Israel, inu mu offrúje svestó desetíno od vsíga, kar imá. O deb' blo pazh v' nashih zhalih vezh Tobiasov, deb' skus pogostno obiskánje boshjih zirkvá, skus svesto dopernáshanje dobrih del, skus brumnost ker shanskiga sadershánja poverníli Bogó zhast, ktiro mu odvsámejo hudobni, s' ktirim shívimo, skus frejvirstvo, skus pohujshanje, skus sapelvánje, skus nezhistost, krivize, inu druge v' nashih nefrezhnih zhalih gmeju, inu ozhitne pregréhe!

II.

En drugi urshoh, sakaj naš pohujshlivi isglédi greshnikov morejo pergánjati Bogó s' vezhim ajfram shlushiti, je sposnánje gvishnih resniz, ktiro nam dá pogléd tih, k' pohujshlivo shivé. Inu sa ref, kaj vse se vúzhimo is pohujshanja, ktirga je povhen sedajni svet! Mi se vúzhimo ostudnost pregréhe, inu lepóto zhédnosti. Kadar mi greh nad enim drugim vidimo, nam vse sanizhlivo naprej pride, karkoi, samóre greh nuzniga, al veseliga nad seboj lméti, inu stoji pred nashim ozhmí v' soji nar ostud-

ostudnišhi podóbi. To so she nekdej módrí te-
ga svetá sponáli, sa to so Spartanarji iméli na-
vado soje sushne vpijaniti, inu piáne so sojim,
otrókam naprej postávilí, deb' vidilí nad njimi,
kaj sa ena ostudnost je en piáni zhlovk. Inu
ravno takó se is pogléda greha lepóto zhednosti
nar bel vidi. Is tega se vúzhiamo sponáti, kaj
sa eno mozh imá v' sebi hudo nagnenje, ako se
mu frajost dá, ako ne bo nasaj dersháno, kir
samóre tudi nar svetéšhi dušhe na enkrat po-
dréti is nar vikšhi stable njih svetósti v' nar
vezhi globozhíno vših hudobii; sakaj pohujšhan-
je je nefrezhna mati vših pregréh, kar jih na
sveti gospodári. Is tega se vúzhiamo, kakó
mozhnó je skasheno zhlovesko serzé, kakó
mozhnó je k' hudimo nagneno, kakó flába je
zhloveska natúra. Sagvišhno! greh bi nikoli ta-
kó gori ne jemál, keb' zhlovesko serzé od na-
túre takó skashéno ne blo, keb' od natúre s'
všo mozhjó po hudimo, inu prepovédanimo ne
hrepenélo. Inu sadnizh, kar je narvezh, is te-
ga se vúzhiamo, kakó veliko je nevárnosti v'
greh pásti, v' ktirih se smiram snajdemo, kakó
potrebna nam je boshja gnado, de v' nevárnosti
ne pádemo. Mi se vúzhiamo sponáti breskonzhno
boshje všmilenje, kir smo dosdej she v' tolko
nevárnostih pred gresnim pádzam obvárvani
bli, kir je drusih morbit bres stivíla nefrezhno
konz vselo; sakaj pádiz nashiga blishniga naf
spomni na opominvanie S. Paula, kir pravi;
*Kdor mejni, de stoji, ta nej gleda, de ne
páde*; kir po besédah S. Aug. *she oben greh ni
kdej od enga zhloveka dopernesén bil, kirga bi
tudi en drugi dopernésti ne mogel, ako ne bo*
ob-

obvárvan od tega, ktir je vstvaril vse ljudi. Kakó veliko sposnanje, kakó nuzni navúki so letó! kir is tega pride sanizhvánje greha, inu lubesen proti zhédnosti; is tega pride fkerb nagnenje doli tréti, inu mujo serzé pobólshati; is tega pride nesavuplivost na lestno mózh, inu savupanje na boshjo gnado; is tega pride ponishnost, previdnost, inu hvaleshnost proti Bogó. Postávite si naprej enga zhloveka, ktir takó misli, ktir je takó vs'hafan, de sna rézhi, kakor je S. Paul rekel: *Skus gnado boshjo sim to, kar sim*, al bo mogel v' flushbi boshji mlazhen biti? O! on bo górel od ajfra, njegóva perva fkerb, inu muja bo svesto s'hlushiti sojmo Bogó. Nej le okóli, inu okóli njega greh gospodúje, nej le vidi okóli sebe resvojsdánosti, pohujshanje, krivize, doliterénje vbogih, sanizhvánje víre, katholíke zirkve, inu boshjih rezhí, on bo fkus to sposnal nevárnost, v' ktiri se snajde, on bo previden, povn fkerbí, na se vuf nesavúpliv, pa vender se ne bo dal flepíti, al sapeláti, on se bo le smiram bel dershal na Bogá sojga pomozhnika, bo s' tolko vezhim ajfram na póti zhédnosti naprej s'hal, bo tolko bel fkerbnó soje serzé zhisto dershal, tolko vezh se zhes soje nagnenje vojfkval, soje molitve, inu andohti pogméral, inu sraven bo mólit sa spreobernénje greshnikov, sa resvetlenje frejvirnih, bo sdihval sa odvernénje gmejn strafeng, s' ktirim Bóg vdari zele deshéle sa volo pohujshanja.

III.

Glej, moj zhlovk! kakó flábi isglédi gresnih, inu pohujšhlih kristianov, zhe vender sahlushjo to imé, med ktirim shivimo, nam snajo h' dobrimo shlushiti! Sa njih je sfer resvojsdánost en strup, ktir jih vmorí, al sa naf je ena arznía, ktira naf osdrávi, ako si le flábe isgléde gresnih brátov snamo, inu ozhmo k' nuzo striti, to je eno vpráshanje, na ktiro sna le vest vsaziga smed val odgóvor dáti. De flábi isglédi hudobnih, gresnih, pohujšhlih lidí, ktirih je vsako mesto, vsaka val, ja! shiher rézhem, vsaka hífha povna v' nashih zhasih, ne bodo h' pogublenjo, ampak k' duhovnimo dobizhko, o zhlovk! vesth, kaj imash striti, kakó se imash sadersháti? Na to visho: v' pervizh posnémati jih ne smesh, drugizh od njih sapeláti se nimash pustiti, trekizh ne porajtaj jih. De jih ne bosh posnémal, nej te nasaj dershi navk, ktirga od mladósti imash, nej le rekó sapelívi flepzi nashih zhasov, ta uni dan S. masho shlishati ni dovshnost, ostáni per starimo, shlishi jo; nej le rekó, ta, uni post je vsdignen, ostáni per starimo, posti se; nej le rekó, v' sabóto se splóh mesó jé, tedej ne more greh biti, ostáni per starimo, sdérshi se od mesnih jedí; nej le rekó, tolkokrat spovedvati se, pokaj to? ostáni per starimo, ozhifti po gostim vest, glej na to visho jih ne bosh posnémal. De se od njih ne bosh sapeláti pustiti, nej te strashi nesrezhni konz shivljenja, ktir je sashúgan gresnikam; ti obétajo zhasht, inu imenitnost pred svetam, saversi njih obétan-

ranje, ostani svest Jesuso; te ózhejo is fromafh-
 kiga stanú vun vsdigniti, zhasno frezhniga stri-
 ti, sanizhuj zhasno dufhi fskodlivo frezho, ostá-
 ni svest Jesuso; bosh sanizhvan, povfod nasaj
 postavlen, sovráshen, pregajnan, po vsi krivizi
 nevsmileno doli tert, ne vdaj se, ostáni svest
 Jesuso; glej, na to visho se ne bosh sapeláti
 pustil. De jih ne bosh porajtal, bodi serzhán,
 povn savupanja na boshjo pomózsh, inu gnado,
 nej se norza délajo, nej se ti posmehújejo, nej
 víri, katholfhki zirkvi, boshjim rezhém ozhitno
 fhpot délajo, kakor ozhejo, pufti, movzhi, bo-
 di k' njih govorjénjo glúh, k' njih dianjo flep;
 kar ne morefh vbrániti, inu odverníti, pufti,
 kakor je, zhes to ne bosh vprafshan, ne sojen,
 kadar bosh dajal Jesuso rajtengo. Nikar ne go-
 dernej, nikar ne kóvni, ne vóshi hudó, am-
 pak misli, de Bóg ima soj modri, inu pravizh-
 ni zil, inu konz, sakaj pufti shivéti med do-
 brim hude, med pravizhnim grefhnike. Ako
 bosh sam grefhno shivel, grefhno vmérel, se s'
 flabim isglédi tih, med ktirim si shivel, per
 sodbi ne bosh mogel szovoriti, sakaj vdaril te
 bo na sóbe navk Jesufov, kir je vuzhil, de
 visho tojga sadershanja ni svet, ni so ludje, am-
 pak sapovdi boshje, inu postávo S. Evang. Kol-
 ker vezh flabih isglédov vidish nad tim, s' kti-
 rim shivish, tolko vezhi more biti toj ajfer,
 de Bogó fhlushish, inu njemo svest ostánefh,
 kar sim dosdej fkasal, slasti kir ravno flabi
 isglédi grefhnih, inu pohujshlivih ludí ti
 pomágajo toje safhlushenje pogmérati, kar fka-
 shem v' drugimo dejlo.

I.

Sa volo velike nevédnosti v' vsih rezhéh, ktiro nevédnost od natúre imamo, nam je otel Bóg h' pomózhi priti skus to, de nam je dal mozh, inu nagnenje posnémati to, kar per drugih vidimo. Al po nefrezhi, kakor vse druge mozhí nafhe dúfhe, takó tudi to nagnenje je poirbani greh takó skásil, de zhlovk nerád, inu teshko posnéma, kar vidi dobriga, ampak ozhe le v' hudimo drugim enak biti. Od tod pride, de zhes naf revne Admámove otroke tolko samórejo isglédi drugih, inu sizer porédni vselej vezh, kakor dobri; od tod pride, de zhlovk takó teshkó v' zhednosti, inu v' brumnosti stanovitno sveft ofláne; po tudi ravno od tod pride tolkajn lepih perlóshnosti sa nebefa nar vezhi sashlushenje skupej správití, keb' si zhlovk le snal, inu otel te perlóshnosti k' nuzo striti, sakaj zhednost, brumno, kolker vezh tesháv, inu napótja premága, kolker vezh muje, inu premagvánje koshtá, tolko vezhi sashlushenje imá pred Bógam. Sa volo tega pravi S. Greg. *To ni nizh takó veliziga, takó posebniga, takó sashlushenja vredniga, ako eden med sgol brumnim brumno shiví, kir tukej brumno nima obene tesháve, obenga napótja; zhlovk, k' nizh greshniga ne vé, ne vidi, inu ne shlishi, more brumno shiveti. Al kei veliziga, kei posebniga, kei sashlushenja vredniga je, ako eden med greshniki pravizhen, med huabnim brumen ofláne, ako vse, kar bi ga snalo od zhednosti nasaj dersháti, is poti správi, ako vse greshne isgléde, ktiri bi ga snali*

*sapeláti, sanizhúje, ako vse tesháve, ktire bi
 ga snale napóti brumnosti ostrashiti, vruditi,
 inu vstávití, serzhno premága, to je kej veli-
 ziga, to kej posebniga, to je vredno s' ne-
 beshkim veseljam plázhano biti. S Greg. she
 na dalej gré, inu pravi, de ta ne more popol-
 nama brumen biti, ktir med hudobnim brumen
 ni, kir v' tovarshstvo hudobnih bo brumni od
 sojih tudi nar majnshih mádeshov ozhisten; sa
 to, pravi S. Krisost. se zhudimo nad Abraha-
 mam, Moysesam, inu Lotham, kir v' srédi
 nevrnih, inu greshnih so se svetli na zhedno-
 stih, kakor svésde na nébo v' ponózhni tamóti,
 kakor dobro dushezhe gártroshe med bodezhim
 ternjam, so shivéli, kakor nedovshne, krótke
 ouze med derézhim vovkóvi. Ja, kakor S.
 Bern. pravi, tudi ena le sredna zhednost postá-
 ne velika, inu posebniga sashlushenja vredna,
 ako se med hudobnim stanovitno obdershi. Inu
 sa gvishno! kaj takó posebno veliziga more bi-
 ti to, eno slató shtatvo ne mólití? al de trije
 mladenzhi koléna ne perpógnejo, k' se prebi-
 vavzi zeliga mesta, od vézhiga do majnshiga
 vse pred njo doli vershe, to je zhednost, to
 je kershanska serzhnost, to je mozh víre, nad
 ktiro se zel svet zhúdi, inu savsáme. Noe bo
 hvalen od S. Pisma, de je bil en popolnoma
 pravizhen mosh, pa pové urshoh, sa to, k' je
 Bogá smiram pred ozhmí imel, na njega vír-
 val, njemo pokóren, s' njim sklenen bil; sakaj
 ga imenúje S. Pismo popolnoma pravizhniga?
 sa to, k' je shivel med takim ludmi, ktiri so na
 Bogá posabili, v' nar ostudnshih pregréhah sa-
 kopáni bli, de je zel Bóg sam se kesál, de
 je*

je zhlovéka vstváril. De se Noé od hudobnih ni dal oflepíti, ne sapeláti, de je v'brumnosti stanoviten, Bogó smiram svešt ostál, to je urshoh, de ga S. Pismo pohváli, inu ga imenúje popólnama pravizhniga.

II.

Takó je, kristiani! Bogá pred ozhmí iméti, k' mu drugi, med nami shpotlivo herbét obrázhajo; boshje, inu zerkovne sapovdi dersháti, k' jih drugi prelómjo, inu sanizhújejo; vsaki dan navádne molitve svešto oprávití, zhe je mogózhe S. masno shlishati, v' nedélo se snajti per pridigi, inu po poldan per kershankimo navúko, k' drugi zel dan na Bogá ne smisljo, zirkve morbit nikóli od snotrej ne vidjo, is pridigarjov, is boshje beséde ozhitno norza déljajo; ob gvishnih zhasih v' Sakramento S. pokóre vest opráti, Sakrament S. reshniga Telefa préjeti, k' drugi med nami správo s' Bógam ze le léta odláshajo; prásnike, inu zerkvene poste dersháti, k' drugi med nami k' ozhitnimo pohujshanjo ravno v' takih dnevih s' vezhim shelámi déljajo, v' petik, inu v' sabóto bres strahú mesó shró; nedovshnost, zhiftoft, divishstvo várvati, k' drugi med nami to nepreshazano zhednost dober kúp prodájejo; pozbutke nasaj dersháti, nagnenje krotíti, k' drugi med nami shivé v' vsi resvojsdani frájosti; víro v' serzo možno iméti, s' vustimi jo sposnáti, skus déljajo ozhitno pokasáti, k' se drugi med nami framújejo sposnáti se, de so katholisshki kristiani; to, kristiani! ni nizh mejhenga, to je kej veli-

liziga, kej posebniga, kej neisgruntaniga sa-
 fhlušenja vredniga, kar more le s' nebeshkim
 veseljam od Boga po vrednosti plazhano biti.
 Glejte, kristiani! kakó se revni svet sam vja-
 me, inu szer ravno v' te mreshe, ktire on dru-
 gim nastávi. Svet ózhe s' sojim pohujshlivim
 isglédi zhednost sattréti, inu k' nizh striti, pa
 ravno fkus soje pohujshlive isgléde jo strí
 she bel popólnama; svet nam ózhe safhlušen-
 je odvséti, pa nam le perlóshnost dá, de si ga
 she bel pogméramo. Ako le v' sredi gresfhnikov,
 sraven vsih njih oblub, perlisvánja, sanizhván-
 ja, shúganja, inu sapelvánja nafhe dovshnosti
 svesto spólnimo, sa zhednost fkerb imamo, bo-
 do ravno pohujshlivi isglédi tih, med ktirim
 shivimo, strili, dé bomo v' sadershánjo pravizh-
 ni, v' brumnosti popolnoma. Shivish, moji
 zhlovk! med opravlivim, ktiri soj jesik nad
 vsákim brusjo, vsaziga glójejo, nad vsákim ve-
 like pregréhe, le samí nad seboj obenga po-
 mankanja ne vidjo, vsákiga, kakor so samí hu-
 dobni, po sebi slabó sodjo, med ludmi sdrash-
 be délajo, ne porajtaj jih, dershi le ti jesik
 nasaj, de ne bo reshálil Boga, ne blishniga
 poshkodval na poshtenjo, inu dobrimo iméno;
 shivish med krivizhnim, med golúfi, inu ohér-
 niki, ktiri blishniga doli teró, mu krí is sa-
 nóhta filjo, ozhitne, v'nebo vpíjózbe krivize
 dopernáshajo, ne porajtaj jih, dershi le ti ró-
 ko nasaj, de se k' poshkodvanjo tojga blishniga
 ne bo stegníla; shivish med nezkrístim, ktiri
 neframno klafájo, zhes framoshlívost sékájo,
 poshténe vufhesa pohujshajo; shivish med takim,
 ktiri zhes víro, zhes zirku, zhes boshje rezhi,

inu zhes duhovstvo sanizhlivo jesik stégajo, ne porajtaj jih, zhe se ne morefh od njih lozhíti, sadershi se, kakor deb' ne saštópil, kar govore, inu v' serzo sdihúj h' Bogó sa pomózh, inu gnado. S' eno besedo, ako v' obéni grešni rézhi ne dershih s' hudóbnim, med ktirim morefh shivéti, si gmérafh she samó skus to toje sahlushenje, poshílah pred seboj v' vezhnost veliko bogastvo, si odpírafh nebefa ravno skus pomózh hudóbnih, med ktirim shivish.

III.

Zhes to se pa ne smefh zhudíti, moj zhlovk! sakaj zhednost, k' se v' frédi hudóbnih obdershi, je ena skufhana, sdélana, popólnama zhednost. *Jest sim te na skushno postavil*, pravi Bóg enmo takimo skus preróka Davida, sdej vé m, kaj toja zhednost v' sebi imá; je zhednost resnizhna, kir si meni v' frédi hudóbnih, s' ktirim si obdan bil, vselej sveft oftal. Inu kdo bo sgovóril, kolko Bogó ena taka sveftóba dopáde, kakó obilno bo od njega plázhana! Po tim k' je Jesus na eno sabóto enga revniga súho róko osdrávil, so phariserji polni nevéle is témpelna vun shlí, pravi S. Evang. inu so se sazhéli med seboj posvetváti, kakó bi Jesusa vmoríli. Tudi Jesus je shal is témpelna, pa s' vse drugim míflami; inu kir je dosti bovnih, inu nadlóshnih sa njim shlo, je po poti vse osdrávil. Zhudna rezh! ravno takrat, k' so phariserji se perségli Jesusa vmoríti, je Jesus odpérel vse shaze soje vsigamogózhnosti, inu sojga vsmilenja, déla eno zhúdo zhes drusiga, inu

k' je sfer le enga, al drusiga osdrávil po tim, k' je próshen bil, da sdej sdravje na enkrat zélim trúmam, bres tega, deb' ga profili. Zhes to se mi zhudimo! pa mišlimo sraven, kaj so to sa eni ludje bli, ktirim je Jesus' dobro sturil. To so bli taisti, ktiri so sa njim s'hlí, k' so se phariserji od njega lozhíli; so bli ludje, ktiri so iméli na njega shivo víro, terdno savúpanje, k' so ga phariserji kakor enga gres'niga sapelivza resnáshali; so bli ludje, ktiri so ga perferzhno lubíli, k' so se phariserji posvetváli njega vmoríti; s' eno besédo, so bli ludje, ktiri so se svestó dersháli Jesusa, deslih so vidili pohujshliv isgléd hudóbnih phariserjov, ktiri so Jesusa sovrashíli, vender ni so otlí sa njimi potegníti; sa to so bli vredni, de jim je skásal Jesus' posebne gnade, inu sturil nad njimi nigdar s'hlíshane zhúdeshe soje vsigamogózhnosti, inu dobróte. Glejte, kristiani! kaj se imamo troshtati od Jesusa, ako v' frédi hudobnih, med ktirim shivimó, njemo vselej svestí ostánemo. On bo našhe potrebe prevsdignil, našhe shéle spovnil, nam notrejno resverlénje dal; on naš bo v' skushnávah mozhne sturil, naš s' troshtam napovnil, nam dal obilno bogastvo vsih sa dusho, al sa truplo potrebnih gnad. Inu kadar bo enkrat naš poklizal pred sé, kakó lubesnívo naš bo gori vsel, s' taistim besédami, ktire je on nekdej sojim Apóstelnam govóril: *vi ste, ktiri ste per meni ostáli v' mojih skushnavah.* Deslih ste vidili bres shtivíla gres'nhih isglédov, med ktirim ste shivéli, ste se vender vselej med dersháli, ostáli svesti moji postávi, katolskij zirkvi, inu S. Evang. Med mojim s'hlusháb-

niki meni sflushiti, to je le ena gmejn zhednost; al sflushiti meni med mojim sovráshniki, ktiri moje sflushábnike sa norze imajo, jih sovrashjo, inu preganjajo, h'temó je potrebna shiva víra, gorézha lubesen, kamnita stanovitnost, sa ktire zhednosti imam perpravlene v' mojmo krajlestvo imenítne tróne, svétlé króne, zele potóke veselja, obilnost vse zhasfí. Vi ste, bo rekel Jesuf enmo tákimo, ktiri ste svéstó per meni ostali v' mojih skušnávah, se skus pohujshlive isgléde hudobnih ni ste dali od mene odlózhiti, sa to vam perpravlam krajléstvo, kakor ga je meni moj ozha perprávil, de boste per moji misi jédli, inu píli. Svești hlapzi! k' ste meni vselej svești bli, pejte v' veselje, ktiro vam je perpravleno od sazhétka svetá.

Lubi kristiani! al bi bli mogli kdej verjéti, deb' nam hudobno sadershanje gresnih ludí moglo nuzno biti, inu nashe saflushénje, inu zhednosti ne samo ne skasíti, ampak zel pogmérati? Glejte, svishano je, de je temó ref tako, zhe si lesnamo pohujshlive isgléde, hudobnih, med ktirim shivimó, k'nuzo striti, kakor sim vas donef podvúzhil. Hodimo tedej varno, lubi moji! v' nasnih nefrezhnih zhasfih, v' ktirih je bres shtivila slabih isglédov, pohujshanja, inu sapelvánja, de, kar samóremo, po nashi mózhi al vstávimo, inu vbrávimó, al pobólschamo, al se ogíbamó, inu ne porajtamó. Strimo si k'nuzo, kar ne móremo odverníti, de nam slabi isglédi gresnih ne bodo h' pogublenjo, ampak pogméránjo nasliga saflushenja, k' vterjénjo nasnih zhednosti. Kdor pohujshlive isgléde porajra, bo sam pádil; kdor na nje ne gleda,

ostáne ajfra povn v' boshji shlushbi. In de bosh
 sturil sa naprej po donášhnimo navúko, o zhlovk!
 sdični proti nebese n: o previdnost vezhniga Bo-
 gá, vredna od vsih sposnána, inu mólena biti!
 kolko hvale smo ti dovshni, de nam skus smes
 hudih s' dobrim, kar bi snalo sa nas nevárho
 biti, strish sa nas en mitel, eno perpomózh sa
 izvelizhanje. Kir smo v' temo ozhitno previsha-
 ni, nozhmo sa naprej nigdar vezh godernáti,
 al s' nevoljo toshli zhes to, de pustish shiveti
 pravizhne med hudóbnim, brumne med gresh-
 niki; toj zil, inu konz je moder, inu svét,
 desgtih ga nasha slaba pámet ne sapopáde. Na-
 sha skerb sa naprej bo le samó tá, de bomo
 ostáli skus tojo gnado, inu nasho mujo vselej
 dobra, zhistá vsheniza, de bomo vredni enkrat
 na dan gmejn sodbe skus toje Angele od ple-
 vèla hudóbnih greshnikov odlózheni, inu v' ske-
 den nebeshkiga veselja správleni biti, kir bomo
 vshiváli plazhilo nashiga sashlushenja, nam-
 rezh tebe, lubi Jesus! skus zelo dolgo vezh-
 nost. Amen.

P R I D I G A

Na VI. Nedélo po Ss. trieh Krajlih.

Nebeshko krajestvo je enako shenofovimo serno.

Matth. 13.

De nar vezhi rezhí is mejnhnih pridejo, to se vuzhimo is donáshne evangeličke perglihe. Jesus sfer ózhe perhodno velikost soje zirkve Apóstelnam na snanje dati, ktira po navuko vsih Ss. Vuzhenikov bo skus nebeshko krajestvo sastóplena; vender vse te perglihe gredó na to, deb' pokásal Jesus, de nar vezhi rezhí is mejnhnih pridejo. Eno shenofovo serno je nar majnshi med vlim sémeni, al, k' bo vsiáno, srastle eno veliko drevó, stri velike odrástelke, dá tizhem pod nébam obilne jérperge. Ravno takó je od sazhétka katholshka zirku mejhna, inu sanizhliva bla, al kmalo se je po zelimo svéto reshrila, možhno gori vséla na velikosti, inu na zhashtí, de perfhli so zesarji, inu krajli, modri, inu bogáti od vsih strani sa iméti v' nje narózhejo soje prebiváshhe. Nebeshko krajestvo, pravi na dalej Jesus, je enako enmo kvasó; en mejhno kvasú, ako bo is móko sméshan, stri veliko testá. Jesus je soj ponishni evang. navk, kakor en malo kvasú, od sazhétka v' serza le nektérik revnih, inu preprósthih ribzhov polóshil, al ta navk je kmalo sazhel rásti, dokler se je po zelimo svéto resrástil. Ravno takó se

fe

se godí ſhe dan donafhni per vſih rezhéh, v' dobrih, inu v' ſlabih, v' duſhnih, inu v' teleſnih, v' zhaſnih, inu v' vezhnih. Inu to je med drugim ſa naſhe iſvelizhanje potrebnim reſnizami ena nar vezhih reſniz. Ako enga veliziga greſhnika, al enga veliziga ſvetnika vidimo, tok' ſe prez domíſlimo, inu ſklénemo, de obdva ſta per mejhnimo ſazhéla. Uni, k' je vezhkrat bres vſe ſkerbí v' mejhne grehe pádil, je ſagásil v' mláko nar vezhih hudobii, kir sdej poln zagovítnoſti na ſoje pogublénje zháka; ta, k' ſe je vſaziga mejhniga dobriga déla ſveſto perjél, je perſhal na nar viſokéſhi ſhtablo kerſhanſke popólnámaſti, kir vezhnimo plazhilo s' veſeljam na proti gleda. Skleni iſtega, o zhlovk! kakó neváрно je ſanizhváti mejhne rezhí, al nej bo per zhednoſtih, al per pregréhah; ſodi, kakó pamétno déla taiſti, ktir ſe ravno s'táko ſkerbjo mejhnih grehov várje, s' kakerſhno ſkerbjo mejhne dobre déla dopernáſha. Zhes to reſnizo bomo doneſ en malo vezh, inu bel na tanko miſlili, kir na temó viſi al naſhe pogublénje, al naſhe vezhno iſvelizhanje. Navk, ktirga vam dam, je ta: mi ne ſmemo ſanizhváti ne mejhne grehe, ne mejhne dobre déla, kir iſ ſanizhvánja takó dobro mejhnih grehov, kakor mejhnih dobrih dél veliko hudiga pride. Inu to je ſapopádik donafhne pridige, ktiro takó reſdelím: kdor mejhne grehe ne porajta, ampak jih bres ſtrahú dopernáſha, bo kmalo velik greſhnik poſtál; to bom ſkaſál v' pervimo dejlo; kdor mejhne dobre déla ſanizhuje, inu ſa té nima ſkerbí, ne bo nikoli velik ſvetnik, to bomo v' drugimo dejlo vidili. Sad mojga govoren-

jenja, shélim, deb'bil ta: de kdor je dosdej malo porajtal mejhne grehe, bi se jih vsaj sa naprej várval, ako nózhe velik gresnik postáti; inu kdor dosdej ni porajtal mejhne dobre déla, bi se jih vsaj sa naprej svestó prijél, ako ózhe enkrat k' svetosti priti. Obduje preden na dalej resloshím, profim sa navadno poterplenje.

I.

Jest ne pravim, kdor mejhne grehe dopernásha, ampak kdor mejhne grehe ne porajta, to bo kmalo velik gresnik postál. Ta resložhik strim prez od sazhétka sa to, de ne bom smeshal per brumnih dushah mir njih vestí, sakaj kdo je med nami, deb' se vezhkrat ne spoteknil is nevédnosti, is posablivosti, al is slabósti? Trid, zerkovno sbirálshe vuzhí, de prost biti zel od vsiga pománkanja, od vsih nepopólnamosti, je ena posebna gnada, ktiro Bóg le malo ktiri dushí dodelí. Taki se te nesrezhe nimajo báti, od ktire govorim, kir sfer bi oben zhlovk ne mogel isvelízhan biti. Nesrezhe, de bodo gresniki veliki postáli, se imajo báti le taisti, ktiri sraven tega, de vedó, inu sposnajo, s' naprejevsetjam, inu is hodobie mejhne grehe dopernáshajo, ktirih bi se snali s' mejhno mujo várvati, inu jih nize ne porajtajajo ravno sa to, k' so le mejhni, odpuštlivi grehi, k' je le eno pománkanje. Letí hité s' shrokim stopínami k' sojmo pogublenjo, sakaj oní so taisti, od ktirih pravi S. Duh skus modriga: *de kir mejhno ne porajtajajo, bodo kmalo v' to velko padli.* Oní so, od ktirih pravi Je-

Jesuf v' S. Evang. kdor je v' mejhnih rezhéh nesvést, bo tudi kmalo v' velizih rezhéh nesvést postal. Keb' jest ravno to ne terdil, bi bil sanikérn. sakaj jest bi vezhni resnizi soper govóril, slasti kir h' temó pride tolikokrat vsakdajna skufhna, ktira se ne more tajiti. Od kod so perfhli strafhni padzi Saula, Davida, Salomona, inu Judesha? Per pervimo is ene mejhne nepokórfhne; per drugimo is enga radovedniga pogléda; per trekimo is enga mefniga poshelénja; per zhetertimo is nagnenja do dnarjov. Inu ravno takó se she dan donáfhni godí. Uni bi nikoli takó velike krivize ne dopernáfhal, keb' she dolgo na mejhne navájen ne bil; una perfhóna bi ne iméla takó opravliviga jesíka, keb' bla od sazhetka nehála takó sgovórna biti; ta mladenzh, una dékelza bi ne bla nigdar takó strafhnó grefbíla, inu dopernéfla en greh, ktirga S. Apostel prepové imenvati, keb' se bla od sazhetka nesramnih poglédov, prasnih pogóvorov, inu mejhne nespodóbnosti várvala. *Od sazhetka je bil le en mejhen kamenzhik, ktir se je is visokósti doli satózhil, inu shtatvo, ktiro je Nabuchodonosor v' sanjah vidil, okoli vergel,* pravi S. Písmo, al na sadne je is tega velik hrib postal. Ravno takó se godi she dan donáfhni. Od sazhetka je le ena mejhna ne-vóljo, al kmalo frafte is te smertno sovrafhtvo; od sazhetka je le ena svita misel, al kmalo pride istega kriva sodba, inu ozhitno opravlánje; od sazhetka je bil le en kratik zhaf, al kmalo je nepremaglivo nagnenje h' jegrí, inu sapravlánjo; od sazhetka je bla le ena nedovshna perjásnost, al kmalo se je vshgála prepovéda-

na, nezhiſta lubefen; od konza je blo le opuſhénje ene ándohti, S. maſhe, pridige, molitve, ſpovdi, al kmalo je teshavna, dolgozhaſna, inu sóperna zela boſhja ſhluſhba; od sazhétka je blo le poſhénje bráti ene prepovédane, ſapelive, ſalúblene bukve, al kmalo ſe vérshe ferzé, inu ſadershánje po temo, kar ſe je bralo; od sazhétka je blo le eno norzhli-vo ſanizhvanje zhes nektére naváde katholſh-ke zirkve, zhes eno, al drugo vírno reſnizo, al kmalo pride is tega ſhpotlivo poſmehvánje, ſanizhvánje, inu ſamétanje nar vezhih reſniz, frejvírſtvo, odpádiz od víre. Glejte, vſe to káſhe vſakdajna ſkuſhna, pravi S. Greg. papeſh; nezhimernoft h' krivizi pót nadelúje, mejhni grehi, ktire zhlovk ne porajta, nape- lújejo h' velikim hudobiam. Skus ſanizhvánje mejhnih grehov ſe ſtrí zhlovk snán s' velikim, nehá tih ſe báti, kir ſe je ſhe mejhnih prevezh navádil.

II.

Vezhdejſe ſgodí, pravi S. Greg. de ferzé, k' ſe enkrat na mejhne grehe navádi, ſe kmalo velzih vezh ne vſtráſhi; inu kolker mejn porajta mejhno pregreſhénje, tolko bel ferbéshno dopernáſha velike hudobie. Nigdar ni en brumen na enkrat hudóben poſtál, nigdar ni eden s' ozhitnim pohujſhanjam sazhétik ſoje hudobie ſturil. Shólo pregréhe ravno takó poterbúje znaſ, de ſe zhlovk iſvuzhí, kakor ſhólo brúm- noſti; inu kakor ta, ktir ózhe brumen poſtáti, pravi S. Bern. po tim, k' je na póti ſojga ſpreo- ber-

bernénja mejhne tesháve frezhno premágal, inu prestópil, se velzih nevstráflhi, desglíh so se mu od sazhécka nepremaglíve vídile; ravno takó se gresník na gresní póti ne pustí vezh nasaj dersháti, po tim, k' je saz hél mejhne grehe sanizhváti, inu v' mejhnih rezhéh vse dopusháti pozhutkam, poshelénjo, inu nagnenjo. O tod terdi S. Krisost. en navk, ktir se nam sna od sazhécka zhuden viditi. On pravi nam-rezh, *de v' zhasi je bel potrebno se mejhnih, kakor velikih grehov varváti.* On urshoh sra-ven perstávi, rekózh: *she lestnóst, inu natúra enga velikiga, ozhitniga, smertniga greha obudí per zhlovéko strah, inu gnusóbo, inu sa to se ga lohko várje; al mejhén greh ga strí nesférbniga, leniga, sánikerniga, sa to ga ne porajta, kir se mu le kej mejh'niga vidi, inu od tod se sgodi,* fklene S. Krisost. *de skus nasho lenóbo postánejo nar majnshi grehi nar vezhi hudobie.* Navk S. Krisost. potérdi sam peklénfki skushnavz s' sojo saviázho, ktiro nuzá, kadar misli dúsho, posebno eno brumno v' greh sapeláti. Golufni sovráshnik al njo mor-bit prez k' smertnimo greho napelúje? Nizh meja, kakor to. On vidi v' nje serzo terdno naprejvsérjé, Bogá nigdar smertno resháliti; on vidi strah, ostudnost, inu sovrashtvo, ktiro pred velikim graham imá; on vidi framoshlivoost, ktira jo nasaj dersháti, inu fklene is vfiga tega, de nizh ne bo oprávil, s' eno ozhitno skushnavo. Kaj tedej strí? On se le per mejhnih rezhéh gori dersháti, on le kej mejh'niga od zhlovéka pogírje, en pogléd, eno norzhlívo, na dvé plati sastoplívo besédo, eno mejhno lásh,

eno komej samerklívo gólfio, eno samúdo ene mejhne dovshnósti, vunspuhénje kerfhanfkiga navka, v' delovni dan samúdo S. mafhe. Per temó si zhlovk zel ne domífhla ene nevárnósti. Al fkušhnavz dobro vé, de zhlovk bo te mejhne grehe, te nepopólnomafsti vezhkrat dopernéfel, jih kmalo ne bo porajtal, inu takó bodo perfhlé istih od sazhérka mejhnih kmalo velike pregréhe: nezhiste mífli, inu pofhelénje, kláfarfke beféde, mefne déla, krive fodbe, obrezhénje, inu opravlánje blishniga, velika jésa, hudo vofhénje, kletu, inu foverashtvo, nevosfhlívoft, krivize, pofhkódvanje, doliterénje blishniga, samúdo vřakdajnih molitov, opufhénje zele pridige, zele mafhe tudi v' prasnik, inu v' nedélo, odláfhanje Ss. Sakramentoy na zele mefze, inu léta. Glej, zhlovk! takó dela peklenfki fkušhnavz. On sazhné per mejh-nimo, de do veliziga pride; on gré le okoli, de na sadne zhlovéka per ferzo sgrábi; on ífhe ovínke, de foj zil, inu konz doféshé, fzer enkolko posno, pa kolker bel posno, tolko bel gvífhno zhlovéka sapelá, inu pogubí, kakor hitro ga je enkrat takó delézh perprávil, de mejhne grehe sazhné sanizhváti, inu nizh porajtati. O kristiani! mejhno bi blo fhtivílo preklétih, keb' se na mejhne grehe vezh porajtalo, kir svishano je, de ís mejhnih se pride v' smertne, inu smertni dúfha pogubé.

III.

Bo míflil eden, al drugi: takó delezh ne puřtim priti. Defglíh vezhkrat dopernésem mejhne

ne grehe s' s'posnájnam, s' naprejvsétjam, imam vender smiram terdno voljo velik, smertni greh nigdar striti. Sabstojn, moj zhlovk! sabstojn takó sam per febi mislish. Kdor sazhné enkrat is ene stérme, povške visokósti nasaj letéti, se ne more vstáviti, on bo od nature téshe smiram naprej gnán zhes sojo voljo. Ravno takó se godí v' duhovni saštópnosti. Vsfaki, kokerkoli mejhen greh je na stérmi, povški, visokósti, po ktiri se h' brúmnosti gré, ena stopína nasaj, zhe tazih stopín vezh strish, bosh na sadne od naturnega nagnenja k' hudimo gnán v' globozhíno smertnih pregréh! Inu kar te bo v' globozhíno nar bel gnálo, je skashéna natura, hudo nagnenje, inu greshno poshelénje serzá. Letó, kir skus vsfaki tudi mejhen frejvólni greh možnéshi postáne, ga zhlovk na sadne al zel po obéni vishi, al vsaj le sila teshko samóre premágati, inu vkrotíti. To je lestnost nashiga nagnenja, ako mu zhlovk le v' eni rézhi odjénja, prez lílnishí postáne, inu ozhe she vezh imeti, ne mirúje takó dolgo, dokler ne bo popólnama spólneno. Inu kir nagnenje zhloveskiga serzá ne more v' temó shivlenjo nigdar spólneno, inu nasiteno biti, bo sapledéna dusha, ktira mejhne grehe ne porajra v' tako vojsko, ktira jo od snotrej nevsnileno martra, inu se nje nepremagliva sdí. Gnada, ktira she v' nje ostáne, nje mézhe naprej, kar je strila. V' temo stáno dusha dolgo ne more obštáti, al more sazhéti mejhnih grehov se báti, inu ogibáti, al more v' smertne sagásiti. Kir pa se nje ravno takó teshko sdí mejhnih grehov se vávati, kakor nje lohko naprej pride, velike grehe do-

dopernáfhati, tok' isvóli to sadne, inu se pusti s' odpértim ozhmí od fojga nagnenja vlézhi v' pogublénje, inu preklestvo. Inu zhes to se ni zhuditi! sakaj, kaj drusiga móremo od enga zhlovéka vupati, ktir je v' fhlushbi boshji postal mlázhen, v' lubesni boshji lén, v' ferzo pofvetén, v' sadershánjo resvojsdan; ktir je prefláb postal fojim trijem mózhnim sovráshnikam, svéto, méfo, inu hudizho soperstáti, kogá drusiga móremo od enga taziga vupati, kakor de bo od vsake skufhnáve premágan, inu na sadne pogublén? Glejte, to je nefrezhni sad, ktir pride is sanizhvánja mejhnih grehov! H' temo pride she tó, de mu Bóg odtégne foje posebne gnade, ktire bi njemo bil delil v' zeli obilnosti, keb' fi bil she dodelené gnade k' nuzo sturil. Inu kar je narbel sháloftno, je to, de en tak zhlovk fi sapré vse isvelizhanfke studenze. Al zhe mu tudi odpéti stojé, mu tézhe s' njih na meifsti shivlenja smert, na meifsti isvelizhanja preklestvo. Jest saftópim tukej Ss. Sakramente, ktire sfer she vezhkrat vshíva, pa smiram bres sadú, bres dobízhka, kir ni pobólfhanja. Sakaj v' temó stano, v' ktirga ga postávi sanizhvanje mejhnih grehov, mu je nemogózhe k' Ss. Sakramentam vredno se perprávití, v' ferzo pravo grévengo zhutiti, per molitvi andoht iméti; vezhdejl se oprávi vse mlazhno, merslo, bres ajfra, bres obzhutlívosti ferzá, is naváde. O lubi moji! al ni so to strashne refnize, ktire bi mógle vsaziga is grefhniga spanja sbudíti, inu mu stiriti strah pred mejhnim grehi? Ne sanizhuj, o zhlovk! nigdar reshalénje boshje, nej bo tudi, kokerkoli ozhe, mejhno; porajtaj vse,

vse, boj se vřiga, bodi tánke, inu bojézhe veřti, sakaj svishano je, kakor ste řhlifhali, de, kdor mejhne grehe ne porajta, ampak bres řtrahú dopernářha, bo kmalo velik greřhnik pořtal; kakor ta, ktir mejhne dobre déla ne porajta, ne bo nikóli velik řvetnik, kar vam bom řkásal v' drugimo dejlo.

I.

Nespametno je, zhe kdo miřli, de k' řvétořti se ne more dergazhi priti, kakor řkus posebno velike déla. Tam eden kumra řoje truplo s' ořiřtrim pořtam, inu řpokórnim délamí, on se trudi v' teřhkimo délo sa isvelízhanje řojga blishniga, déla zhúdeshe v' řpreobernénjo greřhnikov, eleméti řo mu pokórní, déla mirákelne, o! pravjo ljudje, to je velik řvetnik. Nařpróti po tega obéden nózhe sa řvetiga derřháti, ktir med nepokójam řvetá, al řamótno pred řvetam řkrit Bógó řhluřhi v' řoji ponishnořti, inu ři persadéne le řamo sa to vřo mujo, de dovřhnořti řojga řtanú na tanko řpolní, inu de obenga tudi mejhenga dóbriga déla řanikerno ne řamudí. Inu kolkokrat je en tak pred Bógam vezhi řvetnik, kakor uní, k' zhúdeshe déla, inu se nad njim zel řvet řgledúje! Le poglejmo v' nebéřa. Kakor tam gori řvetnike najdemo, ktiri řo velike, iménitne déla dopernářhali, nar vezhí zhednořti nad seboj iméli, ráko jih tudi najdemo, morbit řhe vezh na řřtivilo, ktiri pred řvetam ni řo nizh posebniga řtrili, řkriti, inu posábleni bli. Al takó dobro eni, kakor drugi řo se s' vřo řkerbjó po mejhnih dobríh dé-

délah mújali, inu ravno fkus to so svetniki postáli, Kaj sflénemo is tega? lubi moji! Dve refnize, ktire ozhitno svishajo, de ta, kdor mejhne dobre déla ne porajta, ne bo nigdar velik svetnik postál. Pervi urshoh je: kdor mejhne dobre déla ne porajta, tudi sa velike ne bo imel sferbí: drugi urshoh je, kir narvezhi svetóft obftoji le v'dopernáfhanjo mejhnih dobrih dél. Kir to saftópíte, rézhem vpervizh: de kdor mejhne dobre déla ne porajta, tudi sa velike ne bo imel sferbí; sa táj sa velike déla dopernáfhati, ni vselej perlóshnosti, sa mejhne je perlóshnost vsaki dan: inu kdor mejhno sanizhuje, bo tudi velko sanizhvál, kir mlazhnost, inu lenóba smiram bel gori jemle, k' se je enkrat zklovéka podstopíla. Inu postávimo, deb'zhlovk otel mlazhnost, inu lenóbo premágati, od kod bo dobil mózh, inu urnost, kir v' temó ni navájen? En foldat, ktir se v' oroshjo ni vádil, kakó se bo vojskvál? kakó bo sovráshnika premágal? V' mejhnih bojih, pravi S. Ambr. móremo pokásati, kakó serzhni snamobiti v' velizih vojskah. Po tim k' je sfléneno blo mejhniiga Dávida zhes veliziga Góliatha v' boj posláti, ga je puftil Saul oblézhi v' soje shelésno oblazhílo. Al kaj se je sgodilo? Dávid je otel sovráshniko na próti hitéti, inu mu je komej mogózhe blo, nóge vsdigvati. *Jest ne morem*, je savpil, *jest ne morem takó hoditi, kir ni sim navájen*. Sdej postávite fi naprej enga, ktir mejhne dobre déla nizh ne porajta, inu le smiram povn shelá na perlóshnost zháka, kir bi mogel kej veliziga, kej posebniga sflriti sa boshjo zhaft. Ta perlóshnost pride, pa kaj

se sgodí? on ne more, kir ni navájen. On bi mogel sojim naprejpostavlenim v' eni veliki, tefhki rézhi pokóren biti, pa ne more, kir se v' mejhnih, lóhkih rezhéh ni navádil; on bi mogel eno nevarno, tefhko bolésen poterpeh-livo prenéstí, pa ne more, kir ni navájen ter-péti, k' je vselej nevolno godernál zhes v'fako mejhno bolezhíno; on bi mogel k' enmo sanizh-vánjo, al opravlánjo movzhati, pa ne more, ni navájen, kir mu je v'faka sóperna, bodézha beseda shovzh smefhála; on bi mogel v' eni tefhki rézhi blishnimo lubésen fkasáti, pa ne more, ni navájen, kir mu je v' mejhnih re-zhéh vselej pomózh odrekel; on bi mogel opravlivzo, ktir ga je perprávil ob poshténje, inu dobro imé, hudo s' dobrim poverníti, pa ne more, ni navájen, kir sa volo v'fakiga mej-henga reshálénja, sa volo v'fake mejhne samíre, sa volo v'fake mejhne krivíze, nófil je zhes sojga sópernika na dolgo zhasá v' ferzo jéso, inu sovrashtvo, ni mogel odpuftiti, ne posábiti na to, kar se mu je sháliga sgodílo.

II.

Poveite samí kolkokrat se vam v' resnizi takó godí? V' vrozhíni tojga ajfra poshilásh go-rézhe shéle próti nebesam, profísh Bogá sa per-loshnosti, sa volo njega veliko terpéti, al ftri-ti. Inu zhe bo profhna vshlíshtana, zhe ti Bóg ráko perlóshnost dá, zhutísh, de si prefláb, se bránísh delati, al terpéti sa volo Bogá; ur-shoh je sam ta, kir v' mejhnih rezhéh ni si navá-jen. Takó se puftísh od prevsetne lestne lubesni

sapelváti, inu gólfáti, inu nje verjámes'h, ako ti naprej nese, de mejhne dobre déla porajtati, ni muje vredno, de sheléti more'h le velike, imenitne, posebne déla, ktire ni so vsakimo zhlovéko navádne. Inu kaj pride is tega? To, de mejhne dobre déla is sanizhvánja samudí'h, velike pa dopernésti ne samóresh, kir ni si navájen. Inu ravno fkus to bo kerfhanfka popólnomast, brumnoft, inu svetoft posáblena, samujéna, sgubléna, kir letá obftoji le samó v'dopernáfhanjo mejhnih dobrih dél. Sapovd Jesufova, kir pravi, *bóдите popólnama*, sadene bres reslózhka vse vírne; od te sapovdi ni obeđen vun vsét, véshe vse, móshke, inu shenfke, ftare, inu mlade, góspófke, inu kmétes'hke, bogáte, inu revne, duhovne, inu deshélfke, vloziga, inu nískiga ftanú, ledig, inu sakonfke, podlóshne, inu naprejpostavlene; ví, k' so katólfhko víro gori vseli, so vséli na se tudi dovshnoft po kerfhanfki popólnomasti se mujati. Jesuf všim glih pravi, *bóдите popólnama*, kakor je vaš ozha nebes'hki popólnama. Sdej vprafham, al bi bla ta sapovd Jesufova módra, bi bla pravizhna, keb' jo vši vírni ne mogli spolniti? Inu al bi mogli to dovshnoft spolniti vši vírni, keb' popólnomast ne obftála v' takjh rezhéh, kar je vsakimo mogózhe ftiti? Inu kogà je to, v' kómer obftoji kerfhanfka popólnomast? Al so morbit sgol velike, posebne, imenitne déla? Te dopernáfhati je malo perlóshnofti; vezhdej vírnih preshivé soje dní, bres tega, deb' kdej perlóshnoft iméli, eno veliko, posebno, imenitno délo sa Bogá ftiti. Mi se moremo tedej h' mejhnim dobrim délam

nasaj verniti, sa ktire dopernáfhati ima vsaki zhlovk, smiram, inu povsod sadósti perlosnosti. Te dobre déla so pogostno obudénje vi-re, vupánja, inu lubesni, ponishna molitu, vsaki dan sturjéna dobra mánenga, pokórfhina, poterpeshlivoft, lubesen próti blishnimo, ponishnoft, krotkóft, vsmilenje, satajénje lestne volje, nasajdershánje vunajnih pozhutkov, doliterénje notrejníga nagnenja. Glejte, v' temó, kar snamo vsaki dan, vsako uro, na vsakimo krajo striti, v' temó obstoji kerfhanfka popólnomast. De fhe ni si popólnama, o zhlovk! je urshoh sam ta, kir take mejhne dobre déla ne porajtafh, ampak saníkerno samudífh. Ozhte, de vam to reñizo fhe bel ozhitno svisham? tok' premifhlujte sa menoj. Kej drufiga je zhednoft, kej drufiga je naváda v' zhédnofti. Zhédnoft obstoji v' temo, kadar zhlovk urno, hitro, inu lohkó dobre déla dopernáfha; takó postávim, poterpeshliv, ponishen, kroták, vsmilen je taiti, ktir per vsaki perlóshnofti urno, hitro, lohkó, bres notrejne tesháve pokáshe poterpeshlivoft, ponishnoft, krotkóft, vsmilenje. Sdej pa ozhitno je, de dufha to úrnoft, inu lahkóto le samo fkus to sadóbí, ako táke déla vezhkrat dopernáfha; ravno takó je tudi ozhitno, de táke déla se samórejo le samo tam dopernáfhati, kir so perlóshnofti; te perlóshnofti so pa le obilne v' mejhnih rezhéh; kdor tedej meni, de le velike dobre déla morejo obrajtane, mejhne pa snajo sanizhváne biti, ta ne bo nigdar sadóbil úrnoft, inu lahkóto dobre déla dopernáfhati, kir se v' mejhnih rezhéh na to ne navádi. Kdor si pa vsakdajne perlóshnofti k' nu-

k' nuzo stri, inu se vřaziga mejhenga dobrağa déla s' ajfram príme, obogáti na vsih zhédno-
stih, pride k' svetósti. Glejte, kakó resnizhao
je, de kdor mejhne dobre déla ne porajta, ne
bo nigdar velik svetnik postál.

III.

Kakor je svishano, de kdor mejhne grehe
ne porajta, sanizhuje, inu s' premiselkam, s'
sposnanjam, bres s'kerbí dopernášha, ne bo dol-
go per mejhnih ostál, ampak bo kmalo velik
grefhnik postál; ravno takó je tudi svishano,
de, kdor mejhne dobre déla ne porajta, jih sa-
nizhuje, inu si obene s'kerbí ne déla, ako jih
sanikerno samudí, ne bo nikóli velik svetnik
postál; ja njegovo isvelizhanje je v' nevárnosti,
kir s'kus opufhénje mejhnih dobrih dél smiram
bel mlazhen postája, lenóba v' njemo smiram bel
rašte, gnada boshja smiram bel slabí, inu takó
bo na sadne sazhél sanizhvati, inu opufhati
tudi táke déla, ktire sam sa velike sposná. Sej
vemo is s'kufhne: sazhné eden opufhati vsaki
dan S. mašho s'blifhati, deflih zhař, inu per-
lóshnost imá, ga kmalo ne bo veliko pekla veřt,
zhe bo tudi v' nedélo S. mašho vun spuřtil, al
mu bo vsaj sadósti, ako je bo le polovízo do-
bíł. Sazhne eden opufhati vsaj vsaki mesez veřt
ozhifiti, Ss. Sakramente prejéte, kmalo ne bo
imel vezh s'kerbí, zhe bó le enkrat v' léto eno
restréseno spovd sturil. Samirkaj tedej, o zhlovk!
obduji donášni navk, obdérshi ga v' serzo, sturi
po temó v' dianjo, kir vidifh, inu sposnářh, de
potreben je sa isvelizhanje. Boj se od ene straní

s' vso škerbjó mejhnih grehov, vari se vsaziga reshalénja boshjiga, kir mejhni grehi h' velikim pót nadelújejo. Primi se s' ajfram vsaziga mejhenga dobriga déla, obenga ne samúdi, kir mejhne dobre déla zhlovéka sa dopernáfhati velike déla perpravniga stré. Nizh ti ne smé mejhno naprej priti, karkoli Bogá sadéne, kar njemo more dopásti, al njega reshaliti; nizh ti ne smé mejhno naprej priti, škus kar snafh tojmo Bogó pokásati svestóbo, inu lubesen; nizh ti ne smé mejhno naprej priti, kar bo Bóg nad teboj enkrat al obilno plázhal, al obzhutlivo šhtráfal, sakaj po pámeti soditi, mejhuo v' resnizi ne more biti to, kar samore zhlovéka štriti enkrat al vezhno frezhniga, al vezhno nefrezniga. *Ti bosh bogat, inu s' obilnostjo v' grób doli stopil*, pravi Job enmo v' merjózhimo brumnimo, *kakor bo en kúp shíta v' škedén spravlen*. Kakor namrezh en kúp shíta, dešlih le s' mejhnih sernov obštoji, štrí hišhimo ozhéto veliko bogastvo, ravno takó nése en pravizhni seboj v' grób eno neismírjeno bogastvo lépiga sašhlushenja, ktiro, dokler je na švéto shivel, je spravil škupej is sgol dróbnih sérnov mejhnih dobrih dél. To je popótenza v' vezhnoš, to je shivesh v' vezhnošti. O zhlovk! mišli nasaj, inu šturi rajtengo s' tojim pretezhénim šhivlenjam; kolko mejhnih grehov š dopernéfel s' šposnánjam, bres štrahú, k' jih ni š porajtal! morbit je she en velik kúp tega dróbniga sérna škupej, kar te bo šilno teshílo v' šmertni uri, inu v' vezhnošti. Kolko lépilh perlóšhnošti š samúdil, kir bi bil snal dobro štriti, pa ni š šturil, kir ni š porajtal mejhne dobre

bre déla. Inu kir si mejhne sanizhval, tudi velike ni si dopernáchal, inu takó si v' nevárnosti s' prásnim rokámi v' vezhnoft poklizan biti, ako ti Bóg perkráti zhaš, deb' poprávil sa naprej, kar je dosdej samujéno blo. Kar zhe se sгодí, misli, zhlovk! kaj bo per sodbi, kaj bo v' vezhnofti! Obshaluj tedej dones tojo saniker-noft, s' ktiro dosdej ni si porajtal ne mejhne grehe, ne mejhne dobre déla, kir sposnašh is donáshniga navka, kolko ti more na temó leshezhe biti. Prosi Jesusa sa odpushanje, ob-lubi sa naprej obduje vezh obrajtati, inu kar oblubjsh, dérshi svesto, inu sdihni s' sgrévanim, ponishnim ferzam.

Lubi Jesus! nizh drusiga ne moremo stri-ti, kakor sa odpushanje profiti, de dosdej smo takó malo porajtali mejhne grehe, inu mejhne dobre déla, kir vender sposnamo, de ne eno, ne drugo ne more, inu ne smé sanizhvano bi-ti. Nizh ni mejhenga, kar tebe resháli; sa volo tega, keb' tudi mejhni grehi ne napelváli h' velikim, bi se jih vender mogli s' vso sker-bjó várvati, samo sa to, kir tebe resháljo. Nizh ni mejhenga, kar tebi dopáde, sa volo tega, keb' tudi mejhne dobre déla nas ne napelvále k' velikim zhednostim, inu k' svetósti, bi jih vender mogli obrajtati she samo sa to, kir so tebi dopadltve. To, kir sposnámó, te prosi-mo, lubi Jesus! odpusli nam, de smo te dos-dej tolkokrat s' sposnánjam, kakor se nam sdt, mejhno reshalli, al v' resnizi vender mejhno ni blo. Sa naprej, dones stermó naprejšetje, te nozhmo tudi v' nar majnshi rézhi frejvol-no

no reshalti, ampak vârvati se vsiga, odverniti vse, karkoli bomo skus tojo gnado sposnâli, de je zhes tojo voljo. Ravno takó, kir nizh ni mejhno, kar tebi dopade, spet profismo, odpusti nam, de tolko dobrih dël ni smo obrajali, ampak jih sanikerno samuditi, kir nam so se le mejhne vidile; sa naprej, tudi doneš oblubimo, nozhmo obene perlóshnosti samuditi, kir bo mogózhe striti kej, kar tebi dopáde. Dej nam le sovrashtvo pred tojim reshâlénjam, inu ajfer próti dobrim dëlam. Na to visho vúpamo, kadar nas bosh poklitzal is tega svetá, bres vsiga mádesha velizih, inu mejhnih pregréh, s' obilnim sashlushénjam mejhnih, inu velikih dobrih dël priti pred toje oblizhje, inu po vsmleni sodbi sadobiti króno nebejhke zhasli, ktiro vam ravno takó, kakor sam sebi pervóshim. Amen.

PRIDIGA

Na Nedélo imenvána Septuagésima.

Dósti je poklitzanih, al malo isvólenih.
Matth. 10.

Med všim, karkóli ima novi téstament v' sebi stráshniga, so nar stráshnisthi besede, s' ktirim se fklene donáfni S. Evang. kir pravi, de sizer dósti je poklitzanih, pa vender le malo je isvólenih. Moj Bóg! more sdihvati, kdor te besede

de bére, al fhlišhi, inu premišli, kaj bo vendar s' meno? De fim poklizan h'pravi víri, de fim rojen v' katholíhki zirkvi, to vem, pa vendar ne vem, al fim v'fhivilo tih, al ne, ktiri so isvóleni, de bodo isvelizhani. Tudi Judas je bil poklizan, inu szer v'tovaršhtvo Jesuovo sa jogra, sa Apostelna gori vsét, vender vem is S. Evang. de ni isvólen, ampak je pogublen, inu preklét. Moj Bóg! kaj bo s' meno? Ja, moj zklovk! po pravizi se bojish, ktirkóli takó mislish, deslih si poklizan, vender ne vesh, zhe si tudi isvólen. S. Pet. szer pravi, zhe ni si poklizan, šturi, de bošh, to je, pokáshi déla, ktire te bodo pokliza boshjiga vrédniga strile. Takó rézhem tudi jest: zhlovk! ako se bojish, de ni si isvólen, šturi, de bošh, to je, pokáshi déla, ktire te bodo vrédniga strile, de bošh fhét v' fhivilo isvólenih; sakaj pokliz je le ena gnada, ktiro Bóg, bres safhlushénja, sabstojn, le is sgol vsmilenja dá; al isvolénje more safhlusheno biti. Sa to pravi S. Aug. ta, k' te je bres tebe vstváril, te bres tebe, to je, bres tojga safhlushénja ne bo isvelizhal. O Bóg otel! deb' letó vezhkrat sam per sebi dobro premišil, o zhlovk! kolko vezh muje bi si dal, odverníti od sebe vse to, kar ti samore skerb, inu strah striti, al si med isvólenim, al ne; kolko vezh muje bi si dal, várvati se greha, kir ravno greh strí, de zhlovk ne bo isvólen, deslih je poklizan. Al kaj nuza? kir to le malo ktir sposná! pa zhe tudi sposná, se vender s' tim toláshi; smertniga greha nad seboj nimam, tega se varjem, deslih mejhnih grehov, pománkanja, nepopolnomašti veliko imam, vender savú-

pam

pam priti v' shtivilo isvolehnih, kir le smertni greh zhlovéka ferdáma, sa volo mejhnih se ne bojim pogublen biti. Inu kolko jih je med virnim, ktiri se skus to slepé, inu toláshjo! mejhne grehe ne porajtajo, jih bres skerbí, inu bres strahú gmérajó, sraven pa ne vidjo nevárnosti, de mejhni grehi h' velikim pót nakopájo, is brumniga s' zhasam greshnika stré, inu k' se jih zhlovk navádi, mu stre terdovrátno, oterpéno ferzé, de na sadne more pogublen biti. To slepóto od val odgnáti, to nesrezho od val odverníti, je dones moje naprejšetje, kir shelim, de vsi ví, ktiri ste h' pravi viri poklizani, bi bli tudi isvóleni. To skásati resdelim, govorjénje v'ta dva navka: zhlovk! shelísh isvólen biti, vari se greha per pervimo sazhetko, sakaj ako se prez od sazhetka v'áziga mejhniga greha ne bojísh, inu ne várjesh, bošh s' zhasam velik greshnik postál, skashem v' pervimo dejlo; ako v' smertne grehe sagásísh, te bo Bóg vdáril s' duhovno slepóto, inu terdovrátnostjo, to bom v' drugimo dejli svishal. Preden sazhném, poterpíte.

I.

S. Thom. angelski vuzhenik postávi to vprashanje, ako zhlovk prez takrat sóper S. Duhá grehí, kadar prvi greh dopernése? Mi vémo, de grehi sóper S. Duhá so strashni, de od njih pravi S. Pilmo, de bodo tes'hko v' temo, tes'hko v' prihodnimo shivlenjo odpushéni, sa to vprasha S. Thom. al zhlovk prez sóper S. Duhá grehí, kadar sazhné greshiti? S. Vu-
zhe-

zhenik si sam odgovori, inu pravi: mogózhe je sfer, de zhlovk prez, kadar sazhné greshtí, greshtí sóper S. Duhá; vender teshko je, deb' se to sgodilo, sakaj zhlovk takó dobro v' hudimo, kakor v' dobrimo le pozháfi góri jemle, le po shtablah naprej gré. Strafenge s' ktirim je Bóg egyptovsko deshelo tépel, kaj pa de so ble ojsfre, inu obzhutlive, vender od sazhetka so ble mejhne, pravi Ludov. Granat. pa so smiram gori jemále, de na sadne jih ni blo prestáti. Teshavne so ble shábe, ktire so povsod okóli lasíle; teshavnishí so ble múhe, k' so ljudjem, inu shvíni nadlégo délale; she teshavnishí kóbilze, k' so vse konzhále, kamer so pershlé; al nar teshavnishí je bla kúga, sadna stráfenga, od ktire je use pervorojéno vmorjéno blo. Kakor tedej Bóg je s' mejhnim shíbami sazhel Ægypt strafváti, ravno takó se sazhne zblovk s' mejhnim grehi y' pogublenje vdirati. Berem per Vuzhenikih, de hudizh enkrat od ene brumne, svete pershóne drusiga ni pogirval, kakor en sami las' s' nje gláve; sarotén, sakaj to pogirje? kaj misli s' lásam sriti? je odgovóril; is tega mejhniga lása ózhem sriti en takó débel, inu mozhan shtrik, s' ktirim moresh v' pekel potégnena biti. Peklenfski duh namrezh dobro vé, de, kdor ozhe tizha vjeti, ga ne smé s' kamnami lúzhati; on vé, keb' prez od sazhetka od ene nedovshne divize pogirval nezhisti greh, od enga svéftiga posla eno veliko tatvíno, od enga pravizhniga moshá eno krivo perségo, ne bo nizh oprávil, bo shtpotlivo odgnán; kaj tedej s' trí peklenfski duh? on vsame eno skrito pót, ktira se zhlovéko tolko nevárna

ne vidi ; on se zhlovéka vlóti, kakor deb' mu ne otel nizh shkódvati ; on ga skufha le skus táke rezhí, ga napelúje le h' takim greham, ktire se komej sa eno pománkanje dershé. Ako se mu zhlovk vdá, je hudizho she sadósti, je she dobíl laf, is ktirga bo kmalo debela verél splédena. Je en ozha, do konza réven, s' otruzi obloshén, sraven pa pravizhen, brumen, zhift, kakor sonze, temó postávi hudizh naprej, od ene platí, dragíno, inu nedárne zhasé, od druge platí njegovo mlado dershíno, ktira veliko poterbuje ; od druge straní mu pokáshe eno perlóshnost, kakó si sna is revshne pomagáti, inu soje preskerbéti, namrezh dnarje, ktire ima nóter jemati, inu zhes taiste tanko rajtengo peláti, slató, srebró, seknó, kar v' delo ima, blagó, shíto, vino, kar ima v' soji hifhi s' hráneno, inu mu noter daje, de s' tim si sna lohko pomagáti ; tim, ktirim te rezhí shlishjo, se ne bo posnálo, kir vliga sadósti imajo, so bogáti, keb' njegovo revshno, inu potrebo védili, bi mu ne mogli samiriti, on ga fili, de si ima to perlóshnost k' nuzo striti, vender ne kakor deb' mislil vkráfti, ampak de bo ob sojmo zhasé spet nasaj povérnil. Ta se pustí preslepíti, vsame sdej en malo, sdej vezh, sdej spet vezh, postáne krivizhen, tát, na povrazhvánje zel ne misli.

II.

Ena hifhna mati je she od natúre veseliza serzá, sraven pa brumna, inu povna zhédnosti ; pride v' eno drúfnino, kir nje soféde nevsmile-

no opravljajo, inu obūrajō drusih ludī sader-
shānje, inu dobro imé; ona se zhes to prestřá-
fhi, Bóg vāri! deb' ota s' njimi opravlati; pri-
de vdrugizh v' drúshino, pové sraven eno, al
drugo smeshno besédo, jesiko en malo vezh
perpuftí, vender le v' dopushénih rezhéh, vse
pománkanje blishniga more na dán; pride v'
trekizh v' drúshino, shé sazhne vun spushāti
táke besede, ktire snajo na dve platí sastóplene
biti, továrshize svesto poshlúshajo, ne vedó,
kaj ozhe rézhi, jo filjo, de ima resloshno go-
vóriti, ona resodéne nar vezhi pregréhe sojga
blishniga, ktire so szer resnizhne, pa vender
she skrite pred svétam, postáne velka oprav-
livka. Ena brumna, andóhtliva dusha drusiga
ne shelí, kakor Boga lubiti, njemo svesto shlu-
shiti, v' svetósti smiram góri jemāti; na enkrat
jo prepáde ena notrejna suhóta, ajfer sgíne,
veselje do boshjih rezhí jo sapuftí, ona to
skushno boshjo ne vsame góri s' ponishnostjo,
postáne nevólna, mlazhna, sazhné, naváduo an-
doht. popúshāti, se máje, páde v' velike pre-
grehe. Ena poshténa, v' nedovshnost salúblena
dékelza gré le enkrat v' drúshino sojih továr-
shiz, vse forte rezhí vidi, inu shlishi, kar bi
nikóli ne sméla viditi, ne shlishati, pride dva-
krat, trikrat, she postáne prósta v' govorjénjo,
nesramna v' mislih, pohujshliva v' dianjo, strí
greshno perjásnost, se dá sapelāti, saprávi ne-
dovshnost, inu divishstvo. Glejte, sgól mejhni
lási, pa poglejte tudi, kakó debéle shtrike je splé-
dil hudizh, s' ktirim more zhlovk v' pogublénje
poségnen biti. Vse to nam bo lépo naprej po-
stavleno skus taisto podóbo, ktiro je kral Na-
bu-

buhodónosor v' sanjah vidil: *On je vidil eno veliko shtatvo, gláva je bla is sláta, persi, inu roké is frébra, trébuh is bróma, kólena is shelésa, nogé is semle.* Gláva, al sazhetik lép, nogé, al konz slab, inu réven. Ravno takó dosti jih je, per ktirih je sazhetik brumniga shivljenja dober, inu svet, gláva sláta, sláte misli, besede, inu déla, al kaj se sgodi? s' zhasam nehá biti shivljenje slató, sreberno postáne. Kaj pa de je she enkolko boshje gnade, she enkolko zhédnosti, pa se vezh takó ne svitlí, je she bléda postála. Kmaló po tim bo nedovshnost sgubléna, ostane she sama brómašta, slaba víra. Zhes malo zhasa se pokáshe zherno sheléso vse forte pregeh, postáne h' dobrimo opominvanjo gluh, v' hudobii terdovráten. Glejte gláva sláta, nogé is bláta, sazhetik svét, konz preklét. Kar govorím, poterdim pervizh is stariga, drugizh is nóviga testaménta, trekizh is tega, kar Ss. Vuzheniki pishejo. Salomon nar modreshi, nar svetéshi, nar frézhnishi krajl, je bil od Bogá obdarvan s' takim telétnim, inu duhovnim darmí, kakerfhne nigdar oben zhlovk ni sadóbil; bil je zhudo vsih zhédnosti, vse modrósti. Al podál se je na léno shivljenje, perpuští vezh pozhutkam, inu nagnenjo, postáne nezhistnik, inu malikvavz, sapuští praviga Bogá, móli malíke. Glejte, njegov sazhetik je bil svét; gláva sláta, al njegov konz do konza pregreshen, inu nesrezhen, nogé is bláta, de veliko vuzhenikov je, ktiri zvizblajo nad njegovim isvelizhanjam, sakaj de je greshil, to pové S. Pismo, deb' bil pokóro délal, inu se pobolshal, od tega S. Pismo nizh ne spómni,

ktir-

ktirga ne prestrašhi ta shalofen isgled? kdo je med nami, deb' ne imel urshoha treſti ſe ſa volo ſojga isvelizhanja.

III.

V' novimo teſtamento prizha Apoſtel Peter, de reſnizhno je, kar govorim. Peter, ktir je per ſadni vezherji s' vſo ſerzhnoſtjo rekel, k' Jeſuſo, goſpód! zhe ſe bodo tudi vſi nad teboj pohujſhali, jeſt ſe ne bom pohujſhal, keb' tudi imel s' teboj vmréti, te ne bom ſatájil. Peter, ktir na ojlſki góri, k' ſo Judje otli Jeſuſa popáſti, je povn S. ſerditoſti potégnil vun ſoj mezh, je máhnil, inu odſekal deſno vuhó Málchu; glejte, sláta gláva, S. ſazhetik. Al ravno ta Peter zheſ malo zhaſa v' ſojmo ognjo mersel poſtáne, ſe od Jeſuſa lózhi, k' je bil vjet, ſzer ne delezh, ſe ſpet kmalo k' njemo naſaj poverne, gré ſa njim v' meſto od delezh, deb' konz vidil; v' meſti ſgubi Jeſuſa popólnama ſpred ozhí, ſe podá v' drúſhino hudobnih, ſedi s' njimi vred per ognjo, ſataji ſojga mojſtra, ga ſataji drugizh s' perſégo, ga ſataji trekizh s' velikim roténjam, inu preklinvánjam. Glej, zhlovk! kakó je zel per Apoſtelno pervi mejhen greh smiram ráſtil, inu gori jemal, dokler ga je pogrésnil v' globozhino ſmertne pregrehe, v' ktiri bi bil Peter mogel vezhno konz vséti, keb' ſe Jeſuf ne bil zhes njega vſmilil, na njega poglédal, omehzhál njegovo ſerzé h' pokóri, inu h' grévengi. Kdo je med nami, deb' ne imel urshóha treſti ſe ſa volo ſojga isvelizhanje? Is pergodb poſnejih zhaſov potérdim moje govoren-

jenje s' tim, kar se je s' enim brunnim kristianam sgodilo, nad ktiro pergodbo nizeh ne zvibljam sa to, kir popishe jo S. Aug. zerkveni vuzhenik. Ta s'zer brumni, v' víri mózhni zhlovk, k' se je snajdil enkrat per enmo opravilo, na ktirmo mu je veliko leshezhe blo, so mu múhe táko nadlégo délale, de je nevolen postal. Med tim pride k' njemo en manichejarski kézar, inu ga vprafha, kaj je urshoh njegove takó velike nevolje? kristian odgovori, múhe, pred ktirim gmáha nimam, so me nevolniga strile; na to ga vprafha Manichejar, kaj se ti sdi, kdo je múhe vstvaril, k' so le zhloveko h' nadlégi? Bóg gvifhno ne, odgovori nevolni kristian; kdo pa? vprafha kézar; jest mejnim, de vstvaril jih je hudizh, dá kristian odgovor; na to vprafha kézar, kdo je vstvaril druge shvali, ktire so zhloveko ne famó nadléshne, ampak zel fhkodlive, inu nevárne? mu rajta naprej eno shval sa drugo, dokler sta do zhloveka perfhla; inu kristian se je pustil pogovoriti, de tudi zhlovk more od hudizha vstvarjen biti, kir tudi zhlovk sna zhloveko fhkodliv, inu neváren biti, inu takó je sabrédil v' Manichejarsko kézarío, ktire nefrezhe urshoh bla je ena fama névoljo. Glej, zhlovk! kakó raste greh, ako se od sazhetka ne premága! kdo je med nami, deb' ne imel urshoha trefti se sa volo isvelizhanja? Sa tega volo opomína Richard. a S. Vict. o zhlovk! *prevdári, od kaj sa ene visokósti bo sazhetik sturjen, inu v' kaj sa eno globozhno konz pride.* Sazhetik slat, konz isblata, kakor fhta, a, ktiro je vidil Nabuhodonosor. Na enkrat obé-

den pregrešen ne rata; al kdor od sazhetka to mejhno ne porajta, se smiram bel vdira, dokler se pogrésne v' mlako smertnih pregeh. Bóg otél! deb' ti leto k' serzo vseli v' taisti, ktirim je she famo to sadosti, de se le v' ozhitno smertnih pregehah ne snajdejo, to pa, kar se jim mejhno vidi, dopernafhajo bres fkerbí, bres strahú; bi mogli sposnati, de greh, ktirga zhlovk frejvolno strí, smiram ráste, inu gori jemle, kar sim dosdej fkasal; inu ako zhlovk enkrat v' smertne grebe sagasi, rata terdovraten, kar bom fkasal v' drugimo dejlo.

I.

K' je Nabuhodonosor to od sgorej popisano shtatvo dolgo ogledval, inu premishluval, kaj poméni, se odlufhi od hriba en kámen, pade na shtatvo, jo okoli vershe, inu jo v' prah sdrobí, ta kamen sazhné rásti, inu gori jemati, rata en zel hrib, inu napolni zelo semlo. To je perkásen, ktiro je vidil Nabuhodonosor. Ravno tak kamen je greh, ktir smiram ráste, inu gori jemle, ktir je prez od konza shtatvo zhednosti, inu brúmnosti okóli vergel, rata s' zhasam enak zelimo hribo, ktir serzé grehnika takó teshí, de se mu sdí, kakor deb' zel svet na perfih nosil. Kdo bo odválil ta kamen, ima urshoh en tak sdihvati s' besédami S. Evang. obenga ni deb' to sturil, sa volo tega grehnik na sadne popolnoma okamní, de zel téshe, ktira mu na serzo leshí, vezh ne zhuti. Ozhte enó drugo podóbo? S. Písmo she eno da. Pre-roka Ezech. je pelal Angel v' eno tekózho vódo,

do, na pervo so se mu le nogé smozhíle; Ezechiel si is tega ni nizh sturil, on gre naprej, vódo mu do kolén pride, tudi tukej s'he ni previdil nevárnosti; prerok stoji do pása v' vódi, vender se s'he ne boji, on se muja zhes vódo priti, al on sagási v' táko globozhíno, de mu je nemogozhe blo skus pregasiti. Takó se je Ezehielo v' perkasni godilo. Al ravno takó se godí v' resnizi gres'nikam. Gres'nik se podá od sazhetka le v' eno mejhno vodizo, pade v' eno mejhno nepopólnomaft, is tega v' en mejhnen greh, is tega v' vezh fort mejhnih grehov, is tega v' smertni greh, is enga v' vezh naglavnih, poshelénje, nagnenje, hudóбно serzé se na sadne takó naráste, takó skopí, de gres'nik se ne more vezh vun skopáti, sadufhí, inu nesrezhno konz vsame, inu takó se spolnjo nad njim besede S. Duhá, kir pravi skus modriga: gres'nik, kadar enkrat v' globozhíno hudobíe sagási, vse sanizhuje; obenga vupanja, obenih shelá nima v' sojmo otérpnenimo serzo skopáti se kdej vezh is sojga nesrezhniga stanú; al zhe se mu tudi kdej te shéle v' serzo obudé, vidi tavshent nasprótnih teshav, inu szága, deb' se mogel kdej vezh spreoberniti. De je ref, kar govorím, svisham spet s' starim, inu novim testamentam, inu s' eno pergódbo posnejih zhasov. Pervi med prekletim je Kajn pervorojéni sin Adama. Pa kakó je on pershal takó delezh, kir Eva je rekla per njegovimo rojstvo, *jest sim sadobila enga zhlovéka od Bogá?* Besede, kti-re dadó vupanje, de on bo v' zhednostih, inu v' brúmnosti rastil; inu vender je nar prvi med ludmí, ktir je v' pekel pershal. Kakó se je

je to sgodilo, pazhati, odgovori S. Krisoft. po eni stopini, do druge. K' je Kajn Bogó prvi offer pernesel, se mu je škodo sdelo nar bolshi sa offer dati; mejhna rezh! Al Bóg na njegov offer ni pogledal. Tudi Abel njegov brat offrúje, dim od njegoviga offrá gré próti nebesam, Bóg ima dopadejénje nad njim; to je per Kajnu nevošhli vo st obúdílo, is nevošhli vo st pride jésa zhes brata, ga spelá vun na polje, inu ga vbije. Vender s'tim sojo hudobio sine ni konzhal, ampak stri she prvi greh soper S. Duhá, inu szaga nad boshjo milostjo, vpije, koder gré, *vezhi je moj greh, kakor deb' mogel odpushanje vupati*, inu v'temo stano ga je Lameh vmóril, inu njegovo dusho v'pekél poslal. Glej, zhlovk! shálosten, inu nesrezhen konz grešhniká, kadar v'greho delezh pride, inu terdovráten postáne.

II.

Shálosten izgled terdovratniga grešhniká nam dá Judesh sdajavz, v'novimo testamento. Kakó delezh se je sgubil, kakó je sojga mojstra Judam predál, kakó se je po tim obesil, inu konz vsel, vemo is S. Evang. Pa kakó je vender takó delezh peršhal? k' je bil isvólen sa Apóstelna, je bil brumen, kakó je peršhal takó delezh? Ne na enkrat, ampak po eni stopini sa drugo. K' je Kristus almóshno, ktiro so vírni skupej dali, Judesho savupali, mu je jed, piazha, oblazhílo, inu vbóshne jérperge, ker so drugi Apóstelni iméli, s'zhasam teshavno naprej peršhlo, slasti kir je vedil,

dil, de to ni bla sapovd, ampak le svét sojga mojstra Jesufa. Kir tedej je mošhno imel, dobro perloshnost sam sebi soj stan polohkáti, si je to perloshnost k'nuzi sturil. On se sazhné v' vřih rezbéh lozhiti od drugih Apostelnov; inu k' je to smiram dalej šblo, so tudi v' njemo smiram bel rastle shéle po dnarjih. Njemo se je vse to le kej mejhenga, ja zel kej dopuřhéniga vidilo, k' je mislil, jest morem sa druge Apostelne škerbéti, noter jemáti, vun dajáti, meni kaj vezh šhlifhi. Inu kir so v' njemo rastle shéle po dnarjih, je tudi s' dnarji po soji volji obrazhal. Od tod je perřhla sóperna volja zhes navk Jesufov, ktir ga je po isglédi sojga vbořhtva smiram svaril, inu ozhitno k' řhpoti sturil; inu kir so v' njemo shéle po dnarjih smiram rastle, mu pride v' glávo misel sojga mojstra predáti, de bo sojo mořhno napólnil. Ta misel ni vgářnila, ampak smiram bel tiléla, dokler je sdál, inu predal sojga mojstra Jesufa. K' je to sturil, mu odvsame hudizh vse vupanje kdej vezh odpuřhanje sadobíti, pade v' zagovitnost, sam sebe obéři, se pogrésne v' vezhno prekleřtvo. Glej, zhlovk! šhalosten, inu nesřezhen konz greřhnika, kadar v' greho delezh pride, inu terdovraten pořtáne. Šhalosten isgled terdovratniga greřhnika nam da is posnejih zhařov Zesar Nero, od konza en isgled vse lubesni, inu dobróte, kar se vidi she samó is tega, k' mu je enkrat sodbo enga pravizhno k' smerti obsojeniga v' róke dana bla, de jo ima podpisati, se mu je obřójeni tolkajn řmilil, de je savpíl s' sovřsami oblít, inu je rekel: o kakó vóřhim, deb' ne snal piřáti, deb' perřilen ne bil temó fromá-

ko podpisati smertno sodbo! Al pozhasi je shal Nero is ene hudobie v' drugo, takó delezh, de med vsm krónanim glavámi je on prvi bil, ktir je sazhel katholshko zirku pregajuat; on je ratal, pishe Sveton. pianz, resbojnik, vbiavz, nezhistnik, preshtvar, ktir je zel sojmo vuzheniko, inu lestni máteri shivljenje vsel. Rim je dershal sa zhudo, de ga semla nosi; njegove sadne besede so ble, gresbno, ostudno sim shivel, she gresbnishhi, she ostudnishhi vmerjém, inu takó je prekléto konz vsel. Glej, zhlovk! shalosten, inu nesrezhen konz gresbnika, kadar v' grehu delezh pride, inu terdovraten postáne. Mejhna lukna na strehi je le kej mejhenga, al zhe ne bo samashéna, desh noter gré, les sazhe gniti, streha, inu strop skupej páde. Mejhna ikra je le kej mejhenga, al zhe v' flamo pade, je prez velik ogen. Lepa farba ene rezhi ne prejide na enkrat, ampak pozhasi. Dan ne vsame na enkrat dóli, ampak pozhasi. Ravno takó gresbnik se ne pogrésne na enkrat v' hudobio, ampak pozhasi, k' namrezh grehe perklada, oflepi, rata terdovraten.

III.

Nikar tedej ne rezi, moj zhlovk! mejhni grehi so mejhne rezhi, so nepopolnomasti, ktire ni porajtati; ne rézi, to so le besede, s' ktirim naf pridigarji is prishenze strashio, Bóg me sa volo kej takó mejhenga ne bo pogubil; ne rézi to. To so rezhi, ktire so nar svetejsihi moshje, nar vezhi svetnike pozhasi oflepse, v' nar vezhi grehe perpravile, terdovratne stri-

le, v' pekel potopíle. Mejhni grehi so le mejhne rezhi, ref je, sa volo tih te Bóg ne bo pogubil, al ravno ti mejhni grehi, ako ne bodo obrajtani, ampak bres strahú gmerani, perpelejo v' smertne pregrebe, sa volo ktirih, zhlovk more pogublen biti. *Greshnik per mejh-nimo sazhué, pa s' velikim konzhá,* pravi S. Bern. *Dusha, ne obleshi tam, kir pade,* pravi S. Greg. sakaj zhe enkrat radovolno páde, gré v' hudobii smiram naprej, enaka kámeno, ktir po hribo satozhén se ne more vstaviti, dokler v' globozhino perletí. Ja! kaj je treba vezh, kir sam S. Duh skus módriga pravi: *Kdor mejhno sanizhuje, bo kmalo padil.* Nauk, ktirga fim si bil naprej vsel vam dones dati, bi szer sdej mogel sklenen biti, al perlóshnost donashne andohti, ktiro dershimo na povelje nashih vikshih, mi naloshi dovshnost she ne-tere besede povedati. Trí léta je menilo, kar smo bli otrozi bres ozheta, udje bres glave, katholfhki kristiani bres Pápesha; kir vsdigneu is sojga trona, is Rimfkiga mesta je bil pelán v' vunajne deshéle, s'hránen sem, ter k'je, bres tega, deb' bli vedili, kakó se mu godí, bres tega deb' bil mogel, kakor vikshi poglavár, sa Bógam pervi na semli po soji dovshnosti katholfhko zirku vishati, inu nuzati oblást, ktira mu je dana od samiga Jesufa. Inu glejte! zhes vse vupanje, strí Bóg novo zhudo soje dobróte, pokashe ozhitno, de ref more biti, kar govori S. Evang. kir pravi Jesus, jest ostánem per vas do konza svetá; ref more biti, de katholfhka zirku sídana je na skalo, de vrata pe²klenfke zhes njo nigdar ne bodo samógle. To

fe je pokasálo dvajseti dan pretezhéniga meš-
 za, na ktir dan se je podal Zesar k' S. ozheto
 PIUSU, inu je dershal s' njim dve uri dov-
 pogóvor. Zhes nektere dní se podá sam S. Ozha
 obdán s' Kardinali, inu s' shkofi k' Zesarjo, ktir
 je njega s' všo zhaštjo, inu perjasnostjo sprijél.
 Med tim so terpéli bres nehánja pogóvori v'
 písmah med zesarjam, inu svítlim Pápesham,
 dokler na sadne 25 dan pretezhéniga mešza,
 ravno na dan spreobernenja S. Paula, šta strila
 Zesar, inu S. Ozha med seboj savéso, s' ktiro
 so vsdignene vse tesháve, inu neródnosti v' zerk-
 vénih, inu duhovskih rezhéh, skus ktiro je Pá-
 pesh spet v' sojo poprešhro zhašt, inu obašt
 nasaj postavlen. Deslih she ne vémo, kaj ta
 med tim dvema glavámi sturjena savésa she da-
 lej v' sebi ima, se vender snamo tróshati, inu
 vupati, de to je sazhétik veliko dobriga, kar
 sa tim pride. Ako je mir med posvetno, inu
 zerkovno oblastjo, med zesarjam, inu Pápesham,
 se ne bo vezh báti tolko hudiga, kar smo do-
 dej skufháli. Glejte, kristiani! ta sa naš, inu
 sa zel vírni svet takó veľéla pergódba, je dála
 perlóshnost, de dones se po vsih farah andóht
 dershi, inu sabválena pešem póje, deb' nam-
 rezh hvalili vírni dobrótliviga Bogá, de je
 spet sklenil ude s' glavó; inu deb' profil vírni
 všmileniga Bogá, deb' dal skorej tudi med
 posvetnimi oblastníki lubi stanovítni mir, po
 ktirmo she tolko let zel svet sdihúje; deb' ne
 teklo vezh tolko nedovshne kriví; deb' ne blo
 konzháno vezh tolko mešt, inu deshéla; deb'
 ne blo vezh tolko krishov, inu nesrézh,
 ktire, k' she konza, ne krája nimajo, mó-
 rejo

rejo she skorej vsakimo zel shivljenje sóperno
striti.

Lubi kristiani! ne bodimo sadni med tim, ktirim sérza od veselja poskakújejo, kaderkoli sa pogméranje katolsk zirkve, ena ívitla, vesela, tróshliva svesda gori pride; pokáshimo de smo svesti otrózi ene takó S. Matere, pokáshimo, de, kolker nas je dosdej serzé bolélo, k' smo otrózi bres ozhéta bli, ravno tolko se sdej veselimo, inu pojémo Bogó zhasť, de smo spet udje s' glavó fkléneni. Obernimo se tedej s' serzam, inu s' ozhéšam proti Bogó, ktir se je zhes fojo zirku, inu zhes nje poglovárja fsmilil, inu foje vírno ludstvo resveséil; molíte sa menoí, jest molim na gláf: *O vezhno modri, pravizhni, fsmileni Bóg! ktir vdáriš, pa spet osdrávíš, vmorlíš, pa spet k' shivljenju obudíš, ti vuzhenik, inu vikshi pastir vsih vírnih, ne perpústi, kakor dosdej ni si perpústil, deb' toja zirku kdej premágana bla, kir smeshnáve, al terénje vikshiga pastirja na semli sna zelimo kristianstvo síla skhodtvo biti. Pusti nas tedej pervizh sahvaliti te, de si sturil mir med posvetno, inu duhovsko oblastjo, med zesarjam, inu med Pápešam; pusti nas drugizh prošiti te, sa obvárvanje, sdrávje, inu dolgo shivljenje tojga naméštnika na semli PIUSA VII. Poterdi ga v' modrosti, v' mózhi, inu v' serzhnósti, sa svetó naprej pelati soj apostolski, nar vikshi stan, sa srezhno vishati katholskko zirku she vezh let. Dodéli mu she dalej mózh, kakor si mu je dosdej v' zeli obitnosti dodéil, sa prenésti vse terplénje, kar ga toja previdnost*
zhes

zhes njega priti pustl. Dej, de vsi vlrni skus
 izgled njegove stanovitnosti, inu svetósti sbu-
 deni bodo sposnáli, de zirku katholicška sama
 je taisti srezhni zhovn, sunej ktirga ni isveli-
 zhanja; de na to visho on pastir, mi ovze bo-
 mo na temó sveto vselej v' edinosti prave vlre
 skléneni, dokler nas spelásh skus srezhno smert
 v' toje krajlestvo, vshiváti veselje nebesško skus
 zelo dolgo vezhnost. Amen.

PRIDIGA

Na Nedélo imenvána Sexagésima.

*Drugo je pádlo sraven póta, inu je blo
 poteptáno. Luc. 8.*

Le po nefrezhi se sgodi, de, kadar siavz se-
 je nektere serna sémena na pót padejo; al to
 se more sgodíti, de takó restréšeno séme bo al
 od ludi pohójeno, al od tizhov pobráno, inu
 takó ne pernése sadú. Ravno takó déla Bóg
 s' dúshami. On soje gnade al zel po málim delí,
 al jih popólnama doli vdári taistim dúsham, kti-
 re sa volo vedniga restrelénja njih serzá so ena-
 ke ozhitni zesti, ktira je vřakimo odpérta. Inu
 zhe tudi takim dúsham eno, al drugo gnado da,
 vender ne pernese obenga sadú, kir od restre-
 fénja, ktirga je serzé polno, bo pohójeno, po-
 jéšeno, k' nizz sturjéno seme boshje gnade.
 ktiro je Bóg vsíal v' zhlovéško serzé. Lubi
 kri-

kristiani! zhe pravi Jesus v' S. Evang. de sème je boshja beséda, tok' se ne gólfámo; ako besédo boshjo v' nje zéli obilnosti saftópimo, kir beséda boshja vse gnade v' sebi ima, vse gnade pernése, kar jih je zhlovéko potreba sa isvelizhanje. Beséda boshja da zhlovéko resvetlénje, de sposná stan soje vesti; beséda boshja da strah pred greham, lubesen proti zhednosti; beséda boshja pokáshe zhlovéko, kaj ima striti, kaj opustíti, kakó shivéti, ako ozhe isvelizhan biti. Sa volo tega, kolker jih je kdej blo, ktiri so samí v' se shli, greh sapustili, shivljenje spreobernili, brúmnohti se prijéli, hvaleshni morejo biti samó boshji besédi, ktira jim je al per pridigi, al per spovdi sadéla ferzé, odpérta ozhi, de so hudizho slovó dali, strili mir, inu perjasnost s' Jesusam. Glejte, de je ref, de beséda boshja sapopáde v' sebi vse gnade, kar jih je zhlovéko potreba sa isvelizhanje. Po pravizi bo tedej beséda boshja séméno perglihaná, sakaj kakor is séména, k' bo vérsheno v' semlo, pridi obilni sad, ravno takó is beséde boshje, k' páde v' zhlovéko ferzé, pride zela obilnost boshjih gnad. Al de sadú boshjih gnad le per malo dúshah vidimo, kaj vender more tega urshoh biti? Urshoh, moj zhlovk! je restrésenje, ktirga je polno ferzé; to je navaden, inu morbit nar vezhi sadershik, ktir bres shtivila dúsh na póti brúmnohti nasaj dershi. De zhlovk brumno shivljenje sazhné, inu v' brúmnohti smiram naprej gré, so mu potrebne od strani boshje vse forte gnade, inu od lestne platí mu je potrebna fkerb, mu muja; al restrésenje dershi nasaj od ene strani

boshje gnade, de per zhlovéko nerodovitne ostanejo, inu od druge strani stri zhlovéka saníkerniga, de si sa sojo dusho ne persadéne obene škerbi, obene muje. Inu takó se sgodi, de restrésene dushe sadobé od Bogá malo gnad, inu de tudi té, ktire jim Bóg dodeli, si ne stre k' nuzi. Dve velike šhkóde! ktire is restrésenja pridejo, ktire odverniti si zhlovk ne da nigdar sadósti muje. Zhes to bom dones govóril, inu pokásal, de restrésenje nas perprávi ob veliko boshjih gnad, svisham v' pervimo dejlo; restrésenje stri veliko boshjih gnad nerodovitnih, to škashem v' drugimo dejlo. Preden sazhném, poterpíte.

I.

Kaj se pravi to, restrésen biti? Restrésen biti se pravi zel dan, al vezhi dejl dnéva na prasne, nezhimerne, posvetne rezhi misliti; se pravi sa zhasne rezhi, sa shivésih, sa sdravje, sa zerklivost, inu veselje soiga trupla nesmasne škerbi iméti, v' vsako rezh se v' mes potekniti, sheléti vse véditi, viditi, inu shli-shati, vezhi dejl drágiga zhafa v' prásnih pogóvorih sgubiti; se pravi, v' drúshini s' drugim pozhutke, inu nágnenje pásti, lushtov, veselja, kratkozhasnosti, norósti, inu nepókoja sapeliviga svetá, kir je mogozhe, se delésheh striti; se pravi serzé na posvetne rezhi navesáti, inu taisto s' vse forte poshelénjam polno iméti; se pravi serzé, inu duhá le s' unajnim rezhmi redic, nigdar v' se jiti, inu premisliti, kakó je vest vsáfana, al dusha na zhednostih gori, al

do-

doli jemle. Vše na to visho restrésene dushe so v' nevárnosti priti ob veliko boshjih gnad, inu szer is tih dveh urshohov, kir v' pervizh Bóg takim malokdej k' serzi govori, drugizh, zhe tudi govori, njegov glaf ne saštópjo. Bóg govori restrésenim dusham malokdej k' serzi. Kaderkol je Bóg s' starim patriárhi, inu preróki govoril, Abrah. Jac. Moys. Samuelam, Eliasam, je govoril s' njimi vselej odlózhen od nepókoja sverá, odlózhen od shúma ludi, al v' tihi nózhi, al na samótnimo krajo, na visókih hribih, al v' pufhávah. Ja tudi zhes Jesusa je peršhal S. Duh v' videózhi podóbi le v' pufhavi; Apostelni so bli s' S. Duham le takrat napólneni, k' so samí, od ludi odlózheni skupej sbrani bli. To je tedej she prvi urshoh, is ktirga moremo skleniti, de Bóg govori le takim dusham, ktire imajo skupšpravleno, ne takim, ktire imajo restréseno serzé. To naf vuzhi sam Jesus ozhitno skus soj isgled. Desgljeh je bla njegova dusha na tanko s' Bógam sklénena, de v' njo ni moglo zel obeno restrésenje priti, je vender on pred všim drugim samóto ljubil; on je shivel nesnán pred sveram 30 let v' hifhi sojga revniga krušhniga ozhéta Joshefa; preden je sazhel pridigvati, inu ozhitno vuzhiti, je dopernéfel pret zelih 40 dní sam v' pufhávi; tudi po tim, k' je she ozhirno vuzhil, se je vezhkrat lózhil od ludi, na hribe, inu v' samótno kraje, kir se je s' sojim ozhétam v' molitvi zhes nafhe odreshenje pogovárjal; kadar je otel Apostelnam kakšhen posebni, imeniten, svet navk dati, jih je vezhdejl peral v' samóto, prezh od ludi; v' samóti jih je svó-

lil is sojih jogrov dvanajst, ktiri so iméli zel svet h' pravi víri spreobnítí. Kadar je eno, al drugo zhudo sturil, se je vezhdejl lózhil od ludí, inu od nepokója svetá, S. Marc. pravi, de slépigá je na stran pelál, k' mu je pogléd dodélil, S. Matth. pravi, de je pífkavze, inu gosze is híshe vun segnál, k' je mertvo dékelzo k' shivlenjo obúdil. Sgol prizhe, de Bóg je le s' takim dufhami, ktire nimajo restréseniga serzá. Pa sakaj nésem naprej tolko prizh? sej S. Duh skus preróka Osea ozhitno pravi, k' od zhloveske dufhe govóri: *Jest jo bom pélal v' pushávo, inu tam nje bom k' serzi govóril.* Glej, zhlovk! ako shelíh, de ti bo Bóg k' serzi govóril, se morefh pustiti pret od njega v' samóto peláti, to je, se morefh nepokója svetá, kolker je mogozhe, ogibati, sam v' se jiti, na nizh navésati serzá, kar je zhasniga, posvetniga, inu nezhimerniga.

II.

Tukej pa obeden ne smé mílliti, de potreba bi blo zhlovéko is svetá jiti, al se med shtiri sidóve sapréti; bodi, zhlovk! al v' sredi svetá, al med osidiam, serzá vender ne smesh iméti restréseniga, al navésaniga na svet; sakaj S. Paul pravi: *de s' svetam smesh le tolko oprávití iméti, kakor deb' s' njim nizh oprávití ne imel.* Ti se morefh posvetnim opravílam le posoditi, ne shenkati, inu per všemo posvetnim veseljo, ktirga se ne morefh, al ne smesh ogósti, tako se sadersháti, de serzé smiram prósto ostáne, de se bo samóglo v' gvíshnih zhas

sh

fih h' Bogó povsdigniti, inu fkleniti se s' njim
 fkus notrejne zhednosti. Bici moreh enák
 krajlizi Esther, ktira od lepóte, svitlósti, inu
 imenitnósti Afverusa nizh ni bla restrésena,
 ampak je snala rezhi s' mirnim serzam: *ti vesh,*
o Bóg! de se toja shlushábniza nad obeno rezhi
jo ní refvesellila, kakor le nad teboj, o gospód!
To so taisti, pravi S. Greg. papeh: ktiri si po
besedah Joba pusháve zimprajo, deslih shivé
v' sredi nepokójniga svetá, jih vender nizh ne
smóti, nizh ne restrése, kir v' sojmo serzo ima-
jo eno samótno prebivalshé, ka ner nizh ne prí-
de, kar je posvetniga, inu nezhimerniga. To
so taisti, ktirim Bóg k' serzi govóri, ktiri se
snajo stemáti s' duhovno nevésto v' viókih
*pesmah rekózh: *Jesus, moj Lubi meni, inu**
jest njemo shlishim. To so taisti, ktiri se s' Bó-
 gam pogovarjejo, kakor zhlovak s' sojim per-
 jactlam, po izgledi Moysefa; to so v' sadnizh tai-
 fti, ktiri boshji glaf saftópjo. Te frezhe ni-
 majo restrésene dúfhe, sakaj zhe tudi Bóg v'
 zhasi po sojmo vsmilenu njim govóri, kakó
 bodo njegov glaf sblishale, kakó saftópile, kir
 so na vunajne, posvetne, nezhimerne rezhi vse
 navésane? Kakor so vse mozhi nathe dúfhe
 flabe, takó je tudi flaba samerkljivoft: zhlovak
 bo hitro vul' na eno stran samáknem, inu takó
 prez posábi, kaj se na drugi stráni gódi. Kakor
 se med vpitjam vezh ludi govorjénje enga sami-
 ga ne shlishi, ravno takó se gódi v' duhovni
 saftópnofti. Posvetne rezhi, v' ktire je dúfha
 s' sojim mislami vfa samáknena, ítre v' nje ve-
 lik nepokej, smotjo vse nje mozhi. Bóg nasproti
 govóri tiho, mirno, de se komej saftópi; sa-
 kaj

kaj Job pravi: *meni je nekej na tihim povéda-
no, moje vushéfa so shlishale en skrivni glas.*
To resnizo nam ozhitno svisha, inu poterdi
prerok Elias. K' njemo, k' je bil v' enmo podse-
melskimo berlógo f'krit, pride Bóg sam, inu je
otel s' njim govoriti; pervizh se oglási en ne-
pokójen veter, pa to ni bil glas boshji, gospód
ni bil v' vetro; na to pride en velik potréf, pa
to spet ni bil glas boshji, sakaj gospód ni bil
v' potrefo; po tim se pokáshe en svitli ogen,
pa to spet ni bil glas boshji, sakaj gospód ni
v' ognjo; kako tedej je govóril Bóg s' prerókam?
perfhal je en perjetni, mirni veter, to je bil
glas boshji. K' je Elias ta veter zhutil, gré
is sojga berlóga vun, pokrije soj obras s' plaj-
sham, movzhi, deb' saftópil glas boshji. Glej,
zhlovk! tako Bóg govóri, tiho, na skrivnim,
v' samóti. Tako naf opomína od snotrej, de ima-
mo lestno voljo satajiti, jesik nasaj dershati, na-
vadni greh sapustiti, krivizo, reshalénje pre-
nésti, samíro posábiti, inu odpustiti, temó,
k' nam je hudo sturil, dobro sa hudo pover-
níti.

III.

Sdej pravi en notrejni glas, de imamo to,
uno dobro delo striti; sdej, de se imamo sa to,
uno zhednost pomujati; sdej naf perganja, de
imamo blishnimo vsmilenje f'kásati; sdej de ima-
mo pred vsmim nashim opravili dobro mánengo
striti; sdej naf opomina, de imamo f'kus ajfra
polnó molitu perjásnost boshjo iskáti; sdej de
imamo s' nasho vestjo f'kus zhisto spovd od

zeliga shivlenja rajtengo striti. Pa vse to govori Bóg zhloveko k'ferzi takó na tihim, de sa ta glas sastopiti je nar vezhi samerklivost potrebna, ktiro samore le eno skupsbano ferzé iméti. Zhe tedej toja dusha ni nigder domá, o zhlovk! zhe se smiram s' sojim mislami per nezhi-mernostih, inu lushtih, per veselju, inu kratko-zhasnostih, per poshelénju po dnarjih, inu posvetni zhashti, per váganju sadershánja, inu dianja drugih ludí gori dershi; zhe nigdar sam v' se ne grésh, notrejni stan vestí, inu lestno ferzé ne premislish, tok' boshji glas ne moresh shlishti. Inu ravno sa to sgrabish bres shtivila boshjih gnad, ktirih bi delésben bil, keb' imel skupspravleno ferzé, deb' sastópil, kaj ti Bóg k'ferzi govori. De ta, uni je v' posvetno blagó, v' dnar, v' premoshénje vuf samisblen, de posábi popólnama na sojo dusho, na vezhnost, na Bogá, kaj je urshoh? Urshoh je samó restréfenje njegoviga ferzá, sakaj kir vse njegove fkerbí, vse misli, inu shéle gredó le na to, kakó bi vezh perdóbil, premoshénje pogméral; kir gré s' tim mislami spát, s' tim mislami vstáne; kir je tih misli poln v' zirkvi per ándohiti, poln domá per molitvi; kir posábi, de odlózhben mu je le kratik zhas sa na sveti jerpervati, de le vezhnost je njegov dóm, kamér bo zhes malo zhasa poklizan, tedej je njegovo ferzé popólnama restréfenó, v' zhasno vse sakopáno, ne more nigdar shlishti glas boshji, kir pravi: zhlovk! *kaj ti pomága, ako tudi zel svet doblish, zhe bosh pa sraven tojo dusho pogúbil?* Ne shlishti, de Bóg k'ferzi govori: *kdor shell bogat biti, páde v' skushnave, bogáti bodo*

do težko isvelizhani. Ne saftópi, k'pravi Bóg skus Dávida: *zhe imash premoshénje obilno, nikar ne navéshi na to toje serzé.* Inu kir ta glaf ne shlišhi, tudi ne sadóbí gnado, deb' zhasno sanizhval, inu se le sa vezhno mujal. De en nezhisti, v' smerdlive, meséne lufhte vuf samishlen zhlovk drusiga ne ishe, kakor nagnenje spolniti, pozhutkam sadofti striti, naturi vse perpuftiti, kaj je urshoh tega? Urshoh je samó restréfenje njegoviga serzá, kir hrepeni le po temo, kar pogirje skashéna natura, inu poshelénje mesá; kir odpré vrata serzá vúm skufhnávam, skus poglede, shus nesframne beséde, skus poshlufhanje nezhistih pogóvorov, je njegovo serzé popólnama restréfenó, saperto govorjenjo boshjimo, de ne shlišhi, kar Bóg govori skus S. Paula, de namrezh *nezhisti ne bodo nebeshkiga krajlestva sadobili.* Inu kir to ne shlišhi, tudi sgubí gnado, ktira bi ga sbudíla, deb' greh sapuftil, inu h'pokóri se podál. Glej zhlovk! kolko shkode ti strí restréfenje serzá, kdaj letó prav premisliš? Ako ni si premislil dosdej, premisli vsaj sa naprej, kir si previshan, de restréfenje serzá te perprávi ob dofti boshjih gnad, kar sim dosdej skasal; pa ravno restréfenje serzá je tudi urshoh, de dofti boshjih gnad nerodovítnih ostane, kar skashem v'drugimo dejlo.

I.

De nam restréfenje serzá odvsame veliko boshjih gnad, je nesrezha sadofti velika. Al nesrezha she vezhi je, de nam restréfenje dofti

sti boshjih gnad nerodovitnih stri. Jest ne tajim, de tudi restrešene dushe sadobe od Bogá ene, al druge gnade, inu de tudi vzhafi boshje gnade obrajtajo, al kaj jim pomága, kir te gnade nerodovitne ostánejo; k' si jih nozhejo k' nuzi striti? Inu kakó po gostim se to sgoti! kir réstrešenje je nar vezhi urshoh, de zhlovk s' gnado, ktiro mu Bóg dá, ne déla; de se zhlovk na vezhne resnize prevézh po rehkim spómni; de se zhlovk v' zhafne, posvetne rezhi prevezh globóko sakopá. Glejte, sgol saderšhki, ktiri is restrešnja pridejo. *Zhe pravizhni* po besedah S. Paula. *is vire shivi*, tok' premishlivanje virnih resniz je ne le mozhán, ampak zel potreben mitel sa ohraniti duhovno shivljenje boshje gnade, to je, sa greha se varvati, vsakdajno pománkanje pobólshati, ajfer iméti v' boshji shlushbi. Inu sagvisshno, od kod dergót pridejo nafhe nepopólnomasti, nafha mlazhnost, otoshnost, inu vsakdajno pregréshenje, sraven vsih gnad, kar jih sadobimó od Bogá? od kod pride to, kakor samó is tega, kir se na vezhne resnize le malokdej spómni-mo, kir jih le malokdej, kakor je dovshnost, premislimo? Pride zhes te ena sópernost, ena teshava, en nepreviden krish, te prez premága nevélja, sakaj? sa to, k' se ne spómnišh, de tesháva ti je postal Bóg toj ozha, ktir te lubi. Reshálissh blisshniga, ga perpravissh v' jeso, al mu odrézhesh v' potrebi pomózh, sakaj? sa to, k' se ne spómnišh, de, kar blisshnimo strissh, Bóg gori vsame, kakor deb' blo njemo sturiéno. Si vse prevezh sgovóren, se spotáknessh s' jesikam tokkokrat, sakaj? sa to, k' se ne spómnišh,

nišh, de bošh od vsake nepotrúbne besede mo-
 gel Bogó rajtengo dáti; oprávišh dolšhnósti
 tojga štanú, le takó, de ti ludje ne mórejo nizh
 ozhitati, bres notrejne dobre manenge, sakaj?
 sa to, k' se ne spómnišh, de okú boshje globó-
 ko v' serze vidi; samudišh bres šhtivila per-
 lóshnosti, ktire škorej vsáko uro imásh, deb'
 snal eno, al drugo dobro delo štriti, sakaj? sa
 to, k' se spómnišh, de škus vsakdajne, deslih
 mejhne dobre déla bi si snal nebesško plazhilo
 sašhlushiti. S' eno besedo, zhe se enmo hudi-
 mo nágnenjo vdásh, zhe v' en greh pervólišh,
 zhe kej od Bogá prepovédaniga štrish, al eno
 dobro délo samudišh, inu takó gnado boshjo
 pušh nerodovítno, se šgodí samó sa to, kir
 se na vezhne, virne resnize ne spómnišh. Pre-
 mišhluvánje vezhnih, virnih resniz je shivésh
 náshih dušh, kir dušhi shivlenje, rást, inu
 mózh dá; kir tega ni, more dušha mlázhna,
 léna, otóshna postáti, kar šposná Dávid sam
 nad seboj; on, dokler je v' grehu bil, se ni
 na obeno vezhno resnizo spómnil, sa to je do-
 pernéšel dva smertna greha, vbiánje, inu pré-
 šhešhtvo; k' je sazhel pokóro délati, inu pre-
 mišhluvati, kakó je vender mogózhe blo, de
 je takó možhno pregrešhil, je šposnál, de ur-
 shoh njegoviga pregrešhénja je bla posablivost
 na vezhne resnize, inu restrésenje njegoviga
 serzá, sa to je rekel: *moja dušha je síha rá-
 tala, o gospód! sa to, kir šim posábil moj
 kruh jesti*, kakor deb' bil otel rézhi, kir šim ne-
 hál vezhne resnize pred ozhmi iméti, inu tai-
 šte premišhluváti, kir šim serzé na nezhimer-
 nosti švetá obéšil, je rátala moja dušha otósh-

na, mlázhna, léna, de hudimo nágnenjo ni fim
mogel vezh sóperstáti, de fim na Bogá posábil,
inu strašhnó grefhil.

II.

Kdo ne vidi, de to je nar vezhi pomán-
kanje restréfeniga serzá? zhloveka vunajne,
videózhe, telesne, posémelške rezhí tokó prev-
sámejo, de te rezhí so od jutra do vezhéra ze-
lo opravilo njegoviga duhá, inu sraven posábi
na notrejno, na nevideózhe, na duhovno, na
nebesfiko, na vezhno, kir je serzé takó vfhá-
fano, ni mogózhe vúpati, ne spreobernénja,
ne pokóre, ne brúmnofti. H' temó pride she en
hujšhi sadershek od strani zhloveshkiga serzá,
ktiro se v' posvetno popólnama sakóple, inu der-
gazhi ne more biti; serzé restréfené dušhe se
smiram bel globóko vdira v' posvetne rezhí,
sakaj fhtriki, ktiri ga dóli vlezhejo, se smiram
gmérajó, inu možhnéšhi postájajo. Szer právi-
mo, de, kar zhlovk v' serzi ima, to ima tudi
na jesiko, pa od enga restréfeniga moremo ré-
zhi, kar ima na jesiko, inu v' mislih, to ima
tudi v' serzi. Na kar zhlovk po goštim misli,
to sazhné s' zhasam tudi lubiti, takó je dušha,
inu truplo, duh, inu serzé she od natúre med
seboj fkléneno. Is te posvetne lubesni pridejo
po tim vse sorte fhkodlívi odrástelki, navesván-
je na stvarí, shéle posvetne zhasí, poshelénje
bogastva, lufhtov, inu veselja, per ktirmo bo
dušha, inu vezhnoft zhisto posáblena. Inu kaj
pride is tega navesvánja? otóshnoft, mlázhnóft,
nepókej serzá, pezhénje vestí, vojška hudiga
nág-

nágnenja, per ktirno zhlovk nima vúpania, ne mozhi k'nuzi si sriti boshjo gnado. Réven, sháloften stan take dushe! ne manka nje notrejno resvetlénje, inu opominvánje, to ona sfer sponá, bo tudi omehzhéna, bi rada glá boshje gnade bógala, al navesvánje na svet, notrejní nepókej, vunajne rezhi, na ktirih serzé visí, nje to nemógozhe sgré. Sháloften stan restréseniga serzá je bil urshoh, de je sdihvál, inu s' sovsámi profil Dávid: *o kdo mi bo dal peretniže, kakor golóbo, deb' mogel is mrésh tega svetá vun sletéti, inu v' miri pozhivati?* Al Dávid si je te peretniže sam dal, k' je sojga skus posvetne opravila restréseniga duhá nasaj v' se poklizal, inu po tim ni oben dan meníl, deb' ne bil vezhkrat misli sojga serzá skup sbrál, sam sebe premislil, s' Bógam se pogovóril, takó de je mogel s' serzhnostjo rézhi: *sedemkrat zhes dan sim ti pel hválo, o gospód!* Lép isgled sa naf, o zhlovk! en kraj obloshén s' skerbmi zeliga krajlestva, je vezhkrat zhes dan sam v' se shal, soje misli skup sbral, serzé h' Bogó povsdígnil, kolko vezh moremo sriti to mi, kir nafhe skerbí, inu opravila ni so tokó velike, jih ni tolko na shtivili; vezhkrat v' se jiti, misli skup sbráti, serzé h' Bogó povsdigniti, je nar bolshi arznia sa restrésenje, inu nam ravno te dobizhke dá, ktire nam restrésenje odvsáme. Zhe Bóg restrésenim dusham malokdej govori, on tolko bel po gostim tim, k' serzé skup sbrano imajo, zhe restrésene dushe glá boshji teshkó shlishjo, teshko sastópjo, ga tolko loshej shlishjo, tolko bel sastópjo te, ktire imajo skupsbano serzé, inu zhe v' sadnizh restrésene

dufhe glaf boshji neráde bógajo, ga bógajo tolkajn rajshi fkupsbráne serza. S' eno besedo, kakor restrélenje serzá stri, de ob veliko boshjih gnad pridemo, inu tudi is tih; ktire nam Bóg dodelí, dosti nerodovítnih ostáne, ravno takó naspróti, vlézhe eno fkupsbrano serzé bres fhtivila boshjih gnad na se dóli, inu kir is gnado déla, pernése obilni sad dobrih dél, nar lepshih zhédnosti. En navk, ktir se bo nektermo teshák vidil, kakoŕ deb' nemogózhe blo v' dianju ga spolniti, al de ne mogózhe ni, vam bom kmalo svishal, inu, preden fklenem, pokasal, kako se sna to sgoditi.

III.

Shelísh, moj zhlovk! restrélenje premá-gati, ktiro kakó fhkodljivo je, si dones' sposnál, shelísh fkup spravleno serzé iméti, ktiro Bogó dopáde, tok' je pred všim drugim potrebno, de vsaki dan s' Bógam sazhnésh, s' Bógam konzhásh. Prez k' se sbudísh, oberni pervo misel na Bogá, sahváli ga sa vse v' tojmo shivlenju prejéte gnade, inu dobróte, prosi ga, de te tudi sa naprej ne sapustí, prosi ga, de posábi na to, kar si kdej zhes njegova S. voljo sturil, fkleni toje perhodne misli, besede, déla, inu terplénje s' Jesufovím saflushenjam, inu takó fklénene ofrej gori nebeshkimo ozhéto is gole lubesni proti njemo, h' njegovi zhashti; prosi posebno sa gnado, vse fkušnave zhes dan premagati, vse dolshnosti tojga stanú svesto dopolniti, inu keb' morbit ta dan sadni bil, srezhno smert stri-ti; glej, takó se dán s' Bógam sazhne. Zhes dan,

dan, kirkoli se snajdesth, karkoli delasth, spomni se vezhkrat na Bogá, inu poshli k' njemo eno, al drugo kratko sdihvanje; táko kratko sdihvanje Ss. Vuzheniki možnó perporózhajo, inu s'zer sa to, kir je nar blishnisthi pót, soje serzé od posemelskih rezhi odtérgati, je arznia zhes greh, bersda sa vse hudo nágnenje, je vedno obudénje kerfhanfskih zhednosti, je vedno tekózhi studenz obilniga safhlushénja, inu to se lohko sgodi med vsakim délam, per vsakimo opravilo; kdor ima to navádo, nima nigdar restréseno, ampak vedno skup sbrano serzé. Tih molitovz nekrété naprej postávití, snasth, zhlovk! pred sazhetkam vsaziga déla h' Bogó sdihniti, inu rézhi: *moj Bóg! is lubesni proti tebi, h' toji vezhi zhastí ózhem to délo sazheti, poshegnej ga, inu vishej ga po toji volji.* Po dokonzháximo délo, al tudi med délam, ako se eno nezhimerno dopadejénje nad délam oglasí, je dobro sdihniti, inu rézhi: *ti sam, o gospód! moj Bóg! si vreden vse zhastí, inu hvale, kadar shlishish uro biti, rézi: o gospód! kdaj pridem jest, inu se pokashem pred toje oblizhje?* kadar te ena sópernost, ena teshava objide, al eno bolezhíno obzbutish, sdihni: *tukej shgi, tukej réshi, tukej pézi, o gospód! de mi le vezhno sanesesh.* Pride zhes te ena, al druga skufhnáva, rézi: *hiti h' moji pomózhi, o gospód! ne sapusti me; Jesus! sin shiviga Bogá! vsmili se zhes me, réshi me sa volo tojga S. Iména; eno zhisto serzé vstvári v' meni, o gospód!* kadar se na toje grehé spómnish, sdihni: *o Bóg! bodi meni gnadliy, inu milostliy; eno pohlevno, sgrevano*

no serzé ne bosh savergel. Med dnévam rézi vezhkrat: *moj Bóg! inu moje vse! le toja lubesen, inu gnado mi dej, tok' sim sadošti bógat.* Glej, zhlovk! takó se dan s' Bógam dopernése. K' se dan nágne, inu nózh pride, sahvali spet Bogá sa vse dosehmal, slasti ta dan tebi dodeléne gnade, inu profi ga sa dar rešvetlénja, sa sposnáti vse, kar si zhes dan pregréšhil, sprafhaj po tim vest, kakó ti dan dopernése, obúdi víro, vúpanje, lubesen, inu serzhno grévengo, ofrej vse Bogo, kar si zhes dan sturil, al preterpél, perporózhi mu dušho, inu teló, inu profi ga, keb' morbit ta nózh vmréti mogel, sa dar stanovitnosti v' dobrimo, inu sa frezhno smertno uro. Glej, zhlovk, tako se dan s' Bógam konzha. Kdo je med nami, deb' mogel rézhi, de to mu ni mogózhe striti? Srezhen si, krir takó strish, sakaj, skus to odgajnašh škodlivo restrésenje, ohránish smiram skup spravleno, s' Bógam skléneno serzé, krotish nágnenje, sagrađish vso pót skušnávam, inu vřaki pregréhi, gmérašh sašhlushenje, se váđish v' lepish zhednostih, spravish skupej, de sam ne vesh kdaj, inu kakó eno zelo bogastvo dobrih déł.

Kir tedej je temó takó, možnó shelím, lubi moji! deb' si strili sazajta dobre miřli, inu previdnost sa vašhe perhodno isvelizhanje. Sposnáli ste škodo, ktiro restrésene sérza terpé, vidili ste dobizhke, ktire skupšbráne, s' Bógam sklénene dušhe imajo, pokásal sim vam tudi visho, kokó sna zhlovk restrésenje premagvati, serzé skup spravleno iméti, sojo dušho vezhkrat h' Bógó povsdigniti, strite po temó
navko

navko vsaj sa naprej, zhe dosdej ni ste takó
 strili. Se podásh h' molitvi, moj zhlovk, sturi
 popret mánengo, de shelísh s' skupspravlenim
 serzam zhasfici Bogá, de je zhes tojo voljo vse,
 karkóli ti bo med molitvjo noter padlo taziga,
 kar h' molitvi ne shlíshi; ako te med molitvjo
 sazhnó motiti, inu restréfati zhasne skerbí, po-
 svetne opravila, al druge skufhnave, sdihni
 h' Bogó sa gnado, inu pomózh, premaguj se,
 bráni se, kar je v' toji mózhi, móli po zhasi,
 de bosh sam sebe sastópil, kar govorísh, dérshi
 nasaj pozhutke, slasti jesik, vufhésa, inu ozhi,
 de ne bosh odpíral vráta restréfenju, inu skufh-
 návam. Zhe te pa vender sraven tojga pre-
 magvánja smiram móti, ne porajtaj to, móli
 naprej, kar toja volja ni, kar rád nimásh, ti
 ni sa greh sarajrano. *O lubi Jesus! dej to gna-
 do meni, dej jo vsim mojim poshlushavzam vsi
 jo poterbujemo. De smo dosdej restréfenja vezh-
 dejl sami urshoh bli, sposnamo, de smo skus-
 to tebe reshalli, sami sebi veliko shkodvali,
 gréva nas is serza, inu te prosimo, odpusti
 nam; sa naprej ozhmo restréfenje premagvati,
 smóte is glave sbijati, serzé od vsiga posvet-
 niga vselej prosto imeti, de bo vedno s' teboj
 skléteno; dej nam le h' temó tojo gnado, bres
 ktire nizh ne samoremo, de na táko visho bo-
 mo smiram s' teboj skléteneni v' mislih, inu v' ser-
 zi sdej v' temo shivlenju, dokler nas poklizhesth
 k' sebi, kir nas bosh na vezhno s' seboj sklenil,
 bres tega deb' kdej vezh mogli od tebe lózhene
 biti. Amen.*

PRIDIGA

Na Nedélo imenvána Quinquagésima.

Ont ni so od tega nizh sastoplli. Luc. 18.

Trikat sa pored, pravi S. Evang. de Apostelni od tega, kar jim je govóril Jesus; ni so nizh sastopíli, de beseda je bla njim skrita, de ni so sapopádli, kar je govorjéno blo, kakor deb' bil S. Evangelist previdil, de bomo teshko verjéli, de so Apostelni tako nevumni bli. Ja! v' resnizi teshko je verjéti, teshko sastopíti, kakó vender je mogózhe blo, de Apostelni sojga mojstra Jesusa ni so sastopíli, deslih jim je ozhitno, inu reslóshno govóril, k' je rekel, glejte, lubi otrozi! mi gremo skupej v' Jerúsalem, tam bodo spólnene vse prerokvanja nad menoj, jest bom sdán Ajdam, bom sašhpóran, saplúván, gaishlan, inu vmorjén, al je mogel Jesus bel ozhitno, bel reshloshno govoríti. Inu vender Apostelni ni so od tega nizh sastopili, kaj je bil sa en urshoh? Ena kriva mánenga, ktiro je imelo zelo judovsko ludstvo, Judje namrezi so vúpali, de Mefias bo njih zhasno, posemelsko kralestvo spet gori perprávil, de pod njim bodo vso frezho vshivali. To so tudi Apostelni od Jesusa vúpali, kir so ga sposnali sa oblubeniga Mefiasa, sa to jim njegovo terplénje, inu smert ni moglu v' glavo, kokerkóli jim je to dopovdval, ga ni so sastopíli. Lubi

kri-

kristiani! al ni smo tudi mi ravno takó vfháfa-
ni? al ni smo tudi mi v' eni krivi mánengi,
kar sadéne nashe krishe, tesháve, inu zhasno
terplénje, kir tudi mi nizh ne sastópimo, kader
se nam govori od frezhe zhasnih krishov, inu
nadlog? Zhe nam kdo pravi, de na sveti ni
nizh bolshtga, kakor veliko terpéti, al sastópi-
mo to? Kaj ne, de nam to zhudno, inu nesa-
popadlivo naprej pride? Mi ozhmo biti smiram
sdravi, premóshni, veselj, v' zhashti, v' vsih re-
zhéh frezhni, al kokó prasne so te shéle, kokó
nespametno je to vupanje! Deslih Apostelni ni-
so sastopíli, Mesial je vender mogel sapluvan,
gajshlan, vmorjén biti. Ravno takó, deslih,
zhlovk! nozhesht sastopíti, je vender ref, de
frezhen si, ako na sveti veliko, inu poterpes-
hivo terpísh, sakaj to je eno ozhitno snamine,
de si sa nebefa isvólen. Urshoh je pred rokami:
ako veliko terpísh, te Bóg lubi, ako poter-
peshhivo terpísh, ti Bogá lubísh, kdor pa Bogá
lubi, inu bo naspróti od Bogá lublen, to je ja
snamine, de je isvólen, sastopíte tedej sapopá-
dik donashne pridige. Jest rézhem, krishi, inu
terplénje, karkoli sa ene forte so, so snamine
lubesni boshje proti nam, to skashem v' pervi-
mo dejli; poterpeshhivost v' krishih, inu v' ter-
plenjo je snamine nashe lubesni proti Bogó, to
skashem v' drugimo dejli. Zhe se moja pridiga
ne srajma sa prizheozhi pustni zhas, se vender
srajma sa donashni S. Evang. inu sa val moje
sveste poshlufhavze, ktiri, kakor vupam, ste
se she sdavnej odpovédali posvetnimo veselju,
iny sevárnim pustnim norzhíam. Preden sazhnem,
prosim sa poterplénje.

I.

De vse dobro, inu hudo, sunej greha, od Bogá pride, de vse stvarí na sveti drusiga ni so, kakor oróshje vsígamogózhne róke nashiga Bogá, to je dognána vírna refuiza, sa to od tega ne bom govóril, kir moje naprejšetje je le svishati, de krishi, inu terplénje so ozhicne snamina lubesni boshje proti nam. Zel urshoh tega v' temo obstoji, kir krishe, inu terplénje nam poshle Bóg is gole lubesni. Saftopíte, inu previshejte se: krish, nadlóga, nefrezha, al sadéne gresnka, al enga, k' v' pokóri shiví, al pravizhniga; sadéne gresnka, tok' ga Bóg skus to h' pokóri pergajna, inu to se sgodí is lubesni; sadéne spokórnika, mu ozhe njegovo sadošturjénje polohkáti, inu to se sgodí is lubesni; sadéne nedolshniga, tok' mu ozhe Bóg sašblushénje pogmérati, inu to se sgodí spet is lubesni. Deslih Bóg greh breskonza sovráshi, vender dusho, ktira je s' graham ognufena, ne nehá lubiti, inu nizh tolko ne sheli, kakor nje spreobernénje, sa to vse strí, vse skuli, deb' njo dobíl. On nji govóri k' ferzi skus notrežno opominvánje, on njo svarí skus pezhénje nje vestí, od snotrej, inu od sunej skus glaf' sojih namestnikov, skus strashne isgléde, soje oistre pravize; on se nje perlisúje s' obilnim shegnam, s' frezho v' zhasnih rezhéh. Zhe to vse nizh ne pomága, nizh ne slá, vsame v' roke oistreshi mitelne, nje poshle vse sorte sópernosti, nadlóge, krishe, inu nefrezhe, tok' rekózh deb' nje s' filo ozhi odperl,

perl, serzé omehzhál, inu h'pokóri perpélat. Sej vesh, moj zhlovk! kaj, inu kakó je sturil evang. hifhni ozha, kir povábleni ni so otlí k'ohzéti priti; on je sapovedal sojim hlapzam, na zeste vun jiti, inu vse kar jih bodo narajmali, revne, flepe, krúlove, noter perpeláti, inu filiti jih, keb' se branili. *Takó*, pravi S. Gregor. papesh, *ako se greshnik, dokler mu vse po srezhi, inu po volji gré, Bogó nozhe vdáti, sapové Bóg soim hlapzam, to je, krisham, nasrezham, inu nadlógam, de imajo zhes njega pasti, inu ga s'silo pergajnatí k'pokóri.* Sdej sapové smerti, de mu vsame negovo lubleno, edino rojéno déte; sdej sapové opravlivim jesikam, de ga ob poshtenje, inu zhaft, ob frezho, inu lubesen per ludjeh perprávjo; sdej sapové bolesni, de odvsame njegovimo truplo lepóto, inu mozh; sdej sapové hudimo vreméno, de ga na premoshénju nefrézhniga strí. Sgol hlapzi jése, inu pravize boshje. Med tim viharjam krishov, inu nadlóg, se greshnik sbudi, pregleda, sposna sojga Bogá, se oberne k'pokóri: inu takó se spolnjo nad njim besede Dávída, k'je rekel, *kader ga Bóg tépe, inu morí, ga sazhané iskati*, se verne nasaj, inu k'njemo pride, gre sam v'se, sposna soj greh. ga sgréva, inu sovráshi, rata spokornik. Al kadar she spokornik rata, bo morbit vsaj po tim shivel bres terplénja, bres krishov, inu nadlog? po obení vishi, ampak bo morbit mogel she vezh terpéti. Dobrotlivi Bóg mu ozhe sdej is soje breskonzhne lubesni ravno skus te mitelne pokóro, inu sadostiturjénje polohkati, s' ktirim ga je popret h'pokóri pergajnat, sakaj boshji pravizi

more sa greh sadoſti ſturjeno biti, kir gréven-
ga sbrifhe le greh famó, dolg greha pa oſtane.
Grefhnik bi ſzer mogel ſam ſkus oſtre, ſpo-
kórne déla pravizi boſhji ſadoſti ſtriti, al kokó
mlazhen je v' temó, vemo, kaj tedej ſtri dobrot-
livi Bóg?

II.

Kir ſhelí, deb' ſe greſhnik kmalo ſpokó-
řil, mu poſhle sdej ta, sdej uni kriſh, inu mu
tok' rekózh ſam dnár v' roke da, s' ktirim ſna
plazhati, kar je dolshán. Al ni to délo boſhje
lubesni? Poterpeshlivoſt v' terplenjo vsame Bóg
sa pokóro gori, deſlih ſmo ſhe sa volo poirba-
niga greha h' terplénjo obſojeni, keb' tudi ſamí
ne bli obenga leſtniga ſtrili, al ni to délo bo-
ſhje lubesni? On naſ na temó ſveti s' krishi
pokóri, deb' mu treba ne blo naſ ſtrafvati v'
vezhnoſti, al ni to délo boſhje lubesni? Kokó
bolſhi je terpéti na temó, kakor na unimo ſve-
ti, zhaſno, kakor vezhno! Tukej ſe le ma-
lokdej terpí zel bres vſiga troſhta, tam ſmiram,
tukej bo vender v' zhaſi terplénje polohkáno,
tam nigdar, tukej ſe ſkus terplénje dolg greha
sbrifhe, ſe ſaſhluſhenje pogméra, tam ne; tam
je nar vezhi terplénje bres ſaſhluſhenja, tam
ſe pokoré, pa vender sa pokóro ni plazhíla.
Ravno tokó more premifhluvati nedolshni, ka-
dar na ſveti terpí, al je bla, more miſliti ſam
per ſebi, moja nedolshnoſt kdej bres vſiga má-
deſha? al ſe ni fim vezhkrat ſpoteknil? al ni
fim tudi v' zhaſi pádi? kolkokrat is nevédnó-
ſti, kolkokrat is nágloſti, kolkokrat is poſabli-

vosti; tedej imam tudi kej plazhváti boshji pravizi. Inu kolko mi h'temó perpomórejo krishi, inu sópernosti, ktire mi poshle is lubesni dobrotlivi Bóg! Al Bóg, kadar nedolshniga terpéti puští, ima sraven s'he en s'hlahtnishí zil, inu konz, on ga namrezh shelí smiram v' nedolshnosti ohraniti, inu smiram bel popólnama s'riti. Kolkokrat bi prestópil brumni pót brúmnosti, keb' mu Bóg krish odvsel, pod ktirim sdihuje! Glejte tam Adáma, tukej Jóba, obdva bošta od sojih shén perlisneno h' greho napelvána, sa Adáma je s'zer dobro, de ima s'he pervo nedolshnost, de je s'he mesó dúho, nágnenje pámeti, pámet Bogó podvérshena; al hudo je sa Jóba, kir natura je s'he skashéna, pámet oflepléna, nágnenje možno, kdo bi ne rekel, de Adám ne more, Jób more premágan biti? Inu vender se ni takó s'godilo, Adám bo premágan na pervo besedo soje shéne, Jób se na veliko pogovarjanje premágati ne dá, od kod to? *Od tod, pravi S. Aug. kir Adám je bil skushan v' veseljo, inu v' s'rezahnimo stani; Jób pa naspróti v' terplenjo, inu v' nadlógi, možneshi je bil Jób na gnoju, kakor Adám v' paradishi.* To je vezhdej reslozhek med dvema nedolshnim, is ktirih eden je na sveti s'rezhen, drugi nes'rezhen, prvi lohko, inu hitro pade, drugi ne. Terplénje da dufhi posebno možh skushnave premagváti, naspróti kdor je bres krisha, inu terplénja, je vezhdej slab, deb' mogel nágnenje premagváti. Glej, zhlovk! takó bo nedolshnost v' terplénju, inu v' krishih ohránena, inu sraven tega pride smiram h' vezhi popólnomasti. Kir Absalóm dolgo odlozhénje od sojga ozhéta

ni mogel dalej prenáhati, je poklízal k' sebi skus soje shlushábnike Joába, deb' ga poslál k' ozheti sa sojga besednika, Jóab nozhe priti, Absalom ga profi v' drugizh, al Jóab tudi v' drugizh nozhe priti; zhakaj, Joab! pravi Absalom, rad bosh k' meni pershal, on sapové sashgáti nivo Jóaba, inu Jóab per tej prizhi k' nemo pride. Glejte, Absalom je profil Jóaba enkrat, ga je profil v' drugizh, inu Jóab se ni vreden sturil, deb' bil k' Absalomo shal; Absalom mu strí nesrezho, ga shtrafa, inu Jóab skus to omehzhan gré k' njemo persilen, kir rada-volno ni otel priti.

III.

Zhlovk! kolkokrat te klizhe, inu profi Bóg k' sebi, skus vunajne navke, inu skus notreino opominvanje, te vábi, de imash na póti brúmnosti berst naprej jiti, vezh zhednosti si perdobíti, serzé od svetá, inu zhasnih rezhi, odtergati, inu ga popólnama Bogó zhes dati, inu ti nozhesh to striti. Kaj tedej strí Bóg? On pustí, kakor Absalom nivo sashgáti, to je, on poshle eno bolesen, enu sanizhvanje, eno pregajenje, eno krivo sodbo, al eno drugo nesrezo zhes te, inu o! koko hitro pridesh k' njemo, kakor Jóab k' Absalomo; kmalo si bel ajfra poln v' tojih molitvah, bel po gostim v' zirkvi, vezhkrat per spovdi, inu per S. obháilo, svesto per pridigah, inu per kersthan-skimo navko, bel ponishen v' serzi, bel vsmilen, postreshliv, inu perjásen proti tojmo blishnimo, bel dorotliv proti vbogim, bel gnadliv proti so-

sovrašnikam, inu takó se spolnjo nad teboj befede preróka Osea, kir pravi: *v' nadlógi se bodo hitro h' gospódi obrnili.* Glej, zhlovk! kolko dobriga štre krishi nadlóge, nefrezhe, inu terpléuje! to štrí viro shivo, inu bel možhno, to poterdí vupanje, to vshgé lubesen, štrí v' dušhi sópernost proti všemo, kar je zhašniga, posvetniga, inu nezhimerniga, štrí, de zhlovk hrepení le po temó, kar je duhovno, nebeshko, inu vezhno. *Gospód!* pravi Jerem. *me je s' grenkóštjo, inu s' pelénam napafil,* inu kaj pride is tega? to, de njegova dušha se je h' Bogó blishala, inu se na tanko s' njim skleníla. Sa to pravi S. Jacob. *de poterpeshlivost ima v' sebi zelo popólnomast.* Ne zhudi se tedej, o zhlovk! de nam temo sveti vezhdej! nedolshni veliko terpé, Bóg jih lubi, inu jim skashe sojo lubesen skus to, de jim pošhle vse sorte krishe, nadlóge, nefrezhe, inu terplenje, oní lubjo Bogá, inu mu skashejo sojo lubesen skus poterpeshlivost. Zhe te pa šhe vse to v' terplenju ne more poterpeshliviga štriti, o zhlovk! delej sam per sebi ta sklep po toji pámeti; teshava, kríšt, nefrezha, ktira me je sadéla, pride od Bogá, to me víra vuzhí, sakaj bres njegove volje, bres njegoviga dopušhenja se ne more nezhsgoditi, kdo se bo Bogó soperštávil? kdo se bo s' njim pravdal? tedej ozhem terpéti, inu movzháti, kir spodobno je, de štvar je podlóshna sojmo štvarniko, keb' bil popólnama nedolshen, inu bi me Bóg terpéti puštil, bi ne smel godernáti, kir nar nedolshnišhi, nar sveteshi dušhe, so shivéle v' narvezhimo terplenju na sveti, kolko veliko mejn

mejn smem godernáti, inu neválen biti, kir morem sposnati, de grefhnik fim skus grehe moje safhlushil tavshentkrat, kar terpím? tedej ózhem terpéti, inu movzháti, kir spodóбно je, de grefhnik déla pokóro. Vem is víre, is Ss. Vuzhenikov, inu is skushne, de obeden ni pershal v' nebefa, kakor samó po póti krishov, inu terplénja, ta pót je Jesus sam sasnamval, po tej póti je on sam prvi shal, po tej póti so shli sa njim vsi, kar se jih sdej s' njim v' nebesih veselj, tedej tudi sa me druge póti ni, ako ózhem enkrat kje gori sa njimi briti, tedej ózhem terpéti, inu movzháti, kir spodóбно je, de se hlapzi ne godí bolsihi, kakor se je gospódo godilo. Ako poterpeshlivo terpím, je krish bel lohák, délam sa grehe pokóro, sbirom skupej sa vezhnost safhlushénje; ako névolno terpím, je krish bel teshák, ni pokóre, ne safhlushénja, tedej ózhem terpéti, inu movzháti, kir spodóбно je, de pokáshem v' dianju, de lubim mojga Boga, kir poterpeshlivo v' krishih, inu v' terplenju je nar bel ozhitno snamine moje lubesni proti njemo, kakor bomo vidili v' drugimo dejli.

I.

De bo svet sposnal, de jest ozhéta lubim, vstanite gori, inu pejmo; takó je govóril Jesus fojim Apostelnam, k' je po konzháni sadni vezherji rajtal jiti na ojlčko góro, inu sazhéti soje grenko terplénje. Glej zhlovk! is perpravnosti, s' ktiro se je terplénjo podverget, inu is poterpeshlivoosti, s' ktiro je martro, inu smert

smert prestál, je otel Jesuf, de ima sposnati svet njegovo lubesen proti ozheti. Al ne bomo tudi mi skus poterpeshlivoſt v' krishih, inu v' terplénju, kar jih pride zhes naf, nafho lubesen proti Bogu na snanje dali? Martra bo sploh sa naf ozhitniſhi snamine zhiſte lubesni boshje dershána, sa to tudi katolſhka zirku ne zvizla, tailiga na altar poſtáviti, kakor ſvetnika zhaſtiti, ktir je preſtal martro, dal krí, inu shivljenje sa viro, inu sa Jusuſa. Al S. Greg. pravi: *de snamo tudi bres mézha, inu bres ógna marterniki biti*, namrezh skus ſtanovitno poterpeshlivoſt v' terplénju, sakaj martra ne ſtrí marternika, ampak marternika ſtrí le poterpeshlivoſt v' martri, ta je ozhitno snamine nafhe lubesni proti Bogó. Zhe se ti nebó ſméja, inu ti vse po volji, inu po ſrezhi gré, takrat je lohko rézhi: *gospód! jeſt te lubim*; al ta lubesen ſhe ni reſnizhna, kir se ſhe sadoſti ne vé, al lubiſh vezh dobróte, al tega, ktir ti dobróte ſkaſhe, al lubiſh Bogá le sa volo njega ſamiga, al ga lubiſh sa to, kir ti dobro ſtrí. Tudi Dávid je ménil, de takrat, kje na zhaſnim ſrezhen bil, je bla njegova lubesen prot Bogó ſerzhna, inu reſnizhna, sa to sposna: *jeſt ſim rekel v' moji ſrezhi, nizh me ne more od Bogá odverniti*; al k' ſo se njegove okulſtáve preoberníle, k' ſo neſrezhe, kriſhi, inu nadlóge zhes njega perſhlé, al je tudi po tim takó govóril? Poſhlufhajte, njegove beſede v' terplénju ſo ble té: *ti ſi odvernil od mene toje oblizhje, o gospód! inu jeſt ſim vuf ſmeſhan*. Sá volo tega, deb' se vezh ne golfal v' lubesni prot Bogó, je profil: *ſkuſhej me, o gospód!*

*skus ogen krishov, inu terplénja, de bo moja
 lubesen proti tebi resnizhna snajdena. Ja!*
 skus ogen krishov, inu terplénja more lubesen
 skúfhana biti, kakor bo slató skus ogen resbé-
 lene pezhí skúfhano, de se pokáshe nje zéna,
 inu vrednóft. Dokler v'míri, v'pokoju, inu
 v'frezhi shivísh, moj zhlovk! ni si sagvíshban,
 ako v' resnizi lubísh Bogá, inu tudi Bogó ne
 dásh ozhitniga snamina toje lubesni; al kadar
 si slab, inu bolán, reven, inu sanizhvan, sah-
 potan, inu pregajnan, zhe takrat roko boshjo,
 ktira te pokorí, ponishno kúshnesht, zhe se ta-
 krat pred Bógam, ktir soje oblizhje od tebe
 odvérne, al te le s'jesnim ozhéšam gleda, po-
 nishash, ujega sa tepénje sahválísh, inu smi-
 ram enako s'ajfram shlushísh, njegovo previd-
 nost molísh, takrat snash rézhi s'S. Pet. poln
 savupanja: *ti vesh, o gospód, moj Bóg! de
 te lubim*; ne tojo dorotlivóft, ne toje dobróte,
 ampak tebe samiga; dokler si toj obilni shegen
 islíval zhes me, inu mi frezho dal, fim s'zer
 vezhkrat rekel, de te lubim, pa to je blo le
 is hvaléshnosti sa toje gnade, inu dobróte; al
 sdej, kir perpravno, poterpeshlivo, rado-
 vólno vsamem grenki kelh krishov, inu ter-
 plénja is tojih rók, sdej, o Bóg! ne moresh
 nizh zviblati nad mojo resnizhno lubesnjo pro-
 ti tebi. Ja, zhlovk! Bóg nad to vezh ne zvi-
 bla; on je prevíshan, de ga v' resnizi lubísh,
 inu s'zer ne sa volo dobróte, kir se proti tebi
 ojster ne skashe, ampak le sa voli njega sa-
 miga. On govóri k' tebi, kakor je nekdej
 Angel boshji na mejsti Bogá h' Abrahamó go-
 vóril, kje rekel: *sdej sposnám, de se Bo-
 gá*

gá bojish. Sdej vidim, de ga v' resnizi is sérza lubish.

II.

Kolko, inu koko velike snamina boshjiga strahú, inu serzhne lubesni je dal she popret Abraham sojmo Bogó, inu vender je Bóg she le sdej njegovo lubesen sa resnizhno sposnál. Na povélje boshjie je on sapustil hisho sojga ozhéta, sojo shlaho, sojo deshélo, se je dershal dosti let, kakor ptuji, med nevirnim, malikvavfskim ludstvam, je prestal poterpeshljivo vse, kar ga je sadélo v'temo zhasi soperniga, inu teshavniga; terpel je shalost sa volo nerodovitnosti soje shene, shálost, kje Bóg takó dolgo odláshal spolniti soje njemo sturjéne oblube; inu per vsemo temó vender she ni imel srezhe, deb'bil sa resnizhno sposnál Bóg njegovo lubesen. Takrat she lé, kje Bóg dal njemo eno sapovd, kákerfbna nigdar enmo zhloveko od nebes ni dána bla, de namrezh ima sakláti, inu sa ofer seshgáti sojga lestniga, edinorojéniga sina, k'ga je she svésal, na germádo polóshil, s'mezham nad njim samáhnil, takrat she lé mu osnáni Bóg skus Angela, de nad njegovo lubesnjo nizh vezh ne zvizla, de je sa resnizhno sposná, kir lestnimo sino sa volo Bógá ni sanel. Glej, is tega, o zhlovk! de nizh ni takó veliziga, nizh takó teshkiga, kar bi ne mogel poterpeshljivo prenésti, ako v' resnizi lubish Bogá; glej, de toja poterpeshljivo, je tolko bel ozhitno snamine toje lubesni proti Bogó, kolker vezh krishov, nadlog, inu sópérnosti

prenefesh s' poterpeshlivoſtjo. Tedej nizh drusiga ni, kakor pománkanje lubesni prot Bogó, ako se v' terplénju daſh premagati od nepoterpeshlivoſti, ako se zhes ſtvari jeſiſh, zhes Bogá, inu njegovo previdnoſt godernáſh, ako toſhiſh nevolno, inu zagujeſh. Kolko bel po pámeti, inu po víri je, ako is lubesni gori vsameſh, is lubesni preterpíſh, kar ti Bóg is lubesni póſhle. Previshan ſi, moj zhlovk! de vſe, karkoli te sadéne teshavniga, pride od Bogá, ktir te lubi, inu ravno sa to, k' te lubi, fkus ſojo lubesen drusiga ne ſhelí, kakor ſtriti te vezhno frezhniga. Sakaj, al ſi greſhnik, inu toko je sa te nar vezhi frezha, ako boſh h' pokóri sbudén, inu k' temó ti nar bel pomagajo krishi, inu nadlóge; al ſhivíſh v' pokóri, inu takó je ſpet sa te nar vezhi frezha, de imaſh perloſhnoſt sdej v' temó ſhivlenju, pravizi boſhji ſadoſti ſtriti, inu plazhati dolg, ktirga ſi fkus greh ſturil, inu h' temó ti ſpet nar bel pomagajo krishi, inu nadlóge; al ſi nedolſhen, inu takó je ſpet sa te nar vezhi frezha, de v' nedolſhnoſti ne le ſamó do konza ſtanoviten oſtáneſh, ampak de smiram vezh gori jemleſh v' popólnomaſti, inu h' temó ti ſpet nar bel pomagajo krishi, inu nadlóge. Glej, to je urshoh, to je zil, inu konz, ktirga ima dobrotlivi Bóg, kadar te kej terpéti puſti, ta dobizhek ti pernéſe zhaſno terplénje, ako ga le ozheſh noſiti s' poterpeshlivoſtjo. Sturi, moj zhlovk! tako, kaderkoli te en kríſh, al ena nefrezha sadéne; ſpomni ſe, de pride od Bogá, veſeli ſe, de imaſh perloſhnoſt, ozhitno pókaſati mu, de ga is ſerza lubiſh, kir ſa volo nje-
ga

ga radovolno terpišh. Skus to si bosh terplénje polohkál, inu pomajns'hal, si bosh grenkóft krisha pofladdkál, inu v' narvezhi nadlógi vshival nar vezhi notrejni trofht, de bosh samogel rézhi, kakor je rekel S. Paul, k' je v' terplénju, inu v' pregajnanju savpíl: *poln tróshita sim, is serza se vesellm v' vsih mojih nadlógah.*

III.

Gres'nik tedej, ako te tóshi vest, de veliko si gres'hil, kar shivish na sveti, ako toj dolg s'he smiram gméras'h, de skorej ni dnéva, deb' per Bogó v' eno al drugo samiro ne pádil, sposnej vender, kakó velika je proti tebi lubesen boshja, kakó veliko je boshje vsmilenje, akó ti Bóg pofhle vse forte nefrezhe, te obloshí s' krishi, inu nadlógami, te pusti shivéti v' terplénju. Misli lé en malo, vsaki greh je breskonzhna hudobia, keb' bil tudi v' tojmo zelimo shivlenju le en sami smertni greh dopernéfel, si sa volo tega samiga vreden vezhno pogublen biti; kolko vezh tedej si vreden pogublénja, k' si jih dopernéfel morbit, de s'htivila ne ves'h. Kolkerkrat tedej si smertno gres'hil, tokokrat bi te bil Bóg po vsi pravizi snal pogubiti. Vender on to ni sturil, *kir ne shell smert gres'hnika, ampak deb' se spokóril, inu shivel.* On ti sanásha, te zhaka, kli zhe, vábi, profi, s' dobrim, inu s' hudim; al kir se slepó na vdásh, te vdári s' zhasnim terplénjam, deb' se sbrihtal, sam v' se s'hal, greh sapustil, h' pokóri se podál. Tok' sposnej vsmile-

no

no róko lubesni polniga Bogá, dej greho slovó, terpí poterpeshlivo, kar si skus greh saflushil, inu sposnej, de Bóg, deslih si ga reshálih, te vender she lubi, kir te zhasno tépe, de ti bo vezhno sanéfel, te obloshí na temó sveti s' krishi, inu nadlógami, de te bo na unimo sveti vezhno srezhniga sturil, spokornik! ako te boli serzé, de, ako lih si greh she sdavnej sapustil, inu sazhel brumno shivéti, vender zvizláh, al bosh mogel kdej pravizi boshji sadofti striti, sposnej vender, kakó velika je proti tebi lubesen boshja, kakó veliko je boshje vsmilenje, ako te Bóg pustí shivéti v' krishih, v' nadlógah, inu v' terplenju; misli lé en malo, kakor je vsaki smertni greh breskonzhno reshalénje boshje, tok' pogirje tudi vsaki smertni greh breskonzhno sadoftisturjenje; kakó pa bosh Bogó bres konza sadofti sturil? skus kaj sa ene spokórne déla? vse toje pokóre, inu dobre déla obstoje al v' molitvi, al v' posti, al v' almoshni, na ktiro se moresh s' savupanjem sanesti? na molitu né, kir je vezhdejl bres ándohti, inu restréfená, na post tudi né, kir ga je malo, inu ta bo slabo dershán, na almoshno tudi né, kir al nerád das'h, al jo morbit sam poterbújes'h, kaj bo sa pokóro? kdaj bosh pravizi boshji sadofti sturil? Sposnej lubésen tojga Bogá, on kir vidi, de toja pokóra je smiram pomankliva, ti ozhe v' temo h' pomózhi priti, ti poshle sópernosti, nesrezhe, krishe, tesháve, inu ti skus to perloshnost da, deb' skus poterpeshlivoft v' terplénju pravizi boshji sadofti sturil, kir skus druge déla ne moresh sadofti striti. Sposnej, de Bóg te lubi, kir ti sam

obit

obilne mitelne na róke da, de samorešh striti vredno pokóro; terpi poterpeshlivo, inu veselí se, k' bo peršhlá smert, bošh pred Bógam, kakor škus ogen ozhisteno slató, pravizhen snajden. Nedolshni! ako se bojíš v' sredi svetá, med tolko škušhnávami, v' tolko nevárnostih sgubiti nedolshnost, gnado boshjo, perjasnost Jesufovo, šposnej, kakó velika je proti tebi lubesen boshja, kakó veliko boshje všmilénje, ako te pušti Bóg na svetá shivéti v' sópernostih, v' štikah, inu v' nadlógi; Bóg previdi, ako bi tebi dobro, vse po volji, inu po šrezhi šblo, bi snal na Bogá pošábiti, prevšéten ratati, v' greh sagásiti, kaj tedej štrí sa toje isvelizhanje škerbni Bóg? on ti pošhle tešháve, inu sópernosti, de se vezhkrat na njega špómnišh, te oblošhí s' krishi, inu nadlógami, de smiram ponishen oštanešh, te ogradí s' ternjam zhašniga terplénja, de oštanešh svešt Bogó, štanovíten v' brúmnosti. Šposnej tedej boshjo lubesen, bodi poterpeshliv v' terplénju, kadar pride smert, bošh kakor rósha med ternjam vreden snajden is pušháve tega svetá v' nebešhki paradíšh prefajén biti.

Kir tedej je temó takó, možhnó shélim, deb' si štrili sa zajta dobre mišli, inu previdnost sa vašhe isvelizhanje. De ne bošh, moj zhlovk! škus nevólo v' terplénju sam šoj šovrashnik, deb' oštel dvakrat nešrezhen biti, na temó šveti sa volo krishov, inu nadlóg, ktire terpíšh, na unimo šveti sa volo nevóle, s' ktiro v' terplénju reshálíšh Bogá, obshaluj doneš toja nepoterpešhlivost, ktiro si dosdej imel, inu oblubi sa naprej radovólno terpéti, kar bo Bóg sóperni-

ga zhes te posljal, inu sdihni k' Jesusi: *Lubi Jesus!* pervizh te sahyalimo ponishno sa tojo breskonzhno lubesen, kiuro proti nam imash, kiuro pokáshesh nar bel ozhitno skus to, de nas na sveti pustish terpéti, shivéti v' krishih, inu v' vse sorte sópernostih; toj zil, inu konz v' temo je svet, kir drusiga skus to ne shellsh, kakor nam perloshnost dati, deb' sa nashe dopernešene grehe v' temo shivlenju toji pravizi sadosli strili, obilno sahlushenje sa vezhnost skupej správili, inu tojo lubesen s' nasprotno lubesnjo povernili. Drugizh te prosimo ponishno sa odpushenje, de dósdej tolkokrat smo se v' terplénju od nevéle premágati dáli, sahlushenje sgubili, tebe reshalli; ne glej na pretezhenno, kir doneš ti oblubimo, sa naprei, karkoli bo toja previdnost teshkiga, inu sóperniga zhes nas postala, radoválna gori vseti, nasho volio s' tojo skleniti, inu poterpeshlivo prenesti vse sa volo tebe, is lubesni proti tebi, k' toji zhasli. Al kir posnámo nasho slabost, kir vémo is skushne, de vse prevèzh naglo snamo od nevéle, inu nepoterpeshlivošti premágani biti, sa to prosimo, *lubi Jesus!* dej nam tojo gnado, inu táko mózh, kákeršhno si dal v' terplénju tojim isvólenim, de k' nashi pokóri, k' nashimo sahlushenju bomo na temó sveti poterpeshlivo terpéli, inu jkus to se vredni strili, enkrat s' teboj se vezhno v' nebesih veseliti. Amen.

PRIDIGA

Na I. Nedélo v' Pósti.

*Potim k' se je shtirdefet dni, inu shtirdefet
nozhí póstil. Matth. 4.*

Sazhétik shtirdefetdanskiga pósta vsakimo duhovnimo pastirjo dolshnost naloshi govoriti od treke zerkovne sapovdi, inu opominati vírne, de imajo pod sgubizhkam vezhniga isvelizhanja fkasati pokórs'hino katóls'hki zirkvi, ktira sapové, de se imamo shtirdefet dni pred veliko nozhjó, shtiri kváterne tedne, inu druge sapovédane póste postiti, tudi ob petkih, inu sabótih od mesnih jedí se sdershati; sakaj Jesuf sam pravi, ktir zirku ne póshlufha, inu ne bóga, tega imamo dershati sa enga od gmajne svetnikov odlózheniga, ozhitniga gres'hnika. Vem, de dosti jih je, ktirim se sapovd S. Pósta sabstojn reslága, kir med pustam, inu postam obenga reslozhka nimajo. To so puntarski, nepokórní otrozi katóls'hke zirkve. Nizh sa to, pustimo jih, govoril bom vender od pósta sa to, de ti, ktiri pósta ne dershé, ne bodo iméli per sodbi urshoha sgovarjati se, de ni so vedili soje dolshnosti, inu de ti, ktiri v' tej sapovdi katóls'hki zirkvi pokórs'hino fkashejo, bodo s'hebel potérjeni v' ajfri, v' svestóbi, inu v' pokórti, ktiro pogirje od vsaziga kristiana S. postni zhaš

zhaš. Sovrášniki, al veliko vezh frejvírni, sanizhvavzi pošta se s' S. Evang. sgovárjajo, kir pravi Jeshuf: *Kar skus vusta noter gre, to ne ognusi zhloveka*, is ktirih beledí sklénejo, de ako se tudi v' pošti, kvátetni teden, v' petik, inu v' sabóto mešo shré, to zhloveka ne more ognusiti, al greha deléshniga striti. Poglejte, kako sojo vešt gladjo! Pa ne vem, al is nevúmnosti, al is hudobie. Is nevúmnosti, mislim, de né, k' so resvetléni, inu modri; tedej le is hudobie. Jest jim perpuštím, de mešo samó na sebi, nej se je velki pétik, al na puštní dan, zhloveka ne more ognusiti, al pogubiti, ampak nepokórfshina proti katolshki zirkvi, nesdershanje, pohujshanje, hudóba serzá, porredna volja, kar je vse s' prepovedano jedjo meša v' pošti skléneno, to dušho ognusi, skus to se zhlovk pregreshí, skus to rata sovráshen pred boshjim oblizhjam, inu vreden pogublenja, ako ne strí vredno pokóro. Jábuko v' paradishi je bló samó na sebi nedolshno, de ga je Adam vgrisnil, skus to ni mogel greshíti; al kir je on skus pokushno jábuka Bogó nepokóren bil, boshjo sapovd sanizhval, inu prelómil, skus to si je nebó saperl, smertno greshil, sam sebe, inu zel zhloveški ród nesrezhen sturil. Doneš tedej vam shelím od pošta potreben navk dáti, inu vam skasati, de dolshní smo se poštiti, inu sdershati od meša, kakor katolshka zirkva sapovduje, to svisham v' pervimo dejli, keb' nam tudi zirkva pošta ne bla sapovédala, bi se vender mogli poštiti, inu sdershati, to pokáshem v' drugimu dejli. Dva sa nashe zhaše potrebna navuka; preden vam

jih

jih na dalej reslošim, perpráivate se k' samerk-
livimo poshluhanju.

I.

Postiti se, inu sdershati se drusiga ni, ka-
kor eno pertérganje gvishnih jedí s'tim res-
lozhkam, de ta, k' se posti, se sdershí od mesá,
se le enkrat en dan do sitiga najé, inu der-
shí v'jedi orengo zhasa, ta pa, k' se le samo
sdershí, ne jej v' petik, inu v' sabóto mesá. Al
postiti se po sapovdi katolshke zirkve, se pra-
vi ne samo od mesá se sdershati, ampak sraven
nizh vezh, kakor enkrat zhes dan do sitiga se
najesti. Zirku je to sapovédala 'sa to, pravi
S. Tom. de bo mesó krishano, inu poshelenje
satterto, pa vender tako, de natura sraven ne
bo vmorjéna, ampak obvárvana. Inu sa naturo
ohraniti je sadosti le enkrat zhes dan do sitiga
se najesti; misa pa s' postnim jedmi obloshiti,
se ne pravi post dershati, ampak poshelénje
zerklati. Sraven tega, de v' posti sme zhlovk le
enkrat zhes dan' fit biti, se more v'jedi tudi
orenga zhasa dershati. Nekdej so se otisháli
kristiani she le potim, kje sonze doli fhlo, ta
navada je bla she ob zhasi S. Bern. al potim je
katolshka zirku smiram vezh preglédala, inu sa
volo zhloveske slabósti perpustila, de ura jedí,
ni she le po sonzhnimo sahódo, ampak ob pol-
dan dershána bla; pred poldnévam pa ni dopu-
sheno jesti, sakaj S. Tom. pravi, tisti preló-
mi post, ktir jej pred zhasam, kakor ga je
Zirku odlozhíla. Postiti tedej se pravi, od mes-
nih jedí popolnoma se sdershati, do poldan tish
ofta-

ostati, ob poldan se najesti, kolker natura poterbuje, od poldan do vezhera nizh vseti, inu svezhir si pertergati, to je, ne do sitiga se najesti. Vstane vprashanje, al je dopusteno v' posti svezhir kej jesti? de enkolko jesti je dopusteno, vfi vuzheniki pravjo. Pervi kristiani od vezhirje nizh ni so vedili, k' so s'he le po sonzhnimo sahodu kofili, al kje kofilo na poldan postavleno bilo, je zirku dopustila, de tudi svezhir se smeje enkolko jesti, inu piti, inu vezhirja v' posti je odlozhil S. Carol. Borom. na en lot jedi, inu na en kosarz piazhe. Prepo vedano pa vselej ostane, vezh, kakor enkrat na dan do sitiga se najesti, al pa mesne, inu postne jedi skupej ushivati, sakaj urshoh, de zirku post sapovej, je krotenje mesa, inu hudiga posheljenja, to pa ne bo kroteno, zhe se na dan vezhkrat do sitiga najesh, al pa mesne, inu postne jedi skupej ushivash; sa volo tega post prelomi taisti, ktir pred poldnevam ushije, eno dobro shupo, al mleko, al po navadi mlezhno kafe, kir te rezhi zhloveka bel redé, koker kofilo, sakaj pred zhasam se ushiti ne smeje nizh, kar zhloveka nasiti. Vstane vprashanje, al prelomi post taisti, ktir zhes zhas jedi v' posti pijé? tukej pustim druge govoriti. Neapelški katekismus pravi, kdor pijé srovo, al shgano vino, al druge piazhe, ktire zhloveka nasitjo, inu možhniga stre, ta post prelomi; vuzhenik Lambert pravi, postiti se pravi lakoto, inu shéjo terpéti. Je s'zer sploh pregovor: piazha ne prelomi post, al ta pregovor ni resnizhen, je naspruten navukam Ss. Vuzhenikov. Ravnó tokó govori S. Magnus, kir pravi: v' post-

v' postnih dnevih je dopušheno zhes zhaš jedí tolko píti, kolker je potreba sa shejo vgašniti, kir s' piázho bo jed v' shelodzu loshej szirana, inu to pomaga h'sravjo, al zhe je piázha nesmasna, tok' bo Bóg reshaleu ravno takó, kakor keb' se post v' jedi prelomil. Pervi kristiani v' posti zhes zhaš jedí tudi v' velike sheji ni so píli. S. Fructuos. Taragonski shkof, k' je bil k' smerti pelán, so mu nekteri is vsmilenja en kosarz vode ponúdíli, deb' loshej prestal martró, al on je odgovoril, zhaš pósta ni she meníl, Bóg vari popreit píti, martran pak je bil en petik do poldan ob dofétih, kako možno ta navk, inu isgled sedajne kristiani k' framoti strí, ne bom reslagal, le samí pomíslite.

II.

Al na to kaj pravjo frejvírniki? kaj mi bo zirku sapovdvála, inu v' jedí, al prázhi menike stávila, Bóg je v' stváril sa zhlovéka jed, inu piázho, natúra to tirja, inu poterbúje, kdo mi bo bránil jesti, inu píti, kar ózhem, kader ozhem, de le imam? O nikár toko! víro pofhlushajte; al ni sapovd Jesufova, gréh pokoríti, greslno poshelénje treti, mesó kríshati? al tedej zirku níma pravíze, inu oblásti v' posebnih dnevih sapovédati to, kar nje shénen Jesuf shelí? Jesuf sam se je postil, prizha donáshni S. Evang. on je post vselej hvánil, inu povsdígnil, inu mu perpísal posebno mózh, kje rekel, de posebna sorta hudízhou ne móre deržázhni pregnana biti, kakor s' postam, inu molitvo; al zirku od Jesufa postavlena leto ne
bo

bo mogla sapovedati? kir vender vse, kar sapovej, na mesti Jesufa, v' imeno Jesusovimo sapovdúje? Kaj tedej bo enkrat sa taiste, ktir zirkvi to oblast odrekó, al sanizhújejo, kir vpije Jesuf, kdor val, moji namestniki, papesha, fhkofe, inu druge máshnike, poshluha, inu Bogá, ta méne poshluha, kdor val sanizhúje, ta méne sanizhúje, inu kdor méne sanizhúje, ta sanizhúje tega, ktir je méne poslál, ozhéta. Urshoh, de zirku post sapovej, je leta, sa pregréhe pravizi boshji sadósti striti, jeso boshjo s'tim spokornim delam potoláshiti, hudo poshelénje mesa krotiti, truplo pod pokórnho duhá perpraviti, dusho od gresnih misli ozhifisti, molitvi vezhi mózh dáti, al to ni so svéti urshohi, sakaj je post sapovedan? Vstane vprashanje, kdaj se smertno pregresní zhes sapoved posta? pervizh takrat, k' se meso jej bres dopushenja; drugizh k' se mesne, inu postne jedi skupej ushivajo; trekizh k' se na dan, vezh, kakor enkrat do sitiga najej. Zhe kdo te tri vishe le enkolko prestópi, se tudi le enkolko, to je, le odpustlivò pregresni. Kdo je dolshan od mesnih jedí se sdershati? vsaki, ktir je sedmo leto soje stárosti spólnil, kir v'ti stárosti se she sazhne greh sposnuvati. Je pak tudi dolshan zhlovek prez po spolnenimo sedmimo leto se postiti? Kir mladost vezh jedí poterbuje, k' je she v'rásti, ni dolshan se postiti, de ravno je dolshan od mesnih jedí se sdersháti. Kadar se pak mládimo zhloveko poshelénje, inu hudo nagnenje glasiti sazhné, more tudi sazheti si kej pertergváti; potim pa, k' vpravi stan, k' dobri mózhi pride, je dolshan ne

famo se sdershati, ampak tudi postiti. Kdor tedej je en, inu dvajset let star, inu szer per dobrimo sdravje, je dolshan pod smertnim gréham ne famo od mesnih jedí se sdershati, ampak tudi se postiti, to je le enkrat na dan do sitiga se najésti, inu svezhir si pertergati. Ktiri so od dolshnosti, posta vun vseti? Vsi taisti, ktiri bodo od resnizhnih urshohou nasaj derssháni, ktiri urshahi se s' postam ne morejo vseti, katolska zirku je dobra mati, ktira ima s' sojim vírnim vselej vsmilenje.

III.

Od dolshnosti posta so tedej vun vséti pervizh mladi, kakor sim she sgorej sponnil, inu stari, ktiri so toko slabi, de poterbújejo vezhkrat nasiteni biti, zhe si nozhejo na sojmo sdravjo shkodvati. Vender starost sama ne sgorí od posta, zhe ima zhlovk she sadosti mózhí, de samóre post prnésti, treba je veliko vezh na mozh trupla, koker na starost gledati, sakaj snajdejo se moshé, inu shéne per 70 leitah, ktiri so bel sdravi, inu mozhneshi, kakor nektére per 30 leitah. Starost sama tedej obenga od posta nesgovári, zhe ni starost s'bolesnjo, al s' slabostjo sklénena, sakaj dokler zhlovk more, toko dolgo je dolshan délati pokóro. Drugizh pregléda zirku post taistim, ktiri teshko délajo, kir teshke déla poterbújejo veliko mózh trupla, kováti, zimprati, oráti, kopáti, derva sékati, déla, ktire truplo utrudjo, agovore od dolshnosti posta, vender ne dopusté jesti meso, zhe ni velika dragina, zhe je

mo-

mogózhe s' postnim jedmí ishájati; druge oprava
 vila pak, kakor pisati, málati, shivati, inu sploh
 vse take déla, ktire truplo ne utrudjo, ne sgo-
 voré od dolshnosti posta. Trekizh pregléda zir-
 ku post popotnim, zhe se snajdejo na dolgi,
 teshavni poti, na ktiri bo truplo vezhdejl mož-
 no strudeno. Od sapovedi posta so vun vseti
 bolníki, eni popólnama, eni le enkolko, ka-
 keršhna je bolésen, sakaj zirku ne tirja, de se
 ima meso vmoriti, ampak le njegovo poshelén-
 je ukrotiti, inu kir je jarm Jesusov sladak,
 tok'nizh ne bo od zirkve sapovedano, kar je
 nemogózhe striti; sa to odvéshe zirku od posta
 tudi nosézhe, inu dojezhe matere, zhe bi mor-
 biti utegníl post njuh ótroko shkodliv biti. Ven-
 der kar je dobro samirkati, je leto, de taifti,
 ktirim je dopušheno enkrat, al dvakrat, al
 vezhkrat na dan do sitiga se najesti, vender jim
 ni dopušheno s' mesam se shokati, ako od du-
 hovske góspófske dopušhenje nimajo, sakaj be-
 fedá smiram ostáne, kir pravi S. Duh skus mo-
 driga: *Sturi, kolker ti je mogózhe striti; se*
ne morešh postiti vsaki dan, li dolshán postiti
se vsaj nektére dneve. Ako si tudi od posta
 vun vset, vender njfi vun vset toko, deb'te
 ta sapovd nigdar, inu nikoli nizh ne sadela. Se
 ne morešh postiti popólnama, sturi saj tolko,
 kolker ti je mogózhe, sjutrej del zhasa tish
 ostáni, odrezi si take jedí, ktire le poshelénjo
 dopádejo, nej bo misa smasna v' jedí, inu pia-
 zhi, koker se sa zhas pokóre spodobí, moli
 vezh v' postí, koker vdrusih zhasih, bodj bel
 vsmilen prut vbogim, odpusti rajšhi tim, k'ce
 reshaljo, odrezi si veselje, inu kratik zhas,

govori rajšhi s' Bógam, koker s' ludmí; dej šposnati s' rojem zelim sadershanjam, de post je sa te zhaš pokóre, kdor je grešhil, nej bo, kdor ozhe, štar, al mlad, kmet, al vašha gna-da, bogat, al reven, je dolshan štriti pokóro. Al od tega vezh v' drugimo dejli.

I.

Kristiani šzer vedo, dolshnost, inu višo pošta, inu vender koko malo bo dershana ta sapovd! prvi kristiani do sonzhniga sahoda ni so nizh vshili, sedajni kristiani ne morejo dva-najšte úre dozhákati, more she shelodiz napólnen biti. Post oflabí moje truplo, pravi tak zerklivz, to ni oben sgovor, kir ravno to je, kar zirku ozhe, al bošh gladil truplo, ktiro je tolkokrat grešhilo? si ti bodo šmilili vdje podvrezhi jih ojštrósti, ktiri so tolko zhaša greho šhlushili? al si morbit vezh, koker Dávid, koker Ester, koker Júdit, ktiri so všo ojštrost pošta preněšli; zhe toje truplo ni oflabélo, k' se je zelo nózh, zel v' šabóto, kar ni blo da našhiv zhašov nigdar šhlíšhati, per plěšo potš-lo, inu trúdilo, ne boj se tudi ne bo oflabelo, ako se bo v' pošti sdershalo od mesa, inu pokúšilo mejhuo ojštrost pokóre. O Israel! vplje Bóg škus preroka, al le samo sa volo mene nozhesh nizh terpéti? na poti greha, se nigdar ne vtrudišh, le na poti pokóre ne morešh štopíne štriti, kakeršhna framota sa imé kristiana! Imajš pisano dopušhenje mešoješti, šim odvesan od šapovedi pošta od vikšhi duhovške gospoške, pravi drugi zerklivz; na to ti móre na

meiſti méne toja leſtna veſt odgovóriti, ktira právi, de dopuſhenje nizh ne vela; zhe ga dobiſh zhes voljo zirkve, to je, zhe ni reſ, de nemogózhe ti je ſe poſtiti, zhe imaſh le ſmiſhlene urshahe, al zel laſhnive, dobi odpuſhenje od ktirga ózheſh, de ſe neſi dolshan poſtiti, pred Bógam vender od te dolshnoſti niſi odvéſan. Zhe imaſh reſnizhne urshahe, inu duhovſka goſpoſka te od dolshnoſti poſta odveſhe, ſi pred Bógam tudi odveſan, nad tim ni zviplari, al vári ſe, de urshahi, ktire naprej perneſeſh, ne bodo ſmiſhleni, laſhnivi, ſzer golfaſh zirku, inu ſam ſe, al Bogá ne moreſh golfáti; ktir vſe vídi. Spomnite ſe na Iſraelze, ktiri, k' ſo ſe máne pernajeſli, ſo Mojſeſa poſilili, de jim je prepelíze od nebeſ ſadobil, al komej ſo meſo pokúſili, ktiro jim je le ſa volo godernanja, inu nadleſhnoſti dopuſhéno blo, jim je bla ſhe ſmert ſa petámi, ſakaj S. Piſmo právi, meſna jed je ſhe v' njuh vuſtih bla, inu je ſhe perſhla zhes njuh boſhja ſhiba. Toko je, kriſtiani moji! keb' nam tudi katolſhka zirku obenga poſta ne ſapovéſala, bi bli vender dolshní ſe poſtiti, ſakaj le premiſhlújte, mi ſmo na ſemli, kakor v' puſti, ptuji deſhéli, ktira je polna ſhaloſti, rev, inu nad'óg, ſa volo grehov, ktiri ſo nam nebo ſaperli, móremo veliko terpéti, tedej naſ ſhe ſama natúra na poſt opomína, kir ſhaloſten, nefrezhen, s' krishi obloſhén zhlovk ſe ſam od ſé nima ſhelá jeſti, ne piti; kakor ludje ſkaſhéne natúre, kakor kriſtiani, ktiri Jeſuſu ſhlíſhimo, zhe ozhmo nebo, ktiro le pokóri, inu nedolshnoſti ódperto ſtoji, na ſe potegnúti, je naſha perva dolshnoſt,

nost, nafhe vunanje pozhutke krotiti, hudo poshelenje tretí, mesó dúho podvrezhi, sa vse leto pak bols'hi perpomozhi ni, koker post, kir post je mesi nasprutno spokorno délo, desravno je nuzno trupli, inu dú'hi.

II.

Vínki terti veliko nuza, ako nje bodo preobilne mladike obresane, ravno tako nuza zhloveskimu truplu, ako mu bo uzhasi jed, inu piázha pertergana. Sbolí zhlovk, tok' mu osravlenik pervizh posebne jedi, inu piázhe perterga, keb'to sa sdravje nuzno ne blo, bi osravlenik to nigdar ne sturil; vemo, de vezhkrat so bolniki s' samim postam sdravje sadobili, polniki, pravi S. Hieron. ktiri terpé terganje po udeh, al podagra, nimajo bols'hi perpomozhi sa osdraviti, kakor post, smasnost v' jedi, inu piázhi, sa volo tega S. Krisost. post, inu smasnost imenuje mater sdravja. Ravno to poterdi S. Duh, kir pravi skus modriga, ktir je smasen, bo dolgo shivel; inu od kod je perfhlo, de Adam, inu drugi ozhaki so shivéli po tolko sto let? vuzheniki pravjo, de to je perfhlo vezhdejl od smanosti, v' jedi, inu piázhi, od kod je perfhlo, de tolko. Ss. Pufhavnikov so obdersháli bliso sto let stanovitno sdravje? od tod, k' so smasno shivéli, k' so si pertergali, k' so se postili, ravno od tod pride, de kmet v' v'fokih hribih, ktir slabó shiví, je vezhdejl bel srav, mozhán, inu vik'shi starost' dozháka, kakór gospód v' mestí, ktir se mehkizhi s' sbranim, dragim jedmi, inu nizh

nozhe vediti od posta; poglejte, kokó resnizhno govori S. Duh, kir pravi fkus modriga, kdor smafno fhivi, bo starost dozhakal. Ktirmo post dobro ne strí, je vezhdejł sam urshah; zhe tóshi en, al drugi, de post, inu sdershanje od mesnih jedí mu je strílu bolésen, ni urshah post, ampak urshah so prevezh sbrane postne jedila, prevezh vrózhe, inu mozhne piázhe, s' ktirim ózhejo namestiti, kar ti s' sdershanjam od mesa pertergajo. Kdor se ne da zhes poshreshni nesmafnoſti, ampak se v' duho pokóre sdershí od ene, al druge jedi, ta bo gotovu od gospóda shégnan sa volo soje pokorſbine, inu v' bolſhimo sdravjo ohranen, kakor poshreshni, inu nesmafni. Sam Bóg oblúbi témo dolgo shivljenje, ktir ozhéta, inu mater sposhrtúje, to je skufil sam nad sabo Card. Stanislaus Hosius, k' so ga pogovárjali osravleniki, inu perjatli, de se nima toko ojštro postiti, sam sebi shivljenje perkrajſhati, de bo samogel vezh zhaſa zirkvi ſhlushici, jim je dal ta odgovor: ravno sa to se postim, de bom vezh zhaſa shivel, Bóg pravi, de imam ozhéta, inu mater s' sposhrtvánjam bógati, zhe ozhem dolgo shiveti, Bóg v' nebesih je moj ózha, inu moja máti na semli je katolſbka zirku, moj ozha mi sapovej, de imam meſo krotiti, inu krishati, moja mati mi prepishe zhaſ, inu visho, kdaj, inu koko imam to striti, jeſt bógam tedej ozheta, inu mater, poln vupanja, de bom dolgo shivel, kir Bóg sam mi leto oblubi. Miſli, inu ſturi, o zhlovk! tudi ti toko, inu ogovori sam sé na to visho: Bóg moj nebeſhki ózha shelí, de imam moje meſo pokóriti, zirku, moja

ja S. mati mi prepishe zhas, inu visho, kako imam leto striti, zhe sim dolshan moje telefne starfhe sposhtvati, inu bógati, tok sim tudi dolshan bógati, inu sposhtvati mojga ozheta, ktir je v' nebesih, inu moja mater, katolsko zirku, kir sa pokórhino mi je dolgo shivljenje oblúbleno na timo sveto, inu neismírjeno plazhilo v' vezhnosti.

III.

Ako pak post she truplu tólko nuza, kake dobizhke móre she le dushi pernesti! sa doper-nesene grehe, (inu misli, ozhlovk! kolko jih je), pravizi boshji sadosti striti, ni bolshi per-pomozhi, kakor post, prizhajo vsi vuzheniki; Dávid se je postil, inu greh presheshtva mu je bil odpushén; Ahab se je postil, inu Bóg ni pustil nefrezho zhes njega priti, ktira mu je od preroka sashugana bla; Judit se je postila, inu Bóg je reshil nje ludstvo is oblasti mogózhniga sovráshnika; Ester se je postila, inu Israel je gnado sadobil; Ninivítárji so se postili, inu Bóg jim je sanesil. Poglejte, kaj post strí. Inu keb' tudi post od Bogá ne bil sapovédan, bi se vender mogla poshreshnost s' postam pokóriti, pravi Tertul. kir poshreshnost je smert zhes ludi s'klízala. Kakor je bil Adam sa volo jedi prepovédaniga sadú is paradisha isgnan, pravi S. Atanas. toko móre post spet paradish odpre-ti. Kaj se pravi to vprasha S. Bernd. s' postam nam bodo gréhi odpushéni? to se pravi, post haf reshi od vezhne lákore; sakaj pekú smo saflushíli, kir ni jedi, ampak vedna lákota, kir

kir bogati moſh vedno sa eno kaplo vóde prófi, inu vender je ne dobí, al poſt odverne od naſ vezhno ſhibo, ozhiſti duſho, vkroti pozhutke, podvershe meſo duhu, ſtri ſerzé ponishno, vgaſi greſhno poſhelenje, ſakaj poſt je ama zhiſtoſti, pravi S. Aranas. poſt je mozh diviſhtva, pravi S. Efrem. poſt je ſvirk dobrih ſhelá, inu ſvetih miſli, pravi S. Leo, poſt je podpurna zhiſtoſti, pravi S. Krisolog. poſt je mati vſih zhednoſti, pravi S. Paulin. Poſt je zhednoſt, ktira od kriſtianſtva ne more lózhena biti, bres poſta ni obeden perſhal délezh v'ſvetoſti. Leto ſo dobro védili ſvetníki pervih, inu poſnejih zhaſov, ſa volo tega ſo narvezhi perjatli poſta bli; o koko ojſtro ſo ga derſháli? dobrotlivi Bóg! oni ſo ſkorej poſabili, de imajo truplo, ktiro vſakdajno jed poterbuje, k' ſo mogli jeſti, ſo vſelej is nevoljo jedli, oni ſo uſhiváli le tolko, kolkor ſe jim je ſa ſhivlenje ohrániti potreбно vidilo. O Ss. Ozháki! koko malo ſmo jim podobni mi moſhkiga ſpóla, ſonze jih ni nigdar vidilu jeſti, inu k' ſo jedli po ſonzhnimo ſahodo, je bla njuh jed ſelisha, inu korenine; o zhiſte divize! koko malo jim je podoben ſhenſki ſpol! jeſt nozhem nizh povédati od iſvelizhane Divize Marie, Anne a Jeſu de Paredes, ktira je ſhe le pred ſto letami is tega ſveta ſhla, ktira ſe je od enajſtiga leta toko ojſtro poſtila, de v'ſhtirnajſtih dnevih je le en koſzhek kruha nje zel ſhivelh bil, od te nizh daléj ne ſpomnim, kir je zhudo boſhje gnade, ampak ſamo to vpraſham, ako ſo toko melike, inu ſlabe trupla mogle preneſti tako ójſtroſt, ſakaj bi ne mogli tudi mi ravno to ſtriti

ti s' gnado, inu pomozhjo narvikshiga, al zhe ne vse to, kir smo slabi, sakaj ne faj tolko, kolker nam je mogózhe? al nam ni so svetníki dáni sa isgléd, inu posnemanje? ako nim ne moremo enaki biti v' ojstrofi, ktira se nam sdi zhes našho mózh, smo vender dolshni tolko ojstrofi na se vséti, de se nim smiram bel blishamo, de se bo vidilo, de steremo, kolker smo v' stani striti. V' temo, lubi moji! níma-mo obenga sgóvora, vse je doguano, vse svi-shano, vse je vredno vašhiga premishlivanja, kar sim dones govoril. Le míslite, kaj vender zhlovk ni v' stáni striti, kader v' resnizi ozhe.

O sa tega volo, skus vsmilenje boshje profim vas, lubi moji! skáshite vašhe trupla, k' jih s' postam pokorite, Bógu kakor perjeten dar, ktir ima vrednost pred njegovim oblizhjam. Ktiri Jesufa shlishjo, ktiri so kristiani vredni sojga iména, pravi S. Paul, ti krishajo soje mešo, soje grehe, poshelenje, inu hudo nagnenje. Postíte se prizheózhí shtirdesetdauški post, de Jesufu enkolko enaki postánete, ktir se je tudi postil de se k' obhajanju velikonozhnih prasnikov vredno perprávide, narvezh pa de jeso boshjo potoláshite, inu stúrite pravizi boshji sadosti sa vašhe pregrehe; postite se shtir quátre sa sprofiti od Bogá vredne mashnike, inu sa sklízati od nebes obilni shegen zhes dúsho, telo, inu zhes vse, kar imáte, postite se v' petkih k' spomino terplenja, inu smerti Jesufove, v' sabotih h' zhasti Marie zhiste Divíze, sej veste, de per nje sa Bógam stoji našhe zelo isvelizhanje. To sapovej mati katolska zirku, kdor je ne poslušha, kdor je ne bóga, nevredno nosi imé

imé katolshkiga kristiana, je enak nevirnikam, inu ozhitnim grešnikam. Kdor se s' isvolenim nozhe postiti kratik zhaš, ta bo s' pogublenim terpel vezhno lakoto. Posti se, o zhlovk! pak toko, de toj telésni post bošh tudi s' duhoynim postam sklenil, sakaj ni sadošti, ako le truplu pertergašh jed, inu piazho, ampak post telešni te móre striti tudi bel vsmileniga, bel poter-peshliviga, bel ponishniga, bel mirniga, bel brumniga. Inu zhe bošh tudi vse to šturil, mišli smiram, de šhe ne bošh v' ojštrošti posta enak pervim kristianam, med ktirim S. Palemon, k' mu je v' perik slabu sélišhe s' oljam sabelenu ponudeno blo, je savupil: moj gospód, inu od-reshenik Jesus je doneš krishan bil, inu jest bom s' oljam sabelenu jedel? Ako ne morešh tolko striti, o zhlovk! kolker so sverniki strili, štúri vsaj tolko, kolker ti je mogózhe; ako fi ti post teshavn sdi, mišli, de post je sato, de terpimo, inu pokóro délamo, mišli, de nebeshko krajlestvo filo terpi, de bres truda; škerbí, inu premagvanja obeden v' nebesa ne pride, mišli, de kolker vezh bošh méso oflabil, inu krotil, tolko mozhnešhi bo ratal duh, mišli, pravi S. Basil, de angeli té, k' se postjo, v' slate bukve sapisujejo, de bodo enkrat s' obilnostjo nebeshkiga veselja natireni. *Dej, lubi Jesus! gnado, inu mozh všim vlrnim, de po tojmo isgledo, inu po šapovedi katolshke žirkve bodo v' prizheózhimo zhaso pokóre meso, inu njega poshelénje s' postam saterli, inu sa soje grehe toji pravizi sadošti štrili, dej jim v' zih dnevih tolko vezh na dušhi shivesha, kolker vezh si na truplo od jedl, inu piázhe*

per-

pertergajo, de potim k' bodo v' temo shivlenjo s' postam, inu drugim spokornim délam plazháli dolg svojih pregréh, bodo samogli ob zhaso soje smerti imeti trdno vupanje v' toje krajelestvo h' vezhirji nebeshkiga jágneta vséti blii. Leto prosim sam sa se, sa vse moje farmane, inu prizheózhé poslušavze, vslishi me, o Jesus! Amen.

PRIDIGA

Na II. Nedélo v' Pósti.

To je moj lubesnivi sin. Matth. 17.

Dones teden sim vam resloshil pervo dolshnost, ktiro nam prizheózhi stirdesétdanfki póst naloshi, namrezh de se imamo postiti, de stermó zhes doperneséne grehe pokóro, inu de potoláshimo reshaleniga Bogá. Dones vam bom reskládal zheterto zerkovno sapovd, ktira more v' glih vishi v' prizheózhimo S. Zhasi spólne na biti, namrezh de fkus zhísho velikonozhno spovd, ktira se ravno dones sazhné, ozhístimo popólnama násho vest, se postávimo v' stan bóshje gnade, inu stermó mír, inu perjasnost s' Jesusam. O zhlovk! sej sam vesh, potim k' si greshil, de ni sa te drusiga mitelna, ako ozhesht od pogublénja reshen biti, kakor spovd, pobolshanje, inu pokóra, sposnej, kako dober je Bóg, kir te v' perjetnimo zhasi S. Posta fkus

ma-

mater katolſhko zirku ſam vabi, klizhe, ja ti ſapovej, de imaſh hudizhu ſlovó dati, greh ſapuſtiti, k' njemo ſe naſaj poverniti, kir ti obejta, ja ponuja odpuſhanje, vſmilenje, inu gnado. *Ta je moj lubesnivi ſin*, ſe je puſtil ſhlifhati doneſ nebeſhki ozha, kakor prizha S. Evang. k' je vidil ſojga ſina Jeſufa na gori Tabor s' oblákam obdániga, v' neisgruntani lepóti, v' ſvitlóbi, inu v' nebeſhki zhaſti. Ravno te beſede, ta je moj lubesnivi ſin, ta je moja lubesniva hzhí, govori Jeſuf vſaki duſhi, kadar po ſturjéni vredni ſpovdi s' gnado boſhjo ozirana od ſpovdnize gré. Kakó veliko veſelje ima zelo nebó nad zhiſto ſpovedanim greſhnikam, je ſadoſti ſama ta prizha, kir pravi S. Evang. de Bóg ſe nad ſpokorjéno duſho vezh veſelj, kakor nad devet, inu devetdeſet pravizhnim, ktiri pokóre ne poterbujejo. Kamaito bi moglo biti toje ſerzé, o zhlovk! keb' v' prizheózhimo S. zhaſo odláſhal Jeſufu, ſvetnikam, angelam, ja zelim nebeſam to veſelje ſtriti; ſlaſti kir vuf dobizhek, ktirga ti pernéſe zhiſta ſpovd, le ſamo toj oſtáne, kir boſh od gnuſobe greha ozhiſhen, s' gnado boſhjo oblezhen, kir rataſh is ſovraſhnika boſhjiga boſhji perjatel, boſhji otrók, irbizh kraleſtva nebeſhkgiga. Doneſ tedej vam bom ſkaſal, de vſaki vírni je pod ſmertnim greham dolshan podvrezhi ſe pokórnu ſapovdi katolſhke zirkve, ktira pravi: *ti ſe imaſh tojih grehov nar mejn enkrat v' leti*, inu ſzer v' prizheózhimo ſa velikanozhno ſpovd odlozhenimo zhaſo *ſpovédati*, dolshuí ſmo to ſtriti, pervizh ſa volo tega, kir to ſapovduje, drugizh ſa volo urſhahov, is ktirih je to

sapovedano, trekizh sa volo dobizhka, ktir is tega pride. Te tri refuize preden na dalej resloshim, poterpíte.

I.

Spovd je potrebna, kar je ognuseno, se more ozhifititi. Sam Jesus, k' je s'he na sveti shivel, je poslal góbove moshé k' mashnikam, deb' od njih ozhifheni bli. Mashniki stariga testamenta so bli podóba mashnikov nove postáve, ktiri dushe od gób pregreh zhifstjo. K' je pershal Jesus iskáti, kar je sgubléno blo, je otel zhlovéka, navuzhiti visho, kakó se samóre s' reshálenim Bógam spraviti, h' temo je on mogel svoliti nar perpravniishi mitelne, ktiri samorejo greshnika sbuditi, de v' sojo vest noter vidi, soje grehe sposná, se zhes taiste framuje, ponisha, inu shaluje, inu kir zhlovk h' temo dergázhi ne more priti, kakor skus podvuzhenje, inu previshanje, tok' je potreba blo, de je postavil Bóg gori sodnike vesti, ktirim more greshnik soje zelo serzé resodéti, de se mu potim samore naprej pisati, kaj ima striti, de spet per Bogó v' gnado pride, kakor temó, ktir nima obenga zvizla, se ne more nizm svetvati, tok' se tudi zhes tega ne more nizm soditi, ktir ne resodéne soje vesti. Vidite is tega ozhitno svishano, de spovd je potrebna, ako ozhe zhlovk mir, inu spravo s' Bógam striti. Ravno sa to je Jesus sam spovd sapovedal, inu otel, de greshnik ne more na drugo visho od greha ozhifhen, inu pravizhen sturjen biti, kakor de soje grehe resodéne mashniku, ktir

ima od škofa od samiga Bogá oblast, grešniku grehe odpustiti, inu ga postaviti v' stan boshje gnade. Ni tedej sadošti, ako se zhlovk le Bogu spove, kakor delajo Luteranarji, ampak dolshnost je grehe mašniko resodéti, kir to je sapovd Jesufova, kir is tega urshaha je on dal mašnikam obl st grehe odpustiti, al sadershári, kir je rekel: *kakor je mene moj ozha poslal, takó jest vas poshlem. Prejmite S. Duhá, ktirim boste grehe odpustili, tim so odpusheni, ktirim jih boste sadersháli, tim so sadersháni*; kakor deb' bil otel rezhi: zhaš je, de vas sapustim, inu se v' uebefa nasaj povérenem, jest vas na mešti mene na semli sapustim, s' ravno táko mozhjo, kakeršhno je meni moj ozha dodelil, ktir mi je dal oblast soditi, grehe odpushati, al sadersháti, takó, de on dergazhi kakor škus mene obenmu nozhe grehe odpustiti, ravno s' to oblastjo vas jest pustim na sveti, tako, de dergazhi kakor škus vas obenmu nimajo grehi odpushéni biti. Sdej šklenite spet, zhe imajo mašniki oblast grehe odpushati, al sadersháti, kar je svishano, tok' morejo vediti kar je zhlovk pregréšhil, sfer ne morejo zhes njega soditi, zhe morejo grehe vediti, de samorejo zhes grešnika sodbo striti, tok' more grešnik grehe resodéti, kir zhes to obeden ne more soditi, kar ne ve, tedej je spet svishano, de spovd ti je potrebna, o zhlovk! ako ozhesh od greha reshen, v' stivilo boshjih otruk sapisan biti, ako ozhesh striti s' Bógam mir, inu spravo, ktira je škus greh resdérta bla.

II.

Sa potrebo spovdi, so zerkveni vuzheniki rešvetléni od S. Duhá vselej govorili: *tudi grehov misli se je potreba obtoshiti*, pravi Tertul. *kir vsaki greh, al je doperneshen v' dianju, al samó v' mislih, more shirasán biti*. S. Clemen. prvi Papel'h opomína: *de, zhe je v' serzé zhlovéka nevošhlivost, nesvestóba, al en drugi greh slesil, se zhlovk ne sme stravyáti, leto mashniku resodéti, de bo skus besedo boshjo osdravlen*. Orig. pravi: *de vse more na tanko dopovedano biti, karkotí se je na skrivnim greshniga sgodilo*. S. Basil. pravi: *greh se more resodéti temó, ktir ima oblast sakramente deliti*. Vidite is tega, kakó ozhitno, inu saštopno govore Ss. Ozháki od potrebe zhiste spovdi. Ravno sa to katol'shka zirku sabštojni sapovédala, de vsaki vírni se ima vsako leto nar mejn enkrat spovedati. Ta sapovd je štrilu Lateranško zerkovno sbiral'she takrat, k' je bil ajfer vgasnil tako, de vírni zéle mešze, inu leta ni so ozhistili vešt skus Sakrament pokóre, kakor se vidi ozhitno v' našhizhaših slasti per mejstah, spovdnize so ble sapušhéne, štrivilo tih, k' so k' svetimo obhailo perštopíli, je šila mejhno blo, greshne naváde so s' vsakim dnévam bel rastle, andoht, brúmnošt smiram bel flabéla, k' je to katol'shka zirku vidila, je shrala škupej soje poglovárje, šhkofe, inu vuzhenike, inu je štrila sapovd, de vsaki vírni móre, zhe vender ne vezhkrat, vsaj enkrat v' leti štriti zhisto, vredno spovd. Inu kir je sapovd v' sako leto ob velikonožhni-

mo

mo zhafo S. refhno Teló, prejéti tok' se fklene is tega, de je tudi mánenga katolfske zirkve leta, de vsaki je dolshan velikonózhno fpovd opraviti. Inu kir se snajdejo grefhniki, ktiri le enkrat v' leti k' Ss. Sakramentam perstopjo, je zirku vezh zhasa sa velikonózhno fpovd odlozhila, kakor v' nafhi fhkofii od donafhne, druge postne nedéle, noter do dnéva nebohojenja Jefusoviga, deb' vsaki vírni sadofti zhasa, inu perlóshnosti imel, fojo veft v' órengo postaviti, zhfsto fpovd ftriti, inu ponoviti perjasnost s' Bógam, ktira je fkus greh restérgana bla. Sa volo tega nikar ne odlafhaj, o zhlovk! do sadniga tedna ftriti rajtengo s' tojo veftjo, fzer bofh mogel le sam sebi perpifati, ako ne bofh odvésan, ne k' S. Obhailo perpushen, kir s' enim takim, ktir ima od zeliga leta sapledéno veft, je vezh opraviti, inu tefhko, al po obeni vishi ne more ozhifhen biti sadni teden, kir fpovdnize fo bel obloshéne. Jest fzer govorim donef od velikonózhne fpovdi, ktira pod smertnim greham more vsako leto fturjéna biti, pa nikar ne mislite, de zirku sapovdúje le en samikrat v' leto fpovd ftriti, ona sheli, deb' se to vezhkrat, ja po goftim sgodilo. Sapovd je le sa léne, inu sanikerne; ajfra polne dushe, ktirim isvelizhanje per ferzí leshi, ftre vezh, kakor zirku sapovdúje, kir dobro vedó, kakó neváрно je v' greho shivéti, bres gnade boshje biti, Bogá sa fsvráshnika iméti, sa to bité, kakor hitro eno pománkanje nad feboj zhutjo, ifkati duhovno arznio, de se fpet loshej greha varjejo, inu ofta-nejo do konza ftanovitne v' dobrimo.

III.

Inu sakaj shelf katolshka zirku deb' virni vezhkrat skus vredno spovd vest ozhiftili? is vezh urshahov, le premishlujte: *tudi pravizhni*, pravi S. Pismo, *ne sme sa volo odpushé-nih grehov nigdar bres strahu biti*, kir ni sagvilhan, al je sojo nedolshnost, ktiro je skus greh sgubil, spet sadóbil, al ne; inu kdo je, deb' vedil al je vreden lubesni, al sovrashstva boshjiga? na to vprashánje so se trefle nar svetéshi dushe, inu mi se ne bomo trefli, k' smo greshniki? zhe tudi mislimo, de per prejemanju Sakramenta pokóre smo vse strili, kar smo dolshni, vender ne vemo, al so od nafhe plati, al od strani spovdnika vse lestnosti vprizhible, ktire so potrebne sa greshnika pravizhni-ga striti. Ne samo boshji róp; ktir spovd nevredno stri, ampak tudi druge sanikernosti snajo spovd skasiti. Kir tedej smo v' eni taki negvilshnosti, kdo ne vidi potrebo vezhkrat se spovedati? *Spovd*, pravi S. Aug. *da dushi isvelizhanje, resdene pregreho, premága hudizha, sareglá jezho peklenjsko, odpré nebeshki paradish*. *Spovd*, pravi S. Bern. *je, bres ktire bo dershan pravizhni sa nehvaleshniga, greshnik sa mertviga*. *Pogostna spovd*, pravi S. Ambr. *postavi v' dushi gori sholo nedolshnosti*. *Ima eden greshno navádo*, pravi S. Krisost. *tok' jo skus pogostno spovd pomajnsa, skus odláshanje spovdi jo pogméra, inu smiram mozhneshi stri*. Al vse leto ne bo samóglo te spodbósti, ozhiovk! vezhkrat perstopiti k' Sakramento pokóre? Kakó mozhno tedej sovrashi sam sebe tásti,

sti, ktir per sojih pogostnih nasajpadzah v' pre- greho spovd smiram odláha! lubi moji! ne gol- fajte se, shtivilo, inu tésha pregreh, ktiro pu- stite smiram rásti, bo spovd smiram bel teshav- no strila, inu Bóg, ktir je oblubil odpušhanje grešniku, mu vender zhasa ni oblubil, de bo samogel ravno takrat pokóro striti, k' se bo grešniku polubil. Keb' tudi obenga smertni- ga greha dolshan ne bil, bi mogel vender vezh- krat ta Sakrament prejéti, sakaj misli, kolko- krat padesh v' meihnih rezhéh, pomankanja, imash smiram kej nad seboj, tedej imash tudi smiram kej se spovdvati, sam jesik, ta mejhen glidek, se spotákne vsaki dan tolkokrat, de se ti ne more smankati per spovdi sam zhes se to- shiti, malokdej je zhlovk v' temo shivlenjo ta- kó popolnoma, deb' nizh svarjenja vredniga nad njim ne blo. Perloshnosti v' greh pásti je bres shtivila, ktirih se je smiram treba ogibati, zhe se vezhkrat spovesh, bosh dobil skus ta S. Sa- krament gnado, ktira te bo pred greham vár- vala, ktira bo grešno navado oflabila, gnado, ktira bo sahlúsheno strafengo sbrifala, inu ti dala mózh ostáti do konza stanoviten v' dobri- mo. Poglej, o zhlovk! kolko urshahov je, sa- kaj zirku shelí, deb' ne le enkrat, ampak vezh- krat v' leti perstopil h' Sakramento pokóre; keb' tudi skus preróka od nebes sagvishan bil, de vsi grehi so ti odpušhéní, bi si vender poprélhne nesvestóbe mogel smiram naprej metáti, inu nigdar neháti shalvati, inu obtoshíri se, kar si kdaj sóper gospóda tojga Bogá pregreshil.

I.

Ena globóka nevárna rána ne bo nigdar bres nove bolezhine osdravlena, inu bres grenke arznie bolnik is bolésni ne vstáne. Ako nam sovrasnik naših dušh eno ráno strí, je vezhdejl tako globóka, inu nevárna, kakor véliko je próti nam njegovo sovrashtvo; on sape-lá zhlovéka v' greh, ktirga resodénje potim ofert, inu lestna lubesen nar bel pobije, sakaj spovedati se enmu zhlovéku, ktirga ne posnam, al s'ktirim vezhkrat skup pridem, inu nemu nizh perkriti, ampak resodéti mu vse, kar se je na skrivnim sgodilo, to poterbuje veliko pre-magvanje, kir zhlovk shelí od vřaziga sa do-briga dershan biti, inu nerad resodéne sam zhes se to, kar mu je k'shpóti. Leto teshavo per spovdi je Jesuf dobro previdil, vender nam je orel eno toko grenko arznio naprej pisati, deb' naš grenkost arznie ostráshila v' bolesen greha se nizh vezh nasaj poverniti. Keb' spovdi ne blo, kolko vezh hudobie bi se godilo na sveti! Al kokerkoli teshavna je sapovd spovedati se, bo vender ta teshava skus posebno modrost po-majns'hana; per enmu reshálenimu zhlovéku spet v' gnado priti, kolko koshhá muje, inu po-nishanja, al per reshálenimu Bogu spet v' gna-do priti je sadosti eno samo ponishanje, s'kti-rim se sgrévaní gres'hnik h'nógam boshjiga na-mestnika vershe, Bóg posábi na vse dopernesé-ne hudobie, inu objáme gres'hnika, kakor en ozha sojga sgubleniga fina, ktir se je spet k' njemo nasaj povernil. Komo tedej bo pre-teshkó se vidila sapovd spovdi, ako premisli,

de Bóg sa gnado sprave nizh drusiga ne pogirje, kakor de se na tihim pred mafnikam ponishash, potim k' si se v' prizho semle, inu nebes zhes Bogá povsdignil, inu s' nogámi poeptal njegovo postávo? Dobizhek, ktirga ti pernese spovd, namrezh odpuhanje tojih grehov, inu mir vestí more polohkati vso teshávo, ktiro imash, k' moresh sam sebe toshiti. Strish vredno spovd, o zhlovk! tok' je bres vfiga zvilba, de praviza boshja bo potoláshena, nekej skus shalost tojga serzá, nekej skus sahlu-shénje Jesufovu, ktirga skus ta S. Sakrament deléshen ratafh. Sa vólo tega pravi S. Isidor. *Spovd greshnika osdrávi, ga pravizhniga strí, mu da odpuhanje, spovdniza je krej gnade, kir ni greha takó teshkiga, deb' skus spovd ne mogel odpuhen biti. O srezhna spovd, savpije Caliodor. kir odvśáme vezhni shpot, Petrus de Bois pravi, de Bóg takó govori h' greshniko: ako ti toje grehe resodénezh, jih jest sakriem, zhe jih ti sposnash, jih jest odpustim, zhe se sam obtóshish, te jest sgovorim.* Kolko gnade, lubi moji! nam je tukej ponudeno! ena gnada, na ktiro se ludje pred Jesufovím prihódam tudi sraven vse soje pokóre ni so mogli sanáshati, sakaj k' obenmu patriarchu, k' obenmu preroku ni rekel kdej vezhni Bóg, ktirim bošte grehe odpustili, tim so odpuhéni, to nam je lamo v' novimo testamento osnáneno.

II.

Drugi dobizhek, ktirga pernese spovd, je mir vestí, ktiro sadobísh, o zhlovk! ako se zhisto spovésh, inu resodénezh ráno tojga serzá

zá boshjimu namestniku. Vesh, moj zhlovk! kakó velika je bolezhina, kaj sa eno terganje, kadar se na shvóti ena búla naredí, inu se gnoj fkupej sbira, al zhe se búla prepustí, al pre-réshe, inu gnulóba vun stezhe, bolezhina, inu terganje prez nehá. Kaj sa enu veselje, kaj sa en trofht, inu lohkóto obzhuti gresfhnik per samimo temo spomino, de fkus spovd je odlóshil od sebe eno bútaro, ktira ga je fila mózhno na vestí teshíla, k' se spómni, kako mófhko je sturil, de se je premágal, kaj sa en velik ofer je Bogu dopernéfel, de fkus taiste stopine, ktire je k' spovdnizi sturil, je odshal bresno peklenfkimo. Ta premiselk s' kaj sa enim trofhtam napolni serzé spokorjéniga gresfhnika! Dávid pravi v' enmo psalmo: *resniza bo is semle pershlá, inu praviza bo is nebes doli poglédala*, zhes te beséde tako govori S. Aug. resniza, ktira is semle pride, je ponishna, vredna spovd, sakaj zhlovéko, k' je pregresfhil, je rekel Bóg: *semle si bil, inu v' semlo se bosh spet spremenil*, pusti is semle resnizo gori priti, inu praviza bo is nebes na te doli poglédala, sposnej, spovej se, kar si pregréfhil, tok' bo resniza is tebe zvedlá, inu kaj potim? to, de praviza boshja, ktira se zhes te serdi, bo perjasno is nebes na te poglédala, Bóg ti bo dal vsbiti sad sejga vsmilenja, inu na to fklene Aug. vsmilenje, inu resniza se bodo frézhale, praviza, inu mir se bota kúshnila. Keb' sanizhvavzi Sakramenta pokóre le enkrat pokufili en malo od sladkosti tega míru, ktir na dobro spovd pride, bi gvishno ne rékli, de potreba ni se spovdvati, ampak bi sposnali, kakó obil-

no bodo plázhane sgrévane sovse, ktire tekó per eni ponishni spovdi. K' je Noe barko odperl, inu golóba vun spustil, mu je pernésel prót nózhi seléno volkno vejzo k' sšamínu, de Bóg je potoláshen. Ravno takó kadar gresnik mašniku soje serzé odpré, inu spustí is sé skrite pregrehe, prez mir boshji serzé nepolni, kir Bóg je potoláshen, se vezh ne serdi zhes gresnika. Vše to je ref, pravi eden, al drugi, vender spovd je, inu ostáne vselej eno tesško, grenko delo. To jest ne odrézhem, soje serzé resodéti, koshtá premagvanje, ofert, inu lestna lubesen more per tléh biti; pa keb' ne blo treba se premagati, ki bi bla pa krona? pokóra je bla vselej teshavna, vender se je spokórniki ni so vstráshili; nebefa so boshja lestnána, Bóg sna pogirvati sa nje, kar ozhe; keb' se Bóg dergazhi ne dal potoláshiti, inu nam odpuštiti, kakor de imamo nafhe pregrehe pred všim ludmí ozhitno sponáti, bi se moglo sgoditi, zhe bi oti iméti isvelizhanje, inu kir vender Bóg le to sapove, de imamo nafhe pomankanje mašniko na tihim na vushéfa povedati, kdo bo jamral, de je to pretesško? *Isvóli si, kar ozheh, pravi S. Aug. zhe sdej toje grehe skrite dershish, tok' bosh bres spovdi pogublen, Bóg pogirje spovd, de gresnika, ktir se ponisha, strafengi ne podvérshe, inu Bóg pogublí tega, ktir se nozhe ponishati, deb' bil réshen od strafenge.* Tesško se je spovedati, pa s'he teshej bo v' pekli goreti, eno is tih dveh pa, al spovedati se, al enkrat goréti se more perpétiti vsakimo, ktir je pregreshil, kdo ne bo rajšhi na tihim resódel soje gre-

grehe mašniku, kakor deb' jih mogel enkrat
vezhno objokvati, inu vender nigdar spoko-
riti?

III.

Mene je fram povedati, kar sim sturil,
pravi en drugi. *Dosti jih je*, pravi Tertul.
ktire framoshlivoſt nasaj dershi, de se grehov
ne ſpovedo, deslih ſo jih bres vse framoshlivoſti
ſtrili. Ta ſmotnava od hudizha pride, pra-
vi S. Aug. *kadar zhlovk greſhi, mu hudizh ne*
da viditi gnusobo greha, deb' ſe ga ne framval,
al kadar ſe ima ſpovedati, mu pokashe hudizh
greh v' zeli oſtudnoſti, de ſe ga framuje resodeti.
Pa miſli, o zhlovk! al ni tavshentkrat bolſhi,
per ſpovdi pred enim zhlovékam en meihen ſhpot
preſtati, kakor na dan ſodbe pred zelim ſvetam
h' ſhpoti biti? zhe te ſhpot, ktirga vſaki greh ſe-
boj pernése, od pregreſhénja ni nasaj dershal, te
tudi ſhpot, ktirga per ſpovdi preſtojiſh, od
ſposnanja tojih grehov ne ſme nasaj dershati.
Ktirga framoshlivoſt per ſpovdi premagúje, ta
nej miſli ſam per ſebi, de ravno ti grehi, kti-
re sdej ſamovzhi is framoshlivoſti, bodo na
dan ſodbe pred zelim ſvetam resodeti, ſakaj
S. Tom. a Vil. nov pravi: *Ako ti toje grehe*
ne resodéneſh, bodo od Bogá resodeti, ako
iſh ti ſakrivash kakor zhlovk, jih bo on ozhit-
ne ſturil kakor Bóg. Pole! pravi Bóg ſkus
preroka Nahum, *ieſt ozhem tojo nagofſ kraj-*
lam, inu toj ſhpot krajleſtvam pokásati. Sa-
gvifhno nova orenga ſodbe je to, pravi S. Ze-
no, *kir per ti ſodbi bo hudadélnik pogub-*
len,

len, ako soje hudobie sgovarja, bo pogna-
dan, ako soje hudobie sposná. Pa kaj bo
spovdnik rekal, pravi en drugi, zhe mu povém
vše, kar sim sturil? na to bom jest odgovo-
ril, spovdnik bo mislil, de ima pred seboj en-
ga zhlovéka, ktir je ravno is te semle vstvar-
jen, is ktire je on sturjen; spovdnik bo mislil,
de ni greha na sveti, ktirga bi ne mogel en
zhlovk stiriti, kadar bo od Bogá sapušhen;
spovdnik bo mislil, de en možhán veter tudi
nar možhneshi derveša v' boršhti okoli vershe,
de hudo nágnenje tudi nar vezhi zhednost
premága. Kar more toj trošht biti, o zhlovk!
je to, de Bóg ni postavil sa spovdnike Angele,
ampak ludí, ktiri so slabi, kakor ti, snajo
greshiti, kakor ti, se morejo spovdvati, kakor
ti. She h' glávi vsih mašhnikov, h' Petro, je
rekel *Jesuf: k' bosh enkrat spreobernen, poter-
di toje brate*; Peter, od ktirga vsi mašhniki
našh sazhetik imamo, je bil sam gres'hnik, inu
Bóg ni sabstojn perpuštil, de je gres'hil, deb'
on skus lestni padiz podvuzhen vsmilenje imel
s' blichnim, kadar pade. Sa volo tega ne vem,
kakó more nekterim v' glávo pasti, spovdnik bo
zhes njih serdit, ako mu soje grehe resodéne-
jo, nikar ne mislite tega. Vidim jest, kakor
mašhnik zhlovéka per mojih nóгах klezhati,
inu se spomnim de nebes'hki ozha ga je k' me-
ni perpelal, de mi bo resodel, kar morbit enmo
drugimo nozhe resodéti, o tok' me fili njegovo
savupanje, de povérnem lubesen s' lubesnjo, de
smes'ham moje vsmilenja povne sovse s' njego-
vim sgrevanim sovsumí. Vidish, o zhlovk! de
sposnanje tojih grehov spovduka ne more ser-
di-

ditiga sriti, kir takrat se nebó zhes te veselí, kadar toje grehe resodévašh, kakó se bo mogel spovdnik zhes te serditi. Namestnik boshji ja dobro ve, de nebó shteje dosti svetnikov, ktiri so nekdej veliki gresnikli bli, al sdej so veliki svetniki, kir so se sojih grehov ponishno spovedali, inu zhes taiste vredno pokóro sstrili. Al spovdnik ne bo lubil tega, ktir pred njim sstri to, kar so svetniki sstrili?

Kir tedej je temó takó, sklenem donashno govoriénje s' besédami Tertul. k' je rekal: *Bratje! primite se pokóre, dershte se tega isvelizhanskiga zhovna, ktir sam vas samore odpu-gublenja reshiti, spovd vas potégne vun is bresna, v' ktirga vas so grehi potoplli, inu vas postavi v' paradish boshje milosti.* Ako ta mitel núzate, imate dvojni dobizhek, pervizh fkáshete pokórfhino Bogu, ktir velikonózhno spovd sapovduje, drugizh preskerbite isvelizhanje vashih dush, kar Bóg pred všim drugim nar vezh shelí; kir per spovdi vam je odpufhanje oblúbleno, nikar se ne mudíte te gnade se deléshni sriti, vafhe odlashánje le smiram vezh shtivilo, inu tésho vashih grehov gméra. Pole Bóg vam odpufhanje sam ponúdi, nikar ne sanizhujte njegovo všmilenje, sdej je perjerni zhas, sdej so dnevi isvelizhanja. *Lubi Jesus! keb' mi toje proti nam lubesní polnu serzé prav sposnáli, nigdar bi se ne pustili nasaj dersháti ne od sramoshlivosti, ne od strahú, deb' se nashih grehov per tojih nógah vezhkrat obtoshili, sa volo tega prosimo, dej nam gnado, tésho nashih pregreh prov sposna-*
ri,

ti, de jih bomo prav serzhno sovrashili. Lubi
 Jesus! vezhkrat ozhmo pertezhi h' timu gnad-
 livimu bajerju Sakramenta pokóre, sa nashe
 dushe od vsiga mádesha ozhistiti, inu ozi-
 rati s' tojo gnado, kir sposnamo, de spovd je
 arznia sa pregrehe, ktire smo dopernésti,
 inu mitel obvárvari se pred grehi, v' kti-
 re bi snali pasti, dej nam gnado, de h' ti
 zhasni sodbi vselej is tako perpravo stopimo,
 ktira nas bo vredne strila odpushanja nashih
 pregréh, inu toje perjásnosti. Dej, lubi Je-
 sus! vsim taistim, ktiri sa spolniti sapovd ka-
 tolskhe zirkve bodo v' temo S. Zhasi strili veliko-
 nozhno spovd, tojo obilno pomózh, inu gna-
 do, vse grehe dobro sposnati, is lubesni proti
 tebi is serza jih obshalvati, ponishno, zhisto
 se jih obtoshiti, skus pokórne déla sa taiste toji
 boshji pravizi sadosti striti, shivljenje v' resni-
 zi spreoberniti, v' pokóri, inu v' brúmnosti do
 smerti stanovitno ostati, de vsakimo is mojih
 poshlushavzov bosh samogel rezhi takrat, k' se
 bo lozhil is tega svetá, to je moj lubesnivi
 sin, moja lublena hzhi, nad ktirim sa volo
 sturjene pokóre dopadejénje imam, pridi svesti,
 hlapiz, svesta dékla v' veselje tojga gospóda,
 prajmi plazhilo sa sturjeno pokóro, vshivaj ga
 veselo skus zelo dolgo vezhnost. To gnado pro-
 sim sam sa se, sa vse moje fármane, inu pri-
 zheózhe poshlushavze, vshlishi me, o Jesus!
 Amen,

PRIDIGA

Na III. Nedélo v' Pósti.

Kdor ni s' menoj, ta je soper mene. Luc. II.

Govoril sim donef teden, kakor se s'he spomnite, od zhetérte zerkovne sapóvdi, ktira nam dolshnost nalóshí v' velikonózhnimo zhafo, zhísto se spovedati; s' Bógam mir, inu spravo striti, skus vredno pokóro, inu resnizhno pobolshánje potoláshiti resháleniga Jesusa; vendar s' tim s'he ni sim vse povédal, sakaj zirku sapove ne samó velikonózhno spovd, ampak tudi velikonózhno obhailo. Inu od tega bom donef govoril. *Kdor ni s' menoj*, pravi Jesus v' donashnimo S. Evang. *ta je soper mene*. Skus ktire besede nam on ozhitno na snanje da, kakó možnó shelí, deb' virni se s' njim sklenili skus Sakrament S. reshniga Telesa, inu smiram s' njim skléneni ostali skus brúmnoft, inu svetost fojga shivlenja. S' gres'hniki se pezháci, gres'hnika na pravo pót vishati, je blo to nar flajshi opravilo Jesusovo, dokler je na sveiti shivel, kir le sa volo gres'hnika je nebéfa sapustil, inu na svet pershal. Napíshneni Fariserji so se síla možno pohujshali, gres'hno sodili, inu opravlali zhes Jesusovo sadershánje, de se on ni framval is gres'hniki v' zakerhoditi, zel s' njimi jesti, inu piti; al vse to ponishanje boshjiga fina je mejhno, ako so v' per-

v' pergliho postávi, s' taisto breskonzhno lubesnjo, inu globóko ponishnostjo, s' ktiro se stvarnik vsih rezhí v' flabo podóbo kruha skrije, inu sam sebe zhlovéko sa jed dá. Jesuf Kristuf nam je v' presvetimu altarstkimu Sakramentu perpravil eno miso, kir on sam je jed, kir on vuf gorí od shelá, zhlovéka vsiga sadú sojga S. terplenja deléshniga striti. Le sháloftno je, de se jih malo per tej nebeshki misi snajde, de je zirku zel perfilena bla pováblene skus sapovd filiti, de imajo priti h' nebeshki vezherji. Kaj bi rekel Tertulian, Ambros, Ireneus, keb' perfhli v' našho zirku, inu bi vidili, kakó mejhno je kardelo, ktiru po konzhanimu ofru se boshjih skrivnosti deléshnu strí, inu kakó veliko je shtivilo taistih, ktiri ze le mesze, ja ze le leta S. obhailo na stran pusté, al komej enkrat v' leti, inu she takrat Bóg ve, kakó? od sapovdi zirkve perfileni h' altarjo perstopjo. Sa tega volo sa ajfer proti temo S. Sakramenti v' vasnih serzah enkolko vsgháti, fim si naprej vsel, vam dones skasati, de zirku po pravizi sapové v' velikonózhnimo zhafo Sakrament S. reshniga Telefa prejeti, to bom svishal v' prvimo dejli; zirku možhno shelí, deb' vírni tudi sfer vezhkrat ta S. Sakrament vredno prejéli, to bom pokasal v' drugimo dejli. To doje preden na dalej resloshím, poterpíte.

I.

Pred vsim drugim treba je vediti, sakaj je katolska zirku sapovédala, de vsaki vírni je dolshan ravno v' velikonózhnimo zhafo Sakramen-

ment S. reſhniga Teleſa prejéti? urshaha ſta dva: kir velikonózhni prásniki ſo med vſim prásniki zhes leto nar prvi, narvezhi prásniki, v' ktorih je ſin boſhji ta preſveti Sakrament gori poſtavlil, inu s' taiftim ſoje jógre napáſil; drugizh kir ravno v' temo zhaſo ſo iméli Iſraelitarji od Bogá ſapovd, velikonózhno jagne ſakláti, ktiro je blo podóba taiftiga praviga nebeſhkiga jágneta, ktiro ſe je ſa odreſhénje zhlovéka na krishi ſakláti puſtilu. Od ſazhetka je bla andoht kriſtianſtva takó velika, de ſo vſaki dan h' angelſki miſi perſtopili, al vſaj gvifhno vſako nedélo, al ta ajfer je bil vgáſnil, ſa to je zirkú ſapovédala, kir le malo ſe jih je obhájalo, de vſaki je pod greham dolshan, zhe vender vezhkrat nozhe, vſaj enkrat v' leti ſe obhajati. Zirkovno sbiralſhe v' meſti Agde je ſapovédalo, de vſaki virni ima trikrat v' leto Sakrament S. Altarja vſhiti, inu ſzer ob boſhizhi, ob velikonózhni, inu ob vinkuſhtih; al kir je mlazhnoſt ludſtva ſmiram vezhi ratvala, je tako delezh perſhlo, de v' leto 1612. je ſapovédalo zheterto zerkovno sbiralſhe v' Laterano pod pápeſham Innocent. III. de kdor v' léti vſaj enkrat ne bo Sakrament S. reſhniga Teleſa prejel, ima is gmajne ſvernikov vun verſhen biti, inu ako v' temo ſtano vmerjé. ne bo pokopán na shegnanimo britofo. Ta ſtraſhna ſtraſfenga, ktiro je zirkv ſaſhúgala tim, ktiri to nje ſapovd ne ſpolnjo, ſadoſti pokáſhe, kakó imenitna je nje ſapovd, inu kakó greſhna nepokórfhina, ako ſe ſapovd ſanizhuje; ſtraſhan greh, ktir zel v' ſmertni uri more ſaderſhan biti, inu ſzer is tega urshaha, de koſti

próti zirkvi nepokórniga ne bodo smefhane
 s' koftmí brúmnih kristianov: *Kdor se je toko
 možhno pregrešhil, de ga je zirku svergla od
 prejémanja Ss. Sakramentov, od molitve, inu
 gmajne virnih, leta ima she naprej vediti, pra-
 vi Tertul. de na sodni dan bo pravdo sgubil.*
 Deslih pa zirku tokó ojtro sapové v' veliko-
 nózhnimo zhafo S. rešhno Telo prejéti, de je
 Trid. sbiralšhe sklenilo, de nepokórní imajo zel
 skus deshelfko gošpósko h' pokórnihni šteni bi-
 ti, imajo vender mašhnikí oblašt tudi v' veliko-
 nózhnimo zhafo odvésu odrézhi, grehe sader-
 sháti, spovd, inu obhailo na en drugi zhaš od-
 lošhiti, zhe takšhni grešhnikí pred njih pride-
 jo, ktiri ni so vredni k' S. obhailo perpušhéní
 biti; kir manka perpráve, zhištofi, poból-
 shanja, pogirje vrednoft, inu svetofst Sakramen-
 ta, de se h' angell'ki misi ne perštópi; zirku,
 ktira vpíje skus vušta sojih flufhabnikov, *ſve-
 to ſhliſhi ſvetim, ktir ni ſvet, nej prez h' odſtó-
 pi,* zirku, pravim, sheli vredno obhailo, de
 k' misi gošpóda pernešémo tako zhištoft ſerzá,
 kakaršhuo svetofst Sakramenta pogirje. Zhe te-
 dej spovdnik vidi, de grešhnik ſa velikonózh-
 no obhailo ni ſadoſti perpravlen, ſe mu more
 odvésa odlóshiti, inu grešhnik je dolshan po-
 kóren biti, movzhati, inu ſtriti, kar mu je na-
 prej piſano. Jeſuf Kriſtuſ ſam ſapové, de ima-
 mo ta S. Sakrament vſhivati, kakor eno du-
 hovno jed, ktira naſ redi, inu možhne ſtri.
 Kakor pa taifſti ne ſpolni poſtávo natúre, ktira
 ſapové, de zhlovk more ſam ſebe ohrániti,
 ktir ſtrupéne, al ſhkodlive jedí jej, kir ſkus
 ſi ſhivlenje krajſha, ravno tako ne ſpolni ſa-
 povd

povd zirkve taisti, ktir angelfki kruh v' taki-
mo stano vshije, v' ktirmo je vreden preklest-
va; tedej skus bogakrivno, nevredno obhailo
se ne spolni zerkovna sapovd, kir zhes to sha-
luje, inu jóka zelo nebó.

II.

O deb' pazh víra bel shiva bla, deb' pazh
vidili s' ozhmí vafih dušh breskonzhno boshjo
svitlost, ktira je is lubesni próti nam v' podóbi
kruha skrita, velik Bóg! s' kaj sa eno skerbjo
bi se perpravlal zhlovk sa te prejéti! kaj sa
eno andoht, kaj sa eno zhiftoft, kaj sa ene go-
rèzhe shéle, kaj sa eno serzhno lubesen bi samí
od sebe pogírvali, bres tega, deb' naf zirku
h' temo mogla filiti, al deb' spovdniki permó-
rani bli velikonózhno obhailo na en drugi zhař
odláfhati. Kakó globóko nam bi per serzi le-
shálo, kar vuzheniki govoré, ktiri vfo fojo
sgovornost obernejo na to, deb' vírne h' vred-
ni perprávi sa S. obhailo opominváli. *Kaj je
misa vsigamogózhniga; vesh, pravi S. Aug.
kaj je niegovo mesó, inu kri, ti je snáno?
kadar h' tej misí perstopish, perprávi se s' vfo
skerbjo. Vari se, o zhlovk! pravi S. Bonav.
dè mlazhen, inu restresen ne perstópish, kir ne-
vredno se obhájash, zhe nimash ajfra, shelé,
ponishnosti, inu skupsbraniga serzá. Kolker po-
nishnishi si v' serzi, kolker zhiftishi v' vesti,
kolker bel gorèzh v' lubesni, kolker bel v' ter-
jen v' zhednostih, kolker bel nedolshen v' sa-
arshanjo, tolko bel vreden perstópish k' misí
gospóda, pravi S. Laurent. Just. Per temo ne
misli.*

mislite, lubi moji! kakor taisti mlazhni kri-
 stiani mislio, kir pravjo: zhe vshivánje angel-
 skiga kruba táko perprávo pogirje, táko zhi-
 stoft ferzá, táko svetost, tok' je bolsi, de se
 h' temo Sakramenti zel ne perstópi, kakor deb'
 se skus nevredno vshivánje nezhasť strila, takó
 nima obeden misliti, inu sklepati. Ni szer per-
 pushéno svéto pesám naprej metáti, inu délati
 skus obhailo boshji róp, kar je pred Bógam
 strashna hudobia, pa táke perpráve tudi obeden
 ne pogirje, inu je pogirvati ne more od zhlo-
 véka, deb' kakor Angel, al svetnik k' boshji
 misi perstópil; sadošti je, de se pred vshiván-
 jam S. Sakramenta vest na tanko pregleda, inu
 ako najde zhlovk nad seboj vezhi greh, de ga
 popret skus serzhno grévengo, inu ponishno
 spovd is sebe sbrishe. *Zhlovk*, pravi S. Paul,
more sam sebe skushati, to je sojo vest sprá-
 shati, zhe je zhista, inu taka, de skus nevred-
 no obhailo se ne bo pred Bógam greha kriv stur-
 ril, kakeršhniga so se krivi strili Judje, k' so
 Jesusa krishali: *Kir je strashna rezh*, pravi
 Lalemand, *nevredno se obhájati, tok' en mla-
 zhen zhlovk prez sam per sebi ta sklep stri, de
 ozhe, al le malokdej, al zel obenkrat k' S. Ob-
 hailo perstópiti*. Al moder, dober kristian
 dergazhi sklépa, inu skusha sam sebe, kakor
 S. Paul sapové, on ve dobro, de nevredno se
 obhajati je ravno tolko, kakor sam sebi shiv-
 lénje vséti, sa volo tega nej ti bo to sa navk,
 o zhlovk! shivísh v' blishni greshni perlóshno-
 sti, v' ktiri vezhdeil greshísh, ako se obháish,
 inu pret perlosínosti ne sapustísh, je nevredno
 obhailo. Imash greshno navádo, is ktire pogo-
 stim

stim v' greh padešh, ako se obhajášh, inu popret navádo ne sapuštíšh, je nevredno obhailo. Shivíšh s' tojim blišnim, v' jesi, al v' sovrášhtvo, ako se obhajášh, inu popret sovrášhtva ne resdéréšh, s' sovrášhnikam perjasnost ne štríšh, je nevredno obhailo. Ako imášh ptuje, vkradeno, pergolfano blagó, ako si tojmo blišnimo na karkóli sa eno visho šhkodo, inu krivizo šturil, ako se obhajášh, inu popret krivizo ne poprávíšh, je nevredno obhailo. Si odvsel škus opravlanje tojmo blišnimo pošhtenje, zhašt, inu dobro imé, ako se obhájšh, inu popret besédo nasaj ne vsamešh, dobro imé ne povérnešh, je nevredno obháilo. Poglej, ako si v' eni, al drugi, is tih pétih rezhí sapopáden, poprávi pret, špové se, potim perštópi h' misi gospóda, prejmi tojga isvelizharja, inu ne bošh imel urshaba se báti, de si nevredno obhailo šturil.

III.

Kdor v' lejtí le enkrat k' S. obhailo perštópi, štrí šzer sadóšti sapovdi, ktira je dána sa léne, inu saníkerne, pa ne špolni shéle katolšhke zirkve, ktira šbelí, deb' se vírni vezhkrat zhes léto snajdli per misi gospóda. Premalo štrí, kdor dušho le enkrat v' léto napáše, kir vender truplo móre vsaki dan napáseno biti. Ta jed je šzer bošhja, je možhna, da dušhi sa zelo léto sadóšti možhí, pa kako tehko je verjéti, deb' se tašti prav perpravlen, vredno obhajal, ktir le enkrat v' léti perštópi! kako tehko je verjéti, deb' tašti imel zelo léto sadó-

dósti mozhi greha se várvati, inu brúmno shivéti, ktir po angelski jedi obenga praviga poshelenja nima! kako malokdej se sgodi, deb' se taki tudi ob velikonózhi vredno obhájali, ktiri zhes léto do te nebeshke jedi obéne prave lakote nimajo, kir se tudi po velikonózhnimo obhailo vezhdej spet ravno v' te grehe nasaj povernejo, v' ktirih so popret gnili! Jesuf možhno shelí, deb' ga vezhkrat vshivali, *serzhno sim shelel*, je rekel on per sadni vezherji, *velikonózhno jagne s' vami jesti, preden terpim*, on vóshi zhes vse, deb' se skus ta S. Sakrament s' nami sklenil, inu mi s' njim, deb' on v' nami shivel, inu mi v' njemo, deb' bil on gospód, inu krajl zhes nafhe serzé, inu mi vefelje njegoviga serzá. Al je mogózhe tim gorézhim shélam Jesufovim soper státi? ako víra fhe ni popólnama vgasnila, ako serzé fhe ni oterpélu? slasti, kir oblube, inu shuganje je sraven postávil Jesuf, k' je rekel: *Kdor je moje mesó, inu pije moja kri, ta ostáne v' meni, inu jest v' njemo*; naspróti pa: *Ako ne boste jedli mesó sina zhlovéka, inu pili njegovo kri, ne boste shivlenja v' sebi iméli*. Lubesnivi Jesuf, deb' naf k' sebi vlekel, se je otel v' podóbo kruha, inu vina striti, inu se vishati po nafhi slabósti, je otel vso svitlóbo soje zhaslí prezh odloshíti, deb' naf ne ostrashil, k' njemo se blifhati, je otel, de ta Sakrament ima v' vshih zhaslih, po vshih krajih katolskhkiga svetá vsaki dan ponovlen biti, deb' ga samogel zhlovk prejéti, kader shelí. On vóshi to, sa to, kir ozhe s' nami sklenen, inu od naf lublen biti, sa to steguje próti nam soje róke, sa to zhaka

na nas, deb' se mogel zhes nas vsmiliti. *Moj Bóg!* savpije tukej S. Aug. *sej bi vunder she to sa nas sadósti velika gnada bla, keb' nam bil samo to perpustil, de smemo nashe serzé k' tebi povsdigniti, kaj sa ena gnada je she lé sa nas, kir nas vábish, nam sapóvesh tebe samiga vshivati, kakor deb' ti en dobizhek od tega imel, de nas srezhne strish?* Bo eden od enga imenitniga gospóda, mogózhniga oblastnika h' kofili povablen, se savsáme, ne ve, kaj bi sturil, inu Bóg, stvarnik vsih rezhí, pred ktirim so vse krónane glave en prasen nizh, nas vábi, per soji misi spajti se, kir je on sam jed, inu ta, ktir páse, kdo bi se ne sa vsel, kdo bi se ne sazhudil, kdo bi ne vófhil vezhkrat perstopiti, inu sojo dufho pogostiti, fkle-nem prvi dejl, perpravimo se k' drugimo.

I.

V' Sakramenti altarja, pravjo vuzheniki, je obilnost nesapopadljivih gnad, sakaj dár, ktir nam bo dán, je sam Bóg, per tej vezhirji nas páse *Jesus* s' sojim lestnim mesam, to, kar vshijemo, kar se v' nas spreobérne, je ravno taisti Bóg, inu zhlovk, ktir je bil od Marie rojen, ktir je sa nas na krishi vmerl; on se s' namí fklene, ne samo v' volji, inu v' lubesni, ampak na eno naturno, resnizhno, popólnama visho, on strí, de postánemo vdje njegoviga telefa, kostí od njegovih kostí, mesó od njegoviga mesá, de postánemo s' njim eno mesó, ena rézh, eno samo zelo truplo. *Moj Bóg! kaj sa ena gnada! kaj sa ena lubesen!* savpije

Dom. Benedict. Vincent. *dopovedati se ne dá,*
sapopásti se ne more. Koko možno more per-
 gajati to vezhkrat velkonózhno jagne vshiti,
 kir per temo vshivánjo ne sadobimo famo bosh-
 jo gnado, ampak tega, od ktirga vse gnade svi-
 rajo, nashiga gospóda, inu Bogá, nashiga od-
 refhenika, inu isvelizharja, nashiga nar bol-
 shiga perjatla, nashiga lubesniviga ozhéta, tega
 prejmemo, ta se vreden strí v' nashe serzé pri-
 ti. Bóg, deslih je vfigamogózhen, ni mogel
 vezh dati, deslih je bres mire bógat, ni imel
 vezh dáti, po eni táki dobróti kdo ne bo imel
 serzhne shéle, inu védno lákoto? Vezhkrat
 vshiti Sakrament S. refhniga Telefa naf' nasha
 lestna potreba pergajna; shelimo ohraniti truplo
 od slabósti, ga moremo vezhkrat napasti, ozh-
 mo ohraniti dusho per duhovnimu shivlenjo,
 jo moremo s' nebeshkim kruham vezhkrat pre-
 viditi. Mi smo slabi, inu revni, tavshent po-
 mankanju podvérsheni, nágnenje, inu poshe-
 lenje naf' vsaki dan nadléshva, hudizh, inu svet
 smiram s' fkusfhnávami pertifka, nashe bitje je
 v' fredi shivlenja, inu smerti, v' fredi luzhi,
 inu temóte, vezhkrat se nam sdí, de zel pe-
 ku se zhes naf' grosí; kaj sa ena luzh, kaj sa
 ena mozh, kaj sa ená gnada nam je potrebna
 v' enmo takó shalofstnimo stano? to luzh, mozh,
 inu gnado pa od kod bomo sadobíli, kakor od
 kruha angelfkiga, ktirga imenuje S. Krisosto-
 mus sapopádik vsih gnad? per tej misi dobimo
 mozh zhes nashe sovrashnike, per tej misi bo
 pregnana temóta nashe pámeti, kakor vnih dveh
 jogrov, k' sta Jesufa sposnala takrat, k' je kruh
 prelomil; per tej misi bo dusha od sojih boles-
 ni,

ni, od strahú, shálosti, inu drusih britkósti os-
 dravlena, per tej misi bo sadušheno gresbno
 poshelénje, inu hudo nagnenje. *Blishej se h' al-
 tarskimo Sakramenti, o zhlovak!* vpije S. Ambr.
inu ti bosh nasiten, kir to je pravi kruh, bosh
vgasil shejo, kir to je pravi studenz, bosh resvet-
len, kir to je prava luzh, bosh reshén, kir to
je prava frajost, bosh odpushanje tojih grehov
sadobil, kir to je ofer sa te saklan, jest vam
bom kakor jutrejna rosa, pravi Jesus skus pre-
róka Osea: inu vi boste zvedli kakor lilje. Is
 vsiga tega kdo ne bo íklenil na potrebo vezh-
 krat vshiti ta presveti Sakrament?

II.

Is tega lahko sposnáte urshah, sakaj so per-
 vi kristiani ta nebeski kruh vshiváli s' takim
 gorézhim shelámi, inu s'zer vsaki dan; k' so
 bli od nevirnih pregajnaní, de ni so mogli
 v' boshji hishí skupej priti, ampak po sharhíh,
 inu podsémelskih berlógih se potikáti, jim je
 zel dopusheno blo, ta S. Sakrament seboj vsé-
 ti, inu s' taistim se pasti. Is tega vidite, sakaj
 so Ss. Ozhetje v' Trid. sbiralshí takó govoríli,
 inu pisati sapovédali: *Mi opomnamo, prósi-*
mo, sarótimo, skus vsmilenje boshje, inu skus
milost nashiga gospóda Jesusa Kristusa, de vsa-
ki, ktir ozhe imé kristiana vredno nositi, se ima
vezhkrat spómni na lubesen nashiga gospóda
Jesusa Kristusa, ktir je dal sojo dusho sa sa-
stávo nashiga isvelizhanja, inu soje S. mesó
nam sa jed, to njegovo S. mesó imajo vsi vir-
ni s' takó shivo vtro, s' takó andohtjo, inu

ponishnostjo moliti, inu zhasliti, de bodo vredni s'taislim po gostim se napasli. Ss. Ozháki so dobro vedili, de koker v' temo Sakramenti so vse gnade sapopádene, tako bres vshivánja tega Sakramenta ne more obstáti obena zhednost, ne brumnost, ne svetost. Tukej pa le obeden ne misli, deb' se s' tim sgovarjal, inu rekel, jest ni sim vreden mojga Bogá vezhkrat prejéti, sakaj jest sim en gresni zhlovk. Vem dobro, de ni si vreden, ne ti, ne jest, to sposnámo, preden se obhájamo, tudi en Kerubim, al en Arhangel ne more vreden biti prejéti sojga stvarnika, kir med stvarjo, inu med stvarnikam ni obene perglihe. Keb' se ti k' vshivánju tega S. Sakramenta tudi zelo vezhnost perpravlal, inu keb' imel svetost Jo. Kerstnika, vender nigdar vreden ne bosh Bogá v' toje serzé prejéti, inu na to visho bi se mogli sa vselej od angelske mise sdershati. Al Bóg, ktir dobro ve, kakó flabe stvari smo, ktir ve, de drusiga ni smo, kakor ena pest revne semle, ne pogirje od nas táke perpráve, ktira bi vrednosti boshjiga sína enaka bla, sakaj kdor bi se otel takó perpraviti, koker je Bóg vreden, ta bi mogel Bogó enak, ja on bi mogel Bóg biti. Nasha perpráva more le po nashi slabósti, inu po gnadi, ktiro Bóg da, vmírjena biti; ako nasha vest skus sgrévano spovd ozhistimo, inu se pred oblizhjam boshjim v' resnizi ponishamo, inu mu rézhemo, de is serza shalujemo, k' smo ga reshalili, ako steremo, kolker móremo, inu shélimo she vezh striti, keb' nam mogózhe blo, tok' Jesus nas ho perpravno voljo milostlivo gori - vsame, inu namejsti to, kar nam manka, skus foje

soje lubesni polnu ferzé. Nej bo ref de smo flabe, mlazhne, na dušhi bolne, inu pomanklive stvarí, ravno sa to, k' smo flabi, moremo mozni kruh vshivati, de sadobimo vezh mozhí soper nafhe sovrashnike; ravno sa to, k' smo mlazhni, se moremo nebeskimu ogni blishati, de v' lubesni boshji vrozhi postánemo; ravno sa to, k' smo na dušhi bolni, inu pomanklivi, moremo po duhovnimo osdravilo hrepnéti, de na dušhi osdrávimo, sakaj ne sdravi, ampak bolni poterbujejo osdravlenika Jesufa Kristufa, ktirga nar vezhi veselje je blo, dokler je na sveti shivel, s' greslniki opraviti iméti, je revne, inu flabe skus sojo gnado soje nebeske vezhirje deléshne sturil. On klizhe she dan donafhni vse te, ktiri so s' révami obdáni, inu jih ózhe bogáte, inu mozhne striti, kir pravi v' S. Evang. Pridite k' meni vsi, ktiri ste s' mujo, inu s' délam obloshéni, jest val' bom poshivel.

III.

Zhe pa is pogostniga vshivánja S. refhniga Telefa tolko gnad, tolko dobizhka pride, sakaj zirku vsm virnim ne sapove vezhkrat k' S. Obhailo perstopíti? morbit je ta urshah, kir zirku ve, de sedajni kristiani ni so vezh takó brumni, nedolshni, inu sveti, kakor so pervi bli, k' so se vsaki dan obhájali? ni to urshah: de zirku pogostne obhaila pod greham ne sapové, je zel modro, sakaj zirku se boji, keb' virnim pogostno obhailo zhes leto pod greham naloshila, bi se morbit sgodilo, deb' skus vezh
ob-

obhail vezh boshjih rófov doperneseno blo. Deslih zirku dobro ve, de per sedajnih kristianih ni vezh tistiga ajfra, ktir je per pervih bil, vender možno shelí, deslih ne sapove, deb' vsaki vírni vezhkrat zhes leto k' S. Obhailu perstopil, kir zirku je previshana, de pogostno vshivánje angelskiga kruha je nar bolshi mitel zhlovéka posvetiti, inu pokasáti tudi v' nashih zhasih isgléde takih dush, kakerfshne so v' pervih zhasih vsi vírni bli. Ne shivimo sdej takó brumno, kakor so nekdej shivéli, smo sdej h' hudimu takó možno nágneni, v' andohti takó mlazhni, inu flabi, tok' moremo ravno sa to vezhkrat perstopiti k' študenzi vsih gnad, vse milosti, de bomo od nashih smotnav, od nashé mlázhnosti résheni, v' zhednostih vsaki dan možneshi, v' skufhnávah terdneshi, inu pervim vírnim zhe ne popóloama vsaj enkolko enaki. Sa volo tega povikshaj, o zhlovk! od dneva do dneva smiram bel tojo andoht proti sakramentalškimo Jesusi, nej raste lákota po temo nebeshkimo kruho; nikar soper ne stoj shélam katolshke zirkve, ktira pogostno obhailo vóshí, nikar ne sanizhuj lubesen Jesusovo, ktir shelí v' temo S. Sakramenti steboj sklenen shivéti; pogostno obhailo je andoht, ktira je bla od zéle katolshke zirkve vselej sa dobro sposnána, vselej posheléna, andoht, ktira je od samiga Jesufa potérjena, inu možno perporózhana, andoht, ktira sraven vsih zhlovéku dodelénih gnad nar bel povérne Jesusovo lubesen s' nasprutno lubesnio. Srezhne vse taiste dušhe, ktire se zhes leto vezhkrat, v' dianjo, na duhovno visho pa vsaki dan andohtlivo obhá-

jajo; o deb' pazh to zel svet sposnal, kolko vezh poshelénja, inu duhovne lókote bi blo per vsih po tej angelski jedi. Vpili bi kristiani glasno proti Jesufi v' S. Sakramenti skritimo, kakor so vpili pervi kristiani, k' so molili polni ajfra s' tim besédami: o shivi, nebeshki kruh, o nebeshka mana! kdaj mi bo dofhlá taista isvóléna ura, de te bom vshil, kir le ti sam samoresh mojo dusho nasfititi! kdaj bodo meni vse posémelske jedi sóperne postále, deb' le tebe samiga shélel! kdaj bo letó, o dobróta vsih dobrót! Jest shelim, ti vésh, kakó? perstopim h'toji misi, pa sposnam, de ni sim vreden tebe prejéti, kir sim tebe dostikrat možhno reshálil, inu ni sim, kakor bi bil imel, toje reshálénje sadohti obshálval, inu objokal; shelim te prejéti, pa sposnam, de ni sim vreden, kir ni she vse nágnenje proti vsakdajnim greham v' meni popólnama vmorjéno; shelim te prejéti, pa sposnam, de ni sim vreden, kir she ni sim toji lubesni, toji volji, inu pokórhini popólnama zhes dan, o lubi Jesuf! skus mózh toje dobróte, inu oblúbe sturi me vredniga, de s' shivo víro tebe, o moja lubesen! prejmém. Tako so sveiniki sdhivali proti sakramental'skimo Jesufi, takó sdihujejo proti njemo she dan donashni vsi taisti, ktiri vedó, inu sposnajo, kaj prejmo, kadar k' S. Obhaili perstopjo.

Kir tedej je temó takó, možhno shelim, deb' si strili is donashniga navuka dobre misli, inu previdnost sa vashe perhodno isvelizhanje. Previshan si, o zhlovk! de véshe te zerkovna sapovd, spodbodajo te shéle, beséde, inu váblenje

je Jesufovo v' prizheózhimu S. Zhasu prejéti Sakrament S. rešhniga Telefa, inu kir ne zvi-
blam, de vi vfi, kar se val v' prizho tukej
snajde, shélite spolniti zerkovno sapovd, inu
kir se trofhtam, de, keb' tudi obene sapovdi
ne blo, bi vender sheléli vezhkrat per boshji
misi se gostiti, inu bi to tudi v' dianju strili,
sa volo tega se mi nepotrebno vidi val h' te-
mo opominati, ampak prosim samó to, kadar
se obhajash, o zhlovk! persadéni si vfo mujo,
de se bosh vselej vredno obhajal, kolker se
zhlovk samore vreden striti; o sprashaj popret
vselej svesto tojo vest, de bosh sposnal vse,
kar si kdej soper voljo tojga Bogá mislil, go-
voril, al sturil, kar najdesh nad seboj grešh-
niga, o obshaluj is zeliga serzá is zhiste boshje
lubesni, oblubi Jesusi, v' greh frejvolno nizh
vezh nasaj pasti, Bogá nizh vezh reshalti,
gnado boshjo nizh vezh sapravati, inu kar ob-
lubish s' jesikam, dershi, inu sturi v' dianju;
obtóshi se potim ponishno, inu zhisto pred
boshjim namestnikam, ponishej se, sturi sam se-
be k' shpóti, sposnej, de si grešhil, de ni si
vreden vsmilenja, Inu po sadobléni odvési per-
stópi h' boshji misi, inu govóri k' Jesusi: *o
Jesus! moj isvelizhar! poglej me, sdej pri-
dem k' tebi nasaj, kakor sgubléni sin k' sojmo
ozheti, ne savérsi me, sposnal sim pred tojim
namestnikam moje hudobie, odpusti mi, gré-
va me, de sim te reshánil, sanesi mi, veliko
sim se ti sadovshil, preglej mi. Lazhen sim te-
be, napási me, bolán sim, osdrávi me, ré-
ven sim, obogati me, ostuden sim, ozhisti me;
virjem te pod podóbo kruha, de si moj odre-*

šhenik, moj isvelizhar, moj ozha, moj Bóg, inu moje vse; savupam na toje breskonzhno vsmilenje, de me ne bosh pogubil, ampak v' gnado gori vsel; lubim te zhes vse, sa to te nozhem nigdar vezh reshalti; gospód! ni sim vreden, de v' moje serze pridesh, al rézi te eno samo besedo, tok' bo moja dusha osdravlena. Prosim lubi Jesus! dej, de te bom sdej v' mojmo vandranjo na sveto vselej vredno vshival, slasti pa, de v' sadni uri te prejmém sa popót-nizo, inu grém steboj sklenen veselo proti srezh-ni vezhnosti, kir te bom vidil, kakor si sam na sebi, vshival, lubil, inu zhastil na vekomej. Deb' táko blo ne samó velikonózhno, ampak vsáko obhailo, prosim, dej gnado, o Bóg! meni, mojim fármanam, inu vsim prizhebózhim poshlushavzam; vshlihi me, o Jesus! Amen.

PRIDIGA

Na IV. Nedélo v' Pósti.

Velika mnóshiza je sa njim shlá. Jo. 6.

Kaj vender mislite, lubi moji! od tega ludstva, ktiro hiti sa Jesusam, inu se ne more od njega lozhiti, ako lih on zhes murje gré? al mórete nad tim zvizlati, de ajfer more sila velik hiti? Oní gredó sa Jesusam; deslih vedó, de Jo. Kerstnik je ob glavo djan, inu se po pravizi bati imajo, de tudi ujim, k' se Jesusa der-

dershé, bi se vtegnilo hudó goditi. Oní gredó sa Jesufam, deslih so jim na póti veliki saderl'hi-ki, velike tesháve; Jesuf štópi v' en zhovn, oní pa, ako ozhejo sa njim priti, so perfileni h' nógam jiti, oní gredó sa Jesufam, bres tega deb' se pustili od s'kerbí sa sojo hifho, od pomankanja potrebniga shivesha nasaj dersháti. Srezha Jesufa govoriti s'blifhati, s' njim v' pufhávi oftati, jim je vezh per ferzi bla, kakor njih opravila, kakor jed, inu piazha. Kdo tedej bo rekel, de to ludstvo ni polno ajfra blo? kdo ne bo veliko vezh sam sebi sojo mlazhnost naprej metal, ako se s' tim ludstvom v' pergliho postavi? To si imajo naprej metati posebno taisti, ktiri le samó takrat kej stré, kadar se jim rézhe, ti moresh, ti si dolshan pod smertnim greham, ti si dolshan pod strafengo. Natura tazih kristianov je, s'kerbétí, de nizh taziga ne stré, kar bi peklenškiga ogná vredno blo, al deb' vsaki dan kej taziga strili, kar je vredno nebes, to nozhejo saftópiti. O saniker-ni táki kristiani! al vam morbit perpušti vaš imenitni kristianski poklíz bres ajfra biti, v' mlazhnosti shiveti? al je morbit med isvólenim en reslozhik? je morbit rekal ktirmo smed vaš Bóg: ti sadošti strish, ako se hudiga var-jesh, dobro striti je dolshnost enga drusiga? al ni lenóba, inu mlazhnost vredna preklestva, kir pravi Jesuf, de vsako drevó, ktiro dobri-ga sadú ne pernese, ima posékano, inu v' ogeu vérsheno biti? tedej al ne stri ta she samó skus to kej pekla vredniga, kir nizh nebes vredniga ne strí? Ako dosdej ni ste saftopili, tako imate saftopiti potim, k' boste donashno

pridigo fhlišhali. Jest pravim, de ni nizh bel shalofniga, kakor ena mlazhna duſha, inu ſzer ſa volo trojne ſlepóte, ktira je urſhah, de takó dobro ſoje ſrezhe, kakor ſoje nefrezhe ne ſposná; ena mlazhna duſha ne ſposná taifte gnade, ktire ſgubí, ne ſposna taifte nevárnosti, ktirim ſe vun poſtavi. Trie navuki, preden jih reſhloſhim, poterpíte.

I.

Stan mlazhne duſhe je do konza neváren, inu sháloſten, kir ne ſposna gnade, ktire ſgubí: *Ena h' déli léna róka, ktira nizh ne ſtri, ſama ſebi perpravla nefrezho, inu vboſhtvo*, pravi S. Duh ſkus modriga, inu leté beſede vuzheniki na mlazhne duſhe obernejo, ktire ſe ſnajdejo v' enmo ſovs vrednimo vboſhtvo; veſh dobro, o zhlovk! de ſhazi, ktiri eno duſho obogátjo, ſo taifte gnade, ktire nam bodo dodeléne od boſhjiga vſmilenja, to ſo ſhazi, ktiri na ſveto nimajo ſoje glihe, kir vſe poſemelſko bogatſvo preſtópjo, to ſo ſhazi, ktiri tolko velajo, kakor nebefa; te ſhaze ſgubí en mlazhen kriſtian, kir ſe jih ſam obrópa, bres tega, deb' ſposnal, on ſe obrópa takó, de ne ſgubí ſamo te gnade, ktire je ſhe ſadobil, ampak ſe tudi tih nevreden ſtri, ktire bi ſhe ſnal ſadobiti; is ktirga pride, de ſkus to ſgubo ſe poſtavi v' ſtan taziga vboſhtva, ktirmo ſkorej ni vezh mogozhe h' pomózhi priti. Inu kakó more dergazhi biti, kir ſhivljenje leniga, mlazhniga kriſtiana drusiga ni, kakor enu vedno ſapравlanje boſhjih gnad; preglejte ſe en
ma

malo njegovo sadershanje, inu se boste v' temo kmalo previshali: vi ga vidite moliti, pa bres samerklivosti, vusiga restrefeniga, vi ga vidite k' spovdi hoditi, pa bres pobolshanja, ga vidite Sakrament S. refhniga Telefa prejemati, pa bres ajfra, bres andohti, ga vidite boshjo besedo poshluhati, pa bres dobizhka. On ima pred sojim ozhmí narlepshi isgléde brumnosti, on jih vidi, pa jih ne posnéma, on dobí v' roke Ss. Bukve, jih bere, pa mu nizh ne nuza, on shlishi vezhkrat reslágati vezhne refnize, poshluha, pa ne bo h' ajfru spodbodén, al se na pravi to gnade prezh metati, ktire zhlovk, v' roki ima, s' ktirim ishe Bóg njegovo pamet refvetliti, deb' sposnal soj nevární stan? kaj bom rekel od notrejniga spodbadanja, ktirmu se foperstavi? kaj od notrejniga glasa, ktir ga sa volo mlazhnosti svari, pa ga sanizhuje? kaj od pezhenja vesti, s' ktirim sheli Bóg njegovo saspano vest sbuditi, pa ga sam sadushí? Sgol gnade, ktire mlazhna duha sgubí, kir si jih nozhe k' nuzi striti, gnade, na ktirih vílí vezhno isvelizhanje. O keb' pazh sposnal mlazhen zhlovk shkodo te sgube? al ravno v' temo njegova narvezhi nefrezha obstoji, de ne sposná soje revshne, kir si s' breskonzhnim vsmilenjam boshjim nespametno perlisuje, samirka sojo revshno ravno takó malo, kakor taisti mlazhni shkof v' skrivnimo resodénju S. Jo. k' je rekel sam od sebe: *Jest sim bógat, prenióshen, nizh ne potrebujem*, sraven pa ne shlishi, de nebó, kir vidi sametanje boshjih gnad, mu smirav naproti vpije: ti ne vesh, ne sposnash, de si reven, framashki, nág, inu flep.

II.

Vender vse te gnade, ktire mlazhen kristian sgubi, kir si jih nozhe k'nuzi striti, ga s'he ne stre popóluama nefrezhniga, ampak taiste gnade, ktirih se sa prihodno nevreden strí, ga v' nar vezhi nefrezho pahnejo. Eno dobróto, ktiro zhlovk ima, sgubiti, je ref nefrezha, al kaj sa ena nefrezha je s'he le sraven tega, kar zhlovk imá, sgubiti tudi to, kar bi mu blo s'he mogozhe sadobiti? Inu ravno takó je per enmo mlazhnimo, on ne sgubi samo te gnade, ktire imá, ampak se nevreden strí tudi taistih gnad, ktire bi s'he samogel sadobiti, sakaj boshje gnade so kakor glidje na kétini takó ena s' druga fkléneni, de ako se pervá gnada savérshe, tudi drugo sa sabo potegne, inu Bogu mlazhno dúsho tolkajn gnufi, de se mu vezhi ne polubi njo lubiti, nje se perjásen fkasati, njo k' sebi vabiti, al s' njo se fkleniti; on nje fzer da gvishne, navádne gnade, ktire tudi sojem sovrashnikam ne odrézhe, al posebne gnade, posebno refvetlénje, posebno pomózh, to nima od njega vupati. Le poshluhfajte, kaj je govoril Bóg vnimu shkofu, od ktirga sim s'he sgorej spómnil, tok' boste kmalo vidili, is kaj sa enim neperjásnim ozhesam Bóg mlazhno dúsho gleda. *kir si mlazhen, ni si mersel, ne gorak, se grosi vezhni Bóg, tok' ozhem sazheti te is mojih vust vun pluváti; beséde! ktire zhlovéka strefnejo, k' jih bére, inu premisli, sakaj te beséde, pravjo vuzheniki, poménjo gnufóbo, ktiro ima Bóg nad mlazhno dúsho, poménjo nevólo, s' ktiro Bóg odvérne od nje soje*

oblizhje, poménje vbošhtvo, inu nefrezho, v' ktiri se mlazhna dušha potopí, poménjo s'gubo boshjih gnad, poménjo s' eno bešédo, de Bóg s' mlazhno dušho ne more vezh poterplénja iméti, de njo kakor eno soperno, preveliko tésho s' nevélo od sebe vershe. Kaj samórem s'he vezh povedati sa vam na snanje dáti, sa val previshati, de mlazhna dušha ne móre od Bogá obene gnade vupati, kir sametanje boshjih gnad ne s'posná? kakó velika bi bla tedej toja nefrezha, o zhlovk! ako bi se ti v' enmo takimo stanó snajdil, ktir je Bogu tolkajn sopern, inu kdo te more sagvišhati, de se v' temo stanó ne snajdešh, pa takó, de ti ga toja flepóta ne puftí s'posnáti? al stríšh kdej zhes to kakšhno premišhluvanje? vprafhašh ktirkrat sam sebe, al si mersel, al gorák, al morbit v' nefrezhnimo stanó mlazhnošti? o premišhluj se v' temo po goštim! al ni per tebi eno soperpostavljanje, ena pozhašnost v' opravlanju dobríh del? si morbit lén, keb' imel kej dobriga striti, bres s'kerbí, ako dobro opuštíšh? ni morbit per tebi eno vedno restrelénje, ktiro, k' te vlezhe od Bogá, ti ne perpuští, deb' serzé h' Bogu povsdignil? ni per tebi ena gvíšhna gnufóba, ena gvíšhna sopernošt proti všemo temo, kar sadéne s'hlushbo boshjo, inu isvelizhanje toje dušhe? ní per tebi ena táka neobzhutlivošt véstí, de per mejhnih rezhéh te nizh serzé ne bolí, ako jih snimer puftíšh, k' so dobre, ako jih stríšh, k' so grešhne? Ako zhutíšh nad seboj vse letó, o v' kaj sa enimo revnimo stano se snajdešh, kakó vboshen si na dušhi, kakó sopern si Bogu! kolko uršhaba imašh sdihvati po goštim: lubi

Jesuf! ne tebi, ne meni ne morem skriti, de mlazhen sim, to sposnam is restresenja mojga duhá, sposnam is lenóbe v' toji shlushbi, sposnam is merslóte v' toji lubesni, sim previshan, de sim v' sháloftnimo stanó mlazhnosti, o jest nefrezhni! tok' sim eden is taistih, ktiri se tojmu serzu gnusjo? is taistih, ktirim ti ne das h perjasniga ozhesa? o sakaj vender ni sim moj revni stan popret sposnal? al od sdej, kir ga sposnam skus toje resvetlenje, te prosim, o Jesuf! dej mi gnado, de v' stanu mlazhnosti nizh vezh ne ostanem, jest se ozhem is te nevarnosti reshiti, inu s' tojo pomozhjo táko shivlenje sazheti, de bom s' novim ajfram popólnama popravil vso shkodo popreshne mlazhnosti.

III.

Stan mlazhne dushe je do konza réven, inu sháloften, kir ne sposna grehe, ktire strí. Ni bres skrivnosti, de Bóg mlazhniga imenuje ne le samó revniga, ampak pravi, de tudi je slep, sakaj sraven sgube boshjih gnad, is ktiro bo mlazhna dusha strafana, je tudi takó slepa, de ne sposná, ne dobro, kar nji manka, kir ne sposná soje lestne revshne, ne sposna hudo, kar se smiram gméra, kir v' greh páda bres tega, deb' samirkala, al zhes to shaloft obzhutila. Inu szer pervizh, kdo bo srajtal vse dobro, kar bi mogla striti, inu vender ne strí, kir opustí vse al is sanikernosti, al is lenóbe, al is nevole, al sa volo strahú ljudjem se samiriti; mlazhna dusha rajshi sgubi dragi zhas v' prasnimo pogóvorí, kakor deb' v' zirku shla,

shla, si rajshi dela skus jegré, inu norzhie
 kratik zhal, kakor deb' besédo boshjo poshlu-
 shala, rajshi zerkla truplo s' dolgim sparjam
 v' gorki pósteli, kakor deb' h' Sakramenti S. Al-
 tarja perstopila; almoshno dáti je ne veselj, sa
 to opuští, molitu nji je soperna, sa to nji je
 sadošti, ako sjutrej, inu svezhir krish strí,
 zhe lih ozhanalsha ne smóli, post, inu druge
 spokórne dela nje preteshke naprej pridejo, sa
 to se s' tim nózhe pezháti, inu kar je nar huj-
 shi, je to, de vse te samude dobriga nji nizh
 teshko serzé ne déljajo, jih zel ne dershi sa pre-
 greshenje. Pa ni se zhuditi, de samuda dobri-
 ga mlazhni dufhi ne strí teshkiga serzá, kir ji
 zel hudo, kar smiram gméra, obene skerbí ne
 déla; kir je navajena vsaki greh, zhe le ozhic-
 no smertni ni, nizh porajtati, tok' mejhne kakor
 vodo vsaki dan pijé, pravi Cornel. a Lap. Te
 beséde, de greshnik grehe pijé, kakor vodo,
 se vam morejo resnizhne viditi, le sodite, en
 mlazhen zhlovk nima obenga nepokoja, ako se
 sláshe per vsaki drugi besédi, ako se gori der-
 shi v' nespodóbnih mislil, ako sojim ozhém vso
 prostost perpuští, on povshíva grehe, kakor vo-
 do; na dve platí sastoplive beséde, samirklive,
 al zel klafarske norzhie, nevumna lestna hvala,
 sbodenje, sanizhливо opravlanje blishniga je sa-
 popadik skorej vsih njegovih pogovorov, on
 povshíva grehe, kakor vodo; dremanje, al po-
 govarjenje v' zirkvi, kar vselej Bogá resháli,
 inu blishniga pohujsha, nesmasnost v' jegráh,
 v' piazhi, inu v' jedi, nezhimernost, inu dopa-
 denje v' oblazhilo; vsakdajna nevéla, prepe-
 ranje, vedna nepoterpeshlivost, is vsiga tega
 si

si nizh ne strí, povshiva grehe, kakor vodo. Jest bi konza ne najdil, keb'otel rajtati vse pregrehe, ktire mlazhna dusha bres vliga pezhenja vestí dopernése, samo sa to, kir jih ne dershi sa ozhitno smertne, neglavne pregrehe; de tedej vse s'eno besédo skup sapopádem, tok' rézhem samó to, mlazhna dusha poshira grehe, kakor vodo, is ktirih besedi, ako jih ozhte prav premisliti, boste lobkó sposnáli, koko shalosten, reven, inu neváren je stan mlazhnosti, neváren takó, de pret sna saráshen, terdovráten gresnik h'pokóri priti, inu isvelizhanje sadobiti, kakor dusha, ktira shiví neobzhutlivo v' stani mlazhnosti.

I.

H'temo hudimo, kar mlazhen zhlovk sam strí, perstavimo she to, kar on skus sojo mlazhnost blishnimo shkodje, kakó shkodlivi so navuki, ktire vun trofi, de ni namrezh potrebna táka ojstroft v' sadershanju, ne táka tenkost v' spolnenju sojih dolshnosti; de ni nizh takó hudiga, po gvishnih shégah, inu navádah svetá se vishati, ktire deslih s'ojstroftjo S. Evang. se ne sgliahajo, vender ne gredó zhes boshje sapovdi, de je dosti brumnih dush, ktire gvishne mejhne rezhi ne porajtajo, skus ktire brumnost veliko vezh soperna, kakor perjetna rata, Bóg je s'nami sadavolen, zhe le njegove sapovdi v' vezhi rézhi ne prelomimo, ako se tudi na vsáko terzialsko, múhasto andoht ne dershimo. Kolko jih je, ktiri se skus take pogóvo-re, inu skus take isgléde pusté nasaj dershati od

brumniga sadershanja, od pogostniga vshivanja Ss. Sakramentov, od doliterenja sojih pozhutkov, inu od satajenja lestne nature, inu hudiga nagnenja. Enga mlazhniga vse rado posnéma, kir vsaki se s' tim golfá, de le ozhitno smertniga nizh ne strí, to malo ga ne more pogubiti. Inu vender kolkokrat se sgodi, de med grehe, ktire mlazhen strí, inu sa mejhne derší, se tudi smertni vmef pomejshajo, kir jih ne sposná, al veliko vezh nozhe sposnati. Tako je mlazhne dushe! kir se od ozhitno smertnih grehov varjete, mislite, de ste le s' mejhnim, odpustlivim slabostim obdani, al jest vam povém, de val' vasha mlazhnost sila dostikrat v' smertne grehe pogrésne, inu to je takó gotovo, de per vsi vashi slepóti morete samí sposnati. Kolkokrat samí zviplate, al je to reslufhtanje frejvolno, al ne, al je uno govorjenje shkodljivo, al ne, inu tako naprej, jest szer vem, de sodbo vselej takó sklénete, de se samí sebi nedolshni vidite, al v' smertni uri, inu per sodbi boshji, gvishno ne bofte tako sodili; kadar bo ogrinalo, s' ktirim vam sdej mlazhnost ozhi dushe pokriva, prezh padlo, bofte na tanko vidili, de taiste perjasnosti, is ktire si ni ste obene vestí délali, de taiste neframne shége, ktire sdej s' navádo sgovarjate, de taisti ferbeshni poglédi, skrivno pogovarjanje, zhes ktiro se sdej obenkrat per spovdi ne obtóshite, de vse to ni blo nizh takó meihniga, kakor se je vam sdélo, to bofte vidili, inu sraven mogli sposnati, de mlazhnost val' je veliko vezh pregreh dolshna strila, kakor ste si v' shivlenju domishluvali. Vpremisshluvanju tolko dolgov, ktire si mlazhna

na dušha naloshi, ne vem, kaj vi mislite; kar mene sadene, sposnam, kolker vezh to premishlam, tolko vezh se tresem, sakaj kdo ve, koliko grehov me je moja mlazhnost delésniga strila, bres tega, deb' vse sposnal? kdo mi more povédati, kolkokrat moje dolshnosti ni sim spolnil, al vsaj ne takó, kakor sim dolshan bil? kdo mi more resodéti vse pomankanje, ktiro se je snajdlo per mojih vsakdajnih opravilah? kdo mi more sposnati dati ptuje grehe, ktirih sim morbit skus moj slabi isgléd urshah bil? inu kar je nar bel shalofno, kdo ve, al ni sim vezhkrat med tolkajn mejhnim grehi tudi v' smertne padil, bres tega, deb' jih bil is greshne nevednosti sposnal? 'O lubi Jesus! kako velik je moj strah v' temo premishlujanjo! nigdar bi ne bil verjel, de me bo moje mlazhno shivljenje v' tak shalofsten stan postavilo; jest najdem nad seboj tolko pomankanja, de po pravizi morem rézhi s' Dávidam, moji grehi so mi zhes moja glavo frastli, oni so mi kakor ena filna tésha rátali; posebno pa, o kakó možhno se bojim, deb' me slepóta ne bla h' sgubi toje gnade sapelála; o moj odrefhenik! profim te, ne saver-si me od tojga oblizhja, kir se s' sgrévanim ferzam h' tojim nogam vershem; jest prekolnem mojo poprefhno mlazhnost, inu s' njo vred vse pregréhe smertne, inu mejhne, ktire sim do te ure dopernéfel, ti pa dej mi gnado, de sa naprej s' novim ajfram noter dopernésem, kar sim dosdej skus mlazhnost samudil.

II.

Stan mlazhne dushe je fila reven, inu shá-loften, kir nesposna nevárnosti, v' ktire se postávi. Keb' mlazhna dusha soje nevárnosti sposnala, bi soj revni stan sapustila, inu dergazhi sazhéla shivéti, al kaj nuza? ravno taista flepóta, ktira ji ne puftí sposnátí ne gnade, ktire sgubí, ne grebe, ktire gméra, ji skriva tudi nevárnosti, v' ktire se postavi; inu kaj so vender to sa ene velike, strafhne nevárnosti! Vam bo morbit zhudno naprej perfhlo, kar bom rekel, vender pamet, inu víra poterdi, de nad tim obeden ne more zviplati, vezhkrat je mlazhen kristian v' vezhi nevárnosti sojga pogublenja, kakor velik gresfhnik; postavite na eno stran mlazhno dusho, kakerfhno sim dones popisal; na drugo pa velikiga gresfhnika, inu jest rézhem, de mlazhni je v' vezhi nevárnosti sojga pogublenja, kakor v' pregrehah sarásheni; urshah je ta, gresfhnik vezhkrat sposná nevárnost, v' ktiri se snajde, inu k'bo zhes malo, al zhes dolgo ostrashen, bo segel h' resnizhni pokóri; al kakó bo mlazhni soji nevárnosti odsfal, kir je nesposna? ja, kir zel misli, de se v' obeni nevárnosti ne snajde? Perstavite h' temo she to, de gresfhnik, ktir bukve, inu pridige vezhdej lóvráshi, lohko sam vse gré, inu soje hudobie s' sgrévanim sovsámi prekolne, rata spokórník is gresfhnika, kakor hitro kej bere, al shlishi, kar ga sadéne, inu vstráshí, al od ojf-tre sodbe boshje, ktira po smerti na njega zhaka, al od vezhnosti peklenfskih marter, ktire so gresfhnikam sashúgane, al od strafhne

bo-

boshje pravize, ktira nespokórjenim ne sanéfe, al od breskouzhniga boshiga vsmilenja, s' ktirim vsame Bóg gori vsaziga, ktir se spokórjen k' njemo nasaj povérne, to grešniku serze omezha, ga perpelá h' s'posnanjo, h' pokóri, inu h' pobólfhanjo; al kaj samorejo vse te vezhne refnize per mlazhnimo? nizh, zel nizh! on te refnize al sam bere, al jih shlišhi, vender od mlazhnosti ne odstópi, kir te refnize al sam na se ne oberne, al kir njegovo serzé vezh ne sbodejo. Tako je, pravi Casian. vsakdajna fkušhna smiram vuzhi, de vezh je vupati od grešnika, kakor od mlazhniga. Ja! Bóg sam sovráshi v' soji shlushbi vezh mlazhnost, kakor mer-slóto, on sagvísha, de lubejšhi mu je mer-sla, kakor mlazhna dušha, kir pravi v' skrivnizmu resodenju skus vusta S. Jo. *O deb' bil pazh mersel, al gorák!* saštopite dobro te bešéde, Bóg pravi: o deb' bil pazh mersel, al gorák, ne, kakor deb' mer-slóta sama na sebi majnshi greh bla, kakor mlazhnost, ampak sa to, kir mlazhnost bo veliko teshej pobólfhana, kakor mer-slóta. Tako govóri tudi S. Greg. kir pravi, *Merslóta, ktira pred mlazhnostjo gré, ima she vupanje, al s' mlazhnostjo, ktira sa mer-slóto pride, je s'záganu,* sakaj spreobernénje grešnika je she smiram vupati, al kdor enkrat po spreobernénju mlazhen rata, sgine tudi taisto vupanje, ktiro smo she od njega iméli, dokler je she v' grehish shivel.

III.

Bi rekel morbit eden, al drugi: pridigar sabstojn govóri, jest ne saštopim to, kakó bi mlazh-

mlazhni, ktir si naprej vsame boshjo sapovd v' veliki rézhi nigdar prelomiti, v' vezhni nevárnosti sojga pogublénja bil, kakor gresnik, ktir sapovd boshjo v' refnizi prelómi, pogublén vènder obeden ne bo, to vem, kakor ta, ktir ima teshke, smertne grehe nad seboj. Prav je! al spómni se, ktir takó govoríh, na to, kar sim v' drugimo dejlo moje pridige povedal, de v' stanó mlazhnošti bodo vezhkrat smertni grehi doperneseni, ktire pa mlazhna dúsha is radovolne slepóte ne sposna. Kdor sklene to s' tim, kar sim tudi svishal, de mlazhni mejn sposna sojo nevárnost, kakor gresnik, de mlazhniga vezhne refnize mejn sbodejo, kakor gresnika, ta ne bo mogel tajiti, de mlazhni se snajde v' vezhi nevárnosti sojga pogublénja, kakor velik gresnik. Pa postávimo, de mlazhni ne pade v' smertne pregrehe, ktire is gresne nevednosti ne sposná, vènder nikar ne míslimo, de se bo dolgo varval velizih ozhitno smertnih grehov, sakaj mejhni grehi, v' ktire bres premifelka pade, mu perpravljajo pót v' smertne, kir tedej se tok' rekózh na meji smertnih grehov gori dershí, kako lohko se sna sgoditi, de v' eni filni skufhnávi, v' eni blishni perloshnosti is mejhniga v' velik greh páde; kdor je Bogu nesvest v' mejhnih rezhéh, ni v' velizih rezhéh vreden boshje pomózhi, inu gnade. Zhe je mlazhen kristian v' shivlenju tákim nevárnostim vun postávlen, kakó se mu bo she le v' smertni uri godilo? al se bo mogel, kir je tako slab, soperpostaviti skufhnávam hudizhovim? k' je shivel smiram v' stani, ktir je Bogu tolkajin soper, se bo mogel v' sadni uri na boshjo pomózh sa-

našhati? kako možno se je bati, deb' ga takrat ne prepadla zagovitnost, k' bo vidil vboštvo na zhednostih, pomankanje na sahlushenjo, inu ferbeshno savérshene boshje gnade. O Bóg! tudi nar svetelhi dushe se v' smertni uri trešejo, inu, deslih jih možna gnada boshja podpíra, vender trepetájo pred peklenškim škúhnávami, kako se bo tedej she lé s' mlazhno dusho godilo? Nevárnost mlazhne dushe je sadosti sposnal S. Bernardin. kir je rekel, poln serafinskiga ajfra: *Gorje taisti dushi, ktira dni sojga shivljenja dopernesé na rozheju mlazhnosti.* Lubi moji! zhe val' te velike nevárnosti v' strahjo, tok' vam jest popolnoma prav dam, sakaj kdo bi se ne trefel, zhe ima vender kej pameti v' glavi, kej víre v' serzi? Al kir strah sam nizh ne pomága, ako sraven zhlovk se ne vsdigne is mlazhuosti, tok' samirkajte si tri mitelne, ktire prepíše sam Bóg v' škivnimo resodénio S. Jo. *Jest ti svetjem, so boshje beséde, de kupish od mene slato, ktiro je škus ogen škushano, de obogátish, drugizh, jest ti svetjem, de oblezhesh belo oblazhilo, de framota toje nagosti ne bo ozhitna; trekizh, pomáshi toje ozhi s' masilam, de bosh vidil, škus ogen ozhišhenó slato poméni zhisto boshjo lubesen, belo oblazhilo poméni dobre déla, inu keršhanske zhednosti, masilo sa ozhi poméni premíshlvanje vezhnih resniz; to so trije mitelni, s' ktirim se more mlazhnost is serza pregnáti. Al kir vsa muja zhloveska nizh ne sdá, ako ne bo podpirana od boshje gnade —*

Tok' pridi ti sam, lubi Jesus! pridi, inu vshgi

vshgi v' nashih serzah ogen toje lubesni, pridi, inu dei nam mozh h' dopernashanju dobrih del, inu h' sadoblenju kershanskih zhednosti, pridi, inu resvetli-nas, de bomo toje vezhno resnizhne, boshje navuke prav sposnali. Kir ti sam si rekel, de si is tega urshaha pershal na svet, deb' na semli en nebeski ogen pershgal, o tok' sturi, de bo serze vsaziga smed nas od tega ogná vshgáno gorélo takó, de se mlazhnost nashih serz nigdar ne bo podstoplla. Dru-siga na shelimo, kakor to, deb' skus zhisto boshjo lubesen, skus lépe zhednosti, inu skus premishluvanje boshjih resniz nashe serze s' tojim, inu toje s' nashim smiram skleneno blo v' temo shivlenjo, dokler se bo v' smertni uri sa vselej sklenilo steboj, inu te lubilo, koker te Angeli, inu svetniki lubjo, skus zela dolgo vezhnost. To gnado prosim donef sam sa se, sa vse mo-je farmane, inu prizheozhe poshlushavze, vshli-shi me, o Jesus! Amen.

PRIDIGA

Na tiho, al V. Nedélo v' Pósti.

Kdo med vami me bo gréha obdolshil. Ja. 8.

Kakor malo more sonze temóte, ravno tako malo, inu she mejn more Jesus greha obdolshen biti, on ni bil samó vselej proft od vse pregrehe, ampak on zel ni mogel grefhiti, zhe

ga tudi le kakor zhlovéka premisljimo. On ni mogel grešhiti, kir je bil Bóg, inu zhlovk fkupej, kir boshja natura je tudi njegovo zhlovefko naturo h' neisgruntani svetoſti povsdignila; on ni mogel grešhiti sa volo obilnoſti boshjih gnad, ktire ſo v' njemo vse fkupej ſapopádene ble; on ni mogel grešhiti, kir je bil ſam ſvet, inu kir le on ſam ſamore vse poſvetiti; ſadnizh on ni mogel grešhiti, kir je bil nar bel popól-nama maſhnik, inu nar zhiftiſhi ofer; o kaj ſa en *vikſhi maſhnik!* pravi S. Paul. *ſvet, neodolſhen, neomadeshvan, od greſhnikov odló-zhen, zhes nebeſa povsdignen, ktirmu ni potreba, kakor drugim maſhnikam, vſaki dan prez ſa ſoje grehe ofer perneſti, pozim ſhe la ſa grehe ludſtva;* kakó je mogel ta ofer ſvet, inu zhift biti, kir ſpet pravi S. Paul. ako krí ſhvalí ognúſene poſvetí k' teleſni zhiftoſti, kolko vezh bo krí Kristuſa, ktir je fkus S. Duhá ſebe bres mádeſha Bogu ofral, naſho veſt od mertvih dél ozhiſtila, de bomo ſhivimu Bogu ſhluſhili? kir tedej Jeſuf iſ tolko urſhahov tudi nar majnſhi greh ni mogel doperneſti, tok' fkle-nite, lubi moji! kakó po pravizi je ſnal v' donafhnimo S. Evang. Judam odgovoriti, de obedn ne more ſviſhati, de on tudi nar majnſhi greh nad ſeboj ima, kdo med vami me bo mogel greha obdolſhiti? Inu Jeſuf vender na kriſhi viſi! je bil vender perſhtét, inu glih derſhan hudodelnikam! je bil vender nevfmiſleno martran, inu ſhpotlivo vmorjen! ſakaj? al ſa volo greha? ſa volo kaj ſa enga? ſa volo ſojga greha? on ni obenga imel nad ſeboj; ſa volo greha zhlovéka, ſa volo greha ſojga ludſt-

va vifi mertel na krishi vuf resdjan. O greh, strašna sverjzhina! kir vmoril je tudi tega, ktir vender greha nigdar ni mogel striti! Al to s'he ni vse, de je greh enkrat Jesusa vmoril, hudóba greha s'he dalej gré; greh, kolkerkrat bo sturjen, tolkokrat ponoví smert Jesufovo; tudi to s'he ni sadošti, greh, kolkerkrat bo dopernes'hen, tolkokrat k' nizh strí smert Jesufovo. Besédi, inu mozhi smanka leto reslagati, vender bom sturil, kolker mi bo mogó-zhe v' donas'ni pridigi, ktiro takó resdelim: greh je bil urshah terplénja Jesufoviga, prvi navk; greh je ponovlénje terplénja Jesufoviga, drudi navk; greh k' nizh strí terplénje Jesufovo, tréki navk. Preden to na dalej resloshim, poterpite.

I.

Greh je urshah terplénja Jesufoviga. Keb otel en sbrisan malar smalati vse nefrezhe, krishe, inu nadlóge, kar jih greh je na svet perpravil, is kaj sa enim straham pred greham bi mogla ta malaría vsaziga zhlovéka napolniti! keb' vidil na éni strani table ludstva, ktire je kuga konzhála, vafí, ktire so skus vojsko v' pepel spreobérnene, keb' vidil na drugi platí od povodna salito polje, od tozhe resdjane nógrade, keb' vidil v' enimo drugimo kóti ostanke od meist, ktire je potref pogresnil, keb' vidil nad seboj ognéne strele, ktire is zhernih oblakov na semlo leté, keb' vidil pod seboj odperto gorezho peklenfko jezho, v' ktiri goré pogublene dušhe bres vupanja, deb' kdej odréfhene ble; o kolko hu-

hudiga, kolko strafhniga bi vidil per temó pogledi. Al kaj bi bla ena s' vřim tim nadló-gami, kar jih je greh na svet perprávit, smá-lana tabla, ako se v' pergliho pořtavi s' podobo krishaniga Jesufa? Ako viro pořbluřhamo, tok' rézhem bres vse perglihe vezh, kadar od nařhiga sa volo greha saklániga Bogá řpomín řrim, kakor deb' řrajtal vse nefrezhe, s' ktirim je greh zel svet napolnil. De bořte pa to reřni-
zo prav řapopádli, is ktire se hudóba greha řposná, tok' řpómnite se na dobróto, na ime-
nitnořt, na vrednořt, na nedoishnořt Jesufa, ktiriga na řhpotlivimo krishi viřeořhiga mólimo; on je bil, kakor veřte, edino rojeni řin ořhe-
ta nebeřhkiga, nad ktirim je imel vse dopade-
jenje, on je bil svirk vřih gnad, isgléd vse le-
póte, řapopádik vse modrořti, řtudenz vse řve-
tořti, murje vřiga řařhluřhenja, al, kaj mu je vse to pomagálo? deřlih ni obenga leřtniga gre-
ha nad řeboj imel, je bil vender oblořhen s' na-
řhim pregrehami, kir je per řojmu ořhetu sa nařh dolg dober řtal; inu to je řhe řadořti blo, de je zela grimnořt bořhje řése zhes nje-
ga plánila, de řo se vse taiřte řtrařenge zhes njega reřúle, ktire řmo mi greřlniki řařhluřhi-
li. K' je tedej britka řhalořt njegovo duřho řtiřkála, k' se je opravlanje, inu řanizhvanje njegove zhařti lořila, k' řo nigdar řhliřhane řartre njegovo řruplo řésale, tok' urřhah tega nikař neperpířhite neřveřtóbi njegovih perjař-
lov, ktiri řo ga řapuřtili, ne nevořhlivořti taiř-
řtih, ktiri řo ga řdali, ne krivizi tega, ktir je řodbo řmerti zhes njega isrekel, ne nevořmilenu řrinogov, ktiri řo ga řárřrali, ampak ur-
řhah

shah perpíshite samimu grehu, ktir je pergajnal jogre h' nesvestóbi, toshnike k' jesi, sodnika h' krivizi, bríshke hlapze h' nevsmilenju; al perpíshite veliko vezh urshah boshji pravizi, ktira je nafhe grehe strafvala nad nedolshnim Jesusam. K' je Jesus sa naf zhlovk postal, je nebeshki ozha serdit zhes njega, kir ga je vidil s' nafhim grehi pokritiga, takó govoril: jest vidim nad mojim sinam taisto prevsetnost, inu ofert, s' ktiro se je zhlovk zhes me vsdignil, inu spuntal, to ima on plazhati s' takó globókim ponishanjem, de bo takó rekózh vuf sartert mogel sam od sebe sposnati, *jest sim zhery inu ne zhlovk*; jest vidim nad mojim sinam taisto nepokorshino, s' ktiro je zhlovk moje sapovdi ferbeshno s' nogami pohodil, to ima on plazhati s' tako urno, inu stanovitno pokorshino, ktiro mi more skasati od sojga rojstva v' shtali noter do soje smerti na krishi; jest vidim nad mojim sinam taiste greshne lushte, smerdlivo veselje, grehe nezhistosti, v' ktire se je zhlovk vuf potopil, on jih ima plazhati s' tako obilnim martrami, de úda na njemo nima sdraviga oftati. Strafhna praviza! pa she strashnejshi greh, kir je pravizo takó resdráshil zhes nedolshniga samó sa to, kir nedolshni je podóbo naf greshnikov na se vsel. O strashna hudóba pregrehe!

II.

Lubi moji! Ss. Vuzhenikam mersel pot po shvoti gré, per temo premíshlujanjo, oni se savsemó zhes terplenje Jesusovo vezh, kakor zhes

zhes gmejn potóp, v' ktirno je zel svet konz vsel, vezh, kakor zhes ognéni désh, ktir je shtir nezhiste mesta poshgál, vezh, kakor zhes vse stráfenge, s' ktirim je bil tepén Farao krajl v' Egipti, inu to po vsi pravizi, sakaj kaj bel stráfhniga se je vender mogózhe domifliti, kakor de Jesuf Bóg, inu zhlovk bo preklínan, od sanikerniga ludstva safhpótan, ránen, resme-farjen, na krih perbit, de bo filen nedolshen bres troshta, bres vsmilenja preliti do sadne kaple sojo S. divifhko kri. Inu vse to is oben-ga drusiga urshaba, kakor sa volo greha, sa-kaj Isaj. pravi, on je ránen sa volo nafhe hu-dobie, on je vdarjen sa volo nafhah pregréh. Kaj se more vezh sgovoriti, sa dáti na snanje hudobío pregrehe? kdo se ne bo greha bal vezh, kakor vsiga hudiga, ktir letó v' shivi víri pre-mifli. Sposnej, o zhlovk! vpije S. Bern. inu sheli, deb' ga shlishal zel svet, sposnej, o zhlovk! kako nevárne so ble toje ráne, ktireti je greh sturil, kir sa té osdraviti je mogel Je-suf ránen biti. O zhlovk! sanikerni zhlovk! sposnej vender enkrat, kakó globóke, kakó ne-várne morejo ráne toje dushe biti, kir sa té osdraviti je potrebno blo, de S. nedolshno telo boshjiga fina je moglo od róg do gláve s' rána-mi pokrito biti. O v' govorjenjo spoteklivi je-sik! sposnej vender enkrat hudobío tojga oprav-lanja, tojih klafarfkah pogóvorov, salúblenih pesmi, nefránnih norzhii. V' poglédih resvojs-dano okú! sposnej hudobío, inu nevárnost ro-jih takó nefránnih, sapelívih pogledov; o v' miflih greshno serze! sposnej hudobío tojga shte-manja, toje ohernie, toje nevoshlivosti, toje

jése, sovraštva, inu nezhistosti, sposnej, kakó nevarne morejo vender té toje ráne biti, kir sa te osdraviti je potrebno blo, de Jesus je mogel neyfmileno ránen biti. O kaj sa en isgléd sa naf, keb'otli sposnati, je na krisho vifeozhi Jesus! kakó ozhitno nam káshe v'fojih bolezhinah nafhe ráne, v'fojih martrah nafh dolg! Se poglédafh kdej v'ta isgléd, o zhlovk! jest to ne zvizlam, sakaj shvínka nehvaeshnost bi mogla biti, keb' kristian pogostim ne obernil foje ozhi na S. krish, na ktirmo njegov Bóg sa njega perbit vifi. Al kadar ga poglédafh, kako ti je vender takrat per ferzi? al ogovorísh sam sebe poln framote, inu grévenge: pole! v'kaj sa en stan je perpravil moj greh boshjiga fina, ktir je otel sa me zhlovk postáti! jest sim urshah njegove martre, inu smerti, jest sim mu zimpral krish s' mojim nezhistim mislami, s' mojim pohuifhlivim besédami, s' mojim greshnim dianjam, jest sim ga s' mojim pregréhami na krish perbil, ktirih sim se takó malu bal, ktire sim tako malo porajtal, ktire sim takó malo sgréval. Zhe dosdej ni si takó mislil, o zhlovk! per pogledo krishaniga Jesusa, sturi vsaj sa naprej takó, inu kaderkoli S. Krish poglédafh, rezi sam per sebi poln ferzhne shálosti: pole! kakó delezh je moj greh Jesusa perpravil! moj greh je urshah, de njegova glava je resbodéna, de njegov obras je respraskan, de njegovo truplo je resmesárjeno, de prebodéne so njegove roké, nogé, inu desna stran. Inu morbit ni temu takó? kdo je med nami, deb' samogel rézhi: jest sim nedolshen nad krivjo tega pravizhniga? sej moremo vfi sposnati, de

našhi grebi so urshah terpenja Jesufovinga, kar sim svishal.

III.

Greh je ponovljenje terpenja Jesufovinga. Nikar ne mislite, lubi moji! de jest kej povikshujem, akó rézhem, de se Jesufovo terpenje she dan donafhni zel dostikrat ponoví, deslih on v' vshivanju vezhne zhaslí je nevmerjosh, ne more vezh terpeti. Terpenje Jesufovo se ponoví she smiram na dve vishi; pervizh ponoví Jesuf soje terpenje sam fkus zhudo soje lubesni na altarju, kir on sam sebe ofra ozheti nebeshkimu kakor en ofer lubesni; drugizh ponoví gresfhnik Jesufovo terpenje fkus zhudo soje nehvahleshnosti, kir ofra Jesufa kakor en ofer soje hudobíe sojmu poshelénju, inu hudimu nágnenju, kadar v' greh pade. Na altarju bo ponovléno terpenje Jesufovo na eno Bogu zhes vse perjetno visho, v' serzo gresfhnika bo ponovléno terpenje Jesufovo na eno zhes vse sanizhlívo visho; ponovlénje terpenja Jesufovinga, ktiro se na altarju godí, nam pokáshe víra, inu od tega dones ne govorim, ponovlénje terpenje Jesufovinga, ktiro se godí v' serzo gresfhnika, nam pokáshe luzh pámeti, inu od tega govoriti je dones moje naprejvsenje. Povete, kristiani! kaj nezhloveskiga, kaj nevsmileniga, kaj bolezhiga najdemo v' zelimo terpenju Jesufovimo, kar bi gresfhnik ne ponóvil; sdájanje, inu nesvestóbe? al kaj strí kristian, kadar gresfhí drusiga, kakor de taistiga Bogá, ktirmu je svestóbe persegel, sapustí, inu
se

se oberne na hudizhovo stran? Špottédlanje, inu sanizhvanje? pa al ne sanizhuje gresnik Jesufa, kir njegov isgléd savershe, njegovimu Évang. framoto déla, njegovo visokost sanizhuje? Jesusu se je veliko saframvanje godilo, k' je bil zel hudóbnim resbojnikam nasaj postavljen, pa kaj ne strí gresnik ravno letó, kir postavi nasaj Jesufa jési, inu sovrashtvi, Jesufa nezhitosti, Jesufa oferti, inu vpije sraven, kakor so vpili Judje, Jesus ima krishan biti, de sadošti strim hudimu nágnenju. Tukej pa obeden ne rézi, de Jesufa sdej štriki vezh ne veshejo, de ga terne vezh ne bode, de ga gajshle vezh ne mesarjo, de ga sheblí ne morejo vezh na krish perbiti; greh strí vse to, kar je to tiranško oroshje strilo: *Štriki gresnikov so me svešáli*, tóshí Jesus fkus Davida. Poglejte štrike; *Kakor je bil Jesus nekdej od Judov gajshlan, tako njega sdej gresniki s' grehi gajshlajo*; pravi S. Aug. Poglejte gajshle. *Hude misli, gresne shele so ternje sa Jesufa*, pravi Hugo Card. poglejte ternje; *Gresniki Jesufa spet na novo krishajo*, pravi S. Paul, poglejte sheblé, inu krish. Vidite, de gresnik na duhovno visho s' Jesusam ravno tako déla, kakor so nekdej Judje s' njim délali, inu ponoví vse njegovo rerplenje. Al kaj govorím? Bóg otel! deb' kristiani zel Jude ne premagáli v' hudobii, inu v' grosovitnosti! Ref je, Judje so nevsmileno zhes Jesufa divjali, pa oni ga ni so sposnáli sa tega, kdor je bil, *keb' se jem bil sposnáti dal, bi ga gvishno ne bli krishali*, pravi S. Apostel Paul. Pa more en kristian s' nevednostjo se sgo-varjati, kakor Judje? po obení vishi, on sposne

is vire, inu is pameti, de Jesus je fin shiviga Bogá, odrefhenik zeliga svetá, inu vender strí skus greh na duhovno visho ravno letó, kar so Judje v' dianjo strili, kaj tedej bo mogel iméti sa en sgovor? zel obenga, kakor boste she pre-vishani.

I.

Inu vender tó, kar fim dosdej govóril, she ni vse, kristiani so s' Jesusam bel nevsmileni, kakor so Judje bli, sakaj David pravi: *Kristiani s' nogámi poteptajo Jesusa*, kar vender Judje ni so strili; sa to pravi S. Paul, de hudobia kristiana je veliko hujshi, kakor je bla hudobia judovska, sakaj k' so vidili Judje Jesusa resgajshlaniga, krishaniga, bres zhloveske podóbe, bres shivlenja, bres kriví, jim je sadofti blo, so vergli is rók tiransko oróshje, inu so se v' soji grimnófti potoláshili; al grefhnik ne strí letó, on divjá she zhes Jesusovo resbodéno glavo, zhes njegove restégnene ude, zhes njegovo she vmorjéno truplo, inu vse ráne, vse terplenje, vso martro skus greh ponóvi. O hūdobia, inu nevsmilenje! al je vender mogozhe, de zhlovk se more takó sadershati proti taistimu Bogu, ktir je is lubesni proti njemu na krishi vmerl. O zhlovk! ti vidish tojga sa te sapluvaniga, resgajshlaniga, resmefarjeniga, krishaniga Bogá, inu she grefhish? o deb' se pazh mislilo na to, v' uni hishi, kir ni drusiga, kakor nepokej, inu jésa, v' unimu tovarshuvi, kir ni drusiga, kakor klafánje, inu opravlánje, v' uni boshji hishi, kir ni drusiga, kakor restréfenje,

inu pohujšhliivo sadershánje; kako rad bi rekel jest na vufhesa temu mladenzhi, uni dékelzi, temu móshu, uni sakónski shéni, o zhlovk! ti vidish tojga sa te krishaniga Bogá, inu she greshish; poglej, on je vmorjen, inu sfer sa volo tebe, od tojih grehov, inu to ti she ni sadošti? njegova krí she ne more pogafiti per tebi ogen nezhiste lubesni, ogen jése, inu sovrashtva? O lubi moji! te misli vezhkrat v' serzi ponovíte, inu kaderkoli obérnete ozhi na krishaniga Jesufa, ogovoríte se s' tim besédami: je vender mogozhe, deb' jest to ferbeshnost imel terplénje mojga Jesufa, mojga Bogá she kdej ponovíti? pole! on je vuf rezlukan, inu jest bi ga otel she bel rezlukati? njegova podóba je vsa skaséna, inu jest bi jo otel she bel skasíti? od gláve do nog je vuf s' ránami pokrit, inu jest ga ozhem she bel raniti? To premishlvanje bo strilo, de bosh imel serzhno vsmilénje proti Jesufi, inu sraven bosh lohko naprejšvetje sturil, njegovo terplénje skus greh ne vezh ponovíti. Resnizhno vselej ostane, de terplénje, ktiro greshniki ponové Jesufi, mu veliko bel bolézhe naprej pride, kakor je taisto blo, k' je terpel v' Jerusalemo od Judov, krish, na ktirga ga greshnik s' greham perbije, mu je bres perglihe bel teshák, kakor je taisti bil, na ktirga so ga Judje respéli. Sa to tóshi Jesuf skus vusta S. Aug. inu pravi: *Sakaj greshna dusha! zimprash same v' tojmu serzu teshji krish, kakor je bil judovski? na krishi, na ktirmu sim vmerl, sim imel vsaj ta trosht, de moja smert bo k' isvelizhanju zeliga svetá, al kaj sa en trosht morem iméti na temu krishu, na ktirga*

me

me ti s'greham perbijesh? Komó, kristiani! bi letó k' terzi ne fhlo? kdo bi greh ne sovra-
shil, ne preklel, kir vidi de greh ponoví ter-
plénje Jesufovo, inu sfer na eno bel nevsmileno
visho, kakor je terplénje taisto blo, ktiro je
prestal Jesuf v' Jerusalemo, kakor sim vam spet
sadofti svishal.

II.

Greh k' nizz strí terplénje Jesufovo, je
treki navk, ktirga imam reslágati. Vesh, o
zhlovk! k' se je Jesuf sa naf sa radavolni ofer
dal, tok' je bla to njegova perva misel, deb'
bil greh zhloveka s' sojo lestno smertjo sbrisal,
kakor prizha prerok Isaj. inu Jesuf sam, k' je
vidil, de pregreha je soje tiranško krajlestvo
po zelimo sveto reshirila, je rekel sojim jogram,
de, potim k' bo veliko délo nafhiga odreshénja
konzhal, tok' bo on greh, tega nevsmileniga
gospodarja svetá, is trona vergel, inu k' nizz
sturil, inu kir je otel tega premagvanja tudi zhlo-
veka deléshniga striti, tok' mu je dal sojo krí,
inu soje sahlushenje, deb' s' tim oróshiam tudi
zhlovk samogel greh vselej premagáti, inu k'
nizz striti. Al o neisgruntana hudobía! savpí-
je David poln shálofti, greschnik k' nizz per-
pravi, kar je Jesuf popólnama sturil, gresch-
nik nuza greh, de k' nizz strí terplénje Jesufo-
vo, nameisti deb' nuzal terplénje Jesufovo,
deb' greh k' nizz sturil; greschnik preobérne zel
namen Jesufov, kir postávi na tron spet taistiga
sovrashnika, ktirga is trona vrézhi je Jesufa
tolko muje kofhtalo. Greschnik ve, de dergazhi

ne more greshtiti, kakor de prelito kri Jesufova s' nogami pohódi, al nej bo s' krivjó Jesufovo, kakor ozhe, on ozhe greshtiti. Al se je mogózhe eno bel shpotljivo visho smisliti, kakor je ta, na ktiro se terplénje Jesufovo k' nizh strí? Pa to she ni vse; greshtnik ne strí samo k' nizh terplénje Jesufovo, ampak on taisto sraven tega tudi sanizhuje. Mi se savsámemo, inu sfer po pravizi, zhes hudobio Judov, ktiri, deb' perfilili Pilatusha Jesufa k' smerti obsoditi, so vpili, njegova kri nej pride zhes naf, inu zhes nafhe otróke; al zhe naf luzh víre she ni popólnama sapustila, povejte, kaj mi stermó drusiga, kadar v' greh pervólimo? kaj stermó drusiga, kadar shtimi boshji vufhesa samáshimo, de nafhe nágnenje spólnimo? al sanizhujemo Jesufovo kri na greshtno visho? al ne vemo, de gnada, ktiri se sóperstávimo, je zena S. Kriví? al ne vemo, de greh, ktirga stermó, je same tánje S. Kriví? kdo ne vidi, de táko sanizhvanje, inu k' nizhsturjenje terplénja Jesufoviga, kakor Jesufi nar vezhi framoto strí, ravno takó greshtnika v' nar vezhi nesrezho pogrésne. Zhe je sanizhvanje, ktiro so Judje Jesufovi kriví strili, njih s' tolkajn nesrezhámi obloshilo, de so sgubili krajlestvo, inu duhovstvo, kakor she dan donafhni lestniga krajla, inu ofrov nimajo, kaj se mi imamo she lé bati, kir sa volo sanizhvanja, inu k' nizhsturjenja terplénja Jesufoviga smo vezhi strafenge vredni, kakor Judje, k' so is nevednosti Jesufa krishali? Gorje taisti dufhi, vpije Jesuf skus Sofon. preroka, ktira me k' jési dráshi, deslih je odrefhena! nehvaleshna, skus mojo kri odrefhena dufha!

ſha! ti ſi odreſhenje nozheſh k' nuzi ſtriti, gorje tebi! ti ſi bla v' ſuſhnoſti, jeſt ſim toje kéténe reſtergal, ti ſi bla prodána, jeſt ſim te s' mojo krivjó odkupil, tebe je ſhe ſkorej peklenſki bresen poſherl, jeſt ſim te s' ſgubo mojga ſhivlenja od pogublénja odtel, inu ti ſpet greſhiſh? ſpet ſapuſtiſh mene, inu ſe hudizhi zhes daſh? gorje tebi, deſlih ſi s' mojo krivjo odréfhena.

III.

Kri Jeſuſova vpije ſa maſhvanje zhes tega, ktir ſi jo k' nuzi ne ſtrí, bel glaſno, kakor je vpila zhes Kajna kri nedolſhniga Abelna, inu zhe je vpitje Abélnove krivi zelo hudo vréme vſe ſorte neſrezh, inu ſtraſeng zhes Kajna ſklizalo, kaj bo ſhe le ſamogla Jeſuſova kri zhes greſhnika? Sdí ſe mi, de Jeſuſova kri s' tim beſédami zhes greſhnika na maſhvanje klizbe: ozha! vezhni ozha! kako dolgo bo ſhe k' sbrifanju gregréh, inu h' potoláſhenju toje jése prelita kri tojga ſinu, ſanizhvana, inu k' nizh ſturjéna od greſhnikov; ta nuza ſoje bogatvo h' mojmu reſhalénju, inu ga ſhe ne ſadéne neprevídene vboshtvo? una mi krade s' ſojim perliſvanjam, s' ſojim pohujſhanjam, inu reſvojsdanostjo moje perjatle, inu ſmert ſhe ne konzhá nje nezhimerno, ſapelivo ſhivlenje? greh mi déla ſramoto bres nehanja, po vſih krajih, inu ſe toja praviza ſhe ne bo ſbudila? al toja roka, ſa me ſe obneſti, ſhe ne bo zhes greſhnika teſhka rákala? o ozha! lubi ozha! maſhui vender kri tojga ſinu! Miſlite morbit,
de

de ta glaf Jefusove krivi ne bo mezh boshje pravize nabrufil? Dershi, o zhlovk! sa vezhno refnizo, de kri Jefusova nozhe, inu ne more movzhati, al govori k' nashimo isvelizhanju, al k' nashimu preklestvu, al profi sa naf gnado, al pravizhno mafhvanje, enu gvifhno pogirje, kir nigdar ne movzhi. Nozhefh, o zhlovk! de ne bo h' toji vezhni fhkodi govorila Jefusova kri, tok' vari se s' vfo fkerbjo, de jo ne bosh sanizhval, inu k' nizh fturil. Inu de bosh bel saftopil, kakó fkerbno se imafh tega várvati, poftavi fi naprej enga vmerjozhiga grefhnika: poftreshbe! prozh s' vami, to ni vezh zhasa sa val; prozh lufhti! to fo minute bolezhín; perjasnosti, ofert, bogaftvo, zhaft, prozh s' vami, vi ni ste sa tega, ktir gre v' vezhnoft. Dejte mi v' róke podóbo krishaniga Jefusa, ta je edini perjatel, inu troshtar vmerjozhiga, s' tim v' rokah ftopimo h' pófteli vmerjozhiga, ktirmu she duha na shnablih fedí. Poglej, gospóda Jefusa Kristufa, ktir je perpravlen tojo duho na foj rozhej gori vseti, poftavi savupanje na njegove ráne, ktire fo ti sa prebivalfhe odperte, savupaj na njegovo sa toje odrefhenje prelitó kri; al lubi moji! kaj more on imeti per pogledi krishaniga Jefusa sa eno savupanje, kir je njegov krifh vfelej sametal, kir fi njegovo terplénje ni k' nuzi fturil? kako bo mogel vupati, de mu bo krifh k' isvelizhanju, de v' ránah Jefusovih bo najdel svirk gnad, inu vfmilenja? ako mu per pogledo na krishi vmorjeniga Jefusa víra, inu veft porézhe: o nefrezhni zhlovk! ti fi urshah smerti tojga Bogá, ti fi njegovo terplénje s' to-

jim pregrehami tavshent, inu tavshenkrat ponóvil, ti si njegovo kri sanizhval? al bo mogozhe per temu naprejmetánju imeti savupanje? al ga ne bo britkost, inu zagovitnost premagvála. Pejdi sdej gresnik! ktir greh, kakor vodo pijesh, inu kir vidish, de greh je urshah terplénja Jesufoviga, ponovlénja terplénja Jesufoviga, inu de k' nizh strí terplénje Jesufovo, rezi she, zhe si vupash, de greh ni nizh takó hudiga. Lubi moji! kdor med vami je al sojo nedolshnost dosdej she neomadeshvano obdershal, al soje pregrehe s' sgrévanim sovsámi she opral, ta nej se boji greha, vezh kakor vfiga hudiga, zhe vender lubi Jesusa, ta nej se varje vsake nevárnosti, vsake perloshnosti h' grehi. Kdor pa med vami zhuti, de ima s' teshkim grehi obloshéno vest, ta nej strí po isglédi sgrévanih krisharjov, ktir so se na persa tovkli, inu polni pokóre is gore Kalvarie domú fhli, inu v' premishlujanju krishaniga Jesusa prekovni s' serzhno grévengo sojo nehvaleshnost, inu vse hudobie. Zhe je pa kdo med vami, ktir je bil morbit tavshenkrat urshah Jesufoviga terplénja, je taisto ponóvil, al morbit zel s' greham k' nizh sturil, inu vender she misli v' grehah ostáti, zhe je en tak med vami, tok' nej le naprej greshí, pa ne med kristiani, ampak med nevírniki, kir krishaniga Jesusa ne bo vidil, inu nizh vezh imenváti fhlihal njegoviga S. Iména.

Al lubi Jesus! troshtam se, de obenga taziga med nami ni, mi vsi skupej imamo terdno naprejserie tebe nigdar vezh reshalti. Odpušti nam vsim nashe nehvaleshnosti, s' ktirim smo

smo dosdej toje terpljenje plazhvali. O kako
 shal nam je, kako gréva nas, lubi Jesus! de
 smo tokokrat sanizhvali tojo sa nas prelita
 kri, toje sa nas prestáne martre, rajshi ozhmo
 tavshenkrate vmréti, kakor tebi she enkrat tako
 framoto striti. Sa volo tega prosimo te, kri-
 shani Jesus! skus odperto rano tojga serzá, od-
 vérni toje ozhl prozh od nashih pregréh, ktiri
 so tebi táke brutkosti strili; al zhe vender na
 nashe hudobie pogledash, tok' poglej jih le sa
 to, de bodo skus tojo S. Kri smiram vezh, inu
 vezh opráne. O S. Krish! Krish mojga isve-
 lizharja! sastava mojga odreshenja! tebe po-
 nishno mólim, na te postavim vse moje savu-
 panje! bodi ti per boshii pravizi moja bram-
 ba, v' skushnávah moja mozh, v' shálosti moj
 trosht, v' smerti nashe prebivalshe. Pod senza
 tojga krisha, lubi Jesus! ozhmo shivéti, inu
 vmréti, toji ozhmo biti shivl, inu mertvi. De
 bomo v' temu shivlenju skus brúmnost vselei
 toji perjatli, inu de po smerti nas k' sebi vsa-
 mesh k' vshivanju nebeshke zhashti. To je, kar
 prosim donef sam sa se, sa vse moje fármane,
 inu prizheózhe poshlushavze, vshlishi me, o Je-
 sus! Amen.

PRIDIGA

Na zvetno, al VI. Nedélo v' Pósti.

Pole! toj krajl pride k' tebi kroták.

Matth. 21.

Milost boshja nizh tolkajn nesheli, kakor gresnik od greha odverniti, k' sposnanju perpeláci, inu po sapufhenimo greho skasati mu vse vsmilenje, inu gnado; te shéle posebno na snanje da Jesuf v' donafhnimo S. Evang. kir pravi: pole toj krajl pride h' tebi kroták, kakor deb' otel rézhi: gresnik! ne boj se, deslih si gresnil, ako se sgrevan k' meni nasaj povernefh, bosh najdil nad menoj, ne ojstriga shtrafvavza, ampak vsmileniga ozhéta, ktir reshálénje rad odpustí, inu se resveselí nad pokóro gresnika. Ravno is tega urshaha ozhe mati katolshka zirku, de dones per ofru S. Mashe bo naprej brana zela pergodba terplénja Jesufoviga, deb' gresnik spomnen bil, kaj je Jesuf sa volo njega prestal, inu sturil, inu deb' sraven sposnal, de zelo terplénje Jesufovo drusiga ni, kakor délo boshjiga vsmilenja, ktiro je ponudeno vsakimu gresniku, ako greh sapustí, pokóro stri, inu se poverne spet nasaj k' reshálenimu Bogú. Al kolko je gresnikov, ktiri, kadar so she s' shtriki vse sorte pregréh opledéní, se pusté od sovráshnika nashih dush motíti, inu slepíti! sovrashnik je takim, preden
jih

jih je v' grehe samótal, greh le kakor eno mejhno rézh naprej malal, kakor eno slabost zhloveske nature, ktira bo zel lohko preglédana, ne samó na smertni pósteli, temuzh tudi v' stárosti, on jim je le vsmilenje, inu dobróto boshjo naprej malal; al potim, k' fo v' vse sorte grehe sabrédli, grehe s' greham gmérali, v' grehah se vkoreninili, inu navádo strili, jim skrije hudizh vso dobróto, inu vsmilenje boshje, inu jim le pravizhniga, ojstriga, mašhvniga Bogá pred ozhí postavla, inu jih na sadne tako oslepí, de is hudóbnim Kajnam pravjo, vezhi je moja hudobia, kakor deb' mogel odpufhanje vupati. Letí bodo vezhkrat skus noterdajanje S. Duhá h' pokóri vábleni, inu bi se radi h' Bogú obernili, al od fátana omámleni pravjo sami per sebi, shtivilo našhah grehov smo dopolnili, tedej ni sa naš vezh gnade. Take k' savupanju, inu h' pokóri obuditi je donef moje naprejšetje, kir skasal bom, de vsaki gresnik, s' karkóli sa eno teshko bútaro pregréh je obloshén, zhe ozhe skus pokóro, inu resnizhno pobolshanje h' Bogú se oberniti, bo sagvisshno milost boshjo, inu odpufhanje sojih grehov dosefel, kir njegovo spreobernénje shelí Bóg ozha, shelí Bóg fin, shelí S. Duh. To preden na kratko skashem, prošim sa navadno poterplenje.

I.

Moj gresnik! Bóg ozha shelí toje spreobernénje, ne zviblej nad to resnizo, ktiro je on sam v' vezh krajih S. Písma na snanje dal;

po-

poglej, vsmileni Bóg se zel perfeshe : *takó gvishno, kakor shivím, pravi gospód*, takó gvishno je, de ue shelím, *nózhem smerti greshnika, ampak de se spokorí*, de sapustí soje hudobne póta, inu de *shiví*, de fkus refnizhno pokóro sadobí spet posvezheózhó boshjo gnado. *Obernite se k' meni*, govori spet Bóg na drugimo krajo S. Pisma: *Inu jest se bom k' vam obernil; karkoli sa eno uro se bo greshnik k' meni obernil*, inu bo vsaj v' sojmu ferzu sdihnil, *ózhem jest njega vshlishati, keb' bli toji greh kakor shkarlát rudézhi, bo rátala toja dusha od taistih ozhishena, béla kakor snég*; povejte, al bi bil mogel Bóg ozha vfigamogózhni soje shéle, deb' se greshnik spreobérnil, bel ozhitno na snanje dati? On je namrezh ozha vsmilenja, ktir vse dobro sojim otrókam shelí; on je nash ózha, ktir je naf is nizh vun potégnil, deb' njegovo vezhno zhaft vshivalí; on je en lubesnivi ózha, ktir je naf takó gorézhe lubil, de sojmu lestnimu, lubesnivimu, edino rojenimu sinu ni sanesel, temuzh is lubesni proti nam je dal njega v'roké njegovih sovrashnikov, deslih ga je takó milo v' verti Getsémani profil, deb' grénki kelh terplénja od njega prozh vsel. Sazhudi se, greshnik! on ga ni vshlishal v' njegovi ponishni proshni, on mu ni sanesel, temuzh po besédah preróka Jerem, *je njega vdaril sa volo pregréhe sojga ludstva*. Zviblej sdej, greshnik! zhe moresh, nad njegovo lubesnjo, vsmilenjam, inu gorézhim shlelámi, s' ktirim on vóshi toje spreobernénje. Nasproti pa on bi ne bil nash lubesnivi ózha, ampak ózhem, nevsmilen tiran, keb' naf bil

vstvaril, deb' naš vezhno pogubil. Povete, kako ozhitnihi bi vam mogel njegovo voljo na snanje dáti, de ozhe vse isvelizhati, tedej koga more bel gorézhe sheleti, kakor deb' grefhnik, ktir je pravo pót sgréshil, skus pokóro spet nestópil pót vezhniga isvelizhanja?

II.

Jest vem, kaj tukej eden, al drugi misli: Bóg ozha je szer vsmlen, pa je tudi pravizhen, njega ojtira praviza je segnála prevsétne Angele is nebes, našhe perve stárishe is paradisha, je potopíla Noemitarje. Res je szer vse to, vender is vsih tih strafeng le lesketá boshja milost, Angele je v' pekel páhnil, v' ktirmo je vezhni ogen pershgal, sakaj? sa to, kir je vsmlen, deb' ludje iméli isgléd, se njegove ojtire pravize báti, deb' se tudi njim takó ne sgodilo, deb' tudi oní v' vezhni ogen ne padli, kir vidjo, de zel Angelam ni blo saneséno. Našhe perve stárishe je szer is paradisha spodil, al milost jim ni odvsel, sakaj on jim je sanésel, je njih, inu zel zhloveškij rod reshil skus smert sojza edino rojeniga fina. Noemitarje je szer s' gmejn potópam pokonzhal, pa sakaj? kir so samí takó oti. Sazhudite se nađ prezhudnim boshjim vsmlenjam, inu dolgim sanáshanjem, poglejte 100. let jim je sojo milost ponujal, 100. let jim je skus Noéta pridigval, inu k' serzi govóril, skus 100. let jih je otel reshiti od stráfenge, al kir ni so oti h' pokóri sézhi, kir ni so oti soje pregreshne póta sapuštiti, kir so vse opominvánje boshje, inu Noéta sanizhvali, so oti sa-

mí pogubléni biti, tedej so samí urshah, ne milost boshja, de so pogubléni. Al bi bil njim Bóg sanéfel, keb' se bli spreobernili? ja! ravno takó, kakor Ninivitarjam, ktirim je fkus preróka Jona osnanval, de njih veliko mesto bo v' stirdefetih dnévih konzhanó, ako ne bodo pokóro strili, al kir so h' pokóri ségli, jim je sanéfel vsmileni Bóg. Zhe vse letó le po verho premislímo, kdo smed naf ne bo fklenil s' krajlam Davidam: *De zela semla je polna boshjiga vsmilenja?* kdo ne bo rekel s' njim: *Vsmilenje gospóda bom na vekomej prepeval?* kdo ne bo s' prerókam Jerem. sposnal poln hvaleshnosti: *Milost gospóda je, de she ni smo konzháni.* Sagvisluno vsmilen je nafh nebeshki ozha, kir ne sheli smerti greslhnika, temuzh deb' se spokoril, inu shivel.

III.

Al ravno tako vsmilen je Bóg fin. Letó fkasati meni ni obena tesháva, sakaj povete mi, kaj je fina boshjga is visókih nebes na semlo potegnílo? greslhnik; kdo je njegovo boshjo naturo s' zhlovesko fklenil? greslhnik; deb' njega kakor zhlovk od peklá reshil; sakaj je per obresvánju, v' verti Getsémani, per sojimu nevsmilenimu gajshlanju tolko shlahtne krivi prelil? deb' blo dobro sa greslhnika; sakaj je shejo, lákoto, pregajnanje, inu vse forte nadlóge preterpel? sa volo greslhnika, deb' greslhnik bil nafiten s' nebeshko zhastjo, inu napojen s' potókam nebeshkih lushtov; sakaj na krish perbit vmerjé v' velizih britkóstih? deb' greslhnik vezh-

no shivel, njegovo lubesen sposnal, inu vsaj is hualeshnosti od greha nehal, inu skus pokoro se k' njemu obernil. Al morbit ni bil letó zil, inu konz vfiga njegoviga sadershanja? poshlu-shajmo ga, kako on sam od sebe govori: *jest ni sim pershal sa volo pravizhnih, ampak sa volo greshnikov*; al ni on s' ostudnisthim greshniki vzaker hodil tako, de so zel fariserji godernáli, inu se pohujshali? sdej se sam k' enmu ozhitnimu greshniku Matevshi, sdej k' enmu snánimu ohérniku Zahevsu na gostje povábi, sdej klizhe enga ozhitniga, krivizhniga zólnarja, inu ga stri sa Apostelna; tam pershtirni se perjasno pogovárja s' eno ozhitno lóterzo od Samarie, tukej v' témpelno eno v' presheshtvi najdeno od smerti odreshi, *shéna! te ni obedn k' smerti obsodil?* pravi on lubesnivo: *tudi jest te ne bom obsodil, pejdi, inu greha vezh ne sluri*. Kaj ozhe pergliha od dóbriga pastirja drusiga rézhi, al ne da na snánje gorézhe shéle Jesúsove, deb' se greshnik spokóril? al ni on sam dobri pastir, ktir popusti vse ovzhíze, inu tézhe po hribih, po dolínah shejn, inu lázhen, dokler najde sgubléno? al ni on evangelska shéna, ktira je sgubléni dnar s' pershgáno luzhjo iskála, inu najdla; inu potim kadar sgubléni greshnik se spet k' njemu nasaj povérne, o kaj sa eno veliko veselje ima on nad njim s' vsm nebeskim prebivavzi! kdo bi verjel, keb' Jesus sam to resnizo ne poterdil? kir pravi: *resnizhno vam povém, de vezhi veselje je v' nebesih nad greshnikam, ktir pokóro stri, kakor nad devet, inu devetdeset pravizhnim*. De bo-
ste od te resnize she bel previshani, poshlu-
shaj-

fhajte she drugo perglibo, skus ktiro je Jesus
she bel soje/shele gresfnika spreoberniti na snan-
je dal, to povém v' drugimo dejlo.

I.

Sin enga bogátiga ozhéta pogirje od
ozhéta sojo dóto, ga sapusti, se podá v' dálno
deshélo, saprávi vse, kar je imel, s' lóterzami,
ínu resvojsdanim shivlesjam; v' tisti deshéli
vstáne velika dragina, inu lákota, en mestnik
ga is vsmilenja gori vsáme sa svinškiga pastir-
ja, ga poshle na sojo pristávo, on se pase
s' preshizhi s' shelódam, pa she tega ni dosti;
on gré sam v' se, se spómni, kakó dobro ima-
jo zel hlapzi v' hishi sojga ozhéta, skléne se
nasaj poverniti, inu njega sa odpušhánje pro-
fiti. Kadar ga ózha she od délezhi sagléda, vfi-
ga revniga, slábiga, restérganiga, lázhniga,
vmásaniga, se mu v' serze vsmili, mu tézhe na
próti. Hudobni sin páde pred njim na koléna,
objókan, inu sgrévan ga profi: *ozha! jest sim
gresfnik pred teboj, inu vsim ljudjem, vsémi
me supet góri.* Vsmileni ozha ga objáme, od-
tal vsdigne, inu kúshne rekózh: o moj lubesni-
vi sin! kako vesel sim, de te spet imam! de sim
te spet najdil! berfh, pravi hlapzam, berfh
pernesíte nar lepshi oblazhilo, oblézite ga,
vmíte ga, mu da pérstan na róko, ga pelá s' ve-
seljam v' hisho, pusti sakláti pitano téle, naprá-
vi gosti, najmé godze, je dobre volje, inu se
mozhno s' vsim domázhim veselí, kir je supet
sojga sgubléniga fina dobil. Leté lépe perglibe
ysmileniga Jesusa ni treba reslagati, vi saštópi-

te samí, de sgubléni, porédni, loterfski sin je fléherni gresnik, ktir sapusti fojga lubesniva ozhéta Jesusa, vse daróve, ktire je od njega prejel, skus gresno shivlénje sapráví; al kadar se prebrihta, inu se supet k' njemu nasaj podá, ga lubesnivo, inu s' veseljam gori vsáme, mu ne ozhita njegove hudobie, ga oblézhe s' obla-zhilam soje gnade, mu da na róke perstan soje perjásnosti, ga gostí s' sojim lestnim melam, inu krivjó, inu obhája veselje s' všim nebeskim Angeli, de je sgubléno ovzo, ktira je njega tol-kajn kofhtála, od peklenfskiga vovka supet odtel, inu nasaj dobil. O zartani všmileni Jesus! spos-námo toje shéle naš isvelizhati, inu odrefhiti od vezhne smerti, o sakaj sim se prevezh toje pravize bal! sakáj sim tako málo savupal na to-jo breskonzhno milost! sakaj ni sim s' sgublénim finam se h'tebi nasaj obernal rekózh: všmileni, dobrotlivi Jesus! jest sim gresnil pred teboj, inu tojim ozhétam, ni sim vreden toj shlushab-nik imenván biti, vsémi me spet gori sa tojga spokórniga hlapza!

II.

Moj gresnik! ktir si zviplal nad tojim isvelizhanjam, ktir si bil od sovrashnika krivo podvuzhen, de je vezhi toja hudobía, kakor boshje všmilenje, al ne dobišh spet v' tojmu ferzi novo savupanje odpufhanje tojih grehov dosézhi? kir vidish, de Bóg ozha, inu Bóg sin takó možnó shelita toje spreobernénje? Inu poglej she na dalej, tudi S. Duh nizh bel ne sheli, kakor deb' se skus pokóro nasaj povérnil h' toj-

h' tojmu Bogú. Al morbit nad to resnizo zvi-
 blafh? pove mi, od kod pridejo taiste notrejne
 misli, taisto noterdajanje v' toji dushi: *nehaj*
od greha! sturi pokóro! kaj bo na smertni pó-
steli? kaj bo per sodbi? kako bosh mogel pre-
bivati v' peklenškemu ognju? o kakó strashna je
vezhnost! Od kod pridejo te svete misli, kakor
 od S. Duhá? od kod pride, de ena notrejna
 shalost toje serzé prepáde, kakor hitro si greh
 dopernesel? od S. Duhá; od kod pride, de v'
 zhasi shéle v' tojmu serzu obzhutish, deb' své-
 tó, inu brumno shivel? od S. Duhá; od kod
 pride, de v' zhasi besede enga pridigaria, al spovd-
 nika toje serzé sadénejo, inu ránjo? od S. Du-
 há; od kod pride sdihvanje, sovse, shéle, kti-
 re vezhkrat tojmu spovdniku resodénesih? ka-
 kor od S. Duhá? S. Duh je, ktir vse to strí, on
 shelí, deb' konz sturil toji pregréhi, deb' sazhel
 pokóro délati, deb' teshki jarm pregrehe od se-
 be vergel, inu sládki, lóhki Jesusov jarm na
 se vsel; on shelí, deb' pokutil, kakó sládák je
 gospód tim, ktiri právo, inu resnizhno pokóro
 délajo; on, ktir je tebi mádesih poirbaniga greha
 per S. Kerstu doli sbrisal skus sojo gnado, te
 ozhe ozhiftiti tudi od tih grehov, ktire si po
 kerstu sturil; on, ktir je tebe per S. Firmi
 v' víri poterdil, shelí tudi, deb' v' pokóri terden,
 inu stanoviten bil; S. Duh je, ktir bi tebe rad
 is sushnosti hudizha postavil v' prostost boshjih
 otrók. Kaj se tedej mudísh, kaj odláshafh se
 k' tojmu lubesnivimu ozhétu nasaj poverniti?
 ktir je tebe sa se vstvaril, kaj odláshafh besha-
 ti k' tojmu brátu Jesusu, ktir te s' respétim ro-
 kámi zháka, deb' te objel, inu kufhnil? kaj od-

lašhahh nasaj se poverniti k' tojimu lubesnivi-
mu trofhtarju, ktir bo sovse od tojih ozhi obrif-
fal, ktir bo toje shaloftno ferzé refveselil, ktir
bo tebe v' vsih stiskah, inu nadlógah potrofht-
tal ?

III.

O zhlóvk ! nikar ne misli, jest ni sim is-
shivila isvólenih, jest sim prevezh greh'ih,
kri, smert, inu terplénje Jesusovo meni ne bo
nizh nuzalo, ne govóri to, ne misli tega, sa-
kaj to so beséde taistih, ktiri na boshjo milost
zagujejo, to je govorjenje, ktiro S. Evang. sa-
vérshe, inu prekólne. Ti, o krish Jesusa Kri-
stusa, ti hrib Kalvaria ! ti s' krivjo pomózhena
sem! ti prizhaj zhes táke, ktiri tako govo-
ré. Bi blo to ref, kakó bi se tedej beséde S.
Paula mogle saftopiti: *Jesuf Kristuf je isveli-
zhar vsih lidí, posebno vírnih, on je sa vse
ofran bil, on je sa vse vmerl ? on je ofer sa
vse, inu kakor skus greh Adamov so vsi
vmérli, takó so skus smert Jesusa Kristusa vsi
od smerti odkúpleni. Al kaj je treba takih
prizh ? Jesuf Kristuf vezhna resniza sam govóri
od sebe: *Sin zhlóvka je pershal na svet ne soditi,
ampak isvelizhati. Vezhni Bóg ! mi sposna-
mo, inu mólimo tojo neisgruntano milost, mi
vidimo, de Bóg ozha ne ishe nashe pogublen-
je, de nizh ne sovráshi od tega, kar je vsiva-
ril, mi smo previshani, de Jesus ima gorézhe
shéle nas isvelizhati, deslih smo ga sapustili ;
deb' nam njegova smert, inu terplénje nuzalo,
letó je on per tavshent perlóshnostih na snanje
dal ;**

dal; mi smo previshani, de tudi S. Duh sdej, inu dostikrat sojo gnado ponúja, tok' rekózh nas pergajna, inu sili h' pokóri, kir nam tolkokrat k' serzu govori; kaj nam je tedej striti? pámet pravi, tréba se je pobolshati, tréba je grehi slovó dati, tréba je k' vsmilenimu ozhétu perbeshati. Lubi ožha! mi ožhmo tedej sdej, inu kmalo se k' tebi obrniti bres odláshanja, sakaj perhodni zhas morbit ne bo v' nashí oblasti; mi prekolnemo vus greh, kir nas nesrezhne stri, lakovnost nas s' tavshent skerbmí napólni, nezhistost nas v' shpot, inu v' sramoto perprávi, poshreshnost, nesmasnost, pianzhvanje v' revshno, v' pomankanje, v' bolésen; jesa, inu sovraštvo nashe serzé nemirno, inu nepokojno stri, mi ožhmo objokati nasho slepóto, de smo takó dolgo shlushili tim trinogam. Ako pa per vsemu temu, deslih boshje vsmilenje iposnamo, bosh ostal terdovraten v' tojih pregréhah, o zhlovk! ako bosh spreobernénje odláshal, gnade boshie saméral, gospód! ne bosh ti urshah, ampak greshnik bo urshah sam, bo terpél v' smerini uri zagovitne britkosti, greshnik bo urshah sam, ako ga bosh per sodbi savorgel, on bo sposnal sam v' ognju peklenjskimu, de pravizhen si, o gospód! inu de pravizhne so vse toje sodbe. O odvérni to nesrezho od mene, od mojih fármanov, inu vsih mojih poshlushavzov, prosim Jkus toje breskonzhno vsmilenje, vshlishi me, o Jesus! Amen.

PRIDIGA

Na Velikonózhno Nedélo.

*Kristus, potim k' je od smerti vstal, vezh
ne vmerjé. Rom. 6.*

Nar navadnisthi, pa tudi nar nuznisthi, kar se donef vírnim pridiguje, je duhovno gorivstajenje, vsi pridigarji stre donef po isglédi Ss. Vuzhenikov, inu boshjih Apostelnov, ktiri, kaderkóli so perloshnost iméli govoriti od smertivstajénja Jesusoviga, so soje govorjénje od Kristufa kmalo na vírne oberníli, inu diali, kakor je Jesus grob smerti sapustil, inu gori vstal, takó morejo tudi vírni grob sojih grehov sapustiti, inu k' shivlenju gnade góri vstáti. Srezhen si, o zhlovk! ako si v' pretezhénimu postnimu zhasu letó sturil! inu zhe se ozhesih prevíshati, al si sturil to, al ne, tok' mirkej le na to, ako je toje shivlénje sdej dergázhi, kakor je poprefhno blo. Leto se sploh donef pridiguje. Inu sagvíshno mi imamo srezho, inu veselje viditi nektere kristiane po sturjéni velikonózhni spovdi tokó brumno shiveti, de zel nizh zviblati ne moremo, de so is groba sojih pregréh v' resnizi góri vstáli; ta, k' je dosdej mlazhen bil, sdej svesto zirku objishe, ta, k' je dosdej zhes víro, zhes andoht, inu brumnost sanizhливо govoril, klezhi po gostim vuf sgrevan pred altarjam, jesik, ktiri je dosdej

dej veliko opravlav, sdej fkerbno movzhí, ta, k' je dosdej nezhisto shivel, sdej framoshlivo shiví, inu déla pokóro; vidi se poshténje per resvojsdanimu, tenka vest per frejvírnimu, veseli obras per dosdej zagovitnimu; dosti jih je, ktiri so sdej vsi drugi, kakor so popret bli, so s' Jesusam gori vstáli, bódimo zhes njih spreobernénje veseli. Al le nikar se presgodej ne veselímo, de se je gresnik spreobernil, leto she ni sadofti, mi moremo she viditi, kakó spreobernénje naprej gré. Potreba je, de gresnik fkus greh, potim k' je góri vstál, nizh vezh ne vmerjé, kakor Jesus nizh vezh ne vmerjé, pótim k' je vstál od smerti. Ozhesh, o zhlovk! enak biti Jesusu, tok'ne smesh vezh gresniti, kakor Jesus vezh ne vmerjé; le na en zhas se spreoberniti, inu od greha neháti, ni sadofti, spreobernénje more stanovitno biti. Al kakó možhno se imash bati, o zhlovk! sa volo toje nestanovitnosti, ktiro si she tolkokrat nad seboj fskufil! pred to te obvarvati je dones moje naprejšetje, kir pokasal ti bom urshabe, is ktirih nestanovitnost pride, resodel ti bom fhkode, ktire is nestanovitnosti svirajo, dal ti bom na róke mitelne; ktire ako bosh nuzal, bosh ostál do konza stanovíten v'dobrimu. Ti trie sa val sila potrebni navuki so sapopádik moje donashne pridige, ktire preden Jesusu h'zhashti, inu vam h'nuzu na dalej restoshím, profim sa poterplénje.

I.

Zhlovk! tóshish tolkokrat, de toje dobre
na-

naprejšvetja obene stanovitnosti nimajo, de si veliko naprej vsamešh, pa le malo v' dianju stris'h, de veliko sazhnešh, pa malo spe-las'h, kolkokrat pravi ta, al uni, jest sim sturil per uni pridigi naprejšvetje, de ózhem prez spreobniti moje shivlénje, inu se perpravlati h' frezhni vézhnosti, inu vender, k' se je beséda boshja is glave skadila, mi je pres'hla tudi misel pobolshanja; k' sim pred enim zhasam od mojga zeliga shivlenja zhisto spovd sturil. Pravi en drugi, sim mislil, de nizh ne bo v' stani prelomiti moje sturjeno naprejšvetje, jest sim zhes moje grehe jokal; inu Bóg vé! s' kakó sgrévanim sovsámi, jest sim nar lepshi red sturil, kakó ózhem sa naprej brumno shivéti, jest sim tudi she sazhel zhloveški strah premagvati, ludí ne porajtati, svesto v' zirku hoditi, po gostim Ss. Sakramente prejémati, sim savergel ofert, sapustil navádo, inu greshne perlóshnosti, jest sim mislil, de obena skushnava me ni v' stanu vezh perflepiti, de bom ostál, kakor nepremaklíva skala v' sredi nepokojniga murja, inu vender, k' sim enkolko posábil na navk, na opominvánje mojga spovdnika, sim sagasil spet v' staro mlako, sim prelomil naprejšvetje, sim spet greshil. Od kod vender pride ena takó sovs vredna nestanovitnost? ves'h, moj zhlovh! ti bom povedal, vender pret mi morešh na to vprashanje odgóvor dáti, keb' eden na eno gorézho svezho vodo vlil, al jo na veter vun postávil, al bi gorézhi lampi, kadar olje sman-ka, nizh vezh ne perlil, keb' mu lampa vgáshnila, pótim bi pa tóshil, inu vprashal, kakó se je to sgodilo? kaj je urshah? kaj ne? mu bosh od-

odgovóril, dergazhi ni moglo biti, lampa je mogla vgasniti, kir je plémen, al voda sadufhla, al ga je veter vgasnil, al je olje smánkalo. Poglej, tukej imash, pravi S. Krifostomus, tri urshahé toje nestanovitnosti, vsi trie vredni stráfenge, kir so ti frejvólni; luzh, ktira vzhasi gnado S. Duhá v' tojmu serzu pershgé, bo vgasnena na trojno visho; al skus vodo, skus ktiro se sastopjo nefmasne posvetne skerbí, inu opravila, ktire zhloveka vsiga restrésejo; al bo ta luzh vgasnena skus veter, skus ktirga se sastopjo skušnave, ktirim zhlovk vezhdel sam perloshnost, inu urshah dá; al bo ta luzh vgasnena, kir olje smanka, to je, k' zhlovk popustí molitu, andoht, Ss. Sakramente, inu len, sanikern rata, v' boshji shlushbi. Preglejmo te tri rezhí en malo bel na tanko, eno sa drugo, kakó ozhes, o zhlovk! v' dobrimu stanoviten ostáti, ako se zelo serzé vtopí v' posvetni skerbí, inu opravilah; she David je sdihval, de njegova dusha se je poshushila, kakor lonzharfka glina, k' bo na sonze postavlena, inu urshah je perpisal skerbém, inu opravilam, ktire mu je njegovo krajlestvo délalo. Ravno takó se godí dan donashni med kristianami; leta, uni bi rad brunno shivel, inu she sazhné, pa se pustí od posvetnih skerbí, inu opravil takó noter vséti, de mu nizh, al zel malo zhasa zhes ostáne, skerbéti, al kej striti sa dusho, sa vezhnost, sa Bogá. Ti si, kakor voda reslit, se sna rézhi vsakimu takshnimu, kakor je rekel Jakob sojmu sinu Ruben, ti ne bosh is enim v' zhasno samishlenim serzam nigdar v' brunnosti gori jemal, dusho ne bosh

bošh preškerbel, teshko isvelizhal; ja, en tak v' brúmnosti ne le samo ne bo gori jemal, ampak tudi ne bo vun spelal, kar si je naprej vsel, inu ne bo konzhal, zhe je tudi she sazhétik sturil. Inu ravno letó je sviazha, ktiro nuza peklenški sovrašnik sa k' nizm perpraviti sturjéne, dobre naprejšvetja, inu sa zhloveka nestanovitniga striti; on déla s' tabo, kakor je delal Faraó s' Hebrejarji; k' je Faraó šhlifhal, de Israelitarji so si naprej vséli, Bogú v' pušhávi ofruvati, jih je s' takó teshkim délam oblóshil, de ni so imeli zhaša misliti na ofruvanje, inu na Bogá; ravno takó hudizh šteboj déla, kander vidi, de strish naprejšvetje brumno shiveti, inu Bogú šhlushiti, tok' vé soje savjazhe takó oberniti, do se toje škerbí, inu opravila smiram gmérajó, de al sa volo restrefenja to, kar si naprej vsel, zel ne sazhnešh, al zhe si tudi sazhel, špet sapustish.

II.

Glej, moj zhlovk! al prevezh posvetnih opravkov, al v' opravkih prevelike škerbí so prvi urshah toje nestanovitnosti, sakaj is tega pride, de Bogú ne dásh, kar si dolshan Bogú dati, de le švetu dásh, kar si švetu dolshan. Zhe so nesmašne posvetne škerbí, inu opravila stanovitnosti v' dobrimu tolkajn šhkodlive, tok' so tudi ravno takó šhkodlive škušnave, ktire bodo škus veter naprej postávlene. Tukej da ne govorím od taistih škušnav, ktire val neprevideno prepádejo, bres tega deb' samí urshah bli, sakaj tim je vsaki podvershen, inu

ka-

kakor v' vašhi oblasti ne stoji pred takim skušnavami se várvati, tako vaš tudi Bóg s' svojo gnado podpira, de jih ravno takó hitro premágate, kakor hitro zhes vaš pridejo, posebno ako on vidi, de ste perpravleni, inu shélui nje-mu svestó shlushiti. Jest govorím le od tistih skušnav, ktirih ste samí urshah, k' se frejvolno, s' premiselkam podaste v' greshne perloshnosti, inu rézhem, de se ni zhuditi, de nestanovitni rátate, inu ferbeshno prelómite sturjeno dobro naprejšetje. Kdo bo rekel, de bo ta dolgo na nogah obstal, ktir se na led podá, kir vé, de bo padel? Hrepenish po tovarshvu, inu kolker bel vesela je drúshina, tolko bel ti je perjétna; hrepenish po jegráh, inu deslih jih sa poshténe, sa nedolshne dershish, vender samirkash, de te le skasheno, naturno nágnenje h' taistim vlézhe; pravish, de ta perjasnost, una prepovédana, nezhistá lubesen le sa to dershish, de ne bosh dershan sa tumpastiga zhloveka, ktir se ne vupa s' ludmí govorití, se oblazhish nesramno, resgaleno, pohujshlive, norzhujesh, klafash, inu pravish, de to nizh v' sebi nima, kir takó je navada, kir nozhesh sa muhastiga posebnika dershan, inu sásmehvan biti, sraven pa vender sposnash, de, ako lih zel plemen hudih skušnav ne sazhné v' serzu fadlati, al faj en gosti díim zelo dúsho prevlézhe, norzhujesh, inu toje norzhie so na dve platí sastoplive, inu pohujshlive, pustish ozhém prostost, inu vidish, de toji poglédi so nesramni, nevarni, dershish s' tím, s' unim perjatlám, inu samirkash, de ti je h' spotekvanju, kako moresh potim rézhi, de ne
 vesh,

vešh, od kod pride, de toje sturjeno, dobro naprejvsetje nima obene stanovitnosti? O zhlovk! te nar svitlejšhi luzhi, ktire Bóg v' tojmu serzu pershgé, postavišh na veter, takó ja morejo vgasniti, tako se ja ne morešh zhuditi, de tudi dobro, kar si sazhel, more sadušheno biti. Vari se shkodliviga vetra frajosti, shivi bel samotno, imej skupsbrano serzé, inu bošh vidil, de nestanovitnost bo nehála, inu se bo pershgal zel ogen ajfra v'dobrimu. Vender to she ni sadošti, várvati se perloshnosti, de veter hudih skušhnav luzh gnade boshje ne vgasne, ampak potreba je tudi v'lampo olje perlivati, de luzhi ne bo smankalo shivesha. Nekteri si veliko dobriga naprej vsáme, inu strí sazhétik v' brúmnosti, al kaj se sgodí, sdej spuští vun keršhanški navk, inu pridigo, sdej zel teden od snotrej zirkve ne vidi, opuští navadne, vsakdajne molitve, morbit zel naloshéno pokóro, odlásha zele mešze Ss. Sakramente prejéti, ne sprafha vsaki dan svezhir soje vestí, kako je potim mogózhe, deb' v' dobrimu naprejvsetju stanoviten bil, kir v'lampo olje ne perljé, more vgasniti, kir dušhi duhovno jed odmakne, more mlazhna, flaba, nestanovitna rátati. Poglej, o zhlovk! svishano sadošti, de urshah si vselej sam toje nestanovitnosti, kir ajfer pogafish sam skus nesmašne posvetne skerbí, inu preobilne opravíla, ga pogafish sam skus nevarne skušhnavé, k' se ne ogibafsh grešbnih perloshnosti, ga pogafish sam, kir puštish dušho stradati, inu dji ne dašh duhovniga shivesha; nikar tedej ne perpishhi letó slabóšti toje nature, kar je le hudobia toje volje; ti si ne-

stanoviten, kir sam ozhefih nestanoviten biti, obshaluj to flepóto, inu rézi sa meno: O Je-
sus! jest sposnam, de sam fim urshah moje
gresfhne nestanovitnosti, sa to morem tudi le
sam zhes se tóshiti, le sam sebe objokváti. Nej
ti bo dopadliva moja shalost, inu nej bo fkus to
moja poprefhna nestanovitnost doli sbrisana, sa
naprej pa dej mi gnado, de v' dobrimu, kar fi
naprej vsamem, da konza stanoviteu ofstánem.

III.

Ako pravizhni od pravize odstópi, pravi
Bóg fkus preróka Ezech. inu hudo stri, ne bo
shivel, na vse njegove pravize, ktire je popret
sturil, bo posábleno. Zhe brumni od brumno-
sti odstópi, nesvest, nestanoviten rata, inu
spet gresfhí, tok' ima vediti, de Bóg na vse to
ne bo spomnil, kar je popret dobriga sturil. O
strafhna fhkoda, ktira pride is nestanovitnosti!
fovse grévenge, ktire je stozhil, ojstrosti po-
kóre, ktire je dopernafhal, krishi, tesháve,
nadológe, ktire je prestal, ajfra polne molitve,
ktire je opravlal, vse to bo posábleno, ako ne-
stanoviten rata, inu spet gresfhi. Vse je sgu-
bleno, fkupspravlene dobre déla, dobleno vu-
panje nebesfhkiga plazhila, boshja gnada, inu
perjasnost, vse je prozh, ako nestanoviten ra-
ta, inu odstópi od dobriga, kdo ne vidi strafh-
no fhkodo, ktira pride is nestanovitnosti? O ne
bres urshaha je imenval S Paul Galatarje nespá-
métne norze, k'jih' je svaril sa volo nestano-
vitnosti, inu je rekel! al ste sabstojn tolko hu-
diga prestali, sabstojn tolko dobriga strili, de
se

se sdej na enkrat ob vse obróate? Vem, de bo mislil eden, al drugi, te sškode, ktire is nestanovitnosti pridejo, so sizer ref velike, pa vender snajo spet popravlene biti, ako se zhlovk pred smertjo obérne spet nasaj k' sojmu Bogú skus pokóro, ktirga je skus greh sapustil. Ja! to jest ne odrézhem, pa to meni tudi obeden ne more odrézhi, de sna se sgoditi, de bošh pret od smerti is sveta poklizan, preden se bošh h' Bogú obernil, inu poprávil vse sškode toje nestanovitnosti. Zhe je pa temu takó, al ne sna nestanoviten zhlovk ravno takó v' nesrezhnimu, kakor v' dobrimu stanu vmréti, ktir shiví sdej s' Bógam, sdej s' svetam, sdej v' visokósti, sdej v' globozhíni, sdej v' boshji gnadi, sdej v' pregréhi? al je morbit pred nesrezhno smertjo sagvishan? al nima urshaha se nje báti? evangelfke nóre divize tudi ni so meníle, de njih shénen bo ravno takrat peršhal, k' so jim lampe ze vgásnile, k' so sa olje sskerbéle, inu vender je ravno takrat na vráta poterkal, k' so nar mejn perprávlene ble, inu so mogle shlišhati, resnizhno vam povém, jest val' ne posnam. Ravno ta nevárnost všim nestanovitnim naprej stoji, ti se imajo báti, de, kir sdej se h' Bogú povernejo, sdej ga spet sapusté, bi jih snala smert ravno takrat prehitéti, k' bodo od Bogá odlózheni; inu zhe se to sgodí, kaj bo sa dušho, kaj bo v' vezhnosti, kir ne bo mogózhe nizh vezh popraviti, kar v' shivlenju ni blo popravlenu. Misli na to, o zhlovk! inu bodi móder. Al od tega sše vezh v' drugimu delu.

I.

Dopustimo, de smert bo zhes te she le takrat perfhla, kadar se bofh povérnil nasaj h' tojmu Bogú, inu se spokóril, al vender kolko se imash v' smertni uri she vselej báti sa volo toje nestanovitnosti! al bofh mogel sdershati skufhnave hudizhove, s' ktirim bo v' smertni uri na te pertiskal, kir si v' shivlénju takó nestanoviten bil? Hudizh serzhan sa volo toje njemu spáne nestanovitnosti bo takrat si vfo mujo dal sa tebe premágati, kako se bofh tedej vbránil nar filnisthim skufhnávam, kir te sdej nar majnsthi podére? tudi nar sveteshi, nar stanovitnsthi dushe se majejo per vetru sadnih skufhnav, kakó se bo en slab, nestanoviten zblovk obvárval, deb' ne padel? En nestanoviten ne more vupati, deb' v' sadni uri premágal, ako mu Bóg ne bo poslal gnado, ktira je ravno takó mozna, kakor je on slab; pa kakó bo mogel takó posebno gnado vupati od taistiga Bogá, v' ktiriga shlushbi je vselej nesvest, inu nestanoviten bil? al nima veliko vezh urshaha se báti, de ta gnada mu bo odrezhéna, kir je vreden ni. Sdej povete, kakó bo mogla taista dusha v' smertni uri vupati, de bo isvelizhana, ktira v' shivlénju v' dobrimu, kar je enkrat sazhéla, ni stanovitna bla? k' sadoblénju nebeshkiga veselja kej vezh shlishi, kakor de eden rézhe, jest dones to andoht vun spustim, jo bom pa jutri oprávil, jest sdej moje naprejvsetje prelómin, ga bom pa en drugikrat ponóvil, jest sdej ta greh strim, se ga bom pa enkrat spovedal, jest sdej sapustim Bogá, se bom
pa

pa spet k' njemu povérnil ; kakor deb' taista gnada, ktira je k' spreobernénju potrebna, stala v' nashí, inu ne v' boshji oblasti. O zhlovk ! kir vidish, kaj sa ene strafhne shkóde is nestanovitnosti pridejo, bodi stanoviten v' tojih dobrih naprejšvetjah, hódí svesto, inu stanovitno po póri, ktira pelá k' isvelizhanju, inu nikar ne perpušti, deb' te al trudnost, inu mlazhnost, al lestna, al posvetna lubésen od te póri odverníla ; strimo po isglédi nashiga Jesusa, ktir je foj ték ravno s' tim ajfram konzhal, s' ktirim ga je nastopil, vernímo se k' njemu nasaj s' sgrévanim serzam, inu ga nigdar vezh ne sapuštímo, ampak ostanimo mu stanovitno svesti noter do smerti.

II.

Is vsiga tega je viditi, bo morbit rekel eden, al drugi, de ne le samo teshko, ampak de zel nemogózhe je soper nestanovitnost en mitel najti, kir zhlovk je proft v' foji volji, inu smiram bel nagnen k' hudimu, kakor h' dobrimu, sa volo tega, je shkorej ravno tako nemogózhe, deb' zhlovk stanoviten bil, kakor nemogózhe je, deb' nehal zhlovk biti. Pozhafi, lubi moji! se golfate ; de zhlovk ima profto voljo, de sna v' dobrimu, zhe ozhe, stanoviten biti, al od dobriga, zhe ozhe spet odstópiti, to je gnada dana zhloveku od Bogá, de pa zhlovk brúmnoft sapuští, inu greshí, sa to, kir je od nature nestanovitnen, to je njegova lestna hudobia, inu tukej poterbuje mozhne mitelne. Sa te mitelne najti, pejmo v' duhu blisomur.

murja, kir murje je podóba nestanovitnosti, postavimo si naprej en zhovn, ktir v' fredi valov, inu vetrov hití h' kraju, v' takimu nepokóju nestanovitniga murja koga obdersbí zhovn stanovitno, de ne sgresíhí pót, ktira h' kraju pelá? brodnik je ktir na konzi zhovna sedí, inu svesto gleda, kam se ima zhovn vishati, na nebi vidi, proti kaj sa enmu kraju gré, inu de konz ne vsáme, zhuje s' vfo skerbjo. Ravno to imash ftriti ti, o zhlovk! zhe ozhesíh v' dobrimu stanoviten ostáti, s' enim ozhesam glej próti nebesam, s' drugim zhuj zhes nevárnost, v' ktiri se snajdesíh, to sta dva mitelna soper nestanovitnost, ktire nam je sam Jesus na róke dal, k' je rekel: *zhujte, inu molite*. Taiti, ktir al samó zhuje, pa ne móli, al le samó móli, pa ne zhuje, ne bo nigdar stanoviten ostal; samó zhuti, pa ne móli je ferbeshnost, kir tak zhlovk ozhe skufhnáve premagati is lestne mozí bres boshje gnade, famo moliti pa ne zhuvati, je lenóba, inu sanikernost, kir tak zhlovk ozhe nevárnosti odjiti le samó skus boshjo pomozh, bres lestne skerbí, inu muje. Molitu, inu zhuvanje obduje je potrebno, sakaj kdor zhuje, inu móli, ta samirka skus zhuvanje nevárnost, v' ktiri se snajde, inu skus molitu sadobí mózh, de odjide nevárnosti. Ozhesíh tedej ftriti konz toji nestanovitnosti v' dobrimu, o zhlovk! tok' vsdigni na pervo ozíhí proti nebesam s' krajlevim prerókam Davidad, kir le od sgorej dóli moresh pomózh, inu gnado vupati; inu kir povsdigvanje ozíhí se sna sgoditi na dvé vishi, al skus premishlvanje boshjih skrivnosti, al skus na pomózh klizanje

boshje gnade, tok' sturi obduje. Gvishno bi ne bil takó nestanovitén v' dobrimu, keb' si resnize nafhe S. Víre vezhkrat shivo naprej postavil; v' vsih tojih délah, pravi S. Duh skus modriga: *Misli na toje posledne rezhl, inu ne bosh nigdar greshil*; keb' tudi tavshent let shivel v' fredi nestanovitniga svetá, bi se gvishno ne bal konz vséti, keb' resnize S. Víre imel sa toje visharje; smert, ktira vse, kar lubish, tok' shalostno konzhá, sodba, per ktiri bodo preiskáne vse toje, tudi nar skrivnishi misli, pekel, ktir bres vsiga vsmilenja strafa vsaki greh, ako ne bo v' shivlenju spokórjen, nebesa, kir bo stanovitnost s' nevmerjozho króno plázhana, keb' te resnize vezhkrat premishlil, bi te strile v' fredi skushnav, inu perlóshnosti kakor skalo stanovitniga. To je skufil sam nad seboj David, ktir, potim k' je is greha vstal, inu v' taistiga nigdar vezh nasaj padil, je zelo mozh premishlivanju vezhnih resniz perpisal, k' je rekel: *Keb' ne bil tojo postávo premishluval, tok' bi bil morbit v' moji revshni konz vsel*. Sraven tega premishlivanja treba je tudi klizati na boshjo gnado, inu pomózh, de kir smo od nature nestanovitnosti podvérsheni, on s' gnado strí, de v' dobrimu, kar smo skus njegovo noterdájanje sazhéli, skus njegovo pomózh do konz stanovitni ostanemo.

III.

Zhuj tedej, o zhlovk! zhes toje pozhutke, de te v' skushnávo, inu is skushnáve v' greh ne sapelájo, zhuj zhes toje poshelénje,
inu

inu nágnenje, de te ne premága, inu ne odverne od Bogá, zhuj zhes sapelivi svet, de te ne odvérne od kristianskih dolshnósti, zhuj zhes hudizha, de te ne sapelá; gorje tebi, ako te prasno savupánje na lestno mózh strí neskérbniga, inu sanikerniga. Is prevelikim savupánjam na lestno mózh stanovitnost v' dobrimu nigdar ne more obftáti; vupanje, inu strah so dve stopine tega, ktir ozhe stanoviten biti, on gré med veseljam, kir savúpa, inu med straham, kir se boji, on ima sadofti mozhi, pa vender fkerbno zhuje, on je korajshen, kir se troshta od nebes pomózh, pa se vender trefe, kir sposna lestno slabost, sato svesto móli s' savupánjam od nebes pomózh sadobiti, sraven pa vender svestó zhuje is strahú, deb' premágan v' greh ne padel. Si tak' o zhlovk? molish po góstim? zhujesh bres nehánja? ako to strish, se snash troshtati, ostal bofh stanoviten v' brumnosti. Ako pa na vezhne resnize nigdar ne smilish, ako ti molitu veliko ne deshi, ako svesto ne zhujesh, tok' toje shivlénje drusiga ne bo, kakor vedno gorivstajénje, inu nasajpadanje; inu kakshna bo toja smert? Lubi moji! od take smerti jest szer nozhem nizh hudiga naprej pernésti, al dobriga tudi ne morem nizh govoriti. Kir tedej je temu takó, možno shelim, deb' fi is donáshniga govorjénja strili sgodej dobre misli, inu previdnost sa vashe isvelizhanje. Sa volo tega obernimo se vsi fkupej h' nashimu zhastitlivo od smerti vstajozhimu Jesusu, inu sdihnimo k' njemu s' ponishnim serzam: *O lubi Jesus! ne perпусти, deb' sa volo nashe nestanovitnosti nasha smert nesrezhna bla; smert po*

enimu nestanovitnemu shivljenju ne more biti bres strahu, inu bres nevarnosti, v'ari nas pred njo, lubi Jesus! Inu kir vémo, de ta sabstojn v'upa srezhno smert, ktir v' shivljenju ni stanoviten v' dobrimu, tok' ti oblubimo od donef sa naprej stanoviten ajfer, inu svestóbo v' toji shlushbi, to ozhmo obdersh'ati, skus premishlúv'anje tojih vezhnih resniz, skus ponishno molitu, inu skerbno zhuv'anje zhes nashe pozhutke, inu nágnenje. Dodéli nam le tojo gnado, de nas potérdi, inu dej nam taistiga duhá možhí, sa ktirga te je spokorjeni David tako ponishno profil, k' je rekel: potérdi me s' tojim možhnim Dúham. Na to visho bomo v'úpali, de v' sushnost greha, is ktire nas je toja gnada reshila, ne bomo vezh nasaj padli, ampak kakor smo sazhéli, do konza stanovitni ostáli v' dobrimu, dokler po enmu dobrih dél polnimu shivljenju nas poklizhejh k' sebi v' toje krajlestvu, v' ktir-mu te bomo glédali, lubili, inu vshiváli skus zelo dolgo vezhnost. To gnado prosim sam sa se, sa vse moje fármane, inu prizheózhe pošlushayze, vshlishi me, o Jesus! Amen.

PRIDIGA

Na I. Nedélo po Velikonózhni.

*Tomash pa ni bil per njih, kadar je peršhal
Jesus. Jo. 20.*

Kdo bi verjel, de kratko odlozhénje od brum-
niga tovarštva dvojo, sila veliko shkodo du-
shi strí! Zhe premislimo, kar govori donashni
S. Evang. vidimo, de ne en gmejn zhlovk, ampak
Tomash en Apostel Jesusov je skusil to
sam s' sojo narvezhi nefrezho; leta, k' se je lo-
zhil od kardéla Apostelnov, le na en kratik
zhas, si je sturil sam eno dvojno, sila veliko
shkodo, prva shkoda je bla, k' ni deléshen
bil taistiga veselja, inu troshta, s' ktirim so ble
serzá njegovih tovaršhov napólnene, kadar se
jim je Jesus po sojmu gorivstajénju perkasal;
druga shkoda je bla njegova nevíra, ktiro je
potim, k' je h' Apóstelnam peršhal, ozhitno na
snánje dal, sakaj k' so mu njegovi apóstólski to-
varšhi polni veselja povédali, de Jesus njih lú-
bleni mojster je od smerti vstal, inu se njim per-
kasal, jim on ni otel verjéti, ampak je terdo-
vratno odgovóril: *Dokler ne bom vidil na nje-
govih rókah, inu nógah ráne, inu dokler ne
poloshim moj perst v' njegovo stran, tok' dolgo
ne virjem.* Poglete, tolko mu je lozhénje od
brúmniga tovarštva shkódvalo. Zhe je pa te-
mu takó, kaj ozhmo rézhi od taistih, ktiri

gvišhno ni so tako mózhni, kakor en Apostel, inu vender se ne le famó od tovaršhtva brumnih ne lózhjo, ampak sraven tega zel grešhne drúšhine ishejo, se s' hudóbnim bratjo? kaj sa ene nevárnosti, kaj sa ene shkóde, kaj sa ene padze se imajo báti? Jest terdim, de snánje, inu tovaršhtvo s' hudóbnim je ena tih narvézhih nefrézh, ktira se snajde med sedajnim kristianstvam; sakaj ako to prav premislimo, najdemo, de vse hudo is tega pride; inu vender si letó maloktir k'ferzi vsáme, vsaki ozhe iméti perjásnost, snánje, inu drúšhino, pa s' kom perjásnost, inu snánje strj, na to obéden ne gléda; al se je potim zhuditi, de na to pride grešhno shivlénje, inu nefrezhna smert. Lubi moji! kir drusiga ne shelím, kakor vashe isvelízhanje, sa to vam bom doneš pokasal, kolko hudi ga pride is tega, aku se eden dersí grešhniga tovaršhtva, kir skus to bo reshálen Bóg, bo pohujšhan blishni, bo lestna dušha v' nevárnost pogublénja postavlena. To preden resloshím, poterpíte.

I.

Tovarshtvo s' hudóbnim resháli Bogá. Pa saštopíte, kar govorím, jest vem, de eni morejo s' hudóbnim v' zaker hoditi, inu s' njimi opraviti iméti, tega sili stan, uniga shlushba, v' ktiri se snajde, nedolshna sestra more shiveti s' resvojsdanim bratom, brumni ozha s' malopridnim šinam, pohlevni hlapiz s' nevšmilenim gospódam, to jest dobro vem, pa od tih ne govorím, sakaj kakor se letí v' temu stanu, v' ktir-

mu shivé, v' tej shlushbi, ktiro opravljajo, vezhdel is volje boshje snajdejo, tako jim tudi Bóg guade sadošti da, de snajo s' hudóbnim shivéti, inu opravit iméti, bres tega, deb' bli od njih skasheni, kakor sonze seje v' smerdlivu blatu, bres tega deb' bli sharki od blata ognúseni. Jest govórim le od taitlih, ktiri frejvolno hudobno tovarshstvo ishejo, inu s' njimi perjásnost stré, bres tega, deb' pravizhen urshah iméli, al deb' jim potreba blo; od tih govórim, inu právim, de možno resháljo Bogá. Inu sagvíhno, al bi ne dersháli vi taitiga podlóshniga sa strafenge vredniga, ktir bi s' sovrashniki sojga góspóda dershal, inu s' njim sastóplen bil, en tak' sdajavz sa shlushi gavge; al bi nedersháli tajstiga fina sa sanizhvavza sojga ozhéta, ktir bi perjásnost imel s' takim, ktiri njegoviga ozhéta sovrashjo, inu pregajnajo? kaj sa en shpot se strí tedej she le Bogú, nashimu góspódu, nashimu krajlu, nashimu narvezhimu dobrotniku, ako eden tovarshstvo hudóbnih lubi, s' njimi dershá, s' njimi perjásnost imá, s' njimi zhas veselo sapravla? kdo bo tajil, de táki so perfésheni boshji sovrashniki? sakaj kdor hudobno, pregreshno shiví, ta se zhes Bogá vojskuje, ta Bogú dushe kráde, ta víri, inu Jesusu shpot déla, ti so nar perpravnihi, nar mozhneshi oróshje, ktiro núza hudizh, de se zhes nebó vojskuie. *Ja, pravi S. Aug. uni hudobni perjátel, ktirga lubish, uni resvojsdáni tovarsh, s' ktirim se pajdashish, je hudizhovo oróshje, ktir mu pomága dushe sapelváti, nebó prasniti, inu pekel polniti s' prekletim.* Ako ozhmo to resnizo prav premisliti

ti bomo vidili, de en hudóben zhlovk Bogú veliko vezh krivize strí, kakor sam hudizh, vezh dušh vkráde Bogú en nepokojni, jesizhni, sovrašni dúh v' eni hišhi, kakor hudizh, vezh dušh ráni en vmásan, nezhisti jesik, kakor hudizh, vezh dušh sapelá en resvojsdáni frejvirnik, kakor hudizh, sa to s'kléne S. Aug. de en hudoben zhlovk hudizha premága v' hudobii. Al tedej se ne godí s'hpot Bogú, al ne bo reshálen Bóg, ako dershišh perjásnoft s'njegovim narvézhim sovrašniki? de bošte pa tésho tega reshálénja s'he bel saftopili, poglejmo, kako ojštro nam S. Pismo prepovduje s' hudóbnim tovaršhi perjásnoft iméti: *Lubi bratje!* pišhe S. Paul, *jest vam sapovém v' imenu nashiga gos'póda Jesusa Kristusa, de se vsaziga ogibate, ktir neródnó shiví;* samirkajte tukej, S. Paul ne prepové, várvati se tovaršhtva terdovrátnih Judov, al slépih malikvavzov, al kezarških krivovirnikov, ampak on sapové ogibáti se tovaršhtva tákih, ktiri, potim k'šo per S. Kerstu sveštóbo, inu víro persegli Jesusu, resvojsdano shivlénje pelájo, inu s' sojim pohujšhlivim, gres'hnim sadershánjam svetosti S. Evang. s'hpot déljajo. Ravno takó ojštro pišhe S. Apostel na Korint. kir pravi: *Zhe je kdo med vami nezhistnik, al óhernik, al malikvavz, al preklinvavz, al pianz, al tat, tok' s' takim zel nimáte jesti.* Zhuditi se pa ne smémo, de S. Paul tako ojštro govórí, kir tudi Jesus sam ni v' tej rézhi nizh bel mehak, kir sapové v' S. Evang. zel roko odsekati, okú sdréti, akó bi naš imélo pohujšhati: *Nikar ne verjemite,* pravi S. Krisoft. *de Jesus govórl od rók, inu*
od

od ožhi trupla, on govori od tajstih ljudi, kteri so nam morbit takó perjetni, kakor okú, takó nuzni, kakor róka, inu nam sapové njih tovarshstva se ogibati, akó bi nam vtegnili na dushi shkodlivi biti. Is vsih tih prepovdi ozhitno vidimo, kakó sila možno sovrashi Bóg tovarshstvo s' hudóbnim, inu de vsaka drúshina, vsaka perjásnost, ktiro s' malopridnim dershih, je sa njega veliko reshaláuje, velik shpot.

II.

Al reshalénje, ktiro se stri Bogú skus tovarshstvo, inu perjásnost s' hudóbnim, se she bel sposna is ojštrosti strafeng, kakor is ojštrosti prepovdi. Berem v' S. Pismu, de tovarshstvo, inu perjásnost s' enim samim grešnikam je vezhkrat zhes zeze mesta, inu zeze deshéle jeso boshjo sklizalo; berem, de nezhistost enga samiga Benjamitarja je skorej zel ród Benjamin k' nizh strila; berem, de sa volo ene same tatvine Ababa je bla zela vojká Josveta vdárjena; berem, de sa volo ene same nepokórhine Jóna je zela barka bla v' nevárnosti potopléna biti; berem, de Israelitarji so sa volo hudobie dveh Sinov Heli od Filisterjov strafhno vdárjeni bli; kaj sa ene strafenge tedej se ima bati she le taisti, ktir se v' tovarshstvo hudóbnih frejvolno podá? sadošti je, de vam povém, de tudi nar svetejšti moshjé, inu krajli, hadar so s' hudóbnim savéso, inu perjásnost strili, so bli strafhno od nebel' stráfaní. Krajl Josafat, ktir mu sa volo brúmnošti zelo S. Pismo hvalo da, je dvakrat s' sovrashniki Israela perjásnost stril,

per-

vizh s' Ahabam, drugizh s' Ohoziam, inu je pervimu s' ludmí, drugimu s' zhovnmí na pomózh peršhal, Bóg se je zhes to fila možhno referdil, inu mu je poslal pervizh preróka, ktir ga je ojštro posvaril, drugizh mu je poslal drugiga preróka, ktir mu je sraven posvarjénja osnanil, de sa štrafengo so vsi njegovi zhovni konz vséli. Takó je, lubi moji! inu nizh dergázhi, Bóg ne terpí perjásnošt s' sojim sovrashniki, inu on pové zelimu švetu s' glšam sojih štrafeng, de sovráshi tega, ktir ima perjásnošt s' njegovim sovrashniki. O deb' si pazh nektéri letó k' serzi vséli, ktiri si od ene platí domišhlajo, de Bogú v' rešnizi šhlushjo, od druge platí pa se tóshjo, de jih Bóg smiram s' krishi, inu nesfrézhami objiškuje, mišlite, bi jim ješt rekel, keb' se per méni potoshíli, mišlite, s' kom v' zaker hodite, bošte kmalo nefhli, kaj je uršah vaših nesfréz, inu krishov; vi veste, de per tej drúšhini, v' ktiro sahájate, se smiram zhes blishniga opravla, inu vi vender to drúšhino lúbite; vi veste, da ta perjatel, ktirga se dérshite, je nesrámen, nezhišt, pohujšhliv, inu vender se ga ne ogíbate, poglete, to je uršah, de nesfrézhe, inu krishi zhes vaš leté, Bóg vaš tépe, kir deršhite s' njegovim sovrashniki; ozhte, de bo Bóg proti vam se dergázhi sadershal, sapuštíte perjásnošt, inu tovaršhtvo s' hudóbnim, lozhíte se od gréšhnikov, tok' se bodo tudi šhibe boshje od vaš odvernile. Pa kako je mogózhe, bo rekel eden, al drugi, v' frédi švetá šhivéti, inu s' hudóbnim óbenga snanja, obéne drúšhine iméti, kako je to mogózhe? ne rézi, de to mogózhe ni. Szer rezhešh, de

Bóg pogirje od tebe kej taziga, kar ni si v' stani striti, obdolshih Bogá, de je krivizhen, inu nevsmilen, kar je preklivánje boshje, strafhni greh. Keb' te en hudobni tovarsh, ktirga imash sa perjátla, reshálil, al ti kakshno krivizo sturil, kaj ne, mu bosh perjásnost gori dal, se ga bosh ogibal, ga bosh sapustil; zhe tedej jésa samóre striti, de ga sapustih, more tudi povélje boshje strah pred reshálénjam boshjim tolko mozhí iméti, de te nagne ogibati se vsaziga, ktirga is greshniga sadershánja spoznash de je boshji sovrashnik.

III.

Tovarshstvo s' hudóbnim pohuissha blishniga. Blishnimu pohujshanje dáti se tolko pravi, kakor njemu perlóshnost, inu urshah dáti, de v' greh páde, gvishno je pa, de kdor s' hudóbnim perjásnost, inu tovarshstvo dershi, da blishnimu ozhitno perlóshnost h' pregreshénju. Vemo is skushne, de svet je tako hudóben, de vse, kar vidi, sódi, tudi takrat, kader eden kej taziga stri, kar je samó na sebi nedolshno, al zel hvále vredno; kaj tedej more she le misliti, inu soditi svet od taistiga, ktir se frejvolno v' táko drúshino podá, v' ktiri bo al poshténje blishniga glójeno skus opravlánje, al bo zhifost ferzá ognúsena skus nespodobno klafánje, inu nesrámne norzhie? kaj bo svet mislil, inu sódil od taistiga, ktir zeze ure sgubi v' takimu tovarshstvu, kir bo nebó, dusha, inu dnar na sgubo postávljeno? kaj bo svet mislil, inu sódil od taistiga, ktir okoli hódi, inu perjásnost

der-

dershí s' takim, ktirih navuki so sapelívi, ktirih pogovorí so pohujšhlívi, ktirih isgléd je poln hudobíe? kar je pa per tovarštvu s' hudóbnim nar hujšhi, je letó, kir to, k' se s' njimi perjásnost dershí, jih v' hudobii potérdi, de se nigdar ne pobólfhajo. Povete, al ni ref, keb' en frejvirni jesizhnik, en opravlivz, en klafázh, en pianz, vidil, de se ga vřaki ogíba, inu bojí, de obeden nózhe s' njim govoriti, al kej oprávit iméti, bi fhal gvifhno sam v' se, bi se framval soje hudobíe, bi se pobólfhal, sa to pišhe S. Paul: *Bratje! zhe kdo med vami greshno shivl, na tega s' perřlam káshite, inu s' njim nizh oprávit ne iméti*, de, k' bo vidil, de se ga ogibate, bo k' řhpóti řturjen; inu řpodboden k' pobólfhánju, inu h' pokóri: *Hudobnima vřelaj veliko núza*, pravi S. Inoc. *ako obéden njegov isgled ne pošnéma, on nehá greshiti, ako vidi, de obeden sa njim ne řtrl*. Al kir hudóbní vezhdel vidjo, de se jih ne samo ne ogíbařh, ampak njih tovarštvó zel iřheřh, de jih rad imařh, de njih hudobíe, zhe jih tudi ne hválířh, jih řaj ne řvarířh, se řgódí, de se ne samo ne pobólfhajo, ampak zel smiram bel ferbéřhni, inu v' hudobii řerzhni ratajo; ti te-dej, ktir hudobniga rad imařh, njegovo drúřhino lubířh, njega s' vřeljam objiřheřh, ti ři urřhah njegove hudobíe, ti ga poterdířh v' hudimu řkus perjásnost, ktiro s' njim imařh, ti mu řerzhnost dařh řkus perjásne pogléde, inu pogóvore, inu al ni to pohujřhanje řla veliko pohujřhanje pred Bógam? Inu kaj bo sa tazi-ga, ktir s' hudóbnim perjásnost, inu tovarštvó imá, v' řmertni uri? on bo vidil pred seboj

en zel kup pregréh, ktirih se v' shivlénju ni nigdar sa kriviga sposnal; dej rajtengo, bo rekkel boshji sodnik Jesus, od na dve plati saftoplívih besedí bres shtivila, ref je szer, de sam jih ni si govoril, al od drusih so sa volo tebe govorjéne ble, sakaj kir si s' unim hudóbnim zhlovékam imel perjásnost, inu snánje, si dal perlóshnost, de so drugi sa volo tebe slabo govorili; dej rajtengo od tolko drago odkúplenih dúh, ktire so sa volo tebe kranzel nedolshnosti sgubile, ref je szer, od tebe se ni so navuzhíle, so se v' tistih drúshinah, kamer jih je toj isgléd vlekel; dej rajtengo od klašanje, od opravlánje, od kletve, od sanizhlivih pogovórov zhes víro, zirku, duhovstvo, inu boshje rezhi, ref je szer, ti pogovori ni so shli is tojih vust, ampak is vust tojih perjátlov, pa si se jih tudi ti deléshen sturil, sakaj oni bi také pogóvore ne bli pelali, keb' se bil ti njih tovarshstva ogibal. Kaj sa en shpot sa te, per poglédu tolkajn pregréh, na ktire v' shivlénju nigdar ni si mislil! Glej, moj zhlovk! kako resnizhno je, de tovarshstvo s' hudóbnim resháli Bogá, inu pohujsha blishniga, kar sim dosdej skasal, pa tudi strashno ráni lestno dúsho, kar bošte vidili v' drugimu delu.

I.

Kdor je perjátel hudóbniga, ta je soj nar vezhi sovrashnik, s' hudim tovarshstvo, inu perjásnost iméti, je ravno tolko, kakor sam sebi s' lestno rokó peku odpirati. Nikar ne mislite, de prevezh govorim, moje beséde potérdí vi-

ra, pamet, inu vsakdajna skusna, Bóg sam pravi v' vezh krajih S. Pisma, de kdor s' hudóbnim perjásnost, inu tovarshctvo dershi, ta bo tudi zhes malo, al zhes dolgo sam hudóben rátal; kdor s' modrim dershi, bo móder, kdor je perjatel pregréshniga, bo pregréshen, pravi S. Duh skus módriga: *Kdor smólo prime, se ognusi, kdor je tovarsh prevsétniga, bo sam prevseten*, pravi módrí Sirah. *Ne pustite se sápeláti*, pravi S. Paul, *greshni pogóvorí skasé dobro sadershánje*; is vliga tega se sadofti vidi, kolko shkóde strí foji dúlhi taifti, ktir s' hudóbnim perjásnost, inu tovarshctvo dershi. Ja pamet sama pravi, de ravno tako ne mogózhe je s' hudóbnim perjásnost, inu snánje iméti, inu od njih ne hudobío se navuzhiti, kakor nemógozhe je, kúshen luft poshíрати, inu ne sboléti. *Poreden isgled*, pravi S. Zipr. serzé tega, ktir ga vidi, tako prevsáme, de nágnenju h' grehu ni mogózhe sóperstáti, kakor ta se ne vbrániti, deb' ne gorel, ktir v' fredi ogná stoji. Inu kaj ne strí zhlovk sa volo zhlovéka, kadar se snájde v' flabi drúshini! kolkokrat se sgodí, de poshténo gori srejen mladenzh, al dékelza se boji greha vezh, kakor smerti, inu deslih nad drugim flabi isgled vidi, vender nima proti temu óbenga poshelénja, óbenga nágnenja, kir vender samirka, de njegoví perjástli sa slo gori vsámejo, ako s' njimi ne dershi, al kir se bojí, keb' po njih isglédi ne sturil, sa prevezh shkrupelnástiga dershan biti, strí sa volo zhlovéka, kar bi sfer nigdar ne sturil, inu se po zhafi, de ne samirka, kakó, na hudobío navádi, kdo je urshah? perjásnost, inu tovarshctvo

vo s' hudóbnim. Is tega se takó delezh pride. de zhlovk se framuje, ako v' vsih rezhéh s' hudóbnim ne dersí, inu vse, kakor oní, ne strí, kakor sposna sam od sebe S. Aug. de se je framval, kir ni mogel takó, kakor njegovi tovarshí nesramen biti. Pa sej mi ni treba letó na dalej svishati, kar sadofti poterdi vsakdajna skufhna. Povete, od kod vender pride tolko neródnosti, inu smeshnav, kar se jih v' nashih zhafih vidi med kristianstvam? od kod táka resvojsdanost, inu pohujshanje v' sadershanju? vse to pride od tovarshstva, inu perjásnosti s' hudobnim; uni popret ni mogel viditi kvarte, kéгла, norzhie, inu lufhtov, sdej sgubí v' temu zele ure zhes dan, zel popóldan v' nedélo, inu v' prásnik, morbit tudi vezhi del nozhí, kaj je urshah, de se je takó spreobérnil? en hudoben perjatel ga je pregovóril, sapelal, sebi enako hudóbniga sturil. Ta je bla popret v' samotno, fkrito shivlénje vsa salublena, ni vedila vezh, kakor sa eno, al dve hishe, kir je eno poshténo, brumno perjatelzo obiskala, sdej ne more oben vezhír domá ostáti, shelí priti v' drúshine, se ozhe povsod viditi pustiti, povsod snánje delati, kaj je urshah, de se je takó spreoberníla? ena hudóbná, posvetná, nezhimerna perjatelza, ktira nji je naprej klepetála, de je nevumna, ako si obenga veselja ne pervóshi, ako ozhe zvet soje mladósti samotno sgubíti.

II.

Tako je, lubi moji, inu nizh dergázhi, ako enmu brúmnosti manka, je urshah sam letá, kir

s' ta.

s' takim ludmi tovarštvu imá, ktiri brúmnoſti nimajo, ako eden rad opravla, pride le od tod, ktir s' takim perjásnoſt derſhí, ktiri bliſhniga radi reſnáſhajo, zhe ſe nedolſhnoſt le teſhko narajma v' náſhíh zhaſíh, ja zhe zel v' zvetu mladóſti per moſhkímu, inu ſhenſkímu ſpolu ſe ſnajde ſtara navádna hudobía nezhiſtoſti, rok' urſhah je ſamo greſhno tovarſhvo. O kolko jih je morbit v' priſho tukej, ktiri moje govorjénje poterdjo, inu ſdihújejo v' ſerzi rekózh: ó deb' jeſt pazh ne bil uni predpuſt; to jeſén, uno leto ſe per tej, uni drúſhíni ſnaidil, kolko frezhníſhi bi ſdej bil? kaj ſa ene neſramne pogóvóre, inu oſtudno diánje ſim ſhlíſhal, inu vidil h' neigrúntani ſhkodi moje duſhe. Zhe je pa temu takó, al bo ſhe mogózhe, moj zhlovk! de ſe ne boſh ogibal taíſtih perjátlov, ktiri ſa volo ſojga hudóbniga ſadershánja ſo toji narvézhi ſovraſhniki? je mogózhe, de boſh ſhe lubil, inu íſkal njih drúſhíno, na meíſti, deb' jo ſovráſhil? ti bi ſe gvíſhno lozhil od perſhóne, od hiſhe, od meſta, Bóg vé, kako delezh, per ktiri bi tudi le od delezh ſamirkal enkolko neſnáne, kúſhne bolésni, inu ſe ne boſh lozhil od tovarſhtva hudóbnih, ktiri ſo ſa tojo duſho ſtrup, ſmert, inu pogublénje? al ti morbit manka poſhténih, modrih, brumnih perjátlov, s' ktirim ſnaſh bres reſhalénja boſhjiga, bres pohujſhanja toiga bliſhniga, bres nevárnóſti toje duſhe vſhíti poſhténo veſelje, nedolſhen kratik zhaſ? Jeſt vem, ako ſe boſh orel hude drúſhíne várvati, boſh mogel ſapuſtiti perſhóne, ktire ſo ti morbit nar perjéniſhi, pa nizh ſa to, obéna perjásnoſt ne ſmeſh

obrajtati vezh, kakor tojo dušho, inu nje isvelizhanje; jest vem, de toji grešni perjätli, k' bodo vidili, de jih sazhesn popušhati, te bodo sanizhvali, sovrashili, hudó zhes te govorili, pa nizeh sa to, pravi S. Bern. *Bolshi je krivizo njih sovrashiva prestati, kakor od njih tovarshiva na dušhi shkodo terpeti.* O mladenzhi, inu dékelze, vam posebno govorim, kir vi ste v' nar vezhi nevárnosti od hudóbniga tovarshiva sapeláni biti; várite se gvishnih perjätlov, inu perjätelz, od ktirih se nizeh ne vuzbite, kakor pošlave posvétne frájosti, ktiri nizeh takó ne sasmehujejo, kakor pošténo, brunno sadershanje; ogibájte se jih, kolker vam je narvezh mogózhe, szer bo vashe sadershanje skus njih kushno fápo kmalo kasheno. Inu vi, o stárishti, zhe vam kershansko gorisrejenje vasbih otrúk kej per serzu leshí, tok' nej bo vashá perva skerb, de mírkate, s' kom imajo vashti sínóvi, inu hzhire perjásnost, snánje, inu tovarshivo; ako to ne skérbite, tok' sgubléna je vsa skerb, inu muja, ktiro ste s' gorisrejenjam vasbih otrúk v' mladósti iméli, inu boste strashno ojstro rajtengo mogli dáti enkrat vezhnimu Bogú sa volo vashe lenóbe, inu saníkernosti. O mislite vezhkrat, lubi moji! na taisto strashno lozhénje dobrih od hudóbnih, ktiro se bo na sodni dan godilo, sakaj S. Evang. pravi: *de Angeli vun pojdejo, inu bodo hudobne od dobrih lozhili.* V' kaj sa enmu tovarshivu shelish takrat biti? V' tovarshivu isvólenih? Al kako bosh mogel vupati v' to tovarshivu priti, ako se sdej rad gori dershish v' tovarshivu hudóbnih? al nimash veliko vezh

urshaha se báti, de bo takrat ravno v' temu ob-
stála toja stráfenga, v' kómer sdej toj greh ob-
stoji?

III.

Mladenzh! bodo rekli Angeli, ti si dershal
perjásnost s' takim tovarshi, ktiri so bli nar res-
vojsdanishi, doli tedej v' drushino preklétih po-
hujshlivzov; dékelza! toji perjástli so bli sape-
livzi, njih sladkim, golufnim besedami si ver-
jéla vezh, kakor boshjim naméstnikam, si shi-
véla v' piánosti nezhistih lushtov, doli tedej
med te, k' so tebi enaki, med nesrámne, ne-
zhiste, med Sodomitarje. Al se ne srajma tá-
ka stráfenga sa takshne pregréhe? po vsi pravi-
zi. O zhlovk! akó se ozhesht na dan sodbe
snajti med isvólenim, tok' vsemi sdej slovó od
hudóbnih; med sto perjástlami, nej bo komej
eden, ktirmu savúpasth perjásnost, inu ferzé,
inu tega skufi popret, preden s' njim tovarsh-
vo dershish, de ti ne bo h' spotekvanju, ampak
h' pobólfhanju. Vari se nezhistih, ti so kúga
kristianstva, ne bodi perjástel nigdar s' takim,
ktir ima vmásan klafarški jesik, ktirga ferzé,
inu sadershánje smerdí po nezhistimu grehu, sa
volo ktirga bo narvezh prekletih; vari se oprav-
livih, ti so tovarshi hudizhovi, ne bodi perjást-
tel nigdar takim, ktir blishniga rad glóje, rad
njegovo pregreshenje resnasha, rad resodéne
drugim to, kar bi moglo samovzhano biti, s'zer
bosh deléshen tavshent pregréh, deslih sam jih
ni si sturil; vari se pianzov, ti so shpot zhlo-
vestva, nigdar ne bodi perjástel s' takim, ktir
nef-

nesmasno zéha, szer bosh sagásil v' pregréhe, ktire bi nigdar ne sturil, keb' tresil, inu smáfen bil; vari se frejvirnih, inu sanizhvalzov boshjih rezhí, ti so ozhitni sovrashniki Jesusovi, nigdar ne bodi perjatel s' takim, ktir se is víre is katolshke zirkve, is andohti, is boshje besede, is mafhnikov norza déla, inu to, kar je boshjiga, sanizhuje, szer bo tudi per tebi luzh víre vgasnila, bosh padel v' vse forte greshne, nevarne zvible, inu zhe víro sgubish, je sgubléna dusha, Bóg, inu nebó. líhi vselej táke perjateľe, bodi rad v' táki drúshini, kir je v' sadershánju framoshlivost, v' govorjénju svetost, kir vse, kar se déla, al govori, gré al sa boshjo zhasť, al h' lestnimu pridu, al h' pridu blishniga, kir tedej je temu takó, sdihnimo k' Jesufi sa pomózh, de bomo strili sa naprej po donafhnimu navuku. *Lubi Jesus! mi vúpamo, inu nashe vúpanje na to naprejšetije postavimo, ktiro dones steremo, de se ozhmo vselej svesto várvati tovarshuva hudóbnih, samo tebe, sladki Jesus! inu té, ktiri po tojih sapovdik brumno shivé, ozhmo iméti sa nashe perjateľe, ktiri pa so skus hudobno sadershánje toji sovrashniki, tih se ozhmo vselej ogibati, sraven pa na tihim sa nje moliti, deb' sami v' se shli, se spreobernili, inu v' soji budobii konz ne vséli. Nam sila globóko per serzi leshi, de na strashni dan gmejñ sodbe ne bomo na lévo stran med te savérshene postavleni. Al kir je svet poln hudoble, inu kir hudoba je vezhkrat skríta pod odéjo nedolshnosti, tok' te prósimo, lubi Jesus! sa te dve gnade, pervizh de taiste drúshine, ktire so tebi soperne, inu nam shkodlive, bomo*

vselej sposnáli, drugizh, de potim, k' jih sa hudóbne sposnámo, se jih bomo vselej skerbno ogibáli, de, k' bomo sdej v' shivlenju od tovarshstva hudóbnih vselej odlóženi, bomo vredni na dan gmejn sodbe med srezhno kardélo tojih isvólenih postavljeni biti. To gnado prosim sam sa se, sa vse moje fármane, inu prizheobzhe poshlushavze, vshlishi me, o Jesus! Amen.

PRIDIGA

Na II. Nedélo po Velikonózhi.

Jest sim dober pastir. Jo. 10.

De nektere ovzé od ravno taiste zhéde pod brambo zhujézhiga pastirja mirno pozhivajo, druge s' sgúbo sojga shivlenja derézhimu vovku v' krémple pridejo, veste, kaj je urshah tega? kaj to poméni? to poméni, inu naf opomína, de, dokler zhlovk na sveti shiví, more shivéti med straham, inu med vupanjam. Zhe donafhni S. Evang. premislimo, de Jesus sam, kakor dober pastir sa naf bres nehanja zhuje, inu fkerbí, kdo ne bo poln savupanja? al zhe sra-ven premislimo, de hudizh, kakor derezhi vovk si vse persadéne, neprévidne ovzé pogubíti, kdo bo shivel bres strahu? urshah tedej imámo vupati, pak imámo tudi urshah bati se, mi bomo tedej po pámeti strili, ako si obdva urshaha

toko

toko k' serzi vsámemo, de kolker od ene plati vúpamo, ravno tolko se bomo od druge plati bali. Al kar je shalofno, je letó, de dosti jih je, ktiri le tífte urshahe premíshlajo, k' jim samorejo vupanje sriti, na to se pa le malokde spómimo, kar nam móre strah délati; drugi nasprot mislj le na to, kar jim déla strah, to pa zhisto is spomína pústé, kar bi jim moglo vupanje sriti; od tod pride, de eni s' ferbeshnosti prevezh vupajo, inu se premalo bojé, drugi nasproti se prevezh bojé, inu premálo vupajo. Vari naf vezhni Bóg! pred tim dvema nevarnim bresnami, kir se al sa volo preveliziga vupanja, al sa volo preveliziga strahu pogubi veliko dúsh. Zesta, ktira prot nebesam péla, je sredna zesta, ktira na desni roki vupanje, na levi strah imá; zhe se kdo al na desno, al na levo stran toko oberne, de se dershá al sámiga vupanja, al sámiga strahu, ta more sajiti, inu na sadne vezhno konz vséti. Kir so moje serzhne shele vaf pred to nevarnostjo obvarvati, inu vam pokasati, ktire póti se imáte dershati, tok' je moje naprejšvsetje vam pokásati snamina, is ktirih boste sposnáli, al se dershite prave poti, al ne. Zil, inu konz mojga govorjenja je sam letá, deb' odverníl ferbeshnost od tih, ktiri prevezh vupajo, inu deb' pregnal zagovitnost od tistih, ktiri se prevezh bojé, kir ferbeshnost, inu zagovitnost so grehi v' S. Duhá, ktiri zhloveka samorejo vezhno pugubiti. Se shelish dersháti prave, ravne poti prot nebesam, o zhlovk! shivi med vupanjem, inu med straham, sakaj ti bom svishal, de kdor le sámó vupa, ta slabó vupa, pervi navk; kdor se samo

boji, se slabo boji, drugi navk; kdor ima vupanje s' traham skleneno, ta sam dobro vupa, se dobro boji. Potreben navk sa vsaziga smed naf, skus ktirga bodo ferbeshni vstrásheni, zágovni pak potrósheni, preden na dalej resloshim, kar fem li naprej vsel, prosim sa navadno, samerkljivo poterpljenje.

I.

Kdor le samo vupa, ta slabo vupa. Kdo bi bil kdej verjel, de vupanje isvelizhanje dosezhi bi snalo biti mresha, ktire se hudizh poslúshi, sa dushe sapélati, inu pogubíti, inu vender je temu ref toko, on pogubí vezh dush s' vupanjem, kakor zagovitnostjo; inu poglejte, kako; on postávi greshni dushi Bogá naprej, kakor ozhéta, ktir obenga drusiga nagnenje nima, ktirga edina lestnost je samo vsmilenje, ktir vse pregréhe pregléda, inu prenese s' nepremaglivo poterpeshlívostjo, ktir vse nemu sturjeno reshalenje rad odpusti, hitro posábi; on mu mála naprej, de Bóg po obéni vishi nozhe smerti greshnika, ampak de núza tavshent perpomozhi, deb' vse isvelizhal; on ga pogovarja, de, ako zhloveku lestniga saflushenja manka, mu bo saflushenje Jesusovo h' pomozhi perfhlo, ktir je s' sojim terplenjam, inu smertjo, sa vse nafhe grehe obilno sadohti sturil. Inu kaj ishe hudizh per zhloveku s' takim noterdajanjem? drúsiga ne, kakor to, deb' prasniga vupanja polni greshnik v' sojih grehah saspál, deb' se s' obenim straham sbríhtati ne pústil, ampak se vezhno pogúbil s' golúfnim vupanjem. To je

toko gotovo, de S. Fulgenz si vúpa rezhi: *Hudizh sapéle vezhi del dush s' golufnim vupanjem, de jim bo Bóg odpustil, inu jih toko delezh perpravi, de se pravize boshje nezhi ne boje, potim, k' jih je s' krivmi sapopadkami od vsmilenja boshjiga popolnoma preslepil.* Szer ne odrezhem, de moremo vupati, inu szer terdno vupati, terdim, de Jesus je sa nashe grehe v' vsi obilnosti sadofti sturil, sposnam, de vsmilenje boshje je bres konza veliko, vem, de she obeden ni k' framoti bil, ktir je na Boga postavil terdno savúpanje, sa to pravim s' S. Ildefons. de ne samo nuzno, ampak tudi potrebno je vúpati na boshje vsmilenje. Al sraven morem postaviti, kar vsi vuzheniki vpijejo, de nevarno je, ako zhlovk s' samim vupanjem na boshje vsmilenje zháka isvelizhan biti. Inu gotovo, al ni preklestva vrédna ferbeshnost, ako dusha, od ktire je Bóg reshálen bil, le samo vúpa, inu se ne boji, kir vender vé, de je sa volo greha Bogú oróshje zhes se v' roke dala, inu sraven ne vé, al je njegovo jeso s' pokóro potolashila, al ne? koko more nje serze kdej bres stráha biti, slasti kir S. Duh skus modriga opomína: *Zhlovk! tudi sa volo odpusheniga gréha ne bodi bres strahu?* koko more taifti mirno serze iméti, ktir ne vé, inu tudi véditi ne móre, al je vse dolshnosti resnizhne pokóre dopolnil, al né? Pa keb' odpushenje doprinesenih grehov terdno vúpá, je vender sanikern, ako smiram v' strahu ne shivi. Zhe ti tudi greh sapústil, pokóro stúril, odpushenje sadóbil, o zhlovk! snash vender spet greshiti, inu to samó móre she sadofti biti, de smiram v' stra-

v' strahu shivišh; tolko nevarnosti, v' ktirih se snajdesh, tolko škufhnav, ktire terpišh, tolko perloshnosti, v' ktire pridešh, tolko húdiga nagnenja, ktiro zhes te gospodari, al ni vse to sadošti urshaha, de smiram v' strahu shivišh? kokó lobko je, de, zhlovek! kir si tako slab, te nar majnšhi veterz okoli vershe, kir si toko nestanovíten, se toje serzé prezh obérne, k' si k' húdimu toko nágnen, de si morešh smiram filo persadévati, deb' v' greh' ne pervótil, inu ne pádil.

II.

Inu kar je nar hujšhi, al ni to, de oprá-viti imamo s' enim sovrashnikam, ktir je fila hudóben, svit, mogózhen, inu terdovráten, koko lohko se sgodí, de bomo popádeni, pre-mázani, pogubléni. Inu v' taki nevarnosti, v' ktiri se smiram snajdemo, koko móremo bres strahu biti, inu prevezh savúpati. Pa she ni sem vse povédal, ne samo grehi, ktire smo she dopernešli, al ktire she dopernešti snamo, ampak tudi zel nafhe dóbre déla nam morejo délati bojezhnost, inu strah. Moj zhlovk! ti morbit leto zhudno naprej pride? Jobu ni zhudno naprej perfhlo, k' je rékel: *Bojim se sa volo vsih mojih del*; on je bil vender toko vterjen v' zhednostih, inu v' svetosti, de ga je pohvalil sam Bóg, de je pravizhen mosh, on je ves górel od ognia sa boshjo zhaft, bil ponishen, poterpešliv, s' boshjo voljo popol-nama šklénen, inu vender per vsemu temu si ni délal ferbeshniga vúpanja, ampak je bil poln
stra-

strahu; inu szer po pravizi, pravi S. Greg. sakaj on je védil, de sodbe boshje so vse dergazhi, koker sodbe ludí. Inu sa ref! kolko del je, k' se nam dobre vidjo, ktire bodo morbit vender enkrat savérshene, k' smo jih dopernesli al v' stanu smertniga greha, al ne is zhi-fliga zila, inu konza, ne sa voljo Bogá, so bres samerklivosti, restréseno oprávlene molitve, so nevredne spovdi, inu obhála, so saspano poslúshane pridige, nevolno sturjene almoshne, je nebrumno obiskanje zirkvá, take déla al nam ne stre veliko vezh strah, kakor vúpanje? Al tedej ni ref, de kdor prevezh vúpa, ta slabo vúpa, slasti kir vezhdel greshniki so, k' prevezh vupajo, kir nozhejo sastopiri S. Greg. k' pravi: *Vupanie, ktiro ni na saslushenje sidano, ni pravo vupanje, je le samirliva fershnost.* Ne sanesi se na golfse, o zhlovk! opomina S. Duh skus preróka Jerem. kakor so se nekdej Judje sanáshali: to hudobno ludstvo je menilo, de Bóg jih sa volo tempelna nigdar ne bo shtrafal, al prerok jim je rekel, ne sanáshajte se na to vupanje, sakaj golufno je; de ravno Bóg med vami v' sojmu tempelnu prebiva, vas bo vender stráfal, ako nimate pred njegovim reshalénjam strahu, kakor se je tudi sgodilo. Ravno tako govori Bóg h'tebi, greshní zhlovk! ti pravish, Bóg je vsmilen, te shelí isvelizhati, vse to je ref, vender ne sanáshaj se samo na to vupanje, te sna golfáti, te sna pogubíti, ako nimalsh v' serzu boshjiga strahu, de ravno je Bóg vsmilen, vender ne bosh isvelizhan. Zhe je kdej kdo bil, ktir je urshah imel veliko vúpati, inu malo se bati, je bil

gotovo David; de ravno je bil greh mu odpu-
 ſhen, vender, dokler je shivel, je vedno zhes
 greh jokal, inu shivel v' oſtri pokóri, inu kir
 drusiga ni shélel, kakor Bogú s' lubesnio rav-
 no tolko dopáſti, kolker se mu je bil popret
 s' greham samiril, kolko ſi je dal ſkerbí plá-
 zhati ſoj dolg s' dóbrimi délamí! vender per
 vſimu tému ſe je smiram bal, inu ſzer toko,
 de je blo viditi, de v' njegovimu ſerzu dru-
 ſiga ni kakor bojezhnoſt, inu ſtrah; sdej ſpos-
 na ſam, de ſe boji, sdej opomína vſe lidí, de
 ſe imajo bati, sdej proſi Bogá, deb' ga napólnil
 s' ſtraham. Kristiani! al ſe po tim mi ne bómo
 báli, k' ſmo bogáti na pregreham, revni na do-
 brih délah, kir ne vémo, al nam je odpufhe-
 no, kar ſmo greſhili, ne vémo, al bómo sa-
 naprej oſtáli Bogú ſveſti, al ne. Glejte, svi-
 shano je, kar ſim rekel, de kdor prevezh vú-
 pa, ta ſlabo vúpa.

III.

Kdor ſe le ſamo boji, ta ſe ſlabo boji.
 Jeſt ſim rekel, de zblovk ne ſme ſamo vúpati,
 ampak ſe more tudi bati, inu ravno tukej je
 ſpet drúga nevarnoſt. So, k' ſe bojé, pa ſe
 prevezh bojé, ſa to ſe golſajo ravno toko, ka-
 kor ti, k' prevezh vupajo, ne ſo ſzer ferbeſh-
 ni, ampak ſo zágovni. Premíſlimo le, kaj pri-
 de is tega preveliziga ſtrahu. Prevelik zágov-
 ni ſtrah ſa volo iſvelizhanja ſtrí tolko hudiga,
 de ni mogózhe dopovédati, ta brani greſhniku
 pot pokóre naſtopiti, pravizhnimu na poti brum-
 noſti naprej jiti, kir greſhniku pokóro, pra-
 vizh-

vizhnimu svetost toko tesko naprej postávi, kakor deb' vso zhloveško mozh prestopila; ta teshava tedej jih nasaj dershi, de nespolno dolshnosti, ktire so od pámeti, inu od víre naprej pisane. Bóg otel! deb' ne iméli obenga isgléda od takih zagovnih dúh! Vezhkrat se sgodí, de gresnik, ktirga ranena vest martra, možno shelí, soj gresni stan sapustiti, al k' se prevezh boji, ne more sojmu spreobernenju sazhetik striti; se boji, deb' gresne naváde, ktire se v'njegóvemu serzu globoko koreníne strile, spet nove grehe ne ponovíle; se boji, deb' hudo nagnenje, ktiro zhes njega gospodári, ga spet v' popresne hudobíe ne posílilo; se boji, deb' resháleni Bóg ne mogel vezh potoláshen, sgubléna gnada ne vezh nasaj dobléna biti, inu míšlj, kakor je míšlil zagovni Kajú, moji grehi so vezhi, kakor deb' mi mogli odpúshéni biti. Kir tedej bo od nesmasniga strahu premágan, tok' bútaró sojih grehov odloshiti smiram odláshá, sabstojn se mu rézhe, sa potróshitati njegovo serzé, de Bóg nez h tóko ne shelí, kakor viditi per sojih nogah sgrevano serzé, inu de gnada boshja mozh da slabosti spokorjeniga gresnika, to mu ne gré k' serzi, ne preshéne njegov zagovni strah, ktir strah na meísti deb' svése njegovih pregreh resvésal, jih le she smiram bel skupej skléne. Zhes kar se je pa narbel savséti, je to, de zhlovk, ktir takrat, keb' imel greh sapustiti, je zagovni, inu bojezh, takrat k' ima greh dopernešti, je vesél, inu serzhán. K' ga popáde skúshnava, kaj sa o, pravi, zhe pervólim, to so le slabosti, ktire Bóg pregléda, tolko drugih je pad-

lo, pa so spet vstali, sej mi bo vselej lohko k' Bogú savúpanje vséti, inu od njega milost, inu gnado sadobiti. Inu kir si na to visho sam serzhnost déla, gré is enga greha v' drúsiga, inu toko si nizh is tega ne strí, ako v' globozhino vsih hudobii sagasi. Toko je, lubi moji! saviazha nar vezhi hudizhova v' temu obstoji, de strí zhlovéka h' grehu serzhniga, h' pokóri zagóvniga, kader naf skufhnáva vijé, strí, de smo k' vsimu ferbeshni, kader naf sa volo greha vest pézhe, strí, de smo bojezhi, inu zagovni. Na pervu nam hudizh strí vúpanje, de h' grehi pervólimo, po tim naf pahne v' velik strah, de nad odpushtenjam zvíblamo, inu toko naf obdershí v' pregrehi. Na to visho se gresnik vselej boji to, kar bi se ne imél bati, inu kar bi se bati mogel, tega se ne boji. On se boji pobolshati se, al gresnik biti, se ne boji, on se boji, inu zvíbla per Bogú v' gnado priti, al v' grehu shivéti, v' grehu vmreti, tega se ne boji. Kakor pa je ta strah shkodliv sa gresnika, ravno toko shkodliv je tudi pravizhnimu, sakaj zhlovk, slasti brumen zhlovk, ako se prevezh, nesmasno boji, inu zvíbla nad sojim isvelizhanjam, se slabo boji, kakor bomo v' drugimu delu vidili.

I.

Snajdejo se dúšhe, ktire v' nespámetnimu premishlujanju si tavshent prasnih skerbí smiflio, od ktirih bodo nevsmileno mártrane; sdej premishlajo soje gréhe, inu jámrajo polne zagovitnosti, o kdo vé, al sim obshalvála moje gré-

gréhe prav, al ne, kdo vé, al sem se jih prav spovedala, al ne, kdo vé, al mi jih je Bóg odpústil, al ne; sdej premišljajo nevarnosti prizheozhiga shivlénja, inu jámrajo, o kok shalostno je to popótvanje, ni krája, ni stárosti, ni stanú, kir bi ne blo obéne nevarnosti; vřaka pot je povřka, kako bo mogózhe duřho isvelizba? sdej si postavjo naprej pravizo boshjo toko ojstro, de se jim sdi, de ne more potoláshena biti, sdej najdejo v' brúmnimu shivlénju tesháve, ktire se jim nepremaglivo vidjo; kir tedej bodo s' tim premišhlivanjam vse smótene, sgubé serzé; inu postanejo nesavúplive. Glejte, kolko húdiga is tega pride, sgubé vse veselje do boshjih rezhí, postanejo v' řhlushbi boshji mlazhni, smeshajo notreni mir sojga serzá, odpro vráta zagovitni shalosti, inu zhe vender dóbre déla popólnama ne opuřté, jih vender le s' nevoljo oprávlajo. Tako delezh perprávi duřho nesmasni strah, zhe se od njega prevsėti dá; inu Bóg ótel! deb' s' tim vse konzháno blo, al kar je nar hujřhi, je to, de táke zagovne dúřhe so v' ozhitni nevarnosti, deb' Bóg nih nesavúplivost s' perkratenjam sojih gnad ne strafal. Sna se jim sgodíti, kakor se je sgodílo tim, ktire je Mojřes pošlal oblúbleno deshélo ogledváti; ti k' so nasaj perřhlí, so govóřili, o Bóg! Ta deshéla je lépa, je rodovitna, řeř je, al hribe ima táke, de ni mogózhe zhes priti, mesta táke, de jih ni mogózhe premáhati. S' tim perpovdvanjam so řřili, de so se Israélzi preřřáhili, inu kir so ogledvavzam vezh, kakor oblúbam boshjim verjeli, so řhe řklénili v' Egipt rajřhi se nasaj verniti, kakor deb'

deb' prut oblúbleni deshéli naprej shli. Al ko-ko dragó so plazháli ta Bogú samirlivi strah! Bóg zhes zágovne ogledvávze referden jih stráfa s' naglo smertjo, inu osnáni Mojsefu, de obedn is tih, k' so se báli, nima v' oblúbleno deshélo priti, kar se je tudi sgodilo. Navk sa naf, kristiani! de Bóg per sojih shlushábnikih ne terpí obéne zágovne nesavúplivosti, inu zhe stráfa te, ktiri prevezh savúpajo, kakor sanizhvavze sojga vsmilenja. Kdor nima ferzá se vojskvati, ta tudi nima glave, deb' bla vredna krónana biti. Sa to sapové Bóg skus Isai. zágovnim ferzhnó délati, kir pravi, povejte zágovnim, bodite ferzhni, inu ne bojte se. Sa to rézhem tudi jest, dúfhe! ne bodite zagovne, saversite prasni strah, kir imáte enga Bogá, ktir je vaš perjatel, vaš pastír, vaš ózha, vašhe vse, odloshite od ferza zagovni nepókej, nej vam na poti brumnosti pridejo naprej tesháve, kakerfhne ózhejo, ne sgubite ferza. Pa tudi grefhniki! ne bodite zágovni, kir imáte enga Bogá, ktir vaš k' sebi vabi, vam odpúshenje ponúia, verníte se le k' njemu, inu kokorkol velika je ostudnost, inu shrevilo vaših pregreh, ne pustíte zhes se zágovni strah. Kdo more mífliti na Bogá, deb' ne imél na njega savúpanje. Glejte spet svishano, kar sem rékel, de kdor se prevezh boji, ta se slabo boji.

II.

Is vřiga tega móremo sklenici, de le sam ta se dobro boji, inu dobro vúpa, ktiri strah fkléne s' vúpanjam. To je navk vřih Ss. Vuzheni-

nikov, med ktirim pravi S. Tom. vupanje, inu strah sta toko na tanko fkléneva, de strah boshji je samo takrat popólnama, kader vúpanje sraven sebe imá, inu vúpanje je le takrat bres pomankanja, kader je s' straham sdrúsheno; is ktirga se fkléne, de le taisto serzé samóre popólnama imenvano biti, v' ktirmu je strah fklénen s' vupanjam. Bóg je govóril, pravi krónani prerok David, de per gospódu je mózh, inu všmilénje, mózh, ktire se imamo bati, všmilenje, na ktiro imamo vúpati. Zhe tedej Bóg sam poterdi, de od vupanja, inu strahù vili nafhe zelo isvelizhanje, kdo bo mogel zvi-blati, de kristian, ako ozhe isvelizhan biti, more shivéti smiram v' stráhu, smiram v' vúpanju. Pa keb' tudi Bóg leto ne bil takó ozhitno resloshil, kaj poméni tajsto krajlestvo, v' ktirmu je vse vesélje, k' nam je oblubleno; kaj poméni tajsti brésen, v' ktirmu je vse terplénje, k' nam je sashúgano? kaj poméni, de S. Pismo hváli sdej tega, ktir na Bogá savúpa, sdej tega, ktir se gospóda boji? kaj je to drúsiga, kakor opominvánje, de, kader prut nebélam poglédamo, imamo vúpati, kader se prut pekli dóli osrémo, se imamo bati? de tedej sam taisti déla po víri, inu po pámeti, ktir strah fkléne s' vupanjam. Inu kaj pomenjo pergodbe, ktire nam S. Pismo naprej postávi, zhe poglédamo desniga resbójnika, ktir na krishi paradish sadobí, zhe poglédamo léviga, ktir is krisha v' pekel páde, zhe mišlimo, de Manafes je bil sfer od kónza velik greshnik, po tim velik spokornik, Salomon nasproti od konza svešt flushábnik boshji, na sadne malikvávz, Paul od

od sazhetka pregajnavz katolſhke zirkve, na sadne nar vezhi vuzhenik, inu apóſtel, Judesh naſproti od konza Joger Jeſufov, po tim sda-javz ſojga mojſtra, kaj nam káshejo te pergod-be drusiga, kakor de shivéti móremo smiram med ſtrábam, inu med vúpanjam? kdor S. Piſmo pogléda, bo komej najdil eno ſtran, kir mu da-je vúpanje, na drugi ſtrani bo ſhe najdil, kar mu déla ſtrah. Vender nizh naſ s' táko filo ne perganja shivéti smiram med ſtrábam, inu med vúpanjam, kakor naſh na krishi viſeozhi Jeſuf, zhe ſe ſpómniko od éne ſtrani na S. Reſhno krí, ktira je ſa naſhe odreſhenje prelíl do sadne káple, inu zhe premiflimo od drúge ſtra-ní, de Jeſuf je pravizi boſhji ſa naſhe gréhe v' zeli obilnoſti ſadoſti ſtúril, inu vſe naſhe dolgóve plázhal, kakſhno vúpanje nam ſtrí letó, de bomo isvelizhani; zhe pa naſproti premifli-mo, de ſe praviza boſhja ni níkól bel oſtra, inu ſtraſhna ſkaſála, kakor v' terplenju Jeſufo-vimu, kir Bóg zel leſtnimu ſínu ni ſanéſel, k' je vender le naſhe, ne ſoje pregréhe nad ſa-bo imél, kakſhen ſtrah nam móre ſtriti letó, deb' pogubléní ne bli. S. Bern. k' je to premifhlu-val, ſam ſpoſná, de sdej je od veſeliga vúpan-ja poſkokvál, sdej ſe je od veliziga ſtrahu tré-fil. Ja! kamerkol naſhe miſli obérnemo, vſe nam pravi, zhlovk! vupaj, pa ſe tudi bój; to nam pravi nebo, kir nam pokáſhe enga Bogá, ktir je polu vſmilenja, kar nam vupanje déla, ktir je pa tudi vezhno pravízhen, kar naſ ſtrá-ſhi; to nam pravi S. Piſmo, sdej nam déla ob-lúbe, ktire naſ troſhtajo, sdej nam naprej po-ſtávi ſhuganje, ktiro nam ſtrah déla.

III.

Ravno to nam pravi gora Kalvaria, kir se je pokasálo nar vezhi boshje vsmilenje, pa tudi nar vezhi ojfrost boshje pravize; to nam pravjo vse pergodbe, kir nam naprej postavjo, de Bóg ene plazha, druge strafa, de ene isvelizha, druge savershe, de ene pusti h' pokóri priti, druge sapusti v' terdovrátlosti, zhe je pa temu toko, lubi moji! al nímamo urshaha rezhi, de zélo shivljenje móremo doperнести med stráham, inu med vupanjam, de strah je le takrat dóber, kader je s'vupanjam sklenen, de vupanje je le takrat sveto, kader je s' straham sdrúsheno? Ako me pa vprašash, o zhlovk! kaj more vezhi biti, strah, al vupanje, tok' odgovorím, de eni imajo vezh urshaha vúpati, kakor báti se, drugi se morejo vezh báti, kakor vupati. Dufhe, ktire so enkrat sklenile dersháti se poti prave brumnosti, inu so stanovitne, inu sveste, dufhe, ktire se le po navukih S. Evang. vísbajo, dufhe, ktire nizh tolko ne shelé, kakor Bogú shlushiti, Bogá zhaštiti, Bogá lubiti, Bogú dopasti, snajo iméti veliko vupanje, inu de ravno bres vfiga strahú ne smejo shivéti, imajo vender vediti, deb' Bogú veliko nezhašt strile, bi se mu možno samírule, keb' njuh vupanje vezhi ne blo, kakor je strah. Al dergazhi je govoriti od taistih, ktiri v' misih, inu v' sadershánju so vsi posvetni, ktiri drusih shelá nimajo, kakor do bogastva, do posvetne zhašti, do smerdlivih lushtov, inu greshniga veselja, ktiri, k' so gnadi boshji odmérli, inu se v' grehu pokopáni, al is greha nikoli gori ne

vstánejo, al zhe tudi vstánejo, spet nasaj pádejo, ktiri, kir nizh nozhejo shlífbati od nasajdershánja sojih pozhutkov, od doliterénja grefhniga poshélenja, inu hudiga nágnenja, od satajénja lestne nature, se lestni lubesni popólnama zhes dadó. Take dushe, k'fo od navuka, inu isgleda Jesufoviga takó delezh odlózhene, imajo urshah se báti, inu sfer mozhno se báti, kir grefhno shivlénje ima malo urshaha do vúpanja, al urshahov dosti veliziga strahú, inu bojézhnosti. Pa nej bo temu, kakor ózhe, al imash, zhlovk! vezh vúpati, al se imash vezh báti, ref vender ostáne, de strah, inu vúpanje more smiram skupej skléneno biti; to zhe se sgodí, kako vesela bo smertna ura! sakaj vediti imash, o zhlovk! de hudizh v' smertni uri skufha sdej s'ferbeshnim vúpanjam, sdej s'zagovitnostjo, tedej je samo vúpanje, inu strah taisto oróshje, skus ktiro morejo te dve skufhnáve premágane biti, skus vúpanje bo zagovitnost, skus strah bo ferbeshnost premágana. Vupej tedej, o zhlovk! pa se tudi boj; boj se, pa takó, de vúpanja ne bosh sgubil, vupej, pa takó, de ti strah ne bo preshal, keb' imel prevezh vúpati, postávi si naprej urshabe, is ktirih se moresh báti, keb' te ótel prevséti zágovni strah, preshéni ga skus vúpanje. S. Duh skus modriga pravi, isvelizhan taisti zhlovk, ktir je smiram v' strahu, pa spet pravi S. Duh skus Davida, isvelizhan taisti zhlovk, ktir ima na gospóda soje savupanje; frezhen si tedej, o zhlovk! ako se na urshabe, sakaj moresh vúpati, inu na urshabe, sakaj se moresh báti, vezhkrat spómniš, inu smiram med straham, inu med

vúpanjam shivish, vúpanje te bo spodbádalo h' dobrim délam, h' zhednosti, inu h' brúmno-
sti, strah te bo nasaj dershal od gréha, inu ré-
shalénja boshjiga, frezhen bosh v' smertni uri,
ako bosh mogel rézhi, jest vúpam, pa se tudi
bojim, jest se bojim, pa tudi vúpam, frezhen
per sodbi, frezhen v' zéli vézhnosti.

*Kir tedej je temu tako, lubi Jesus! oblu-
bimo ti, de nigdar ne bomo tako ferbeshni,
deb' le vúpali, sraven pa se tudi ne báli, ur-
shahi báti se, so sadosli veliki; strashio nas
grehi, ktire smo dopernésli, kir ni smo sagvi-
shani, al so nam odpushéni, al ne, strashio
nas grehi, ktire she dopernésti snámo, kir shl-
vimo v' srédi svetá polniga nevárnosti, inu
skushnav, strashio nas zlo déla, ktire se nam
dobre vidio, kir ne vémo, al so tebi dopadtlive
al ne; sa volo tega nozhmo ferbeshno vúpati,
ampak iméti ozhmo bojezhnost, shiveti smiram
v' strahu, obdershi ta strah per nas dokler shi-
vimo, sraven tega pa vender vúpamo na te,
lubi Jesus! inu ozhmo vúpati, dokler bomo shi-
véli; sposnámo sizer nasho revshno, pa sposná-
mo tudi toje vsmitenje, kolker se sa volo perve
bojmó, tolko na drugo sayupamo; vúpanje na
te nas nima nigdar sapustiti, ampak kolker
vezh se previshamo, de nizh ne smo, de nizh
ne samóremo, tolko vezh se sanésemo na te,
kirti sam si nam vse; poterdi le nam nashe sa-
vúpanje s' tojo gnado, bres ktire nizh ne sa-
móremo. Sadnizh sturi, o Jesus! de vúpanje,
inu strah bodo nashi továrshi, dokler v' temu
shivlenju proti vezhnosti gremó, de se bomo
sizer*

Szer smirani báli, pa tudi smiram vúpali; zhe se na nashe grehe spómimo, imamo szer urshaha sadoſti, v' strahu biti, al tudi urshaha sadoſti imamo vúpati, ako premislimo, de bres konza veliko je toje vsmilenje, dej tedej gnado, lubi Jesus! de shivéli bomo vselej med straham, inu med vúpanjam, dokler pridemo v' taisto srezhno nam oblúbleno deshélö, kir ne bo vezh strahú, ne vúpanja, kir tebe sgubtti se ne bomo vezh báli, inu to, kar sdej vúpamo, bomo iméli, inu vshiváli skus zelo dolgo vezhnoſt. Amen.

PRIDIGA

Na III. Nedélo po Velikonózhi.

Zhes mejhno me ne boſte vidili. Jo. 16.

Bóg otel! deb' mi prav saſtopíli navk, ktirga nam da Jesus v' donafhnimu S. Evang. preden miſli ſapustiti foje Apoſtelne, inu se v' nebéſa nasaj verniti k' ſojmu ozhétu; on jim pravi, zhes mejhno, lubi moji! me ne boſte vezh vidili, ſakaj grem nasaj h' temu, ktir me je na ſvet poſlal. Veſte pa, kaj je to ſa en zhaſ, od ktirga govori tukej Jesus s' ſojim Apoſtelni? Kard. Hugo pravi, de zhaſ, od ktirga govori Jesus, je prizheozhe shivljenje, to on imenúje kratik zhaſ; S. Aug. pravi, de pod tim zhaſam ſaſtópi Jesus vſe taiste leta, ktire ſo
she

she pretekle od perviga prihóda boshjiga sinú, inu bodo she pretekle do sodniga dnéva. Pa koko vender morejo vsi dnévi našhiga shivljenja le kratik zhať imenváni biti? Po vsi pravizi, sakaj Job pravi, kratik je zhať shivljenja zhloveskiga; inu S. Greg. pravi, vse, kar konz ima, je kratko. O navk imenitni! ktir bi mogel odpreti ozhí vsim ljudjem, deb' na vezhnošt ne posabili. Al kaj núza! de ravno zhlovk dobro vé, de njegovo shivljenje je síla kratko, vender je v' leto vul samishlen, inu sraven tega sgubi taiste vezhne leta, na ktirih visi al njegovo isvelizhanje, al njegovo preklestvo. Kok velika slepota, de tulku frejvirnih dušh, ktire si domishlajo, de s' zhaťnim shivljenjam vse nehá, po mešnimu, inu gresñnimu veselju toko ogneno hrepené; de dušhe, ktire obéne postavé nesposnajo, ktire po prizheozhimu drugo perhodno shivljenje ne virjejo, se v' svet, inu v' posvetno vse sakopájo. Vender de ti toko shivé, ktiri al obéne, al le slabo, mertvo viro imajo, zhes to se ne zhudim; al de ravno toko posablivo na vezhnošt shivé tudi kristiani, ktiri so v' S. Evang. podvuzhéni, inu previsháni, de po prizheozhimu, kratkimu drugo, vezhno shivljenje pride, de ti nesposnájo potrebo, inu dolshnošt, sa perhódnó se perpravlati, sa flushenje skupej sbirati, sa isvelizhanje skerbéti, to ne móre obéden sapopasti, zhe le iskro sdráve pámeti, le enkolko vire imá. Inu vender se na sveru toko godí, de dosti jih je, ktirim vezhnošt malokdej v' spómín pride, inu de ravno vedó, ja s' rokámi obtípajo, de dnévi njih shivljenja so kratki, vender is tega nozhe-

jo striti potrebni sklep, deb' bres odlafhanja svoje grehe obshalvali, inu sapustili, ferza od svetá odtérgali, s' dopernafhanjam dobrih del sa foje isvelizhanje fkerbéli. Vari Bóg! deb' med vami ktir bil; kir Jesus sam poterdi, de le kratko je nafhe shivlenje, mislimo vezhkrat na to, inu strimo ta sklep: shivlenje nafhe je kratko, tedej moremo grehe bres odlafhanja spokoriti; to je sapopadik moje pridige, ktiro toko resdelim; nafhe shivlenje je kratko, tedej moremo ferzé od svetá odtérgati; nafhe shivlenje je kratko, tedej se moremo sa vezhnost s' dobrim délamí prevíditi. Srezhen bosh, o zhlovk! ako bosh sturil po navku, ktirga preden v' dveh délah mojga govorjenja na dálej resloshim, profim sa poterplenje,

I.

Shivlenje nafhe je kratko, tedej ne smemo odlafhati nafhe gréhe spokoriti. En dolshnik, ktir vé, de v' posebnimu zhasu more foj dolg plazhati, na to tolko bel fkerbno misli, kolker bel se zhas plazhila blisha. Zhe je pa temu toko, koko velika more biti nafha fkerb, sa plazhati nafhe ne mejhne, ampak v' resnizi velike dolge, ktire smo s' grehi boshji pravizi strili? preglej, zhlovk! malo bukve toje vestí, de bosh vidil, per zhim si: kolkó, inu kakshne dolgóve si sturil v' toji mladosti, kakshne v' vezhi starosti, nezhistost, nezhimernost, jesa, gresfno govorjenje, to je sad mladih let, vse to si dolshan plazhati tojmu Bogú. Inu de plazhati moresh v' temu shivlenju, nad to resnizo
ne

ne morešh zviplati, inu de zhaš tojga shivlenja je kratik, dobro vešh, sakaj Job ga pergliha roshi, ktira sjutrej veselo zvedé, svezhir vlahne, inu se posufhí. To ti prizha Isai. ktir shivlenje travi pergliha, ktira doneš na travniko seléna stoji, jutri bo pokoshéna, se posufhí. To ti prizha S. Duh skus modriga, ktir shivlenje morški péni pergliha, ktira se komej naredí, je she špet vezh ni; to ti prizha S. Jak. ktir shivlenje jutrejni megli pergliha, ktira komej se na nébu pokáshe, se she špet sgubi, Zhe je tedej toko kratik zhaš, ktirga nam je Bóg odlózhil sa plazhati našhe dolgóve, tok' povejte, al ne tirja sdráva pámet, de se nezhe ne mudimo pravizi boshji sadošti štriti. Kaj bi vi rekli od taštiga, ktir bi mogel svólití, al v' štrih, petih tednih sojga dolshnika plazhati, al soje zelo shivlenje v' jezhi sdihvati, inu on bi te tedne dopernesel, v' jegri, inu veselju? al bi ga ne dersháli sa norza? al bi ga dersháli sa vsmilenja vredniga? inu glej, zhlovk! v' takimu štanu si ti, al morešh v' kratkimu zhašu rojga shivlenja plázhati toj dolg, al bosh mogel sa to v' vezhnošti bres vsmilenja terpeti, koko tedej si vupash odláshati štriti, kar si dolshan? Berem, k' je Jonas peršhal v' mestu Ninive, inu je pridigval, de v' štiridesetih dnévih imajo al pokóro štriti, al bodo vsi konzháni, inu pogubléni, so bres odláshanja greh sapúštili, inu h' pokóri segli, veselje se je preobernilo v' shalost, pojedne v' post, resvojsdanost v' sveto saderšhanje; vse od vezhiga do majnšhiga se je persodélo s' solsámi v' ozhéh, s' pepélam na glávi, s' špokórnim oblazhílam na shivotu, s' mo-

litujo na jesiku, s' shaloftjo v' serzu potaláshiti reshaleniga Bogá. Tak strah so jim strili kratki dnévi, ktiri so jim bli sa pokóro odlózheni. Keb'tedej jest vam ravno s' tim besédami rékel, she stirdefet dní imáte zhaš dobro striti, potim mórete vmréti, tok' vem, deb' ne blo obenga toko posvetniga mladenzha, ktir bi soje shivlenje prez ne obernil, obéne toko neframne shenske perfhóne, ktira bi prez sáma v' se ne shla. Al keb' vam shtirdefet dní oblubil, bi val golfal, kir oblúbiti vam ne morem juterfhniga dnéva, rezhi vam snam samo to, kar pravi David, de le she kratik zhaš je, inu gresfnika vezh ne bo. Od let, mešov, inu dní ne morem nizh govoriti. S. Pismo le samo to pravi, de kratik je zhaš, inu smert bo strila konz gresfnimu poshelenju, ako ti ne strish, smert bo strila konz jési, inu sovrashtvu, ako ti ne resderefsh, smert bo strila konz vsimu grehu, ako ga ti ne sapustish. O gresfnik! kdurkol si, ako shivlenje ne spreobernesh, bosh zhes malo zhasa nehal gresfici, pa bosh tudi nehal shiveti, sakaj David pravi, le kratik zhaš je she, inu gresfnika vezh ne bo.

II.

Sdej menim, de bosh sastopil, moj zhlovk! de S. Duh, k' naf h' pokóri opomina, ne terpi le samo odlashanje od leta, do leta, od mesza, do mesza, ampak zlo ne od dnéva, do dnéva, urshah je ozhiten, sakaj tam se ne sme nízhd odlashati, kir je zhaš kratik, dokler jesa boshja, govori na dalej S. Duh, bo na enkrat perchla,

fhla, inu bo grešnika v' soji grimnosti kon-
 zhalo. Toko, lubi moji! govori taisti Bóg;
 ktir, k' le sam imá ure nashiga shivlenja ish-
 téte, osnáni, de kratke so. Inu toko kratik
 zhas si vupash nevredno, nepridno sgubiti?
 She ne sklenesh postaviti v' red tojo sméshano
 vest? al ni to sols vredna slepóta? ktira sa-
 flushi ravno toko ojštro svarjéna biti, kakor je
 Bóg svaril terdovrátno mesto Jerusalem? o ne-
 srezhno mesto! je rekel Jesus, nekej is vsmi-
 lenja, nekej is S. serditoſti, k' ga je od delezh
 poglédal, inu se spomnil, kokó nevredno je sa-
 právilo vuf zhas, ktirga je Bóg, deb' blo snálo
 pokóro striti, inu gnado sadobiti, o nesrezhno
 mesto! tok' je vender ref, de ti, k' se nebeski
 luzhi, ktira nad tabo sveti, terdovrátno nasprot-
 stavish, nozhes h'toji frézhi odpréti ozhi! o
 deb' pazh sposnalo vsmilenje, ktiro Bóg sa te
 perpravleno imá, deb' si pazh k' nuzu strilo zhas,
 ktirga ti Bóg dodeli sa pokóro striti! al kir si
 ti toj zhas nenuzno spravilo, tok' imash védi-
 ti, de sdej moj zhas pride, zhas v' ktirmu ti
 kakor ofer moje jese bosh vidilo pomózhene
 toje zeste s' krivjo tojih otrok; zhas, v' ktirmu
 bosh vidilo skus ogen konz vséti tojo zhas;
 v' ktirmu kámen verh kámena níma ostáti; ja
 nesrezhno mesto! ti zhas tojga isvelizhanja no-
 zhes sposnati, sa to bosh moglo zhes tojo
 voljo sposnati zhas moje pravizhne jése, inu ser-
 ditoſti; inu k' je Jesus to govóril, pravi S.
 Evang. se ní mogel sdershati, ampak se je sjo-
 kál zhes mesto Jerusalem. O Bóg ótel! deb'to
 Jesufovo jokanje, shuganje, inu njegove solsé
 ne padle tudi zhes enga, al drusiga smed naf!

Bóg ótel! deb' tudi nektéri is mojih poslušav-
zov, v' grehah koker Jerusalema vtérjeni, bi ta
kratik zhaš, ktirga jim Bóg dá sa pokóro stri-
ti, nepridna ne sgúbili. Lubi moji! prevdári-
mo to, shivljenje je kratiko, tezhe kakor zhovn
po vodi naprej, ura strašne sodbe se blisla,
inu morbit je she sa enga, al drusiga smed
naš sila bliso, koga smo dosdej sa sbrisanje na-
šhah gréhov she strili? Smo jih she opráli s' sgre-
vanim salsami, smo jih savergli s' serzhno sha-
lostjo? smo jih spokóрили s' S. ojštrostjo? al bo-
mo odláshali greh sapustiti, dokler naš bo greh
sapustil? al bomo she le takrat ná spreobernen-
je našhiga shivljenja mislili, kader bo she shiv-
ljenje h' konzi shlo? zhe je shivljenje kratko,
tok' je nevarno vsako kokerkol mejhno odla-
shanje; h' Bogú se obrniti ni odláshati na per-
hodni zhaš, ktir ní v' našhi oblásti, ampak sgo-
diti se more to, v' temu zhasu, ktirga nam Bóg
sdej dá; sdej naš vabi k' sebi boshje vsmilenje,
sdej naš spodbáda boshja gnada, sdej na naš
zháka Jesuf, tedej ne mudímo se, Nizh vezh,
lubi Jesuf! se nozhmo muditi, ampak polni
shalosti pádemo pred te, de smo kratke dneve
našhiga shivljenja le h' tojmu reshajenju obrnili,
na mesti deb' jih bli dopernejli v' toji shlushbi
sa našhe isvelizhanje; kir naš leto is serza gré-
va, sa to te profimo sa gnado, de, k' smo she
dober del našhiga shivljenja v' grehah napravili,
inu tojo pravizo zhes se resdrashili, bómo vsaj
te dní, ktire si nam she odlózhil, dopernejli
v' pokóri, inu sadobili toje vsmilenje.

III.

Shivljenje našhe je kratko, tedej ne smemo odlashati serzé od svetá odtérgati. Pravi urshah, sakaj jih dosti serzé od svetá ne odterga, je, kir nozhejo verjeti, de njuh shivljenje je kratko, kir jih slepí, inu golfá al zvet njih mladósti, al sdravje, inu mozh nih trúpla, al nesmasna lubésen prut shivljenju, si smiram domishlajo, de bodo she dolgo na sveti, sa voljo tega, ako bodo opominani, de imajo serzé od svetá odtergati, nepokojni postanejo, inu goderdajo, sakaj bi toko hitro odpovédal víimu, kar me na sveti veselí? bo she pershal zhas, k' me bo siva glava, iau sgrébleri obras pergajnal, svet ne vezh porajtati, sdej, dokler sim mlad, sdrav, inu vesel, me je shkoda pogovarjati, deb' s' svetam ne dershal. Al o slepóta! al se morbit smert mladósti vstráshí? al ja kdo vé, de bo starost dozhákal? *Pa dopustimo, de bosh star ratal, al bo sa volo tega toje shivljenje nehalo kratko biti, prasha S. Aug.* Shivljenje, keb' se tudi toko delezh restegnulo, kakor delezh se toje misli restegnejo, ti bo vender na kouzu toko kratko naprej pershlo, kakor veter, krir komej sapiha, she spet nehá. Ref je szer, dvajset, trideset, shirideset let sa naprej nam sdej kej veliziga naprej pride, al kader te leta minejo, se nam bo kej méjhenga sdalo, ofemdeset let star mozh bo mogel sposnati, kakor pol leta staro déte s' Davidam, moje leta so preshlé, kakor dim. *Toko je, pravi S. Aug. zhas nashiga shivljenja nam dolg naprej pride, dokler en dan sa drugim sad pusha-*

shamo, al k' bo enkrat pretéklo, bomo sposná-
 li, koko kratko je blo. Usámem na prizho va-
 fho lestno skufhno; zhe v' zhasi vashe prete-
 zhéne leta premislite, koko se vam sdi, al ne
 právite polni savsetjá, inu shálosti, moje pre-
 tezheno shivljenje mi ravno toko naprej pride,
 kakor sanje, sdí se mi, kakor deb' she le en
 fami dan bil ód takrat, k' sim v' sibéli leshal, tok'
 hitro je pretékel vuf zhas. Kar vi od prete-
 zhenih let právite, ravno to boste sposnáli en-
 krat od tih let, ktire vam she naprej stojé, inu
 se boste poterdili, de, kokerkól dolgo ste na
 sveti, je vashe shivljenje vender kratko blo.
 Zhe je pa temu toko, kdo bo vesal serzé na
 svet, inu na zhasne rezhí, ako bo na konzu
 shivljenja tréba sposnáti, de vse je hitro meni-
 lo? kdo se bo salubil v' svet, ktir nam ne mo-
 re dati ne frezhe, ne veselja, deb' stanovitno
 blo? Pové, zhlovk! kaj imash sdej od taistiga
 veselja, od tistih kratkozhasnosti, ktire si
 nekdej vshival? mladenzh zhe si ne si odrékel
 obénga veselja; shéna! zhe si sheléla drugim do-
 pastí; mosh! zhe si sa volo strahú ljudjem se
 samíríti, Bogá, inu boshjo stushbo na stran po-
 stavit, kaj imash sdej od tega? nizh, sam spos-
 nash, inu zhe do smerti toko shivish navesan
 na svet, kaj bosh imél takrat od tega, nizh,
 bosh sam sposnal, de vse je preshlo, kakor
 féntza. Leto, kdor prav premisli, al je mogó-
 zhe, deb' odlashal soje serze odtergati od sve-
 tá? De boste pa nevumnost taistiga, ktir ima
 na svet navesano serzé, she bel sposnáli, pe-
 te s' mano h' eni vodi; glejte, sraven vodé stoji
 visoka, drago isidana, bogata hifha, gospódat
 je

je v' njo tulkajn salüblen, de sa to ozirati ozhe zelo soje premoshenje dati, vse se svéti od slatá, inu shlahtnih kámenov, je enaka enmu posemelfkimu paradishu, pa poglejte tudi, valóvi derézhe vode bres nehanja na hisho bijejo, so she zel vogov podjedli, gospódar to vidi, inu vender v' hisho salublen ostáne.

I.

On vidi, de na enkrat sna hisha poderta biti, inu vender je ne neha zírati, béliti, inu málati; nevumnefh! sakaj sapravifh tolko sa osidje, ktiro bo fkorej konz vselo? al ne jesimo se zhes tega neprevidniga gospódarja, jesimo se samí zhes se; mi smo, k' v' eni hishi sraven derezhe vodé jérpergvamo, nafhi dnévi so valóvi, ktir kakor voda hitro naprej tekó, inu na naf vpijejo, zhlovk! fkorej bo toje shivlenje stéklo. Vlaki dan en del nafhiga shivlenja poshré, otrózhje leta so she poshérta, roshna mladóst je tudi prezh, móshka stárost je per nekterih tudi preshlá, inu kar nam she od shivlenja zhes ostáne, bo tudi kmalo preshlo; al bomo na to revno kajsho nafhiga persténiga trupla tolko dersháli? she ne serzé od svetá odtergali? o flepóta vredna sols! od kod pride ta nevumnost? Samo od tod, k' se le malo kdej spomnimo, de nafhe shivlenje je kratko. To je urshah, de jetolko nagnenja do bogastva, do posvetne zhasfí, do nezhimerniga veselja. Zhlovk! prévíshej se, de toje shivlenje se komej sazahné, she konz imá, inu s' shivlenjam vsáme konz lepóta, veselje, zhasf, truplo, inu vse; inu nagloft,

loft, s'ktiro vse prejide, je toko velika, de
vezhkrat v' tokó mejhnimu zháfu, kar bi s' ozhé-
fam trénil, všimu zháfnimu konz strí. Toko,
zhlovk! morefh mífliti, toko sam s' seboj govo-
riti, kar zhe strífh, ne bofh navesvál na svet
toje serzé, ampak ga bofh lohko odlufhíl od
všiga zhašniga, inu rékel s' S. Bonav. O prizheo-
zhe shivlenje, kolko jih golfafh, k' naprej grefh,
ne fi nizh, dokler terpifh, fi le senza, k' zve-
desfh, fi le en prasen dim. Lubi moji! sbudí-
mo se, inu k' kratki zhaš nafhiga shivlenja pre-
míshlamo, vuzhímo se od S. Pavla, kaj moremo
skléniti; *Zhaš je kratik*, pravi S. Apost, *tedej*
shiví, *zhlovk! na sveti tokó, koker deb' ne bil*
od svetá. Sakaj se bofh navesvál na posvetné
dobróte, ktire bodo zhes malo zháfa spred tojih
ozhí sgínile; svet, inu kar svet imá, te bo sa-
pustilo, inu ti bofh svet sapústíl; vishej tedej
serzé na druge rezhí, ktire so bel vredne toje
lubesni, na rezhí, ktire te snajo v' resnizi frezh-
niga stríti, na rezhí, ktire bodo ostále tudi ta-
krat, k' bo zhasno shivlenje nehálo, na rezhí
namrezh vézhne, to je, na nebéfa, inu na toje
isvelizhanje. Inu koga more biti, kar naf v' reš-
nizi veselí, kar naf samóre vezhno frezhne stri-
ti, kakor *Jesuf*, on sam je taista breskonzhna
dobróta, ktira samóre nasícti nafhe serzé, tai-
sta dobróta, ktira bo tudi po zhasnimu shivlen-
ju vezhno terpéla; k' njemu tedej, ne h' veselju
svetá, k' njemu, ne h' dobrótam svetá morejo
vse nafhe shelé, nafhe zelo serzé vishano biti.
Stegni tedej, lubi *Jesuf!* k' nam tojo rokó, kti-
ro sa naf raneno s' audohtlivim kufhvanjam zha-
stimo, inu pertisni s' taistim sheblám, s' ktirim
je

je prevértana bla, našhe serzé na krish, de se ne bo nigdar od tebe lozhilo; tebe samiga ozhmimo sa naprej lubiti, kir sam ti si vreden našhe lubesni, kir ti sam tega nigdar ne sapustish, ktir te lubi; pa dej nam gnado, de te bomo lubili s' tako stanovitnostjo, de od toje lubesni ne bomo neháli, dokler ne bo našhe shivlenje nehálo, de po tim, k' te bomo v' temu shivlenju vselej lubili, bomo tudi ob zhasu našhe smerti vredni v' shtevílo isvolenih gori vséti biti, s' ktirim te bomo lubili, inu vshívali, o vezhna dobróta, dokler ti Bóg ostanešh, to je na vezhno.

II.

Shivlenje našhe je kratko, tedej ne smemo odlashati dobre déla s'kupej správlati. Kdor S. Pismo pogléda, ta najde, de našhe zelo shivlenje bo v' vezh krajih s' enim samim dnévam perglihano; David ga resdeli v' jutro, inu v' vezhir, kir pravi: *Sjutrej žvedé, svezhir se posushí*; Ezech. pravi, *de shivlenje je enako sonzhnimu prihódu, inu sahódu*; ja Jesus sam je soje zelo shivlenje le en dan imenval, k' je rekel: *Abraham se je veselil, deb' moj dan vidil*. Pa veste, sakaj bo našhe zelo shivlenje le enimu dnévu perglihano? ne samo sa nam pokásati, de je kratko, ampak posebno sa nam te dve resnize na snanje dáti, pervizh de kakor je dan zhas sa délati, ravno tokó je našhe zelo shivlenje taisti zhas, v' ktirnu móremo s'kerbéti sa to nar imenitnišhi med v'fim délami, namrezh sa našhe isvelizhanje; drugizh, de kolker bel kratik je ta zhas, tolko hitréjšhi, inu s' vezhim

veseljam móremo délati. Kaj strí délavz, ktir imá shlahtno délo v' rokah, pa ima le malo zbasa sa taisto sdélati? zhe ozhe spolniti sojo dolshnost, ne sme obéne minúte sgubiti, ampak vuf zhaf oberníti na to, de délo konzhá. Is tega redej toko fklénem, zhe je nafhe shivlenje toko kratko, de bo le enimu dnévu perglihano, kokó velika more biti nafha fkerb, de bo frezhno, inu dobro spelano imenitno délo nafhiga isvelizhanja. Al je pazh drugo opravilo, ktiro bi nam móglo tokó per ferzu biti? al je opravilo, ktiro bi se snajdlo v' tólko nevarnostih? Sa opravilo nafhiga isvelizhanja dobro spélati, kólko je treba premágati hudiga nagnenja, kolko je treba sadobíti zhednosti, kolko dopernefti dobrih del, kolko fkupej správiti saflushenja. Inu to délo more v' enmu kratkimu zhasu konzhanu biti, kdo si bo vúpál nepridno sgubiti zhaf? kdo ne bo rekel, kakor je rekel Jesus, jest morem délati déla tega, ktir me je poslál, dokler je dan; nozh moje smerti kmalu pride, nozh, v' ktiri ne bo mogózhé nizh vezh délati, zhe me ta prepáde, preden délo mojga isvelizhanja vun spelám, kaj bo sa me? Toko, kristiani! smo dolshni fklépati, inu se prevíshati, de kir shivlenje nafhe je kratko, ne smemo odláshati dobre déla fkupej správlati. Pa kolko jih je, ktirim se po pravizi naprej vérshe, kar je blo od evang. ozhéta lenim délavzam naprej vérshéno, k' jim je rékel: *Kaj stojíte tukej zel dan bres déla?* dan vafhiga shivlenja se prut vézhiri blísha, inu vi dragi zhaf v' lenóbi sgubite, bres tega deb' na vafhe isvelizhanje mislili? al ne vídite, de se zher-
na

Da nozh smerti perblishaje, ktira, k' vam bo odusela zhaf sa delati, vam bo odusela tudi vse vupanje plazhila. Od tih kratkih dni, k' vas pušči Bóg na svetu shivéti, vifi vasha zela frezhna, al nefrezhna vezhnošt, kej je vasha skerba sa isvelizhanje! O deb' pazh fhlišhal, inu sastopil to reznizo zel svet, posebno tam v' vúnih drushbah, kir bodo v' jegráh sgubléné zéle nozhí, posebno tam v' vúni hifhi, kir bo al v' prasnih, al zel v' grešnih pogovorih sapravleno tólko zhasa, posebno tam v' vúnih ihtazúnah, kir so vse misli v' zhasnih skerbéh, de Bóg, dusha, vezhnošt zel dan v' spomin ne pride; al ni to smerdlíva lenóba, kir se sa isvelizhanje nizh ne stri? de ravno le kratik zhaf je zhasniga shivlenja, vender ni skerbi sa skupspravljanje dobrih del, inu keršhanskíh zbednosti.

III.

Inu sa ref! al ni to slepóta, ktiro bi ne blo mogózhe verjéti, keb' je vsaki dan ne vidili, vediti, inu sferis víre vediti, de treba je delati sa isvelizhanje, dokler je dan, vediti, de zhaf, v' ktirmu se sna isvelizhanje perdobvati, je fila kratik, inu vender po tim zhaf v' vse drugih opravilah sgubiti, v' posemelfkih dobízhkih, v' posvetnih nezhimernostih, v' nepridnih kratkozhasnostih, v' smerdlívi lenóbi, al ni to slepóta? Vi bi gotovo rekli, de temu pameti manka, ktir bi soje zelo premoshenje ótel sapraviti, deb' le en sam dan mógel v' veselju dopernefti, bres tega, deb' skerbel, koko bo druge

ge dní sojga shivlenja dopernefel; pa al ni šo ti šhe bel bres pámeti, ktiri vse soje misli, škerbi inu trud le na to obernejo, kokó bi nektére kratke ure sojga zhalniga shivlenja veseló dopernefli, sráven pa jih malo, al nezh ne škerbi, kokó bo v' vezhnoſti. Zhe so le na temu sveti v' zhaſti, inu v' imenitnoſti, v' veselju, v' bogastvi, inu premoſhenju, jim je she sadoſti, kokó jim bo v' vezhnoſti, to ne porajtajo, inu de ravno njeh pot se smíram blisha, vender ne vidio, de jim manka sa' lushenja, inu dobrih dél, kar samo samore zhloveka v' vezhnoſti frezhniga ſtriti. Lubi moji! miſlimo sa naprej, koker mórejo kristiani miſliti, inu kader prizheozhe shivlenje s' perhodnim, zhaſno s' vezhnim v' pergliho poſtavimo, rezímo, kar ſo govoríli SS. Marterniki, ktiri, k' jim je tiran obétal bogastvo, veselje inu zhaſt, ako ſapuſté, inu Jesufu flovo dadó, ſo s' ſerzhnoſtjo odgovóрили, to mejno ne bomo nigdar gori vseli; ta ne porajta obeno zhaſno frezho, ktiri vezhno vúpa, sabſtojn ſo toje oblúbe, sabſtojn toje shuganje, kerſhanſko ſerze ne porajta ne dobróte, ne terplenje shivlenja, ktiro, k' ſe komej sazhné, she nehá, vezhnoſt, vezhnoſt je zíl, inu kónz vſih naſbih shelá, de bomo le v' vezhnoſti frezhni, ne porajtamo ne toje martre, ne naſhe shivlenje, inu kri. Toko ſo Marterniki tiránam govoríli, toko móremo tudi mi govoríti ſovraſhnikam naſbih duſh, naſ ozhejo preſlepíti s' lubesnio prut bogastvu, prut veselju inu poſvetni zhaſti; jejnej, móremo rezhi, jejnej, golúfni ſvet me ſapelváti s' tojim dobrótami, ne ſem toko ſlep, de, kir moje zhaſno shivlenje bo

kmalo konzháno, bi ótel nevmerjozhe blago sa posemelfke, nebeshko veselje sa posvetno sameniti. Vezhnost sama mi je per serzu, nej lé godi na svetu, koker ózhe, vsa moja skerb je samo ta, de dufho isvelizham, de frezbnó vezhnost sadobim. To so misli, ktire nam more nafhe kratko shivlenje nóter dáti; kdor toko ne misli, toko ne govori, ta nima drusiga dozákati, koker shalost, inu strah, kader bo smert zhasno shivlenje konzhála. Koko vsmilenja vredni so taisti, ktiri se v' prizheozhimu shivlenju s' dobrim délamí sa vezhnost ne previdjo, nej imajo bogastvo, nej ushívajo veselje, nej se svétjo v' zhasi, kokerkol ózhejo, tisti dan vender kmalo pride, na ktiri dan bodo bres vsiga troshita toshváli s' besédami preróka Jerem. Shétu je menšla, inu nam ní pomágano. Skupspravljanje zhasnih dobizhkov, vshivanje posvetniga veselja, perdoblenje nezhimerne, posemelfke zhasi je konzháno, al meni ní pomágano, sa vezhnost ni sim perpravlen, kir sim samudil zhas správití skupej dobre déla, inu keršhanske zhédnosti. Sdej vidim, de s' zhasnim je sgubléno tudi vezhno, s' trúplam tudi dufha, s' svetam tudi nebo.

Kir tedej je temu toko, koker smo previshani, de kir nafhe shivlenje je kratko, tedej ne smémo odlashati grehe spokoriti, serzé od svetá odtergati; dobre déla sa vezhnost skupej spravlati; *tok ne perpústi, lúbi Jesus! deb naf prehitéla smert, preden doperneséne gréhe spokorimo, preden serzé od svetá odtergamo, preden se s' dobrim délamí, inu s' obilnim sa-*

slushenjam sa vezhnost perpravimo, kir strashno
 shalostno, nevarno bi blo sa nas bres pokore,
 bres odterganja od svetá, inu bres dobrih del
 skléniti nashe dná. Dej, de bomo sposnáli, de
 ne samo nespámetno, ampak ferbeshno, inu hu-
 dobno je, ako zhlovk, kir is skushne, inu is
 vire vé, de shivljenje je kratko, de po tim bres-
 konzhna vezhnost pride, ako vender sraven tega
 na vezhnost nigdar, al saj malokdej misli, v'
 prizheozhe shivljenje nasproti je vuf satelebán,
 kiuro bo vender kmalo konzhano. O odvorni to
 nevumnost delezh od nas, prosimo te, inu dej
 gnado, de, k' smo previshani, de le kratik je
 zhas, kolker nas na temu svetu shiveti pustish,
 ne bomo odlashali pretezhene leta popráviti s'
 obshatvanjam, inu pokorjenjam nashih pregréh,
 de bomo prizheozhi zhas svetó, inu sa nas
 nuzno dopernesli s' odterganjam nashiga serzà
 od svetá inu posvetnih rezhi, de bomo perhod-
 ni zhas, kolker nam si ga she odlozhil dáti,
 obernili sa skerbno skupspravljanje lepiga saflu-
 shenja, dobrih del, inu kerjhanskih zhednosti,
 de ob zhasu nashe smerti bomo samógli vúpati
 po vsmileni sodbi tojim isvolenim pershteti biti,
 s' keirim se bomo glédali, ushiváli, inu lublli,
 vsmileni Jesus! skus zelo dolgo vezhnost. Amen.

PRIDIGA

Na IV. Nedélo po Velikonózhi.

Jest vam imam she veliko povedati. Jo. 16.

Nar vezhi skerb Jesufova po njegovimu zha-
 stitlivimu gorivstajénju je bla ta, deb' soje
 Apostelne, ktiri sa volo njegove martre, inu
 smerti prestrásheni ni so védili, al bi verjéli
 vse, al ne, kar jim je njih boshji mojster go-
 voril, terdne, inu nepremaglivo sturil, sakaj
 oni so bi, na ktire, kakor na možna skalo
 je sidal Jesus katolshko zirku s' sagvishtánjam,
 de peklenške vrata njo ne bodo nigdar premá-
 gale, kar se ni sgodilo ne od sazhétka v' nar-
 hujshimu preganjanju, se ni sgodilo posnéje, se
 ne sgodí sdej, inu se ne bo nigdar sgodilo,
 deb' zirku premágana, okolivérshena, popólna-
 ma satérta bla; Apostelni so bli, skus ktire je
 Bóg pershgal isvelizhanško luzh katolshke vi-
 re po zelimu sveti, tedej deb' njo oni mogli pov-
 sod resglasiti, v' férza virnih sašjati, poterditi,
 inu smiram zvedeózhó ohraníti, je potrebno blo,
 de so se popret sami v' viri vterdili, deb' sa-
 mogli po tim tudi druge v' viri terdne, inu
 mózhne striti. Sa volo tega, po tim k' jim je
 Jesus virnih resniz bres shtevila she reslóshil, mu
 je she smiram dosti ostalo, kar jim je moglo
 resodéto biti, kar je Jesus sam sposnal, kjim je
 rekel, kakor prizha donashni S. Evang. *Jest
 vam imam she veliko povedati, pa sdej ne*

mòrete vse sapopásti, kader pa pride Duh res-
nize, ktirga bo moj ožha zhes vas poslal, ta
vas bo vuzhil, kar sdej ne mòrete sastopiti.
Ravno tako rézhem vam tudi jest, o lubi moji!
jest vam imam she dosti povédati sa vas poter-
diti v' viri, na ktiri vifi vashe zelo isvelizhan-
je; govóril sim she vezhkrat od vire, h' ktiri
se sposnate, od katolske zirkve, v' ktiri shi-
vite, vender vam vse she ni sim dopovédal,
ja! keb' zelo leto le od tega govóril, bi komej
sadošti blo. Obdershite le to, kar ste shlišhali,
inu dejte si mujo, de boste v' dianju pokasáli,
sakaj isvelizhati vas samore le sama kat. vira
s' dobrim délamí fklénena. Doneš, Kristiani moji!
vam reslošim, kaj sa ena frezha sa vse naš je
leto, de se v' pravi viri, inu v' kat. zirkvi
snajdemo, sakaj gvishno je, de kolker zhlovk
dobróto, inu vrednost ene rezhí sposna, tolko
vezh je obraja, tolko vezh sa frézhniga se der-
shí, ako to rezh ima, tolko vezh si persadéne
fkerbí, inu muje, de to rezh ne sgubí, satorej,
ako bošh prav sposnal, o zhlovk frezho, de
si v' kat. zirkvi, je bošh gvishno obrajtal, se
bošh gvishno sa frezhniga dershal, si bošh gvi-
shno vso fkerb, inu mujo dal, de bošh vreden
fin, vredna hzhí ene tako S. mátere; sakaj sama
kat. zirku vuzhí zhiste, trošhta polne nauke,
to pokáshe pervi del; sama kat. zirku si vse
persadéne, deb' mi svetí bli, to pokáshe drugi
del. Preden óbduje na kratko reslošim, po-
terpíte.

I.

Navk, ktirga nam kat. zirku naprej nese,
sna

sna v' doje forte resdelén biti, ene forte navk sadéne nafho viro, druge forte sadéne nafhe sadershánje, pervo moremo v' serzu virvati, drugo v' dianju striti. Od obdujga bom govóril. (a) Naf vuzhí Mati kat. zirku, de je en fami Bóg, ktir je vstvaril, inu ohráni vse rezhí, en Bóg, ktir je szer edini v' naturi, pa trojni v' perfhonah, en Bóg obdan s' vflm popólnomaftim. Ta resniza kaj pernese virnimu zhloveku sa en trofht! kir je en fami Bóg, tok vse nje-mu fhlišhi, tok' od njega vse pride, tedej ima zhlovk le enga samiga gospóda, ktirmu more fhlushiti, per ktirmu zhe je v' gnadi, ima vse, kar more posheléti; keb' vezh bogov blo, kaj bi bla to sa ena nerodnost, zhlovk bi ne védil, ktirga se ozhe dersháti, ktirmu fhlushiti. (b) Naf vuzhí Mati kat. zirku, de druga boshja perfhóna je Bóg, inu zhlovk fkupej, oftane szer Bóg, kakor je vselej bil, al v' zhasu je rátal, kar nigdar ni bil, namrezh nam enaki vmerjózhi zhlovk; to je virna fkrivnost, ktira vfo zhlovesko pamet prestópi, nevirnik, k' jo pervizh fhlišhi, se savsáme, jo ne more sapopásti; kaj je ta fkrivnost zhloveku sa eno frezho pernefla, kaj mu sa en trofht da, kdo je, de bo sadofti dopovédal, kir leto zhlovesko naturo zhes vse povsdigne? sa to savupijé S. Leo papesh: *o zhlovk! sposnej tojo vrednost, kir Bóg je tojo naturo na se vsel, Bóg je tebi enak ratał.* Patriarhi stariga testamenta so le zhákali, inu vúpali viditi boshjiga fina v' zhloveski naturi, al mi smo ta zhas doshivéli, inu vidimo s' ozhmí nafhe vire to, kar so oní le v' duhu vidili, vemo is vire, de se je sgodilo to, kar so oní le

le vúpali , de se bo sgodilo. Trekizh naf vuzhí Mati kat. zirku , de Jesus boshji sin , potim k' je is same lubesni proti zhloveku sa nafhe odreshénje neisrezhene martre terpel , inu na krishu shpotlivo vmorjén bil , po tim k' je is krisha snet bil , v' grob poloshén , je na tretji dan spet od smerti vstal , smert , greh , inu hudizha premagal , inu zhes 40 dní sopet v' nebesa shal , inu tako poterdil nafho viro , inu vúpanje , de bomo shlí tudi mi enkrat sa njim kje gori ; deslih bo nafhe truplo v' grobu segnilo , bomo vender na dan gmejn sodbe od smerti vstáli , inu po tim vezhno shivéli.

(d) Naf vuzhí Mati kat. zirku , de Jesus se snajde v' S. altarfskimu Sakramentu prizheozh , se da virnim sa jed , inu piazho pod podóbe kruha , inu vina , se sklene na nesapopadljivo visho s' zhlovekam.

(e) Naf vuzhí Mati katol. zirku , de Jesus bo per'hal na sodni dan spet na svet , soditi vse ludi , inu plazhati vsaziga po saflushenju. Kako troshtljivo je vse to ! ako zhlovk premisli , zhe en kratik zhal zhasniga shivlenje kristiansko , brumno shivi , kat. zirki vest ostane , ga zhaka po smerti bresmirjena frezhna vezhnost , v' ktiro ako pride , se ne bo nigdar bati , deb' jo kdej vezh sgubil. H' tim resnizam se perdrushi vira , ktira vuzhí , de kakor naf je Bóg is nizh vstvaril , tok' nam samore spet po smerti truplo dati , ktiro se bo le na en zhal v' prah spremenilo ; vira naf vuzhí , de obstojmo is dushe , inu is trupla , ktiro obduje bo po sodnimu dnevu vezhno shivélo ; kaj sa en trosht leté resnize dadó ! kir naf previshajo , de na dushi smo nevmerjózhi , tedej Bogá

podobni. Moj Bóg! keb' mi v' kat. zirkvi ne bli, inu te vire ne iméli, kaj bi iméli v' našhi smertni pósteli dozhakati drusiga, kakor britkóft, inu zagovitnost, kir bi vidili, de smo shvini enáki, de s' sadnim sdihnenjam vse sa vselej nehá, inu konz vsáme! Sdej pa nam more smert naprej priti, kakor ene vrata, skus ktire se is revniga zhasniga v' vezhuo frezhuo shivlénje pride.

II.

Vse letó, kar sim dosdej povédal, so virne resnize, le smo dolshni virvat, inu sa plazhilo našhe vire nam je vezhuo shivlenje oblublano. Zirkvi letó she ni sadofti, de virne resnize le samó virjemo, ona kakor skerbna Mati sojih otrok naš shek tudi popólnama svete sriti, sa to nam nese naprej tudi nauke našhiga sadershanja, skus ktire naš vuzhí náguenje v' bersdi dersháti, zhedností si perdobíti, greh vun isruvátí; nej bodo virni navuki svetí, zhífti, visóki, kakor ozhejo, zhe ni sraven tudi tih Ss. navukov, ktiri našhe sadershanje vishajo, vse nizh ne pomága, sabstojn je vediti inu virvati nar imenitníshí skrivností, ako v' sadershanju brúmnofti, inu svetófti ni; *vira bres del je mertva*, pravi S. Jak. Kaj nuza, zhe je pamet resvetléna, ako volja po resvetlenju ne strí. Keb' samo sposnánje virnih resniz sadofti blo, sa zhloveka kristiana sriti, tok' bi hudizh nar bolshí kristian bil, kir narbel resvetléno pamet, inu nar vezhi sposnánje imá; resvetléna pamet strí szer modriga, vuzheniga moshá, al praviga kri-

kristiana strí samó brumno, inu svetó sadershánje. Ref je szer, vsaka vira ima gvishne nauke, po ktirih se morejo sadershátí ti, ktiri se h' tej viri sposnajo. vender le sama kristianska kat. vira, inu zirku imá nauke take, ktiri is zhloveka svetnika stré. Sama kat. zirku ima regelze vezhne resnize, inu modrósti. Jesus je pót, resniza, inu shivlenje, on je pa kat. zirkvi vse soje póta resodél, inu v' S. Evang. pisane sapustil, kdor se jih svesto dershí, more ratati svetnik, inu sadobiti Bogá soj sadni zil, inu konz. Kat. zirkvi ni sadoosti, de zhloveka le od sunej, v' vunajnimu sadershanju poshteniga strí, na to visho le pred svetam poshténi se snajdejo tudi per nevirnih, inu kezarjih, ona skerbi tudi sa notrejníga zhloveka, sa serzé, de vunajna svetost se s' notrejno sgliha. Le mislite, zhlovk je od nature prevséten, sa to hudobio odgnáti nuza kat. zirku ta mitel, de per zhloveku pamet, inu voljo ponísha, pamet ponísha, k' se more pohlevno podvrézhi nje naukam, voljo ponísha, kir ji naloshi dolshnost naprejpostavlenim pokórfhino fkasáti, soje lestno pregreshenje sposnáti, tega sam sebe obtoshiti, svarjénje radavolno gori vseti, pred mafhnika na koléna pasti, poshlushati, inu na tanko strici, kar sapove, sverje, al perporózhí. Zhlovk je od nature nagnen, de te, k' so mejn, kakor on, sanizhuje, sa to hudobio osdraviti nuza kat. zirku to arznio, kir vuzhí, inu fili, de imámo revne sa nafhe brate sposnáti, njim v' potrebi h' pomózhi priti, obenga reslozhka délati med bogátim, inu vbógim, kir dushe obdveh so ene vrednósti. Zhlovk je od nature nagnen k' jési,

inu

inu škorej ni dnéva, deb' se ne oglašilo to nepokojno nágnenje, sa to vstaviti, potoláshiti, inu premagáti, da kat. zirku navk, kir sapovduje jeso satréti prez, kakor hitro se v'ferzu vsdigne. Mitel sa ohernio da kat. zirku, kir sapové darotlivoft, inu kerfhanfko vsmilenje. Sa piánost, inu poshréshnost, kir sapovduje póft, inu pertergvánje. Sa nezhistoft, kir ne terpí nefrámniga pogleda, ne nezhiste misli, ne pohujshlive besede, ne ostudniga dianja. Sa nevosshlivoft, kir sapové lubésen, sa lenóbo v'flushbi boshji, kir sapové aifer, svestobo, inu ftanovitnost, inu tako naprej govoríti od drusih pregreh, ima kat. zirku sa vsako mitel, inu navk, po ktirmu, ako zhlovk strí, more svet ratati, sa kar more le zirkvi hvaleshen biti, ktira mu perpravne nauke sa sadershánje dá.

III.

Kakó delezh se lozhjo od navukov katol. zirkve nauki sadershanja per Judih, Turkih, inu drugih nevirnikih! obene vire ni sunej katolshke, ktira bi brumnofti, svetofti, inu zhednoftim' shkodliva ne bla. Likurg shpartanfki postavodajavz jim je perpuftil tatvino, de se le na tihim, inu pamatno strí. Sokrates je sakonfko svestobo vsdigil. Séneka je vuzhíl, de greh ni, ako zhlovk sam sebi shivlenje vsáme, Zizero, Salufti, Plini so vuzhili, de perpuftbeno je sovrashnike pregajnati, reshálénje mafhváti, posvetno zhast ífkáti, inu vse si persadéti, kar samore zhloveku v'shivlenju imenitno imé striti; kako sapelivi so ti nauki
tak

takó visoko refvetlénih moshov, od kod per tako veliki modrósti takó velika slepóta? samo od tod, kir se ni so v' kat. zirkvi snajdli, ktira sama to vuzhí, kar samore zhloveka zhasno, inu vezhno frezhniga striti. Inu ravno letó je kar naf v'nashimu vupanju potérdi, kar nam vse zvible odvsáme, kar naf popólnama prevísha, de med vřim virami, kar se jih na svetu snajde, sama nasha katolřhka je prava. Keb'nasha vira pravá ne bla, kar pa se po obéni vishi ne more zviblat, tok bi snali mi v'smertni póřteli Bogá po pravizi s'tim besedami ogoričiti: moj Bóg! ako řim greřhil, de řim katolřhko viro sa pravo dershal, k'vender prava ni bla, tok' ti to po toji preskonzhni milořti ne moreřh sa greh sarajtati, jeřt řim se h' kat. viri řposnal, řim po nje navukih shivel, deřlih nje pořtave dershátí mi ni blo zlo takó lohko, me je kořtralo veliko muje, inu premagvanja, keb' bil eno drugo viro gori vsel, bi vřiga tega treba ne blo, al is same lubesni proti tebi, deb' le tebi samogel bel dopařti, řim se nar ojštreřhi pořtavi podvergel, ktira prepové vse, kar řzer naturi, inu nágnenju perjetno naprej pride, zhe tedej řim se v' temu goľfol, al je mogozhe, deb' me ti moj Bóg! sa volo tega pogubil, kir řim ravno letó řsvóřil, kar mi je nar teshje blo; inu to is same lubesni proti tebi; zhe řim se smóřil, de pravo viro né řim imel, k' řim se h' kat. viri řposnal, tok' urřah ři le ti, moj Bóg! sakaj ři ři govóřil, de nebeshko krajeřtvo řilo terpi, de se le řkus terplénje, satajenje, inu premagvanje samore sadobiti, ři ři govóřil, de pót proti nebesam je

volka, teshavna, inu térnóva, de le malo jih jé, ktiri po tej gredó, kir mejhno je fhtevilo kat. kristianóv, inu ravno po tej póti sim jest hódil, med tim fhtevilam sim jest bil, kako tedej me moreh pogubiti? Tako bi mi snali govoríti, keb' katol. vira prava ne bla, pa ne bo treba, sakaj v' temu po obéni vishi ne moremo golfáni biti, kir svishanó je zhes inu zhes sadofti, de sama kat. vira je prava, sunej ktire ni isvelizhanja. Zhistoft inu svetoft nje naukov nam je prizha, inu saftáva, de sunej nafhe vire obéna ne more prava biti, kir resodéta je od samiga Jesufa, ktir je sama zhistoft, inu svetoft. Tavshenkrat frezhni tedej smo, o lubi moji! de se v' kat. zirkvi snajdemo, de se h' kat. viri sposnámo, kir nad kat. zirkujo imámo mater, ktira naf zhiftifhi, naf svetefhi navuke vuzhí, kakor sim val dosdej previshal, pa imámo nad njo tudi mater, ktira si vfo mujo da, deb' fkus nje nauke mi nje otrózi sdej v' shivlenju, inu po smerti svetí bli, kakor val bom previshal v' drugimu delu.

I.

Zhe je bil v' poprefhnih zhasih eden, de se je sa postáve judovfke vire obnafhal, tok' je bil gvifhno Eleazarus en 90 let ftari Mahabear. Temu zhastí vrednimu starzhiku je blo sapovédano, de ima jesti svinfko mesó, kar je blo ojftró prepovédano v' judovski postávi, on ni otel, ga primejo, mu vufsta odpró, ga filio, de ima jesti, on ni otel, on bo tedej k' smerti obfojen, inu brizham zhes dan; on se sazhné sojim per-
jat

jatlam v' férze smiliti, stopjo k'njemu, mu rekó
 na vufhesa, de vender ni táka rézh dva, tri
 salosheje mesá pojésti, kir vender fkus famó to
 bo kralj potoláshen, inu on od smerti réshen,
 al on ni otel, ampak je s' ojstrim obrásam od-
 govóril: Al je to lubesen, ktiro proti meni imáte?
 vi ni ste moji perjatli, kir mi greshni svét dájete,
 mislite, kaj sa eno pohujshanje bi blo sa nafho
 viro, kaj sa en shpot bi bil zelimu judovskimu saro-
 du, kakó nesramno bi blo sa moja sivo glávo, keb
 se shlishalo, de en go let star Eleazar je is
 strahú pred smertjo postávo prelómil, inu aj-
 dovsko viro gori vsel; kako bi se jest pred mojim
 Bógam odgovóril, keb' njemu v' moji visóki stá-
 rosti nesvest ratal? keb' lih sa sdej zhasni
 martri odshal, róki shiviga Bogá vender ne bom
 mogel odjiti, sa volo tega ózhem serzhno shiv-
 lenje dáti, inu striti, kar se enmu móshu striti
 spodóbi, inu k' je to sgovóril, je bil h' martri
 pelán, inu vmorjén. Dosti jih je szer blo, ktiri
 so se junasbko obnáshali sa boshjo postávo v'
 starimu testamentu, al she bres shtevila vezh jih
 je blo, ktiri so v' novimu testamentu sa viro,
 inu nje nauke, sa kat. zirku, inu nje postave
 krí, inu shivlenjé dáti. Vezh nedolshnih diviz
 v' Englandi, ktirih vajvoda je bla Urshula, so
 ble silene kristiansko postávo prelomiti, one so
 se soperpostávile, prez so ble h' martri vlézhe-
 ne, inu vmórejene; Klemens shkof is Anzire,
 Sabinian, Krishtof, so bli h' preloménju
 boshje postave sileni, inu kir ni so otli, so mo-
 gli prestati nevsmileno martro; Faustin, Ja-
 vita, Primosh so si pustili rajshi resbéleni svinz
 v' vusta vlivati, kakor deb' bli od yire odpádlí;

Agata, Helkonida, preden bi ble kej zhes zhi-
 stoft strile, so rajshi terpéle, de so jim njih di-
 vishke perfa s' resbélenim kléshami shípane ble;
 Regina, Dioshkor, Trifon, Reshpizi, inu
 Nimfa, so sa volo vire, ktiro ni so otli sata-
 jiti, terpéli neisrezhenó martro, kir so s' goré-
 zhim báklami po zelimu shvotu do smerti shgáni
 bli; Jerni, Nabos, Feliks, inu Zeno so rajshi
 kósho is trupla dáli, kakor deb' bli Bogú ne-
 svefti rárali; Amilian, Evenzi, Rufina, Se-
 kunda, Vít, Lavrenz, Vinzenz, Peter,
 eni v' resbélení pézhi, drugi na rósho, tretji
 v' vrélimu olju so sposnáli viro Jesusovo, sape-
 zhatili s' sojo smertjo resnizo kat. postave; re-
 sreshite mi truplo, je rekel S. Diakon Ziríl,
 smotajte is mene zhéva, inu drób, rad terpím,
 de le viri svest ostánem; odsekajte nam roké,
 inu nogé, teríte naf v' stópah, je vpil Adrian,
 inu njegovi tovarshi, perveshíte naf divjim kon-
 jam na répe, podíte jih po blátu, inu kamnih,
 so vpili Hipolitno, Porfirig, Venanzi, radi
 térpimo vse, de le viro ne bomo sgubili; ver-
 site me sa jed lazhnim lévam, inu tígram, je
 rekel S. Ignazi, versite naf na péso; reshtejte
 vse kostí, so vpili Abdon, inu Senen; perve-
 shíte naf na málenške koléfa, smelite naf do
 práha, so vpili Viktor Kristeta, inu Sabina;
 deníte naf v' ledéno vódo, de smérsnemo, al v'
 urélo kópu, de se skúhamo, je vpilo 40 mar-
 ternikov v' Sebasti, vse radi terpimó, preden bi
 imeli viro sgubiti, al postáve kat. zirkve sa-
 tajiti. Pa shkoda, k' jih rajtam posebej, bres
 shtevila jih je blo, ktiri so rajshi nar grosovit-
 níshi martro, inu smert prestali, kakor deb'
 bli

bli kej strili, al perpuštili, kar bi tudi le od
deležh nauku kat. zirkve nasprotno blo.

II.

Vse to je kej veliziga, inu naš obilno previsha,
de zirku je iméla vselej brumne sinóve inu bzhire,
ktiri so sa viro, inu Ss. postave veliko aifrali,
pa vender pravi prerok Daniel, *de kralestva Je-
susoviga na semli ne bo nigdar konz*, fkus ktire
besede nam na snanje da, de do konz se bodo
snajdli virni, ktiri v' viri kat. zirkve bodo
stanovitni ostáli, inu svešto dersháli nje postave,
ako luzh vire per naš vgasne, je bo pershgál
Bóg v' drugih deshélah, ktire sdej v' nevirni
šlepóti shalofno konz jemló. Brumni so bli od
sazhetka, so sdej, inu bodo do konz; komej
je bil pervim virnim osnánen S. Evangelium,
so pres odlafhánja po taistimu postavili v' oren-
go soje shivljenje, ni so dersháli samo svešto,
kar Evang. sapovduje, ampak mújali so se na
ranko spolniti tudi to, kar le samo svétje. Ko-
mej so fkus S. kerst otrozi kat. zirkve postali,
so prodáli vse, kar so iméli, so dnarje h' nó-
gam boshjih Apostelnov pernéli, so se popol-
noma njih fkerbí zhes dáli, zela kristianska
truma je bla enaka eni hišhi, kir je le en gos-
podár, eno ferzé, ena misel, ena volja, sgol
lubésen, inu mir je med njimi bil, vse je blo
gmejn, oben ni posebej fkerbel sa soj shivesh,
fkerbéli so vsi glih, obeden ni bil reven, obe-
den bogat, kir premoshénje je vsm glih shli-
shalo; njih edina fkerb je bla samo letó, kra-
lestvo Jesusovo, viro, inu kat. zirku povsod

refhiriti, vsaki je shelel enak biti Jesufu, njegovo shivljenje, njegova smert jim je bla she v' spominu, ravno sa to drusiga ni so vofhíli, kakor krishe, inu terplenje po njegovimu ísglédu. Bolesni, sanizhvanje, pregajnenje, sovrafhtvo, krivize so dersháli sa nar vezhi frezho, kir so perloshnost iméli sa volo Jesufa, inu is lubesni proti Jesufu terpéti. Glejte, tako je blo kristianstvo v' sojmu sazhetku. Al na dalej jih tudi ni mánkalo, ktiri so sa viro, inu sa zirku aifrali. Minuzius Feliks en star vuzhenik previshan, de kristiani so vsi nedolshni, si je vupal ozhitno rézhi ajdovskim poglovárjam, *pokáshite mi v' vsih jézhah le enga samiga kristiana, kir bi sa volo enga drusiga pregreshénja v' jezho sapert bil, kakor sa to, k' se h' kat. viri sposná*, on mezhe ajdam naprej, de so preshtvari, inu nezhistniki, sraven pa skashe, de med kristiani ni viditi nezhiste lubesni, on mezhe ajdam naprej pianost, inu poshreshnost, sraven pa skashe, de kristiani se postjo, so smafni v' jédi, inu piázhi. Kdor shivljenje pervih virnih le po verhu pogleda, najde rezhi, nad ktirim se ni mogozhe sadofti prezhuditi, kaj so strili, kakó svesto so dersháli virne, inu zirkovne postave, ti so vse prodáli, inu med vboge resdelíli, uni so krono sapustili, inu v' pushávi shivéli, ti so divishko zhistost ohranili v' nar greshnistih perloshnostih, v' mesu shivéli, kakor deb' bli bres mesá, so shivéli v' sakónu, enako bratam inu sestram, kakor deb' sakóna ne blo, inu deflih so sarozhéni bli, se vender veselé sdej v' nebesih s' liljo divishke zhistosti, kakor en nedolshen Shtanislav, kakor zhista diviza Neshá,

ktira dva drusiga spola nigdar ni sta sposnala. Zhe le en pogléd v' pufhávo vérsheho, vidimo ene v' shimnatih, spokórnih oblazhilih, druge v' ojstrih pašóvih, ene med sveríno, druge v' posemelskih berlógih délati pokóro, de dervefa, inu skale se nad tim savsámejo, sakaj vse to, famo is tega urshaha, deb' pokasáli, de shivé po viri, po postavah, inu svétih kat. zirkve, de shelé enaki biti Jesufu. O zhasi pervih kristianov! kako sila možno sedajno kristvanstvo k' shpoti stré, al se ni bati, de kir med nek-dajnim, inu sedajnim kristiani je tak' velik reslozhik sdej v' shivlenju, de tudi velik reslozhik bo med njimi na sodni dan?

III.

Sdej kristiani! sinóvi ene táke matere biti, take brate, inu sestre v' nebesih iméti, v' eni taki viri shivéti, ktire navk je vul zhist, inu svet, ktire muja je velika, deb' tudi mi sveti bli, kaj sa ena frezha, kaj sa eno veselje, kaj sa en trosht sa naf! Ja shiher, inu po pravizi se sa frezhne dérshimo, de smo kat. kristiani, vender le tazhaf, ako po viri, inu po postavah nafhe Matere kat. zirkve shivimo, ako pa to ni, sabstojn imamo od Bogá resodéto pravo viro, nizh nam ne pomága, de se v' kat. zirkvi snajdemo; sakaj kdor po viri, inu postavah kat. zirkve ne shiví, nima famo nizh dobriga vupati, ampak bati se ima, ravno skus kat. viro pogublen, inu hujshi, kakor nevirniki pogublen biti. Kat. vira kaj pa de je sa zhloveka nar vezhi frezha, inu zhasht, al ravno

sa to more s' svetim sadershánjam, inu lépimi zhednostmi sdrúshena biti, kaj sa ena zhaft je sa enga porédniga, sapravliviga, resvojsdaniga fina, ako je rójen od shlahtnih starshov? Abfalom je bil enga kralja sin, inu sfer enga S. kralja Davida, al kaj mu je to núzalo? to mu je blo veliko vezh k' shpóti, kakor k' zháfti, on bi ne bil sdej préd zélím svetam takó sanizhliv, keb' bil enga fromáka sin, kakor de je bil od kraljeviga rodú, veliku gerji je en madesh na shidanimu, kakor na zvilhastimu oblazhilu. Zhednost je róka, ktira kristianu króno na glávo postavi, greh je mezh, ktir króno is gláve sbije. Ta navk je sam Jesuf Fariserjam dal, letí so shtemáni bli, inu so se veliko hvalili, de so sinovi Abrahama, kir Jesufu na svarjenje drugiga ni so mogli odgovóriti, so mu rekli, spohtuj nať, sakaj mi smo otrozi Abrahama; vi ni ste, jim je odgovóril Jesuf, kir to v' dianju ne pokáshete, zhe ste otrózi Abrahama, posnemajte, strite Abrahamove déla. Per Shpartánarjih je bil en gvishen ród, pishe S. Krisoft. vsaki otrók, k' je bil is tega rodú rójen, je pernefel feboj na svét na shvotu eno snamine v' podóbi ene sulze, ako en otrók tega snamina ni imel, k' je bil is tega rodú rójen, ni bil sposnan sa sakónskiga, je bil savershen; ravno letó pogirje Bóg na vsaki dúshi virnih kristianov, obenga ne sposná sa sojga otróka, zhe je tudi v' kat. zirkvi rójen, ako nima na dúshi snamine od zhednosti, dobrih dél, inu svetósti sojih sprednikov. Velik zir sa kristiana je kat. vira, ref je, pa le takrat, kadar je s' svetim sadershánjam, inu lépimi zhednostmi s'klénena, viro kat.

inu brumno shivljenje morešh iméti, o žhlovk!
 ako shelish Bogú dopasti, inu sadobiti vezhno
 isvelizhanje. O lubi moji! obrajtajte vselej ve-
 liko to nepresházano gnado, de se v' kat. zirk-
 vi snajdete, inu hvalite Bogá, kolker stvar
 stvarnika hvaliti samóre, de on, k' jih je tol-
 ko tavshent, inu tavshent al v' ajdovski, ju-
 dovski, al mahométański slepóti sapustil, al
 njim po soji pravizi, sa volo njih hudobie luzh
 prave vire odvsel, de so v' kezarie, al v' kri-
 vovirstvu sagasíli, se je vender zhes vas vsmi-
 lil bres vřiga vašhiga sařhlushenja, is sgol so-
 je neisgruntane milosti vas pustil od virnih star-
 řhov rojéne, v' kat. zirkvi gori srejšíni biti,
 sunej ktire ni isvelizhanja. De bošte pa v' dian-
 ju pokasáli, de to gnado v' resnizi obrajtate, o
 pokášhite řkus déla, kar v' serzu virjete, sej so
 našhi řpredniki, prvi kristiani, ktire sdej ka-
 kor svetnike v' nebesih zřástimo, tudi vselej
 řkus déla řkasáli, de so otrózi katol. zirkve,
 sposnuvavzi vire Jesusove. Deb' viro ne sgu-
 bili, deb' nevredni otrózi katol. zirkve ne bli,
 deb' řkus viro enkrat vašh zil, inu konz sado-
 bili, ktir je le Bóg sam, to je bil urshah, de
 sim doneř od vire, inu zirkve govóril. Srežh-
 ni bošte, ako dershte, kar ste řhlifhali.

Kir tedej je temu takó, tok' řtrite si, lubi
 moji! prošim, sgodej previdnost sa vašhe per-
 hódno isvelizhanje. V' barki Noeta obeden ni
 konz vsel, deřlih je gmejn povóden zel svet
 potopíla; v' barki katol. zirkve ste, ako samí
 nozhte, ne bošte konz vřeli, deřlih bošte vidili
 na dan řodbe zeze milione duřh se v' vezhni
 bré-

brésen vdirati, kir prave vire ni so iméli, kir v' katol. zirkvi ni so bli; v' zhovni S. Petra, deflih je velik vihár bil, se vender obeden ni potópil, v' zhovni Jesufovimu sté, ako le sámí nozhte, ne boste konz vséli, deflih boste vidili na dan sodbe ze le trume katol. virnih dufh se v' peklenfki ogen vdirati, kir po viri ni so shivéli, kir njih vira bres dobrih del je mervva bla. Profite tedej, lubi moji! Jesusa, de kir vam je dal gnado v' katol. zirkvi, v' pravi viri biti, da tudi gnado po viri shivéti: *Sahválimo te sto tavshenkrat, lubi Jesus! de si bres nashiga sashlushenja, is sgol toje breskonzhne milosti na nas pogledal, nas h' pravi viri poklizal, nas v' katol. zirkvi rojene biti pustil, o dej, de bomo to gnado prav sposnáli, inu jo po vrednósti obraitali, dej, de bomo vselej shivéli, kakor vira vuzhl, de ne bo mervva, ampak v' dianju skásana, skus dobre déla; dej, de bomo vselej svesti, vselej bóglivi; kir le na to visho snamo vlúpati, po prizhebzhimu revnimu shivlenju enkrat kie gori priti, kir te bomo od oblizhja do oblizhja glédali, lubili, inu vshiváli skus zelo dolgo vezhnost. Amen.*

PRIDIGA

Na V. Nedélo po Velikonózhi.

*Karkoli bošte profili ozheta v' mojmu imenu,
vam bo dal. Jo. 16.*

Kolker bel premišlim nevárnosti, v' ktirih se v' shivlenju snajdemo, tolko bel sposnam, kakó refnizbno je, de svét drusiga ni, kakor euo neváarno murje. Zhe okóli sebe poglédamo, ne vidimo drusiga, kakor shalost, ktira dúshi britkóft déla, bolésni, ktire truplo mártrajo, nefrészhe, ktire premoshénje poshró; inu kakor deb' vse te tesháve sbe sadošti ne ble, sa nam terplénje nakládaj, pridejo h' nadlógam, s' ktirim naš svét obklada, she skufhnáve, s' ktirim naš pekél pogubíti ózhe. Bóg otel! deb' saj našhe ferzé imélo tolko ferzhnósti, inu mozhi, deb' kakor en dober zhovn samoglo nošiti tok' dobro tésho zhašnih nadlóg, kakor tudi mózh peklenfkih skufhnav. Pa kdo ne vé, de na zelimu murju ni takó flábiga zhovna, koker je našhe ferzé. Mi tedej se nimamo malo báti, deb' mi na mestí deb' peršhlí zhes neváarno murje tega svetá h' kraju vezhniga isvelizhanje, veliko vezh na našhi neváarni vóshni se vezhno ne potopíli. Jest szer ne rézhem, de v' fredi tolko nevárnosti nimamo mozhi, ne vúpanja résheni biti, snamo se obvárvati, snamo se rešhiti, pa striti móremo

ravno tokó, kakor so nekdej Apóstelni strili, kir so se snajdli na murju v' ozhitni nevárnosti potopléni biti, Jesus pa je spal. K' je bil njih zhovn od valóv pokrít, k' se je she sazhel topiti, kaj so strili? oni so vséli k' Jesusu soje savupanje, so se na njega osírali, inu vpili. Gospód! pomagaj, szer konz vsámemo. Inu drusiga, kakor to, jim ni blo striti, vihár je potihnil, murje je pokojno rávalo, nevárnost je preshlá, oni so bli résheni. Ravno to imamo tudi mi striti; nevárnost nesrezhne smerti, v' ktiri se snajdemo, dokler shivimo, je gvishno velika, nadlógé, krishi, nesrezhe, s' ktirim nas svéc obkláda, so obilne, skufhnave, s' ktirim hudizh na nas pertiska, so mozhne, slabóst nashe nature se shibi, tedej moliti móremo, kristiani! veliko, s' ajfram moliti. H' temu nas sama mati kat. zirku svestó opomína, kir je perhodne tri dni odlozhíla posebno sa molitve, inu sapovédala, de virno ludstvo se imá s' sojim pastirjam skup sbráti, s' andohtlivo, ponishno, skupsdrušhenó gmejn molitovjo proti nebesam klizati, sa sprofiti od vezhniga Bogá odpufhanje grehov, odvernénje zhasnih nesrezh, nadlóg, inu kishov, sa sprofiti shegen zhes shitno polje, sa sadobiti od nebes potrebno pomózh. Molite tedej kristiani! inu veliko molite. Zhe je kdej molitov potrebna bla, je gvishno v' naslih zhasih potrebna, kako se godí sami vidite, kako se bo she godilo, vé sam Bóg, de vezh hudiga, kakor dobriga nam naprej stoif, to ne more obedentajiti. Skus molitov je ludstvo vselej pomózh dobilo, molitov bo pomagála tudi nam, zhe bo le iméla taiste lestnosti, ktire more iméti. Kolko do-

dobriga pernése molitov, vam ozhem donef resloshíti, de bofste perhodní teden bel s'ajfram molili; tedej resdelím pridigo v'te tri navuke: molitov naf potrofhta v'shalofsti, prvi navk, molitov naf varje v'skufshnavah, drugi navk, molitov naf mozhne ftri v'slabofsti, tretji navk. Glejte dobizhke, ktiri od dobre molitve pridejo. Preden to v'dvéh delah mojga govorenja na dalej resloshím, poterpíte.

I.

Molitov naf trofhta v'shalofsti. She sama natura naf vuzhí, de zhlovk v'shalofsti ifhe trofht, al veliko jeh ifhe trofht tam, kir ga ni, sakaj kaj ftre fploh ludje, kader jih al shalofst prepáde, al en krish sadéne, ki ifhejo trofht, inu pomozh? jest movzhim, inu od tistih, ktiri sa febe potolashiti druge nepokójne ftre, k's'toshbami, inu godernanjam zelo foféfko napolnjo, al k'tega, ktir je urshah njih nefrezhe, al shalofsti, preklinajo, roté, hudizhu sdájajo, al k'tega, ktir jih je reshánil, nevsmíleno opravljajo, mu vse hudo, ja zlo smert pervofhjo, al zhe drusiga ftriti ne morejo, se zhes Bogá vsdignejo, zhes njegovo previdnost godernájo, njega krivize obdovshé, fkus vse to vender njih shalofst ne bo prevsdignena, al vezhdel pogmérana? kaj sa ena nevumnost, bolesen s'strupam sdraviti; od vsih takih, ktirih fhtevilo ni mejhno, jest ne govorím, ampak vprafham famó to, al ni ref, de, k'je zhlovk v'shalofsti, al v'nefrezhi, rajshi od svetá ifhe trofht, inu pomózh, kakor deb' njo otel ifkátí.

le famó per Bogú, de zhlovk íshe lufhte, jegro, drúfhine, deb' si íkus to poslaskál grenkost sojga serzá. Kaj sa ena slepóta, kaj sa ena golfia je to! kdo more mísliti, de trofht, ktirga svét da, samore eno shálostno serzé potoláshiti. Zhlovk! kader te tére en krish, íshi le fríshen luft na polju, pojdi le. h'godzam, v' koméδιο, h'plesu, delaj si kratik zhač al per kvartah, al per kéglih, al per piánih bratih, al bo íkus to shalost pregnána, bo potelásheno serzé, ti bo kej pomágano? zlo nizh, k'bo kratkozhasnost meníla, k'bosh spet sam ostal, serzé bo spet ravno takó shalostno, inu nepokojno, kakor je popret blo. O zhlovk! sa eno shalostno serzé potrofhtati, je potreba vse kej drusiga, kakor napokej svetá; trofhti, ktire svét da, nej bodo koker ozhejo, vender náshimu serzu ne morejo eno resnizhno veselje dati; sakaj trofhti taga sveta, al so greshni, al so nedolshni; so greshni, tok' shalostno serzé she bel nepokojno stré, kir pusté sa seboj bodezhi tern ránene vestí, so pa nedolshni, vender tolko sladkósti nigdar v' sebi nimajo, deb' samogla is shalostniga serzá vsa grenkost pregnána biti. Le Bóg sam, k' je svirk vřiga isvelizhanja, sapopádik vřiga trofhta, sna, inu samore pregnáti vuř zherni oblak od shalostniga serzá, inu taisto potrofhtati, inu resveseliti. K' njemu tedej, shalostne dúshe! morete vseti vashe savupanje, per njemu morete ískati trofht, od njega morete vúpati pomózh. O kolko obzhutliviga veselja vam oblubi Isái. od tega stúdenza vsih trofhtov, zhe le ozhte vuřta odpréti, inu v'molitvi k'njemu sdihváti, zhe vař strah, inu

inu skerbi nadléshvajo, zhe vam shalost ferzé otemni, zhe vam zvibli, zagovitnost, nevednost glavo mésha, tezite bres odláshanja h'temu studenzu vsiga troshta, is tega boste dobili pret, inu bel gvishno trosht, inu pomózh, kakor keb ga oti iskati od lashniviga sveta. David nam samore letó nar bel prízhati, kdo je bil bel shálosten, kakor on, k'je bil od fojga kralja sovráshen, od fojga puntarskiga sína pregajnan, od fojga lestniga flushabnika sashpótan, inu sanizhvan? ki je iskál on v'foji shálosti trosht? ki ga je neshil? morbit per svetu? per ljudjeh? nizh mejn, kakor to, on sposná: *moje ferzé se ni dalo vtolashiti*, al k' se je h' Bogú podál, je prez zhutil, de zelo murje veselja, inu troshta je vtopílo njegovo ferzé, sa to pravi, *k' sim smislil na te, o gospod! sim neshil moji dushi veselje, inu trosht.*

II.

Savupanje h' Bogú vseti, pravi S. Jak. to je arznia sa csdraviti bolésen shálosti, te martra, moj zblovk! notrenja suhóti, ni andohti, ne ajfra, ne boshje lubesni, ne grévenge zhes greh; martra truplo kakshna bolésen, dusho ena, al druga britkost, ne najde toje ferzé nizh, kar bi te snalo resveseliti, podaj se h' Bogú, nesh mu naprej toje tesháve, postavi na njega toje savupanje, prosi ga sa trosht, inu sa pomózh, inu bodi sagvishan, kakor véter preshéne megló na firmaménti, ravno takó bo molitov v'lo shalost pregnála. Ja shalost ne bo samó nehála, ampak bo zlo v' veselje preobérnena, sa-
kaj

kaj Bóg ima to navádo, de nam vezh da, kakor ga profimo, deb' naf reshil od krisha, pod ktirim sdihujemo, strí vezh, kakor shelimo, inu naf ne samo od krisha reshi, ampak naf sraven she s' dobrótami obdaruje. Spomnite le tukej na taisto Ano, od ktire govori S. Pismo, ktira je bla sa volo nje dolge nerodovitnosti filno shálostna, je bres nehánja h' Bogú sdihvála, inu veliko jokála, inu kaj se je sgodilo? ona ni fhla samó potrófhtana is témpelna, ampak Bóg ji je dal tudi enga fina, ktir je postal zir sojga rodú, zhasť sojga ludstva, en S. Maslnik, en saflushénja polni sodnik, inu eden is nar vezhih prerókov. Glej, zhlovk! takó gvíshno je, de, kdor v' shálosti, al v' potrebi se h' Bogú obérne, inu vsame k' njemu soje zelo savupanje, ne dobí samó trofht, inu pomózh, kar je profil, ampak sraven tega sadobí tudi to, de shálost se spreobérne v' veselje, krish v' frezho, terplenje v' pozhítek. Sakaj tedej sdihujesh tolko zhes toje tesháve, o zhlovk! ktire te tlazhjo, zhe imash soper leté nar bolshí mitel pred rokámi; ti sfer shivísh v' dolíni sovs, ref je, imash obilno krishov, inu teslav, ne morem odrezhi, ena nefrezha zhes drugo zhes te pride, sdej sadéne truplo, sdej ferzé, ja vezhkrat ne manka veliko, deb' pod téshe tojga terplenja popólnama ne omágal, vse to je ref, al kir vesh, de skus molitov snash trofht, inu pomózh sadobiti, tok' je she samó to sadošti, de moresh neháti zhes krishé godernati, ktiri te teró, zhes boshjo previdnost tóshiti, ktira te terpéti pufí. Tedej v' potrebi le vselej se podaj h' Bogú, inu klizhi

na njega, kakor je klizal Jerem. k' je rekel: *Poglej s' vsmilenim ozhesam na mojo revshno, o gospód!* sashihrej ga, de le od njega savupaih trofht, inu pomózh sadobiti, kir virjesh, de le on sam je, ktir vdári, pa spet osdrávi, vmorí, pa spet k' shivljenju obudí, inu se bo sgodilo, de al bo Bóg toje krishe, inu brickófti s' enim samim poglédam soje vfigamogózhnofti pregnál, al, zhe bo previdil, de to, kar terpísh, je sa toje isvelizhanje, ti bo dal tolko serzhnofti, inu mozhí, de se bofh sam zhes se sazhudil, inu sposnál, o Bóg! jest bi ne bil nigdar verjél, de terplenje samore iméti v' sebi tolko sladkósti. Lubi Jesus! keb' mi to resnizo prav sposnáli, inu po nje se víshali, kakó frezhni bi mi bli tudi v' fredi vfiga nashiga terplénja! al mi nespámetni ishemo trofht, inu pomózh le per svetu, inu nozhmo sposnáti, de si skus to nashe terplénje le pogméramo, na mesti, deb' si ga pomajns'hali; sturi tedej, lubi Jesus! de se bomo vender enkrat prevíshali, de sabstojn ishemo v' shálofti trofht, ako ga v' tebi ne ishemo, de bomo faj sa naprej le samó v' tebi trofht iskali, kir sam ti samóresh resveseliti shalofino serzé.

III.

Molitov nas varje v' skushnavah. Skushnáve, ktire zhes nas pridejo, nas postavjo v' eno veliko vezhi nevárnost nesrezhne smerti, kakor krishi, inu tesháve, ktire nam sháloft délajo, vender sa volo tega serzá ne finémo sgubiti, sakaj molitov, kakor nas trofhta v' shálofti, rav-

no takó nať varje v' skušnávah. Jest vem, de opraviti imámo s' enim možnim, savitim, hudóbnim sovrashnikam, s' enim sovrashnikam, ktir dobro saťópi visho nam shkodvati, nať pogubíti, s' enim sovrashnikam, ktir sa nať she v' vezhi nevárnost perpraviti, se sklene ne samó s' svetam, v' fredi ktirga shivimó, ampak tudi s' mesam, ktirga povsod seboj nosimo, pa nizh sa to, nej pertifka, nej skufha, kokerkol ozhe, tega vender ne bo premágal nigdar, ktir se s' molitovjo brani. Berem v' S. Pismo, de David, she kakor nevumni pastir, se je podál v' boj s' Goliatom, ktir je bil strah zeliga ludstva, inu vender je premágal Goliata; berem, de Mojsef je bil perjét v' pufhávi od neismirjeniga shtevila Amalezitarjov, inu vender so bli premáгани; berem, de Josafat je bil od grózne Moabitarfke vojske popáden, inu vender ni so zhes njega nizh samógli; berem, de zhes Afa je pershló desetkrat sto tavshent samorzov, inu vender so bli vdárjeni. slabi so premágali mozhe, pa kako? skus samó molitov; David je mólil, Mojsef je mólil, Josafat je mólil, Afa je mólil, al je po tim zhudo, de, k' so Bogá skus molitov na sojo plat potegnili, so tako frezhni bli? Od vsih tih tedej se sna po pravizi rézhi, kar je pisal od Judit S. Aug. k' je rekel: *De st je skus molitov strila možno oróshje.* Kar tedej je samógla molitov zhes sovrashnike ludstva israelskiga, al ne bo samógla ravno to zhes sovrashnike naťhíh dufh? Zhlovk! ako prezej, kakor hitro te sovrashnik popáde, s' Davidam ozhí, inu serzé proti nebesam povsdignešh, ako prez h' Bogú savupanja polno sdihvanje pošhlefš,

ktiro, k' je bres konza milostliv, ga fili, de more vsmiliti se, tok snafh sagvisshan biti, de hudizh s' sojo skushnjavo per tebi nizh ne bo oprávil, ampak bo s' veliko framoto premágan, inu odgnán. Nej bo skushnáva she takó možna, inu silna, bo vender soperstavk she možnéshi, ja kolkerkrat te bo skushnavz s' skushnávo perjél, bo vselej nasaj vérshen, ako bosh previden s' oróshjam serzhne, ajfra, inu savupanja polne molitve: *Skushnáve hudizhove so szer mózhne, al she možnéshi je naša molitov*, pravi S. Aug. Ravno takó govori S. Bern. en velik premagvavz hudizhovich skushnav. Inu sató prav pravi S. Krisoft, *de molitov je ena sestenga, ktira od hudizha ne more premágana biti*; kakor namrezh eno mesto, ktiro vsako uro tolko pomózhi imá, kolker je more sheléti, ni v'nevárnosti od sovrashnika premágano, inu notér vseto biti, ravno takó dúfna, ktira samore vsako minuto skus molitov dobiti taisto pomózhi, ktiro poterbuje, se nima nigdar báti, deb'od hudizha premágana bla. Bo szer skúshana na vse vishe, se bo oshivélo sdej to, sdej uno grešno nágnenje, njo bo silila natura pervoliti sdej v' to, sdej v' uno pregrého, se bo tresla, se bo bála, bo v' stráhu, de greh imá, al prevídена s' oróshjam serzhne, ponishne, ajfra, inu savupanja polne molitve se nima báti, skushnáve bodo nehála, nágnenje, inu poshelénje bo oflabélo, natura bo premágana, dúfna, ktira postavi na molitov soje savupanje bo sraven vsih skushnav Bogú svesta ostála.

I.

Ref je szer, de móremo se vojskváti, kir dolshni smo, nágnenje, ktiro nam nadlégo dela, satréti, méso, ktiro naf h'gréhu napelúje, krotíti, nevárnosti, ktira nam shúga, se ogibáti, misli, ktire naf vintajo, is gláve sbijáti, ja tudi mi se móremo vojskváti, ref je, pa takó, de vselej nafhe vojskvánje s' molitovjo sklénemo, kakor nam pové S. Pismo od Mahab. de namrezh takrat, k' so se s' mézham v' rókah zhes sovrashnike bojuáli, je blo njih serzé v' molitvi sapopádeno. Mi móremo striti, kolker je v' nafhi mózhi, sa sovrashnika premagáti, al kir nafha mózh je bres perglihe slabshi, kakor mózh nafhiga sovrashnika, takó móremo s' nafhomujo skléniti ponishno molitov. O deb' se pazh poshlushil, o zhlovk! tega tako mozhniga oróshja, bi ne imel urshah jokáti zhes tolko shálostnih padzov, ktire vsaki dan strish; al hudizh, kir vé, de njegova mozh nizh ne samore zhes tega, ktir móli, si da mujo pred vsm drugim, de zhloveka takó delezh perprávi, de al zlo ne móli, al móli slabo, bres samerkli-vosti, bres víre, bres savúpanja. Zhe hudizhu to ráta, al zhe vidi, de dusha sa volo pománkanja molitve oflabí, je spet she enkrat s' vfo mozhjo popáde, premága, podére, na sadne pogubi. Ti, k' so to skúfili, vedó, de resnizo govorím. O lubi móji! mi se ne móremo potóshiti, de skufhnav je prevéz, de so presilne, mi ni smo nesrezhni sa to, k' skufhná ve térimo, sakaj skufhnáve so vsm nuzne, ja nek-terim zel potrebne; nafha zela nesrezha le v'te-

mu obstoji, de takrat, k' bomo skušhani, h' Bogú ne beshimó, k' njemu ne vsámemo nafhe savupanje, v' temu samó nafha zela nefrezha obstoji. Pa kdo je urshah te nefrezhe, kakor mi sami? Zhe tedej naf sovrashnik premága, zhe naf pogubí, zhes kogá imamo toshiti, kakor sami zhes se? kir mi sraven vsiga tega, kar pishe S. Bern. se ne damo pogovóriti, de molitov je perva zhednost, ktiro móremo iméti takrat, kadar bomo skušhani. Samí zhes se móremo toshiti, kir ne vsámemo gori opominvánje, ktiro nam da S. Hilari, de, kakor hitro naf skušnáva prime, móremo moliti; sami zhes se móremo tóshiti, kir ne bógamo Jesufa, k' naf opomina, de imamo móliti, de ne bomo od skušnávave premágani. Sposnáli bomo to, kadar bomo stali pred nafhim sodnikom Jesufam, de tolko pregresbénja, sa volo ktirga se sdej s' možhjó skušnnav, inu s' flabostjo nafhe nature sgovarjamo, ni vredno obenga odpušhénja, obenga vsmilenja; vezhni sodnik nam bo ozhitno pokásal, de, ako smo padli, smo padli samo sa to, kir ni smo molili, k' je vender moliti zbas, inu perlóshnost bla; de smo gres'híli samo sa to, k' ni smo h' Bogú vséli nafhe savúpanje, kar bi bli vender vselej lohko strili; de smo gres'híli samó sa to, kir ni smo per Bogú iskáli pomózh, ktira nam je vender oblúblena bla; de tedej smo padli, kir smo otli pasti; inu na to kaj bomo odgovóрили, kakor, ja, gospód! ref je temu takó! O Jesuf! ne perpušti, deb' mi enkrat pred teboj takó previshani, inu oframóte ni bli; rajshi sposnámo sdej, de smo se skušnávavam vselej frejvolno vdáli, al odpusti nam

to, kir naf is férza greva; mi oblúbimo, de per pervimu sazhetku ene fkuſhnáve ozhmo tebe na pomózh klizati, sa to te profimo, dodéli nam taisto možhno gnado, ktira nam sdej v' shivlenju, slasti pa v' smertni uri bo dala možh premagati vse fkuſhnave hudizhove.

II.

Molotov naf možhne strí v' ſlabóſti. En ſlab zhovn ni bres ſtrahú, inu bres nevárnoſti, zhe je tudi zelo murje pokojno, bres vſiga vétra, ſakaj zhe ſe tudi nizh drusiga nima báti, vender more sa volo ſoje leſtne ſlabóſti v' ſtráhu biti. Ravno takó je s' nami na nesveſtimu murju tega ſvetá; kakor ſlabi zhovni móremo ſhe ſamí pred ſejoj ſe báti, inu ſtrah iméti, inu zhe naf tudi od dergot obéna nevárnoſt ne ſtraſhi, naf more vender ſtraſhiti naſha leſtna ſlaboſt. Vender per vſemu temu ſerzá ne ſmémo ſgubiti, ſakaj deſlih ſmo od nature ſlabí, inu morbit naf je hudobia ſhe ſlabii ſtrila, naf vender ſamore molotov možhne ſtriti, inu ſzer takó možhne, de sa volo možhí nimamo urſaha komu nevofhlívi biti. Sa potérditi, kar govorim, premiflimo možh molitve le per enmu greſhniku, per enmu is ſhtevila taiftih, od ktirih piſhe S. Pavl: *De Bóg jih je njih nágnenju zhes dal*; en tak' greſhnik je od hudobie takó truden, de ſe komej more ganíti ſkopáti ſe vun is ſoje hudobie, jeſa ga per vſaki perlóſhnoſti premága, ſe ne more naſaj derſháti, nezhiſtoſt ga ſhgé, jo ne more vgaſiti, nevofhlivoſt ga napihúje, ſe ne more od nje reſhiti.

prev-

prevsetnost ga povsdiguje, se ji ne more vbriniti, vest ga nevmileno pézhe, jo ne moro potoláshiti, ojštrost pravize boshje mu je smiram sa petámi, si jo ne more is glave sbiti; zhe pogléda proti nebesam, vidi, de nebó mu je saperto, inu klúzha nima, deb' si ga odpérl, pogléda na semlo dóli, vidi, de pekel je sa njega odpert, inu nima mozbi, deb' si ga mogel sapréti; al more nefrezhnishhi stan biti, kakor je stan taziga greshnika. Pa nej se ta fromak h' molitvi podá, ktira sa njega po sprizhvanju vlih vuzhenikov je edini mitel, skus ktirga mu samóre pomagano biti, nej prosi ponishno sa odpufhenje, nej klizhe h' Bogú sa gnado, inu vsmilenje, kmalo bomo vidili v' njemu ponovléno mózh, ktira je skus greh oflabléna bla; njemu se sazhné nad njegovim greshnim stanam gnuliti, on se sazhné sojmu poshelénju, inu nágnenju soperstaviti, on si da mujo greszne naváde sapustiti, inu kolker vezh rafte v' njemu lubesen do molitve, tolko vezh jémle gori njegov ajfer, dokler takó mozhán rata, de tok' rekózh posili Bogá, de mezh soje jése na stran poloshi, de s' njim mir, inu perjásnost strí, de ga vsame gori sa prijatla, sa fina, sa irba sojga kraljestva. Al more mózh molitve bel shivo popisana biti? o greschnik! keb' ti otel to resnizo prav sastopiti, tok' gvishno bi temu, ktir te opomína, od greha odstopti, gresžno navádo sapustiti, nágnenje nasaj dersháti, vezh ne odgovóril, jest ne morem. Res je, ti ne moresh spreobernénju sazhetik striti, dokler v' toji slabósti ostanesh, inu nozhesh moliti, deb' sadobil mózh; al keb' ti Bogú tojo slabóšt

naprej postávil, keb' ga sa mózh ponishno profil, tok' bi skus njegovo gnado takó mozhán ratat, deb' samogel savése tojih, kokerkoli vko-
renínenih pregréh takó lohkó restérgati, kakor keb' ne bil nigdar is naváde, ampak le is flabósti pregréfhil; ja ti bi mogel sposnáti is lest-
ne skushne, de is greha h' pokóri, is sovrasht-
va boshjiga v' perjásnost boshjo prestopíti, is
hudizhoviga shushna prijatel boshji ratati je te-
mu, ktir móli, inu Boga sa gnado profi, ne sa-
mó lohkó, ampak zlo veselo; sakaj kar ne sa-
móre zhloveska flabóft, strí gnada boshja, sa
ktiro gnado pa Bóg ozhe profhen biti.

III.

Sdej zhe molitov tolko samóre v' vustih
greshnika, kolko bo she le v' vustih pravizh-
niga samógla? kakó hitro sgine tukej vsa zhlo-
veska flabóft, kir pravizhni skus molitov samó-
re vse. Jest vam ne bom na dolgo reslágal,
kaj so svetniki skus molitvo samógli, inu strí-
li, jest ne spómnim nize od Mojsela, ktirmu je
skus molitvo zela natura pokórna bla, nize od
Aarona, ktir je skus molitvo vstávil kúshne bo-
lesni, nize od Eliasa, ktir je skus molitvo ogen
is nebes sklizal, nize od Eliseusa, ktir je skus
molitvo mertviga k' shivlenju obudil, nize od
Ezehia, ktir je skus molitvo soje sovrashnike
v'eni nózhi k' nize sturil, nize od Apostelnov,
ktiri so skus molitvo sdej hudo vreme pregná-
li, sdej nevárne bolesni osdrávil; sdej hudizhe
isganjali, vsiga tega so bukve takó polne, de
fi Teodoret vupa rézhi: *Molitov je vsigamo-*

gòzhna, samóre vse. Jest tedej le od tega na kratko spómnim, kaj pravizhen k' sojmu lestni-mu dobizhku samóre, kadar móli. O Bóg! kolko vender samóre! zhe se njegovi pozhutki pred evang. ojštróštjo vstráshjo, mu da molitov mózh, inu serzhnost, de ojštro spokórno shivljenje objáme, inu pokúsi njegovo sladkóšt; je pót proti popólnamasti bodézhá, se bojezhe serzé ne vupa taiste dersháti se, ga strí molitov vrniga, mu odvsáme, lohke strí vse tesháve; poterbúje resvetlénje soje pámeti, sheli iméti Ss. misli, ozhe gnade, ishe grévengo, vse sadobí skus molitvo. Kaj s'he vezh! gnada frezhno vmréti, prestopi vse nashe sashlushénje, zbhlovk nákóli ne more rézhi, stanovitnost v' dóbrimu do smerti mi ne more doli vdárjena biti; zhe pa to gnado skus obeno zhednost sashlushiti ne moremo, jo snamo vender skus molitvo sadobiti, kir oblúbil je jo Bóg dati temu, ktir bo sa njo profil. Sdej povete, al je ena mózh, ktira bi samogla s' mozhjó molitve perglihana biti? Glejte tedej, kakó malo se imamo báti sa volo nashe slabósti; kaj sa to, zhe samí od sebe malo samóremo, zhe imamo v' nas'hih rókah taisti mitel, skus ktirga samóremo vse? keb' le bel po gostim, s' vezhim ajfram, s' vezhim savupanjám molili. Al kir ne molish, moj zhlovk! ostánes' smiram na zhednostih reven, inu bogat na pregrébah, pozhútke krotíti, nágnenje nasaj dersháti, po Evang. shivéti, to ti vse prevezh teshko, ja nemogózhe naprej pride, lubesen je mersla, poterpeshlivoost mejhna, andoht mlazhna, sakaj? sa to, kir ne molish: inu kir ne molish, si v' nevarnosti sgubíti tudi taisto pòfled-

fledno gnado, na ktiri vifi toje isvelizhanje. Bo morbit kdo rekel, jest bi rad mólil, pa ne vem, kakó; drugi pravi, jest vem, kako imam molíti, pa nimam zhasa; pa jest ne vem, kabó bi to mogózhe blo, deb' bolnik ne snal govoríti s' sojim osravleníkam, hlapiz s' sojim gospódam, fin s' sojim ozhétam; kadar mólísh, sej nimash drusiga sriti, kakor to, de kakor révesh, ktir imash tolko bolésni, kolker hudiga nágnenja, se h' tojmu nebeshkimu osravleníku podásh, mu revni stan toje dushe naprej postavísh, inu ga prolísh sa pomózh; kadar mólísh, sej nimash drusiga sriti, kakor to, de kakor hlapiz, ktir bo doli tert od vse forte krishov, inu nadlóg, pred tojga gospóda doli padesh, inu ga prolísh sa pomózh; kadar mólísh, sej nimash drusiga sriti, kakor to, de kakor fin, ktir vse forte gnade poterbúje, pred tojga ozhéta stopísh, inu mu naprej postavísh, kar shelísh, kdo more rézhi, de to ne snash sriti? Tudi to ne verjámeh, deb' ne imel zhasa sa molitvo, zhasa sadofti sa druge opravíla, sa pogóvore, sa jegré, sa kratkozhasnofti, al sa molitvo samó bo zhasa mánkalo? kdor zhasa sa molitvo nima, si ga more vséti, kir shaloftno bi blo, ako zhlovk sa vse drugo zhas imá, le sa to, kar sadéne njegovo vezhno isvelizhanje mu zhasa smankuje.

Molíte tedej kristiani! inu veliko molite, molitva vam je zhes vse potrebna; je potrebna, zhe ozhte v' shálofti iméti trofht, je potrebna, zhe ozhte v' skufhnávah obvárvani biti, je potrebna, zhe ozhte vafhi shálofti mózh sadóbí-

ti, potrebna pa zhes vse, zhe shelite v' vashi smertni uri sadobiti posledno gnado, inu vezhno isvelizhanje. Pa jest se troshtam, de takim govorim, ktiri moliti snajo, ktiri sa molitvo zhas imajo, ja ktiri po gostim, inu sfer radi moljo. Sa volo rega se obernem h' tebi, *lubi Jesus!* inu te prosim skus toje lubesni, inu vsmilenja polno serze, poglej vselej s' gnadljivim ozhesam na nasho molitvo; ne pogirjemo, deb' nas vselej vshlishal, deb' nam vselej dal, kar shelimo, dej nam le to, kar ti previdish, inu vesh, de je sa tojo zhas, inu sa nashe isvelizhanje; kar s' serzhnim shelami prosimo, je to, de nam dash od dneva do dneva vezh lubesni, inu ajfra do molitve, de bomo radi, s' veselijam, inu po gostim molli; ako se to sgoti, vupamo od toje breskonzhne dobröte, *lubi Jesus!* de kakor nam molitvo perporozhash, tok' nas bojh tudi vsih dobizhkov molitve deleshne sturil, inu nam dodelil gnado na svetu brumno shiveti, enkrat v' toji perjasnosti srezhno vmreti, po smerti pa sadobiti vezhno isvelizhanje. Amen.

PRIDIGA

Na VI. Nedélo po Velikonózhi.

*To sim vam govóril, de, kadar ura pride,
se na to spomnite. Jo. 15.*

Ako bi zhlóvk vedil, ktira is vsih bolesni, kar mu jih Bóg pošle, je sadna, tok' bi gvišhno med tim, kar jih na pósteli vmerjé, komej eden bil, ktir bi svetó ne sklenil soje dní; sakaj kdo bi si ne dal vso mujo s' Bógam striti tanko rajtengo? kdo bi ne skerbel bolesen sojga trupla h' pridu soje dushe oberniti? keb' vedil, de skorej se bo snajdil pred sodnim stolam sojga sodnika Jesusa? Al vupanje, ktiro vselej imamo, de bolesen, ktira na v' póstelo vrshe, she ne bo sadna, na' nasaj dershi, de si sadno bolesen takó, kakor lino dolshni, k' pridu ne stermó, inu takó bo tudi perpráva k' smerti samujéna, na ktiri je vender vse leshézhé, kir je otel vezhno previdni Bóg, de ne samó ne vemo, ktir bo nashiga shivlenja sadni dan; ampak de nam je tudi nevedeózhé, ktira je nasha sadna bolesen, tok' rézhem jest od sadne bolesni ravno to, kar je S. Aug rekel od smertne ure: *Smertna ura nam je skrítá, deb' vsako uro sa smert perpravleni bli, sakaj zhe bo vsaki dan svetó dopernesén, tudi sadni dan shivlenja ne bo mogel nesrezhen biti.* Ravno takó pravim jest,

jest, veste, sakaj je Bóg tako otel, de ne vemo, ktira je naša sadna bolesen, k' naš bo v' vezhnost poklízala? sa to, deb' si vsako bolesen, ktira naš sadéne, k' pridu strili, sakaj zhe si vsako h' pridu obérmemo, nam bo tudi sadna isvelizhanje sahlushila. Kir tedej možno shelim, deb' vaš vse sadna bolesen k' frezhni smerti perpravila, tok' je moje naprejšerje govoriti doneš od tega, kako si more zhlovk, vsako bolesen, ktira mu Bóg pošle, h' pridu striti. Govorim vam sdravim sdej od tega sa to, de kadar taista ura pride, de vaš bo róka boshja sadéla, inu bolesen vergla v' póstelo, se bošte spómnilí na to, kar sim vam povédal. Takrat she le bošte vidili, inu sposnáli dobizhek, ktirga donáhná pridiga v' sebi imá, kir spolnilo se bo nad vami, kar pravi S. Evang. de vašha shalost, ktira bolesen seboj pernése, bo v' veselje spreobérména, sakaj bolesen zhe ne bo sadna, bo sa vaš veseléla, kir vaš bo s' obilnostjo boshjih gnad, inu lepiga sahlushénja obogátila, zhe bo sadna, bo sa vaš spet veseléla, kir vam bo króno nebeské zhaští na glávo postávilá. Resdelim tedej govorjénje na to visho: ozhešh, o zhlovk! si vsako bolesen, ktira te sadéne, h' pridu striti, tok' morešh pervizh prez od sazhetka bolesni h' Bogú vseti toje savupanje; drugizh morešh v' temu zhasu, k' bolesen terpi, iméti stanovitna poterpeshlivošt; trekizh, kar konz bolesni sadéne, ti more vse eno biti, al osdravish, al vmerjésh. Trie tila nuzni, inu potrebni nauki, preden jih reslošim, poterpíte.

I.

Pervizh sim rekel, de prez od sazhetka bolesni treba je vséti h' Bogú soje savupanje. Kir to shlishte, boste morbit mil'li, de moja manenga je, de treba je prez moliti, sdihvati, profiti sa sdravje, perbeshalthe vseti h' enmu, al drugimu svetniku, h' ktirmu zhlovk posebno savupanje imá, de treba je prez druge h' molitvi najéti, skus mashe, almóshne, inu oblube Bogá k' vsmileniu mehzháti, to ni moja misel; jest szer vse to hvalim, vse to poterdim, vse to svetjem, vender od tega govoríti dones ni moje naprejšetje; jest dones le to terdim, de bolnik se more prez s' Bógam spraviti, prez boshjo gnado iskáti, prez skus sgrévano zhísto spovd mir striti s' reshálenim Bógam. To je perbeshalthe h' Bogú vséti, od ktirga jest govorím, urshahi tega so sila veliki; so mózhni, poshlushajte; ako se bolni greshnik s' Bógam ne spravi, kaj mu pomaga vse drugo? ako bolnik le en sami smertni greh nad seboj imá, kako je mogózhe vúpati, deb' profili sa njega Angeli, svetniki, al Maria boshja Mati, kako bodo profili sa taziga, ktir obene skerbí nima, deb' ráne soje dushe osdrávil, ampak le sa sdravje sojga trupla skerbí? al se bo pravizhni resháleni Bóg vsmilil zhes sojga puntarja, ktir se mu skus greh she smiram soperítavi? zhes puntarja, ktir, deslih je od njega v' póstelo vérshen, vender sojo hudobío she ne sposná, jo she nozhe sapustiti? zhes puntarja, ktir, deslih je od njega obzhutlivo poníshan, vender nozhe poníshna biti? Bolesen ja drusiga ni,

ka-

kakor poníshanje prevsetniga zhloveka , sakaj bolesen pride od Bogá; inu szer vezh del sa stráfenge pregréhe: *Bóg tepe truplo sa volo greha dushe*, pravi S. Krisoft. *Bolesen je stráfen-ga gréha*, pravi S. Ambr. *Skus bolesen bo greh pokorjén*, pravi S. Basil, inu to so se Ss. Vu-zheniki od S. Dubá navuzhili, kir pravi skus modriga: *Kdor pred oblizhiam sojga Bogá gre-shi, ta bo osravleniku v' róke pádil*. Zhe tedej ur-shah prvi bolesni je greh, kdo ne vidi, de bolnika perva misel, inu skerb more biti, greh is sérza vun spraviti, de, ako urshah bolesni od sebe spravi, bode spravi od sebe tudi bolesen. Inu ravno letó je zil, inu konz, ktirga Bóg ima, kadar zhloveka s' bolesnjo objishe, on kakor sa naf skerbni ozha vidi, de, dokler je nafhe truplo sdravo, inu možnó, nimamo dosti skerbí njemu samimu dopásti; on vidi, de smo vse prevezh na svet navésani, zhakaj, zhlovk! pravi vezhni Bóg, jest vém, kaj bom sturil sa odtérgati toje serzé od svetá, inu taisto k' meni navíshati; ki ste hlapzi moje pravize, vrozhína, kolika, kerzh shelodza, vodeníza, jécika, mérselza, inu druge bolesni, popáдите zarrano trúplize, martrajte ga, oflabíte ga, dusha bo nehála hudóbná biti, kakor hitro bo truplo bolno, inu slabo, bolesen trupla bo dusho osdráвила. Tako Bóg govóri, inu takó tudi strí, on tépe mesó, kir shelí, dusho osdraviti, inu de bo v' serzu vgaséna lubesen boshja spet vshgána, strí, de truplo vso gorkóto sgu-bí. Sdej zhe je to zil, inu konz, sakaj Bóg poshle bolesen, al ni po pravizi, de bolnik bres odláshanja to strí, kar Bóg od njega po-gir.

girje, de se namrežh skus Sakrament S. Pokóre s' njim správi? .

II.

Inu keb' tudi Bóg tega zil, inu konza ne imel, kadar pošhle bolesen, bi vender mogel bolnik she sam od sebe iméti skerb s' Bógam se spravit, sa volo trofhta, inu notrejníga mirú soje vestí, sej en bolnik ne more iméti bel resnizhniga, bel sladkiga trofhta, kakor zhe mu prizba vest, de se snajde v' gnadi, inu v' perjásnofti sojga Bogá? dokler je zhlovk sdrav, jegrá pred svetam, Bóg vé! kaj sa enga mozhniga duhá, al kadar mózh trupla doli vsáme, kadar lepóta trupla ozvedé, kadar se shivlenje enako eni spomladanfki róshi sazhné fufhiti, o takrat ni mogózhe, deb' se gresfhnik ne bal, deb' se ne tréfel, ako le ena nova slabost zhes njega pride, o Bóg! kaj sa ene britkofti ga prepádejo, sabstojn ga trofhtajo prijatli, inu snanzi, sabstojin mu osravleniki dajejo serzhnost, dobre besede, sladke oblúbe se ne primejo serzá, sakaj v' stani gréha, v' ktirmu se snajde, mu bres nehánja naprej mézhe vest, revni gresfhnik! zhe vmerjesh, si sa vselej pogublén; zhe pa bolnik od sazhetka bolésni prez s' Bógam mir, inu spravo strí, koko mirno je per tej prizhi njegovo serzé, de ravno truplo dosti terpí, je vender dušha pokojna, inu veselá, k' se snajde v' boshji gnadi, tudi sama smert, ktira tok' rekozh pred póstelo vidi, ga ne vltrafhi, kir sladko vupanje ga pogovarje, de bo frezhno vmerl, kir se snajde v' boshji gnadi;

di; keb' tedej tudi obenga drusiga urshaha ne blo, koker trofht ferzá, inu mir vesti, more she samo leto bolnika sadofti perganjati, de prez od sazhetka soje bolesni s' sojo vestjo rajtengo stri, inu se skus Sakrament S. Pokóre postavi v' stan boshje gnade. Kar ga pa vender k' temu more narvezh perganjati, je smiram leto, kir njegova bolesen, karkol'sa ene forte je, sna sa njega sadna biti, zhe tudi od sazhetka ni viditi obéne nevarnosti, se vender sna sgoditi, kar se tudi vezhkrat sgodi, de smertna nevarnost pride, ktira je potim tolkajn bel teshko o.lvernici, kolker mejn je jo zhlovk prevídil. Sdej pravim, keb' bla bolesen v' refnizi sadna, kdo ne vidi, de, ako se spovd odlásha, je zhlovk v' nevarnosti, de al jo zlo ne bo mogel striti, al jo bo le flabo sturil, de jo striti mogózhe ne bo, sna urshah biti, ako se bolnik v' pámeti smesha, akó befedo poloshi, ako v' smertno spanje páde, zhe se pa tudi to ne sgodi, je vender nevarnost, zhe spovd odlásha, de jo bo flabo sturil, kir kolker bolesen bel gori jemle, tolko glávo bel oflabí, inu zhisto neperpravna postáne spolnici na tanko vse to, kar dobra, zhistá, vredna spovd poterbuje. Glejte tedej, kolko urshahov je, ktiri te morejo spodbósti, o zhlovk! de prez ol sazhetka bolesni skus zhisto spovd vsamefh h' Ború toje savupanje, ako te boshja róka sadéne, nigdar ne odláshej leto striti, na spovdnika, inu na osravlenika more biti toja perva misel, perjatli morbit porekó, de je she zhas, pusti jih govoriti, inu spové se; osravlenik ti bo morbit dobro vupanje dajál, pusti ga govoriti, inu spové se; snanzi morbit porekó, de

de se bres urshaha smerti bojish, pusti jih govoriti, inu spové se, dobizhek imash skus to nar vezhi, sakaj al je bolesen sadna, al ni; zhe ni sadna bosh omebzhál Bogá, de ti bo spet sdravje dodélil, zhe je pa sadna, tok'v' gvishtnost postávish toje isvelizhanje; naspróti pa, ako spovd odláshash, zhe bolesen ni sadna, drashish Bogá, de te bo she obzhutlivishi vdáril, kir v' grehu ostánesh, zhe je pa bolesen sadna, kir je nevárnost ozhitna, de zhasno shivlenje trupla bo s' vezhno smertjo dushe samenéno. Te shkóde, ktirih se je báti, ti dobizhki, ktire je mogózhe iméti, kogá ne bodo spodbódlí prez od sazherka bolesni vséri h' Bogú soje perbeshalshé, inu striti s' njim mir skus Sakrament S. Pokóre? Ja lubi Jesus! mi oblubimo, kaderkoli naf bosh objíkal s' bolesnjo, imeti pervo skerb, de bomo vest ozhístili skus sgrévano spovd, inu sadobili tojo perjásnost, dej nam le gnado takrat, ta S. Sakrament vredno prejéti, kir v' sadni bolesni vredno prejéti da vupanje po zhasni smerti prestopiti srezhno v' vezhno shivlenje.

III.

Drugizh sim rekel de v' temu zhasu, k' bolesen terpi, treba je imeti stanovirno poterpeshlivoft. Narvezhi nefrezha bolnika je nepoterpeshlivoft, sakaj bolesen shkóde le truplu, al nepoterpeshlivoft dushe nefrezhno strí, inu tudi truplu shkóde, shkóde truplu, kir bolezhine pogméra, shkóde dushi, kir nje sahlushénje odvsaíme. Ako tedej shelish, o zhlovk! de
bo-

bolesen ti bo k' pridu, previdi se s' takim premishluvánjam, ktiró te bo smiram obdershálo v' poterpeshlivoſti, premišli le samó te tri refni-ze: *Róka boshja me je sadéla, Bóg tépe nad menoſi moje pregréhe, na ſodni dan bom ſpet gori vſtal, inu bom vidil mojga Bogá.* Ne bo mogózhe, deb' nepoterpeshliv bil, ako boſh premišlil, de Bóg je, ktir ti je poſlal bolesen; neſpametno je, bolesen perpiſáti nesdravimu vreméni, jédi, al piázhi, ſlabimu ſhelodzu, al zlo temu, unimu ſovraſhnimu zhloveku, de je narédil, al sazópral; jeſt dopuſtim, de vſe to ſna-jo biti perloſhnoſti h' bolesni, al deb' to prvi urſhah bli, to ne morem dopuſtiti, kir prvi urſhah je le Bóg, bres ktirga volje, al dopuſhjenja ſe nizh ne ſgodí, Bóg ſe poſhlushi nesdraviga luſta, ſlabiga vreména, ſhkodlive jedi, al piázhe, de zhloveka, k' je greſhil, s' bolesnjo vdari, ſakaj S. Duh ſkus modriga pravi: *Dobro, inu hudo ſhivljenje, inu ſmert, vboſhtvo, inu bogaſtvo, vſe pride od Bogá;* to refnizo, ako bolnik v' ſhivi viri premišli, bo mogel glávo poterpeshlivo nagniti, inu rézhi s' ſpokórnim Davidam: *Jeſt ſim mutaſt rátal, inu vuſt ni ſim odperl, ſakaj to ſi ti ſturil, o goſpód!* toja róka je, k' me tépe, to vediti mi je ſadoſti, jeſt jo mólim, terpím, inu movzhím. Sraven róke boshje premišliti ſhe boshje ſerzé, kaj ſa eno ſpodbodenje h' poterpeshlivoſti! veſh zhlovk! ſakaj te Bóg, ako ravno te lubi, vender vezhkrat s' bolesnjo objiſhe? ſa to de ti perloſhnoſt da, plázhati toj dolg, ktirga ſi ſkus greh boshji pravizi ſturil. Vlaki vé, de greh vlezhe ſa ſejoj dojno ſtrafengo, vezhno, inu zhaſ-

zhaſno, vezhna bo ſzer ſkus Sakrament S. Pokóre odpufhéna, inu sbríſana, al zhaſna oſtane, to more greſhnik ſam sbríſati ſkus pokóro, inu dobre déla, kdor je ne sbríſhe v' ſhivlenju, jo bo plazhval v' vezhnoſti, kaj tedej ſtrí dobrotlivi Bóg? on poſble zhloveku bolesen, ga vérshe v' póſtelo, deb' zhlovk ſkus kratke viže, ktire le truplo martrajo, odſhal ſtraſhni mu ognu na unímu ſvetu, kir duſha, inu truplo móreta terpéti: *Bolesen ſo viže*, pravi zhaſtitlivi Beda, *ako jo preſtojmo s' poterpeſhlivoſtjo*. O Bóg otel! deb' ſi ſamirkali, inu k' ſerzu vse li letó vſi taiſti, ktiri, kir nizh tolko ne ljubjo, kakor méhko, zerkливо ſhivljenje, nimajo obene ſkerbí, deb' ſoje grehe ſkus frejvolne ſpokórne déla ſpokoríli, gvíſhno bi ne godernáli, ne toſhíli s' tako nepoterpeſhlivoſtjo, kaddar jih Bóg s' eno al drugo bolesnjo objíſhe, ampak bi veliko vezh ſa veliko ſrezho derſháli, de imajo perloſhnoſt plázhati njih velik dolg ſkus mejhno, kratko terplénje, bi ſpoſnáli s' S. Greg. de Bóg nám dobróto ſkaſhe, k' naſ objíſhe s' bolesnjo, kir ſkus to terpí truplo, ktiro je greſhilo. Od tega vezh v' drugimu delu.

I.

Kar te more ſhe bel poterpeſhliviga ſtriti v' bolesni, o zhlovk! je na dalej ſhe to, kir bolesen ni ſamó ſtraſenga ſa greh, ampak je ſraven tudi ſaſhluſhenje nebeſhke króne, plazhila, inu veſelje vezhniga, ſakaj ſgovóriti ſe ne dá, kako obilno ſaſhluſhenje ſi taiſti ſkupej

pej sbira; ktir bolesen poterpeshlivo terpi: kakor bo slato skus ogen zhisteno, takó tudi zhednost nar lepshi lepoto sadobi skus bolesen, kolker vezh truplo skus bolesen skumra, tolko bel se duha na sahlushenju redi. Sa volo tega se golfash, o zhlovk! ako v' bolesni shalujesh sato, kir ti ni mogózhe zirku objiskáti, per S. Mashu se snajti, besedo boshjo poshlusháti, navádne molitve opravláti, golfash se, ako nepoterpeshlivo toshish. moj Bóg! kakó nefrezhen sim! prejdejo dnevi, tedni, inu meszi, inu ne strim nizeh dobriga, al se ti ne sdi to nizeh dobriga, ako spolnish boshjo voljo. Bóg te ozhe bolniga imeti, tedej ne pogirje od tebe ne dolgih molitov, ne objiskanja boshjih zerkvá, on pogirje poterpeshlivoost, inu defklenesh tojo s' njegovo voljo. Dobro striti ne obstoji samo v' temu, de shlushish Bogá po toji volji, po tojmu dopadejénju; shlushiti mu moresh po njegovi volji, ne glej na to, kar more en sdrav zhlovk striti, spolni dolshnost bolnika, de terpish volno, kar ti Bóg naloshi terplenja, sa volo Bogá terpeti je ravno takó dobro, inu svetó, kakor sa volo Bogá délati, poterpeshlivo terplenje ti da vezhi sahlushénje, kakor nar imenitnishhi délo, kir natura se bel sopestavi terplénju, kakor délu. Zhe pa she vse to ni sadoosti, deb' te strilo v' bolesni poterpeshliviga, tok'oberni ozhí na S. Krishu, inu premishluj tojga sa volo tebe na krishu respétiga Jesusa, o lubi moji! kako more ta nepoterpeshliv biti, ktir sojga sa se terpejózhiga Bogá s' ozhmí S. Vire pred seboj vidi? kogá so vse zhloveške bolesni, ako se s' terplénjam

Jesufovim v' pergliho postavjo! al so nafhe bo-
 lezhine vezhi, kakor so ble Jesufove? al je
 nafha sheja v' vrozhini bel gorézha, kakor je
 njegova bla? al so nafhe osravila grenkéfhi, ka-
 kor je bil shovzh, inu jefih, ktirga je mogel
 Jesuf piti? al je nafha póftela bel terda, ka-
 kor je bil krish, na ktirmu je Jesuf visel? inu
 vender nedolshni Jesuf je radovolno terpel, ja
 zlo s' veseljam, kir naf je lubil, inu mi grefhni-
 ki, vredni vezhniga terplenja, bomo goderná-
 li, toshili, nepoterpeshlivo sdihvali, al zlo uro
 nafbiga rojstva ktéli, kadar naf Bóg objifhe
 s' bolesnjo? o fhpot sa kristiane! kakó moremo
 po tim vupati, de bo Jesuf nafh trofht v' na-
 fhih smertnih brickofih, zhe ga nimamo sa is-
 gled poterpeshlivofti v' terplenju. Spomni se,
 o zhlovk! na Jesufa, te opominam s' besédami
 S. Pavla, kadar te bolesen sadéne, fpomni se
 na Jesufa, ktir je veliko sopergovorénje terpel
 od grefhnikov, de ne bo fzágalo tojferzé,
 misli na njegove rane, na njegove bolezhine,
 na njegov krish, kmalo bofh nehál godernati,
 inu toshiti, terpel bofh poterpeshlivo. Ja lu-
 bi Jesuf! takó ozhmo striti, kadarkoli bo toja
 volja, de naf bo prepádla ena, al druga bole-
 sen, dej nam le gnado prav fposnati, de po
 tojmu vsmilenju s' nami delafh, kadar naf s' ter-
 plenjam obloshifh, kir fkus to strafafh nad na-
 mi greh, ktirga smo strili, inu nam dafh per-
 lóshnost sahlushiti króno nebesfhe zhafhi.

II.

Trekizh fim rekel, kar konz bolesni sadé-
 ne,

ne, ti more vse eno biti, al osdrávišh, al vmerješh. Zhe pogirjem od bolnika, de ima v' ferzu takó vřhafan biti, de ne bo ne sdravje shelel, ne smerti se bal, ampak de se v' boshjo voljo da, inu zháka na to, kar bo Bogú dopáadlo, s' njim sriti, je viditi, kakor deb' jest prevezh pogirval, sakaj nafhi naturi je she perrojeno, de shelí shivéti, inu de se vmreti boji. Vender prevezh ne pogirjem, skus to naturi zhlovefki ne strim silo, ampak jo le shelím v' stán fladkiga mirú postaviti, sakaj kaj samore bolnika narbel nepokojniga sriti, kaj ga bel méřha, inu móti kakor strah pred smertjo? ktira se tudi nar starjimu she vselej presgodna sdí, kaj ga bel teshí per ferzu, kakor shele le she enkrat osdraviti, inu she dalej shivéti; ja to doje je, kar ferzu bolnika nar vezhi nepokej déla, to je, kar ga s' nar vezhi grenkořtjo napolni, inu kdo bo dopovédal, kakó řhkodlivo je leto? Nizh ne rézhem, de to bolesen pogméra, kir bolnika v' nesmasno shalořt potopí, de to ga nasaj dersší, s' sojim rezhmí orengo sriti, sa soje preřkerbéti, preden jih sapuřti, jest ořtánem samó per temu, de to bolnika sa taiřte zhednořti neperpravniiga řtrí, ktire kriřtianska brumnořt od njega pogirje, to ga pořtavi v' nevárnořt, Ss. Sakramente al zlo ne prejéti, al vsaj s' premejho perprávo, al zlo nevrednu; to je urřhah, de vezhkrat zhlovk vmerjé, bres tega deb' vedil, kako more en kriřtian vmréti, bres perprave h' dobri smerti. Vře to odverniti ja ni bolřhiga, ne drusiga mitelna, kakor to, de zhlovk v' bolesni sojo popólnama s' boshjo voljo řklene, de mu je vse eno,

al osdrávi, al vmerjé, takó mu ne bodo délale nepokója shéle s'he dalej shivéti, inu mu ne bo délal britkost strah pred smertjo. Boste, morbit rekli, de je teshko, v' serzu tako vs'hafan biti, jest pa pravim, de ni teshko, ako zhlovk le te dve virne resnize prav premisli, pervizh, de na svetu ni smo nevmerjózhi, de vmreti more vse, drugizh, de, kir nad perhodno nevmerjózhnostjo nesmemo, inu ne moremo zvizlati, imamo shivlenje, inu smert le tolko porajtati, kolker nam je al eno, al drugo bel k' isvelizhanju, zhe se tedej v' tih dveh virnih resnizah prav previshash, o zhlovk! kakó ti bo moglo teshko biti, iméti táko serzé, de ti je vse eno, al osdrávis'h, al vmerjé'h? sej ne ves'h, ako ti je shivlenje bel k' isvelizhanju, kakor smert, zhe tudi strish tavshent dobriga naprejsvetja, de bos'h délal zhes greh pokóro, de bos'h brumno shivel, ako s'he osdrávis'h, vender ne more'h dober stati, de bos'h dershal, inu spolnil vse, kar v' bolesni oblubis'h; k' bos'h po bolesni spet pershal med velki svet, bos'h najdil spet ravno te nevárnosti, inu perlóshnosti, kir si popred tokokrat pregréshil, jesik bo spet po stari navádi preklinal, klafál, opravlal blishniga bres reslozhka, ozhi bodo spet s'hle po nevárnih, prepovédanih rezhéh, vufhesá bodo spet nágnene sa poslushati, kar bi ne iméle slis'hati, serzé bo spet polno nek'dajnih, v' bolesni en malo satértih, po tim pa spet oshivlénih gres'hnih misli. O sej na' vuzhi sadoosti vs'fakdajna, shálostna s'kuš'hna, de ta, uni ravno taiste pregréhe, ktire je v' bolesni tavshenkrat preklél, po bolesni spet dopernásha, inu ako bo

dušha posnéje skus táke nasajpadze pogubléna, al ne bo v' peklenškemu ognu vofhíla, deb' truplo ne blu nigdar osdráviló? kolko jih sdihuje v' peklenški jézhi martranih od te misli, o keb' bil Bóg v' vuni bolesni meni smert poslal, bi bil sdej isvelizhan, kir takrat sim zhisto spovédan, inu s' Bógam popólnama spravlen bil, al jest nevumni sim profil sdravje, sim ga sadóbil, sim spet grešhíl, spokóril ne sim, sdej sim pogublén.

III.

Vender is tega, kar govórim, ne sméte ta sklep striti, de sa sdravje po pámeti nimamo skerbeti, dolshnost je, k' te popáde bolesen, poklizhi le osdravlenika, posvetvaj se n' jim, nuzej arznie, ne samúdi nizh od tega, kar vuzhenóft, al skushna sa sdravje ohraníti naprej pishe, dolshnost je, sakaj zhlovk ni lestni gofpód, ampak le varh sojga shivljenja. Tudi je hvale vredno, de vsámesh perbeshalshe, inu klizhesh h' pomózhi svetnike, Maria boshjo Mater, de strish brumne oblube, ishi le pomózh od semle, od nebes, od natúre, od gnade, od Bogá, inu od ludí, pa vse to pokojno, mirno, bres nesmasne shálosti, bres prevelíke skerbí, smiram s' takim serzam, de ti je vse eno, al osdrávish, al vmerjesh, kakor je boshja volja. Isgled tega nam je David nad seboj sapustil, ta S. Krajl, k' je bil od sojga puntarškiga sina k' smerti íškan, si je vso skerb, inu mujo dal njegovim hudóbnim rókam odjiti, on je beshal, se je skrival, je zelo vojsko spravil skupej sa

fojo brambo, pa sraven je vender rékel: *Ako mi Bóg ózhe pomagáti, tok' bo dal mojim soldatam svet, mozh, ino serzhnost, sovrashnik mi ne bo mogel shkodvati*, zhe je pa per Bógú skleneno, de bom nefrezhen ofer hudobie mojga fina, se ne bránim krí, inu shivljenje dati, nej strí gospód, kar je njemu dopadljivo. Takó kristiani! more en bolnik misliti, takó govorít, takó strítí, nej si le da vso skerb, inu mujo sdravje spet sadobíti, pa sraven more tudi rézhi, kakor David: *Moje serze je perpravleno, o gospód*. Sturi s' menoj, kar tebi dopáde, zhe se vreden strísh, o gospód! mojo proshno vflíshati, zhe dasi arzniam mózh, de spet osdrávim, sim perpravlen moje shivljenje podálshati, de ti bom mogel dalej flushiti, ako pa ózhesi, de k' mojmu nuzu moje shivljenje konz vsáme, sim tudi perpravlen smert gori vseti, de te bom popred v' nebesih vidil, vshivál, inu vezhno lubil. O kaj sa en flakdi mir v' serzu vshíva bolnik, ako v' frédi sojih bolezhin je toko sklénen s' boshjo voljo, de mu je vse eno, al osdrávi, al vmerjé, kaj sa eno dopadejenje imá nad nim zelo nebo! inu zhe je bolésen v' refnizi sadna, koko veselo bo sa njega, k' mu bo smert napovédana, Bóg je gospód, bo rékel s' besédami S. Pisma, kar je njemo dopadljivo, nej strj, njegovi voli se popólnama podvershem. Srezhen si, o zhlovk! vezhno frezhen, ako po donashnimu navuku bosh sklénil toje dní, inu ravno letó je bil urshah, de sim donef od tega goyóril, kar se bo vsakimu enkrat pred, al posneje pergodílo, de se boste takrat spómnilí, kar sim vam naprej povédal;

govoril fim samo sa to, kir vas v' Jesufu perferzhno lubim, inu vas shélim na vse vishe frezhne v' temu kar sadéne vashe vezhno isvelizhanje. Nezh vam ne perkratim od tega, kar vem, de je nuzno, al potrebno (od tega) sa vas, kir is férza shelím, deb' v' temu kratkimu zhasu, kar bomo morbit s'he fkupej, vi moje ovzé, jest vas'h pastir, s' v'fim prevídeni bli, kar s'lishi h' brumnimu shivlenju, inu k' frezhni smerti. Oben trud mi ni pregrenak, sa vashe isvelizhanje, defravno moje sdravje je flabo, defravno slabost mojga trupla me nasaj déva, vender me veselí, kir vselej bom snal rezhi, de prishenza, spovdniza, duhovne opravila, inu fkerb sa isvelizhanje vas'hih dush mi je dni mojga shivlenja perkratilo, ni fim shalosten sa to, se veselim.

Le samo to vas' profim, o lubi moji! bogajte, kar se vam svétje, dershíte, kar se vam perporózha, strite kar se vam reslága, nikar ne rezite, kakor lájajo sedajni frejvirniki, far, menih more kej govóriti, to mu da saflushik, is tega shiví, o ne mislite tega, govorim is dolshnosti, vidili bodo enkrat vsi sanizhvavzi duhovstva, inu boshje beséde, de krivizhno, hudobno so délali, k' so se nasprut stavili sposnáni resnizi, al bati se je možno, deb'to sposnanje ne blo preposno, vidili bofte pa tudi vi, de dobro, sveto, modro ste délali, k' ste se dali radavolno od gréha vrázhati, inu h'brumnosti napelváti. Le poterpite, sej pride dan, k' bo vse resodéto. Inu de tisti bo frezhen sa vas, samirkajte dóbro, kar ste dones' s'hlifhali,
de

de boste takrat po temo navko strili. Bojte se
 vřake bolésni, kir ne veste, ktira bo sadna,
 inu strite si vřako po donafñnimu navku tako
 k' nuzo, kakor deb' v' reñnizi sadna bla. Oblu-
 bite to Jesufo, inu rezite sa mano: *Lubi Je-
 sus!* k' bodo šhl h' konzi dněvi nashiga shiv-
 lenja, k' bo treba sapustiti svet, inu v' vezhnost
 se podati, škashi nam takrat te tri gnade,
 pervizh, de škus zhiřto, sgrevano spovd ozhi-
 stimo vest, inu prejímemo vredno toje S. Reřno
 telo; drugizh de bomo poterpeshliva bres ne-
 volje, inu godernanja terpěli bolezhñne, britko-
 řti, inu nedleřnost bolesni, inu řmertne teshá-
 ve, is lubesni prut tebi, k' sbrisanjo nashih pre-
 grěh, inu k' sařlushenjo nebeřhke zhařti, tre-
 kizh de bomo popolnoma s' tojo voljo řklěneni,
 de bomo sdravje, al řmert, kar bořh dal, od
 tebe s' veseljam gori vsěli. Na to viřho vupa-
 mo, de řrežhna bo sadna řtoplna, ktiro bomo
 is svetá v' vezhnost řtrili, kir bres nehanja,
 inu bres konza bomo glědali, lubili, inu vřhi-
 vali tebe lubi Jesus v' veseljo nebeřhkimo, kar
 vam ravno tako pervořhim, inu řhellm, kakor
 sam sebi. Amen.

PRIDIGA

Na Binkufhtno Nedélo.

Kdor me ne lubi, ta ne dershi moje beséde.

Jo. 14.

Resnizbna perjasnost ima to lestnost, de, kar perjatel perjatlu rezhe, svetje, perporózhi, se vselej dershi, perjasnost, ako se ne pokashe fkus dela, je le jesizbna perjasnost, nizh ne velá; sa to pravi S. Evang. de je nekdej rekel Jesus, kdor moje sapovdi ima, inu jih dershi, ta je, k' me lubi, kakor deb' bil otel rezhi, kdor v' dianju stri to, kar jest sapovém, ta pokashe, de je moj perjatel. Ravno toko govori Jesus v' donashnimu S. Evang. kir pravi, kdor ne dershi moje beséde, ta me ne lubi, is ktirga se nasproti skléne, de ta ga lubi, ktir njegove beséde dershi. Zhe dershimo, kar je narozhil Jesus, inu sturimo v' dianju, kar je vuzhil, fকাশemo lubesen v' sim trem boshjim pershonam, ozhetu, sinu, inu S. Duha, kir vse tri so le en sami Bóg. Ravno toko pa tudi nasproti, ako Jesusovi navk savershemo, ako so nashe dela superpostavlene njegovim besédam, pademo v' samiro per vsih treh boshjih pershonah, per ozhetu, sinu, inu S. Duha, urshah je spet popreshni, kir namrezh vse tri pershone so le en sami Bóg. Nizh mejn so go-

tove pregréhe, ktire, kdor dopernese, posebno resháli tretjo boshjo peršhono, S. Duha, kir so namrezh narvezh nasprotne vřmilenju, gnadi, poterpeshlivosti, inu lubesni boshji, ktire lestnosti so nar vezh perpifane trořhtarju S. Duhu. Inu kir donafñni prasniki, eden narvezhkih prasnikov, je posebno posvezhén S. Duhu, tretji boshji peršhoni, kir ravno na donafñni dan je perřhal zhes Apostelne boshje v' podóbi gorezhih jesikov, tok' menim, de ne bom nerodno řturil, ako bom govóril doneř od zhařti, inu lubesni, ktiro řmo S. Duhu, tretji boshji perřhoni dolřhni. Inu zhe ozhmo S. Duha vredno zhařtiti, inu řtriti se deleshni njegovih guad, moremo pred vřim řkerbeti, de ne řturimo nigdar to, kar njega pred vřim drugim narvezh resháli, inu to je řheřt hudobí, ktire se sploh grehi soper S. Duha imenujejo, řrařhne hudobie! gorje timu, ktir je v' tajřtih řapopaden. Te pregréhe so: 1) Ferbeshno na boshjo milořt greřhiti. 2) Nad boshjo milořt řzágati. 3) Sposnání reřnizi superřtati. 4) Bliřnimu sa volo boshje gnade nevořhliv biti. 5) Prut dobrimu opominvanju terdovratno řerzé iméti. 6) V' nepokóri do konza ořtati. To so grehi super S. Duha, inu od tih po verřti bom doneř govóril. Grehi so veliki, inu malu ktir med nami je, deb' v' njih řapopaden ne bil, inu vender med řto řpokornikov, kader se řpovdujejo, bomo komej enga narajmali, deb' od tih grehov řpomin řturil, ako od řpovdnika ne bo na to napelán. Samirkajte, kar govóřim, inu poprávi te per řpovdi, kar dořdej ni řposnano blo. Resdelim govóřjenje na to viřho: grehi super S.

S. Duha so hujšhi, kakor poglavitni grehi, to fkašem v' pervimo deli, ti grehi bodo teshej odpušteni, kakor vsi drugi, to bošče v' drugimo deli vidili. Preden sazhnem, poterpite.

I.

Grehi super S. Duha, sim rekel, so hujšhi, inu hudobnišhi, kakor poglavitni grehi, kar vam bom kmalo svishal. Ta prvi greh super S. Duha je, ferbeshno na boshjo milost grešhiti, veste, kaj se to právi? to se právi, grešhiti ravno sa to, k' je Bóg vsmilen, greh delati, sa to, kir ga Bóg rad odpušti. Ta greh dopernese taisti, ktir grešhi sa to, k' vé, de Bóg sa volo Jesusa Kristusa v' novimu testamenti s' grešhnikam vezh poterplenja imá, kakor ga je imél v' starimu testamenti; ta greh dopernese taisti, ktir, k' vidi, de po pervimu grehu ni bil prez od Bogá ozhitno strafan, po tim serzhno grehe s' grehi gméra, inu misli, Bóg je dober, rad pregleda; ta greh dopernese taisti, ktir, k' vidi, de tam en ostuden grešhnik, ktir v' shivlenju drusiga ni délal, kakor greh, je vender na sadne milost boshjo došé-gel, misli sam per sebi, zhe se je Bóg na sadne zhes tega hudobnika vsmilil, tudi meni soje vsmilenje ne bo odrekel, preden me bo smert v' vezhnoft poklizala; ta greh dopernese taisti, ktir, k' na spovd zhaka, misli sam per sebi, grešhil sim, inu meni se sdi, de vse eno je, ako enkrat, al vezhkrat grešhim, spovdniku bo vse lih, al mu bom enga, al vezh grehov povédal, inu Bogu je tudi vse eno, al mi en-

ga,

ga, al vezh grehov odpusti, kar strim, se snam
 spet spovedati, inu Bóg, k' je toko vsmilen, mi
 sna spet odpustiti. Lubi moji! mislite, kaj je
 to sa ena strashna hudobia! al ne sanizhuje en
 tak' ozhirno sojga Bogá, al ne savershe skus to
 njegovo breskonzhno dobroto? al mu ni do kon-
 za nehvaleshen? bres konza vsmileni Bóg, ktir
 nozhe smerti gresnik, mu je sanafhal, inu ga
 ni, kakor tavshent drugih, prez po pervimu
 grehu pogubil, inu gresnik sanizhuje njegovo
 gnado, poterpeshlivoost, vsmilenje, inu milost,
 inu gresni ravno sa to, kir Bóg rad odpusti.
 O zhlovk! zhe si se kdej te hudobie doishan
 sturil, sprashaj vest, obshaluj, spovej se, inu sa
 naprej ne sanesi se prevezh na boshje vsmilen-
 je, de ti ga na sadne ne smanka. Drugi greh
 super S. Duha je, na boshjo milost szagati, per-
 vimu na ravnost superpostavljen; misliti, al go-
 voriti: morbit mi Bóg ne bo dal vezh soje gna-
 de, morbit nimam od njega nizh vezh odpushan-
 je vupati, morbit so moji grehi vezhi, kakor
 deb' mi mogli odpusheni biti, to se pravi nad
 boshjo milostjo zvizlati; misliti pa, al govori-
 ti, gnade sa me ni vezh, shkoda, deb' molil,
 al k' spovdi hodil, isvelizhan nigdar ne bom,
 preklet morem biti, Bóg me je savergel, mi ne
 bo nigdar odpustil, to se pravi szagati nad bosh-
 jo milostjo, inu je smertni greh super S. Duha.
 Kaj sa en strashni greh je leto, kir boshjim
 lestnostim, kakor svestobi, dobroti, vsigamo-
 gozhnosti nar vezhi krivizo stri! kaj se pravi
 to drusiga, kakor misliti, de Bóg je, kakor
 zhlovk, ktir vezhkrat kej oblubi, pa ne der-
 shi besedo, to se pravi misliti, de Bogú ni
 shlo

fhlo is serza, kader je rekel, de nozhe smerti grešnika, ampak deb' se spokoril, inu shivel, to se pravi mifliti, de nafhi grehi so vezhi, kakor je boshje vsmilenje, de prestopjo Jesufovu saflushenje, terplenje, smert, inu kri. Spomni se, zaglivi zhlovk! kaj je vender Jesus sa te sturil, koko skerbno je ta dobri pastir iskal tebe sgubleno ovzó, koko lubesnivo je osdravil, rane toje dushe, koko vsmileno jemle prezh grehe zeliga svetá, on je dal besédo, de ako grehov vezh, kakor las na glavi imash, ti ozhe vse odpustiti, ako sgrevano k' nemo pridefh, inu oblubish pobolshanje, kir vsmilenje boshje je bres konza vezhi, kakor vsi grehi zeliga svetá. To naf vuzhi nafha S. Vira, inu kdor dergazhi mifli, ta sanizhuje kri, inu saflushenje Jesufovo, ta se smertno pregreshi super S. Duha. O zhlovk! zhe si se kdej te hudobie dolshan sturil, sprashaj vest, obsháluj, spovej se, inu sa naprej nigdar ne perпусти, deb' te prepadla zagovitnost nad boshjo milostjo.

II.

Tretji greh soper S. Duha je, sposnani resnizi soperstati, kar stré ne samo hudobni kezarji, inu sedajni frejvirniki, ampak tudi vsi v' soji hudobji oterpneni katolski grešniki. Vsi ti dobro vedo, kaj nam Jesus sapovduje verváti, inu striti, virne resnize jim ne so nesnane, inu jim ne morejo nesnane biti, kir jih snajo flishati, al sami brati, keb' otli, al tim sojo pamet ne podvershejo, delajo, kaker nekdej terdovratni Judje, ktiri, k' jem je S. Stef.

verne resnize reslágal, so vufhesa satisfnili, deb' ga le govóriti ne flifhali; kakfhina hudobia je to, lubi moji! ozhi satisfnit, de se luzh ne vidi, luzh sovrashit, temoto lubiti! sim she rekel, de taki ne so famo Aidje, inu kezarji, sakaj ti nam nizh am ne gredo, ne so v' katolfski zirkvi, od tih ne govorim, jest govorim od katolfskih kristianov, ktiri bi resnizo snali inu mogli sposnati, pa nozhejo, jest govorim od tistih po shegi sveta vlitih kristianov, ktiri v'fredi luzhi S. Evang. so flepi, inu flepzi, tudi druge na pot flepote vodjo, govorim od taistih naróbe modrih vuzhenikov, ktiri vero, in zirkev pilio, kaker kluzhanzhar sheleso; pravjo szer, de ozhejo le vrashe, prasne navade odpilit, sraven pa primejo to, kar je katolfska zirkov od nje sazhetka vselej dershala, govorim od taistih grenko vnetih, ktiri v'fholi Jesufovi srejeni, kaker luzh na svezhnik postavljeni bi iméli sa katolfsko zirkov stari, sa nje svete navade, inu boshjo flushbo se obnafhat, pa ne temoto rashirit, verne v' veri flabe friti, h' toshbam, h' godernanju, h' opravlanju perloshnost dati. Al ne so vsi ti k' se sposnani resnizi soperstavjo? inu greshe soper S. Duha? zhes ktire zirkov, inu nje shenip Jesus glasno vpije: *Sauli! Sauli! sakaj me pregajnate?* Zhe pa zhem rezhi, de greha super S. Duha se tudi vsaki taisti dolshen stri, ktir v'dianju ne stri to, kar v'ferzu verje, tak' ne vem, al je eden med nami, ktir bi she ne bil soper S. Duha pregresnil, sakaj vervat, inu vedit, de Jesufova sapovd je, Boga zhes vse, blishniga kaker sam sebe lubiti, sovrashnikam odpustiti, hu-

do v' dobrimu premagati, meſo is njegovim pošelenjam krishati, greha ſe varvati, poboshno shivit, kdor vé, de to je boshja ſapovd, inu vender tako ne ſtrí, ta ſe ja ſpoſnani reſnizi ozhitno ſoperſtavi. O zhlovk! zhe ſe te hudobie kriviga ſpoſnaſh, ſpraſhaj veſt, obſhaluj, ſpovej ſe, inu daj ti ſa naprej mujo, de v' ſerzu ſpoſnane reſnize ſe bodo vidile nad tabo ſkaſane v' dianju. Zheterti greh ſuper S. Duha je, bliſhnimu ſa volo boshje gnade nevoſhliv biti; bliſhnimu nevoſhliv biti ſa volo zhaſnih dobrot, ſa volo premoſhenja, al ſrezhe, je poglaviten greh, ako ſe pa komu teſhko ſdí, je ſhaloſten, je nevoſhliv, de bliſhni je dober, inu per Bogu v' gnadi, de njegovo lepo ſadershanje ſvet v'ozhi bode, je greh ſoper S. Duha. Tako je bil nevoſhliv Kain ſojmu bratu Abelnu, kir Bóg je nad Abelovim darilam vezhi dopadajenje imel, ko nad Kajnovim, inu to je bilo, de je Kajn ſojga brata vbil. Ravno taki Kajni ſe ſnajdejo ſhe dan donafhni med kriſtiani, ktiri ſovraſhio, pregajnaſo dobre, in pravizhne, kir tih lepo ſadershanje jih ſramotí od tod pride gerdlivo poſmehvanje, bodezhe beſéde, ſanizhvanje, inu ſatansko opravlanje, ſkos ktiro vezhdel is nevoſhlivosti, al is ſarisarskiga ajfranja bo zhaſt, poſhtenje, dobro imé nedolſhnih pozherjeno, deb' le njih nedolſhnoſt, inu zhaſt pred ſvetam obtemnela. To je hudizhova hudobia! inu kar je narbel ſhaloſtno, je to, de ta greh ima ſoje ſtanvanje nar vezh med taſtim duſhami, ktire menio, Bóg vé! kako viſoko ſo ſhe perſhle v' ſvetosti, ktire menio, de ſo s' Bógam ſhe bratovſhno ſpile, ktire prejemajo Ss. Sakramen-

mente bres strahu, ktire menio, de s'tim je vse opravleno, ako vsaki teden letio k' spovdi, ino smolio nektere navadne molitve, deslih prezi po S. Obhailu se spet blisni opravla, pred zerkvenim vratmi svet gliha &c. O zhlovek! ktir si te hudobie kriv, obshaluj, popravi, spovej se, szer gorje v' smertni uri, gorje per sodbi, gorje v' vezhnosti.

III.

Peti greh super S. Duha je, prot dobrimu opominvanju oterpno ferzé iméti; v'timo se pregreshe vsi taisti, ktiri, preden kaj hudiga stré, bodo perjasno opominani, pa vse opominvanje, zhe tudi od njih naprejpostavljenih pride, sa prasne beséde imajo, vse sanizhливо savershejo, se zhes to posmehujejo, inu is tih, k' jim dobro ozhejo, shpot delajo, to se pravi iméti oterpno ferzé, in je greh soper S. Duha, ktir je ozha dobriga notridajanja, inu S. Opominvanja. O zhlovk! misli nasaj, kolko taziga opominvanja si she sanikerno savergel! shlishish vsako nedélo, vsaki sapovedani prasnik evangelske nauke, inu pridige, ktire drusiga konza nimajo, kakker tiga, deb'te od hudiga nasaj dershale, inu h' dobrimu pergajnale, bosh opominan, proshen, svarjen tolkokrat per spovdi, sapusti navado, vari se greshe perloshnosti, sferbi sadusho, dokler je zhas, inu perloshnost njo isvelizhati, k' si sam per molitvi, al per drusih opravilah, al se snajdesh v' dobri drushini, ti tolkokrat ta S. misel na misel pride, vender, vender treba bo enkrat moje shivljenje popolna-

ma

ma obrniti, grešil si veliko, spokoril si malo, kaj bi vendar blo, keb' me nagla smert prehitela, sdej te Bóg opomina skus shibe, sdej skus nefrezhe, krishe, inu nadloge, koker sgubleniga sina, deb' se vendar enkrat vernil nasaj h' tojmu všmilenimu ozhetu skus pokóro, ktirga si s' greham sapustil, al strish po všimu timu opominvanju? te pobolšha kej vsaka pridiga, se odpoveš sa vselej po vsaki spovdi eni, al drugi pregréhi? o zhlovek! nizh ne pomaga poslušhati svesto boshjo besédo, nizh ne pomaga vsaki teden Ss. Sakramente prejeti, aku v' starih velikih grehah, inu grešnik navadah smiram ostanesh, imash oterpno serzé, si kriv greha soper S. Duha. O zhlovek! zhe te zhes to toshi vest, obshaluj, spovej se, popravi, dokler je zhas, szer se bo raserdil vezhni Bóg, inu te bo s' duhovno slepoto vdaril, inu tako bosh sagasil v' shesti greh soper S. Duha, ktir je v' nepokóri terdovratno ostati; to je konz, inu sadna shiba taistih, ktiri sanizhujejo opominvanje, inu notridanje S. Duha, de na sadne jih Bóg popolnoma zhes pušči njih grešnimu poshelenju, inu hudimu nagnenju, inu tako na dušhi oslepleni vsamejo vezhni konz v' svoji terdovratnosti, ino nepokóri, kaker levi resbojnik. Letí sols vredni slepzi svoje spreobernenje, inu pobolšhanje od zhasa do zhasa odlashajo, od mladosti, do starosti, od starosti do smerti, deslih vpije S. Duh skos modriga: *nikar ne odlashaj h' gospódu se obrniti*; pokóra je v' njih vufeshih stréla, pred ktiro se vsi tresejo, inu kaj se sgodi? grehi se smiram mnoshio, nagnenje, inu poshelenje smiram hujšhi postaja, greš-

grehne navade se v' naturo spreobernejo, med tim shivljenje stezhe, smert pride, grehnik pade, inu kam? v' en greh, ktir vse poprejshne hudobie sapezháti, namrezh v' obvupánje, is obyupanja v' peklenski bresen. O Bóg! kaku sanizhливо bo rashaléna skos to tvoja breskonzhna lubesen, inu milost! kako strashni greh je nespokorno shivit, spreobernenje na sadne odkladati, pokóro odlafhat na en zajt, ktir vender ni v' zhloveshki oblasti! kakshina slepota je, v' nevarnost vezhniga pogublenja naprejvsetno se postaviti, vse isvelizhanske pomózhi savrezhi, inu she na sadne se ne h' Bogú oberniti! kako nesnano pregréshenje je to soper S. Duha, ktir je Bóg vse lubesni! al ne so ti grehi hujshi, inu hudobnisshi, ko poglavni grehi? menim, de v' timu ste sadósti previshani; ravno sa to pa bodo tudi ti grehi teshej odpufsheni, vsi drugi, kar more strah striti v'lim, ktiri so v' tih grehish sapopadeni, koker bofte v' drugime délu vidili.

I.

Kako? al ti grehi ne bodo odpufsheni? ni li vsmilenje boshje bres konza veliko? al bres konza milostiv Bóg ne odpuští vse, kakerkol teshke, ino veliko grehe, ako jih zhlovek obshaluje, inu ponishno sa odpufshánje profi? kaker noben greh ne prevága vrednost S. Reshne kervi Jesusove, tako tudi nobenga greha ni, deb'ne mogel odpufshen biti: *ako bi vashhi grehi bli ruzhzi, kaker skarlat, imajo beli biti, kaker sneg*, pravi sam Bóg skus Isaj. prevoka;

ka-

kako tedej je mogózhe, deb' grehi soper S. Duha ne mogli odpufheni biti, ne na timu, ne na unimu svetú? kako je mogózhe, deb' hudo-bia zhlovekova vezhi bla; kaker je boshje vsmilenje? Ref je szer, lubi moji! ni greha taku veliziga, deb' premagal boshjo milost, vsaki greh samore odpufhen biti; al od grehov soper S. Duha pravi Jesus po reslozhku Korn. a Lap. *de ne bodo odpusheni, kir gresnik je kriv, on odpushanje nasaj dersht, kir savershe vse pomozhi, ktire mu slushjo h' pokóri, je enak bolniku, ktir ravno sa to more vmreti, kir nozhe nobene arznie*; kdor grehi soper S. Duha, je milosti S. Duha soperstavi, bres ktire zhlovek ne more pokóre sriti, ne vsmilenje sadobiti, on shali s' boshjo gnado. To, k' je premishluval Guilielm. de Paris, je savpil poln shalosti: *o breskonzhna milost boshja, o draga kri Jesusova, o saflushenje Jesusovo, o nauki Jesusovi, vi ste timu, ktir soper S. Duha gresht, ne samo k' nobenmu pridu, ampak ste mu zel perloshnost vezhiga preklestva*; sa to se sgoti tolkokrat, de vsi drugi gresniki pridejo k' pokóri, sadobe odpushanje, inu milost, sraven pa gresnik, ktir je soper S. Duha greshtil, bo pogublen. V' kom se ti grehi od drugih grehov raslozhjo, pové S. Aug. inu pokashe nad dvema kralama, Faraonam, inu Nabuhodonosoram, obdvema je dal Bóg gnado, de sta se snala spokoriti, al kaj se je sgotilo? Nabuhodonosor si je gnado boshjo k' pridu sturil, je shel sam v' se, je objokal svojo pregrého, je odpushanje sadobil; al Farao se je gnadi boshji soper postavil, vse opominvanje, inu shuganje

boshje savergel, inu, k' se je od straha pred Bógam zela egiptovska deshela trefla. Je ostalo kralovo serzé terdovratno, inu od tod je príhlo, de Farao je vmerel bres pokóre, ni odpushtanje sadobil. Is tega stri ta fklep *S. Aug. de Nabuhodonosor je greshil s'zer soper Bogá, al Farao se je soper S. Duha pregréshil, sa to je tá prvi odpushtenje sadobil, ta drugi ne.* Greshnik, ktir je tak, de gnade S. Duha sanizhuje, ta ravno tako sam soper svoje isvelizhanje déla, kaker on soper Bogá greshi, on si ne da nobene muje svoje grehe s'posnati, inu obshalváti, se ne prime nobene isvelizhanske pomózhí, ostane terdovraten y' pregréhi. Glejte, kristiani! tako ne bodo odpushteni grehi soper S. Duha, kir tak' greshnik is lastniga sadolshenja se ne s'pokóri, kir pomózhi, ktire bi mu snale h' pokóri pomagati, oshabno savershe. Inu ta terdovratnost drusiga ni, kaker pravizhna boshja s'hiba, sakaj kdor gnado boshjo sanizhuje, drusiga vreden ni, kaker od Bogá nasproti sanizhvan, inu sapushten biti: al ni po pravizi, de Bóg greshniku, ravno s' to mero vun méri, is ktiro mu je greshnik popred notri méri? Greshnik je vselej sturil to, kar je Bogá nar vezh shalilo, on je ostal hudoben, k' je Bóg proti nemu dober bil; on je shalil Bogá, k' se Bóg ni vtrudil njegove hudobie poterpeshlivu prenashati; on je sanizhval vsigamogózhnost, inu breskonzhno milost boshjo, k' je menil s' Kajnam, de njegovi grehi so vezhi, kaker deb' mu mogli odpushteni biti.

On je refvetlenju nebeskemu na lafih ozhi saperel, inu se je superpostavil fposnani refnizi, on je S. Opominvanje savergel, inu je fkos gnade dobriga Bogá, ktire je sanizhval, smiram li hudobnihhi rátal, je puftil Bogá sabftojn terkati na njegovo ferze, inu je is naprejvftetjam oftal v' nepokóri, al po tim ni po pravizi, de Bóg na sadne grefnika ravno tako sanizhuje, inu od febe pahne, kaker je grefnik v' shivlenju Bogá sanizhval, inu od febe pahál. Od takih grefnikov pravi Zahar. boshji prerok: *oni fo svoje ferze vterdili, kaker demant, deb' ne derшали sapovd, inu postavo*; taki terdovratniki fo, kaker levi rasbojnik na krishu, ktir je bres obzhutenja svojga ferzá vifil, deflih je imél na svoji ftrani nedolsbniga Jefusa, pod krisham boshjo Mater Mario; semla se je trefla, f kale fo pokale, zel Judje fo se na perfí tolkli, al rasbojnik je terdovraten oftal, nizh ga ni samoglo k' pokóri f podbofti. Ta terdovratnik je shiva podoba vlih taiftih grefnikov, ktiri fkus svoje pregréhe tako delezh perpravjo, de jim Bóg perkrati svojo gnado, inu jih terdovratnosti njih ferzá zhes puftí: *Ktiro ferzé, kaker pravi S. Bern. ne bo ne fkos shuganje vftrafsheno, ne fkos dobroto omehzhanu.* O shaloften ftan taziga grefnika! Inu kolko fe snajde tazih med nami? fo kristiani, nar bolfhiga ferzá, enga ferzá, ktiro gorí sa boshjo zhaft, lubi duhovftvo, ima dopadajenje nad ozhitno andohtjo, s' vefeljam poslufha boshjo befédo, al kaj je vfe to, kir ravno to od nature

ture tako dobro serzé je od druge platí terdovratno, ostane v' navadnih pregréhah, odlashtana zela lejta spovd, si dela oblubo spokóriti, inu h' Bogú obrniti ob zhasu, ktirga al bo doshivel, al ne, nima gotovosti; so dushe, ktire Bóg po sili k' sebi vlezhe nekaj skos notrežno opominvánje, nekaj skos vunajne navuke, imajo veselje veliko nad boshjo slushbo, vest jih bres nehanja opomina, daj svejtu slovo sarozhi se s' Bógam, obrajtaj is vestjo, postavi se skus zhisto spovd od zeliga shivlenja v' stan boshje gnade, al od druge platí jih s' silo nasaj derší al nesavuplivost, deb' mogle po tim stanovitne biti, al bojezhnost, deb' mogle vest popolnoma ozhistit, al prasen strah pred svejtam, al gréshna sramoshlivost pred ludmí, inu kaj pride is tiga? to, de, kolker dalej odlashtajo, tolko bol okréne vést, tolko bel oflabí gnada boshja, inu Bóg, kir vidi, de s' sojimi gnadami nizh ne opravi, jih sapusti, se jim skrie, dokler popolnoma ofleplene padejo v' sbalostni stan nefrezhne terdovratnosti. O ktirkol si tak, sabstojn bosh toshil enkrat zhes Bogá, de ti je odtegnil svojo gnado, sposnal bosh enkrat, de pravizhen je gospód v' svojih délah; zhe zel brumne dushe se ne bodo mogle potoshit, de jim Bóg ni dal tolko posebnih gnad, kaker morbit nektirim drugim, kaj bo mogel nehvaleshen gréshnik naprej pernešti, ktir je gnad bres shivila savergel? Bóg je tebe ja tolkokrat klizal, pa ne si otel slifhati, on je svoje roké proti tebi stegval, pa si ozhi prozh odverní, de ne si vidil, on je sa teboj hodil, pa si beshal pred njim, al ni po pravizi, de Bóg na konzu tvoji

ga shivlenja ti odtegne svojo milost, kir si jo popred vselej samétal, de te sa to pustí v' duhovno slepoto, inu v' terdovratnost pasti, sakaj per nespokorjenih gres'nikih na sadne luzh gnade boshje v'gafne, inu gres'nik v' grehu nesrezhno vmerje. To je sashugal sam Bóg, to je f'kufilo gres'nikov bres shtivila. O keb' nam dano blo vidit ferzé tiga, uniga vmerjozhiga gres'nika, previshali bi se k' nashimu strahu, kako na tanko se spolni to strashno boshje shuganje.

III.

Lubi moji! de danashno govorjenje ne bo bres sadú, s'rimo potrebni f'klep, inu potegnimo sa nafhe sadershanje nauk is tega, kar smo slis'hali. Slis'hali si, o zhlovek! de grehi soper S. Duha so hujshi, inu hudobnishi, kaker poglavitni grehi, inu ravno sa to bodo teshej odpuh'eni, ko vsi drugi, kir se zhes narvezhi lastnosti samiga Boga vojskujejo, kir se breskonzhni dobroti, inu svetoosti boshji na ravnost soperstavio, kir ravnu te gnade, ktire samorejo gres'nika h' pokóri perpravít, sasmehujejo, inu postavio gres'nika v' tak' nesrezhen stan, de se Bóg zhes njega vezh ne smili, de sabstojn je sa njega pretil Jesus svojo kri, zhlovek! zhe po sadoblenimu sposnanju resnize tako gres'hish, ti sa svoje grehe noben dar zhes ne ostane, dozhakati nima'sh drusiga, ko nesrezhno smert, ojtro sodbo, oginj vshgan od boshje pravize, ktir bo vezhno pékel s'ovrashnike boshje, inu sanizhvavze boshjih gnad. Bój,
inu

inu vari se tedej, o zhlovek! grehov soper S. Duha pred vřim drugim, ne sturi greh nigdar sa to, k' je Bóg dober, inu vřmilen, kir rad odpusti; miřli, de Bóg ni samo milostiv, je tudi pravizhen, inu stralhen v' svojih sodbah; spolniřh enkrat, greřnik! řhtivilu tvojih pregreh, ti bo Bóg odtegnil svojo gnado, kaker nekđaj Saulu, inu bořh is lastniga sadolshenja konz vsel; vari se tedej predersno na boshjo milost greřhiti; ako si pa vender greřhil, nikar ne mnoshi svojo hudobio řkos to, deb' obvupal nad boshjo milostjo, ampak miřli, de karkorkol velike řo tvoje pregrehe, je vender řmilenje boshje řhe bres konza vėzhi, de ni greha, ktirga odpulshenje bi nam ne bil. Jesuf sa řlushil řkos svojo řmert, Bóg samore vřelej vezh odpuffiti, kaker samore zhlovek greřhiti. Ne postavi se nigdar soper řposnani kerřkanski řesnizi, prevdari vezhkrat, kako hudobno je proti Bogu, aku se njegova noterđanja, inu lubesniva opominvanja řametajo, inu sanizhujejo; zhe bořh sa take gnade nehvaleshen Bóg, te bo savergel, kaker terđovratno judovsko ludřtvo. Ako vidish dobre duřhe, ktire sveřto hodio po póti řesnizhne bogalubuosti, inu řo bogate na boshjih gnadah, kaker ti, ne bodi hudoben, deb' ta hudizhovi greh řturil, deb' jim sa volo tiga nevořhliv bil; miřli, de Bóg sna svoje gnade vun deliti, kaker ozhe, inu kir njemu tako dopade, de enmu vezh, drugimu majn da, more tudi tebi dopařti; zhe Bóg v' vřtimo, kar on řtri, řposnařh, inu molish sa pravizhniga, zhe se sa volo gnad, ktire blishni ima, is řerza vefelish, kaker ozhe řapovd kristianske lu-

lubesni, imaj skerb, de se skus verno shivljenje ravno tih gnad deleshen strish, ktire nad blishnim vidish, v' hishi nebeshkiga ozheta je dosti sedeshov. Sadnizh vari se, o zhlovek! de proti dobrimu opominvanju, od koderkol pride, al od pridigarja, al od spovdnika, al od lastne vestí, ne bosh imél nigdar oterpreno ferzé, odpri vushesa tvoje dushe, poslushaj, vse mi gori, spolni v' dianju, beséda boshja je shivljenje nashih dush, dershi te vselej sa tvoje nar bolshe priyatle, ktiri ti resnizo govore, inu pot prot nebesam kashejo. Tresi se, kader terdovratniga greshnika vidish, inu moli sa njega. Inu de sam ne bosh nigdar v' shalofni stan nefrezhno terdovratnosti padil, o tak' ne sanizhuj nigdar klizheozhi glas dobrotliviga Boga, inu glas lastne vestí, ne vterdi ferzé, ne pusti Boga sabstojn klizati, de tudi ti enkrat ne bosh sabstojn na njega klizal, sabstojn prot njemu roké pousdigval, de ne bosh enkrat od njega sapushen, savershen v' nepokóri, inu v' terdovratnosti vezhno nefrezhni konz vsel. Glejte, kristiani! tako bomo pokasali Jesusu, de ga lubimo, ako po danashnimu nauku bomo dereshali njegovo besédo, tako bomo skasali, dolshno zhast S. Duhu, ako soper njega ne bomo nigdar greshili.

Kir pa, o lubi moji! sami véste, de bres milosti boshje, revni zhlovek se ne more ne gréha varvati, ne dobro striti, inu kir véste, de Bóg sa milost ozhe proshen, inu sfer nadleshno proshen biti, tak' profi, o zhlovek! danes s'he bol, ko drugekrat, de se odpré zhes te

te nebó, inu roši doli svoje gnade, kir ravno danaf je taišti srezhni, veselí dan, na ktiri dan je bil popovlen zel svejt, kir poslan je bil ne samo zhes vse Apostelne, ampak tudi druge dar S. Duh, od Jesusa oblublen, preden je svejt sapustil, inu v' nébesa shel. *Obernite tedej, o isvoleni verni! seržé, inu ozhl proti nebesam, is ktirih je donashni dan padil zhes Apostelne taišti nebeshki ogin, S. Duh, ktirga je Jesus oblubil, ktirga slasti sedajni svejt tolkajn potrebuje. Prosimo, de pride tudi zhes nas is svojimi darmi, inu milostmi, inu govorimo s' ponishnim seržam: pridi S. Duh, nash vuzhenik, nash varh, nash vodiviz, nash pastir, nash odshatnik, nash besédnik, nash posvezhvatz, nash Bóg, pridi zhes nas, inu napolni s' tvojo gnado: daj nam dar modrosti, inu resvetli nasho stepóto, de bomo sposnali, kar je tebi perjetno, inu leto vselej strili; daj nam dar sastopnosti, inu podpiraj nasho nevumnost, de bomo tvoje opominvanje, ino notridajanja vselej perpravno sprejeli, inu taištimu se nigdar soperpostavili; daj nam dar dobriga sveta, inu vishaj nasho pamet, de bomo vselej te nar bolshi pomozhi k' isvelizhanju svolili, inu taište obernili h' nashi vezhni srezhi; daj nam dar vuzhenosti, inu presheni tamoto nashe pameti, de bomo v' vernih resnizah, v' evangelskih naukah se prav vterdili, inu po taištih nashe shivlenje ravnali; daj nam dar mozhi, inu pomagaj nashi slabosti, de bomo vse sapelive, ino nevarne sovrashnike nashih dush sposnali, inu premagali, inu po konzhani vojski zhes svejt,*

mesó, inu hudizha, krono vezhne zhosti sado-
bili; daj nam dar boshjiga strahú, inu polo-
mi nasho preoshábnost, de bomo perpravleni
rajshi vse, kar sveit perjetniga imá, sgubiti,
inu vse hudo prestati, kaker priti ob tvojo S.
milost. Sturi, vezhni Bóg! de s' tim darmi
bomo tebi v' nashimu shivleuju svesto slushili,
v' tvoji gnadi, kader bo tvoja vola, se is tiga
svejta lozhili, inu po smerti shli gledati, vshi-
vati, inu vezhno lubiti tebe nashga stvarnika,
nashiga odreshenika, nashiga posvezhvavza,
Bogá ozheta, sina, inu S. Duha. Amen.

PRIDIGA

Na dan S. Trojize, I. Nedélo
po Binkufhtib,

Vuzhite vse ludi. Mat. 28.

Zhe per sazhetku danashne pridige le en ma-
lo premislím taisto visoko skrivnost, ktiro ka-
tolshka zirkov danaf is veseljam vsh vernih
obhaja, se mi postavi pred ozhí tolko zhude-
shov, de ne vem, ké bi sázhel, ké bi nehal.
Ob drugih prashniki gledajo osnanvauzi bosh-
je beséde kaj taziga poiskati, kar sa vredno
sposnajo vernimu ludstvu naprej postavit, al
danaf si vsaki pridigar persádene, deb' le samo-
gel

gel dosti na stran pustiti, inu malu povedati, Skrivnosti, ktire so Ss. Vuzheniki od danafhniga prasnika fkupej spravili, je szer obilno fhtivilo, al fhe vezh ostave fkritih, ktire od zhloveske pámeti ne morejo sapopadene biti. Is tiga kaj fklenemo drusiga, kaker to, de od fkrivnosti Ss. Trojize le fila malo samore dopovedano, fhe majn sapopadeno biti; inu zhes to se ne smemo zhudit, sakaj zhe S. Aug. Luzh katolfhke zirkve, ta nar vezhi med vsm Vuzheniki, k' je otel fkrivnosti Ss. Trojize do dna priti, je bil opominan od boshjiga Angela, de pred bo mogózhe zelo morje v' eno orehovo lupino spraviti, ko fkrivnost Ss. Trojize sapopásti, kaj tedej bomo mi per nafhi plitvi, flabi pámeti od te fkrivnosti sapopadli, kaj govóрили? molzhati, ponishno moliti, inu terdno vervati, to je nafha dolshnost. Sa volo tiga vsamem sa danafhni nauk dve refnizi, od ktirih so nam fhe v' prvi nafhi mladosti namestniki boshji govorili, ktiri pa morbit takrat sa volo pomankanja praviga sposnanja ni sti dovel sastopleni bli, namrezh, sakaj je zhlovek stvarjen na fvejt. Pojte, pravi Jesus v' danafhnimu S. Evang. svojim Apostolam, pojte, inu vuzhite vse ludi, kar menim, de je tudi meni rezheno, kir mi je naloshena dolshnost osnanv áti boshjo besédo. Sa bogalubno shivljenje je pred vsm drugim nar potrebnish vedit: sakaj je zhlovek stvarjen; szer ne vé, kam imá vse svoje déla vishati, sa to pravi moder Aristotel, kaker eden, ktir strela, more zil pred ozhmi iméti, kamer misli vstreliti, kaker brodnik, k' se po visokimu morju vosi, more sa taisti kraj

bro vedit, kir misli na suho stopit, de samore svoj zhola prot kraju rounati, ravno taku ver- ni kristian; de vse njegove dela bodo saflushen- ja vredne, more véditi konz, k' tirmu jih more vishati. Vender sam zil, inu konz sa volo ktirga si stvarjen, o zhlovek! samo to vedit, she ni sadofti, ampak potreba je véditi tudi pomózhi, po ktirih samorefti h' tvojmu konzu priti, sa to bom tudi od obdvojga govoril. Te- dej rasdelim pridigo takó: sakaj je vender zhlo- vek stvarjen na svejt? odgovor na to prashanje bomo v' pervimu délu flifhali; kako samore zhlovek k' svojmu konz, sa volo ktirga je stvarjen, frezhno priti, na to bom v' drugimu délu odgovoril, k' zhasi nashiga v' naturi edi- niga, v' pershonah trojniga Bogá, inu vam k' pridu govorim; preden sazhnem, poterpíte.

I.

Kob' naf bil kdo pred sto lejti iskal, kié bi naf bil najdil? nekjer, inu keb' naf kdo otel po sto lejtih iskati, kié bi naf najdil? spet nek- jer, pred sto lejtih límo bli, zhes sto lejt bomo spet prasen nizh; keb' naf kdo iskal sdaj, naf bi najdil, inu sfer tukej skupaj sbrane. Bogú namrezh je dopadlo na naf se spomnit, naf is nashiga nizha vun potegniti, on naf je otel iméti s' pametjo, inu s' nevmerjozho duhho odarváne stvari, on naf je otel iméti v' pravi katolfski véri, sunej ktire ni isvelizhanja. Tu smo, inu sakaj smo tu? sakaj shivimo na svej- tu, kaj je zil, inu konz, de smo stvarjeni? Aristip pravi, de shivimo sa to, de truplo
pres-

preskerbimo, pa to ni ref, sa to shiví nevum-
na shvina, pámetni zhlovek more kak drugi,
imenitnihi zil, inu konz iméti; sakaj smo te-
dej na svejtu? Epikur pravi, sa to, de tru-
plu, inu duhi vse flasti, inu veselje pervo-
shimo, pa to spet ni ref, sakaj flast, inu ve-
selje zhloveka ne morejo nasitit, kolker vezh
jih vshije, tolko vezh jih poshéli, tedej je fer-
zé sraven smiram nepokojno, h' enmu takimu
teshavnimu, nemirnimu, fkerbí polnimu zil,
inu konz zhlovek ni mogel stvarjen biti; sakaj
tede vnder smo na svejtu? zil, inu konz, sa-
kaj smó vstvarjeni, pové sam Bóg, kir pravi
po Isaj. preroku: *sa svojo zhaft sim ga vstva-
ril*; S. Pavl pravi, de zil, inu konz stvarjeni-
ga zhloveka je vezhno shivljenje; S. Aug. pravi,
zhlovek je stvarjen sa to, deb' Bogá vezh-
no dobroto sposnal, fkus sposnanje lubil, fkus
lubesen sadobil, fkos sadoblenje vezhno vshi-
val. Hvalena tedej, inu vezhno zheshena naj
bo breskonzhna lubesen, dobrota, inu milost
nashiga Bogá, ktir naf je stvaril, inu postavil
na svejt, ne sa flushabnike kakiga mogózhniga
gospóda, tudi ne sa hlapze kakiga nebeškiga
Angela, ampak sa to, deb' se enkrat is njim,
s' kralam zhes vse krale, s' gospódam zhes vse
Angele v' njegovimu kralestvu veselili, ja njega
samiga vezhno vshiváli, ktir je neismerjeno mor-
je vsih dobrot. On kaker naf stvarnik, inu
gospód, bi bil snal od naf hoteti, deb' mu ka-
ker fushni sabstojn flushili, al po eni drugi
teshavni flushbi pred vratmi njegove zhafti kle-
zhezhi v' gnado gori vseti bli, sadavolni s' drob-
tinzami, ktire padajo od mise, per ktiri se ve-
se-

felé boshji perjatli; vender tako Bóg s' nami ni sturil, on sam pové, de stváril naš je sa svojo zhaft, njegoviga kralestva imamo deleshni biti, v' njegovo veselje imamo priti, njegovo zhaft imamo enkrat vezhno vshivati, tedej se sklène is vsiga tiga, de tvoj sadni zil, inu konz, o zhlovek! sakaj si vstvarjen na svejt, so nebefa. to je, vezhno isvelizhanje. Nebefa so tvoji zil, inu konz, *Taisti kraj*, pravi Boetius, *kir se vse dobrote v' enmu sapopadku skupaj snajdejo*; nebefa so tvoj zil, inu konz, *taisti kraj*, pravi Ludov. de Ponte: *Kir ni nizh, kar bi samoglo zhloveka strashit, al shaliti, nasproti pa je vse, kar ga samore toláshiti, inu rasveseliti*; nebefa so tvoj zil, inu konz; *taisti kraj*, pravi S. Ansel. *kir je vsa lepota, vsa mozh, vsa urnost, vsa prostost, vse sdravje, vse veselje, vsa modrost, vsa lubesen, vsa zhaft, vsa srezha, kir je pozhitek bres d'ela, veselje bres shalosti, mir bres nepokoja, luzh bres remote, lepota bres tadla, mozh bres slabosti, modrost bres nevumnosti, srezha bres konz, mladost bres starosti, sdravje bres bolesti, shivljenje bres smerti.* Tje gori, zhlovek! imash enkrat priti, sa to si stvarjen, sa to na svejtu shivish, to je tvoj zil, inu konz; al sposnash is tiga tvojo vrednost, h' ktiri te je Bóg povsdignil? sposnash breskonzhno milost boshjo, de te je h' toko imenitnimu zilú, inu konz stvaril, bres vsiga tvojga saflushenja, is samiga svojga breskonzhniga vsmilenja.

II.

De je timu tako, vémo, inu zhutimo sami tako dobro, kaker vémo, inu zhutimo, de smo shivi, zhe naš tudi poshelenje, nagnenje, inu nepokoj svejta enkolko móti, zhe bo tudi skus resvojsdano flobódo vera oflablena, inu pamet ofleplena, vender to sposnanje, de smo sa vezhno stvarjeni, v'naš nigdar ne more popolnoma saterto biti. Zhe je tudi kdo v'pregréhah, v'posvetnimu veselju, inu flastih do gerla sakopan, zhe je tudi v'vernih resnizah neveden, zhuti vender v'svoji dušhi eno skrito mozh, ktira ga smiram vlezhe proti Bogú, inu proti vezhnimu, tako de se spolnio beséde S. Aug. kir je rékel: *Sa se si naš sturil, o gospód! inu nepokojno je našhe serzé, dokler v'tebi ne pozhiva, naj nam da svejt veselja, inu srezhe, kolkerhozhe, oslane vender v'naš smiram en notrejni nepokoj, ktir nam sadosli sastopit da, de le Bóg sam, inu sunej njega nizh ne more nasitit zhlovesko serzé.* She vezh ko 6000 lejt se mujajo ludje na svejtu srezhni biti, vender she nobenga ni blo, kir bi bil nehel resnizhno srezho, zhisto veselje, ktirga shele bi ble vse popolnoma spolnene, v' dušhi ostane smiram nekifhna prasuost, ktiro ne morejo spetit, inu nasitit vsa zhašt, vse bogatie, vse flasti zeliga svejta, kir sadni konz, sa volo ktirga je zhlovek stvarjen, smiram manka, namrezh nebefa, inu Bóg. Inu ta zil, inu konz se drugazhi ne sadobí, kaker skos skerb, inu trud, vse mozhí trupla, inu dušhe morejo prot nebeskimu vishane biti, sa to pravi S. Duh:

Ozhi

Ozhi modriga so v' sredi glave, kaker deb' ótel rezhi, pravi Laktant. de zela modrost kerstianova v' timu obstoji, de ishe Bogá s'posnati, Bogá zhasitati, vse svoje dianje, inu nehanje na njega ravnáti, inu v' sadnizh njega sadobiti, inu vezhno vshivati. Avicena pravi, de kader zbebele sazhuo v' panju svoje délo, napravio narpervizh hifhzo na sredi, sa stan, inu prebivalshhe mazhize, svoje kralize, ravno tako more tudi nafhe dianje, inu sadershanje biti, de v' nashjmu serzu napravimo na pervo prebivalshhe sa Bogá, ktir je nash zil, inu konz, sa volo ktirga smo stvárjeni. To vsaki vé, to vsaki s'posna, inu vender kolko jih je, ktiri na svoj sadni zil inu konz, na nebefa, inu na Bogá, malu kdej, al morbit nigdar ne misljo, sa tega sadobiti nobene skerbí nimajo, nebó, inu Bóg bo na strani pufhen, inu se skerbí li sa zhasno, kratko posemelfko dobroto; kako greshna s'lepóta je, zhasno vezhnimu naprej postavit! sa svejt se trudi vse, sa nebó se malektir. Od kod vender to pride? ne bom sgrešhil, zhe rezhem, de ta s'lepóta pride samo od tod, kir to zhasno, deflih je slabo, kratko, nestanovitno, nezhimerno, nam je vender prizheozhe pred ozhmi, to vezhno pa, deflih je imenitno, stanovitno, dolgo, inu resnizhno, je dalezh od nas odlozheno, od nas ne more videno biti; kar je bliso nas, kar pred ozhmi imamo, to lahko vidimo, to lubimo, zhisflamo, ishemo; kar je dalezh od nas, to ne vidimo, tudi ne zhisflamo, si ne persadenemo, deb' sadobili; ravno tako se godí, kar sadene nash sadni zil, inu konz, srezho, zhasit, sladnosti, kire

kire so nam pred ozhmí, jih posnamo, inu ishemo, to vezhno naspruti, k'je dalezh od naf, ne sposnámo, inu ravno sa to malo obrajtamo, od tod pride, de zhlovek fkus zhasne rézhi ofleplen na vezhne, nebeshke, ktire so njegov zil, inu konz, posabi, inu li sa zhasne fkerbí, kar bo vender zhes maló zhasa mogel sapustiti. O Bóg ótei! deb' sposnali to refuzo, inu jo vezhkrat premislili, kolko maju fkerbí, inu truda bi blo viditi per vernih sa zhasno, kolko vezh sa vezhno, inu tako bi ne bil per tolkajn vernih sgublen njih zil, inu konz, nam-rezh nebefa, inu Bóg.

III.

Tiste stvári, k' so nam pred ozhmi, k' jih vidimo se nam velike sdé, tiste pa, k' so dalezh, se nam mejhne sdé, deflih so same na sebi velike. Sdej pa mislite si enga taistih nesrezh-nih kristianov, ktiri so v' pregréhah bres pokó-re vmerli, inu so vezhno saversheni, ter povejte, kako jim vender sdaj na misel pride zhasf, bogastvo, iménitnost, flasti, inu vse, kar so na svejtú vshivali, inu tolkajn obrajtali, nizh drugazhi, ko ena prasna mégla, ktiro je veter po nebú raspodil, pa povejte tudi, kako dolg jim bo pa zhasf njih preklestva? kakor ena dolgast zhasa, k' se mu tudi s' mislamí ne more na konz priti, ktir se smiram sazhenja, inu nigdar ne neha. Zhe kratka bolezhina glave, sobá, al drusiga vuda je tolkajn obzhutliva, zhe zhloveka ako dalj zhasa terpi, popolnoma smóti, kako bo she li pogublénimu ver-

verniku, ktir bo terpel bolezhine, inu martre vse, kar si jih zhloveška pamet smislit samore, inu to tolko zhasa, de ga sama vsigamogózhnost boshja ne more daliga sriti, namrezh tako dolgo, dokler Bóg ostáne Bóg, to je zelo vezhnost. Kako je tedej mogózhe, de verni zhlovek ozhefh to neisrezheno nefrezho rajfhi skusit, kakor jo od sebe odverniti, keb' vender samogel s' majhinim, kratkim trudam sadobiti vezhno frezho, tvoј sadni zil, inu konz, namrezh nebefa, inu Bogá? Med zhlovekam, inu med shvíno je ta raslózhik, de shvína bo rejena li sa prizheózhhi zhas', zhlovek sa prihodniga, inu vender kolko jih je, k' so shvíni popolnoma enaki, k' se li sa zhasno, sa prizheózhe trudio, vezhno inu prihodno jim ni v' mislih. *Pojdi, leni zhlovek!* opomina S. Duh skos modriga, *h' zhebela, premishluj nje déla, inu vuzhi se od nje modrost;* zhebela nima obenga, deb' jo h' délu pergajnal, vender déla zelo pomlad, zelo lejto svefsto, de si perpravi sa simo potrebni shivefh; zhe eni tako majhni, tako sanizhliivi shvali, ni sadofiti, deb' se li sa prizheózhe preskerbela, zhe tolkajn sa prihodno s'kerbí: kako je vender to, de zhlovek sgubí zel zajt svojga shivlenja v' s'kerbeh' v' nuji, inu v' trudú li sa zhasno, li sa prizheózhe. Sa prihodno nasproti, kar v' vezhnosti na njega zhaka, ne s'ri nobene previdnosti? zhlovek, k' ima vender tolko svetnikov, ja samiga Jesufa sa svoj isgled, zhlovek, k' bo vender h' ti mu tolkokrat opominan, zhlovek, k' je vendet s' luzhio pameti, inu vere rasvetlen! kdor po lejtu déla, je moder, pravi S. Duh, kdor po

lejtü spí, bo po simi lakóto terpel, polejtni zhaš je prizheózhí zajt nashíga shivlenja, to je zajt déla, inu truda sa vezhno, zhlovek, ako prizheózhí zejť obernešh li sa zhašno, li sa posvetno, bošh ob zajtu svoje smerti s' zhašnim vred tudi vezhno, s' svejтам tudi nébesa sgubil. O nikar se ne sanášhaj na spovd, na Ss. Sakramente v' smertni pósteli, ako sdej v' shivlenju ne pošhilášh pred seboj dobre déla, inu saflushenje, se bo snalo na sadne vender sa dušho, inu sa nébesa terdo godíti, kir ta, k' je li samo prost od gréha, šhe nima gotovosti vezhníga isvelizhanja, ako nima pokasati saflushenje, inu dobre déla. Sa volo tiga spomni vezhkrat, o zhlovek! na potrebno misel: sakaj sim na svejtu? sakaj me je Bóg stvaril? kaj je moj sadni zil, inu konz? inu k' ti bo odgovóрила pámet, inu véra, de stvarjen si samo sa to, deb' enkrat Bogá vezhno v' nébesih vshival, bošh kmalo šklenil, de potreba si je dáti všo škerb, inu trud sa ta zil, inu konz dosežhi, bošh iskal vse pomózhi, ktire ti h' timu pomagajo, inu škus ktire se sadni zil, inu konz, namrezh nébesa, inu Bóg sadobi, kar bom pokasal v' drugimu délu.

I.

Perpomózhi, škus ktire se samore sadni zil, inu konz sadóbiti, kaj pa de jih je veliko, kakor na taisti lojstri stopín, ktire je ozhak Jakob do nébes dosežhi vidil. Med všim tim govórim jest od ene same k' jo je Bóg sam na snanje dal, druge se svedo per pogostnih spovdih.

dih. Ta, od ktire jest govórim, je, de toj sadni zil, inu konz, o zhlovek! vedno pred ozhmi imash, inu jo vezhkrat premislifh. Mi na svejtu *nimamo stanovitniga domvanja*, pravi S. Paul, *ampak li perhodno ishemo*, S. Peter naf li *popotne*, inu *ptuje* iménuje, sa to se moremo tudi sami sa take sposnati, inu kakor taki se sadershati. Popotnik gré, jésdi, se pela skus deshéle, v' ktirih ne misli stanuvati, vidi lepe verte sraven zeste, pa ne stopi is kojna, al is vosa, deb' po taistimu li enkrat semtertje shel, vidi lepe gradóve, inu pohifhtva, pa mu ne pride na misel, deb' v' taistih ótel gostvati, vidi nive, inu travnike, pa se snobenim sa taiste ne pravda, vidi vasi, terge, inu mejsta, pa se mu ne fajna, deb' taiste na se perpravil, al sa volo tiga vojsko sazhel; vse njegove misli, inu zelo njegovo serzé, vse njegove shéle so li per njegovimu domvanju, kamer hiti. Ravno tako moresh ti sturiti, o zhlovek! kir si kristianski popotnik, ako svoj zil, inu konz, h' ktirmu hitifh, pred ozhmi imash, tvoje serzé se ne smej na nizh navésati, kar na svejtu vidifh, ampak moresh rezhí s' S. Pavl: *moje domvanje je v' nébesih*. Inu zhe ne moresh sa volo opravil, inu dolshnosti svojga stanú s' mislami smiram v' nébesih biti, se snash szer enkolko s' zhasnimi rezhmi pezhati, pa li ob kratkim, li po potrebi. Ti moresh biti enak tizham v' borstih, ti imajo szer svoje lastno domvanje na visokih drevesih, inu v' prasnimu sraku, pa se vender v' zhasi na semlo doli spuste, vender li samo takrat, kader morejo svoj shivesh iskati, de dva, tri serna, al zhervizhe poberó,

inu po tim se spet bres odlashtanja kvishko povsdignejo. Ravno take so taiste dushe na svejtu, ktire to smiram pred ozhmi imajo, de so sa nebesa stvarjene. Israelzi, k' so is Egipta fushnosti reshjeni bli, so zelih 40 lejt po pufhavi potili, Bóg jim ni perpustil v' timu zhasu ne hishe sidat, ne domvanje zimprat, ampak so nozhili v' fhotorjih, ktiri so snali hitro postavljeni, ino spet prozh spravleni biti; sakaj to? sa to, deb' ne posabili, de v' tih deshelah, fkus ktire so fhli, ne so doma, ampak li popotni; k' so prishli na sadne v' deshelo Kanaam, jim je Bóg prezi sapovedal, de se imajo na enmu mejstu stanovitne striti, kir ta deshela njim je bla sa domvanje oblublena. Kaj drusiga nam kashe 40 lejt dolga pot Israelzov, ko de sa spomin, de na svejtu smo popotni, de prot nebesam potvamo, moremo smiram pred ozhmi imeti, inu vezhkrat premislit, de ne smo li drugimu zil, inu konzuz stvarjeni, inu na svejt postavljeni, ko sa to, de nashe prihodno domvanje smiram pred ozhmi imamo, inu se sa taisto tak' gorezhe trudimo, de po smerti bomo vredni taisto vezhno v' last imeti. To je dobro sposnal kronani prerok David, sa to je rekel: *Popotnik sim, inu ptujtz pred tabo, o gospod! kakor so bli moji ozhetje; to je sposnal S. Ap. Paul, sa to je pisal pervim kristianami: O jest revni zhlovek! kdo me bo reshil is jezhe mojga trupla; ino na drugimu kraju je rekel: se shelim lozhit, inu s' Jesusam sklēnen biti.* Tako so delali vli isvóleni boshji, dokler so na svejtu bli, ktiri so sposnali, de na svejtu so li poporniki, sa to so vse svoje misli, inu shé'e li

prot nébesam ravnali, inu frezčno dosegli svoj sadni zil, inu konz, sa volo ktirga so stvarjeni bli.

II.

Tiga posebni isgléd nam je dal S. Ignazi k' v' svojih slata vrednih bukva, k' se iménujejo vade duhovne, je postavil sa prvi vuk vezhno isvelizhánje sadóbiti, pogostno premishlivanje zil, inu konz, sa volo ktirga je zhlovek stvarjen od Bogá: kdor kol je Ignazia iskal, ga je najdil vselej v' timu premishlivanju samakneniga, posebno po nózhi, k' je po semli vse tiho, inu na nébi vse jasno blo, to je vel' gorel od shelé li skorej v' nebesih biti, to mu je semla smerdela, dolg zhas mu je blo, k' mu she ni blo dano od oblizhja do oblizhja vshivat svojga Bogá. O kristiani! kako se mi v' tej rezhí sadershimo? al gremo kdaj s' mislami tje gori, kir bo nashe vezhno prebivalshe? al se spomnimo kdaj na zil, inu konz, sakaj smo na svejtu? o kako shalofno je, de tolko kristianov shiví v' eni tako globoki greslni posablivósti, kakor deb' ne bli sa nébesa, ampak li sa svejt stvarjeni, so v' serzu takó, kakor deb' na semli ne bli popotni, inu ptujzi, ampak deb' tukaj iméli vezhno ostati. So na zhasne rezhí tako navésani, kakor deb' li sa zhasno, ne sa vezhno rojeni bli, kakor deb' jih po smerti nizh ne zhakalo, ne pokorílo, ne plazhilo, so enaki taistim, od ktirih pishe David: *de sami per sebi pravjo, nebo je sa gospóda, semla pa je ljudska.* Kaj je krivo te tols vredne posablivósti

sti na Bogá, na nebesa, inu na vezhno? vsrok je sam letá, kir sedajni kristiani svoj sadni zil, inu konz pred ozhmí nimajo, kir malokdaj, al nigdar ne smislio, sakaj so stvarjeni, inu postavljeni na svejt. Postavi si naprej, o zhlovek! keb' en kralavi prinz komaj lejta star bil v' gojsd nesen, inu od vsih sapushen, zhes en zhač pa bi ga revni pastirji nabli, domu v' slamnato kajsho nelli, kmetishko sredili, deslih je otrók kralave krivi, bi vender vse kmetishko sadershanje na se vsel, na vse kmetishko délo se navadil, keb' po tim ga kdo, k' je she odraštil, spomnil, de je kralavi sin, inu bi mu vse dopovedal, kako se je v' mladosti s' njim godilo, keb' sraven perstavil, de zelo kralestvo, v' ktirmu se snajde, je njegovo, kralavi prinz bi sazhel kmalo drugazhi mislit, bi se sazhel svojga kmetishkiga oblazhila framvati, bi svoje blatno délo popustil, bi si vse persadel priti k' imenitnosti svojga stanú. Mi vsi, isvóleni kristiani! smo taki kralavi otrózi, otrózi ne zhasniga, posemelskiga, ampak vezhniga, nebeshkiga kralestva, mi smo od Bogá na kratik zajt na svejt, v' to ptujo revno pushavo postavljeni, deb' se skus vedno sdihvanje, skus gorezhe shéle po nebesih enkrat nahiga vezhniga domvanja delesh i strili, imenitnost svojiga stanú smo danaf' sposnali, kir smo flishali, sakaj smo na svejtu, dar S. Duha nam je nahho prihodno dédino pred ozhi postavil, po tej moremo vedno hrepenéti, tedaj prozh, dalezh prozh od nas ima biti ta greshna flepóta, deb' posabili na svoj zil, inu konz, deb' se na svejt vesáli, ampak hitet moremo sdaj s'ferzam prot

nébesam, dokler nam bo dáno s' dušho, inu s' telefam tje gori priti. K' bo tizh vjet, inu v' tizhnik sapert, bo svešto preskerblen s' jedjo, inu piazho, bo pred okno obéshen, de svojmu gospódu déla kratik zhaš, al komaj tizh nebo sagleda, je nepokojin, k' se ne more prot nebu povsdignit, ne da miru, škázhe sem, ter tje, ishe, deb' mogel is jézhe vun priti, deslih je s' vřim preskerblen; kako bo tedaj mogla ena v' Bogá, v' nebo, inu v' vezhno salublena duřha pokojna biti, dokler se vidi saperto v' jézhi svojga trupla, dokler more od svojga zila, inu konza, sa ktirga je štvárjena, odložhena biti, v' puřhavi tiga švejta šhivit?

III.

Israelzi ne so hotli zelih 70 lejt, kar so v' babilonski řushnósti bli, od nobenga veselja nizh vediti, njih lublena lastna deshéla, is ktire so pregnani bli, jim je smiram pred ozhmí, inu v' miřlih bla, oni so milo toshili s' timi besédami: *Tam per babilonskih vodah smo sedeli, inu jokali, k' smo na Sion miřlili, na verbe, ktire tam stoje, smo svoje žitre obesili, saka kaj tam so nam ti, ktiri so naš vjete pelali, rekli, deb' peji, inu ktiri so naš tje perpelali, so diali, pojte nam veselo řionsko peřem, al mi smo jim odgóvorili, kako hozhmo peji peřem gospódo vo v' pruži deshéli?* o kristiani! kako lepo se srajma to na naš, ako na našh sadni zil, inu konz, na našhe nébeřhko domvanje smiřlimo, kako moremo v' dolini s'ols, v' deshéli krishov, inu nadlog peji, inu veseli bit?

ti? na deshélo vezhne slobofhine ne smemo, inu ne moremo posabit, na to moremo vedno mislit, prot tej smiram hrepeneti, kir shéle nashiga ferzá ne morejo popred spolnene biti, dokler se tam gori snajdemo, dokler dofesemo svoj sadni zil, inu konz, nébesa, inu Bogá. Kdo bo to sturil, kar pridigar govóri, misli morbit eden, al drugi sam per sebi, smiram na nébesa mislit, zil, inu konz, sakaj sim stvarjen smiram pred ozhmí iméti, svejt zhisto na stran pustiti, to mi ni mogózhe, k' moremo s' svejtam opravit iméti; hisho, otróke, premo-shenje, vse sapustiti, v' puhavo se podáti, inu tam v' vrednimu premishluvánju nébeskkih rezhi od svejta posablen shivit, to ja vender Bóg od mene nozhe; ne, ne tako, lubi moji! na to ne gré moje govórjenje, to ni zil, inu konz moje pridige, to nezhem jes, to ne tirja Bóg: K' je Bóg zhloveka sa nébesa stváril, hozhe sfer, de sa té se more pred vsim drugim trudit, te ferzhno sheleti, h' tim vse svoje dianje visháti, pa sraven vender hozhe, de zhlovek imá svesto opravit dolshnosti svojga stanú, skerbéti sa zhasno, iméti opravit s' svejtam, da ga li to od Bogá nasaj ne dershi, de li vse to k' svojmu sadnimu zilu, inu konz ravná. Sastopite to v' perglihi: vojshak, k' ozhe terdno mesto vséti, inu nizh drusiga ne shelí, ko li skorej ga iméti v' svoji oblasti, ni smiram v' boju sapopaden, jéj ob svojmu zajcu, pijé, spí, gre sem, gre tje, se pogovárja, si strí en kratik zhas, vender sraven tiga gredó vse njegove misli, inu dianje smiram na to, kako bi mogel grad vseti, zhe spí, jéj, al pijé, strí sa to, de

obdershí mózh svojga teléfa, sa bol junafhko se vojskvati, zhe sem, ter tje jesdari, strí sa to, de vse na tanko ogléda, deb' mu bel frezhno od rók fhlo, ako se s' drugimi pogovarja, strí sa to, de jim rasodéne, kaj misli, de od njih svec dóbi, kako bi bol modro sturil, ker dosti glav vé vezh, kakor ena sama; glejte, on ima opravít na vse kráje, pa vender vse njegova dianje, inu perve misli gredó li na to, deb' mogel grad vdobiti. Ravno tako morefh striti, o zhlovek! ako ozhefh nebefhki grad, ktir filo terpí vseti, fkerbi li sa svojo hifho, sa svoje domazhe, gospódari li pametno, de sam sebe, inu svoje preshivifh, imaj li opravít s' svejtam, kir dolshnost tvojga stanú to iméti hozhe, pa to te ne smé od Bogá nasaj dershati, to ti ne smé h' grehu perloshnost biti, to ne smej biti krivo, deb' serzé v' posvetno sakópál, inu sra-ven posabil na tvoj sadni zil, inu konz, na nebéfa, inu na Bogá, na to morefh vse svoje déla, inu opravila vishati, fkerbeti, delati, inu terpeti sa to, kir Bóg ozhe tako iméti, de fkus kratko, zhasno terplenje saflushifh vezhno plazhilo, tedej more jiti vse is lubesni prot Bogú, vse Bogú h' zhasfi, h' tvojmu duhovnimu pridu, inu h' pridu tvojga blishniga. Zhe tako strifh, o zhlovek! tak' ifhefh pred vsim drugim svoj sadni zil, inu konz, inu vidifh, de ni nemo-gózhe paboshno, inu sveto shivit; v' karkolfh-ni stan te je previdnost boshja postavila.

Mojsef en 3. Opat, en sam seboj filo oj-ster pufhavník je bil nékdaj proshen od svojih duhovnih bratov, deb' jim dal taisti nar bolshi navk,

navk, po ktirmu bi samogli hitro h' popolnomasti priti; ponishni opat se je od sazhetka dolgo branil, kir pa bratje ne so nehali profit, je sazhel govóriti, inu jih vprasháti: *Odgovórite mi, kaj je vash zil, inu konz, inu k' so mu odgovóрили, de shivé na svetju sa to, deb' enkrat vezhno shivlénje dosegli, jih je naprej prafhal, odgóvorite: Kaj so ti pomózhki, skos ktire se samore vezhno shivlénje dosezhi?* na to so vsi obmolzhali, inu si ni vupal nobeden beséde odgóvóriti, sakaj vest jih je previshála, de dosihmal ne so nobenga, al zel malo ktir pomózhik k' isvelizhanju iskali. Lubi moji! zhe je timu tako, kako potreben je bil danashni navk! odgóvórite, kaj je vash zil, inu konz? v' pervimu délu ste flifhali, de je samo vezhno isvelizhanje; odgóvórite, kako se samore ta zil, inu konz sadobiti? v' drugimu délu vam je rezheno blo, de ta prvi, inu nar bolshi pomózhik je, pogostno premishlivanje zil, inu konza, sakaj je zhlovek stvarjen na svejt. Tak' strite si k' pridu ta navk, kir vidite, de sadene vashe vezhno isvelizhanje. Morbit dosdej ne ste nigdar, al li sila malokdej mislili sami seboj: kdo me je vstvaril? sakaj me je stvaril? sakaj shivim na svejtu? kdo je mojga shivlénja sazherik, kdo konz? kaj sim dosdaj sa Bozá sturil? v' kakshinih opravilah rinem naprej svoje dni, mesze, inu lejta? kakshin bo konz mojga shivlénja? kaj po smerti na me zhaka? Tako morbit, pravim, ne ste dosdaj nobenkrat sami per sebi mislili, tak' strite tako sa naprej, inu primite se pomózh, skus ktire se samore sadni zil, inu konz srezhno sadobiti. *Vezhni ozka*

ozha nébeshki! stvaril si nas sa se, sa tvojo zhest, deb' nas enkrat vezhno srezhne sturil, inu sam sebe nam sa vezhno plazhilo dal, o dai nam shivit tako, de ta imenitni zil, inu konz, ktirga si per nashimu stvarjenju imel, ne bomo nigdar spred ozhi sgubili, ampak na to se vezhkrate spomnili, inu skus dobrih del polno shivljenje enkrat deleshni v' nebeshih tvoje zhasi. Sin shiviga Bogá, Kristus Jesus! sa to si pershel na svejt, terpel, vmerel si, kri si prelit, deb' nas od prekestva reshil, inu perpelal k' nashimu zil, inu konz, sa ktirga smo stvarjeni, o dai, de skus vrednost tvojga saslushenja, terplenja, smerti, inu krivi deleshni bomo, de zil, inu konz, sakaj si sa nas terpel, inu vmerel ne bo sgublen, ampak de pridemo po smerti srezhno v' tvoje kralestvu, ktiro si nam drago kupil. Dar S. Duh! ti se nigdar ne virudish buditi nashe serze, sdaj skus notrajnu opominvanje, sdaj skus vunajne navke, sdaj na druge naklone, kar vse strish samo sa to, deb' pershli srezhno k' nashimu zil, inu konz, sa volo ktirga smo stvarjeni, o dai de bomo tvoje opominvanje vselej bogali pomozhi k' isvelizhanju svesto iskali, spokorno vmerli, inu po smeri shli is pushave tiga svejta v' nashe vezhno domvanje, vshivat nash sadni zil, inu konz, tebe v' naturi ediniga, v' pershonah trojniga Bogá, ozheta, sina, inu S. Duha. Amen.

PRIDIGA

Na II. Nedélo po Binkufhtih,

---

*Jes sim posekan, kaker trava, inu moje serzé
se je posušhilo, k' sim posabil svoj kruh jesti.*

Psal. 101.

Prišli smo v' taiste spazhene zajte, od ktirih so nam nashli spredniki she sdavnej prerokvali, inu nash milvali, k' so prevedili, v' kakshnih smeshnavah se bomo snajdli. Inu sa réf, kar se dolgo govóri, se rado pergodí, sposnat moremo, zhe hozhmo refnizo govórit, de prerokvanje nashih sprednikov je she tak rekózh dopolnemo nad nami: véra se ozhe néka-ko podirat, nje sonze svoje sharke fkriva, nje ogin vezh negóri, svetlóba je merknila, nje gorezhofst je vgasnila; sploh kerfhanfka lubesen se je v' lastno spreminila, vsaki li to svoje ishe, ne kar je boshjiga; poboshnost je preshla, bogalubnost ni vezh zhiplana, molitev je redka, inu ta slaba; navki po bukvah, inu povustih spazheni, sadershanje resvojsdano, vse je smeshano, duhovshna savershena, zirkve sapushene, kar je boshjiga, inu svetiga, se hozhe satrejtí. Meni se sdí, de slíhim nebeshkiga ozheta, de se toshi zhes sedajni svejt, kakor se je ob zhasu Noéta toshil: de zela semla se je spazhila pred Bógam, inu je polna hudobie.

Inu

Inu per vsim timu she vselej ni konza, sakaj kader se eno sidanje sazhe podirat, ako se fkerbu ne podpira, se do konza srushi, boshja lubesen per nektirih starih je oflabela, per frednih je vgasnila, per mladih se she vshgala ni. Jes neishem druge prizhe, kakor vashe lastne ozhi, glejte po svejtu okóli, inu boste sami sposnali, de sa ref dobre dushe v' nashih zhafih lahko na perste shtejemo. Od kod ta nova podoba kerfhanfkiga sadershanja pride, nozhem prafhat, to vender vem, de tudi med lulko se psheniza najde, de tudi v' fredi babilonfhkiga napuha, nesmere, nespodobnosti, inu malikvanja so she nektiri v' flushbi, inu v' sposnanju boshjimu, v' dershanju njegovih sapovdi nedolshni Israelzi. Al tudi leti she hozhejo pojemat, sdihujejo, inu toshio s' kronanim prerokam: *Jes sim posekan, kakor trava, inu moje serze se je posushilo*, deflih si persadevamo virvati vse, kar sapove mati katolfhka zirkov, deflih dershimo svesto duhovske, inu deshelfke sapovdi, vender she nevémo, kako bi se mogli vezh terdno dershati; snotraj nezhutimo nobenga nagnenja h' dobrimu, li na hudo naf vlezhe nafha spazhena natura, pozhutki se zhes naf sdvigajo po nozhi, inu po dnevu, miru nigdar ni na dushi, sdaj se moremo zhes jeso vpirat, sdaj pred to, sdaj pred uno nevarno perloshnostjo beshat, sdaj zhes lastno naturo se vojskvati, mnogitirim mislam se branit, inu karkol pozhnemo, se vbrant nemoremo, oflabimo, inu lopet v' perve grehe nefrezhno pademo, tako sgubimo vso flast, vse veselje, vso serzhnost, h' bogabojezhimu shivlénju, menimo, de

ni drugázi, de smo od Bogú sapušheni. Pozhafi! Bóg nobenmu vezh skufhnav nepofhle, kakor tolko, kolker jih zhlovek s' njegóvo pomózhjo prenesti samore. Kaj je, de tóshite s' Davidam, de vashe ferza so se posufhile? vsrok David da, kir pravi: *Satu, k' sim posabil svoj kruh jesti.* Vsdignite vashe ozhi, poglejte na altar, tu je taisti mózhni kruh, ktir da mózh vasnim slabim dusham, tu je angelfki kruh, fkus ktirga pomankánje so vashe dushe v' skufhnavah, inu v' nadlogah oflabile. Pustite tedej danafhni dan, de vam skashem, de ktir hozhe prav kershanfko shivéti, ta more vezhkrat, inu po gostim svojo dusho nashpishat s' to angelfko jedio S. Reshniga telefa, to skashem v' pervimu délu; al sraven tiga je pa tudi zhes vse potrebno, de ne samo vezhkrat, ampak tudi vselej vredno h' ti boshji misi perfstópi, od tiga v' drugimu délu. Poterpíte.

I.

Nafhe trupla svoje shivlénje s' hrano podpirajo, inu zhe jédi smanka, tak' truplo opéfha, to vsaki vé. H' teshkimu délu je mózhna jéd potrebna, de bo truplo per mózhi obdershano, to skulio taisti, ktiri s' terdimi shúli svoj kruh flushio, kakor telo, tako tudi dusha potrebuje svojo jéd, inu kader na tej je pomankánje, fosebno v' teshavah, v' velizih skufhnavah, narvezh pa na timu teshkimu pótu prave bogabojezhnosti, inu svetosti, ako zol nevpade, more vender fila mózhno oflabeti. Inu od tod pride, de nektira sfer h' Bogú nagnena dusha sdi-

hu-

huje, inu tóshi, kir v' svojih teshavah pomózhí nima, v' pregajnanju, v' skušknvah se vtrudi, inu v' tih vézhkrat sgubi svoje duhovno shivlénje, vsiga tiga ni drugi kriv, kakor k' je dušha lazhna, k' predolgo nedobi svojo duhovno hrano. Kjú pa dušha obilno hrano najde, treba ni prasháti? pole Kristuf Jesuf našh isvelizhar je tolkajn skerbel sa našhe dušhno shivlénje, de kir vezhi ni mogel, je sam sebe nam sa pižho dal rekozh: *moje meso je sa ref jedlo, ysamite, inu jejte*, kakor deb' bil rékel: pole moj zhlovek! moje telo, moja kri je taista jéd, ktira shiví tojo dušho, napáfi se snjo, tak' bošh vézhno shivel: *Ker jés sim kruh shivlénja*. Kakor pa nobena jéd telesu nátekne, ako se vezhkrat nevshie, kakor je vezhkrat treba k' misli léstí, zhe hozhe telo na mózhi, inu kripkosti gori jemáti, ravno tako, inu nizh drugazhi se godí s' našhimj dušhami, de v' dobrimu, inu v' S. Shivlénju nemorejo gori jemati, ako po gostim nebodo napafene s' angelskim kruham, sakaj kir ni saštave, tam ni gotovosti, kar se nepodpira, to dolgo nestoji, kar možhi nima, to nemore gori jemáti. Bogalubnost, svetost, inu duhovno shivlénje našhe dušhe se vézhkrat v' veliki nevarnosti snajde, majhin veter ene skušhnave vštane, hitro se srushi; slab potref pet pozbutkov se vsdigne, kmalo se podere; zhiftoft zhloveškiga serzá na zelo tankimu konzu vísi, ena sama iskra umasane misli se sabliska, vezhkrat pogorí; nedolshnost je v' nevarnosti; mózhno brambo potrebuje, svetost je teshka, hozhe terdno podporno.

II.

Nizh manj vender v' vsih tih velikih nevarnostih imámo terdno saštávo, terdno brambo, mózhno podporno v' S. Resnimu telésu našhiga isvelizharja Jesusa Kristusa, on sam je taista zhistóst, ktira pogasi ta strašni ogin našhiga meseniga poshelénja, on je taista nedolshnost, ktira preshene našho pregrého, on je taista svetóst, ktira vkrotí našhe pozhutke, ozhisti našhe spazheno shivlénje, naš varje pred gréshnimi navadámi, inu peklenškimi skušnnavami, ako li mi njega vezhkrat prejmemo pod našho streho, inu to ne bres nizh: sakaj vojske s' našhimi sovrashniki nam zelo po góstim napadejo, tak' je potrebno, de se taistim po góstim soperstavimo, de našhe dushe po góstim stím nebeshkim kruham našitimo, de neopéshamo v' našhi duhovni vojski. Tako so se sádersháli prvi virniki od sazhetka katolshke zirkve, dokler kaj jih je strilo svetnike, de skorej tolko je blo svetnikov, kolker vernikov? Kdo jih je v' kershanski lubešni tako terdno skupaj vesah, de so bli vsi enih mislih, enga serzá? kdo jih je tako mózhne sturil, de premágali so smert, inu martre? S. Pismo pové: *Oni so ostáli v' navkih tih Apostelnov, inu vshivanju kruha,* skus ktirga vsi Ss. Vuzheniki saštopjo S. Obhailo. Al kaj je potreba iskáti prizhe per prvih kristianih: vuzhimo se od svetnikov, ktiri so posnejshi shivéli, kaj so ti mislili od pogostiga Obhaila; jest jih vam nebom naprej rajtal, k' ste she vezhkrat flishali, al brali od S. Aloisiusa, od S. Paskala, od S. Terešie, od S. Katarine Se-

nenške, ktiri so vsaki dan perstópili h' angel-
fki misi. Ja tudi te pustimo, inu poglejmo na
taiste dufhe, ktire shive v' nashih spazhenih
zhafih, skus te se moremo previshat, de h' ker-
shanskimu shivlenju, je potrebno po gostim h' an-
gelski misi perstopit. Povejte, kristiani! kader
vidite, de se kdo popolnáma h' Bogú oberne,
inu pregréham slovo da, al ga nevidite vezh-
krat pred altarjam S. Reshno telo ponishno
prejemat? sakaj to? prashajte ga, on vam bo
povedal, kolko sadú sadobi na dufhi, on vam
bo povedal, de per vsakimu S. Obhajlu gori
njegóvo serzé s' novim ognjam, de sadobi
mózh zhes videózhe, inu nevideózhe sovrash-
nike, de skufhnave, ako jih popolnáma nepo-
gasi, jih vsaj lahko premága. Povejte, ste vi-
dili kdaj enga sa ref praviga kristiana, ktir bi
se nebil po góstim obhajal? Sakaj to? sato,
kir stanovitna poboshnost bres tiga nemore ob-
stati. Molzhim od drusih nebeshkih gnad, inu
rasfvetlénja, ktire li taisti obzhutio, ktiri po
góstim nabhraio svoje dufhe s' tim shlahtnim
angelskim kruham.

III.

Od kod pride, de takshni so vsmileni prot
vbogim, gorezhi, inu polni vnétja sa boshjo
zhast, zhisti v' sadershánju, skerbni sa svoje is-
velizhánje? od pogostiga S. Obhaila. Nasprot
pa taisti, ktirim je sadofti, de li ob veliko-
nózhi zerkveno sapovd spolnio, de li obdershe
imé enga kristiana, od kod so ti, de v' fredi
kershanstva shive neverno, po taisti peklenski
be-

besédi, ktira pravi: jej, pi, pleshi, jegraj,
 kakor se ti slubi, po smerti tako ni nobenga
 vesela, od kod letó? od tod, k' se odtegnejo na
 dolgo zhasa od te angelske mise. Mladost je
 li v' norzhiah, naj bo prepovedano, al dopu-
 sheno, fredna starost je v' flastih, v' pregréhah,
 v' terdovratni hudobii, ti stari, ktire je she gréh
 sapustit, shive léno, inu toshlivo, od kod letó?
 od tod, kir njih dusha, inu serzé se je posu-
 shilo, kir jim permanka angelskiga kruha S.
 Obhaila. No, bo mislil eden, al drugi, spet
 je vstal gori en besédnik sa taiste svete pete,
 ktire smiram zbepé pred spovdnizo, k' S. Ob-
 hailu po góstim hodio, v' zirkvi dusho, domá
 pa truplo obilno masté, v' zirkvi sdihujejo, do-
 má pa vse kote s' klepetanjam, inu godernanjam
 napolnio, po krishovi poti se plasio, domá se pa
 po temnih kotih spotikujejo, per masti solse to-
 zbio, v' mraku, innu po nózhi pa po ulizah shvi-
 gajo, v' zirkvi roshnikranz, domá pa svojga blish-
 niga obirajo, lep fád! velik prid pogóstiga Ob-
 haila! Pozhasi stako sodbo! *nikar nesodite*, pra-
 vi S. Paul, sakaj v' ti sodbi, s' ktiro druge so-
 disth, sam sebe pogublath. Jes take dushe no-
 bene neposnam, kakorshno sim sdaj popisal. Nizh
 manj vender, keb' se taka sneshla, prozh shujo
 od altarja, prozh od angelske mise, tak' beséd-
 nik jes nesim, je nesagovárjam, ven shujo is
 zirkve, prezh od delésha kershanskiga sbiral-
 sha, ta sama sebi jej vezhno pogubo; kader S.
 Obhailo pregréshno prejme, tista ura, inu mi-
 nuta naj bo nesrezhna, sakaj s' Skarjotam angel-
 ski kruh grise, Jesusovo telo v' ostudno mlako
 svojga nezhistiga serzá vershe, sama zhes se

fklene fklép preklestva, ako se zgodaj nespo-
 kóri, naj se varje, de se nji, kakor Judas'hu
 drob is trupla neifuje, de se dus'ha, inu truplo
 v' vezhni peklenki ogin nepogresne. Bo spet
 kdo rékel: she so drugi kerstiani, ktiri se po
 góstim obhajajo, inu vender se nizh nepobol-
 shajo, neshive s'zer v' velikih pregréhah, ven-
 der so radi nejovolni, leni, godernjavásti. Od
 tih ne vi, ne jest nemoremo sodit, ti se mo-
 rejo spovdnikam zhes puštiti; tolko vender re-
 zhem, de takšnim bi dobro blo, deb' vzhafi
 namest praviga Obhaila per S. Mas'hi s' duhov-
 nim Obhailam sa dobro vséli, deb' se h' resnizh-
 nimu Obhailu bel perpravili, inu pobolshali
 svoje vsakdanje pomankanje. Vender sa te tu-
 di stojim is trieh rezhí: 1) Je réf, de ktir
 s' majhnim pomankanjam k' S. Obhailu perstópi,
 neprejme Bogá nevredno, sadobi Sakramentno
 gnado, deflih obilnost nebéshkih darov nesado-
 bi, kakor ti nedolshni: 2) Lih ti, keb' se po
 góstim neobhajali, bi morbit szhasama she hu-
 dobnishí bli: 3) Dokler se kdo po enmu S.
 Dianju podvisa, od tiga je she vpanje pobolshan-
 ja; sraven tiga spovdnik taziga vender s' eno,
 al drugo ostrogo sbode, vsaj tolko, de nesaspi
 na póti proti vezhnosti. Al kdo bo sbodel
 taistiga, ktir li enkrat v' lejtú, al zel po red-
 kim k' spovdi, inu k' Obhailu pride? vést saspi,
 gorézhost vgalne, pámet oflepí, pozbutki rafa-
 jajo, poshelénje raste, pomózhi ni nobene, kaj
 pride stiga? to, de se greha navadio; ga pio,
 kakor vodo, inu kader she globoko sagasio, jih
 ena teshava sa to drugo prehája, is ene plati
 framóshlivoft, is druge shtivilo, inu ostudnost
 pre-

pregréh, is tretje obvupanje. Kdo je kriv ti-
ga? samuda, odlashánje S. Spovdi, inu Obhai-
la. Vi tedej, ktiri ste na potu popolnomasti,
ako vas lih skufnave motio, pozhuiki k' gre-
hu vlezhejo, nikar se nevstrafhite, S. Ambros
naj vam bo isgled, k' je rékel sam od sebe:
k' sim smiram bolen, to je, *k' smiram v' majh-
ne pomankanja padam, morem po góstim is-
káti sdravilo per Ss. Sakramentu, de neofla-
bim, de neymerje moja dušha.* Vender pa,
ktir hozhe v' Bogú, inu v' svetusti gori jemáti,
treba je, de h' angelski misi ne li samo vezh-
krat, ampak tudi v'šélej vredno perstopa, kol-
kor se zhlovek samore vreden striti, kar vam
bom rasloshil v' drugimu delu.

I.

Kdor hozhe vredno k' S. Obhailu persto-
pit, tiga more vést previshat, de je bres smert-
niga gréha, de je v' perjasnosti svojga Bogá, de
ni kriv zhes sapovdi boshje, ne zhes sapovdi
zirkvene; ker bres dershanja boshjih, inu
zirkvenih sapovdi ni vredniga Obhaila. Pore-
zhete, to shé vémo, lahko je govórit; al der-
shat je teshko; to tudi jest sposnam, ker butara
tih póstov teshí tako vas, kakor mene; pa
vender od kod to pride, de k' smo vsi pod eno
postavo, inu vender nebodo od vsih enako sa-
povdi dershane? vére manka, upanje je presh-
lo, lubesen je vgašnila; te tri zhednosti so tai-
sti stebri, na ktirih stoji zela svetost kerfhan-
skiga shivlenja, to so taiste tri zhednosti, kti-
re naš tudi k' vsakdajnimu Obhailu samorejo

vredne sriti, ktiri je s' timi oblezhen, ta bres strahu perstópi h'taisti kralevi misi, per ktiri se nam da jesti nedolshno sa naf' na krishu darvano jagne Jesuf, fin nebeshkiga ozheta; to so taiste zhednosti, is ktirih svirajo vse druge, ktire samorejo zhloveka k' S. Obhailu vredniga sriti. Bo morbit mislil eden, al drugi, hvala Bogú! tri boshje zhednosti shé snam, jes jih vezhkrat obudim ravno takó, kakor jih pridi-gar moli. Premalo je to, moj zhlovek! sabstoju se jesik obrazha, ako ti v' dianju nekashesh, kar s' v'ftmi govorish, bres dianja, bres dobrih del je mertva vera, vera shivi li rakrat, kader se v' dianju skashe: postavim imash skushnavo na tihim, to, al uno sriti, kar je pregreshno, zhe virjesh, de Bóg vse vidi, ktir bo od tebe tanko rajtengo tirjal, inu gréshne déla, vezhno tépel, inu to vender strish, tak' vére nimash, sakaj kako bi blo mogózhe v' gréh pervolit, keb' si postavil naprej prizhnost boshjo, peklenko jamo, terplenje tih pogublenih, smrad peklenkiga shvepla. Misli, o zhlovek! de povsod, v' vlakimu skritimu kotu, tudi v' gósti ponózhni támi, per vsakimu délu tri prizhe imash, Bogá svojga vfigavide-ózhiga sodnika, angela svojga varha, inu hudizha svojga sovrashnika, eden te bo sodil, ta drugi te bo toshil, ta tretj te bo martral, kakó moresh v' gréh pervolit, zhe to virjesh? kakó moresh v' gréh pervolit, ako virjesh, de skus vsaki smertni greh se na en tenek las obefish, se ta vterga, tak' pogublen si na vezhno; ti virjesh, de Bóg pod podóbo kruha je na altarju, taisti Bóg, ktir is nizh te je stváril, s' svó-jo

jo kervio odrefhil, inu is obilnósti svoje neis-
 rezhene lubesni se sam sebe sa jéd da, kako je
 vender po tim mogózhe, de ti s' nezbimarnim
 sadershánjam v' zirkev perfhumish, svoje ozhi
 s' rasvojsdanim poglédam pafesh, govorish, dru-
 ge motish, v' pregréfhnih mislah se sadershish?
 kir vse leto Bóg vidi, al se bosh mogel na dan
 sodbe pred njim isgovórit? poglej, de ne shiva,
 ampak mertva je tvoja véra, kakor úm ti na
 S. Telefa dan obilno fkasal.

II.

Pravish na dalaj, moj zhlovek! de v' Bo-
 gá terdno vupash, gré pa is praviga dna tvoje
 vpanje? ti fzer vpash od nesmerjene milósti
 boshje sraven drusih nebéfhkih gnad odpuhan-
 je tvojih gréhov, kir vésh, de milost boshja
 feshe zhes vse tvoje pregréhe, kir je vézhi,
 kakor zeliga svejta hudobie; prav strish, moj
 gréfhnik! sakaj to je refnizhno, al sakaj vupash,
 de ti bodo gréhi odpuhneni? morbit sa to k'fi
 per spovdi bil? inu od spovdnika odveso sado-
 bil? o revesh! vari, de nebosh golfan, nizh
 ti ne pomaga krish spovdnikov, ako ti zhes
 tvoje gréfhne navade krisha nestrish, ako gré-
 ham flovo nedash; naj spovdnik, krishe déla,
 kakor hozhe, ti vender pred Bógam odvesan
 nesh ako nesapuutih greh, inu gréfhno navado,
 namest deb' od spovedanih gréhov odvesan bil,
 fkus boshji róp, fkus nevredno prejete Sakra-
 mente s' novimi ranami obloshish svojo duho,
 ti na takó visho to vupash, kar Bóg striti ne-
 more, kir mogózhe ni, deb' Bóg tebi odpuhil,
 ako

ako ti greh nesapustish. Boste rékli: slabost zhloveska je velika, vezhkrat terdno oblubimo, pa vender li pademo; de slabost zhloveska je velika, to jes tudi sposnam, al sraven tudi vé m, de kaj drusiga je slabost, kaj drusiga je naváda; ako ti po slabosti padesh, savupaj na Bogá, on bo tebi skus pokóro in spovd greh odpustil, ako is navade gréshish, gorje tebi. De bosh pa reslózhil, kdaj gréshish po slabósti, al is navade, poslufhaj: taisti gréshi po slabósti, ktir, potle k' je she v' resnizi oblubil greh sapustiti, se v'lake perloshnosti várje, sapusti hifhe, snanie tovarshie, dershi svesto vse od spovdnika prepisane pomózhi, Bogá po góftim na pomózhi klizhe, zhe vender sraven vsiga tiga pade, naj saupa na milost boshjo, timu bodo gréhi odpušteni, inu ako nekir odveso nedobí, naj pride kmeni, jes ga bom bres vsiga pomislíka odvesal, inu k' S. Obhailu poslal. Is navade pa gréshi taisti, ktir od spovdi do spovdi je smiram ta stari, kakershen lani, takshen lejtas, naj ga spovdnik opómína, svari, prosi, inu previsha, kakor hózhe, se vender nepobolsha, naj obéta pobolshanje, kolker more, je vender smiram ta stari lakomnik, stari sovrasnik, stari pianz, stari nezhistnik, je smiram lih v' lashih, v' nejovoli, v' opravlanju, v' krivih sodbah, inu tako naprej. Takshni sabstoju vupajo, njih vupanje ne bo osdravilo; takshne jes h' Obhailu nevábim, ja jih neperpustim, dokler ni pobolshanje v' dianju.

III.

Sadnih govórit kaj majhniga od lubesni, nevém nizh bolshiga striti, kakor de vam pokashem neprezenjeno, neisvezhenó, nigdar sapopopadeno lubesen, ktira shé zhes tavshent, inu ofemsto lejt s'neismérno vrozhino gorí v' S. Sakramentu, od kod to pride, de nafhe serza, ktire ta angelfki kruh tolkokrat vshivajo od njegoviga ogná se nevshgejo, inu nesgore do pepéla? on je sin taistiga ozheta, ktir naf je tolkajn lubil, de sa volo naf tudi njemu ni sanesfel, on naf je od sazhetka lubil, inu naf hózhe notri do konza lubit, on posna serza vlih naf, kolko jih shtete, ktiri bi ga nasprot povrednosti lubili? keb' se nam to shtivilo povedalo, strah bi naf obshel, de taka lubesen bo vender takó malo lublena, feshi vsaki v' svoje serzé, inu bo sposnal, kaj, kako, inu kolko lubi, bosh sposnal, o zhlovek! de namest deb' ogin tvojga serza se povsdignil na kvishko, svoj plemen li pod se mezhe; al te neobjide framóta, de tvoje serzé navefish na en kof smerdliviga mesá, de lubish eno pest blata, en prah, inu ismifli pufish taistiga, ktirga vfi angeli, inu arhangeli, kerubini, inu serafini v' lubesni samakneni bres konza lubio? ktir sam je lubesen? inu kako lubish to posvetno, inu zhasno? takó de si perpravlen boshje, inu zerkvene sapovdi popred prelomit, kakor to sgubit, kar bosh fkorej sgubil; takó, de sam sebe nevarjesh, ampak vezhkrat svoje sdravje, frezho, poshtenje, ja zel shivljenje v' nevarnost postavish? gerdóta, inu framóta! keb' tudi ne
blo

blo nobene vére, nobene vézhnosti, nobenga plazhila, inu nobene shibe, tak' she sama luzh pámeti bi te mogla previshat, de fkus takó lubesen se prenisko spustish, inu neumni shvini se perlihash. Al je mogózhe, moj zhlovek! deb' te ferzé ne bolelo, k' te vest preprizha, kako malo lubesni imash prot svojmu odersheniku, ktir je vender tebe vezh, kakor sam se be lubil? al je mogózhe, deb' neshalval, k' vidish, kako nehvaleshno je shalen od nesfrezhnih ótrok tiga svetá, ktiri mu neskashejo nobene zháfti, nobene hvaleshnosti, nobenga sposhlvanja, ga pusté zele ure v' altarju stati, bres njega obiskáti, deb' pred njega na kolena padli, ga mólili, zhastili mu svojo lubesen fkasali. O nedelajte vsaj vi takó, ktire svejt she ni popolnoma oflepil, popravite vsaj vi to nezhaft, ktira se Jesufu godi od tih, ktiri ga nesposnajo, molite zhastite ga vsaj vi, k' virjete, de tukaj v' S. Sakramentu je vash stvárník, vash odershenik, vash svelizhar, vash prihodni sodnik, vash Jesuf, vash Bóg, vash vse.

Povedal sim vam danaf, kaj je potrebno sa sadobiti pravo kerfhansko popolnomast, svetost, inu bogabojezhost, vojskujte se, branite se, nikar se nedajte premagat od svejta, mesá, al hudizha, inu de na póti proti svetosti nebofte oflabeli, pertezite pa góstim h' ti angelski misi, fkus ta nebéshki kruh bofte poterjeni v' vashimu dobro naprejevsetju, bofte sadóbili mózh vashim sovrashnikam superstati; ja kakor govori S. Krisostom: *Bofte strashni kakor levi zeli pekleniski vojski.* S' tim nebéshkim kruham se

bo vshgala taista shiva visa, k' spoznánju boshje svetósti, ktira pravo andóht vname; skus ta nebélhki kruh bo poterjeno nashe saupanje sadobiti gotóvo pomózh v' vsih skušnávah, inu sopernósti na póti prot svetósti; vshgala se bo v' nas taista gorezha lubesen, skus ktiro bo Bóg v' nas, inu mi v' Bogú. Kar de sadóbimo od nashiga Jesufa, obernimo se kniemu, inu rezimo: *Mólimo tebe pod podóbo kruha v' S. Sakramentu skriti odréshenik, inu te spoznámo sa nashiga Bogá, inu ozheta, vsami gori nasho danashno slushba, ktiro smo ti skasali, k' smo te spremili s' zhastjo kakor hlapzi svojga gospóda; svishaj, lubi Jesus nashe shéle, tebe po góstim prejéti, pa tudi daj, de te bomo vselej vredno prejéli, s' zhistim serzam, s' shivo véro, s' terdnim saupanjem, s' gorezho lubesnio, s' serznim strenjam, s' globóko ponishnóstjo, de te nebomo nigdar h' nashimu pogublénju nevredno, ampak h' nashimu isvelizhanju vselej vredno vshiváli, sdaj na popotvánju nashiga zhasniga shivlenja, slasti pa takrat, k' te bomo sadnizh prejéli sa popótnizo v' dolgo vezhnost; daj, o Jesus! de takrat steboj skleneni pridemo v' tvoje kralstvo, kir te ne bomo vezh, kakor tukaj v' podóbi kruha skritiga zhastili, inu mólili, ampak kakor si sam na sebi od oblizhja glédali, lubili, inu vshiváli na vse vezhne zhase. Amen.*

PRIDIGA

Na III. Nedélo po Binkufhtih.

Takó bo veselje v' nebésih nad enim gréshnikam, ktir pokóro stri. Luk. 15.

Veliko, ja bres konza veliko more biti veselje v' nebésih, kader na semli en reven gréshnik se preóberne h' pokóri; kdo je med vámi, pravi **Jesuf v' danashnimu S. Evang.** de imá sto ovzhiz, zhe li eno sgrabí, al jib ne sapustí devet, inu devetdeset v' pufhavi, inu gré sa sgrableno, dokler jo najde? inu k' jo najde, jo s' veseljam na ramo sadéne, k' jo h' zhedi pernese, poklizhe svoje perjarle, inu soféde, inu rezhe: veselíte se smano, najdil sim mojo ovzo, ktira je sgrablena bla; *Ravno takó, skléne Jesuf, bo veselje v' nebésih nad gréshnikam, ktir pokóro stri.* Kdo bi verjel tim besédam, keb' jih ne bil **Jesuf**, modr st nebésikiga ózheta sam govóril, inu **S. Evangelist** v' povéstih shivljenja **Jesufoviga** sapifane pustil? keb' ravno sdaj to uro, kir s' vami govórim, serzé enga revniga gréshnika, al skus premishluvánje boshjiga vsmilénja spodbódeno, al od strahu pred smertjo, inu pred sodbo vstrasheno sazhélo svoje pregréhe sovrashit, inu s' grenkimi solsami milo objokváti. Glejte, solse is ozhí, sdihvánje is
fer-

ferzá bi se prot nebéfam povsdignilo, bi blo An-
 gelam naprej postávljeno, inu kaj bi se sgodilo?
 na enkrat bi blo refveseljeno zelo nebó, sakaš
 S. Aug. pravi: *Kader gréshnik na semli zhes*
greh joka, inu shaluje, takrat v' nebésih An-
geli prasnik vsiga vesélja imajo; dan spreóber-
nenja enga gréshnika je Angelam svatovški
 dan. Vender nebó ni takó gladovno, deb' od
 tiga vesélja tudi sémli kej ne pervoshilo, tudi
 ta je tiga vesélja deleshen, ktir ga nebéfam ftri,
 namrezh gréshnik, k' se spreóberne h' pokóri,
 tudi njegóvo ferzé se potopí v' morje sladkiga
 vesélja, ktiro se li obzhutit da, al sgovóriti se
 ne more. Drugi pridigarji se bodo danaf mor-
 bit s' svojim mislami v' nebésa povsdignili, inu
 raslágali vesélje, ktiro Angeli imajo nad pokó-
 ro gréshnikovo, al jes ostánem na semli, inu
 bom raslágal samo to vesélje, ktiro gréshnik v'
 ferzu obzhuti, kader fkus boshjo milost sbu-
 den greh sposná, ferzhuo obshaluje, se ga po-
 nishno spové, ga v' resnizi sovrahi, terdno
 fkléne, ga sa vsélej sapustiti, naprejšvetje der-
 shí, inu se is zeliga ferzá oberne h' pravi po-
 kóri. O gréshnik! ktir od hudobie oflepen se
 hvalísh, de si frezhen, inu vesél, kader se pa-
 fesh v' gréshnik flastih, k' spolnísh shéle spa-
 zhene natúre, k' dash voljo ravojsdanim po-
 zhutkam, inu porednimu nagnenju, ne verja-
 mi, de si v' resnizi frezhen, inu vesél, kako
 moresh vesél biti, kir nosísh vsvoji dúshi zher-
 vá, ktir te bres nehanja gloje, inu martra?
 v' resnizi frezhen, inu vesél je samo letá, ktir
 greh sapustí, inu se k' pokóri oberne. To je
 vesélje, ktiro premága vse, kar svejt veséliga
 irá.

ima. Zhes to govóriti rasdelim pridigo takó: vesélje neisgruntano je sa gréshnika na dan njegóviga spreóbernenja, to pokáshe prvi dél; studenz, is ktirga to vesélje svira, bomo v' drugimu délu vidili. Preden sazhnem, poterpíte.

I.

Vuzheniki stre raslozhnik med dvojnim veséljam, eno imenujejo prizheózhe, drugo prihodno, eno je na tim svejtu, drugo bo v' vezhnosti, eno li en zajt terpí, drugo bo v' félej, eno vshivájo isvoleni v' nebésih, drugo spokórni gréshniki na semli, inu sfer prez od sazhetka svojga spreóbernenja. Nigdar nobeden ni na svejtu vezhiga vesélja imél, kakor Noé takrat, k' so vode spet vpadle, ktire so sto, inu petdeset dní stale zhes zelo semlo, inu konz hale vse kar je shiviga blo, svunaj ofem dush; kako tesbko je zhakal na ta veséli dan, al bo vender skorej konz potópa, je tóshil v' S. nepoterposhliivosti? al bo vender zelo zhlovestvo konz vselo? al se serdito nebo ne bode potoláshilo? al se sonze zhes semlo ne bo vezh nasmejalo? sdaj je odperl oknize v' barki, inu je skerbno vun glédal, al je vender shé vidit kej en verh hriba, al ne, sdaj je golóba vun spustil, deb' vidil, al se ima kej doli v' fésti, al ne, sdaj obernil ozhí prot nebésam, inu je profil Bogá, deb' se potoláshil v' svoji jési, inu se vsmilil zhes svejt, Na sadne sazhuti, de vodé sazhno vpadati, golób mu pernese v' barko seleno vejzo, Bóg mu sapové is barke vun stópit, se nima báti, kir zela semla je shé suha,

ha, postávi na nebo snamine, namrezh mavri-
 zo, s' persego, de svejt s' sploh potópam ne bo
 nigdar vezh obiskal. Nigdar nobeden na svej-
 tu, pravim, ni vezhiga vesélja imél, kakor Noé
 takrat, k' je povodenj nehála. Vender, deflih
 je timu ref takó, najdem vender na svejtu she
 vezhi vesélje v' nashih dnevih, namrezh vesél-
 je taisto, ktiro zhuti reven gréshnik, kader se
 spokorí, k' vidi, de Bóg se so svojo gnado spet
 k' njemu blisha, ktir je popred skus greh da-
 lezh od njega lozhen bil, k' vidi, de valovi
 njegoviga hudiga nagnenja, vétrovi njegoviga
 gréshniga poshelénja, povodenj njegovih res-
 vojsdanih pozhutkov se sazgne vlegat; mirno
 biti, ktiro se je popred sapovdam boshjim smi-
 ram naspróti stavilo, k' vidi, de pezhenje ve-
 stí, inu nepokoj serzá je sginil, mu vezh stra-
 hu, inu britkosti ne déla; k' vidi, de njegova
 vést imá v' sebi, kakor golób Noétov, seleno
 vejzo, sa vesélo snamine, de Bóg je potolá-
 shen, de nebo mu je perjasno, de gréh mu je
 odpufhen, de v' gnado je gori vset. O vesélje
 sa spokorjeniga gréshnika! kdo ga bo sgovó-
 ril? Tak poje vesélo v' svojmu serzu, kakor
 je prepeval David takrat, k' je odpufhenje svo-
 jih gréhov dobil, sa to je rékel: *Keb' Bóg
 s' mano ne bil, k' so se ludje zhes me vsdig-
 vali, bi me bli morbit shiviga posherli, k' je
 njih togota zhes me shumela, bi me ble mor-
 bit vodé snale potopiti, al moja dusha je srezh-
 no zhes vodo preplavala, naj bo tedej hvalen
 gospód, k' me ni dat v' roke mojim sovrashni-
 kam, moja dusha je, kakor tizh is mreshe re-
 shena, sadriga je rastergana, inu jes sim re-
 shen.*

Jhen. Kakor je takrat govóril David, kir od veselja se ni svedil, k' mu je osnanil boshji prerók, de greh mu je odpufhen, ravno takó bi govóril gréshnik, keb' snal svoje notrežno veselje s' besédami na snanje dáti, kader od spovdnize gré, kir vidi resveselen od boshjiga namestnika, de greh mu je odpufhen, vezhni dolg mu je sbrisan, sovrashtvo med njim, inu med Bógam je prevsdigneno, s' gnado boshjo je olepshan, sgubleno pravizo do kralestva boshjiga je spet nasaj sadobil, Angeli, isvóleni, inu zelo nebo se nad njim veselí. Kristiani! al je mogózhe to veselje dopovedat? sgovórit se ne more, zhutit se dá.

II.

Kako veliko veselje je imél ozha nad spreobernenjam svojga sgubleniga finu, vémo is S. Evang. bersh, bersh pernesite belo oblazhilo, je ypil svojim slushabnikom, oblezite ga, dajte mu perstan na róke, zhevle na noge, sakolite pitano téle, jejmo, inu veselimo se, sakaj? kaj je vsrók te gostárie, tiga veliziga veselja? ozha sam pové: *Kir, pravi, ta moj sin, k' je bil mertev, je oshivel, je bil sgublen, je spet najden.* Zhe spreobernenje sgubleniga finu je ferzu njegoviga ozhéta tolkajn veselja strilo, zhe so se veselili zhes to domazhi, sosedje, inu vsi perjátli, kakshino veselje je moglo she le v' ferzu sgubleniga fina bití, kir on je drugim vse to veselje sturil? keb' se bil od veselja svedil, pravi S. Aug. bi bil dopóvedal, kako bres perglihe bol frezhen je sdaj, k' se je k' ozhe-

tu nasaj povernil, kakor je bil takrat, k' je od njega delesh prejemal, v' dalno deshelo se podal, v' posvetnih flastih vse napravil. Napoleone stuzenze sa novizh spokorjeno, lubleno dufho, sapové Bóg svojim Angelam, obilvajte nje raft, deshevne kaple jo imájo ohladit, de bo pognala odrastelke obilnih zhednosti, inu dobrih dél. To shlahtnu sélifhe je novo spreobnena dufha, posajena v' paradish boshje guade, ta, k' sa njo fkerbí, je Bóg sam, deshevne kaple so notrajni tolashki, ena pokušhna taistiga vesélja, ktirga isvóleni v' nebésih vshívajo. Ni, *ni vezhiga vesélja na semli*, pravi S. Aug. *kakor je vesélje taistiga serzá, ktiro samiga Bogá lubi.* Inu ravno to vesélje sazhne pokušhat gréshnik taisti dan, k' greh sapusti, inu se oberne h' pokóri; to je taisti dan, ktirga imenuje sam Bóg v' S. Pismu, ta perviga, nar vesélifhiga, nar frezhnifhiga, en prasník zhes vse druge prasnike. Per kristianiskimu shivlénju so sfer vsi dnevi veséli, vender narvezhi vesélje da ta prvi dan, kader je mamrezh zhlovek pravimu shivlénju sazhetik sturil, inu se popolnama sa vselej s' Bógam sarózhil, inu sklénil; polje, drevesa, roshe sfer nashim ozhém vézhkrat vesélje stré, polejti, inu jesen, vender nar vezh na' resveséli spomlad, k' sazhno pogajnáti, k' njih zvetje pervizh saglédamo; ravno tako med vřim dnévi, kar jih zhlovek oprávi v' boshji flushbi, je nar vesélifhi ta prvi dan, kader namrezh zhlovek gréhu fľovo da, vest ozhisti, inu oblubo stri, Bogú vselej svesto flushíti. To notrajno vesélje, ta sladki obzhut serzá, inu vestí pusti Bóg zhutit tudi nar

nar ostudniſhi gréſhnike na dan njih ſpreóbernenja, takó, de nar bolſhi, nar ſvetejſhi duſhe, keb' to veſélje obzhutile, bi mogle gréſhnikam nevoſhlive biti, kar ſe nad pergodbo ſgubleniga ſina ozhitno ſposna; k' je ozhetova hiſha ſa volo njegoviga ſpreóbernenja vſa v' veſélju bla, pride njegov ſtarji brat is polja ſliſhi godze, inu piſkavze, poklizhe enga hlapza, praſha, kaj to poméni, inu k' mu je povedano blo, de njegov ſapravlivi, ſgubljeni brat je naſaj priſhel, inu ſa to ſe vſe veſéli, ſe je ſjésal, ni hotel v' hiſho ſtopit, ampak je toſhil, jes, deſlih ſim bil mojmu ozhetu vſelej ſveſt, ne ſim nigdar takó veſélje ſafluſhil, brat pa, kir ſhe li po tim, k' je shé vſe ſvoje premoſhenje ſapraval, je naſaj priſhel, vſhiva ta prvi dan veſélje, ktiro vézhi ne more biti. Glejte is tiga, de Bóg s' velikim veſeljam, inu notrajnim toleniam napolni gréſhnika prezi prvi dan njegoviga ſpreóbernenja.

III.

Inu veſélje, ktiro ſpokorjen gréſhnik vſhiva, je veſélje reſnizhno, ne laſhnivo, ne v' obzhutenju teléſa, ampak v' duhu. Veſélje, kar ga ſvejt imá, je enako ſpomladánski roſhi, ktira hitro vſahne; zhlovek poſvetni! trudi ſe, kolker hozhesh, rasveſéliti ſvoje ſerzé, bodi drago oblezhen, kakor evang. bogatinz, roſhmardini ſe, kakor kraliza Jezabel, pi is ſlatiga koſarza s' babilonsko sheno, voſi ſe v' kozhii vſe frezhe, inu zbaſti, boſh vender na ſadue mogel ſposnáti, kakor je ſposnal Salomon, k' je

rekel: *Vse sim vidil, vse vshival, kar je pod sonzam veseliga, inu pole! vse je nezhimernost, inu britkost serzá.* Naspróti pa obsháluj sdaj to uro serzhno ívoje pregréhe; prekólni jih is lubesni prót Bogú, sposnaj jih ponishno pred boshjim namestnikam, oblubi Bogá nigdar vezh rasferditi, bosh zhutil veselje, v' ktiřmu se ne bo svedilo tvoje serzé, bosh savpil s' Davidam: *Boljhi, sladkejshi je en sami dan v' tvoji hishi, o gospód! kakor távshent dni v' hishah zhloveskih otrók.* Magdalena per vshivanju vřih nje preóbilnih flasti ni nigdar tolko veselja obzhutila, kakor k' je s' folsami oblita klezhála per nogah Jesufovih; Augustin se nigdar ni takó veselil, deflih ívojim pozhutkam, inu shélanj nizh ni odpovédal, kakor takrat, k' je per pridigi S. Ambr. íklep sturil h' pokóri se oberniti; dolgo ga je Bóg klízal, al on ni ótel fliřhái, k' je vender íklénil pobóřhat se, je milo jokál, kir teshko mu je blo flasti sapustiti, al k' je v' naprejšvetju štanoviten ostal, je blo prez nesapopádlivo resveseljeno njegóvo serzé, on je savpil poln veselja: *Moja ketná je rastergana, inu jes sim tvój, o gospód! en malo popred ti mislit, de bom šladnost sapustil, mi je blo teshko, sdaj to v' dianju štriti, mi je šladko.* Ravno tako sposnájo, inu govoré s' S. Aug. she dan danářhni vři v' reřnizi špokórjeni gréřhnikí; kakor hitro enga taziga sadéne boshja milost, de se oberne h' Bogú is zeliga serzá, zhuti prez eno notřajno šladkóřt, ktiro sfer nigdar ni obzhutil, on sam ne sařtopi, ne vé dopovédái, kako mu je na enkrat vse drugažhi per serzu, njemu se sdj, de ni vezh ta,

k' je bil, de je ves drugi. Per spovdnizi je poln boshjiga duha, hvali s' folsami boshjo milost, inu ozhitno sposná, de ni nigdar verjel, de se bo v' njegóvimu serzú na enkrat vse takó preóbernilo, de bo ta takó teshki kamen od serza padil, de bo zela duha s' takim veseljam napolnena; ne porajta vezh poprejshne flasti, inu veselje, k' na nje smilí, imá S. Nevólo, ostané ves samaknen v' svojga Bogá, shivi s' truplam na semli, al s' duhó je v' nebésh. O kristiani! keb' otli prizhat to resnizo vsi taisti, ktire je Bóg pred majhnim, al vezhim zhasam milostlivo poglédal, de so greh sposnáli, inu sapustili, h' pokóri se obernilo, inu sdaj prav shivé, bi vam povedali, de to, kar jih je nek-daj veselilo, jim je sdaj sóperno, de na to, na kar je popred njih serzé navesano blo, sdaj li s' shalostjo mislio, inu se ne morejo sdersháti od grenkih fols, de so takó flepí bli, inu iskáli na svejtu veselje, ktiro je lashnivo, inu golufno, de sa to veselje, ktirga zhista vést, inu lubesfen boshja da, takó dolgo ne so vedili, inu ga takó posno sposnáli. Dosdaj fim svishál, de veselje neisrezhenó je sa gréshnika na dan njegóviga spreóbernenja, studenz pa, is ktirga to veselje svira, bomo v' drugimu délu vidili.

I.

De boste sposnáli studenz, is ktirga svira veselje spokórjeniga gréshnika, val pelam v' duhu k' ruzehimu morju; glejte tukaj israelsko ludstvo sraven pushave Sur štati polno veselja; na enmu hribzu Moisesa, ktir njim naprej po-
je.

je, inu pravi: *Pojmo gospódu hvalo, on se je povikshal, kojna, inu kojnika je v' morju poropil.* Inu sakaj to? sej véste: Israelzi so bli fushni v' Egiptu, sila terdo dersháni, inu na sadne so vender is fushnosti refheni bli; k' je to vedil kral Farao, hití sa njimi s'zelo svojo vojsko, al oni bejshe smiram pred njim, na nebu pred njimi gré en oblak, po dnevi jih pokriva, po nózhi jim naprej sveti, inu takó so prifhli frezhno do rudezhiga morja; pa kaj je blo tukaj ftriti? tolko tavshent glav v'zhovnik prepélati, ni blo mogózhe, inu Farao jim je bil sa herbtam s'zelo svojo vojsko; Mojsef vajvoda ludstva vsdigne róko, vdari po morju; inu sapové, de se imá na dve platí rasdeliti, se resdeli, inu stoji na obdveh straneh, kakor sid, inu Israelzi so bres nevárnosti skus shli. Pridejo sa njimi tudi Egipzhani, gredo savupánja polni skus morje, al k'na fredo pridejo, vdari Mojsef spet po vódi, morje pade skupaj, stézhe, inu potopí s' kralam vred zelo egip-tovsko vojsko, ne od shvine, ne od ludi nizni ostalo shiviga. Israelzi, k' so vidili Egipzhane konzhané, sami sebe pa refhene, so peli Bogú hvaleshno pesem, inu so shli veséli v' ob-lubleno deshélo Kanaam. Ravno en tak dvojni vsrok svojga veséla imá en novo spokórjeni gréshnik, pervizh kir vidi nefrezho, ktiri je odshél, drugizh kir vidi bres konzha frezhen stan, v' ktirmu se snajde, premislimo obdoje bol na tanko. Novo spokórjen gréshnik vidi per luzhi boshje gnade pervizh nefrezho, ktiri je odshél, v' ktiri je she dosti svojih gréshnih továrshov konz vselo; on vidi odpert peklenski

bresen, inu se previſha, kako malo je manka-
 lo, deb' se bil v' taſtiga na vezhno pogresnil;
 kakor ta, ktir per tamni nozhi gré memo globóke
 jame, nevárnost v' njo se svérniti ne sagleda, al
 k' se dan strí, inu vidi, v' kakſhni nevárnosti je
 bil, se ſtrefé od ſtrahú, ravno takó, dokler zhlo-
 vek shiví v' tamoti ſvojih pregréh, neſposna ſvojo
 nevárnost, al kader ta temóta ſgine, kader mu
 sazhne ſvetit luzh boshje gnade, vgléda nevárnost,
 v' ktiri se je ſnajdil; popred je bil véſ terdovra-
 ten, deſlih neſrezhen, je bil vender veſel, opó-
 minan, proſhen, ſvarjen se ni dal omezhiti; al
 sbuden ſkus boshjo gnado vidi na enkrat vse,
 on vidi oſtudnost ſvojih pregréh, ſvojo gréh-
 no ſlepóta, ſtoji mu pred ozhmí bresen pe-
 klenski, vidi, de viſil je nad taſtim vezh lejt,
 kakor na tanki niti, inu de li ſama miloſt bosh-
 ja ga je pred pogublenjam obvarvála; on sazh-
 né govórit ſam per ſebi, kaker nekdej S. Petr.
*Ap. Sdaj vé m, de goſpód je poſtal ſvoiga An-
 gela, ktir me je reſhil is Herodeſhovich rók;*
 sdaj vé m, de goſpód mi je dal tiga, uniga
 ſpovdnika, ktir je moje ketne raſtergal, s' kti-
 rim ſim v' hudizhovi ſuſhnoſti vklenen bil; sdaj
 vé m, de tukaj ni nobena golfia, nobena ſle-
 póta, ſpovdnik mi je prepovédal, de na moje
 poprejſhne gréhe nimam prevezh miſlit, on mi
 je oblubil, de vse moje hudobie ſo v' Jeſuſovi
 kervi opráne, inu sbrifane, to je reſnižno, to
 me véra vuzhí, o veſélje! o dobróta, o ſlad-
 koſt! On se veſélje s' S. Aug. ktir je rékel po
 ſvojmu ſpreóbernenju: *O kako goſti ſo bli pred
 mojmi ozhmí oblaki mojih pregréh, de luzh reſ-
 nize ne ſim mogel vidit, jes ſim bil ſlep, inu
 ſim*

sim slepoto lubil, sim gasil is ene tamote v' drugo, al ti, o gospód! si iskal tiga, ktir tebe ni iskal, si klizal tiga, ktir sa te ni maral, si odgnal tamóto, si mi odperl ozhl, sdaj vidim, o srezha sa me! kaj vidim?

II.

Novo spokórjen, gréshnik vidi drugizh bres konza srezhen stan, v' ktirmu se snajde. Vidi skus luzh S. Vére, de je v' resnizi boshji otrók, delesh nebéshkiga kralestva, de kaderkol vmerje, ima pravizo do nebés, on vidi sapifano svoje imé v' bukvah boshjih isvolenih, on ne more shálosten biti, od veselja se ne své. On vidi, de snajde se v' eni novi prostósti, kar mu she bel veselje déla, namrezh kir vezh ne terpí takó nadlego, tak nepokój od svojih pozhuthov, od gréshniga poshelénja, inu hudiga nagnenja. Jes sizer véem, ogin gréshniga poshelénja ne bo na enkrat pogasen, ketne hudih navad ne bodo na enkrat raltergane, natúra se ne da preóberniti, kakor rokoviza, tudi po spreóbernenju se she vezhkrat oglasi hudo nagnenje, vender se lahko prémaga, inu serzhno sanizhuje. Je ktir med vami, de je imél kdaj merslizo? Menim; kaj ne, k' je po m'rasu prishla vrozhina, se ti drusiga ni fajnalu, kakor od vode, inu od studenzov, li piti si otel, inu keb' per studenzu bil, od ktirga se ti je fajnaló, bi bil pil do smerti. Al k' je vrozhina menula, k' si sgubil merslizo, ako per taistimu studenzu memu gresh, od ktirga se ti je fajnaló, se sam zhes se smejas'h, ne pijés'h, gresh naprej, kir vezh poprejs'hne vrozhine, inu she-

je

je nimašh, k'je telo osdráviló, je sheja nehála. Ravno tako kader bo dušha od bolesni svojih pregréh skus pokóro osdravlena, sgine tudi poshelénje, inu nagnénje, ktirga kriva je bla pregréha. Ta ima merslizo nevošhlivósti, uni prevsetnosti, ta lakomnosti, uni sovrashtva, ta pianosti, uni nezhistosti, tih možhno sheja, deb' spolnili svoje poshelénje, inu nagnénje. Al zhe taki gréshniki se obernejo h' pokóri, prejide vša ta gréshna sheja, kir greh svirik te sheje od sebe spravio. Kar sim dosdaj povedal, poterdim s' tim rasglédam: Margarita de Kortona je bla, kakor Magdalena, ostudna, ozhitna gréshniza, nje oko je blo, kakor blisk, ktiro je dosti neprevidnih mladih serz oflepilo, nje rasvojsdano sadershánje je blo, kakor vihar, ktir je dosti nedolshnih okoli vergel, nje nezhistost, inu ozhitno pohujshánje je blo, kakor strela, ktira je dosti mladenzhov, inu dekliz vbila. Tovaršh nje resvojdánosti, ktirmu je s' svojim shivótam flushila, gré en dan sam, spremnen od samiga svojga pesizhka na polje vun se sprehodit, on je od svojga sovrashnika, ktir je ótel s' njim vred na eni kosti glódat, prepaden, vbit, inu pod germovje sako-pan; pesizhek sam bres gospóda tezhe na ravnost prot hišhi Margaretni, sa ktiro je dobro vedil, lája, zvili, se ne da vtolashit, prime Margarito sa oblazhilo, jo vlezhe, ona gré sa njim, bres tiga deb' vedila, kaj se je sgodilu; jo perpela ná mejsto, kir je leshálo mertvo truplo nje lubleniga, ona vsdigne veje sagléda mertvi sad svoje nezhistote, se prestráshi. Ta pogléd obudi na enkrat nje serzé k' pokóri.

mert-

mertvo truplo ji strí ostudno všo zhlovesko lubesen, strí sama per sebi šklép, mešnim slastam sa všelej slovo dáti. Išhe spovdnika, se zhisto spové, klezhi vedno pred podóbo krishaniga Jesusa, déla ojštro pokóro, popravi poprejšhne pohujšhánja, shiví pravizhno, vmerje svetó, bres tiga, deb' bla kdaj vezh gréšhila, sa to je vredna bla, od katolíshke zirkve v' šhtivilo svetnikov postavlena, inu všim taistim sa pomózhnizo perporózhena biti, ktiri po gréšhnimu shivlenju shelé striti vredno pokóro,

III.

*Nebesa! oštermite zhes to, vpije Bóg škus preróka Jeremia: moje ludstvo je dve hudobii šturilo, mene studenz shive vode je sapustilo, inu si je kopalo suhe rupe, ktire vode ne deršhé, kakor deb' ótel rezhi, moje nesvesto ludstvo išhe golufno, lashnivo, pošvetno veselje, inu mene, mojo gnado, mojo flushbo je sapustilo, kar li samo zhloveskimu serzu resnizhno veselje da. Sa to vabi Jesuf v' S. Evang. *Pridite k' meni vsi, ktiri ste s'trudam, inu délam oblosheni, ies vas bom rasvesélil; vsamite na se moj jarm, inu boste vašhim dušham mír, pozhitek, veselje nashli; kaj more sladkejšhi biti, kakor takó lubesnivo nagnenje. O lubi moji! vsamite to gori, inu bogajte; nezhimerni otrózi svejta, ktiri pijete gréh, kakor vodo, išhete nasitit serzé v' pošvetnih slastih; šgubite zele nozhi bres spanja, inu pozhitka, deb' sadósti strili pošhelénju, inu nagnenju, se podaste vezhkrat v' ozhitno nevárnost, sapravite**

vite dnar, inu blago, vender per vsimu timu
 vas svejt li s' grenkostjo pita, veselja resnizh-
 niga vam malo dá, kar ishete, ne morete naj-
 ti, o pridite, Jesus vas vabi, k' spovdi, ozhi-
 stite vést, dajte slovo svejtu, dajte róko Bo-
 gú, nashli boste svoji dushi pozhitek, veselje,
 inu mir; napihnene, lestne lubesni polne
 posvetne hzhire! kaj vas ne koshtá enmu pruj-
 mu ozhesu dopásti, serzé sapelivza na se po-
 tegnici, kolko muje si daste v' lishpanju vash-
 ga smerdliviga trupla, kakshino skerb, inu
 perpravo imate, k' mislite snajti se per enmu
 ozhitnimu skupsbiralsku, per kratkozhasnosti,
 kir se Bogú shálost, hudizhu veselje déla, kir
 je devishtvu na prodaj, nedolshnost v' nevár-
 nosti, vender na sadne, ako ne boste obrajta-
 ne, zhesene, molene, kakor shelite, greste
 s' shálostjo, s' neválo, vse nepokójne nasaj, sté
 iskále veselje, pa svejt vam ga ni dal, kir ga
 nima, o pridite, Jesus vas vabi, stopite v' nje-
 govo flushbo, nashle boste vashi dushi pozhi-
 tik, veselje, inu mir; golufni, lakomni, v'
 zhasne dobizhke samishleni zhlovek! nigdar
 ne si bres skerbí, zhe nimash, kar shelish,
 skerbish, deb' dobil, zhe dobish, se bojish,
 deb' ne sgubil, golstie, sturjene krivize ti ved-
 no, kakor svinz, per serzú leshe, o pridi, Je-
 sus te vabi, poravnaj krivize, popravi shkode,
 odtergaj serzé od trohliviga, kar svejt imá, vi-
 shaj ga na vezhno, kar Bóg ponuja, nashel
 bosh svoji dushi pozhitik, veselje, inu mir;
 pridite ktiri she dolgo zhasa dersHITE prot blish-
 nimu v' serzu jeso, sovrashtvo, al nevoshtli-
 vost, inu nozhte odpustiti, smiram na perlosth-
 nost

nost mislite, kako bi se mogli mašhvati, nimate nikol pokojniga serzá, sopernost, ktiro zhes blishniga imate, vam ogrení jed, inu piazho, vam odvsame spanje, vam vsako veselje soperno stri, pridite, vlomite enkrat svoje hudo nagnenje, padite pred podóbo krishániga Jesusa, odpuštite is serzá, našli boste vašhi dušhi pozhjtk, veselje, inu mír. Pridite, revni gréshniki! vaš vabi spokórieni Kral David: *Pokusite, inu poglejte, kako sladek je gospód.*

Kdo se ne bo vdal na takó vablénje; kdo ne bo savupal na take oblube? ja! se oglati en reven gréshnik, savupal bi, keb'preposno ne blo, savupal bi, keb'she ne bil tolkajn gnad savergel, klizheózhí besédi Jesufovi se tolkokrat soperpostavil, al kaj pomága, ako sdaj she li, k'she svejt, mefo, inu hudizh vezh sa me ne mara, k' sim she zvet svoje mladósti v' gréshih saprávil, ako sdaj sbe li ozhem odpušhanje, milost, inu gnado vupat, se bojim, de prasno bo moje vupánje, kir sposnám, de nevreden sim od Jesusa, smileno poglédan biti, k' sim ga tolko zajta pustil na me glédat, pa se na njega ne sim oserel, nevreden sim od Jesusa vlishan biti, kir sim ga pustil tolko zajta klizat, pa ga ne sim otel flishat, nevreden sim od Jesusa odpušhenje sadobit, kir sim ga pustil takó do'go gnado ponujat, pa sa njo ne sim maral; o sols vredna moja slepóta! o golufni svejt! na te sim se vesal, od tebe sim srezho, inu veselje bernjal, pa mi dafh sgol nesrezho, shalost, inu britkost, o sapelive flasti! s' vami sim rajtal najti mír, pa ste mi strile serzé lih shivimú peklu nepokójno, nesrezhen sim v' shivlén-

lénju, kir Bogú ne sim flushil, nefrezhen bom v' smerti, kir gréshnik sim ostal, nefrezhen bom per sodbi, kir ne bom imél besédnika, ne sgovóra, nefrezhen bom v' vezhnósti, kir terdo bom mogel plazhváti, kar sim v' shivlénju sadolshil. Gréshnik! nehaj toshit, dokler shivish, je she sa te zajt gnade, Jesus sdaj she ni tvoj sodnik, je she tvoj ozha, tvoj brat, tvoj perjatel, je tvoj besédnik, tvoj arzat, tvoj isvelizhár, on s' shélami na tvojo pokóro zhaka, tvoje spreóbernenje bo rašveselilo njegóvo ferzé, padi pred njega poln obshalvánja na koléna, inu govóri k' njemu: *Jesus! o vsmileni Jesus! kaj ne? de she ni konz tvoiga vsmilenja? zhe si se kdaj zhes enga gréshnika vsmilil, vsmili se zhes me; sim s'zer nevreden, sposnam, vender spomni se, kolko te koshtam, ne glej na moje gréhe, glej na to, kar si sa me sturil, sej si prišel na svejt gréshnike iskáti, glej, jes sam pridem k' tebi, ne savershi me, sej si terpel bolezhine, shalóst, martro, inu smert, deb' gréshnike osdravil, glej sa sdravje moje dushe te prosim, osdravi me, sej si ótel svojo S. Kri do sadne kaplé prelití, deb' gréshnike s' Bogam spravil, inu isvelizhál, glej, jes sim eden tih, k' se je tvojmu ozhetu mózhno sameril, spravi me s' njim, inu isvelizhaj me, inu kir hozhejh od mene shalóst zhes greh, inu stanovitno pokóro, tak' prekolnem pred teboj vse, kar sim pregréshil, obshálujem is ferzá vse, kar sim zhes tvojo volo sturil, oblubim terdno nigdar vezh gréshiti, ampak do smerti v' pokóri shivit, de li sadobim od tebe sdaj odpu-*

Shánje mojih gréhov, inu tvojo gnado, po smerti pa vezhno isvelizhánje. Amen.

PRIDIGA

Na IV. Nedélo po Binkufhtih.

Vso nózh smo délali, inu nizh ne smo vjéli, vender na tvojo besédo hozhem mresho vrezhi.

Luk. 5.

Deslih zelo shivlénje enga v' posvetne marnje prevezh salubleniga zhlovéka je nefrezhno hudobno, nespametno, vender njegova narvezhi nefrezha, inu nespamet (he ne obstoji v' timu, de hozhe smiram bres fkerbí, inu bres déla v' vsih vesélih, inu rajih shivéti, ampak v' timu, de vsame na se tolkajn prasnih nepotreb-
nih; ja tudi fskodlivih fkerbí, déla, inu terplénja, de se more smiram s' danáshnim apostelnam toshit, inu rezhi: jes sim she dolgo zhasa, ne li eno samo nózh fkerbel, veliko tépel, teshko délal, vender nizh ne sim vjél, nobenga refnizhniga dobizhka ne sim sadobil. Krivoft pa lete takó velike nefrezhe je lih leta, ktira je bila tudi per nefrezhi danáshnih Apostelnov, kir namrezh taki posvétni ludje vezh dél li bres Bogá, al po nózhi délajo, inu terpé, to je, vso njih fkerb, mujo, inu terplénje li sa zhasve, sa posvetne, al zel sa hudobne, inu pregrésh-

ne rezhi imájo, ne pa sa vezhne, inu sa ne-
béfhke, ravno sato tudi na sadno uro morejo
sposnat, de so sfer zelo nózh njih shivlénja ve-
liko terpeli, vender nobene refnizhne frefze
ne so sadobili. Zhe hozhesh tedej, o zhlovek!
k' svojmú pridu terpéti, inu na sadne, kakor
apostelni veliko rib saflushénja, inu dobrih dél
vjéti, tak' morefh li sa volo Bogá terpéti, le
Bogú dopadeózhé déla dopernáfhbat, inu takó
shivit, kakor on sapové, namrezh po pravi
shivi viri, po nje navkih, bres ktirih ni po
nobení zení isvelizhánja vupati.

S. Mati katolshka zirkev, S. Pismo, inu
takó násha prava vira náf vuzhí, de bres pra-
ve vire, inu bres dobrih dél nobeden ne more
isvelizhán biti, eto je takó potrebno, kakor ta
drugo, pa vender so kristiani v' náshih zhasih,
ktiri takó shivé, de se po pravizi more báti,
al imajo she pravo viro, al ne, kir si namrezh
nizh ne persadévajo skus dobre déla, inu skus
zhednosti v' dianju skasat, anpak na vfo boga-
bojézhost, inu bogalubnost, na molitev, post,
dobre déla, na spóvd, na S. Obhailo, ja zel na
nar svetejshi ofer S. Mashe malo, al zel nizh,
nizh ne dershé. Mi prave vire per zhloveku
drugazhi ne moremo sposnati, ko skus njegove
déla, inu sadershánje, sato se zel pametno boj-
mo, de vfi taisti, ktiri sa dobre déla ne mara-
jo, al taiste zel sanizhujejo so bres prave vi-
re, al de bodo taisto kmalo zhisto sgubili, inu
to je to pervo, kar vam hozhem danaf pred
ozhi postávit; katir je takó nefrezhen, de je
pravo viro takó she vmoril, inu sgubil, ne
mo-

more taisto vezh drugazhi k' shivlénju obuditi, inu sopet nasaj dobiti, kakor famo skus dobre déla, inu leto je to drugo, kar vam bom rasloshil. Is perviga se bošte vuzhili, kako tudi en virni kristian skus svojo hudobio v' zhafi sgubi pravo viro, de se bošte pred to takó strashno nesrezho bol skerbno varváli; is druga bošte vidili, kako samore vsaki terdno shivo viro sadobiti, inu obdersháti, rezhem tedaj: vira skus lenobo, skus samudo, al sanizhvánje dobrih dél mózhno oflábi, inu sna popolnáma sgublena biti, to bom skasal v' pervimú delú; vira bo famo skus dobre déla smiram bol rasla, al zol sadobléna, to bošte flisháli v' drugimú delú. Preden sazhnem, perpravimo se.

I.

Imenitni dar prave vire se sna po besédah S. Tom. po dvoji poti sgubiti, al po pravizh-nimu dopufhenju boshjimu, al po lastni sanikernosti, nehvaleshnosti, inu hudobii. Po lastni hudobii sna sgubiti zhlovek dar te vire, kader ta takó velik, inu potrební dar sadošti ne obrajta, virne resnize, inu skrivnosti prav se navuzhití, inu sastopit si ne persadé, inu takó tje v' en dan shivéti sazhne: is pravizh-niga dopufhenja boshjiga sna zhlovek sgubiti dar vire, kader Bóg sa volo njegove hudobie, inu nehvaleshnosti neba dajat svojo gnado, mózh, inu rasvetlenje, ktiro bi zhloveka v' viri poterdilo. Sakaj tedaj od zhloveka luzh vire sGINE, al vsaj mózhno oflabi, je vsélej lastna lenoba, nehvaleshnost, inu hudobia, kir si zhlo-

zhlovek nózhe persadéti, svojo viro v' dianju skasát, po taisti verno shivit, inu dobre déla dopolnovat. Ravno sato, je rékel Jesuf lenim, inu hudobnim Judam: kralestvo boshje, to je, dar vire vam bo prozh vset, inu enmu drugimu folku dan, ktir bo obilni sad te vire pernefel. Preglejmo en malo nafhe shivlénje, de se preprizhamo v' leti resnizi, kdo obdershi tak rekózh per shivlénju nafho viro, kdo jo mózhno, inu shivo stri? nobeden drugi, po besédah S. Pisma, kakor nafhe dobre déla; te so dusha, te so shivlénje nafhe vire. Lih kakor truplo, kader ga dusha sapuusti, nizh vezh ne more, je mertvo, sazhne gniti, ravno takó vira, kader je dobre déla sapuustil, smiram bol flabi, pojéma, sadnizh zel vmerje, inu konz vsame. Sato pravi S. Apostel Jakob: *Kaj pomaga, bratje! zhe kdo pravi, de imá viro, déla virne pa nima, al ga bo vira sama mogla isvelizhat?* Jes szer ne rezhem, de skus v'faki smertni greh se na enkrat sgubi zela vira, ampak li to terdim, de vira enga kristiana sa volo samude dobrih dél takó dolgo smiram bel, inu bel flabi, dokler sadnizh popolnáma od zhloveka sgine; poglejte, kako se te sgodí: zhlovek na enkrat vso viro ne sgubi, kir je od mladósti v' taisti podvuzhen, sréjen, inu navájen, on pervizh li prid svoje vire ne zhisla, inu sazhne popufhat déla virne, molitev, Sakramente, boshje opravila, kolker dalj zhasa on takó leno shivi, tolko menj nagnenja, inu lubesni imá prot svoji viri, inu takó jo sazhne sauizhváti, inu svojo nevmumno pamet taisti nózhe podvrezhi, inu kader she takó dalezh pride, de vse resnize, inu

fkriv-

fkrivnosti boshje hozhe po svoji glavi sodit, sapovdi boshje, inu zirkvene po svojmu nagenju obrazhát, tak se shé po pravizi fkléne, de nobene prave vire vezh nima, ampak li golo, prasno imé kerstiana. Od kod to? kaj je krivo te strafhne nefrezhe? drusiga ne, kaker lenoba, samuda, al zel sanizhvánje dobrih dél, po ktirih se je vsaki kristian dolshen persadévat, kolker mu je mogózhe.

II.

Bóg ótel! deb' vse to, kar vam naprej nefem, nektiri sedajni kristianov she sami ne fkuhfali; kolko jih je med nami, ktiri takó tje v'en dan shivé, kakor bi sa nizh drusiga ne iméli fkerbeti, kakor li sa posvetno, inu zhafno, kakor bi ne blo nobene vezhnosti, nobenih nebes, nobenga pekla, ne Bogá, ne hudi zha? kolko jih je, ktiri delájo, inu terpé ne sa volo Bogá, kir jih je Bóg v'tak stan postávil, kir jim je Bóg take tesháve, inu krishe poslal, kir Bóg takó hozhe, ampak li sato, kir so perfileni, kakor nevumna shvina, kir drugazhi ne more biti; zhe tudi nekolko molio, je njih molitev vsa rastresena, bres vse serzhnosti, zhe ktirmu vboshzu kaj dobriga stré, je bres dobriga menenja, li is nekiga naturalniga vsmilenja, al zel is posvetne hvale, zhe gredo enkrat, al h' vezhim dvakrat v' lejtuk' spovdi, se sgodi bres vsiga perpravlánja, bres obshalvánja, bres naprejssetja, bres pobolshánja, nevredno; sa post, sa doliterenje svojih pozhutkov nizh ne vedó, na kerfhanski navk,

navk, na pridige, na ofer S. Mathe nizh ne porajtajo, shivé po lubi naturi, po lastnimu nagnenju bres snamina kerstianskiga. Sodite, lubesnivi moji! al je to kerstiansko shivlénje? al nať takó vuzhi S. Pismo, S. Evang. Jesuf Kristuf, katolskha vira? al so takó shivéli apostelni, inu pervi kerstiani? kaj more priti na sadne is vite enga takó shiveózhiga kerstiana? drusiga ne, kakor de szhafama vgasne v' njegóvimu serzú popolnáma lúzh vse vire, inu bode hujshi, kakor nejovirnik, kakor ozhitno kashhejo shalofni rasglédi na deshéli, inu po mejstah. Ako zhes koga taziga slabovirnika se na sadne she drugi sovrashniki vsdignejo, peklenški satan s' svojim hudim notridajanjam, svejt s' sapelivim govorjenjam, inu pohujshanjam, inu lastna spazhena natura s' shvinskim poshelénjam, kjé bo en tak vsel oroshje sa premagat skushnáve, sa vbranic se sovrashnikam: kir flaba, inu mertva je vsa njegóva vira? Meni se sdí, de se ravno lete skushnave zhes viró taiti nevarni hudizh, od ktirga pravi S. Ev. de ne more drugazhi pregnan, inu prémagan biti, kakor skus post, inu molitev, to je, skus dobre déla, takshin len, slabovirni kristian pa, kir sa dobre déla nobene skerbi nimá, saver she tudi tisto sadno pomózh, ktira bi ga she snala obvárvať pred vezhno nefrezho. Sodite, v' kakshnimu revnimu stanu se snajde taka nefrezhna dusha v' persih enga leniga bresvirniga kristiana! kir tudi Bóg na sadne na njó posabi, oflepí, inu terdovratno stri nje vést, jó isda hudimu nagnenju, inu poshelénju, ter takó se skorej drugazhi, kakor po zhudeshu,

ne more sgoditi, deb' ena taka dusha od svojga smertniga spanja se sdramila, inu odshla vezhnimu pogublenju.

III.

Ta strashna refniza se najde sapisana v' vezh krajih S. Pisna, leto je Bóg vezhkrat skus svoje preróke, inu Apostelne mózhno shugal, leto nam ozhitno skashe taista evangelska priliha, kir je namrézh evangelski gospódar lenimu hlapzu, ktir s' njegovim dnarjam nizh ni perdobil, ampak taiste v' semlo sakopal, dnarje prozh vséti, inu hlapza v' jezho vrezhi rékel; ta zent dnarjov, s' ktirimi bi hlapiz bil mogel druge perdobiti, poméni po besédah S. Aug. našho S. Viro, ktira naš more h' pravi bóshnosti, inu dobrim délam perpelati, zhe tedaj zent v' semlo sakopamo, to je, zhe v' posvetno nevumje prevezh satelebani s' našho viro nobenga dobizhka dobrih dél ne strimo, bo nam taista prozh vséta, inu mi bomo, kakor leni evangelski hlapiz v' vunajne tamé versheni, sakaj Bóg, pravi S. Krisostom. nam je ta shlabtni dar prave vire li sa tiga volo dal, deb' skus taista rafvetleni k' pravi poboshnosti, lepim kristianskim zhednostíim, inu k' dobrim délam nagneni, v' teshavah, inu sopernostih zhasniga shivlénja povesele ni bli, ako tedaj nam našha vira tiga dobizhka vezh ne pernašha, tak' je gotóvo snamine, de našha vira per naš ni vezh shiva, ampak skus našho lenóbo, inu sanikarnóst ofláblena, inu mertva. Prava vira je drevo, ktiro bi moglo shlahten sad vših sadov dobrih per-

nesti, kakor hitro tedaj Bóg per nas nobenga sadú nafhe S. Vire ne najde, on po pravizi sapové, kakor sam shuga v' S. Evang. posekaj ta drévo, pokaj bo sabstojn v' semli stalo? on namrézh sapové svojim angelam, de nobene posebne skerbi vézh nimájo sa taziga slabovirniga kristiana, on ga vézh ne rasvetli skus svoje posebne gnade, mu vézh ne da tolkajm perloshnosti h' dobrimu, ampak ga pusti shivit po njegovi voli, inu spazhenimu nagnenju, ga pogubi, inu savershe. Takó shuga sam Jesuf v' S. Evang. kir pravi: *Dosti jih bo prishlo od sonzhniga ishoda, inu sa hoda*, to je, od vsih krajev zeliga svejta, *v' nebeshko kralestvo, otrózi te luzhi pa*, to je, taisti, ktiri so v' pravi viri rojeni, inu srejeni bli, *bodo v' vunajne tamé pahneni*, kir se namrezh ne so hotli sadosti truditi po svoji viri dobro shivéti, gréha skerbno se varvat, inu dobre déla dopolnovat.

IV.

Al kaj hozhem od tiga vezh govórit, sej moremo vli sposnáti, inu Bóg ótel, deb' nektiri lami shé ne skufháli, de se med sedajnim kristiani shé malo taiste mózhne shive vire snajde, ktiro so iméli prvi kristiani, de se sdaj nektiri virni kristian od nevirnika komaj raslozhi, de se sdaj zel take resnize sanizhujajo, na ktire so prvi kristiani nar vezh dersháli. Od kod pride to takó veliko pománkanje prave vire? kdo je kriv te takó velike nesrezhe, inu pogublenja tolko tavshent kristianskih dush? nobeden drugi, kakor strashna lenóba, samuda,

da, inu sanizhvánje dobrih dél; sa volo te takó velike hudobie sedajnih kristianov sdaj prava vira od lejta do lejta smiram bol doli jemle, inu se je mózhno báti, deb' zhisto konz ne vséla, inu v' nashih katolskih krajih popolnoma ne ygafnila. Gorjé nam, kristiani, gorjé tim, k' sa nami pridejo, zhe je Bóg shé to shibo sa nasho deshélo odlózhil, de bo sginila od naf prava vira, hudo je sgubiti premoshénje, shalofno je sapustiti svefte perjále, strafhno je priti ob domazhio, britko je shivéti v' vednimu strahu, inu trepétu, v' ozhitni nevarnosti smertni, kakor sdaj moremo vii skufhat, vender vsa ta nefrezha, deslih velika je, ne more s' to nefrezho permerjena biti, ako Bóg po svoji pravizhni sodbi perpufti, de bo pobegnila od naf luzh prave vire, sakaj ako se letó sgodi, tak' nefrezhni smo ne samo zhasno, ampak nefrezhni tavshentkrat skus zelo vezhnóft. Revni folk! ktir je s' to strafhno shibo vdárjen, vreden vfiga vsmilenja, kir je na dufhi flep, nesposna Bogá, ne vé sa njegove sapovdi, ne sa viro, o dobrótlivi Bóg! nikar naf stin ne obifhi, vsami naf popred is tiga svejta, preden bi iméla letá nadloga zhes naf priti, sakaj zhe lih smo veliko gréfhili, vender zhe vmerjemo v' pravi katolski viri, smemo iméti she do sadne minute nashiga shivlénja to veselo vupanje, de naf ne bosh savergel od tvojga oblizhja, ampak naf, kakor svoje virne, milostvo v' gnado gori vsél, inu nebeshkiga kralestva deleshne sturil; al bres vire tiga vupanja ne moremo iméti. Sa volo tiga trudimo se kristiani! skus refnizhno pobolshánje nashiga shiv-

lénja, skus pravo poboshnost, inu dobre déla nafho viro smiram bol mózhno striti, inu obdersháti, kir li takó se snamo obvarvat pred to nefrezho, de pravo viro ne bomo sgubili, kakor sim vam oblubil fkasáti v' drugimu délu.

I.

Bres vire je szer nemogózhe Bogú dopáfti, inu take déla dopolnovat, ktire bi nebéfhkiga plázhila vredne ble, pa vender bo lih ta vsakimu zhlovéku takó potrebna vira ravno skus dobre déla od poprejshne ne popolnomáfti, inu flábofti ozhifhena, bol povelizhána, inu tak' rekózh od smerti k' shivlénju obudena, al zel novizh sadobléna po zhudu posebnimu, kar nam S. Pismo ozhitno fkashe: bogabojézhi hlapiz ene samorske kralize si je persadjal Bogú, kakor ga je sposnal, svefto flushit, inu njemu k'zhafti dobre déla dopolnovat, inu ravno sato je Bóg po zhudeshu S. Filipa Diakona k'njemu poslal, od ktirga je v' pravi viri podvuzhen, inu kerfhen bil. Poglavár Korneli, od ktirga se v' jogerskimu dianju bere, je imél li zel flábo, inu majhno luzh od vire, pa je vender veliko dobrih dél sturil, sato je tudi Bóg na njegove dobre déla poglédal, inu S. Petra k'njemu poslal, od ktirga je v' pravi viri podvuzhen, inu kerfhen bil; poslušajte, kako se je to pergodilu: Korneli je bil nevérník, pa vender S. Pismo od njega prizha, de je bil pobóshen, de se je Bogá bal s' svojo zelo hifho, de je vbogim veliko dobrot, inu almoshne sturil, inu Bogá smiram sa milóft profil, sato je nje-

mu Bóg po Angelu na snanje dal, de se imá od S. Petra v'pravi viri podvuzhiti, inu kerstiti. Zhes to pergodbo, pravi S. Krisostomus: spomni zhlovek! ktir se toshish, inu sdihash, de nimaish tolkajn rasvetlénja boshjiga, tak' mózhnih gnad, inu nobene takó terdue vire, kakor nekdejni kristiani, inu vuzhi se, kako tudi ti, zhe li sa ref ozhesish snash prav shivo viro sadobiti. Korneli je bil nevérník, je imél s'he li flabo viro, sakaj tedaj se je Bóg po enim takim zходу zhes njega vsmilil? *Tvoja molitev, inu almoshna*, je sam Angel njemu rékel, *tvoje dobre déla, na kiire Bóg vselej pogleda, so tebi gnado sadobile*; sato tedaj je on to posebno frezha imél, kir je bil dober, prot vbogim vsmilen, prot Bogú svest, k' se je njega bal, ga lubil, ga, kolkor je mogel zhastil, inu zelo svojo hisho skus svoje sadershánje, inu lep rasgled bogabojézho sturil. Bodi tudi, moj kristian! po Bogú; prot vbogim vsmilen, vári se Bogá prostovolno rashálit, flushi njemu, kakor si dolshan svesto, profi ga vézhkrat ponishno sa pomózh, inu gnado, podvisaj dopolnit v' vsih rezhéh njegovo S. Volo, daj drugim, flasti svojim otrókam, inu podloshnim lep navk, inu rasgled, sturi Bogú k' zhasti, kolker moreish, dobrih dél, tak' bosh tudi ti skus svojo molitev, almoshno, poboshnost, inu dobre déla, vézh mózhnih gnad, notrajno rasvetlénje, inu bol shivo viro sadobil, bo tudi Bóg tebe, zhe ne skus Angela, vsaj skus S. Notridájánje, skus enga svojga namestnikav v' svoji viri bol poterdil, taisto popolnil, pred skushnávmi varvál, inu vézh mnogih gnad milóstlivo dodélil.

II.

Zhe pa, moj zhlovek! letó fritti nózhesh, tak' si sam kriv svoje velike nesfrezhe, inu vezhniga pogublénja, sakaj deflih nam samore Bóg po svoji vsigamógozhnosti bres nashiga saflushenja, inu dobrih dél eno ravno takó mózhno, inu shivo viro notri vlti, kakorfhno so iméli Apostelni, inu pervi kristiani, deflih je shé Bóg nektirim letó sturil, ofstane letó vender smiram en zhudesh, na ktirga se nobeden ne more pametno sanesti, en dar, inu gnada boshje vsigamógozhnosti, ktiro Bóg nobenmu ni dolsháa fkasati, kdo bo tedaj takó prevséten, de bo svojo viro, inu vezhno isvelizhánje v' eno takó veliko, inu ozhitno nevárnost postávil, to takó pridno, inu potrebno pomózh dobrih dél na stran pustil, al zel sanizhvál, inu zhakál, al savupál, de bo Bóg sa volo njega eno zhudo sturil, ta nar iménitnisthi dar shive vire, zhe lih sa taistiga ne profi, njemu tak' rekózh po fili notri vlil, inu ga kakor sa láse v' nebéfa vlekel? al ne véstu sam, moj zhlovek! kako teshko je per ludéh eno veliko dobróto sadobiti? nobeden ti ne bo dal eno veliko shumo dnarjov, zhe lih sa taisto ne marash, bres vse tvoje profhne, inu saflushénja, nobeden ti je ne bo posilil, satu, deb' mogel potim sfrezhno v' vsakimu vesélju shivit; mi moremo enga bogatiga gospóda ponishno profit, njemu se dolgo perlisváti, vézhkrat kaj taziga fritti, kat mu dopade, zhe se lih nam teshko sdi, moremo po njegovi voli se obrazhat, zhe hozhmo

od njega eno dobróto sadobiti. Keb'en reven fromak bogatiga, inu dobrócliviga gospóda nigdar ne otel profit, ampak bi li smiram zháká, inu vupal, de gospód bo njemu eno veliko dobróto sam ponudil, kir je dobrócliv, inu mogózhén, al bi ne bil ta fromak bres konza nespámeten, inu nevumen? al ravno takó nespámetno ne delajo vsi taisti leai kristiani, ktiri li tje v'en dan shive. Bogá sa povelizhanje svoje slabe vire ponishno ne profio, inu deb' fkus dobre déla tiga vredni postáli, si nizh ne persadéjo, ampak li toshlivo zhákájo, deb' jim Bóg to takó veliko gnado sam ponudil. Varite se, kristiani! pred to takó strašhno slepóto, ne savupajte letó od Bogá fkus en zhudesh sadobiti, kar morete sadobiti sami s' njegovo pomózhio fkus pravo bogalubnost, lepe zhednósti, inu dobre déla.

III.

Ravno sato je nevernisthki vuzhenik, inu velik Apostel S. Paul svojga Timotéa, ktirga je h'pravi viri preóbernil, v' taisti podvuzhil, kerstil, inu sa fhokfa postávil, serzhno opominah, inu profil, deb' gnado, ktira se v' njemu snajde, ktiro je takrat prejél, k' je pravo viro sadobil vezhkrat ponovil: ravno s' tim besédami vas tudi jest opominam, inu prošim, ponóvite vezhkrat to veliko gnado prave vire, ktiro ste per S. Kerstu od Bogá prejéli, ktira se she smiram v' vasih serzah snajde, deslih je morbit she mózhno oflábelá, oshivite jo, k' shivlénju obudite, poterдите jo, de od vas ne sgine.

Strite, kakor sim vas danaf podvuzhil, poslu-
 shajte véfelo, inu pomlivo boshjo befédo, na-
 vuzhite se sami vse potrebne refnize S. Vire,
 inu potim vashe otróke, inu podloshne podvu-
 zhite, bodite vsmileni prot blishnimu, shivite
 sveto, profite vezhkrat Bogá v' ponishnósti,
 de vam ne odvsame dar te vire, kakor se je
 drugim folkam sgodilo, ampak de vam jo ohrani,
 inu smiram bol napolni, strite dobrih dél,
 kolkor samorete, hodite pridno k' S. Mafhi,
 k' Spovdi, inu k' Obhailu, naménite vse Bogú
 k' zhasi, kar delate, al kar mórete terpeti po
 vas himu stanu. Vse leto so sgol svetle, ogne-
 ne iskre, fkus ktire bo luzh prave vire smi-
 ram bol povelizhana, vterjénja, inu ponovlé-
 na. Al strah me preletí, zhe premiflim, kako
 malo se po dobrih délah ravnajo nektiri sedajni
 kristiani; ni se zhudit, de tudi vira med nami
 smiram bol slabí, inu pojémle takó, de tudi se-
 dajne kristiane sadénejo taiste beféde, s' ktirim
 je Jesus nekday hudobne Jude opominál, kader
 je njih vira h'konzu shla, kir jim je rékel:
 she eno majhno svetlóbe prave vire se per vas
 snajde, *hodite tedaj*, hitite fkus dobre déla
 prot nebéfam, *dokler she luzh imáte*, de ne
 bo strashna tamá, al nózh te nejovire, *padla
 zhes vas, sakaj ktir hodi v' tami, ne vé kam
 gré*. Ref je, de mi she vfi, zhe nektire vun
 vsámem, imamo luzh prave vire, zhe pa ven-
 der po taisti nózhmo shivit, inu dobre déla do-
 polnovat, je ta luzh le majhna, inu slaba; rav-
 no sato tudi nam govóri Jesus boshji sin, ho-
 dite, dokler tudi li ta majhno svetlóbo imáte,
 to je, mujajte se dobro shivit, inu vas ho she

takó slabo, inu majhna viro fkus dobre déla povíhát, bol mózhno, inu shivo striti, de ne bošte tudi she to majhno luzh, fkus lastno lenóbo, inu hudobio sgubili, inu v' tamó strafhne slepóte, al zel nejoyire takó dalezh padli, de sami ne bošte vedli, kam gréste, kam bi se oberníli, kaj bi sazhéli.

IV.

Ako tudi per sedajnih, takó spazhénih, inu nesrezhnih zhásh imamo, al ne, te takó strafhne nesrezhe mózhno se báti, pustim druge bel sastopne premíslit, inu sódit, inu hitím konzháti svoje govórhénje. Slísháli ste danaf, kako sna tudi kristian ob ta shlahtní, k' isvelizhánju tolkajn potrební dar prave vire priti, kako sna luzh te vire per zhlovéku oflábeti, od njega sginit, inu popolnáma konz vséti; varite se tedaj s' vso fkerbio, lubi kristiani! de she leta strafhna shíba zhes vas ne pride, de sa volo vashe lastne lenóbe, hudobie, inu nehvaleshnósti vam Bóg ne odvsáme notrájno luzh, inu rasvetlénje, dokler nizh hujshiga bi ne moglo zhes vas priti, kakor kob vas leta kervavíh fols vredna nesrezha sadéla. Slísháli ste drugízh, po kakshini poti se more ta slaba, tak' rekózh merjózha vira sedajnih kristianov fopet k' Shívlénju obuditi, vterdit, inu popolnit; sazhnite tedaj obrajtat, inu dopernáshat dobre déla, lubite bogálubnost, inu vérnost, sadévajte sí, de bo to shlahтна drevo vashe S. Vire perneslo dosti sadu dobrih dél, de ne bo posekáno, varite se gréha, flushite Bogú, kakor

kor svesti, lubesnivi otrózi, takó se bo sgodilo, de luzh S. Vire vam bo v' vsih krishih, inu nadlogáh zhasniga shivlénja preobilni tróshit, ob zhasu vashe smerti pa veseló savupánje, v' vezhnósti polna nevmerjózha krona nebéshke zhashti. *O vsmiléni vezhni Bóg! sa povézhanje prave vire prosimo te, vslisli nas, kar nam bo pomagalo, de smo v' katolshki zirkvi rojéni, kershéni, v' boshjih resnizah podvúzhéni, de skus viro smo deléshni nebéshkiga kraléstva, kai nam bo vse letó premágalo, ako nam ta nebéshka luzh prave vire ne bo smiram gorela, inu nam naprej svetila do konza nashiga shivlénja? vupánja sa isvelizhánje ni sa nas, ako nam vgasne luzh te vire, kakor se je drugim ludstvam sgodilo, ktiri so tebe sapustili; vdaril si nas s' shibo te vojske, blisha se shiba dragine, inu lakóte, vender naj bo, saslushili smo vse to skus nashe pregréhe, kir ne smo hotli po tvoji volji shivéti, sa to se ponishno podvershemo tvoji mogózhni róki, inu hozhmo poterpeshlivo nosit ta teshki krish, ktirga nam je tvoja previdnóst naloshila, li samo to prosimo te skus kri, inu rane Jesusa tvojga sina, nikar nas she stim ne obiskaj, deb' luzh prave vire sginila od nas; dopusti, de v' pravi katolshki viri shivimo, inu v' letej sklénemo nashe shivlénje, de, kir na svestu drusiga ni kakor terplénje, nadloge, inu krishi, de vsaj v' vezhnósti bo veselje, mir, inu pozhitik, ktirga po smerti savúpamo dosezhi, kakor nas vuzhi, inu sa resnizha nasha S. Vira. O Bóg! povelizhaj jo smiram vezh, inu vezh. Amen.*

SLOVANSKA KNJIŽNICA LJUBLJANA

K RA

B 148

9011276

COBISS •

SLOVANSKA KNJIŽNICA LJUBLJANA

K RA

B 149

9011275

COBISS •